

COL·LECCIÓ | LEGISLATIVA

2

*Legislació de les Illes Balears.
Textos fonamentals*

TERCERA EDICIÓ

Institut d'Estudis Autonòmics

COL·LECCIÓ LEGISLATIVA

2

Legislació de les Illes Balears.
Textos fonamentals

TERCERA EDICIÓ

Edició preparada per

Miguel Aguiló Llobera
Cap de servei de l'Institut d'Estudis Autònoms

Institut d'Estudis Autònoms

Edició tancada el 31 de desembre de 2019

© D'aquesta edició:

G CONSELLERIA
O PRESIDÈNCIA
I CULTURA I IGUALTAT
B INSTITUT ESTUDIS
/ AUTONÒMICS

C/ de Sant Pere, 7, 4t
07012 - Palma
<http://ica.caib.es>

Fotografia: Institut d'Estudis Autonòmics

SUMARI

NOTA A LA TERCERA EDICIÓ	7
---------------------------------------	----------

I. CONSTITUCIÓ ESPANYOLA

§1. Constitució espanyola	11
--	-----------

II. ESTATUT D'AUTONOMIA

§2. Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears	51
--	-----------

III. INSTITUCIONS

Parlament

§3. Reglament del Parlament de les Illes Balears	97
---	-----------

Govern

§4. Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears	157
---	------------

Síndic de Greuges

§5. Llei 1/1993, de 10 de març, del Síndic de Greuges de les Illes Balears	185
---	------------

Sindicatura de Comptes

§6. Llei 4/2004, de 2 d'abril, de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears	193
---	------------

Oficina contra la corrupció

§7. Llei 16/2016, de 9 de desembre, de creació de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears	205
--	------------

Òrgans de consulta i assessorament

§8. Llei 5/2010, de 16 de juny, reguladora del Consell Consultiu de les Illes Balears	227
§9. Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears	241

IV. RÈGIM ELECTORAL

§10. Llei 8/1986, de 26 de novembre, electoral de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears	253
§11. Llei 7/2009, d'11 de desembre, electoral dels consells insulars	265

V. ADMINISTRACIÓ AUTONÒMICA

§12. Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears	273
§13. Llei 4/2011, de 31 de març, de la bona administració i del bon govern de les Illes Balears	299
§14. Llei 7/2010, de 21 de juliol, del sector públic instrumental de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears	321
§15. Llei 3/2007, de 27 de març, de la funció pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears	357
§16. Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears	413
§17. Llei 14/2014, de 29 de desembre, de finances de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears	423

VI. ADMINISTRACIONS TERRITORIALS

§18. Llei 8/2000, de 27 d'octubre, de consells insulars	497
§19. Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears	515

VII. LLENGUA

§20. Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística a les Illes Balears	579
--	-----

NOTA A LA TERCERA EDICIÓ

L'Institut d'Estudis Autònoms, actualment adscrit a la Direcció General de Relacions Institucionals i amb el Parlament, va editar l'any 2002 el que seria un dels seus títols més sol·licitats i utilitzats: *Legislació de les Illes Balears. Textos fonamentals*. D'aquest volum, número 2 de la «Col·lecció legislativa», se'n va fer una segona edició el 2009. Les nombroses modificacions legislatives que s'han produït en els darrers anys fan palesa la necessitat d'una profunda actualització d'aquesta obra, per la qual cosa ara se'n presenta la tercera edició.

L'obra, revisada i actualitzada a 31 de desembre de 2019, manté majoritàriament les disposicions legals integrants de l'ordenament jurídic autonòmic que es trobaven en l'edició precedent, amb l'objectiu que continuï sent una eina de consulta de primer ordre per aprofundir en el coneixement del règim jurídic de les institucions de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. En conjunt, s'hi recullen de manera sistemàtica vint normes de relleu especial, sistematitzades en set blocs: Constitució espanyola, Estatut d'autonomia, Institucions, Règim electoral, Administració autonòmica, Administracions territorials i Llengua.

Aquest títol de la «Col·lecció legislativa» inclou, com a novetat, un sumari a l'inici de cada norma per facilitar-ne la consulta. Per altra banda cal recordar que aquesta obra, en la seva versió electrònica, s'anirà actualitzant periòdicament en el web de l'Institut d'Estudis Autònoms (<http://iea.caib.es>).

La publicació d'aquest volum coincideix amb el vintè aniversari de la posada en funcionament de l'Institut, i alhora suposa renovar el seu compromís de servei amb les institucions i amb la ciutadania.

Palma, gener de 2020

I. CONSTITUCIÓ ESPANYOLA

§1

CONSTITUCIÓ ESPANYOLA

(BOE núm. 311, de 29 de desembre de 1978)¹

Títol preliminar	11
Títol I – Dels drets i dels deures fonamentals	13
Capítol I – Dels espanyols i dels estrangers	13
Capítol II – Drets i llibertats	13
Capítol III – Dels principis rectors de la política social i econòmica	18
Capítol IV – De les garanties de les llibertats i dels drets fonamentals	20
Capítol V – De la suspensió dels drets i de les llibertats	20
Títol II – De la Corona	21
Títol III – De les Corts Generals	23
Capítol I – De les Cambres	23
Capítol II – De l'elaboració de les lleis	26
Capítol III – Dels tractats internacionals	28
Títol IV – Del Govern i de l'Administració	29
Títol V – De les relacions entre el Govern i les Corts Generals	31
Títol VI – Del Poder Judicial	33
Títol VII – Economia i Hisenda	34
Títol VIII – De l'organització territorial de l'Estat	37
Capítol I – Principis generals	37
Capítol II – De l'Administració local	37
Capítol III – De les comunitats autònomes	38
Títol IX – Del Tribunal Constitucional	44
Títol X – De la reforma constitucional	45
Disposicions addicionals	46
Disposicions transitòries	46
Disposició derogatòria	48
Disposició final	48

TÍTOL PRELIMINAR

Article 1

1. Espanya es constitueix en un Estat social i democràtic de Dret, que propugna com a valors superiors del seu ordenament jurídic la llibertat, la justícia, la igualtat i el pluralisme polític.

2. La sobirania nacional resideix en el poble espanyol, del qual emanen els poders de l'Estat.

3. La forma política de l'Estat espanyol és la Monarquia parlamentària.

¹ Aquest text correspon literalment a la versió oficial catalana de la Constitució, incloses les reformes de l'apartat 2 de l'art. 13 de 27 d'agost de 1992 (BOE núm. 207, de 28 d'agost) i de l'art. 135 de 27 de setembre de 2011 (BOE núm. 233, de 27 de setembre). S'han corregit els errors o les omissions comprovats a la vista del text oficial de la Constitució en llengua castellana.

Article 2

La Constitució es fonamenta en la indissoluble unitat de la Nació espanyola, pàtria comuna i indivisible de tots els espanyols, i reconeix i garanteix el dret a l'autonomia de les nacionalitats i de les regions que la integren i la solidaritat entre totes elles.

Article 3

1. El castellà és la llengua espanyola oficial de l'Estat. Tots els espanyols tenen el deure de conèixer-la i el dret d'usar-la.

2. Les altres llengües espanyoles seran també oficials en les respectives comunitats autònomes d'acord amb els seus estatuts.

3. La riquesa de les diferents modalitats lingüístiques d'Espanya és un patrimoni cultural que serà objecte d'especial respecte i protecció.

Article 4

1. La bandera d'Espanya és formada per tres franges horitzontals, vermella, groga i vermella; la groga és de doble amplada que la de cadascuna de les vermelles.

2. Els estatuts podran reconèixer banderes i ensenyes pròpies de les comunitats autònomes. Aquestes s'utilitzaran juntament amb la bandera d'Espanya en els seus edificis públics i en els seus actes oficials.

Article 5

La capital de l'Estat és la vila de Madrid.

Article 6

Els partits polítics expressen el pluralisme polític, concorren a la formació i a la manifestació de la voluntat popular i són instrument fonamental per a la participació política. Podran ser creats i exerciran la seva activitat lliurement dins el respecte a la Constitució i a la llei. La seva estructura interna i el seu funcionament hauran de ser democràtics.

Article 7

Els sindicats de treballadors i les associacions empresarials contribueixen a la defensa i a la promoció dels interessos econòmics i socials que els són propis. Podran ser creats i exerciran la seva activitat lliurement dins el respecte a la Constitució i a la llei. L'estructura interna i el funcionament hauran de ser democràtics.

Article 8

1. Les Forces Armades, constituïdes per l'Exèrcit de Terra, l'Armada i l'Exèrcit de l'Aire, tenen com a missió garantir la sobirania i la independència d'Espanya, defensar-ne la integritat territorial i l'ordenament constitucional.

2. Una llei orgànica regularà les bases de l'organització militar de conformitat amb els principis de la present Constitució.

Article 9

1. Els ciutadans i els poders públics resten subjectes a la Constitució i a la resta de l'ordenament jurídic.

2. Correspon als poders públics de promoure les condicions per tal que la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en els quals s'integra siguin reals i efectives; remoure els obstacles que n'impedeixin o en dificultin la plenitud i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social.

3. La Constitució garanteix el principi de legalitat, la jerarquia normativa, la publicitat de les normes, la irretroactivitat de les disposicions sancionadores no favorables o

restrictives de drets individuals, la seguretat jurídica, la responsabilitat i la interdicció de l'arbitrarietat dels poders públics.

TÍTOL I DELS DRETS I DELS DEURES FONAMENTALS

Article 10

1. La dignitat de la persona, els drets inviolables que li són inherents, el lliure desenvolupament de la personalitat, el respecte a la llei i als drets dels altres són fonament de l'ordre polític i de la pau social.

2. Les normes relatives als drets fonamentals i a les llibertats que la Constitució reconeix s'interpretaran de conformitat amb la Declaració Universal de Drets Humans i els tractats i els acords internacionals sobre aquestes matèries ratificats per Espanya.

CAPÍTOL I DELS ESPANYOLS I DELS ESTRANGERS

Article 11

1. La nacionalitat espanyola s'adquireix, es conserva i es perd d'acord amb el que la llei estableix.

2. Cap espanyol d'origen no podrà ser privat de la seva nacionalitat.

3. L'Estat podrà concertar tractats de doble nacionalitat amb els països iberoamericans o amb aquells que hagin tingut o tinguin una vinculació particular amb Espanya. En aquests països, encara que no reconeguin als seus ciutadans un dret recíproc, els espanyols podran naturalitzar-s'hi sense perdre la nacionalitat d'origen.

Article 12

Els espanyols són majors d'edat als divuit anys.

Article 13

1. Els estrangers gaudiran a Espanya de les llibertats públiques que garanteix el títol present en els termes que estableixin els tractats i la llei.

2. Només els espanyols seran titulars dels drets reconeguts en l'article 23, llevat d'allò que, amb criteris de reciprocitat, fos establert per tractat o per llei per al dret de sufragi actiu i passiu en les eleccions municipals.

3. L'extradició només es concedirà en compliment d'un tractat o de la llei, d'acord amb el principi de reciprocitat. Resten exclosos de l'extradició els delictes polítics i no seran considerats com a tals els actes de terrorisme.

4. La llei establirà la forma en què els ciutadans d'altres països i els apàtrides podran gaudir del dret d'asil a Espanya.

CAPÍTOL II DRETS I LLIBERTATS

Article 14

Els espanyols són iguals davant la llei, sense que pugui prevaler cap discriminació per raó de naixença, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

SECCIÓ 1a
DELS DRETS FONAMENTALS I DE LES LLIBERTATS PÚBLIQUES

Article 15

Tothom té dret a la vida i a la integritat física i moral, sense que, en cap cas, ningú no pugui ser sotmès a tortura ni a penes o tractes inhumans o degradants. Resta abolida la pena de mort, llevat d'allò que puguin disposar les lleis penals militars per a temps de guerra.

Article 16

1. Es garanteix la llibertat ideològica, religiosa i de culte dels individus i de les comunitats sense cap més limitació, quan siguin manifestats, que la necessària per al manteniment de l'ordre públic protegit per la llei.

2. Ningú no podrà ser obligat a declarar quant a la seva ideologia, religió o creences.

3. Cap confessió no tindrà caràcter estatal. Els poders públics tendran en compte les creences religioses de la societat espanyola i mantendran les conseqüents relacions de cooperació amb l'Església Catòlica i les altres confessions.

Article 17

1. Tota persona té dret a la llibertat i a la seguretat. Ningú no podrà ser privat de la seva llibertat, sinó amb l'observança del que estableix aquest article i en els casos i en la forma previstos en la llei.

2. La detenció preventiva no podrà durar més temps del que sigui estrictament necessari per fer les indagacions per tal d'aclarir els fets i, en qualsevol cas, dins el termini màxim de setanta-dues hores, el detingut haurà de ser posat en llibertat o a disposició de l'autoritat judicial.

3. Tota persona detinguda ha de ser informada immediatament i de manera que li sigui comprensible, dels seus drets i de les raons de la detenció, i no podrà ser obligada a declarar. Es garanteix l'assistència d'advocat al detingut en les diligències policials i judicials, en la forma que la llei estableixi.

4. La llei regularà un procediment d'*habeas corpus* per tal de posar immediatament a disposició judicial tota persona detinguda il·legalment. També es determinarà per llei el termini màxim de durada de la presó provisional.

Article 18

1. Es garanteix el dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge.

2. El domicili és inviolable. No s'hi podrà entrar ni fer-hi cap escorcoll sense el consentiment del titular o sense resolució judicial, llevat del cas de delictes flagrants.

3. Es garanteix el secret de les comunicacions i, especialment, de les postals, telegràfiques i telefòniques, excepte en cas de resolució judicial.

4. La llei limitarà l'ús de la informàtica per tal de garantir l'honor i la intimitat personal i familiar dels ciutadans i el ple exercici dels seus drets.

Article 19

Els espanyols tenen dret a elegir lliurement la seva residència i a circular pel territori nacional.

Tenen també dret a entrar i sortir lliurement d'Espanya en la forma que la llei estableixi. Aquest dret no podrà ser limitat per motius polítics o ideològics.

Article 20

1. Es reconeixen i es protegeixen els drets:

- a) A expressar i difondre lliurement els pensaments, les idees i les opinions mitjançant la paraula, l'escriptura o qualsevol altre mitjà de reproducció.

- b) A la producció i a la creació literària, artística, científica i tècnica.
 - c) A la llibertat de càtedra.
 - d) A comunicar o a rebre lliurement informació veraç per qualsevol mitjà de difusió. La llei regularà el dret a la clàusula de consciència i al secret professional en l'exercici d'aquestes llibertats.
2. L'exercici d'aquests drets no pot ser restringit per mitjà de cap tipus de censura prèvia.
3. La llei regularà l'organització i el control parlamentari dels mitjans de comunicació social que depenguin de l'Estat o de qualsevol ens públic i garantirà l'accés a aquests mitjans dels grups socials i polítics significatius, respectant el pluralisme de la societat i de les diferents llengües d'Espanya.
4. Aquestes llibertats tenen el límit en el respecte als drets reconeguts en aquest títol, en els preceptes de les lleis que el desenvolupen i, especialment, en el dret a l'honor, a la intimitat, a la imatge pròpia i a la protecció de la joventut i de la infància.
5. Només podrà acordar-se el segrest de publicacions, gravacions i altres mitjans d'informació en virtut de resolució judicial.

Article 21

1. Es reconeix el dret de reunió pacífica i sense armes. Per a l'exercici d'aquest dret no caldrà autorització prèvia.
2. En els casos de reunions en llocs de trànsit públic i de manifestacions caldrà comunicar-ho prèviament a l'autoritat, la qual només podrà prohibir-les quan hi hagi motius fonamentats d'alteració de l'ordre públic, amb perill per a persones o béns.

Article 22

1. Es reconeix el dret d'associació.
2. Les associacions que cerquin finalitats o facin servir mitjans tipificats com a delictes són il·legals.
3. Les associacions emparades per aquest article hauran d'inscriure's en un registre únicament a efectes de publicitat.
4. Les associacions només podran ser dissoltes o suspeses en les seves activitats en virtut de resolució judicial motivada.
5. Es prohibeixen les associacions secretes i les de caràcter paramilitar.

Article 23

1. Els ciutadans tenen el dret a participar en els afers públics, directament o per mitjà de representants lliurement elegits en eleccions periòdiques per sufragi universal.
2. Tenen també el dret d'accedir en condicions d'igualtat a les funcions i als càrrecs públics, amb els requisits que les lleis assenyalin.

Article 24

1. Tothom té dret a obtenir la tutela efectiva dels jutges i dels tribunals en l'exercici dels seus drets i interessos legítims, sense que, en cap cas, pugui haver-hi indefensió.
 2. Tothom té dret també al jutge ordinari predeterminat per la llei, a ser defensat i assistit per un lletrat, a ser informat de l'acusació formulada contra ell, a un procés públic sense dilacions indegudes i amb totes les garanties, a utilitzar els mitjans probatoris pertinents per a la defensa pròpia, a no declarar contra si mateix, a no confessar-se culpable i a la presumpció d'innocència.
- La llei regularà els casos en els quals, per raó de parentiu o de secret professional, no s'estarà obligat a declarar respecte de fets presumptament delictius.

Article 25

1. Ningú no pot ser condemnat o sancionat per accions o omissions que en el moment de produir-se no constitueixin delictes, falta o infracció administrativa, segons la legislació vigent en aquell moment.

2. Les penes privatives de llibertat i les mesures de seguretat restaran orientades vers la reeducació i la reinserció social i no podran consistir en treballs forçats. El condemnat que estigues complint pena de presó gaudirà dels drets fonamentals d'aquest capítol, llevat d'aquells que es trobin limitats expressament pel contingut del veredict de condemnatori, pel sentit de la pena i per la llei penitenciària. En qualsevol cas, tindrà dret a un treball remunerat, als beneficis corresponents de la Seguretat Social, i a l'accés a la cultura i al desenvolupament integral de la seva personalitat.

3. L'Administració civil no podrà imposar sancions que directament o subsidiàriament impliquin privació de llibertat.

Article 26

Es prohibeixen els tribunals d'Honor en l'àmbit de l'Administració civil i de les organitzacions professionals.

Article 27

1. Tothom té dret a l'educació. Es reconeix la llibertat d'ensenyament.

2. L'educació tindrà com objecte el ple desenvolupament de la personalitat humana en el respecte als principis democràtics de convivència i als drets i a les llibertats fonamentals.

3. Els poders públics garanteixen el dret que assisteix els pares per tal que els fills rebin la formació religiosa i moral que vagi d'acord amb les seves conviccions.

4. L'ensenyament bàsic és obligatori i gratuït.

5. Els poders públics garanteixen el dret de tothom a l'educació, mitjançant una programació general de l'ensenyament, amb la participació efectiva de tots els sectors afectats i la creació de centres docents.

6. Es reconeix a les persones físiques i jurídiques la llibertat de creació de centres docents, dins el respecte als principis constitucionals.

7. Els professors, els pares i, en el seu cas, els alumnes intervindran en el control i en la gestió de tots els centres sostinguts per l'Administració amb fons públics, en la forma que la llei estableixi.

8. Els poders públics inspeccionaran i homologaran el sistema educatiu per tal de garantir el compliment de les lleis.

9. Els poders públics ajudaran aquells centres docents que reuneixin els requisits que la llei estableixi.

10. Es reconeix l'autonomia de les universitats, en la forma que la llei estableixi.

Article 28

1. Tothom té dret a sindicar-se lliurement. La llei podrà limitar o exceptuar l'exercici d'aquest dret a les Forces o als Instituts armats o als altres cossos sotmesos a disciplina militar, i regularà les peculiaritats que l'exercici d'aquests presenti als funcionaris públics. La llibertat sindical comprèn el dret a fundar sindicats i a afiliar-s'hi a elecció, i el dret dels sindicats a formar confederacions i a fundar organitzacions sindicals internacionals o a afiliar-s'hi. Ningú podrà ser obligat a afiliar-se a un sindicat.

2. Es reconeix als treballadors el dret a la vaga per a la defensa dels seus interessos. La llei que reguli l'exercici d'aquest dret establirà les garanties que calguin per tal d'assegurar el manteniment dels serveis essencials a la comunitat.

Article 29

1. Tots els espanyols tendran el dret de petició individual i col·lectiva per escrit, en la forma i amb els efectes que determini la llei.

2. Els membres de les Forces o institucions armades o dels cossos sotmesos a disciplina militar podran exercir aquest dret només individualment i d'acord amb allò que disposa la seva legislació específica.

SECCIÓ 2a
DELS DRETS I DELS DEURES DELS CIUTADANS

Article 30

1. Els espanyols tenen el dret i el deure de defensar Espanya.

2. La llei fixarà les obligacions militars dels espanyols i regularà, amb les garanties que calguin, l'objecció de consciència i les altres causes d'exempció del servei militar obligatori; podrà imposar, en el seu cas, una prestació social substitutòria.

3. Podrà establir-se un servei civil per al compliment de fins d'interès general.

4. Mitjançant una llei podran regular-se els deures dels ciutadans en els casos de risc greu, catàstrofe o calamitat pública.

Article 31

1. Tothom contribuirà al sosteniment de les despeses públiques d'acord amb la seva capacitat econòmica mitjançant un sistema tributari just inspirat en els principis d'igualtat i progressivitat que, en cap cas, no tindrà abast confiscatori.

2. La despesa pública realitzarà una assignació equitativa dels recursos públics, i la seva programació i execució respondran als criteris d'eficiència i economia.

3. Només es podran establir prestacions personals o patrimonials de caràcter públic d'acord amb la llei.

Article 32

1. L'home i la dona tenen dret a contreure matrimoni amb plena igualtat jurídica.

2. La llei regularà les formes de matrimoni, l'edat i la capacitat per a contreure'l, els drets i els deures dels cònjuges, les causes de separació i dissolució i els seus efectes.

Article 33

1. Es reconeix el dret a la propietat privada i a l'herència.

2. La funció social d'aquests drets en delimitarà el contingut, d'acord amb les lleis.

3. Ningú no podrà ser privat dels seus béns ni dels seus drets sinó per causa justificada d'utilitat pública o d'interès social, mitjançant la corresponent indemnització i de conformitat amb allò que les lleis disposin.

Article 34

1. Es reconeix el dret de fundació per a finalitats d'interès general, d'acord amb la llei.

2. Regirà també per a les fundacions el que es disposa en els apartats 2 i 4 de l'article 22.

Article 35

1. Tots els espanyols tenen el deure de treballar i el dret al treball, a la lliure elecció de professió o ofici, a la promoció a través del treball i a una remuneració suficient per tal de satisfer les seves necessitats i les de la seva família sense que en cap cas es pugui fer discriminació per raó de sexe.

2. La llei regularà un estatut dels treballadors.

Article 36

La llei regularà les peculiaritats pròpies del règim jurídic dels col·legis professionals i l'exercici de les professions titulades. L'estructura interna i el funcionament dels col·legis hauran de ser democràtics.

Article 37

1. La llei garantirà el dret a la negociació col·lectiva del treball entre els representants dels treballadors i els empresaris, i també la força vinculant dels convenis.

2. Es reconeix el dret dels treballadors i dels empresaris a adoptar mesures de conflicte col·lectiu. La llei que reguli l'exercici d'aquest dret, sens perjudici de les limitacions que pugui establir, inclourà les garanties que calguin per tal d'assegurar el funcionament dels serveis essencials a la comunitat.

Article 38

Es reconeix la llibertat d'empresa dins el marc de l'economia de mercat. Els poders públics garanteixen i protegeixen el seu exercici i la defensa de la productivitat, d'acord amb les exigències de l'economia general i, en el seu cas, de la planificació.

CAPÍTOL III DELS PRINCIPIS RECTORS DE LA POLÍTICA SOCIAL I ECONÒMICA

Article 39

1. Els poders públics asseguruen la protecció social, econòmica i jurídica de la família.

2. Els poders públics asseguruen també la protecció integral dels fills, iguals davant la llei amb independència de la filiació, i de les mares, sigui quin sigui el seu estat civil. La llei farà possible la investigació de la paternitat.

3. Els pares han de prestar assistència completa als fills tenguts dins o fora del matrimoni, durant la minoria d'edat i en els altres casos en què la llei els hi obligui.

4. Els infants gaudiran de la protecció prevista en els acords internacionals que vetllen pels seus drets.

Article 40

1. Els poders públics promouran les condicions favorables per al progrés social i econòmic i per a una distribució de la renda regional i personal més equitativa, dins el marc d'una política d'estabilitat econòmica. De manera especial realitzaran una política orientada cap a la plena ocupació.

2. Els poders públics fomentaran també una política que garanteixi la formació i la readaptació professionals; vetllaran per la seguretat i la higiene en el treball i garantiran el descans necessari, mitjançant la limitació de la jornada laboral, les vacances periòdiques retribuïdes i la promoció de centres adequats.

Article 41

Els poders públics mantindran un règim públic de Seguretat Social per a tots els ciutadans que garanteixi l'assistència i les prestacions socials suficients en les situacions de necessitat, especialment en cas de falta de feina. L'assistència i les prestacions complementàries seran lliures.

Article 42

L'Estat vetllarà especialment per la salvaguarda dels drets econòmics i socials dels treballadors espanyols a l'estranger i orientarà la seva política a procurar-ne el retorn.

Article 43

1. Es reconeix el dret a la protecció de la salut.
2. Correspon als poders públics organitzar i tutelar la salut pública a través de mesures preventives i a través de les prestacions i dels serveis necessaris. La llei establirà els drets i els deures de tothom en aquest punt.
3. Els poders públics fomentaran l'educació sanitària, l'educació física i l'esport. Facilitaran també la utilització adequada del lleure.

Article 44

1. Els poders públics promouran i tutelaran l'accés a la cultura, a la qual tothom té dret.
2. Els poders públics promouran la ciència i la investigació científica i tècnica en benefici de l'interès general.

Article 45

1. Tothom té dret a disposar d'un medi ambient adequat per al desenvolupament de la persona, i el deure de conservar-lo.
2. Els poders públics vetllaran per la utilització racional de tots els recursos naturals, a fi de protegir i millorar la qualitat de la vida i defensar i restaurar el medi ambient, amb el suport de la indispensable solidaritat col·lectiva.
3. La llei fixarà sancions penals o, en el seu cas, administratives per als qui violin el que es disposa en l'apartat anterior i establirà l'obligació d'aquests de reparar el dany causat.

Article 46

Els poders públics garantiran la conservació i promouran l'enriquiment del patrimoni històric, cultural i artístic dels pobles d'Espanya i dels béns que l'integren, sigui quin sigui el règim jurídic i la titularitat. La llei penal sancionarà els atemptats contra aquest patrimoni.

Article 47

Tots els espanyols tenen dret a un habitatge digne i adequat. Els poders públics promouran les condicions necessàries i establiran les normes pertinents per tal de fer efectiu aquest dret, i regularan la utilització del sòl d'acord amb l'interès general per tal d'impedir l'especulació.

La comunitat participarà en les plusvàlues que generi l'acció urbanística de les entitats públiques.

Article 48

Els poders públics promouran les condicions per a la participació lliure i eficaç de la joventut en el desenvolupament polític, social, econòmic i cultural.

Article 49

Els poders públics duren a terme una política de previsió, tractament, rehabilitació i integració dels disminuïts físics, sensorials i psíquics, als quals es prestarà l'atenció especialitzada que requereixen, i els empararan especialment en la consecució dels drets que aquest títol atorga a tots els ciutadans.

Article 50

Els poders públics garantiran la suficiència econòmica als ciutadans durant la tercera edat, mitjançant pensions adequades i actualitzades periòdicament. Amb independència de les obligacions familiars, en promouran el benestar mitjançant un sistema de serveis socials que atendran els problemes específics de salut, habitatge, cultura i lleure.

Article 51

1. Els poders públics garantiran la defensa dels consumidors i dels usuaris, i en protegiran amb procediments eficaços la seguretat, la salut i els legítims interessos econòmics.

2. Els poders públics promouran la informació i l'educació dels consumidors i dels usuaris, en fomentaran les organitzacions i les escoltaran en les qüestions que puguin afectar-los, en la forma que la llei estableixi.

3. Dins el marc del que disposen els apartats anteriors, la llei regularà el comerç interior i el règim d'autorització de productes comercials.

Article 52

La llei regularà les organitzacions professionals que contribueixin a la defensa dels interessos econòmics que els siguin propis. L'estructura interna i el funcionament hauran de ser democràtics.

CAPÍTOL IV DE LES GARANTIES DE LES LLIBERTATS I DELS DRETS FONAMENTALS

Article 53

1. Els drets i les llibertats reconeguts en el capítol segon del present títol vinculen tots els poders públics. Només per llei, que en tot cas haurà de respectar el seu contingut essencial, podrà regular-se l'exercici d'aquests drets i d'aquestes llibertats, que seran tutelats d'acord amb el que preveu l'article 161.1.a).

2. Qualsevol ciutadà podrà demanar la tutela de les llibertats i dels drets reconeguts en l'article 14 i en la secció primera del capítol segon davant els tribunals ordinaris per un procediment basat en els principis de preferència i sumarietat i, en el seu cas, a través del recurs d'emparament davant el Tribunal Constitucional. Aquest darrer recurs serà aplicable a l'objecció de consciència reconeguda en l'article 30.

3. El reconeixement, el respecte i la protecció dels principis reconeguts en el capítol tercer, informarà la legislació positiva, la pràctica judicial i l'actuació dels poders públics. Només podran ser al·legats davant la jurisdicció ordinària d'acord amb allò que disposin les lleis que els desenvolupin.

Article 54

Una llei orgànica regularà la institució del Defensor del Poble, com a alt comissionat de les Corts Generals, designat per aquestes per defensar els drets compresos en aquest títol; a aquest efecte podrà supervisar l'activitat de l'Administració, i donar-ne compte a les Corts Generals.

CAPÍTOL V DE LA SUSPENSIO DRETS I DE LES LLIBERTATS

Article 55

1. Els drets reconeguts en els articles 17, 18, apartats 2 i 3; articles 19, 20, apartats 1, a) i d), i 5; articles 21, 28, apartat 2, i article 37, apartat 2, podran ser suspesos quan sigui acordada la declaració de l'estat d'excepció o de setge en els termes que preveu la Constitució. Resta exceptuat d'aquesta suspensió l'apartat 3 de l'article 17 en el cas de declaració de l'estat d'excepció.

2. Una llei orgànica podrà determinar la forma i els casos en què, de forma individual i amb la necessària intervenció judicial i l'adequat control parlamentari, els drets reconeguts

en els articles 17, apartat 2, i 18, apartats 2 i 3, puguin ser suspesos per a persones determinades, en relació amb les investigacions corresponents a l'actuació de bandes armades o elements terroristes.

La utilització injustificada o abusiva de les facultats reconegudes en la dita llei orgànica comportarà responsabilitat penal per violació dels drets i de les llibertats reconegudes per les lleis.

TÍTOL II DE LA CORONA

Article 56

1. El Rei és el cap de l'Estat, símbol de la seva unitat i permanència, arbitra i modera el funcionament regular de les institucions, assumeix la més alta representació de l'Estat espanyol en les relacions internacionals, especialment amb les nacions de la seva comunitat històrica, i exerceix les funcions que li atribueixen expressament la Constitució i les lleis.

2. El seu títol és el de Rei d'Espanya, i podrà utilitzar els altres que corresponguin a la Corona.

3. La persona del Rei és inviolable i no està subjecta a responsabilitat. Els seus actes seran sempre subjectes de referendació en la forma establerta en l'article 64, sense aquesta referendació no tendran validesa, llevat del que disposa l'article 65.2.

Article 57

1. La Corona d'Espanya és hereditària en els successors de S. M. Joan Carles I de Borbó, legítim hereu de la Dinastia històrica. La successió al tron seguirà l'ordre regular de primogenitura i de representació, i serà preferida sempre la línia anterior a les posteriors; en la mateixa línia, el grau més pròxim al més remot; en el mateix grau, l'home a la dona, i en el mateix sexe, la persona major a la menor.

2. El Príncep hereu, des del naixement o des que succeeixi el fet que origini la cridada tindrà la dignitat de Príncep d'Astúries i els altres títols vinculats tradicionalment al successor de la Corona d'Espanya.

3. Havent-se extingit totes les línies cridades a dret, les Corts Generals proveiran la successió a la Corona en la forma que més convingui als interessos d'Espanya.

4. Les persones que, tenint dret a la successió al tron, contraguessin matrimoni contra la prohibició expressa del Rei i de les Corts Generals, restaran excloses de la successió a la Corona elles mateixes i els seus descendents.

5. Les abdicacions i les renunciacions i qualsevol dubte de fet o de dret que s'esdevingui en l'ordre de successió a la Corona es resoldran amb una llei orgànica.

Article 58

La Reina consort o el consort de la Reina no podran assumir funcions constitucionals, llevat del que es disposa per a la Regència.

Article 59

1. Si el Rei fos menor d'edat, el pare o la mare del Rei i, per manca d'aquests, el parent major d'edat més pròxim en la successió a la Corona segons l'ordre establert en la Constitució, entrarà a exercir immediatament la Regència, i l'exercirà durant el temps de la minoria d'edat del Rei.

2. Si el Rei resultava inhabilitat per a l'exercici de la seva autoritat, i la impossibilitat fos reconeguda per les Corts Generals, entrarà immediatament a exercir la Regència el príncep hereu de la Corona, si fos major d'edat. Si no ho fos, caldrà procedir de la manera que preveu l'apartat anterior fins que el príncep hereu aconseguixi la majoria d'edat.

3. Si no hi hagués cap persona a qui correspongués la Regència, aquesta serà nomenada per les Corts Generals, i es compondrà d'una, tres, o cinc persones.
4. Per a exercir la Regència caldrà ser espanyol i major d'edat.
5. La Regència serà exercida per mandat constitucional i sempre en nom del Rei.

Article 60

1. Serà tutor del Rei menor la persona que el Rei difunt hagi nomenat en el seu testament, sempre que sigui major d'edat i espanyol de naixement; si no n'hagués nomenat, en serà tutor el pare o la mare mentre restin vidus. Mancant aquests, el nomenaran les Corts Generals, però només podran acumular els càrrecs de regent i de tutor el pare, la mare o els ascendents directes del Rei.
2. L'exercici de la tutela és incompatible també amb el de qualsevol càrrec o representació política.

Article 61

1. El Rei, en ser proclamat davant les Corts Generals, prestarà el jurament d'exercir fidelment les seves funcions, guardar i fer guardar la Constitució i les lleis i respectar els drets dels ciutadans i de les comunitats autònomes.
2. El príncep hereu, en aconseguir la majoria d'edat, i el regent o els regents en fer-se càrrec de les seves funcions, prestaran el mateix jurament i també el de fidelitat al Rei.

Article 62

Correspon al Rei:

- a) Sancionar i promulgar les lleis.
- b) Convocar i dissoldre les Corts Generals i convocar eleccions en els termes prevists en la Constitució.
- c) Convocar a referèndum en els casos prevists en la Constitució.
- d) Proposar el candidat a president de Govern i, en el seu cas, nomenar-lo, i també posar fi a les seves funcions en els termes prevists en la Constitució.
- e) Nomenar i remoure els membres del Govern a proposició del president d'aquest.
- f) Expedir els decrets acordats en el Consell de Ministres, proveir els oficis civils i militars i concedir honors i distincions d'acord amb les lleis.
- g) Ser informat dels afers d'Estat i presidir, a aquest efecte, les sessions del Consell de Ministres quan ho cregui oportú, a petició del president del Govern.
- h) El comandament suprem de les Forces Armades.
- i) Exercir el dret de gràcia d'acord amb la llei, la qual no podrà autoritzar indults generals.
- j) L'Alt Patronatge de les reials acadèmies.

Article 63

1. El Rei acredita els ambaixadors i altres representants diplomàtics. Els representants estrangers a Espanya són acreditats davant ell.
2. Al Rei correspon de manifestar el consentiment de l'Estat per obligar-se internacionalment mitjançant tractats, de conformitat amb la Constitució i amb les lleis.
3. Al Rei correspon, prèvia autorització de les Corts Generals, de declarar la guerra i de fer la pau.

Article 64

1. Els actes del Rei seran referendats pel president del Govern i, en el seu cas, pels ministres competents. La proposta i el nomenament del president del Govern i la dissolució prevista en l'article 99 seran referendats pel president del Congrés.
2. Dels actes del Rei seran responsables les persones que els referendin.

Article 65

1. El Rei percep dels pressuposts de l'Estat una quantitat global per al sosteniment de la seva Família i Casa, i la distribueix lliurement.
2. El Rei nomena i relleva lliurement els membres civils i militars de la seva Casa.

TÍTOL III DE LES CORTS GENERALS

CAPÍTOL I DE LES CAMBRES

Article 66

1. Les Corts Generals representen el poble espanyol i són formades pel Congrés dels Diputats i el Senat.
2. Les Corts Generals exerceixen la potestat legislativa de l'Estat, n'aproven els pressuposts, controlen l'acció del Govern i tenen les altres competències que els atribueixi la Constitució.
3. Les Corts Generals són inviolables.

Article 67

1. Ningú no podrà ser membre de totes dues Cambres simultàniament, ni acumular l'acta d'una assemblea d'una comunitat autònoma amb la de diputat al Congrés.
2. Els membres de les Corts Generals no estaran lligats per mandat imperatiu.
3. Les reunions de parlamentaris que se celebrin sense convocatòria reglamentària no vincularan les Cambres i no podran exercir les funcions d'aquestes ni ostentar-ne els privilegis.

Article 68

1. El Congrés es compon d'un mínim de 300 i un màxim de 400 diputats, elegits per sufragi universal, lliure, igual, directe i secret en els termes que estableixi la llei.
2. La circumscripció electoral és la província. Les poblacions de Ceuta i Melilla seran representades cadascuna per un diputat. La llei distribuirà el nombre total de diputats, assignarà una representació mínima inicial a cada circumscripció distribuint els altres en proporció amb la població.
3. L'elecció es farà a cada circumscripció atenint a criteris de representació proporcional.
4. El Congrés és elegit per quatre anys. El mandat dels diputats acaba quatre anys després de l'elecció o el dia de la dissolució de la Cambra.
5. Són electors i elegibles tots els espanyols que estiguin en ple ús dels seus drets polítics.
La llei reconeixerà l'exercici del dret de sufragi als espanyols que es trobin fora del territori d'Espanya i l'Estat els el facilitarà.
6. Les eleccions tendran lloc entre els trenta i els seixanta dies després de l'acabament del mandat. El Congrés electe haurà de ser convocat dins els vint-i-cinc dies següents al de la celebració de les eleccions.

Article 69

1. El Senat és la Cambra de representació territorial.
2. Els votants de cada província elegiran quatre Senadors per sufragi universal, lliure, igual, directe i secret en els termes que assenyali una llei orgànica.

3. A les províncies insulars, cada illa o agrupació d'illes, amb cabildo o consell insular, constituirà una circumscripció a efecte de l'elecció de senadors; en correspondran tres a cadascuna de les illes majors (Gran Canària, Mallorca i Tenerife), i un a cadascuna de les illes o agrupacions d'illes següents: Eivissa-Formentera, Menorca, Fuerteventura, Gomera, Hierro, Lanzarote i La Palma.

4. Les poblacions de Ceuta i Melilla elegiran cadascuna dos senadors.

5. Les comunitats autònomes designaran a més un senador i encara un altre per cada milió d'habitants del seu territori respectiu. La designació correspondrà a l'assemblea legislativa o, si no n'hi havia, a l'òrgan col·legiat superior de la comunitat autònoma, d'acord amb el que estableixin els estatuts, que asseguraran, en qualsevol cas, la representació proporcional adequada.

6. El Senat és elegit per quatre anys. El mandat dels senadors acaba quatre anys després de l'elecció o el dia de la dissolució de la Cambra.

Article 70

1. La llei electoral determinarà les causes d'inelegibilitat i incompatibilitat dels diputats i dels senadors, les quals comprendran, en qualsevol cas:

- a) Els components del Tribunal Constitucional.
- b) Els alts càrrecs de l'Administració de l'Estat que determini la llei, amb l'excepció dels membres del Govern.
- c) El Defensor del Poble.
- d) Els magistrats, els jutges i els fiscals en actiu.
- e) Els militars professionals i els membres de les Forces i Cossos de Seguretat i Policia en actiu.
- f) Els membres de les juntes electorals.

2. La validesa de les actes i de les credencials dels membres de totes dues Cambres restarà sotmesa al control judicial en els termes que estableixi la llei electoral.

Article 71

1. Els diputats i els senadors gaudiran d'inviolabilitat per les opinions manifestades en l'exercici de les seves funcions.

2. Durant el període del seu mandat, els diputats i els senadors gaudiran també d'immunitat, i només podran ser detinguts en cas de delictes flagrants. No podran ser inculcats ni processats sense l'autorització prèvia de la Cambra respectiva.

3. En les causes contra diputats i senadors serà competent la Sala Penal del Tribunal Suprem.

4. Els diputats i els senadors percebran una assignació que serà fixada per les Cambres respectives.

Article 72

1. Les Cambres estableixen els propis reglaments, aproven autònomament els seus pressuposts i, d'un comú acord, regulen l'estatut del personal de les Corts Generals. Els reglaments i la reforma d'aquests seran sotmesos a una votació final sobre la totalitat, la qual requerirà la majoria absoluta.

2. Les Cambres elegeixen els presidents respectius i els altres membres de les meses. Les sessions conjuntes seran presidides pel president del Congrés i es regiran mitjançant un reglament de les Corts Generals aprovat per la majoria absoluta de cada Cambra.

3. Els presidents de les Cambres exerceixen en nom d'aquestes tots els poders administratius i les facultats de policia en l'interior dels estatges respectius.

Article 73

1. Les Cambres es reuniran anualment en dos períodes ordinaris de sessions: el primer, del setembre al desembre, i el segon, del febrer al juny.
2. Les Cambres podran reunir-se en sessions extraordinàries a petició del Govern, de la Diputació Permanent o de la majoria absoluta dels membres de qualsevol de les Cambres. Les sessions extraordinàries hauran de ser convocades amb un ordre del dia determinat i seran closes després d'haver-lo exhaurit.

Article 74

1. Les Cambres es reuniran en sessió conjunta per tal d'exercir les competències no legislatives que el títol II atribueix expressament a les Corts Generals.
2. L'adopció de les decisions de les Corts Generals previstes en els articles 94.1, 145.2 i 158.2 requerirà la majoria de cada una de les Cambres. En el primer cas, el procediment serà iniciat pel Congrés, i en els altres dos, pel Senat. En tots dos casos, si no hi hagués acord entre el Senat i el Congrés, s'intentarà obtenir-lo mitjançant una comissió mixta composta per un mateix nombre de diputats i de senadors. La comissió presentarà un text que haurà de ser votat per totes dues Cambres. Si no s'aprova en la forma establerta, decidirà el Congrés per majoria absoluta.

Article 75

1. Les Cambres funcionaran en ple i per comissions.
2. Les Cambres podran delegar a les comissions legislatives permanents l'aprovació de projectes o proposicions de llei. El ple, això no obstant, podrà requerir en qualsevol moment el debat i la votació de qualsevol projecte o proposició de llei que hagi estat objecte de la delegació.
3. Resten exceptuats del que disposa l'apartat anterior la reforma constitucional, les qüestions internacionals, les lleis orgàniques i de bases i els pressuposts generals de l'Estat.

Article 76

1. El Congrés i el Senat i, si pertoca, totes dues Cambres conjuntament, podran nomenar comissions d'investigació sobre qualsevol afer d'interès públic. Les conclusions obtingudes no seran vinculants per als tribunals ni afectaran les resolucions judicials, sense que això sigui obstacle perquè el resultat de la investigació sigui comunicat al Ministeri Fiscal per tal que aquest exerceixi, si cal, les accions oportunes.
2. Serà obligatori de comparèixer a requeriment de les Cambres. La llei regularà les sancions que puguin imposar-se per causa de l'incompliment d'aquesta obligació.

Article 77

1. Les Cambres poden rebre peticions individuals i col·lectives, sempre per escrit, i en resta prohibida la presentació directa per mitjà de manifestacions ciutadanes.
2. Les Cambres poden trametre al Govern les peticions que rebran. El Govern té l'obligació d'explicar-se sobre el contingut d'aquestes sempre que les Cambres ho exigeixin.

Article 78

1. A cada Cambra hi haurà una diputació permanent composta per un mínim de vint-i-un membres que representaran els grups parlamentaris en proporció a la seva importància numèrica.
2. Les diputacions permanents seran presidides pel president de la Cambra respectiva i tendran per funcions la que preveu l'article 73, la d'assumir les facultats que corresponguin a les Cambres, de conformitat amb els articles 86 i 116 si aquestes haguessin estat dissoltes

o n'hagués expirat el mandat, i la de vetllar pels poders de les Cambres, quan aquestes no estiguin reunides.

3. Havent finit el mandat o en cas de dissolució, les diputacions permanents continuaran exercint les seves funcions fins que es constitueixin les noves Corts Generals.

4. Reunida la Cambra corresponent, la Diputació Permanent donarà compte dels assumptes tractats i de les seves decisions.

Article 79

1. Per tal d'adoptar acords, les Cambres han d'estar reunides reglamentàriament i comptar amb l'assistència de la majoria dels membres.

2. Perquè els dits acords siguin vàlids hauran de ser aprovats per la majoria dels membres presents, sens perjudici de les majories especials que estableixin la Constitució o les lleis orgàniques i les que estableixin els reglaments de les Cambres per a l'elecció de persones.

3. El vot dels senadors i el dels diputats és personal i indelegable.

Article 80

Les sessions plenàries de les Cambres seran públiques, salvant l'acord en contra de cada Cambra, adoptat per majoria absoluta o de conformitat amb el reglament.

CAPÍTOL II DE L'ELABORACIÓ DE LES LLEIS

Article 81

1. Són lleis orgàniques les relatives al desenvolupament dels drets fonamentals i de les llibertats públiques, les que aprovin els estatuts d'autonomia i el règim electoral general i les previstes per la Constitució.

2. L'aprovació, la modificació o la derogació de les lleis orgàniques exigeix la majoria absoluta del Congrés en una votació final sobre el conjunt del projecte.

Article 82

1. Les Corts Generals podran delegar al Govern la potestat de dictar normes amb rang de llei sobre matèries determinades no incloses en l'article anterior.

2. La delegació legislativa haurà d'atorgar-se mitjançant una llei de bases quan tingui per objecte la formació de textos articulats o mitjançant una llei ordinària quan es tracti de refondre diversos textos legals en un sol.

3. La delegació legislativa haurà d'atorgar-se al Govern de forma expressa per a una matèria concreta, i fixant-ne el termini d'exercici. La delegació resta esgotada en fer-ne ús el Govern amb la publicació de la norma corresponent. No podrà entendre's que ha estat concedida de manera implícita o per un lapse de temps indeterminat. Tampoc no podrà permetre'n la subdelegació a autoritats altres que el mateix Govern.

4. Les lleis de bases delimitaran precisament l'objecte i l'abast de la delegació legislativa i els principis i criteris que en regiran l'exercici.

5. L'autorització per refondre textos legals determinarà l'àmbit normatiu a què es refereix el contingut de la delegació, i haurà d'especificar si resta circumscrita a la mera formulació d'un text únic o si inclou la de regularitzar, aclarir i harmonitzar els textos legals que hagin de ser refosos.

6. Les lleis de delegació podran establir en cada cas fórmules addicionals de control sens perjudici de la competència pròpia dels tribunals.

Article 83

Les lleis de bases no podran en cap cas:

- a) Autoritzar la modificació de la pròpia llei de bases.
- b) Facultar per dictar normes amb caràcter retroactiu.

Article 84

Si una proposició de llei o una esmena és contrària a una delegació legislativa vigent, el Govern té la facultat d'oposar-se a la seva tramitació. Si això s'esdevenia, podrà presentar-se una proposició de llei per a la derogació total o parcial de la llei de delegació.

Article 85

Les disposicions del Govern que continguin legislació delegada rebran el títol de decrets legislatius.

Article 86

1. En cas d'una necessitat urgent i extraordinària, el Govern podrà dictar disposicions legislatives provisionals que prendran la forma de decrets llei i que no podran afectar l'ordenament de les institucions bàsiques de l'Estat, els drets, els deures i les llibertats dels ciutadans regulats en el títol I, el règim de les comunitats autònomes ni el Dret electoral general.

2. Els decrets llei hauran de ser sotmesos immediatament a debat i votació de la totalitat en el Congrés dels Diputats, convocat a aquest efecte, si no estigués reunit, dins el termini dels trenta dies següents a la promulgació. El Congrés haurà de pronunciar-se expressament dins aquest termini sobre la convalidació o la derogació, per a la qual cosa el Reglament establirà un procediment especial i sumari.

3. Durant el termini establert en l'apartat anterior, les Corts podran tramitar-los com a projectes de llei pel procediment d'urgència.

Article 87

1. La iniciativa legislativa correspon al Govern, al Congrés i al Senat, d'acord amb la Constitució i els reglaments de les Cambres.

2. Les assemblees de les comunitats autònomes podran demanar al Govern l'adopció d'un projecte de llei o trametre a la Mesa del Congrés una proposició de llei, i podran delegar davant la dita Cambra un màxim de tres membres de l'assemblea encarregats de defensar-la.

3. Una llei orgànica regularà les formes d'exercici i els requisits de la iniciativa popular per a la presentació de proposicions de llei. En qualsevol cas es requerirà no menys de 500.000 signatures acreditades. No serà procedent aquesta iniciativa en les matèries pròpies de la llei orgànica, tributàries o de caràcter internacional ni en allò que pertany a la prerrogativa de gràcia.

Article 88

Els projectes de llei seran aprovats pel Consell de Ministres, el qual els sotmetrà al Congrés acompanyats d'una exposició de motius i dels antecedents necessaris per pronunciar-s'hi.

Article 89

1. La tramitació de les proposicions de llei serà regulada pels reglaments de les Cambres, sense que la prioritat deguda als projectes de llei impedeixi l'exercici de la iniciativa legislativa en els termes regulats en l'article 87.

2. Les proposicions de llei que, de conformitat amb l'article 87, el Senat prengui en consideració, seran trameses al Congrés perquè aquest les tramiti com a tal proposició.

Article 90

1. Una vegada hagi estat aprovat un projecte de llei ordinària o orgànica pel Congrés de Diputats, el president d'aquest en donarà compte immediatament al president del Senat, el qual el sotmetrà a la deliberació d'aquesta darrera Cambra.

2. El Senat, dins el termini de dos mesos a comptar des del dia de la recepció del text, pot oposar-li el seu vet o introduir-hi esmenes mitjançant un missatge motivat. El vet haurà de ser aprovat per majoria absoluta. El projecte no podrà ser sotmès al Rei perquè el sancioni sense que el Congrés ratifiqui per majoria absoluta, en cas de vet, el text inicial, o per majoria simple, transcorreguts dos mesos d'ençà que fou interposat, o sense que es pronunciï sobre les esmenes, acceptant-les o no per majoria simple.

3. El termini de dos mesos de què disposa el Senat per vetar o esmenar el projecte reduirà al de vint dies naturals en els projectes declarats urgents pel Govern o pel Congrés dels Diputats.

Article 91

El Rei sancionarà les lleis aprovades per les Corts Generals dins el termini de quinze dies, i les promulgarà i n'ordenarà la publicació immediata.

Article 92

1. Les decisions polítiques de transcendència especial podran ser sotmeses al referèndum consultiu de tots els ciutadans.

2. El referèndum serà convocat pel Rei a proposició del president del Govern, autoritzada prèviament pel Congrés dels Diputats.

3. Una llei orgànica regularà les condicions i el procediment de les diverses modalitats de referèndum previstes per la present Constitució.

CAPÍTOL III DELS TRACTATS INTERNACIONALS

Article 93

Mitjançant una llei orgànica es podrà autoritzar la celebració de tractats pels quals s'atribueixi a una organització o a una institució internacional l'exercici de competències derivades de la Constitució. La garantia del compliment d'aquests tractats i de les resolucions emanades dels organismes internacionals o supranacionals titulars de la cessió correspon, segons els casos, a les Corts Generals o al Govern.

Article 94

1. La prestació del consentiment de l'Estat per obligar-se mitjançant tractats o convenis requerirà l'autorització prèvia de les Corts Generals en els casos següents:

- a) Tractats de caràcter polític.
- b) Tractats o convenis de caràcter militar.
- c) Tractats o convenis que afectin la integritat territorial de l'Estat o els drets i els deures fonamentals establerts en el títol I.
- d) Tractats o convenis que impliquin obligacions financeres per a la Hisenda Pública.
- e) Tractats o convenis que suposin la modificació o la derogació d'alguna llei o l'execució de la qual exigeixi mesures legislatives.

2. El Congrés i el Senat seran informats immediatament de la conclusió dels altres tractats o convenis.

Article 95

1. La celebració d'un tractat internacional que contingui estipulacions contràries a la Constitució exigirà la revisió constitucional prèvia.

2. El Govern o qualsevol de les Cambres pot requerir el Tribunal Constitucional perquè declari si aquesta contradicció existeix o no.

Article 96

1. Els tractats internacionals celebrats vàlidament formaran part de l'ordenament intern una vegada hagin estat publicats oficialment a Espanya. Les seves disposicions només podran ser derogades, modificades o suspeses en la forma prevista en els mateixos tractats o d'acord amb les normes generals del Dret internacional.

2. Per a denunciar els tractats i els convenis internacionals es farà servir el mateix procediment previst per aprovar-los en l'article 94.

TÍTOL IV DEL GOVERN I DE L'ADMINISTRACIÓ

Article 97

El Govern dirigeix la política interior i l'exterior, l'Administració civil i militar i la defensa de l'Estat. Exerceix la funció executiva i la potestat reglamentària d'acord amb la Constitució i amb les lleis.

Article 98

1. El Govern es compon del president, els vicepresidents en el seu cas, els ministres i els altres membres que estableixi la llei.

2. El president dirigeix l'acció del Govern i coordina les funcions dels altres membres d'aquest, sens perjudici de la competència i de la responsabilitat directa d'ells en la seva gestió.

3. Els membres del Govern no podran exercir altres funcions representatives que les pròpies del mandat parlamentari ni qualsevol altra funció pública que no derivi del seu càrrec, ni cap activitat professional o mercantil.

4. La llei regularà l'estatut i les incompatibilitats dels membres del Govern.

Article 99

1. Després de cada renovació del Congrés dels Diputats, i en els altres supòsits constitucionals en què sigui procedent, el Rei, prèvia consulta amb els representants designats pels grups polítics amb representació parlamentària, i a través del president del Congrés, proposarà un candidat a la Presidència del Govern.

2. El candidat proposat segons el que estableix l'apartat anterior exposarà davant el Congrés dels Diputats el programa polític del Govern que pretengui formar i demanarà la confiança de la Cambra.

3. Si el Congrés dels Diputats atorgava la seva confiança al dit candidat mitjançant el vot de la majoria absoluta dels seus membres, el Rei el nomenarà president. En el cas de no obtenir la dita majoria, la mateixa proposta serà sotmesa a una nova votació quaranta-vuit hores després de l'anterior i s'entendrà que la confiança ha estat atorgada si obtenia la majoria simple.

4. Si una vegada fetes les votacions esmentades no fos atorgada la confiança per a la investidura, es tramitaran propostes successives en la forma prevista en els apartats anteriors.

5. Si, després d'haver transcorregut el termini de dos mesos a partir de la primera votació d'investidura, cap candidat hagués obtingut la confiança del Congrés, el Rei dissoldrà totes dues Cambres i convocarà noves eleccions amb el referendament del president del Congrés.

Article 100

Els altres membres del Govern seran nomenats i remoguts pel Rei a proposta del seu president.

Article 101

1. El Govern cessa després de la celebració d'eleccions generals, en els casos de pèrdua de la confiança parlamentària prevists per la Constitució o per dimissió o defunció del seu president.

2. El Govern cessant continuarà en funcions fins a la presa de possessió del nou Govern.

Article 102

1. La responsabilitat criminal del president i dels altres membres del Govern serà exigible, en el seu cas, davant la Sala Penal del Tribunal Suprem.

2. Si l'acusació fos per traïció o per qualsevol delictes contra la seguretat de l'Estat en l'exercici de les seves funcions, només podrà ser plantejada per iniciativa de la quarta part dels membres del Congrés i amb l'aprovació de la majoria absoluta d'aquesta Cambra.

3. La prerrogativa reial de gràcia no serà aplicable a cap dels supòsits del present article.

Article 103

1. L'Administració pública serveix amb objectivitat els interessos generals i actua d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació, amb submissió plena a la llei i al Dret.

2. Els òrgans de l'Administració de l'Estat són creats, regits i coordinats d'acord amb la llei.

3. La llei regularà l'estatut dels funcionaris públics, l'accés a la funció pública d'acord amb els principis del mèrit i de la capacitat, les peculiaritats de l'exercici del seu dret a la sindicació, el sistema d'incompatibilitats i les garanties per a la imparcialitat en l'exercici de les seves funcions.

Article 104

1. Les Forces i els Cossos de Seguretat sota la dependència del Govern tendran per missió protegir el lliure exercici dels drets i de les llibertats i garantir la seguretat ciutadana.

2. Una llei orgànica en determinarà les funcions, els principis bàsics d'actuació i els estatuts de les Forces i Cossos de Seguretat.

Article 105

La llei regularà:

- a) L'audiència dels ciutadans directament o a través de les organitzacions i associacions reconegudes per la llei en el procediment d'elaboració de les disposicions administratives que els afectin.

- b) L'accés dels ciutadans als arxius i als registres administratius, salvant el que afecti a la seguretat i a la defensa de l'Estat, la indagació dels delictes i la intimitat de les persones.
- c) El procediment a través del qual han de fer-se els actes administratius, amb garantia, quan sigui procedent, de l'audiència de l'interessat.

Article 106

1. Els tribunals controlen la potestat reglamentària, la legalitat de l'actuació administrativa i la submissió d'aquesta als fins que la justifiquen.

2. Els particulars, en els termes establerts per la llei, tendran dret a ser indemnitzats per qualsevol lesió que pateixin en qualsevol dels seus béns i drets, llevat dels casos de força major, sempre que la lesió sigui conseqüència del funcionament dels serveis públics.

Article 107

El Consell d'Estat és l'òrgan consultiu suprem del Govern. Una llei orgànica en regularà la composició i la competència.

TÍTOL V DE LES RELACIONS ENTRE EL GOVERN I LES CORTS GENERALS

Article 108

El Govern respon solidàriament de la seva gestió política davant el Congrés dels Diputats.

Article 109

Les Cambres i les seves comissions podran requerir, a través dels presidents d'aquelles, la informació i l'ajut que necessitin del Govern i dels seus departaments i de qualsevol autoritats de l'Estat i de les comunitats autònomes.

Article 110

1. Les Cambres i les seves comissions poden requerir la presència dels membres del Govern.

2. Els membres del Govern tenen accés a les sessions de les Cambres i a les seves comissions i la facultat de fer s'hi escoltar, i podran demanar que hi informin els funcionaris dels seus departaments.

Article 111

1. El Govern i cadascun dels seus membres resten sotmesos a les interpel·lacions i a les preguntes que els formulin davant les Cambres. Per a aquesta classe de debat els reglaments establiran un temps mínim setmanal.

2. Tota interpel·lació podrà donar lloc a una moció, amb la qual la Cambra manifesti la seva posició.

Article 112

El president del Govern, prèvia deliberació del Consell de Ministres, pot plantejar davant el Congrés dels Diputats la qüestió de confiança sobre el seu programa o sobre una declaració de política general. S'entendrà que la confiança ha estat atorgada si voten favorablement la majoria simple dels diputats.

Article 113

1. El Congrés dels Diputats pot exigir la responsabilitat política del Govern mitjançant l'adopció de la moció de censura per majoria absoluta.

2. La moció de censura haurà de ser proposada com a mínim per la desena part dels diputats i haurà d'incloure un candidat a la Presidència del Govern.

3. La moció de censura no podrà ser votada fins que hagin transcorregut cinc dies de la presentació d'aquesta. Dins els dos primers dies d'aquest termini podran presentar-se mocions alternatives.

4. Si la moció de censura no fos aprovada pel Congrés, els signataris no en podran presentar cap més durant el mateix període de sessions.

Article 114

1. Si el Congrés nega la confiança al Govern, aquest presentarà la dimissió al Rei. A continuació s'haurà de procedir a la designació de president del Govern segons el que disposa l'article 99.

2. Si el Congrés adopta una moció de censura, el Govern presentarà la dimissió al Rei, i s'entendrà que resta investit de la confiança de la Cambra el candidat proposat dins la moció als efectes prevists per l'article 99. El Rei el nomenarà president del Govern.

Article 115

1. El president del Govern, prèvia deliberació del Consell de Ministres, i sota la seva exclusiva responsabilitat, podrà proposar la dissolució del Congrés, del Senat o de les Corts Generals, la qual serà decretada pel Rei. El decret de dissolució fixarà la data de les eleccions.

2. La proposta de dissolució no podrà presentar-se quan hi hagi en tràmit una moció de censura.

3. No serà procedent cap nova dissolució abans que hagi transcorregut un any des de l'anterior, llevat del que disposa l'article 99, apartat 5.

Article 116

1. Una llei orgànica regularà els estats d'alarma, d'excepció i de setge, i les competències i limitacions corresponents.

2. L'estat d'alarma serà declarat pel Govern mitjançant un decret acordat en un Consell de Ministres, amb una durada màxima de quinze dies; haurà de donar-ne compte al Congrés dels Diputats, que serà reunit immediatament a aquest efecte i no podrà ser prorrogat sense l'autorització d'aquesta mateixa Cambra. El decret determinarà l'àmbit territorial al qual s'estenen els efectes de la declaració.

3. L'estat d'excepció serà declarat pel Govern mitjançant un decret acordat en un Consell de Ministres, prèvia autorització del Congrés dels Diputats. L'autorització i la proclamació de l'estat d'excepció haurà de determinar expressament els efectes d'aquest, l'àmbit territorial al qual s'estengui i la durada, que no podrà excedir de trenta dies, prorrogables per un termini igual, amb els mateixos requisits.

4. L'estat de setge serà declarat per la majoria absoluta del Congrés dels Diputats, a proposició exclusiva del Govern. El Congrés en determinarà l'àmbit territorial, la durada i les condicions.

5. El Congrés no podrà ser dissolt mentre restin declarats alguns dels estats compresos en el present article; si les Cambres no es trobassin en període de sessions, restaran convocades automàticament. Durant la vigència d'aquests estats no podrà interrompre's el funcionament de les Cambres ni el dels altres poders constitucionals de l'Estat.

Si, havent estat dissolt el Congrés o havent-ne expirat el mandat, es produís alguna de les situacions que donen lloc a qualsevol dels dits estats, les competències del Congrés seran assumides per la seva Diputació Permanent.

6. La declaració dels estats d'alarma, d'excepció i de setge no modificaran el principi de responsabilitat del Govern ni dels seus agents reconeguts en la Constitució i en les lleis.

TÍTOL VI DEL PODER JUDICIAL

Article 117

1. La justícia emana del poble i és administrada en nom del Rei pels jutges i pels magistrats que integren el poder judicial, independents, inamovibles, responsables i sotmesos únicament a l'imperi de la llei.

2. Els jutges i els magistrats no podran ser remoguts, suspesos, traslladats ni jubilats més que per motiu de les causes que la llei preveu i amb les garanties que aquesta ofereix.

3. L'exercici de la potestat jurisdiccional en qualsevol mena de processos, jutjant i fent complir allò que hagi estat jutjat, correspon exclusivament als jutjats i als tribunals que les lleis determinin, segons les normes de competència i de procediment que elles estableixin.

4. Els jutjats i els tribunals no exerciran funcions altres que les que assenyala l'apartat anterior i les que els siguin atribuïdes expressament per la llei en garantia de qualsevol dret.

5. El principi d'unitat jurisdiccional és la base de l'organització i del funcionament dels tribunals. La llei regularà l'exercici de la jurisdicció militar dins l'àmbit estrictament castrense i en ocasió de l'estat de setge, d'acord amb els principis de la Constitució.

6. Resten prohibits els tribunals d'excepció.

Article 118

Tothom té l'obligació de complir les sentències i les altres resolucions fermes dels jutges i dels tribunals i de prestar la col·laboració que aquests requereixin en el curs del procés i en l'execució d'allò que hagi estat resolt.

Article 119

La justícia serà gratuïta quan la llei ho disposi, i, en qualsevol cas, per a aquells que acreditin insuficiència de recursos per litigar.

Article 120

1. Les actuacions judicials seran públiques, amb les excepcions previstes per les lleis de processament.

2. El procediment serà predominantment oral, sobretot en matèria criminal.

3. Les sentències seran motivades sempre i pronunciades en audiència pública.

Article 121

Els danys causats per error judicial i els que siguin conseqüència del funcionament anormal de l'Administració de justícia donaran dret a una indemnització a càrrec de l'Estat de conformitat amb la llei.

Article 122

1. La llei orgànica del poder judicial determinarà la constitució, el funcionament i el govern dels jutjats i dels tribunals, i l'estatut jurídic dels jutges i dels magistrats de carrera, els quals formaran un cos únic, i el del personal al servei de l'Administració de justícia.

2. El Consell General del Poder Judicial és l'òrgan de govern d'aquest darrer. La llei orgànica n'establirà l'estatut i el règim d'incompatibilitats i les funcions dels seus membres, assenyaladament en matèria de nomenaments, ascensos, inspecció i règim disciplinari.

3. El Consell General del Poder Judicial serà integrat pel president del Tribunal Suprem, que el presidirà, i per vint membres nomenats pel Rei per un període de cinc anys. D'aquests, dotze entre els jutges i els magistrats de totes les categories judicials en els termes que estableixi la llei orgànica; quatre, a proposició del Congrés dels Diputats, i quatre a proposició del Senat, elegits en tots dos casos per majoria de les tres cinquenes parts dels seus membres, entre advocats i altres juristes, tots de competència reconeguda i amb més de quinze anys d'exercici professional.

Article 123

1. El Tribunal Suprem, amb jurisdicció a tota Espanya, és l'òrgan jurisdiccional superior en tots els ordres, llevat del que es disposa en matèria de garanties constitucionals.

2. El president del Tribunal Suprem serà nomenat pel Rei, a proposició del Consell General del Poder Judicial, en la forma que la llei determini.

Article 124

1. El Ministeri Fiscal, sens perjudici de les funcions encomanades a altres òrgans, té la missió de promoure l'acció de la justícia en defensa de la legalitat, dels drets dels ciutadans i de l'interès públic tutelat per la llei, d'ofici o bé a petició dels interessats, vetllar per la independència dels tribunals i procurar davant ells la satisfacció de l'interès social.

2. El Ministeri Fiscal exerceix les seves funcions per mitjà d'òrgans propis, de conformitat amb els principis d'unitat d'actuació i dependència jeràrquica i subjectant-se, en tot cas, als de legalitat i imparcialitat.

3. La llei regularà l'estatut orgànic del Ministeri Fiscal.

4. El fiscal general de l'Estat serà nomenat pel Rei, a proposició del Govern, havent estat escoltat el Consell General del Poder Judicial.

Article 125

Els ciutadans podran exercir l'acció popular i participar en l'Administració de justícia mitjançant la institució del Jurat, en la forma i en els processos penals que la llei determini, i en els tribunals consuetudinaris i tradicionals.

Article 126

La policia judicial depèn dels jutges, dels tribunals i del Ministeri Fiscal en les seves funcions d'indagació del delictes i de descobriment i assegurament del delinqüent, en els termes que la llei estableixi.

Article 127

1. Els jutges i els magistrats i també els fiscals, mentre restin en actiu, no podran exercir altres càrrecs públics ni pertànyer a partits polítics o a sindicats. La llei establirà el sistema i les modalitats d'associació professional dels jutges, dels magistrats i dels fiscals.

2. La llei establirà el règim d'incompatibilitats dels membres del poder judicial, que haurà d'assegurar la seva total independència.

TÍTOL VII ECONOMIA I HISENDA

Article 128

1. Tota la riquesa del país en les seves diverses formes, i sigui quina sigui la seva titularitat, resta subordinada a l'interès general.

2. Es reconeix la iniciativa pública en l'activitat econòmica. Mitjançant una llei, determinats recursos o serveis essencials podran ser reservats al sector públic, especialment en cas de monopoli; podrà ser acordada, també, la intervenció d'empreses quan ho exigeixi l'interès general.

Article 129

1. La llei establirà les formes de participació dels interessats en la Seguretat Social i en l'activitat dels organismes públics la funció dels quals afecti directament la qualitat de la vida o el benestar general.

2. Els poders públics promouran eficaçment les diverses formes de participació en l'empresa i fomentaran, mitjançant una legislació adequada, les societats cooperatives. També establiran els mitjans que facilitin l'accés dels treballadors a la propietat dels mitjans de producció.

Article 130

1. Els poders públics atendran a la modernització i al desenvolupament de tots els sectors econòmics i, assenyaladament, de l'agricultura, la ramaderia, la pesca i l'artesania, a fi d'equiparar el nivell de vida de tots els espanyols.

2. Amb la mateixa finalitat es donarà un tractament especial a les zones de muntanya.

Article 131

1. L'Estat, mitjançant una llei, podrà planificar l'activitat econòmica general per atendre les necessitats col·lectives, equilibrar i harmonitzar el desenvolupament regional i sectorial i estimular el creixement de la renda i de la riquesa i la distribució més justa d'aquesta darrera.

2. El Govern elaborarà els projectes de planificació d'acord amb les previsions que li siguin subministrades per les comunitats autònomes i l'assessorament i la col·laboració dels sindicats i de les altres organitzacions professionals, empresarials i econòmiques. Amb aquesta finalitat es constituirà un consell, la composició i les funcions del qual desenvoluparà una llei.

Article 132

1. La llei regularà el règim jurídic dels béns de domini públic i dels comunals inspirant-se en els principis d'inalienabilitat, imprescriptibilitat i inembargabilitat, i també en regularà la desafectació.

2. Són béns de domini públic estatal els que la llei determini i, en qualsevol cas, la zona marítimoterrestre, les platges, la mar territorial i els recursos naturals de la zona econòmica i de la plataforma continental.

3. Seran regulats per llei el patrimoni de l'Estat i el patrimoni nacional, i l'administració, defensa i conservació d'aquests.

Article 133

1. La potestat originària per establir els tributs correspon exclusivament a l'Estat mitjançant una llei.

2. Les comunitats autònomes i les corporacions locals podran establir i exigir tributs, d'acord amb la Constitució i amb les lleis.

3. Qualsevol benefici fiscal que afecti els tributs de l'Estat haurà d'establir-se en virtut d'una llei.

4. Les administracions públiques solament podran contreure obligacions financeres i fer despeses d'acord amb les lleis.

Article 134

1. Correspon al Govern d'elaborar els pressuposts generals de l'Estat, i a les Corts Generals d'examinar-los, esmenar-los i aprovar-los.

2. Els pressuposts generals de l'Estat tendran caràcter anual, inclouran la totalitat de les despeses i els ingressos del sector públic estatal i s'hi consignarà l'import dels beneficis fiscals que afectin els tributs de l'Estat.

3. El Govern tindrà l'obligació de presentar davant el Congrés dels Diputats els pressuposts generals de l'Estat, tres mesos abans, com a mínim, que expirin els de l'any anterior.

4. Si la llei de pressuposts no s'aprova abans del primer dia de l'exercici econòmic corresponent, els pressuposts de l'exercici anterior restaran prorrogats automàticament fins que s'aprovin els nous.

5. Havent aprovat els pressuposts generals de l'Estat, el Govern podrà presentar projectes de llei que impliquin l'augment de la despesa pública o la disminució dels ingressos corresponents a aquell mateix exercici pressupostari.

6. Tota proposició o esmena que suposi un augment dels crèdits o una disminució dels ingressos pressupostaris requerirà la conformitat del Govern per tal de ser tramitada.

7. La llei de pressuposts no pot crear tributs. Podrà modificar-los si una llei tributària substantiva ho fa preveure.

Article 135

1. Totes les administracions públiques adequaran les seves actuacions al principi d'estabilitat pressupostària.

2. L'Estat i les comunitats autònomes no podran incórrer en un dèficit estructural que superi els marges establerts, si s'escau, per la Unió Europea per als seus Estats membres.

Una llei orgànica fixarà el dèficit estructural màxim permès a l'Estat i a les comunitats autònomes, en relació amb el seu producte interior brut. Les entitats locals hauran de presentar equilibri pressupostari.

3. L'Estat i les comunitats autònomes hauran d'estar autoritzats per llei per emetre deute públic o contraure crèdit.

Els crèdits per satisfer els interessos i el capital del deute públic de les administracions s'entendran sempre inclosos en l'estat de despeses dels seus pressuposts i el seu pagament gaudirà de prioritat absoluta. Aquests crèdits no podran ser objecte d'esmena o modificació, mentre s'ajustin a les condicions de la llei d'emissió.

El volum de deute públic del conjunt de les administracions públiques en relació amb el producte interior brut de l'Estat no podrà superar el valor de referència establert en el Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

4. Els límits de dèficit estructural i de volum de deute públic només podran superar-se en cas de catàstrofes naturals, recessió econòmica o situacions d'emergència extraordinària que escapin al control de l'Estat i perjudiquin considerablement la situació financera o la sostenibilitat econòmica o social de l'Estat, apreciades per la majoria absoluta dels membres del Congrés dels Diputats.

5. Una llei orgànica desenvoluparà els principis a què es refereix aquest article, així com la participació, en els procediments respectius, dels òrgans de coordinació institucional entre les administracions públiques en matèria de política fiscal i financera. En tot cas, regularà:

- a) La distribució dels límits de dèficit i el deute entre les diferents administracions públiques, els supòsits excepcionals de superació d'aquests i la manera i el termini de correcció de les desviacions que sobre l'un i l'altre puguin produir-se.
- b) La metodologia i el procediment per al càlcul del dèficit estructural.
- c) La responsabilitat de cada administració pública en cas d'incompliment dels objectius d'estabilitat pressupostària.

6. Les comunitats autònomes, d'acord amb els seus respectius estatuts i dins dels límits a què es refereix aquest article, adoptaran les disposicions que calguin per a l'aplicació efectiva del principi d'estabilitat en les seves normes i decisions pressupostàries.

Article 136

1. El Tribunal de Comptes és l'òrgan fiscalitzador suprem dels comptes i de la gestió econòmica de l'Estat, i, alhora, del sector públic.

Dependrà directament de les Corts Generals i exercirà les seves funcions delegadament d'elles en l'examen i la comprovació del Compte General de l'Estat.

2. Els comptes de l'Estat i del sector públic estatal seran retuts al Tribunal de Comptes, el qual els censurarà.

El Tribunal de Comptes, sens perjudici de la seva jurisdicció, trametrà a les Corts Generals un informe anual en què, sempre que sigui procedent, comunicarà les infraccions o les responsabilitats en què, segons el seu judici, s'hagi incorregut.

3. Els membres del Tribunal de Comptes gaudiran de la mateixa independència i inamobilitat i restaran sotmesos a les mateixes incompatibilitats que els jutges.

4. Una llei orgànica regularà la composició, l'organització i les funcions del Tribunal de Comptes.

TÍTOL VIII DE L'ORGANITZACIÓ TERRITORIAL DE L'ESTAT

CAPÍTOL I PRINCIPIS GENERALS

Article 137

L'Estat s'organitza territorialment en municipis, en províncies i en les comunitats autònomes que es constitueixin. Totes aquestes entitats gaudeixen d'autonomia per a la gestió dels interessos respectius.

Article 138

1. L'Estat garanteix la realització efectiva del principi de solidaritat consagrat en l'article 2 de la Constitució i vetllarà per l'establiment d'un equilibri econòmic adequat i just entre les diverses parts del territori espanyol, i atindrà assenyaladament les circumstàncies del fet insular.

2. Les diferències entre els estatuts de les diverses comunitats autònomes no podran implicar en cap cas privilegis econòmics o socials.

Article 139

1. Tots els espanyols tenen els mateixos drets i les mateixes obligacions en qualsevol part del territori de l'Estat.

2. Cap autoritat no podrà adoptar mesures que directament o indirectament obstaculitzin la llibertat de circulació i l'establiment de les persones i la lliure circulació de béns per tot el territori espanyol.

CAPÍTOL II DE L'ADMINISTRACIÓ LOCAL

Article 140

La Constitució garanteix l'autonomia dels municipis, els quals gaudiran de personalitat jurídica plena. El govern i l'administració municipal correspon als respectius ajuntaments,

integrats pels batles i els regidors. Els regidors seran elegits pels veïns del municipi mitjançant sufragi universal igual, lliure, directe i secret, en la forma establerta per la llei. Els batles seran elegits pels regidors o pels veïns. La llei regularà les condicions en què sigui procedent el règim de consell obert.

Article 141

1. La província és una entitat local amb personalitat jurídica pròpia, determinada per l'agrupació de municipis i la divisió territorial per al compliment de les activitats de l'Estat. Qualsevol alteració dels límits provincials haurà de ser aprovada per les Corts Generals per mitjà d'una llei orgànica.

2. El govern i l'administració autònoma de les províncies seran encomanats a diputacions o altres corporacions de caràcter representatiu.

3. Es podran crear agrupacions de municipis diferents de la província.

4. En els arxipèlags, les illes tendran, a més, administració pròpia en forma de cabildos o consells.

Article 142

Les Hisendes locals hauran de disposar dels mitjans suficients per a l'exercici de les funcions que la llei atribueix a les corporacions respectives, i es nodriran fonamentalment de tributs propis i de la participació en els de l'Estat i en els de les comunitats autònomes.

CAPÍTOL III DE LES COMUNITATS AUTÒNOMES

Article 143

1. En l'exercici del dret a l'autonomia reconegut en l'article 2 de la Constitució, les províncies limítrofes que tinguin característiques històriques, culturals i econòmiques comunes, els territoris insulars i les províncies d'entitat regional històrica podran accedir a l'autogovern i constituir-se en comunitats autònomes d'acord amb el que preveu aquest títol i els estatuts respectius.

2. La iniciativa del procés autonòmic correspon a totes les diputacions interessades o a l'òrgan interinsular corresponent, i als dos terços dels municipis la població dels quals representi, com a mínim, la majoria del cens electoral de cada província o de cada illa. Aquests requisits hauran d'acomplir-se dins el termini de sis mesos d'ençà del primer acord al respecte adoptat per alguna de les corporacions locals interessades.

3. La iniciativa, en el cas de no reeixir, només podrà repetir-se al cap de cinc anys.

Article 144

Per motiu d'interès nacional, i mitjançant una llei orgànica, les Corts Generals podran:

- a) Autoritzar la constitució d'una comunitat autònoma encara que el seu àmbit territorial no superi el d'una província i no reuneixi les condicions de l'apartat 1 de l'article 143.
- b) Autoritzar o acordar, en el seu cas, un estatut d'autonomia a territoris que no es trobin integrats en l'organització provincial.
- c) Substituir la iniciativa de les corporacions locals a què es refereix l'apartat 2 de l'article 143.

Article 145

1. En cap cas no s'admetrà la federació de comunitats autònomes.

2. Els estatuts podran preveure els casos, requisits i termes en què les comunitats autònomes podran celebrar convenis entre elles per tal d'acomplir i prestar serveis que els

siguin propis; i podran preveure, també, el caràcter i els efectes de la corresponent comunicació a les Corts Generals. En els altres casos, els acords de cooperació entre les comunitats autònomes requeriran l'autorització de les Corts Generals.

Article 146

El projecte d'estatut serà elaborat per una assemblea composta pels membres de la diputació o l'òrgan interinsular de les províncies afectades i pels diputats i els senadors que n'hagin estat elegits, i serà elevat a les Corts Generals, les quals li donaran tramitació de llei.

Article 147

1. Dins els termes de la present Constitució, els estatuts seran la norma institucional bàsica de cada comunitat autònoma, i l'Estat els reconeixerà i els empararà com a part integrant del seu ordenament jurídic.

2. Els estatuts d'autonomia hauran de fer constar:

- a) La denominació de la comunitat que s'ajusti millor a la seva identitat històrica.
- b) La delimitació del territori.
- c) La denominació, l'organització i la seu de les institucions autònomes pròpies.
- d) Les competències assumides dins el marc establert per la Constitució i per les bases per al traspàs dels serveis que els correspondran.

3. La reforma dels estatuts s'ajustarà al procediment que ells mateixos estableixin i requerirà, en qualsevol cas, l'aprovació de les Corts Generals per llei orgànica.

Article 148

1. Les comunitats autònomes podran assumir competències en les matèries següents:

- 1a. Organització de les seves institucions d'autogovern.
- 2a. Les alteracions dels termes municipals compresos en el seu territori i, en general, les funcions que corresponguin a l'Administració de l'Estat sobre corporacions locals, la transferència de les quals autoritzi la legislació sobre règim local.
- 3a. Ordenació del territori, urbanisme i habitatge.
- 4a. Les obres públiques d'interès per a la comunitat autònoma dins el seu territori.
- 5a. Els ferrocarrils i les carreteres l'itinerari dels quals transcorri íntegrament dins el territori de la comunitat autònoma i, de la mateixa manera, el transport fet per aquests mitjans o per cable.
- 6a. Els ports de refugi, els ports i els aeroports esportius i, en general, els que no acompleixin activitats comercials.
- 7a. L'agricultura i la ramaderia, d'acord amb l'ordenació general de l'economia.
- 8a. Espais forestals i el seu aprofitament.
- 9a. La gestió en matèria de protecció del medi ambient.
- 10a. Els projectes, la construcció i l'explotació dels aprofitaments hidràulics, canals i regatges d'interès per a la comunitat autònoma, les aigües minerals i les termals.
- 11a. La pesca en aigües interiors, la de marisc i l'aqüicultura, la caça i la pesca fluvial.
- 12a. Fires interiors.
- 13a. El foment del desenvolupament econòmic de la comunitat autònoma dins els objectius marcats per la política econòmica nacional.
- 14a. L'artesanía.
- 15a. Els museus, les biblioteques i els conservatoris de música d'interès per a la comunitat autònoma.
- 16a. El patrimoni monumental d'interès per a la comunitat autònoma.
- 17a. El foment de la cultura, de la investigació i, en el seu cas, de l'ensenyament de la llengua de la comunitat autònoma.
- 18a. La promoció i l'ordenació del turisme dins el seu àmbit territorial.

19a. Promoció de l'esport i la utilització adequada del lleure.

20a. Assistència social.

21a. Sanitat i higiene.

22a. La vigilància i la protecció dels seus edificis i de les seves instal·lacions. La coordinació i altres facultats en relació amb les policies locals en els termes que estableixi una llei orgànica.

2. Havent transcorregut cinc anys, i mitjançant la reforma dels seus estatuts, les comunitats autònomes podran ampliar successivament les seves competències dins el marc establert per l'article 149.

Article 149

1. L'Estat té competència exclusiva sobre les matèries següents:

1a. La regulació de les condicions bàsiques que garanteixin la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets i en el compliment dels deures constitucionals.

2a. Nacionalitat, immigració, emigració, estrangeria i dret d'asil.

3a. Relacions internacionals.

4a. Defensa i Forces Armades.

5a. Administració de justícia.

6a. Legislació mercantil, penal i penitenciària; legislació processal, sens perjudici de les especialitats que en aquest ordre es deriven necessàriament de les particularitats del dret substantiu de les comunitats autònomes.

7a. Legislació laboral; sens perjudici que sigui executada pels òrgans de les comunitats autònomes.

8a. Legislació civil, sens perjudici de la conservació, modificació i desenvolupament dels drets civils, forals o especials per part de les comunitats autònomes allà on n'hi hagi. En qualsevol cas, les regles relatives a l'aplicació i a l'eficàcia de les normes jurídiques, relacions jurídicocivils relatives a les formes de matrimoni, ordenació dels registres i instruments públics, bases de les obligacions contractuals, normes per resoldre els conflictes de lleis i la determinació de les fonts del Dret, d'acord, en aquest darrer cas, amb les normes del dret foral o especial.

9a. Legislació sobre propietat intel·lectual i industrial.

10a. Règim duaner i aranzelari; comerç exterior.

11a. Sistema monetari: divises, canvi i convertibilitat; bases de l'ordenació del crèdit, banca i assegurances.

12a. Legislació sobre pesos i mesures, determinació de l'hora oficial.

13a. Bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica.

14a. Hisenda general i Deute de l'Estat.

15a. Foment i coordinació general de la investigació científica i tècnica.

16a. Sanitat exterior. Bases i coordinació general de la sanitat. Legislació sobre productes farmacèutics.

17a. Legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social, sens perjudici que les comunitats autònomes n'executin els serveis.

18a. Les bases del règim jurídic de les administracions públiques i del règim estatutari dels seus funcionaris, les quals garantiran, en qualsevol cas, als administrats un tractament comú davant aquelles; el procediment administratiu comú, sens perjudici de les especialitats derivades de l'organització pròpia de les comunitats autònomes; legislació sobre expropiació forçosa; legislació bàsica sobre contractes i concessions administratives i el sistema de responsabilitat de totes les administracions públiques.

19a. Pesca marítima, sens perjudici de les competències que s'atribueixin a les comunitats autònomes en l'ordenació d'aquest sector.

- 20a. Marina mercant i abanderament de vaixells; il·luminació de costes i senyals marítims; ports d'interès general; aeroports d'interès general; control de l'espai aeri, trànsit i transport aeri; servei meteorològic i matriculació d'aeronaus.
- 21a. Ferrocarrils i transports terrestres que circulin dins els territoris de més d'una comunitat autònoma; règim general de comunicacions; trànsit i circulació de vehicles de motor; correus i telecomunicacions; cables aeris, submarins i radiocomunicació.
- 22a. La legislació, ordenació i concessió de recursos i aprofitaments hidràulics si les aigües passen per més d'una comunitat autònoma, i l'autorització de les instal·lacions elèctriques si l'aprofitament afecta una altra comunitat o si l'energia és transportada fora del seu àmbit territorial.
- 23a. Legislació bàsica sobre protecció del medi ambient, sens perjudici de les facultats de les comunitats autònomes per a l'establiment de normes addicionals de protecció. La legislació bàsica sobre espais i aprofitaments forestals i vies ramaderes.
- 24a. Obres públiques d'interès general o la realització de les quals afecti més d'una comunitat autònoma.
- 25a. Bases del règim miner i energètic.
- 26a. Règim de producció, comerç, tinença i ús d'armes i d'explosius.
- 27a. Normes bàsiques del règim de premsa, ràdio i televisió, i, en general, de tots els mitjans de comunicació social, sens perjudici de les facultats de desenvolupament i execució que corresponguin a les comunitats autònomes.
- 28a. Defensa del patrimoni cultural, artístic i monumental espanyol contra l'exportació i l'espoliació; museus, biblioteques i arxius de titularitat estatal, sens perjudici que les comunitats autònomes n'exerceixin la gestió.
- 29a. Seguretat pública, sens perjudici que les comunitats autònomes puguin crear policies en la forma que els respectius estatuts estableixin dins el marc del que disposi una llei orgànica.
- 30a. Regulació de les condicions d'obtenció, expedició i homologació de títols acadèmics i professionals, i normes bàsiques per al desenvolupament de l'article 27 de la Constitució, a fi de garantir el compliment de les obligacions dels poders públics en aquesta matèria.
- 31a. Estadística per a finalitats estatals.
- 32a. Autorització per a la convocatòria de consultes populars per via de referèndum.
- 2. Sens perjudici de les competències que podran assumir les comunitats autònomes, l'Estat considerarà el servei de la cultura com un deure i una atribució essencial i facilitarà la comunicació cultural entre les comunitats autònomes d'acord amb elles.
- 3. Les matèries no atribuïdes expressament a l'Estat per aquesta Constitució podran correspondre a les comunitats autònomes en virtut dels estatuts respectius. La competència sobre les matèries que no hagin estat assumides pels estatuts d'autonomia correspondrà a l'Estat, les normes del qual prevaldran, en cas de conflicte, sobre les de les comunitats autònomes en tot allò que no hagi estat atribuït a la competència exclusiva d'aquestes darreres. En qualsevol cas, el dret estatal serà supletori del dret de les comunitats autònomes.

Article 150

- 1. Les Corts Generals, en matèries de competència estatal, podran atribuir a totes o a algunes de les comunitats autònomes la facultat de dictar, per a elles mateixes, normes legislatives dins del marc dels principis, bases i directrius fixats per una llei estatal. Sens perjudici de la competència dels tribunals, dins cada llei marc s'establirà la modalitat del control de les Corts Generals sobre aquestes normes legislatives de les comunitats autònomes.

2. L'Estat podrà transferir o delegar a les comunitats autònomes, mitjançant una llei orgànica, facultats corresponents a una matèria de titularitat estatal que per la seva naturalesa siguin susceptibles de transferència o de delegació. La llei preveurà en cada cas la transferència corresponent de mitjans financers i també les formes de control que l'Estat es reservi.

3. L'Estat podrà dictar lleis que estableixin els principis necessaris per harmonitzar les disposicions normatives de les comunitats autònomes, fins i tot en el cas de matèries atribuïdes a la seva competència, sempre que ho demani l'interès general. Correspon a les Corts Generals d'apreciar l'existència d'aquesta necessitat, per majoria absoluta de cada Cambra.

Article 151

1. No caldrà deixar transcórrer el termini de cinc anys a què es refereix l'apartat 2 de l'article 148 en cas que, dins el termini que estableix l'article 143.2, acordin la iniciativa del procés autonòmic, a més de les diputacions o els òrgans interinsulars corresponents, les tres quartes parts dels municipis de cadascuna de les províncies afectades, les quals representin, com a mínim, la majoria del cens electoral de cadascuna i sigui ratificada mitjançant un referèndum pel vot afirmatiu de la majoria absoluta dels electors de cada província en els termes que estableixi una llei orgànica.

2. En el cas previst per l'apartat anterior, el procediment per elaborar l'estatut serà el següent:

- 1r. El Govern convocarà tots els diputats i senadors elegits en les circumscripcions compreses dins l'àmbit territorial que pretengui accedir a l'autogovern per tal que es constitueixin en assemblea, amb l'única finalitat d'elaborar el projecte d'estatut d'autonomia corresponent, mitjançant l'acord de la majoria absoluta dels seus membres.
- 2n. Una vegada hagi aprovat el projecte d'estatut l'assemblea de parlamentaris, aquest serà tramès a la Comissió Constitucional del Congrés, la qual, dins el termini de dos mesos, l'examinarà amb el concurs i l'assistència d'una delegació de l'assemblea proponent per tal de determinar-ne d'un acord comú la formulació definitiva.
- 3r. Si s'arribava a un acord, el text que en resultés serà sotmès al referèndum del cos electoral de les províncies compreses dins l'àmbit territorial de l'estatut projectat.
- 4t. Si el projecte d'estatut és aprovat a cada província per la majoria dels vots emesos vàlidament, serà elevat a les Corts Generals. Els plens de totes dues Cambres decidiran sobre el text per mitjà d'un vot de ratificació. Havent estat aprovat l'estatut, el Rei el sancionarà i el promulgarà com a llei.
- 5è. Si no s'arribava a l'acord a què es refereix l'apartat 2 d'aquest número, les Corts Generals donaran al projecte d'estatut la tramitació de projecte de llei. El text que aquestes aprovin serà sotmès al referèndum del cos electoral de les províncies compreses dins l'àmbit territorial de l'estatut projectat. Si fos aprovat per la majoria dels vots emesos vàlidament a cada província, la promulgació serà feta en els termes del paràgraf anterior.

3. En els casos prevists pels paràgrafs 4t i 5è de l'apartat anterior, la manca d'aprovació del projecte d'estatut per part d'una o de més d'una província no impedirà la constitució de la comunitat autònoma projectada per part de les altres en la forma que estableixi la llei orgànica prevista per l'apartat 1 d'aquest article.

Article 152

1. En els estatuts aprovats pel procediment a què es refereix l'article anterior, l'organització institucional autonòmica es basarà en una assemblea legislativa elegida per sufragi universal d'acord amb un sistema de representació proporcional que asseguri també

la representació de les diverses zones del territori; un consell de govern amb funcions executives i administratives, i un president, elegit per l'assemblea entre els seus membres i nomenat pel Rei, al qual correspon la direcció del consell de govern, la suprema representació de la comunitat respectiva i la de l'Estat dins aquella. El president i els membres del consell de govern seran responsables políticament davant l'assemblea.

Un Tribunal Superior de Justícia, sens perjudici de la jurisdicció que correspongui al Tribunal Suprem, culminarà l'organització judicial dins l'àmbit territorial de la comunitat autònoma. En els estatuts de les comunitats autònomes podran establir-se els supòsits i les formes de participació d'aquelles en l'organització de les demarcacions judicials del territori, tot de conformitat amb el que preveu la llei orgànica del poder judicial i dins la unitat i la independència pròpies d'aquest darrer.

Sens perjudici del que disposa l'article 123, les successives instàncies processals, en el seu cas, s'esgotaran davant òrgans judicials radicats en el mateix territori de la comunitat autònoma en què estigui l'òrgan competent en primera instància.

2. Una vegada hagin estat sancionats i promulgats els respectius estatuts, només podran ser modificats mitjançant els procediments que ells mateixos estableixin i mitjançant referèndum entre els electors inscrits en els censos corresponents.

3. Els estatuts podran establir circumscripcions territorials pròpies que gaudiran de plena personalitat jurídica mitjançant l'agrupació de municipis limítrofs.

Article 153

El control de l'activitat dels òrgans de les comunitats autònomes serà exercit:

- a) Pel Tribunal Constitucional en allò que es refereixi a la constitucionalitat de les seves disposicions normatives amb força de llei.
- b) Pel Govern, previ dictamen del Consell d'Estat, en allò que pertorqui a l'exercici de funcions delegades a què es refereix l'apartat 2 de l'article 150.
- c) Per la jurisdicció contenciosa administrativa en allò que es refereixi a l'administració autònoma i a les seves normes reglamentàries.
- d) Pel Tribunal de Comptes en els aspectes econòmics i pressupostaris.

Article 154

Un delegat nomenat pel Govern dirigirà l'Administració de l'Estat en el territori de la comunitat autònoma i la coordinarà, si és procedent, amb l'Administració pròpia de la comunitat.

Article 155

1. Si una comunitat autònoma no complia les obligacions que la Constitució o altres lleis li imposaven, o actuava de forma que atemptés greument contra l'interès general d'Espanya, el Govern, previ requeriment fet al president de la comunitat autònoma i en el cas de no ser atès, amb l'aprovació per majoria absoluta del Senat podrà adoptar les mesures necessàries per tal d'obligar-la al compliment forçós de les dites obligacions o per tal de protegir l'interès general esmentat.

2. Per a l'execució de les mesures previstes a l'apartat anterior, el Govern podrà donar instruccions a totes les autoritats de les comunitats autònomes.

Article 156

1. Les comunitats autònomes gaudiran d'autonomia financera per acomplir i exercir les seves competències d'acord amb els principis de coordinació amb la Hisenda estatal i de solidaritat entre tots els espanyols.

2. Les comunitats autònomes podran actuar com a delegats o col·laboradors de l'Estat en la tasca de recaptació, gestió i liquidació dels recursos tributaris d'aquest, d'acord amb les lleis i els Estatuts.

Article 157

1. Els recursos de les comunitats autònomes seran constituïts per:
 - a) Impostos cedits totalment o parcialment per l'Estat; recàrrecs sobre impostos estatals i altres participacions en els ingressos de l'Estat.
 - b) Els seus propis impostos, taxes i contribucions especials.
 - c) Transferències d'un fons de compensació interterritorial i altres assignacions a càrrec dels pressuposts generals de l'Estat.
 - d) Rendiments procedents del seu patrimoni i ingressos de dret privat.
 - e) El producte de les operacions de crèdit.
2. Les comunitats autònomes no podran adoptar en cap cas mesures tributàries sobre béns situats fora del seu territori o que constitueixin un obstacle per a la lliure circulació de mercaderies o de serveis.
3. L'exercici de les competències financeres enumerades en l'anterior apartat 1, les normes per resoldre els conflictes que poguessin sorgir i les possibles formes de col·laboració financera entre les comunitats autònomes i l'Estat podran ser regulades per mitjà d'una llei orgànica.

Article 158

1. En els pressuposts generals de l'Estat es podrà establir una assignació a les comunitats autònomes en funció del volum dels serveis i de les activitats estatals que hagin assumit i de la garantia d'un nivell mínim en la prestació dels serveis públics fonamentals en tot el territori espanyol.
2. Per tal de corregir desequilibris econòmics interterritorials i fer efectiu el principi de solidaritat es constituirà un fons de compensació destinat a despeses d'inversió, els recursos del qual seran distribuïts per les Corts Generals entre les comunitats autònomes i les províncies, en el seu cas.

TÍTOL IX DEL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

Article 159

1. El Tribunal Constitucional es compon de 12 membres nomenats pel Rei, dels quals, quatre a proposició del Congrés, per majoria de les tres cinquenes parts dels seus membres, quatre a proposició del Senat, amb idèntica majoria, dos a proposició del Govern, i dos a proposició del Consell General del Poder Judicial.
 2. Els membres del Tribunal Constitucional hauran de ser nomenats entre magistrats i fiscals, professors d'universitat, funcionaris públics i advocats, tots ells juristes de competència reconeguda amb més de quinze anys d'exercici professional.
 3. El període de designació dels membres del Tribunal Constitucional tindrà una durada de nou anys i es renovaran per terços cada tres anys.
 4. La condició de membre del Tribunal Constitucional és incompatible: amb qualsevol mandat representatiu; amb els càrrecs polítics o administratius; amb l'exercici de funcions directives en un partit polític o en un sindicat o d'un càrrec al seu servei; amb l'exercici de les carreres judicial i fiscal, i amb qualsevol activitat professional o mercantil.
- Altrament, els membres del Tribunal Constitucional tendran les incompatibilitats pròpies dels membres del poder judicial.
5. Els membres del Tribunal Constitucional seran independents i inamovibles en l'exercici del seu mandat.

Article 160

El president del Tribunal Constitucional serà nomenat entre els membres d'aquest pel Rei, a proposició del mateix Tribunal en ple i per a un període de tres anys.

Article 161

1. El Tribunal Constitucional té jurisdicció en tot el territori espanyol i és competent per conèixer:

- a) Del recurs d'inconstitucionalitat contra lleis i disposicions normatives amb força de llei. La declaració d'inconstitucionalitat d'una norma jurídica amb rang de llei, interpretada per la jurisprudència afectarà aquesta, però la sentència o sentències que n'hagin recaigut no perdran el valor de cosa jutjada.
- b) Del recurs d'emparament per violació dels drets i de les llibertats continguts en l'article 53.2 d'aquesta Constitució, en els casos i formes que la llei estableixi.
- c) Dels conflictes de competència entre l'Estat i les comunitats autònomes o dels de les comunitats autònomes entre elles.
- d) De les altres matèries que li atribueixin la Constitució o les lleis orgàniques.

2. El Govern podrà impugnar davant el Tribunal Constitucional les disposicions i resolucions adoptades pels òrgans de les comunitats autònomes. La impugnació provocarà la suspensió de la disposició o de la resolució recorreguda, però el Tribunal, en el seu cas, haurà de ratificar-la o alçar-la en un termini no superior als cinc mesos.

Article 162

1. Tenen legitimitat:

- a) Per interposar el recurs d'inconstitucionalitat, el president del Govern, el Defensor del Poble, cinquanta diputats, cinquanta senadors, els òrgans col·legiats executius de les comunitats autònomes i, en el seu cas, les seves assemblees.
- b) Per interposar el recurs d'emparament, tota persona natural o jurídica que invoqui un interès legítim, a més del Defensor del Poble i del Ministeri Fiscal.

2. En els altres casos, la llei orgànica determinarà les persones i els òrgans legitimats.

Article 163

Quan en algun procés, un òrgan judicial consideri que una norma amb rang de llei, aplicable al cas, de la validesa de la qual depengui el veredict, pugui ser contrària a la Constitució, plantejarà la qüestió davant el Tribunal Constitucional en els casos, en la forma i amb els efectes que la llei estableixi, que en cap cas no seran suspensius.

Article 164

1. Les sentències del Tribunal Constitucional es publicaran en el *Boletín Oficial del Estado* amb els vots particulars, si n'hi hagués. Tenen el valor de cosa jutjada a partir de l'endemà d'haver estat publicades i no hi cap cap recurs en contra. Aquelles que declari la inconstitucionalitat d'una llei o d'una norma amb força de llei i totes aquelles que no es limitin a l'estimació subjectiva d'un dret, tenen plens efectes davant tothom.

2. Llevat que en el veredict es disposi una altra cosa, subsistirà la vigència de la llei en la part no afectada per la inconstitucionalitat.

Article 165

Una llei orgànica regularà el funcionament del Tribunal Constitucional, l'estatut dels seus membres, el procediment davant aquell i les condicions per a l'exercici de les accions.

TÍTOL X

DE LA REFORMA CONSTITUCIONAL

Article 166

La iniciativa de reforma constitucional s'exercirà en la forma prevista en els apartats 1 i 2 de l'article 87.

Article 167

1. Els projectes de reforma constitucional hauran de ser aprovats per una majoria de les tres cinquenes parts de cada una de les Cambres. Si no hi hagués acord entre totes dues, s'intentarà obtenir-lo mitjançant la creació d'una comissió de composició paritària de diputats i senadors que presentarà un text que serà votat pel Congrés i pel Senat.

2. En cas de no aconseguir-se l'aprovació mitjançant el procediment de l'apartat anterior, i sempre que el text hagués obtingut el vot favorable de la majoria absoluta del Senat, el Congrés, per majoria de les dues terceres parts, podrà aprovar la reforma.

3. Una vegada hagi estat aprovada la reforma per les Corts Generals, serà sotmesa a referèndum per tal de ser ratificada, sempre que ho demani una dècima part dels membres de qualsevol de les Cambres, dins l'espai dels quinze dies següents al de l'aprovació.

Article 168

1. Si es proposava la revisió total de la Constitució o una de parcial que afectàs el títol preliminar, el capítol segon, secció primera del títol I, o el títol II, es procedirà a l'aprovació del principi per majoria dels dos terços de cada Cambra, i a la dissolució immediata de les Corts.

2. Les Cambres elegides hauran de ratificar la decisió i procedir a l'estudi del nou text constitucional, que haurà de ser aprovat per majoria dels dos terços de les dues Cambres.

3. Un cop aprovada la reforma per les Corts Generals, serà sotmesa a referèndum per a la seva ratificació.

Article 169

No podrà iniciar-se la reforma constitucional en temps de guerra o de vigència d'algun dels estats prevists en l'article 116.

DISPOSICIONS ADDICIONALS**Disposició addicional primera**

La Constitució empara i respecta els drets històrics dels territoris forals.

L'actualització general del dit règim foral es durà a terme, en el seu cas, dins el marc de la Constitució i dels estatuts d'autonomia.

Disposició addicional segona

La declaració de majoria d'edat que conté l'article 12 d'aquesta Constitució no perjudica les situacions emparades pels drets forals en l'àmbit del dret privat.

Disposició addicional tercera

La modificació del règim econòmic i fiscal de l'arxipèlag canari requerirà un informe previ de la Comunitat Autònoma o, en el seu cas, de l'òrgan provisional autonòmic.

Disposició addicional quarta

En les comunitats autònomes on resideixi més d'una audiència territorial, els estatuts d'autonomia respectius podran mantenir les que ja hi eren i distribuir les competències entre elles, sempre de conformitat amb el que preveu la llei orgànica del poder judicial i mantenint-ne la unitat i la independència.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES**Disposició transitòria primera**

En els territoris dotats d'un règim provisional d'autonomia, els seus òrgans col·legiats superiors, per mitjà d'un acord adoptat per la majoria absoluta dels seus membres, podran

substituir la iniciativa que l'apartat 2 de l'article 143 atribueix a les diputacions provincials o als òrgans interinsulars corresponents.

Disposició transitòria segona

Els territoris que en el passat haguessin plebiscitat afirmativament projectes d'estatut d'autonomia i en el moment de promulgar-se aquesta Constitució comptin amb règims provisionals d'autonomia, podran procedir immediatament en la forma prevista per l'apartat 2 de l'article 148, sempre que ho acordin així, per majoria absoluta, els òrgans preautonòmics col·legiats superiors, els quals hauran de comunicar-ho al Govern. El projecte d'estatut serà elaborat d'acord amb allò que estableix l'article 151, número 2, a convocatòria de l'òrgan col·legiat preautonòmic.

Disposició transitòria tercera

La iniciativa del procés autonòmic per part de les corporacions locals o dels seus membres, prevista per l'apartat 2 de l'article 143, s'entén que és diferida, amb tots els seus efectes, fins a la celebració de les primeres eleccions locals sota la vigència de la Constitució.

Disposició transitòria quarta

1. En el cas de Navarra, i a efectes de la seva incorporació al Consell General Basc o al règim autonòmic basc que el substitueixi en lloc del que estableix l'article 143 de la Constitució, la iniciativa correspon a l'òrgan foral competent, el qual adoptarà la seva decisió per majoria dels membres que la componen. Per tal que la dita iniciativa sigui vàlida, caldrà, a més, que la decisió de l'òrgan foral competent sigui ratificada per un referèndum convocat expressament a aquest efecte, i aprovat per majoria dels vots vàlids emesos.

2. Si la iniciativa no reeixís, només es podrà tornar a produir en un altre període de mandat de l'òrgan foral competent, i en qualsevol cas, quan hagi transcorregut el termini mínim que estableix l'article 143.

Disposició transitòria cinquena

Les ciutats de Ceuta i Melilla podran constituir-se en comunitats autònomes en el cas que ho decideixin així els seus respectius ajuntaments, per mitjà d'un acord adoptat per la majoria absoluta dels seus membres i que ho autoritzin les Corts Generals, mitjançant una llei orgànica, en els termes prevists per l'article 144.

Disposició transitòria sisena

Si es trameten a la Comissió de Constitució del Congrés diversos projectes d'estatut, seran dictaminats per l'ordre en què hi haguessin entrat, i el termini de dos mesos a què es refereix l'article 151 començarà a comptar des que la Comissió acabi l'estudi del projecte o projectes de què successivament hagi conegut.

Disposició transitòria setena

Els organismes provisionals autonòmics es consideraran dissolts en els casos següents:

- a) Una vegada hagin estat constituïts els òrgans que estableixin els estatuts d'autonomia aprovats de conformitat amb aquesta Constitució.
- b) En cas que la iniciativa del procés autonòmic no arribés a reeixir per tal com no complís els requisits prevists a l'article 143.
- c) Si l'organisme no hagués exercit el dret que li reconeix la disposició transitòria primera dins el termini de tres anys.

Disposició transitòria vuitena

1. Després de l'entrada en vigor de la present Constitució les Cambres que l'han aprovada assumiran les funcions i les competències que s'hi assenyalen respectivament per

al Congrés i per al Senat, sense que en cap cas el seu mandat no s'estengui més enllà del 15 de juny de 1981.

2. A efecte del que estableix l'article 99, la promulgació de la Constitució es considera com a supòsit constitucional en el qual és procedent d'aplicar-lo. A aquest efecte, a partir de la dita promulgació s'obrirà un període de trenta dies per a l'aplicació del que disposa el dit article.

Durant aquest període, l'actual president del Govern, que assumirà les funcions i les competències que la Constitució estableix per a aquest càrrec, podrà optar per usar de la facultat que li reconeix l'article 115 o bé donar pas, amb la seva dimissió, a l'aplicació del que estableix l'article 99; en aquest darrer cas restarà en la situació prevista en l'apartat 2 de l'article 101.

3. En cas de dissolució, d'acord amb el que preveu l'article 115 i si no s'hagués produït legalment allò que preveuen els articles 68 i 69, caldrà aplicar a les eleccions les normes vigents anteriorment, amb les úniques excepcions que en allò que fa referència a inelegibilitats i incompatibilitats s'aplicarà directament allò que preveu l'incís segon de la lletra b) de l'apartat 1 de l'article 70 de la Constitució i el que aquesta mateixa disposa respecte a l'edat de votar i el que estableix l'article 69.3.

Disposició transitòria novena

Als tres anys d'haver estat elegits per primera vegada els membres del Tribunal Constitucional es designarà per sorteig un grup de quatre membres de la mateixa procedència electiva que hagin de cessar i ser renovats. A aquest únic efecte, es consideraran agrupats com a membres de la mateixa procedència els dos designats a proposició del Govern i els dos que procedeixen de la formulada pel Consell General del Poder Judicial. Després d'un segon període de tres anys es renovarà pel mateix procediment un dels dos grups no afectats pel sorteig anterior. Des d'aquell moment la renovació s'ajustarà al que estableix el número 3 de l'article 159.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

1. Resta derogada la Llei 1/1977, del 4 de gener, per a la Reforma Política, i, en la mesura que no fossin ja derogades per aquesta Llei, la de *Principios del Movimiento Nacional*, del 17 de maig de 1958, el *Fuero de los Españoles* del 17 de juliol de 1945, el *Fuero de Trabajo* del 9 de març de 1938, la *Ley Constitutiva de las Cortes* del 17 de juliol de 1942, la *Ley de Sucesión en la Jefatura del Estado* del 26 de juliol de 1947, modificades totes per la Llei orgànica de l'Estat del 10 de gener de 1967 i de la mateixa manera, aquesta darrera i la del *Referéndum Nacional* del 22 d'octubre de 1945.

2. En la mesura que poguessin conservar alguna vigència, es considera derogada definitivament la Llei del 25 d'octubre de 1839 en allò que pogués afectar les províncies d'Àlaba, Guipúscoa i Biscaia.

De la mateixa forma es considera derogada definitivament la Llei del 21 de juliol de 1876.

3. Així mateix queden derogades totes les disposicions que s'oposin al que estableix aquesta Constitució.

DISPOSICIÓ FINAL

Aquesta Constitució entrarà en vigor el mateix dia que en sigui publicat el text oficial al *Boletín Oficial del Estado*. Serà publicada també en les altres llengües d'Espanya.

II. ESTATUT D'AUTONOMIA

§2

LLEI ORGÀNICA 1/2007, DE 28 DE FEBRER, DE REFORMA DE L'ESTATUT D'AUTONOMIA DE LES ILLES BALEARS¹

(BOIB núm. 32 Ext., d'1 de març de 2007; BOE núm. 52, d'1 de març de 2007;
correcció d'errades BOE núm. 77, de 30 de març i BOE núm. 173, de 20 de juliol de 2007,
i BOIB núm. 29, de 28 de febrer de 2008)

Títol I – Disposicions generals	52
Títol II – Dels drets, els deures i les llibertats dels ciutadans de les Illes Balears	54
Títol III – De les competències de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears	58
Títol IV – De les institucions de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears	63
Capítol I – El Parlament	63
Capítol II – El president	66
Capítol III – El Govern de les Illes Balears	68
Capítol IV – Els consells insulars	69
Capítol V – Els municipis i altres entitats locals de les Illes Balears	72
Capítol VI – Els òrgans de consulta i assessorament	73
Capítol VII – L'Administració pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears	74
Capítol VIII – El control dels poders de la Comunitat Autònoma	74
Capítol IX – El règim jurídic de la Comunitat Autònoma	75
Títol V – Dels mitjans de comunicació social	76
Títol VI – Del poder judicial a les Illes Balears	76
Títol VII – De les relacions institucionals	78
Capítol I – Acció exterior	78
Capítol II – Relacions amb la Unió Europea	79
Capítol III – Relacions amb l'Estat.....	80
Capítol IV – Relacions amb les comunitats autònomes	81
Títol VIII – Del finançament i la hisenda	81
Capítol I – Principis generals	81
Capítol II – Recursos de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears	84
Capítol III – Pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears	87
Capítol IV – Finançament i hisendes dels consells insulars	87
Títol IX – De la reforma de l'Estatut	88
Disposicions addicionals	88
Disposicions transitòries	90
Disposició final	94

¹ Aquesta Llei s'ha vist afectada per la Llei 28/2010, de 16 de juliol, del règim de cessió de tributs de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i de fixació de l'abast i condicions de la dita cessió (BOE núm. 173, de 17 de juliol).

Cal tenir en compte que aquesta és la versió que es va publicar en compliment de la Resolució del secretari de la Presidència de 2 de desembre de 2008, per la qual s'encomana a l'Institut d'Estudis Autònomic l'edició de la versió catalana, corregida i actualitzada, de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears (BOIB núm. 176, de 16 de desembre).

TÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Illes Balears

1. La nacionalitat històrica que formen les illes de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, com a expressió de la seva voluntat col·lectiva i en exercici del dret a l'autogovern que la Constitució reconeix a les nacionalitats i les regions, es constitueix en comunitat autònoma en el marc de la Constitució i d'aquest Estatut.

2. La denominació de la comunitat autònoma és Illes Balears.

Article 2. El territori

El territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears és el format pel de les illes de Mallorca, Menorca, Eivissa, Formentera i Cabrera i pel de les altres illes menors adjacents.

Article 3. Insularitat

1. L'Estatut empara la insularitat del territori de la comunitat autònoma com a fet diferencial i mereixedor de protecció especial.

2. Els poders públics, de conformitat amb el que estableix la Constitució, garanteixen la realització efectiva de totes les mesures necessàries per evitar que del fet diferencial es puguin derivar desequilibris econòmics o de qualsevol altre tipus que vulnerin el principi de solidaritat entre totes les comunitats autònomes.

Article 4. La llengua pròpia

1. La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, té, juntament amb la castellana, el caràcter d'idioma oficial.

2. Totes les persones tenen el dret de conèixer-la i d'usar-la, i ningú no pot ser discriminat per causa de l'idioma.

3. Les institucions de les Illes Balears han de garantir l'ús normal i oficial dels dos idiomes, han de prendre les mesures necessàries per assegurar-ne el coneixement i han de crear les condicions que permetin arribar a la igualtat plena de les dues llengües quant als drets dels ciutadans de les Illes Balears.

Article 5. Els territoris amb vincles lingüístics i culturals amb les Illes Balears

El Govern ha de promoure la comunicació, l'intercanvi cultural i la cooperació amb les comunitats i els territoris, pertanyents o no a l'Estat espanyol, que tenen vincles lingüístics i culturals amb les Illes Balears. A aquests efectes, el Govern de les Illes Balears i l'Estat, d'acord amb les seves competències respectives, poden subscriure convenis, tractats i altres instruments de col·laboració.

Article 6. Els símbols de les Illes Balears

1. La bandera de les Illes Balears, integrada per símbols distintius legitimats històricament, està constituïda per quatre barres roges horitzontals sobre fons groc, amb un quarter situat a la part superior esquerra de fons morat i amb un castell blanc de cinc torres enmig.

2. Cada illa pot tenir la seva bandera, el seu dia de celebració i els símbols distintius propis, per acord del consell insular respectiu.

3. La diada de les Illes Balears és l'1 de març.

Article 7. Capital de les Illes Balears

La capital de les Illes Balears és la ciutat de Palma, que és la seu permanent del Parlament, de la Presidència del Govern i del Govern, sens perjudici que el Parlament i el

Govern es puguin reunir en altres llocs de les Illes Balears, d'acord amb el que estableixen, respectivament, el Reglament del Parlament i la llei.

Article 8. L'organització territorial

1. La Comunitat Autònoma articula la seva organització territorial en illes i en municipis. Les institucions de govern de les illes són els consells insulars, i les dels municipis, els ajuntaments.

2. Aquesta organització ha de ser regulada, en el marc de la legislació bàsica de l'Estat, per una llei del Parlament de les Illes Balears, d'acord amb aquest Estatut i amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració, delegació i coordinació entre els organismes administratius i d'autonomia en els àmbits respectius.

Article 9. La condició política dels illenecs

1. Als efectes d'aquest Estatut, tenen la condició política de ciutadans de la comunitat autònoma els espanyols que, d'acord amb les lleis generals de l'Estat, tenen veïnatge administratiu en qualsevol dels municipis de les Illes Balears.

2. Gaudeixen dels drets polítics definits en aquest Estatut els ciutadans espanyols residents a l'estranger que hagin tingut el darrer veïnatge administratiu a les Illes Balears i acreditin aquesta condició en el consolat d'Espanya corresponent. Gaudeixen també d'aquests drets els seus descendents inscrits com a espanyols, si ho sol·liciten, en la forma que determini la llei de l'Estat.

3. Els estrangers que tinguin veïnatge en qualsevol dels municipis de les Illes Balears i adquireixin la nacionalitat espanyola queden subjectes al dret civil de les Illes Balears llevat que manifestin la seva voluntat en sentit contrari.

Article 10. Les disposicions dels poders públics de les Illes Balears

Les normes, les disposicions i el dret civil de la Comunitat Autònoma tenen eficàcia territorial, sens perjudici de les normes per resoldre els conflictes de lleis i de les excepcions que es puguin establir en cada matèria.

Article 11. Comunitats illenques fora del territori

1. Les comunitats balears establertes fora del territori de la comunitat autònoma poden sol·licitar com a tals el reconeixement de la seva personalitat d'origen, entesa com el dret a col·laborar en la vida social i cultural de les Illes i a compartir-la. Una llei del Parlament de les Illes Balears ha de regular, sens perjudici de les competències de l'Estat, l'abast i el contingut del reconeixement esmentat, que en cap cas no pot comportar la concessió de drets polítics.

2. La Comunitat Autònoma pot sol·licitar a l'Estat espanyol que, per tal de facilitar la disposició anterior, subscrigui, si escau, els tractats internacionals pertinents.

Article 12. Principis rectors de l'activitat pública

1. La Comunitat Autònoma fonamenta el dret a l'autogovern en els valors del respecte a la dignitat humana, la llibertat, la igualtat, la justícia, la pau i els drets humans.

2. Aquest Estatut reafirma, en el marc de les competències de la Comunitat Autònoma, els drets fonamentals que emanen de la Constitució, de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea, del Conveni Europeu per a la Protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals i dels tractats i els acords sobre la matèria ratificats per l'Estat.

3. Les institucions pròpies de la comunitat autònoma de les Illes Balears, per complir les finalitats que els són pròpies i en el marc de les competències que els atribueix aquest Estatut, han de promoure, com a principis rectors de la política econòmica i social, el desenvolupament sostenible encaminat a la plena ocupació, la cohesió social i el progrés

científic i tècnic, de manera que s'asseguri a tota la ciutadania l'accés als serveis públics i el dret a la salut, l'educació, l'habitatge, la protecció social, el lleure i la cultura.

4. Les institucions pròpies han d'orientar la funció del poder públic en el sentit de consolidar i desenvolupar les característiques de nacionalitat comuna dels pobles de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, i també les peculiaritats de cada illa com a vincle de solidaritat entre si.

TÍTOL II

DELS DRETS, ELS DEURES I LES LLIBERTATS DELS CIUTADANS DE LES ILLES BALEARS

Article 13. Drets, deures i llibertats reconeguts als ciutadans de les Illes Balears

1. Els ciutadans de les Illes Balears, com a ciutadans espanyols i europeus, són titulars dels drets, els deures i les llibertats reconeguts en la Constitució, en l'ordenament de la Unió Europea i en els instruments internacionals de protecció dels drets humans, individuals i col·lectius: en particular, en la Declaració de Drets Humans; en els pactes internacionals de drets civils i polítics i de drets econòmics, socials i culturals; en la Convenció Europea de Drets de l'Home i Llibertats Fonamentals, i en la Carta Social Europea.

2. Els poders públics de la comunitat autònoma de les Illes Balears estan vinculats per aquests drets i llibertats i han de vetllar per protegir-los i respectar-los, i també pel compliment dels deures.

3. Els drets i els principis d'aquest títol no poden suposar una alteració del règim de distribució de competències, ni la creació de títols competencials nous o la modificació dels ja existents. Cap de les disposicions d'aquest títol no pot ser desplegada, aplicada o interpretada de forma que redueixi o limiti els drets fonamentals reconeguts per la Constitució i pels tractats i convenis internacionals ratificats per Espanya.

Article 14. Drets en relació amb les administracions públiques

1. Sens perjudici del que disposa la legislació bàsica de l'Estat, una llei del Parlament de les Illes Balears ha de regular el dret a una bona administració i a l'accés als arxius i registres administratius de les institucions i administracions públiques de les Illes Balears.

2. Tots els ciutadans tenen dret que les administracions públiques de les Illes Balears tractin els seus assumptes de forma objectiva i imparcial i en un termini raonable, a gaudir de serveis públics de qualitat, i també a accedir a la funció pública en condicions d'igualtat i segons els principis constitucionals de mèrit i capacitat.

3. Els ciutadans de les Illes Balears tenen dret a adreçar-se a l'Administració de la Comunitat Autònoma en qualsevol de les seves dues llengües oficials i a rebre resposta en la mateixa llengua utilitzada.

4. En l'àmbit de les seves competències, la Comunitat Autònoma ha de garantir la qualitat dels serveis de l'Administració de justícia, l'atenció a les víctimes i l'accés a la justícia gratuïta.

5. Les administracions públiques de les Illes Balears han de garantir polítiques de protecció i defensa de consumidors i usuaris i de les seves associacions, i també del seu dret a ser informats i a intervenir, directament o a través dels seus representants, davant les administracions públiques de les Illes Balears d'acord amb la legislació de l'Estat i les lleis del Parlament.

Article 15. Drets de participació

1. Tots els ciutadans de les Illes Balears tenen dret a participar de forma individual o col·lectiva en la vida política, econòmica, cultural i social de la comunitat autònoma. Els

poders públics han de promoure la participació dels agents econòmics i socials del conjunt de la societat civil en els assumptes públics.

2. Els ciutadans de les Illes Balears tenen dret a participar en condicions d'igualtat en els assumptes públics, directament o per mitjà de representants, en els termes que estableixen la Constitució, aquest Estatut i les lleis. Aquest dret comprèn:

- a) El dret a elegir els membres dels òrgans representatius de la Comunitat Autònoma i a concórrer-hi com a candidat.
- b) El dret a promoure i presentar iniciatives legislatives davant el Parlament de les Illes Balears i a participar en l'elaboració de lleis, directament o mitjançant entitats associatives, en els termes que estableixi la llei.
- c) El dret a promoure la convocatòria de consultes populars pel Govern de les Illes Balears, els consells insulars o els ajuntaments en els termes que estableixen la Constitució espanyola i les lleis.
- d) El dret de petició individual i col·lectiva en els termes que estableixin les lleis de l'Estat.

Article 16. Drets socials

1. Els poders públics de les Illes Balears han de defensar i promoure els drets socials dels ciutadans de les Illes Balears, que representen un àmbit inseparable del respecte dels valors i drets universals de les persones i que constitueixen un dels fonaments cívics del progrés econòmic, cultural i tecnològic de la comunitat autònoma.

2. Mitjançant una llei del Parlament s'ha d'elaborar la Carta de Drets Socials de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, com a expressió de l'espai cívic de convivència social dels ciutadans de les Illes Balears, que ha de contenir el conjunt de principis, drets i directrius que informen l'actuació pública de les administracions públiques de les Illes Balears en l'àmbit de la política social.

3. En tot cas, l'actuació de les administracions públiques de les Illes Balears s'ha de centrar primordialment en els àmbits següents: la defensa integral de la família; els drets de les parelles estables; la protecció específica i la tutela social del menor; la no-discriminació i els drets de les persones dependents i de les seves famílies a la igualtat d'oportunitats, a la participació i protecció, i a la integració i a l'accessibilitat universal, en qualsevol àmbit de la vida pública, social, educativa i econòmica; la protecció i l'atenció integral de la gent gran per a la promoció de la seva autonomia personal i de l'envelliment actiu que els permeti una vida digna i independent i el seu benestar social i individual; l'articulació de polítiques que garanteixin la participació de la joventut en el desenvolupament polític, social, econòmic i cultural; l'assistència social a les persones que pateixin marginació, pobresa o exclusió social; la igualtat de drets d'homes i dones en tots els àmbits, en particular en matèria d'ocupació i treball; la protecció social contra la violència, especialment la violència de gènere; els drets i l'atenció social dels immigrants amb residència permanent a la comunitat autònoma de les Illes Balears.

4. Les administracions públiques, en el marc de les seves competències respectives, han de promoure les condicions necessàries perquè els drets socials dels ciutadans de les Illes Balears i dels grups i col·lectius en què s'integren siguin objecte d'una aplicació real i efectiva.

Article 17. No-discriminació per raó de sexe

1. Totes les dones i homes tenen dret al lliure desenvolupament de la seva personalitat i capacitat personal, i a viure amb dignitat, seguretat i autonomia.

2. Les administracions públiques, segons la Carta de Drets Socials, han de vetllar en tot cas perquè les dones i els homes puguin participar plenament en la vida laboral, social, familiar i política sense discriminacions de cap tipus i han de garantir que ho facin en igualtat de condicions. A aquests efectes s'ha de garantir la conciliació de la vida familiar i laboral.

3. Totes les persones tenen dret a no ser discriminades per raó de la seva orientació sexual.

Article 18. Drets en l'àmbit cultural i en relació amb la identitat del poble de les Illes Balears i amb la creativitat

1. Totes les persones tenen dret a accedir en condicions d'igualtat a la cultura, a la protecció i a la defensa de la creativitat artística, científica i tècnica, tant individual com col·lectiva.

Els poders públics han de procurar la protecció i la defensa de la creativitat en la forma que determinin les lleis.

2. Totes les persones tenen dret que els poders públics promoguin la seva integració cultural.

3. Els poders públics de les Illes Balears han de vetllar per la protecció i la defensa de la identitat i els valors i interessos del poble de les Illes Balears i pel respecte a la diversitat cultural de la comunitat autònoma i al seu patrimoni històric.

Article 19. Drets en relació amb les persones dependents

1. Les administracions públiques de les Illes Balears, segons la Carta de Drets Socials, han de garantir en tot cas a tota persona dependent el dret a les prestacions públiques necessàries per assegurar la seva autonomia personal, la seva integració socioprofessional i la seva participació en la vida social de la comunitat.

2. Les administracions públiques de les Illes Balears han de procurar a les persones dependents la seva integració per mitjà d'una política d'igualtat d'oportunitats, desenvolupant mesures d'acció positiva, i han de garantir l'accessibilitat espacial de les instal·lacions, els edificis i els serveis públics.

3. Les administracions públiques de les Illes Balears han de garantir l'ús de la llengua de signes pròpia de les persones sordes, que ha de ser objecte d'ensenyament, protecció i respecte.

Article 20. Catàstrofes

Els poders públics han de vetllar pels drets i les necessitats de les persones que hagin patit danys causats per catàstrofes.

Article 21. Pobresa i inserció social

A fi de combatre la pobresa i facilitar la inserció social, els poders de les Illes Balears han de garantir el dret dels ciutadans de les Illes Balears en estat de necessitat a la solidaritat i a una renda mínima d'inserció en els termes prevists en la llei.

Article 22. Dret a l'accés a un habitatge digne

Les administracions públiques de les Illes Balears han de garantir el dret d'accés a un habitatge digne dels ciutadans de les Illes Balears. Per llei s'han de regular els ajuts per promoure aquest dret, especialment a favor dels joves, de les persones sense mitjans, de les dones maltractades, de les persones dependents i d'aquelles altres en el cas de les quals els ajuts estiguin justificats.

Article 23. Medi ambient

1. Tota persona té dret a gaudir d'una vida i un medi ambient segur i sa. Les administracions públiques de les Illes Balears, en l'àmbit de les seves competències, han de protegir el medi ambient i han d'impulsar un model de desenvolupament equitatiu, territorialment equilibrat i sostenible.

2. Els poders públics de la comunitat autònoma han de vetllar per la defensa i la protecció de la naturalesa, del territori, del medi ambient i del paisatge. Han d'establir

polítiques de gestió, ordenació i millora de la seva qualitat harmonitzant-les amb les transformacions que es produeixen per l'evolució social, econòmica i ambiental. Així mateix, la Comunitat Autònoma ha de cooperar amb les instàncies nacionals i internacionals en l'avaluació i en les iniciatives relacionades amb el medi ambient i el clima.

3. Les administracions públiques de les Illes Balears han de promoure polítiques d'equilibri territorial entre les zones costaneres i les de l'interior.

Article 24. Activitat turística i sector primari

1. Els poders públics de la comunitat autònoma han de reconèixer l'activitat turística com a element econòmic estratègic de les Illes Balears. El foment i l'ordenació de l'activitat turística s'han de dur a terme amb l'objectiu de fer-la compatible amb el respecte al medi ambient, al patrimoni cultural i al territori, i també amb l'impuls de polítiques generals i sectorials de foment i ordenació econòmica que tinguin com a finalitat afavorir el creixement econòmic a mitjà i a llarg termini.

2. Des del reconeixement social i cultural del sector primari de les Illes Balears i de la seva important labor en l'activitat productiva, en el manteniment del paisatge, del territori, del medi ambient, de la cultura, de les tradicions i els costums més definidors de la identitat balear, les administracions públiques de les Illes Balears han d'adoptar les mesures polítiques, jurídiques i legislatives que garanteixin els drets d'aquest sector i dels agricultors i ramaders en el seu desenvolupament i protecció.

Article 25. Salut

1. Es garanteix el dret a la prevenció i la protecció de la salut mitjançant un sistema sanitari públic de caràcter universal.

2. Totes les persones, en relació amb els serveis sanitaris, tenen dret a ser informades sobre els serveis a què poden accedir i els requisits necessaris per usar-los i sobre els tractaments mèdics i els seus riscos, abans que els siguin aplicats; a donar el consentiment per a qualsevol intervenció; a accedir a la història clínica pròpia, i a la confidencialitat de les dades relatives a la salut pròpia, en els termes que estableixen les lleis.

3. Totes les persones, en relació amb els serveis sanitaris, tenen dret al coneixement i a l'exigència de compliment d'un termini màxim perquè els sigui aplicat un tractament; a ser informades de tots els drets que les assisteixen, i a no patir cap tractament o pràctica degradant.

4. Totes les persones tenen dret a un tractament del dolor adequat i a cures pal·liatives, i també a declarar la seva voluntat vital anticipada, que s'ha de respectar en els termes que estableixi la llei.

Article 26. Educació

1. Totes les persones tenen dret a una educació de qualitat i a accedir-hi en condicions d'igualtat.

2. Totes les persones tenen dret a accedir en condicions d'igualtat als centres educatius sostinguts amb fons públics.

3. Es garanteix la gratuïtat de l'ensenyament en els nivells obligatoris i en els altres nivells que s'estableixin per llei.

4. Les persones amb necessitats educatives especials per raons de malaltia o discapacitat tenen dret a accedir a una educació adaptada.

5. Totes les persones tenen dret a accedir a la formació professional i a l'educació permanent en els termes que estableixi la llei.

6. Els membres de la comunitat educativa tenen dret a participar en els assumptes escolars i universitaris en els termes establerts per la llei.

Article 27. Drets relatius a l'ocupació i al treball

1. En l'àmbit de les seves competències, les administracions públiques de les Illes Balears han d'impulsar la formació permanent, l'accés gratuït als serveis públics d'ocupació i a l'ocupació estable i de qualitat, en la qual es garanteixin la seguretat, la dignitat i la salut en el treball.

2. Es proclama el valor de la concertació i del diàleg social com a instrument indispensable de cohesió social, i del paper institucional que en aquest resultat tenen els interlocutors socials més representatius; per això es reconeixen als que compleixin les condicions previstes en l'ordenament jurídic les facultats i prerrogatives institucionals que tenen assignades i la seva participació ineludible en la vida administrativa pública, ja que amb això contribueixen a la satisfacció dels interessos generals mitjançant l'exercici de la seva funció.

Article 28. Dades personals i fitxers

Totes les persones tenen dret a l'accés, la protecció, la correcció i la cancel·lació de les seves dades personals que figurin en els fitxers de titularitat de les administracions públiques de la comunitat autònoma i dels ens o organismes de qualsevol classe que hi estan vinculats o que en depenen.

Article 29. Noves tecnologies i societat de la informació

En l'àmbit de les seves competències, els poders públics de les Illes Balears han d'impulsar l'accés a les noves tecnologies, a la plena integració en la societat de la informació i a la incorporació dels processos d'innovació.

TÍTOL III DE LES COMPETÈNCIES DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Article 30. Competències exclusives

La Comunitat Autònoma té la competència exclusiva en les matèries següents, sens perjudici del que disposa l'article 149.1 de la Constitució:

1. Organització, règim i funcionament de les seves institucions pròpies en el marc d'aquest Estatut.
2. Alteracions dels termes municipals i denominació oficial dels municipis i topònims.
3. Ordenació del territori, incloent-hi el litoral, l'urbanisme i l'habitatge.
4. Obres públiques dins el territori de la comunitat autònoma que no siguin d'interès general de l'Estat.
5. Ferrocarrils, carreteres i camins. El transport fet per aquests mitjans, per cable i per canonada. Ports, aeroports i heliports no qualificats d'interès general per l'Estat, i ports de refugi, ports, aeroports i heliports esportius.
6. Transport marítim, exclusivament entre ports o punts de la comunitat autònoma, sense connexió amb altres ports o punts d'altres àmbits territorials.
7. Centres de contractació i terminals de càrrega en matèria de transports. Delimitació de les zones de servei dels ports i aeroports assenyalats en l'apartat 5 d'aquest mateix article.
8. Règim d'aigües i aprofitaments hidràulics, canals i regadius. Aigües minerals i termals. Ordenació i concessió de recursos i aprofitaments hidràulics. Mesures ordinàries i extraordinàries per garantir el subministrament. Participació dels usuaris.
9. Forests, aprofitaments forestals, vies pecuàries i pastures. Tractament especial de les zones de muntanya.

10. Agricultura i ramaderia. Qualitat, traçabilitat i condicions dels productes agrícoles i ramaders i dels productes alimentaris que se'n deriven. L'exercici d'aquestes competències s'ha de fer d'acord amb l'ordenació general de l'economia.
11. Turisme. Ordenació i planificació del sector turístic. Promoció turística. Informació turística. Oficines de promoció turística a l'exterior. Regulació i classificació de les empreses i dels establiments turístics. Regulació de les línies públiques pròpies de suport i promoció del turisme.
12. Esport i lleure. Foment, planificació i coordinació de les activitats esportives i de lleure. Regulació i declaració d'utilitat pública de les entitats esportives.
13. Joventut. Disseny i aplicació de polítiques, plans i programes destinats a la joventut.
14. Tercera edat.
15. Acció i benestar social. Desenvolupament comunitari i integració. Voluntariat social. Complements de la seguretat social no contributiva. Polítiques de protecció i suport a les persones amb discapacitats físiques, psíquiques i sensorials. Polítiques d'atenció a les persones dependents. Polítiques d'atenció a les persones i als col·lectius en situació de pobresa o necessitat social.
16. Protecció social de la família, conciliació de la vida familiar i laboral.
17. Polítiques de gènere.
18. Artesania. Foment de la competitivitat, la capacitat i el desenvolupament de les empreses artesanes. Promoció de productes artesans. Creació de canals de comercialització.
19. Vigilància i protecció dels seus edificis i de les seves instal·lacions. Coordinació i altres facultats en relació amb les policies locals, en els termes que estableixi una llei orgànica.
20. Fires i mercats no internacionals.
21. Foment del desenvolupament econòmic dins el territori de la comunitat autònoma, d'acord amb les bases i la coordinació general de l'activitat econòmica.
22. Pesca i activitats recreatives en aigües interiors, cria i recollida de marisc, aqüicultura.
23. Caça. Regulació, vigilància i aprofitament dels recursos cinegètics.
24. Arxius, biblioteques i museus que no siguin de titularitat estatal. Conservatoris de música, serveis de belles arts, hemeroteques i institucions semblants.
25. Patrimoni monumental, cultural, històric, artístic, arquitectònic, arqueològic, científic i paisatgístic, sens perjudici del que disposa l'article 149.1.28 de la Constitució.
26. Cultura. Activitats artístiques i culturals. Foment i difusió, nacional i internacional, de la creació i la producció teatral, musical, cinematogràfica i audiovisual, literària, de dansa i d'arts combinades.
27. Conservació, modificació i desenvolupament del dret civil propi de les Illes Balears, inclosa la determinació del seu sistema de fonts, llevat de les regles relatives a l'aplicació i l'eficàcia de les normes jurídiques, les relacions juridicocivils relatives a les formes de matrimoni, l'ordenació dels registres i dels instruments públics, les bases de les obligacions contractuals, les normes per resoldre els conflictes de lleis i la determinació de les fonts del dret de competència estatal.
28. Ordenació de la hisenda de la Comunitat Autònoma, d'acord amb el que estableix aquest Estatut.
29. Casinos, jocs i apostes, amb exclusió de les apostes mútues esportivobenèfiques.
30. Cooperatives, pòsits i mutualitats de previsió social complementàries o alternatives al sistema de la seguretat social, sens perjudici de la legislació mercantil.
31. Espectacles i activitats recreatives.
32. Estadístiques d'interès per a la comunitat autònoma. Organització i gestió d'un sistema estadístic propi.

33. Fundacions i associacions que desenvolupin principalment les seves funcions a les Illes Balears, respectant la reserva de llei orgànica.
34. Indústria, sens perjudici del que determinin les normes de l'Estat per raons de seguretat, sanitàries o d'interès militar i les normes relacionades amb les indústries subjectes a la legislació de mines, hidrocarburs o energia nuclear. L'exercici de la competència s'ha de fer d'acord amb les bases i l'ordenació de l'activitat econòmica general. Seguretat de les instal·lacions, dels processos i dels productes industrials.
35. Instal·lacions de producció, distribució i transport d'energia, quan el transport no surti de la comunitat i el seu aprofitament no afecti una altra comunitat autònoma, respectant el que estableix el número 25 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució.
36. Procediment administratiu derivat de les especialitats de l'organització pròpia.
37. Publicitat, sens perjudici de la legislació mercantil.
38. Servei meteorològic de la Comunitat Autònoma.
39. Protecció de menors.
40. Establiments de borses de valors i establiment i regulació de centres de contractació de mercaderies situats o que operin dins el territori de la comunitat autònoma, de conformitat amb la legislació mercantil.
41. Caixes d'estalvis i institucions de crèdit cooperatiu públic i territorial, respectant el que estableixi l'Estat en exercici de les competències que li atribueix l'article 149.1.11 i 13 de la Constitució.
42. Comerç interior, sens perjudici del que disposen els articles 38, 131 i els números 11 i 13 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució. Ordenació de l'activitat comercial. Regulació dels calendaris i horaris comercials amb respecte al principi d'unitat de mercat. Modalitats de venda, sens perjudici de la legislació mercantil. Condicions per exercir l'activitat comercial i l'establiment de les normes de qualitat en matèria de comerç. Promoció de la competència en l'àmbit autonòmic, sens perjudici de la legislació estatal i europea, i establiment i regulació dels òrgans de defensa de la competència de la Comunitat Autònoma.
43. Denominacions d'origen i altres indicacions de procedència relatives als productes de la comunitat autònoma.
44. Recerca, innovació i desenvolupament científic i tècnic. Establiment de línies pròpies d'investigació i seguiment, control i evolució dels projectes.
45. Organització local, respectant el que preveuen els articles 140, 141 i 149.1.18 de la Constitució.
46. Protecció del medi ambient, ecologia i espais naturals protegits, sens perjudici de la legislació bàsica de l'Estat. Normes addicionals de protecció del medi ambient.
47. Defensa dels consumidors i dels usuaris, en el marc de les bases i l'ordenació de l'activitat econòmica general i en el marc de les bases i la coordinació general de la sanitat, en els termes del que disposen els articles 38 i 131 i els números 11, 13 i 16 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució. Regulació i foment de les associacions de consumidors i usuaris. Regulació dels procediments de mediació.
48. Organització, funcionament i control dels centres sanitaris públics i dels serveis de salut. Planificació dels recursos sanitaris. Coordinació de la sanitat privada amb el sistema sanitari públic. Promoció de la salut en tots els àmbits, en el marc de les bases i la coordinació general de la sanitat. Ordenació farmacèutica, en el marc del que disposa el número 16 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució.
49. Integració social i econòmica de l'immigrant.
50. Pesca marítima a les aigües de les Illes Balears.
51. Béns de domini públic i patrimonials de la seva titularitat.

Article 31. Competències de desenvolupament legislatiu i execució

En el marc de la legislació bàsica de l'Estat, corresponen a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears el desenvolupament legislatiu i l'execució de les matèries següents:

1. Règim jurídic i sistema de responsabilitat de l'Administració de la Comunitat Autònoma.
2. Normes processals derivades de les peculiaritats del dret substantiu de les Illes Balears.
3. Estatut dels funcionaris de l'Administració de la Comunitat Autònoma i de l'Administració local.
4. Salut i sanitat. Formació sanitària especialitzada. Sanitat vegetal i animal.
5. Contractes i concessions administratives en l'àmbit substantiu de competències de la Comunitat Autònoma.
6. Ordenació i planificació de l'activitat econòmica de les Illes Balears.
7. Mitjans de comunicació social.
8. Ordenació del sector pesquer.
9. Corporacions de dret públic, representatives d'interessos econòmics i professionals.
10. Sistemes de consultes populars en l'àmbit de les Illes Balears, de conformitat amb les lleis a què fan referència l'apartat 3 de l'article 92 i el número 32 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució.
11. Protecció civil. Emergències.
12. Seguretat social, exceptuant les normes que en configuren el règim econòmic.
13. Règim local.
14. Protecció de dades de caràcter personal respecte dels fitxers de titularitat de les administracions públiques de la comunitat autònoma i dels ens o organismes de qualsevol classe que hi estan vinculats o que en depenen.
15. Règim miner i energètic.
16. Agències de transports. Lloguer de vehicles.
17. Activitats classificades.

Article 32. Competències executives

Correspon a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, en els termes que estableixin les lleis i normes reglamentàries que, en desplegament de la seva legislació, dicti l'Estat, la funció executiva en les matèries següents:

1. Expropiació forçosa.
2. Ordenació del transport de viatgers i mercaderies que tinguin l'origen i la destinació dins el territori de la comunitat autònoma, sens perjudici de l'execució directa que se'n reservi l'Administració general de l'Estat.
3. Fires internacionals.
4. Règim econòmic de la seguretat social respectant els principis d'unitat economicopatrimonial i solidaritat financera de la seguretat social.
5. Gestió de museus, biblioteques i arxius de titularitat estatal que no es reservi l'Estat. Els termes de la gestió s'han de fixar mitjançant convenis.
6. Pesos i mesures. Contrastació de metalls.
7. Plans establerts per l'Estat per a la implantació o la reestructuració de sectors econòmics.
8. Productes farmacèutics.
9. Propietat industrial.
10. Propietat intel·lectual.
11. Legislació laboral. Formació professional contínua.
12. Salvament marítim.
13. Crèdit, banca i assegurances.

14. Sector públic estatal en l'àmbit territorial de la comunitat autònoma, la qual ha de participar en les activitats que corresponguin.
15. Ports i aeroports amb qualificació d'interès general, quan l'Estat no se'n reservi la gestió. La Comunitat Autònoma pot participar en la gestió d'aquests ports i aeroports de conformitat amb el que preveuen les lleis de l'Estat.
16. Abocaments industrials i contaminats a les aigües territorials de l'Estat corresponents al litoral de les Illes Balears.
17. Gestió del domini públic maritimoterrestre, respectant el règim general del domini públic, especialment en allò relatiu a la concessió d'autoritzacions; execució d'obres i actuacions al litoral que no siguin d'interès general; policia administrativa a la zona de domini públic maritimoterrestre, concessions i amarratges. A aquests efectes, s'entén per domini públic maritimoterrestre el comprès tant per l'àmbit terrestre com per les aigües interiors i la mar territorial.
18. Immigració en els termes prevists en la Constitució i en la legislació de l'Estat.
19. Seguretat privada, quan així ho estableixi la legislació de l'Estat.
20. Defensa de la competència en l'àmbit autonòmic, en els termes establerts en la legislació estatal i europea.

Article 33. Policia de les Illes Balears

1. És competència de les Illes Balears la creació i l'organització d'un cos de policia propi en el marc de la legislació estatal.

En els mateixos termes, correspon a la Comunitat Autònoma el comandament de la policia de les Illes Balears, que ha de dur a terme les seves funcions sota la dependència directa de les institucions de les Illes Balears.

2. Les funcions de la policia de les Illes Balears es fixen en la seva llei de creació d'acord amb la legislació estatal.

Article 34. Protecció i foment de la cultura

1. La Comunitat Autònoma té competència exclusiva respecte de la protecció i el foment de la cultura autòctona i del llegat històric de les Illes Balears.

2. En el desenvolupament d'aquesta competència, pot crear els organismes adequats.

Article 35. Ensenyament de la llengua pròpia

La Comunitat Autònoma té competència exclusiva per a l'ensenyament de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, d'acord amb la tradició literària autòctona. Normalitzar-la ha de ser un objectiu dels poders públics de la comunitat autònoma. Les modalitats insulars del català, de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, han de ser objecte d'estudi i protecció, sens perjudici de la unitat de la llengua.

La institució oficial consultiva per a tot el que es refereix a la llengua catalana és la Universitat de les Illes Balears. La Comunitat Autònoma de les Illes Balears pot participar en una institució adreçada a salvaguardar la unitat lingüística, formada per totes les comunitats que reconguin la cooficialitat de la llengua catalana.

Article 36. Ensenyament

D'acord amb el que disposen l'article 27 i el número 30 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució en matèria d'ensenyament, correspon a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears:

1. En matèria d'ensenyament no universitari, la competència exclusiva en la creació, l'organització i el règim dels centres públics; el règim de beques i ajuts amb fons propis; la formació i el perfeccionament del personal docent, i els serveis educatius i les activitats extraescolars complementàries amb relació als centres públics i privats sostinguts amb fons públics, en col·laboració amb els òrgans de participació dels pares i les mares dels alumnes.

2. Correspon a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència de desenvolupament legislatiu i d'execució de l'ensenyament en tota la seva extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats.
3. En matèria d'ensenyament no universitari, la competència executiva sobre l'expedició i l'homologació dels títols acadèmics i professionals estatals.
4. En matèria d'ensenyament universitari, la Comunitat Autònoma de les Illes Balears té competència exclusiva, sens perjudici de l'autonomia universitària, en la programació i la coordinació del sistema universitari, en el finançament propi de les universitats i en la regulació i la gestió del sistema propi de beques i ajuts.

Article 37. Exercici de les competències de la Comunitat Autònoma

L'exercici de totes les competències de la Comunitat Autònoma s'ha de fer d'acord amb els termes que disposa la Constitució.

Article 38. Competències inherents a l'exercici ple

En l'àmbit de les competències que en aquest Estatut se li atribueixen, corresponen a les Illes Balears, a més de les facultats expressament previstes, totes les que siguin inherents al seu exercici ple.

TÍTOL IV DE LES INSTITUCIONS DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Article 39. Les institucions

El sistema institucional autonòmic està integrat pel Parlament, el Govern, el president de la Comunitat Autònoma i els consells insulars de Mallorca, de Menorca, d'Eivissa i de Formentera, sens perjudici de la seva autonomia garantida constitucionalment.

CAPÍTOL I EL PARLAMENT

Article 40. Funcions i seu del Parlament

1. El Parlament representa el poble de les Illes Balears, exerceix la potestat legislativa, aprova els pressuposts de la Comunitat Autònoma, controla l'acció de govern i exerceix totes les competències que li atribueixen aquest Estatut, les lleis de l'Estat i les del Parlament mateix.

2. El Parlament és inviolable i només pot ser dissolt en els supòsits prevists en aquest Estatut.

3. La seu del Parlament de les Illes Balears radica a la ciutat de Palma.

Article 41. Composició i règim electoral

1. El Parlament està format pels diputats del territori autònom, elegits per sufragi universal, igual, lliure, directe i secret, mitjançant un sistema de representació proporcional que ha d'assegurar una representació adequada de totes les zones del territori.

2. La durada del mandat dels diputats és de quatre anys.

3. Les circumscripcions electorals són les de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera.

4. Una llei del Parlament, aprovada per majoria qualificada de dos terços, ha de regular el total de diputats que l'han d'integrar, el nombre de diputats que correspon elegir a cada una de les circumscripcions electorals i les causes d'inelegibilitat i d'incompatibilitat que els afectin.

5. El Parlament s'ha de constituir en el termini màxim de trenta dies després de la celebració de les eleccions.

Article 42. Elegibles

Poden ser elegits diputats del Parlament els ciutadans espanyols residents a les Illes Balears i inscrits en el cens electoral d'aquestes, sempre que siguin majors d'edat i es trobin en exercici ple dels seus drets civils i polítics.

Article 43. Electors

Són electors tots els ciutadans espanyols majors d'edat que figurin en el cens electoral de les Illes Balears.

Article 44. Estatut dels diputats

1. Els diputats del Parlament de les Illes Balears no estan vinculats per cap mandat imperatiu i gaudeixen, encara que sigui després d'haver cessat en el mandat, d'inviolabilitat per les opinions manifestades i pels vots emesos en l'exercici del seu càrrec. Durant el seu mandat no poden ser detinguts ni retinguts, llevat del cas de delictes flagrants; en tot cas, pertoca de decidir-ne la inculpció, l'empresonament, el processament i el judici al Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears. Fora de l'àmbit territorial de la comunitat autònoma, la responsabilitat penal els és exigible en els mateixos termes davant la Sala Penal del Tribunal Suprem.

2. El vot dels diputats és personal i indelegable.

Article 45. Organització i funcionament

1. El Parlament té un president, una mesa i una diputació permanent. El Reglament en regula la composició i les regles d'elecció.

2. El Parlament funciona en ple i en comissions. Les comissions permanents poden elaborar i aprovar lleis per delegació expressa del Ple, sens perjudici de la facultat d'aquest òrgan per reclamar-ne el debat i l'aprovació en qualsevol moment del procés legislatiu. Queden exceptuades d'aquesta delegació les lleis de bases i els pressuposts de la Comunitat Autònoma.

3. El Parlament pot crear comissions especials d'investigació.

4. El Parlament es reuneix durant vuit mesos l'any en dos períodes de sessions compresos entre setembre i desembre, el primer, i entre febrer i juny, el segon.

El Parlament es reuneix en sessió extraordinària, a petició del Govern o per acord de la Diputació Permanent o del Ple, a proposta d'una cinquena part dels diputats. La sessió extraordinària acaba quan s'ha exhaurit l'ordre del dia determinat pel qual havia estat convocada.

5. Els acords, tant en el Ple com en les comissions, perquè siguin vàlids, han de ser adoptats en sessions convocades reglamentàriament, amb l'assistència de la majoria dels components i per aprovació de la majoria dels presents, excepte en aquells casos en què la llei o el reglament n'exigeixin un quòrum més elevat.

6. El Parlament ha d'establir el seu propi reglament, que ha de regular els períodes, el règim i el lloc de les sessions, la formació de grups parlamentaris i la intervenció d'aquests grups en el procés legislatiu, les funcions de la Junta de Portaveus i altres qüestions necessàries o pertinents per al bon funcionament del Parlament.

L'aprovació i la reforma del Reglament requereixen la majoria absoluta dels components del Parlament.

Article 46. Diputació Permanent

1. El Parlament ha d'elegir una diputació permanent, en la qual han d'estar representats tots els grups parlamentaris, en proporció a la importància numèrica respectiva. La presideix el president del Parlament.

2. La Diputació Permanent té per funció vetllar pel poder del Parlament quan aquest no està reunit, ha estat dissolt o n'ha expirat el mandat. En aquests dos casos darrers, ha de continuar exercint les seves funcions fins que no es constitueixi el nou Parlament, al qual ha de retre comptes de la gestió realitzada.

Article 47. Iniciativa de la potestat legislativa

1. La iniciativa per a l'exercici de la potestat legislativa pertoca als diputats i al Govern de les Illes.

2. Els consells insulars poden sol·licitar al Govern l'adopció d'un projecte de llei o remetre a la Mesa del Parlament una proposició de llei i delegar davant aquesta cambra un màxim de tres membres encarregats de defensar-la.

3. La iniciativa popular s'ha d'exercir en la forma i en les condicions que la llei estableixi.

Article 48. Potestat legislativa

1. El Parlament, mitjançant l'elaboració de lleis, exerceix la potestat legislativa. El Parlament pot delegar en el Govern de la Comunitat Autònoma la potestat de dictar normes amb rang de llei, en els mateixos termes i supòsits de delegació prevists en la Constitució. No pot ser objecte de delegació l'aprovació de les lleis que necessiten, per ser aprovades, una majoria especial.

2. Les lleis del Parlament són promulgades en nom del rei pel president de la Comunitat Autònoma, el qual n'ordena la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, en el termini dels quinze dies següents d'haver-se aprovat, com també en el *Butlletí Oficial de l'Estat*. A l'efecte de l'entrada en vigor, regeix la data de publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*. La versió oficial castellana és la que tramet la Presidència de la Comunitat Autònoma.

Article 49. Decrets llei

1. En cas de necessitat extraordinària i urgent, el Consell de Govern pot dictar mesures legislatives provisionals en forma de decrets llei, que no poden afectar els drets establerts en aquest Estatut, les matèries objecte de lleis de desplegament bàsic de l'Estatut d'autonomia, els pressuposts generals de la Comunitat Autònoma, la reforma de l'Estatut, el règim electoral ni l'ordenament de les institucions bàsiques de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

2. Els decrets llei queden derogats si en el termini improrrogable dels trenta dies subsegüents d'haver-se promulgat no són validats expressament pel Parlament després d'un debat i d'una votació de totalitat.

Durant el termini establert en el paràgraf anterior, el Parlament pot acordar la tramitació dels decrets llei com a projectes de llei pel procediment d'urgència.

Article 50. Funcions

Correspon també al Parlament:

1. Designar, en aplicació del criteri de representació proporcional, el senador o els senadors que han de representar la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en el Senat, d'acord amb el que estableix l'article 69.5 de la Constitució. Els designats cessen en el càrrec en els casos prevists en l'ordenament jurídic i, en tot cas, en acabar la legislatura del Parlament de les Illes Balears en la qual han estat designats, una vegada que prenguin possessió els nous senadors. En el supòsit de dissolució del Senat, el Parlament de les Illes Balears ha de lliurar les credencials de la designació dels mateixos senadors, que han de continuar el mandat fins que acabi la legislatura del Parlament i siguin designats els nous senadors. El senador o els senadors

designats pel Parlament de les Illes Balears han de comparèixer davant la comissió parlamentària pertinent a iniciativa pròpia o a requeriment d'un grup parlamentari o d'una cinquena part dels diputats per informar de la seva activitat en el Senat, en els termes que estableix el Reglament del Parlament de les Illes Balears.

2. Remetre proposicions de llei a la Mesa del Congrés dels Diputats i nomenar un màxim de tres diputats encarregats de defensar-les, d'acord amb el que permet l'article 87.2 de la Constitució.
3. Sol·licitar al Govern de l'Estat l'adopció d'un projecte de llei.
4. Interposar el recurs d'inconstitucionalitat davant el Tribunal Constitucional en els casos que preveu la legislació vigent.
5. Fixar les previsions d'ordre polític, social i econòmic que, d'acord amb el que disposa l'apartat 2 de l'article 131 de la Constitució, s'hagin d'adoptar per elaborar projectes de planificació.
6. Aprovar i decidir transferències o delegacions de competències a favor dels consells insulars i d'altres ens locals de la comunitat autònoma.
7. Examinar i aprovar els comptes de la Comunitat Autònoma, sens perjudici del control que pugui correspondre a altres organismes de l'Estat o de la Comunitat Autònoma.
8. Exercir qualssevol altres competències que li atribueixin aquest Estatut, les lleis de l'Estat i les del Parlament mateix.

Article 51. Sindicatura de Greuges

El Parlament, mitjançant una llei, ha de crear la institució de la Sindicatura de Greuges per defensar les llibertats i els drets fonamentals dels ciutadans, i també per supervisar i investigar les activitats de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. El síndic és elegit pel Parlament, per la majoria favorable de les tres cinquenes parts dels diputats de la cambra. El síndic actua com a alt comissionat del Parlament i li ha de retre comptes de la seva activitat. El síndic coordina la seva actuació amb el Defensor del Poble.

Article 52. Causes d'acabament de la legislatura

La legislatura finalitza per expiració del mandat en complir-se quatre anys de la data de les eleccions. Pot finalitzar també, anticipadament, si no té lloc la investidura del president de les Illes Balears. Acaba de manera anticipada per dissolució acordada pel president del Govern de les Illes Balears.

Article 53. Comissió General de Consells Insulars

Es crea en el si del Parlament la Comissió General de Consells Insulars, de composició paritària Parlament-consells insulars. Aquesta Comissió ha d'elaborar el seu propi reglament, que ha de ser aprovat per les dues terceres parts dels seus membres i que n'ha de regular la composició, l'organització i les funcions.

CAPÍTOL II EL PRESIDENT

Article 54. Elecció del president de les Illes Balears

1. El president de les Illes Balears és elegit pel Parlament d'entre els seus membres i és nomenat pel rei.
2. El candidat proposat ha de presentar al Parlament el programa polític del Govern que pretengui formar i, amb un debat previ, n'ha de sol·licitar la confiança.

3. Si el Parlament, pel vot de la majoria absoluta dels seus membres, atorga la confiança al candidat, és nomenat president, d'acord amb el que preveu l'apartat 1 d'aquest mateix article.

Si no s'aconsegueix aquesta majoria, la mateixa proposta s'ha de sotmetre a nova votació quaranta-vuit hores després de l'anterior i la confiança és atorgada per majoria simple.

4. Si en aquestes votacions no s'atorga la confiança del Parlament, se n'han de tramitar propostes successives en la forma prevista en els apartats anteriors.

5. En el cas que hagin transcorregut seixanta dies a partir de la primera votació per a la investidura i cap candidat no hagi obtingut la confiança del Parlament, aquest queda dissolt i s'han de convocar noves eleccions.

Article 55. Dissolució del Parlament

1. El president del Govern, amb la deliberació prèvia del Consell de Govern de les Illes Balears i sota la seva exclusiva responsabilitat, pot acordar la dissolució del Parlament de les Illes Balears amb anticipació al termini natural de la legislatura.

2. La dissolució s'ha d'acordar per decret, en el qual s'han de convocar al seu torn eleccions i s'hi han d'indicar els requisits exigits en la legislació electoral aplicable.

3. El Parlament de les Illes Balears no es pot dissoldre quan estigui en tràmit una moció de censura.

4. No es pot fer cap nova dissolució abans que hagi transcorregut un any des de l'anterior, excepte en el que disposa l'article 54.5 d'aquest Estatut.

Article 56. Funcions del president

1. El president de les Illes Balears nomena i separa els membres que han de formar el Govern, en dirigeix i coordina l'acció i exerceix la més alta representació de la Comunitat Autònoma, i també l'ordinària de l'Estat a les Illes Balears.

2. El president pot delegar temporalment funcions executives i de coordinació en algun dels membres del Govern.

3. El president, amb la deliberació prèvia del Consell de Govern, pot plantejar davant el Parlament la qüestió de confiança sobre el seu programa o sobre una declaració de política general. La confiança es considera atorgada quan hi vota a favor la majoria simple.

Si el Parlament li nega la confiança, el president ha de presentar la dimissió davant el Parlament, el president del qual ha de convocar, en el termini màxim de quinze dies, la sessió plenària per elegir un nou president de la Comunitat Autònoma, d'acord amb el procediment que preveu l'article 54 d'aquest Estatut.

4. El president és políticament responsable davant el Parlament, el qual pot exigir la responsabilitat del Govern de les Illes Balears mitjançant l'adopció, per majoria absoluta, de la moció de censura. Aquesta ha de ser proposada, com a mínim, per un quinze per cent dels diputats i ha d'incloure un candidat a la Presidència.

5. Si la moció de censura no s'aprova, els que l'han signada no en poden presentar cap altra durant el mateix període de sessions. Si s'aprova, el president i el seu Govern cessen en les seves funcions, i el candidat que s'hi ha inclòs és nomenat president pel rei.

6. El president del Govern, havent-ho considerat el Consell de Govern i sota la seva responsabilitat exclusiva, pot dissoldre anticipadament el Parlament. El decret de dissolució ha de fixar la data de les eleccions.

7. La responsabilitat penal del president és exigible en els mateixos termes que s'assenyalen per als diputats del Parlament de les Illes Balears.

8. Una llei del Parlament, aprovada per majoria absoluta, ha de determinar la forma d'elecció del president, el seu estatut personal i les altres atribucions que li són pròpies.

9. En cas d'absència o malaltia del president, exerceix la representació de les Illes Balears el president del Parlament, sens perjudici que interinament presideixi el Govern un dels seus membres designat pel president.

10. El president no pot exercir cap altre càrrec públic en l'àmbit de les Illes Balears.

CAPÍTOL III **EL GOVERN DE LES ILLES BALEARS**

Article 57. El Govern i la seva seu

1. El Govern de les Illes Balears és l'òrgan col·legiat que exerceix funcions executives i administratives i dirigeix la política general.

2. El Govern està format pel president, els vicepresidents, si escau, i els consellers.

3. Una llei del Parlament, aprovada per majoria absoluta, ha d'establir l'organització del Govern i les atribucions i l'estatut personal de cada un dels seus components.

4. El Govern respon políticament de manera solidària davant el Parlament, sens perjudici de la responsabilitat directa de cada un dels seus membres per la seva gestió.

5. La responsabilitat penal dels membres del Govern és exigible en els mateixos termes que s'estableixin per als diputats del Parlament.

6. La seu del Govern és la ciutat de Palma, però, amb una convocatòria prèvia, es pot reunir en qualsevol altre lloc del territori de la comunitat autònoma.

7. Només en l'exercici de les seves competències, el Govern pot establir organismes, serveis i dependències en qualsevol de les illes, d'acord amb el que estableix aquest Estatut.

8. El Govern cessa:

a) Després de la celebració d'eleccions al Parlament.

b) Per dimissió, incapacitat o defunció del seu president.

c) Per pèrdua de la confiança del Parlament o per l'adopció d'una moció de censura.

El Govern cessant continua en funcions fins a la presa de possessió del nou Govern.

Article 58. Competències del Govern

1. Correspon al Govern de les Illes Balears l'exercici de les competències de la Comunitat Autònoma a què es refereix el títol III d'aquest Estatut, exceptuant les que són pròpies dels consells insulars o els hagin estat transferides, sens perjudici de les competències legislatives que corresponen al Parlament de les Illes Balears.

2. El Govern té la potestat reglamentària en les seves competències i elabora els pressuposts de la Comunitat Autònoma, sens perjudici de l'examen, l'esmena i l'aprovació d'aquests pressuposts pel Parlament. Se li poden atribuir altres facultats d'acord amb la llei.

3. En les competències que, d'acord amb aquest Estatut, els consells insulars hagin assumit com a pròpies, el Govern de les Illes Balears pot establir els principis generals sobre la matèria, garantint l'exercici de la potestat reglamentària dels consells insulars.

Article 59. Presentació de recursos

El Govern pot interposar el recurs d'inconstitucionalitat, suscitar conflictes de competència i personar-se davant el Tribunal Constitucional en els supòsits i els termes prevists en la Constitució i en la Llei orgànica del Tribunal Constitucional.

Article 60. Publicació dels actes del Govern

Totes les normes, les disposicions i els actes emanats del Govern i de l'Administració de la Comunitat Autònoma que ho requereixin s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

CAPÍTOL IV ELS CONSELLS INSULARS

Article 61. Els consells insulars

1. Els consells insulars són les institucions de govern de cada una de les illes i exerceixen el govern, l'administració i la representació de les illes de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, i també de les illes que hi són adjacents.

2. Els consells insulars gaudeixen d'autonomia en la gestió dels seus interessos d'acord amb la Constitució, aquest Estatut i el que estableixen les lleis del Parlament.

3. Els consells insulars també són institucions de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Article 62. Organització

Els consells insulars estableixen la seva organització d'acord amb la Constitució i amb aquest Estatut. Una llei del Parlament n'ha de regular l'organització.

Article 63. Òrgans

1. Els òrgans necessaris dels consells insulars de Mallorca, de Menorca i d'Eivissa són: el ple, el president i el consell executiu. En els termes fixats per la Llei de consells insulars, cada consell insular pot crear òrgans complementaris dels anteriors.

2. En el cas del Consell Insular de Formentera, que està integrat pels regidors de l'Ajuntament de Formentera, no és preceptiva l'existència del consell executiu. La Llei de consells insulars o una llei específica pot establir, si escau, singularitats de règim jurídic i d'organització pròpies per al Consell Insular de Formentera.

Article 64. Composició i règim electoral

1. Cada un dels consells insulars de Mallorca, de Menorca i d'Eivissa està integrat pels consellers elegits en les circumscripcions respectives, per sufragi universal, igual, lliure, directe i secret, mitjançant un sistema de representació proporcional, respectant el règim electoral general.

2. La durada del mandat dels consellers és de quatre anys.

3. El càrrec de membre del consell insular és incompatible amb els càrrecs de president de les Illes Balears, de president del Parlament, de membre del Govern i de senador de la Comunitat Autònoma.

La incompatibilitat subsisteix en el cas de cessament, per qualsevol causa, en l'exercici dels càrrecs incompatibles.

En el consell insular que els correspongui, els membres incompatibles han de ser substituïts per aquells candidats que ocupin el lloc següent al del darrer elegit en les llistes electorals corresponents.

4. Una llei del Parlament ha de regular el nombre de membres que han d'integrar cada consell insular, i també les causes d'inelegibilitat i d'incompatibilitat que els afectin.

5. Cada un dels consells insulars s'ha de constituir en el termini màxim de 45 dies des que s'hagin celebrat les eleccions.

Article 65. El ple

1. El ple del consell insular exerceix la iniciativa legislativa davant el Parlament de les Illes Balears, la funció normativa, aprova els pressuposts del consell insular, controla l'acció de govern del consell executiu, elegix el president i en disposa el cessament i exerceix totes les funcions que li atorguen aquest Estatut, les lleis del Parlament de les Illes Balears i les pròpies normes aprovades pel consell insular.

2. El ple del consell insular es regeix pel reglament orgànic de funcionament, que ha d'assegurar la periodicitat i el caràcter públic de les sessions i la transparència dels acords.

3. El reglament orgànic del consell insular estableix la formació de grups polítics, la participació d'aquests grups en el procés d'elaboració de normativa, la funció de la junta de portaveus i altres qüestions necessàries per al bon funcionament de la institució.

4. Els consellers del consell insular tenen accés a tota la informació generada per la institució i gaudeixen de les prerrogatives que estableix el reglament orgànic del consell insular.

5. El ple exerceix el control i la fiscalització de l'acció del president i del consell executiu, mitjançant la moció de censura al president, la votació sobre la qüestió de confiança que aquest plantegi i els debats, les preguntes, les interpel·lacions i les mocions sobre la seva actuació i altres que s'estableixin.

Article 66. El president

1. El president del consell insular és elegit pel ple entre els seus membres. El candidat proposat ha de presentar al ple el seu programa de govern i n'ha de demanar la confiança, l'atorgament de la qual requereix majoria absoluta en primera votació i majoria simple en segona. El mateix quòrum es requereix en les successives propostes de president que es puguin presentar.

2. El president del consell insular dirigeix el govern i l'administració insulars, designa i separa lliurement la resta dels membres del consell executiu, en coordina l'acció i és políticament responsable davant el ple.

3. L'aprovació d'una moció de censura al president del consell insular o la denegació d'una qüestió de confiança que aquest plantegi es regeixen pel que disposa la legislació electoral general, amb la particularitat que el president pot plantejar la qüestió de confiança sobre el seu programa en conjunt, sobre una declaració de política general o sobre l'aprovació de qualsevol assumpte o actuació de rellevància política.

Article 67. El consell executiu

1. El consell executiu està integrat pel president del consell insular, els vicepresidents, si escau, i els consellers executius.

2. Els consellers executius dirigeixen, sota la direcció superior del president del consell insular, els sectors d'activitat administrativa corresponents al departament que encapçalen. La Llei de consells insulars i el reglament orgànic determinen l'estructura interna bàsica dels departaments i les atribucions dels seus òrgans.

3. Sens perjudici de les atribucions conferides a altres òrgans de govern, correspon al consell executiu l'exercici de la funció executiva en relació amb les competències del consell insular.

4. La Llei de consells insulars estableix l'estatut personal i les incompatibilitats dels membres del consell executiu.

Article 68. Funcionament i règim jurídic

La Llei de consells insulars, aprovada amb el vot favorable de dos terços dels diputats del Parlament de les Illes Balears, i en el cas del Consell Insular de Formentera una llei específica, si escau, determinen les regles de funcionament i el règim jurídic de l'actuació dels consells insulars i dels seus òrgans, i també el règim de les seves funcions i competències, respectant la legislació bàsica de l'Estat.

Article 69. Clàusula de tancament

Les competències no atribuïdes expressament com a pròpies als consells insulars en aquest Estatut d'autonomia corresponen al Govern de les Illes Balears. En cap cas no són susceptibles de transferència les que, per la seva pròpia naturalesa, tenen un caràcter suprainsular, incideixen sobre l'ordenació i la planificació de l'activitat econòmica general en l'àmbit autonòmic o les competències l'exercici de les quals exigeix l'obligació de vetllar per l'equilibri o la cohesió territorial entre les diferents illes.

Article 70. Competències pròpies

Són competències pròpies dels consells insulars, a més de les que els siguin atribuïdes per la legislació estatal, les matèries següents:

1. Urbanisme i habitabilitat.
2. Règim local.
3. Informació turística. Ordenació i promoció turística.
4. Serveis socials i assistència social. Desenvolupament comunitari i integració. Política de protecció i atenció a les persones dependents. Complementos de la seguretat social no contributiva. Voluntariat social. Polítiques d'atenció a les persones i als col·lectius en situació de pobresa o necessitat social.
5. Inspecció tècnica de vehicles.
6. Patrimoni monumental, cultural, històric, artístic, arquitectònic, arqueològic i paisatgístic en el seu àmbit territorial, i dipòsit legal de llibres.
7. Activitats classificades. Parcs aquàtics. Infraccions i sancions.
8. Tutela, acolliment i adopció de menors.
9. Esport i lleure. Foment i promoció de les activitats esportives i de lleure.
10. Transports terrestres.
11. Espectacles públics i activitats recreatives.
12. Agricultura, ramaderia i pesca. Qualitat, traçabilitat i condicions dels productes agrícoles i ramaders i dels productes alimentaris que se'n deriven.
13. Ordenació del territori, incloent-hi el litoral.
14. Artesania. Foment de la competitivitat, la capacitat i el desenvolupament de les empreses artesanes. Promoció de productes artesans. Creació de canals de comercialització.
15. Carreteres i camins.
16. Joventut. Disseny i aplicació de polítiques, plans i programes destinats a la joventut.
17. Caça. Regulació, vigilància i aprofitament dels recursos cinegètics.
18. Cultura. Activitats artístiques i culturals. Foment i difusió de la creació i la producció teatral, musical, cinematogràfica i audiovisual, literària, de dansa i d'arts combinades. Promoció i animació sociocultural.
19. Museus, arxius i biblioteques de titularitat autonòmica, en el seu àmbit territorial. Conservatoris de música, serveis de belles arts, hemeroteques i institucions semblants d'àmbit insular.
20. Polítiques de gènere. Conciliació de la vida familiar i laboral. Dona.

Quan entri en vigor aquest Estatut d'autonomia s'han de transferir les competències atribuïdes com a pròpies als consells insulars, mitjançant un decret de traspàs acordat en comissió mixta de transferències.

Article 71. Funció executiva de competències

Els consells insulars, a més de les competències que els són pròpies, poden assumir dins el seu àmbit territorial la funció executiva i la gestió en les matèries següents:

1. Forests i aprofitaments forestals, vies pecuàries i pastures.
2. Recursos i aprofitaments hidràulics, canals i regadius, règim general d'aigües. Aigües minerals, termals i subterrànies.
3. Obres públiques.
4. Estadístiques d'interès insular.
5. Vigilància i protecció dels seus edificis i instal·lacions.
6. Fires insulars.
7. Sanitat.
8. Ensenyament.
9. Cooperatives i cambres.

10. Planificació i desenvolupament econòmics dins el territori de cada una de les illes, d'acord amb les bases i amb l'ordenació general de l'economia de l'Estat i de la Comunitat Autònoma.

11. Contractes i concessions administratives respecte de les matèries la gestió de les quals els correspongui dins el seu territori.

I, en general, qualssevol altres que, dins l'àmbit territorial propi, corresponguin als interessos respectius, d'acord amb les transferències o delegacions que s'estableixin amb aquesta finalitat.

Una llei del Parlament ha d'establir el procediment de transferència o delegació de competències als consells insulars.

Article 72. Potestat reglamentària

1. En les competències que són atribuïdes com a pròpies als consells insulars, aquests exerceixen la potestat reglamentària.

2. La coordinació de l'activitat dels consells insulars en tot allò que pugui afectar els interessos de la Comunitat Autònoma correspon al Govern.

3. No obstant el que estableix el paràgraf anterior, quan es tracta de la coordinació de l'activitat que exerceixen els consells insulars en les competències que tenen atribuïdes com a pròpies, s'ha de comptar necessàriament amb la seva participació.

Article 73. Activitat de foment i fixació de polítiques pròpies dels consells insulars

Corresponen als consells insulars, en les matèries que aquest Estatut els atribueix competència pròpia, l'exercici de l'activitat de foment, sens perjudici de l'activitat que correspon a la Comunitat Autònoma, i la fixació de polítiques pròpies o, quan així ho decideixin, la fixació de polítiques comunes amb altres consells insulars i amb altres illes, comunitats o amb l'Estat d'acord amb el Govern de les Illes Balears.

Article 74. Conferència de Presidents

1. La Conferència de Presidents, integrada pel president de les Illes Balears i pels presidents dels consells insulars de Mallorca, de Menorca, d'Eivissa i de Formentera, s'ha de constituir, d'acord amb els principis de cooperació, col·laboració i lleialtat institucional, com a marc general i permanent de relació, deliberació, participació, formulació de propostes, presa d'acords i intercanvi d'informació entre el Govern de les Illes Balears i els consells insulars de cada una de les illes en les matèries d'interès comú.

2. La mateixa Conferència de Presidents ha d'adoptar el seu reglament intern i de funcionament.

CAPÍTOL V ELS MUNICIPIS I ALTRES ENTITATS LOCALS DE LES ILLES BALEARS

Article 75. Els municipis

1. El municipi és l'entitat local bàsica de l'organització territorial de les Illes Balears i l'instrument fonamental per a la participació de la comunitat local en els afers públics.

2. El govern i l'administració municipal corresponen a l'ajuntament format per l'alcalde, els regidors i els altres membres que, si escau, estableixin les lleis.

3. Els regidors són elegits pels veïns del municipi mitjançant sufragi universal, igual, lliure, directe i secret.

4. Aquest Estatut garanteix als municipis l'autonomia per a l'exercici de les seves competències pròpies, sota la seva responsabilitat i en defensa dels interessos de la col·lectivitat que representen.

En l'exercici de les competències pròpies, els municipis estan subjectes al control de constitucionalitat i legalitat.

Els municipis tenen en l'àmbit d'aquest Estatut i de les lleis llibertat plena per a l'exercici de la seva iniciativa en qualsevol matèria que no estigui exclosa de la seva competència o atribuïda en exclusiva a una altra administració o autoritat.

5. A més de les competències derivades de la legislació bàsica de l'Estat i de la legislació sectorial, correspon als municipis l'exercici de les que puguin ser delegades per l'Estat, per la Comunitat Autònoma, pels consells insulars i per altres administracions. La delegació de competències als municipis ha d'anar acompanyada dels mitjans econòmics, personals i materials adequats i suficients.

6. Així mateix, els ajuntaments de les Illes Balears, en qualitat d'institucions de govern dels municipis illencs, poden assumir dins el seu àmbit territorial la funció executiva i la gestió de les competències pròpies dels consells insulars o de les que els hagin estat prèviament transferides. Per fer efectiva aquesta transferència, que ha d'anar acompanyada dels mitjans econòmics, personals i materials adequats i suficients, es requereix l'acord del ple de l'ajuntament sol·licitant i del ple del consell insular respectiu. Una vegada acordada la transferència pel consell insular, que ha de contenir el detall dels mitjans econòmics, personals i materials que corresponguin, s'ha de comunicar l'acord plenari a l'ajuntament sol·licitant que, mitjançant acord plenari, l'ha d'acceptar o rebutjar.

7. Els municipis tenen dret a associar-se amb altres i a cooperar entre si i amb altres ens públics per exercir les seves competències i per complir tasques d'interès comú. A aquests efectes tenen capacitat per constituir mancomunitats, consorcis i associacions.

8. El Parlament de les Illes Balears, en el marc de la legislació bàsica de l'Estat, ha d'aprovar una llei de règim local per a les Illes Balears que ha de tenir en compte necessàriament les diferents característiques demogràfiques, geogràfiques, organitzatives, de dimensió i capacitat de gestió que tenen els municipis, i també les competències de cooperació local assumides pels consells insulars.

9. Els municipis de les Illes Balears han de disposar de recursos suficients per exercir les funcions que els atribueix la legislació, els quals han de ser garantits per l'Administració de l'Estat, l'autònoma i la insular. En aquest sentit, els municipis tenen capacitat de regular les finances pròpies en el marc de la llei i gaudeixen d'autonomia pressupostària. Per vetllar per l'equilibri territorial s'ha de crear un fons de cooperació local, els criteris de distribució del qual han d'atendre les característiques socioeconòmiques i territorials dels municipis. Per garantir-ne la suficiència financera, aquest fons ha de ser de caràcter incondicionat, sens perjudici dels convenis de col·laboració que, amb caràcter voluntari, es poden fer amb càrrec a aquest fons.

10. El municipi de Palma ha de disposar d'una llei de capitalitat especial establerta pel Parlament de les Illes Balears. L'Ajuntament de Palma té iniciativa per proposar la modificació d'aquest règim especial i, d'acord amb les lleis i el Reglament del Parlament, ha de participar en l'elaboració dels projectes de llei que incideixen en aquest règim especial i ha de ser consultat en la tramitació parlamentària d'altres iniciatives legislatives sobre el seu règim especial.

CAPÍTOL VI ELS ÒRGANS DE CONSULTA I ASSESSORAMENT

Article 76. Consell Consultiu de les Illes Balears

1. El Consell Consultiu de les Illes Balears és l'òrgan superior de consulta de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

2. El Consell Consultiu està integrat com a màxim per deu juristes de prestigi reconegut, dues cinquenes parts dels quals han de ser elegits pel Parlament mitjançant el vot favorable de tres cinquenes parts dels diputats, i les altres tres cinquenes parts dels membres han de ser elegits pel Govern.

3. Una llei del Parlament n'ha de regular el nombre, l'organització i el funcionament.

Article 77. Consell Audiovisual de les Illes Balears

El Consell Audiovisual de les Illes Balears es configura com una entitat pública independent, la missió de la qual és vetllar en els mitjans de comunicació social de titularitat pública pel compliment dels principis rectors del model audiovisual, concretament: promoure les condicions per garantir la informació veraç, objectiva i neutral, i promoure la societat de la informació; garantir l'accés dels grups polítics i socials representatius als mitjans de comunicació social; fomentar el pluralisme lingüístic en els mitjans de comunicació; fer que es compleixin els principis que inspiren el model lingüístic de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, i garantir i afavorir l'accés de les persones amb discapacitat auditiva o visual als mitjans de comunicació social i a les noves tecnologies.

Els membres del Consell Audiovisual són nomenats pel Parlament de les Illes Balears mitjançant el vot favorable de tres cinquenes parts dels seus membres. La composició i les funcions concretes han de ser desplegades per una llei del Parlament.

Article 78. Consell Econòmic i Social

1. El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears és l'òrgan col·legiat de participació, estudi, deliberació, assessorament i proposta en matèria econòmica i social.

2. Una llei del Parlament n'ha de regular la composició, la designació dels membres, l'organització i les funcions.

CAPÍTOL VII L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Article 79. L'Administració pròpia

Corresponen a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la creació i l'organització d'una administració pròpia, en el marc dels principis generals i de les normes bàsiques de la legislació de l'Estat i d'aquest Estatut.

Article 80. Execució de les funcions administratives

1. L'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears exerceix les seves funcions mitjançant els ens i els organismes que depenen del Govern de les Illes Balears i dels consells insulars i a través dels municipis.

2. El Govern de les Illes Balears pot exercir la gestió ordinària de les seves competències a través dels consells insulars i dels ajuntaments.

CAPÍTOL VIII EL CONTROL DELS PODERS DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

Article 81. Control jurisdiccional

1. Les lleis del Parlament de la Comunitat Autònoma estan únicament subjectes al control de constitucionalitat exercit pel Tribunal Constitucional.

2. Contra els actes, els acords i les normes reglamentàries emanades dels òrgans executius i administratius de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears es pot interposar un recurs davant la jurisdicció contenciosa administrativa.

Article 82. Sindicatura de Comptes

1. Sens perjudici de les competències que corresponen al Tribunal de Comptes, la Sindicatura de Comptes és l'òrgan al qual correspon la fiscalització externa de l'activitat econòmica, financera i comptable del sector públic de les Illes Balears.

2. La Sindicatura de Comptes està formada per tres síndics, elegits pel Parlament per majoria de tres cinquenes parts dels diputats.

3. Una llei del Parlament n'ha de regular el funcionament i l'organització.

CAPÍTOL IX EL RÈGIM JURÍDIC DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

Article 83. Àmbit territorial

Les competències establertes en aquest Estatut es consideren referides a l'àmbit territorial de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Article 84. Potestat legislativa i funció executiva de les competències exclusives

1. Sobre les matèries que són de competència exclusiva de la Comunitat Autònoma, correspon al Parlament de les Illes Balears la potestat legislativa, segons els termes prevists en aquest Estatut, sens perjudici de les competències atribuïdes a l'Estat en la Constitució.

2. Corresponen al Govern de la Comunitat Autònoma i als consells insulars la funció executiva, incloses la potestat reglamentària i la inspecció, i l'actuació de foment de les competències que els són pròpies.

Article 85. Desenvolupament legislatiu i funció executiva

1. Pel que fa a les competències previstes en l'article 31, corresponen a la Comunitat Autònoma el desenvolupament legislatiu i l'execució de la legislació bàsica de l'Estat.

2. Quant a les competències especificades en l'article 32, la potestat executiva de la Comunitat Autònoma pot anar acompanyada de la potestat reglamentària quan sigui necessària per a l'execució de la normativa de l'Estat.

3. Els consells insulars, a més de les competències que els corresponen d'acord amb el que preveu aquest Estatut, tenen les facultats de gestió i execució dins el seu propi territori de les decisions del Govern de les Illes Balears quan pertorqui.

Article 86. Activitat de foment

Correspon al Govern de les Illes Balears, en les matèries de la seva competència, l'exercici de l'activitat de foment, sens perjudici de l'activitat que correspon a l'Estat.

Article 87. Dret propi

1. En matèries de competència exclusiva de la Comunitat Autònoma, el dret propi de les Illes Balears és aplicable al seu territori preferentment a qualsevol altre, segons els termes prevists en aquest Estatut.

2. En la determinació de les fonts del dret civil de les Illes Balears s'han de respectar les normes que s'hi estableixen.

3. En tot allò que no estigui regulat pel dret propi de les Illes Balears és d'aplicació supletòria el dret de l'Estat.

TÍTOL V DELS MITJANS DE COMUNICACIÓ SOCIAL

Article 88. Dret a la informació

1. Els poders públics de les Illes Balears han de vetllar, mitjançant el que disposa aquest títol, pel respecte a les llibertats i als drets reconeguts en l'article 20 de la Constitució, especialment els referits a la llibertat d'expressió i al dret a una informació independent, veraç i plural.

2. Tots els mitjans de comunicació balears, públics i privats, estan subjectes als valors constitucionals i estatutaris.

Article 89. Publicitat institucional

Una llei del Parlament de les Illes Balears ha de regular la publicitat institucional en les seves diverses formes.

Article 90. Mitjans públics de comunicació

1. Les institucions de les Illes Balears han de garantir la imparcialitat, la pluralitat i la veracitat informativa dels mitjans públics de comunicació.

2. Els mitjans públics de comunicació han de vetllar pel compliment del model lingüístic previst en l'Estatut d'autonomia.

3. Els mitjans públics de comunicació han d'orientar la seva activitat a la promoció de la cultura de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera.

4. Es garanteix el dret d'accés als mitjans públics de comunicació de les associacions, organitzacions i institucions representatives de la diversitat política, social i cultural de les Illes Balears, tot respectant el pluralisme de la societat.

Article 91. Control parlamentari

1. Una llei del Parlament ha de regular l'Ens Públic de Radiotelevisió de les Illes Balears.

2. Correspon al Parlament de les Illes Balears el control de la radiotelevisió pública de les Illes Balears mitjançant una comissió parlamentària.

3. El director general o el màxim òrgan de direcció, responsable de la gestió dels mitjans de comunicació audiovisual de titularitat pública a les Illes Balears, és elegit pels membres electes de les institucions representatives corresponents al seu àmbit territorial.

Article 92. Protecció dels drets en els mitjans audiovisuals

Correspon al Consell Audiovisual de les Illes Balears vetllar pel respecte dels drets, les llibertats i els valors constitucionals i estatutaris en els mitjans de comunicació audiovisual, en els termes establerts en l'article 77.

TÍTOL VI DEL PODER JUDICIAL A LES ILLES BALEARS

Article 93. El Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears

El Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears és l'òrgan jurisdiccional en el qual culmina l'organització judicial de les Illes Balears en el seu àmbit territorial corresponent i davant el qual s'exhaureixen les instàncies processals successives, en els termes i en les condicions que estableixen la Llei orgànica del poder judicial i les altres lleis processals, sens perjudici de les competències del Tribunal Suprem.

Article 94. Competències

1. La competència dels òrgans jurisdiccionals de les Illes s'estén, en tot cas:

- a) En l'ordre civil, a totes les instàncies i a tots els graus, els recursos de cassació i revisió inclosos, en matèria de dret civil propi de les Illes Balears.

- b) En l'ordre contenciós administratiu, als recursos que s'interposin contra els actes i les disposicions de les administracions públiques, en els termes que estableix la Llei orgànica del poder judicial.
 - c) En els ordres penal i social, a totes les instàncies i a tots els graus, a excepció dels recursos de cassació i revisió.
 - d) A les qüestions de competència entre òrgans jurisdiccionals a les Illes Balears.
 - e) Als recursos sobre qualificació de documents que hagin de tenir accés als registres de la propietat, mercantil o de béns mobles de les Illes Balears, sempre que aquests recursos es fonamentin en la infracció de les normes emanades dels òrgans de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
2. En les matèries restants cal atènyer-se al que disposa la Llei orgànica del poder judicial.

Article 95. El president del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears

1. El president del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears és nomenat pel rei a proposta del Consell General del Poder Judicial. El president de la Comunitat Autònoma ha d'ordenar la publicació d'aquest nomenament en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

2. El nomenament de magistrats, jutges, fiscals i secretaris que hagin de prestar serveis a les Illes Balears s'ha d'efectuar en la forma prevista en la Llei orgànica del poder judicial, a què fa referència l'article 122 de la Constitució.

3. La memòria anual del Tribunal Superior de Justícia ha de ser presentada, pel seu president, davant el Parlament de les Illes Balears.

Article 96. El Consell de Justícia de les Illes Balears

Es crea el Consell de Justícia de les Illes Balears. Una llei del Parlament de les Illes Balears n'ha de determinar l'estructura, la composició, els nomenaments i les funcions, en l'àmbit de les competències de les Illes Balears en matèria d'administració de justícia, en els termes que estableix aquest Estatut i d'acord amb el que disposa la Llei orgànica del poder judicial. Els membres del Consell de Justícia de les Illes Balears que siguin elegits pel Parlament de les Illes Balears ho han de ser per una majoria de dos terços dels seus membres.

Article 97. Llocs vacants i resolució de concursos i oposicions

1. A instància de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, l'òrgan competent ha de convocar concursos i altres proves de selecció per cobrir els llocs vacants a les Illes Balears de magistrats, jutges, secretaris judicials i la resta de personal al servei de l'Administració de justícia.

2. En la resolució dels concursos i de les oposicions per proveir els llocs de magistrats i jutges és un mèrit preferent l'especialització en el dret civil de les Illes Balears i el coneixement de català.

3. L'organització i el funcionament del Ministeri Fiscal corresponen íntegrament a l'Estat, d'acord amb les lleis generals.

Article 98. Administració de justícia

Pel que fa a administració de justícia, a excepció de la militar, correspon a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears:

- 1. Exercir totes les facultats que la Llei orgànica del poder judicial reconeix o atribueix al Govern de l'Estat.
- 2. Participar en la fixació de les demarcacions territorials dels òrgans jurisdiccionals a les Illes Balears i en la localització de la seva capitalitat. La Comunitat Autònoma participa també, d'acord amb la Llei orgànica del poder judicial, en la creació o la transformació del nombre de seccions o jutjats en l'àmbit del seu territori.
- 3. Proveir de mitjans personals, materials i econòmics l'Administració de justícia.

4. Ordenar els serveis de justícia gratuïta, que es poden prestar directament o en col·laboració amb els col·legis d'advocats i amb els de procuradors.

Article 99. Notaries i registres

1. La Comunitat Autònoma ha de participar en la fixació de les demarcacions corresponents a les notaries i als registres de la propietat, mercantils i de béns mobles radicats en el seu territori.

2. Els notaris, els registradors de la propietat, mercantils i de béns mobles són nomenats per la Comunitat Autònoma de conformitat amb les lleis de l'Estat. Per a la provisió d'aquestes places són mèrits preferents l'especialització en dret civil de les Illes Balears i el coneixement de la llengua catalana. No es pot establir en cap cas l'excepció de naturalesa i veïnatge.

Article 100. Nomenament de magistrats del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears

Les ternes que el Parlament ha de presentar al Consell General del Poder Judicial per al nomenament dels magistrats del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears requereixen una majoria favorable de tres cinquenes parts dels diputats.

TÍTOL VII DE LES RELACIONS INSTITUCIONALS

CAPÍTOL I ACCIÓ EXTERIOR

Article 101. Projectió a l'exterior

1. La Comunitat Autònoma, sens perjudici de les competències de l'Estat sobre relacions internacionals, impulsa la projecció de les Illes Balears a l'exterior i promou els seus interessos en aquest àmbit.

2. La Comunitat Autònoma té capacitat per dur a terme accions amb projecció exterior que es derivin directament de les seves competències, tant de forma directa com a través dels òrgans de l'Administració general de l'Estat.

3. La Comunitat Autònoma pot subscriure acords de col·laboració per promoure els seus interessos en el marc de les competències que té atribuïdes.

Article 102. Convenis internacionals i participació

1. El Govern de l'Estat ha d'informar la Comunitat Autònoma sobre els tractats i els convenis internacionals que pretengui negociar i subscriure quan afectin directament i singularment les seves competències. El Govern de les Illes Balears i el Parlament de les Illes Balears poden adreçar al Govern de l'Estat i a les Corts Generals les observacions que considerin oportunes.

2. La Comunitat Autònoma pot participar en les delegacions espanyoles en els casos en què es negociïn tractats que afectin directament i singularment la Comunitat, en la forma que determini la legislació de l'Estat.

3. La Comunitat Autònoma pot sol·licitar que l'Estat subscrigui tractats i convenis internacionals en les matèries que l'afectin.

4. La Comunitat Autònoma ha d'adoptar les mesures necessàries per executar les obligacions derivades dels tractats i dels convenis internacionals ratificats per Espanya o que vinculin l'Estat, en l'àmbit de les seves competències.

Article 103. Cooperació amb regions d'altres estats

La Comunitat Autònoma pot promoure la cooperació amb regions d'altres estats amb les quals comparteixi interessos econòmics, socials o culturals.

Article 104. Participació en organitzacions internacionals

La Comunitat Autònoma pot participar en les representacions de l'Estat davant organitzacions internacionals en els casos en què l'activitat d'aquestes organitzacions incideixi en el seu àmbit competencial i afecti matèries del seu interès específic en la forma que determini la legislació de l'Estat.

Article 105. Poblacions estructuralment menys desenvolupades

Els poders públics de les Illes Balears han de vetllar per fomentar la pau, la solidaritat, la tolerància, el respecte dels drets humans i la cooperació per al desenvolupament amb els països i les poblacions estructuralment menys desenvolupats, amb la finalitat última d'eradicar la pobresa. Per aconseguir aquest objectiu han d'establir els programes i acords amb els agents socials de la cooperació i amb les institucions públiques i privades que siguin necessaris per garantir l'efectivitat i l'eficàcia d'aquestes polítiques a les Illes Balears i a l'exterior.

CAPÍTOL II

RELACIONS AMB LA UNIÓ EUROPEA

Article 106. Unió Europea

La Comunitat Autònoma ha de participar en els assumptes relacionats amb la Unió Europea que afectin les competències i els interessos de les Illes Balears, en els termes establerts en aquest Estatut d'autonomia, en la Constitució i en la legislació de l'Estat.

Article 107. Delegacions o oficines davant la Unió Europea

La Comunitat Autònoma pot establir delegacions o oficines de representació davant la Unió Europea per millorar l'exercici de les seves competències i promoure adequadament els seus interessos.

Article 108. Informació i participació en tractats

La Comunitat Autònoma ha de ser informada sobre les negociacions relatives als tractats originaris i fundacionals i les seves revisions i modificacions; també hi ha de participar, si escau, formant part de la delegació espanyola, d'acord amb els mecanismes multilaterals interns que s'estableixin a aquest efecte entre l'Estat i les comunitats autònomes.

Article 109. Dret comunitari

És competència de la Comunitat Autònoma el desenvolupament i l'execució del dret comunitari d'acord amb les seves competències. En el cas que sigui ineludible transposar el dret europeu en les matèries de la seva competència exclusiva per normes estatals, perquè la norma europea tenguí un abast superior al de la Comunitat Autònoma, aquesta ha de ser consultada amb caràcter previ d'acord amb els mecanismes interns de coordinació prevists en una llei estatal.

Article 110. Participació i negociació amb la Unió Europea

1. Es reconeix el dret de participació de la Comunitat Autònoma en la formació de la posició negociadora de l'Estat davant la Unió Europea. Aquesta participació s'ha de fer de manera autònoma i específica si l'assumpte afecta exclusivament la Comunitat Autònoma

de les Illes Balears. Si afecta competències exclusives del conjunt de les comunitats autònomes, la participació s'ha d'efectuar en el marc dels procediments multilaterals i de cooperació interna establerts per la llei estatal reguladora d'aquesta matèria.

2. La posició s'ha de tenir especialment en compte per a la formació de la voluntat de l'Estat. En tot cas, el Govern ha d'informar la Comunitat Autònoma sobre la marxa de les negociacions, sigui quina sigui la configuració de la matèria competencial subjacent, exclusiva o concurrent.

Article 111. Participació en la delegació espanyola de la Unió Europea

La Comunitat Autònoma ha de participar en la delegació espanyola en el Consell de Ministres de la Unió Europea i en els grups de treball d'aquest òrgan, en els termes establerts en el sistema general de la participació autonòmica. Aquesta participació es pot acordar de manera directa amb els òrgans competents de l'Administració general de l'Estat en el cas que es vegin afectades especificitats pròpies de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Article 112. Control del principi de subsidiarietat

El Parlament de les Illes Balears pot ser consultat per les Corts Generals en el marc del procés de control del principi de subsidiarietat establert en el dret comunitari.

Article 113. Tribunal de Justícia de la Unió Europea

1. La Comunitat Autònoma intervé en els processos davant el Tribunal de Justícia de la Unió Europea en els termes establerts per la legislació de l'Estat. Hi té accés si així ho estableix la legislació comunitària.

2. En el marc de la legislació vigent en la matèria, la Comunitat Autònoma, en defensa dels seus interessos, pot instar l'Estat i les institucions legitimades a iniciar accions davant el Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

CAPÍTOL III RELACIONS AMB L'ESTAT

Article 114. Relacions amb l'Estat i amb altres comunitats autònomes

Com a garant de l'equilibri interinsular el Govern de les Illes Balears es reserva les relacions amb l'Estat i amb les altres comunitats autònomes, quan aquestes es refereixin a competències autonòmiques en relació amb les quals s'hagin de desenvolupar actuacions considerades d'interès general.

Article 115. Gestió de fons europeus

Correspon a la Comunitat Autònoma la gestió dels fons procedents de la Unió Europea i, en general, dels que es canalitzin a través de programes europeus, excepte aquells les competències dels quals corresponen a l'Estat.

Article 116. Principis de les relacions de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears amb l'Estat

En el marc dels principis constitucionals, les relacions de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears amb l'Estat es fonamenten en els principis de col·laboració, cooperació, solidaritat i lleialtat institucional.

Article 117. Instruments de col·laboració i de relació amb l'Estat

Per als assumptes d'interès específic de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, s'han d'establir els corresponents instruments de col·laboració i de relació amb l'Estat.

Els òrgans de col·laboració s'han de crear d'acord amb els principis establerts en l'article anterior, que constitueix el marc general i permanent de relació entre els governs de les Illes Balears i de l'Estat als efectes següents:

- a) La cooperació, la col·laboració, la coordinació i la informació en l'exercici mutu de les competències pròpies que puguin afectar ambdós governs.
- b) L'establiment de mecanismes d'informació i col·laboració sobre les respectives polítiques públiques i els assumptes d'interès comú.
- c) L'impuls de l'eficàcia, el seguiment i la resolució de conflictes en totes les qüestions d'interès comú.

En els assumptes d'interès general la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ha de participar a través dels procediments o els òrgans multilaterals que es constitueixin.

CAPÍTOL IV RELACIONS AMB LES COMUNITATS AUTÒNOMES

Article 118. Convenis amb altres comunitats autònomes

1. En matèria de prestació i gestió de serveis propis de la Comunitat Autònoma, aquesta pot subscriure convenis amb altres comunitats autònomes. Aquests acords s'han de comunicar a les Corts Generals i entren en vigor al cap de 60 dies d'haver-los-hi comunicat, llevat del cas que les Corts Generals, en el termini esmentat, estimin que es tracta d'un acord de cooperació, segons el que disposa l'apartat 2 de l'article 145 de la Constitució.

2. La Comunitat Autònoma, amb l'autorització prèvia de les Corts Generals, també pot establir acords de cooperació amb altres comunitats autònomes.

Article 119. Protocols de caràcter cultural

La Comunitat Autònoma de les Illes Balears pot subscriure protocols per dur a terme actes de caràcter cultural en altres comunitats autònomes, especialment amb les que comparteix la mateixa llengua i cultura.

TÍTOL VIII DEL FINANÇAMENT I LA HISENDA

CAPÍTOL I PRINCIPIS GENERALS

Article 120. Principis

1. Les relacions d'ordre tributari i financer entre l'Estat i la Comunitat Autònoma de les Illes Balears es regulen per la Constitució, aquest Estatut i la llei orgànica prevista en l'apartat 3 de l'article 157 de la Constitució.

2. El finançament de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears es fonamenta en els principis següents:

- a) Autonomia financera.
- b) Lleialtat institucional.
- c) Solidaritat, equitat i suficiència financera, atenent el reconeixement específic del fet diferencial de la insularitat, per tal de garantir l'equilibri territorial, i la població real efectiva, determinada d'acord amb la normativa estatal, i també l'evolució d'aquesta població.
- d) Responsabilitat fiscal.
- e) Coordinació i transparència en les relacions fiscals i financeres entre les administracions públiques.

- f) Garantia de finançament dels serveis educatius, sanitaris i socials en els termes prevists en l'article 123.2 d'aquest Estatut.
 - g) Prudència financera i austeritat.
3. La Comunitat Autònoma de les Illes Balears gaudeix del mateix tractament fiscal que la legislació estableixi per a l'Estat.

Article 121. Autonomia i suficiència

1. La Comunitat Autònoma de les Illes Balears ha de disposar d'unes finances autònomes i dels recursos suficients per atendre de forma estable i permanent el desenvolupament i l'execució de les seves competències, per afrontar l'exercici adequat del seu autogovern.
2. La Comunitat Autònoma de les Illes Balears té la capacitat per determinar el volum i la composició dels seus ingressos en l'àmbit de les seves competències financeres, i també per fixar l'afectació dels seus recursos a les finalitats de despesa que decideixi lliurement.
3. La Comunitat Autònoma de les Illes Balears disposa de plena autonomia de despesa per poder aplicar lliurement els seus recursos a les finalitats que, d'acord amb les directrius polítiques i socials, determinin les seves institucions d'autogovern.

Article 122. Lleialtat institucional i modificació del sistema tributari espanyol

1. D'acord amb el principi de lleialtat institucional, s'ha de valorar l'impacte financer, positiu o negatiu, que les disposicions generals aprovades per l'Estat tinguin sobre les Illes Balears o que les aprovades per les Illes Balears tinguin sobre l'Estat, en un període de temps determinat, en forma d'una variació de les necessitats de despesa o de capacitat fiscal, amb la finalitat d'establir els mecanismes d'ajustament necessaris.
2. En el cas de reforma o modificació del sistema tributari espanyol que impliqui una supressió de tributs o una variació dels ingressos de les Illes Balears que depenen dels tributs estatals, la Comunitat Autònoma de les Illes Balears té dret que l'Estat adopti les mesures de compensació oportunes perquè aquesta no vegi reduïdes ni minvades les possibilitats de desenvolupament de les seves competències ni del seu creixement futur.
3. Ambdues administracions s'han de facilitar mútuament l'accés a la informació estadística i de gestió, necessària per exercir millor les competències respectives, en un marc de cooperació i transparència.

Article 123. Solidaritat i suficiència financera

1. El sistema d'ingressos de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ha de garantir, en els termes prevists en la llei orgànica que preveu l'article 157.3 de la Constitució, els recursos financers que, atenent les necessitats de despesa de les Illes Balears i la seva capacitat fiscal, assegurin el finançament suficient per a l'exercici de les competències pròpies en la prestació del conjunt dels serveis públics assumits, sens perjudici de respectar la realització efectiva del principi de solidaritat en tot el territori nacional en els termes de l'article 138 de la Constitució.
2. Els recursos financers de què disposi la Comunitat Autònoma de les Illes Balears es poden ajustar perquè el sistema estatal de finançament tinguí recursos suficients per garantir l'anivellació i la solidaritat amb les altres comunitats autònomes, amb la finalitat que els serveis d'educació, sanitat i altres serveis socials essencials de l'estat del benestar prestats pels diferents governs autonòmics puguin assolir nivells similars en el conjunt de l'Estat, sempre que duguin a terme un esforç fiscal també similar. De la mateixa forma i si és procedent, la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ha de rebre recursos dels mecanismes d'anivellació i solidaritat. Aquests nivells els ha de fixar l'Estat.

3. En l'exercici de les seves competències financeres, el Govern de les Illes Balears ha de vetllar per l'equilibri territorial a les Illes Balears i per la realització interna del principi de solidaritat.

Article 124. Responsabilitat fiscal

1. La Comunitat Autònoma de les Illes Balears exerceix les competències que resulten del que estableix aquest Estatut d'acord amb els principis de generalitat, justícia, igualtat, equitat, progressivitat i capacitat econòmica, en els termes que determinen la Constitució i la llei orgànica prevista en l'article 157.3 de la Constitució.

2. En l'àmbit financer, la Comunitat Autònoma de les Illes Balears actua d'acord amb els principis d'eficàcia i eficiència, i promou la cohesió i el benestar social, el progrés econòmic i la sostenibilitat mediambiental.

Article 125. Comissió Mixta d'Economia i Hisenda

1. La Comissió Mixta d'Economia i Hisenda entre l'Estat i la Comunitat Autònoma de les Illes Balears és l'òrgan bilateral de relació entre ambdues administracions en matèries fiscals i financeres.

2. La Comissió està integrada per un nombre igual de representants de l'Estat i de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. La presidència d'aquesta Comissió Mixta s'exerceix de forma rotatòria entre les dues parts en torns d'un any.

3. Correspon a la Comissió adoptar el seu reglament intern i de funcionament per acord entre les dues delegacions, en el qual s'ha de regular, en tot cas, la forma de realització i la periodicitat de les convocatòries, que ha de ser com a mínim anual.

Article 126. Funcions de la Comissió Mixta

1. La Comissió Mixta d'Economia i Hisenda exerceix les seves funcions sens perjudici dels acords subscrits pel Govern de les Illes Balears en aquesta matèria amb institucions i organismes de caràcter multilateral.

2. Corresponen a la Comissió Mixta d'Economia i Hisenda les funcions següents:

- a) Estudiar, revisar i dur a terme el seguiment de les inversions que l'Estat efectui a la comunitat autònoma de les Illes Balears d'acord amb el que estableix la disposició transitòria novena.
- b) Reunir-se, en cas d'una alteració de les variables bàsiques utilitzades per a la determinació dels recursos proporcionats pel sistema de finançament, per conèixer-ne els efectes sobre el finançament i elevar propostes, si escau.
- c) Conèixer l'impacte econòmicofinancer que es derivi del principi de lleialtat institucional recollit en l'article 122.
- d) Conèixer l'impacte econòmic que, d'acord amb la llei orgànica prevista en l'apartat tercer de l'article 157 de la Constitució espanyola, es derivi de l'articulació del fet insular a què es refereix l'article 120.2 c d'aquest Estatut.
- e) Conèixer la població real efectiva a què es refereix l'article 120.2 c d'aquest Estatut, i, si escau, avaluar els factors d'ajustament.
- f) Conèixer els recursos que corresponguin a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per la seva participació en el fons de compensació interterritorial i en altres fons, d'acord amb l'article 128 f d'aquest Estatut.
- g) Negociar el percentatge de participació de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en la distribució regional dels fons estructurals europeus, i també de l'assignació d'altres recursos de la política regional europea a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

- h) Acordar l'abast i les condicions de la gestió, la recaptació, la liquidació i la inspecció dels tributs que corresponguin a l'Agència Tributària de les Illes Balears, en els termes establerts per la llei orgànica prevista en l'article 157.3 de la Constitució.
 - i) Establir els mecanismes de col·laboració entre l'Administració tributària de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i l'Administració tributària de l'Estat, a què es refereix l'article 133 d'aquest Estatut, i també els criteris de coordinació i d'harmonització fiscal d'acord amb les característiques o la naturalesa dels tributs cedits.
 - j) Establir els mecanismes de col·laboració entre la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i l'Administració de l'Estat que siguin necessaris per a l'exercici adequat de les funcions de revisió en via economicoadministrativa a què es refereix l'article 134 d'aquest Estatut.
 - k) Fer el seguiment de l'aplicació de la llei que regula el règim especial balear, amb facultats de coordinació de les comissions corresponents.
3. La Comissió Mixta d'Economia i Hisenda ha de conèixer els estudis i les anàlisis dels recursos financers que, atenent les necessitats de despesa de les Illes Balears, elabori el Govern de les Illes Balears. Així mateix, li correspon, de conformitat amb el que estableix la llei orgànica prevista en l'article 157.3 de la Constitució:
- a) Aplicar els mecanismes d'actualització del sistema de finançament.
 - b) Acordar l'abast i les condicions de la cessió de tributs de titularitat estatal i, especialment, els percentatges de participació en el rendiment dels tributs estatals cedits parcialment.
 - c) Acordar la contribució a la solidaritat i als mecanismes d'anivellació prevists en l'article 123.2 d'aquest Estatut.
 - d) Aplicar eventualment, d'acord amb la legislació corresponent, les regles de modulació i el seu impacte sobre el finançament per càpita de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
 - e) Conèixer qualsevol altra qüestió en matèria fiscal i financera que sigui d'interès per a la Comunitat Autònoma o per a l'Estat.

CAPÍTOL II

RECURSOS DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Article 127. Competència i patrimoni

1. La Comunitat Autònoma de les Illes Balears disposa, per al desenvolupament correcte i l'execució de les seves competències, d'hisenda i patrimoni propis.
2. La Comunitat Autònoma de les Illes Balears té competència per ordenar i regular la seva hisenda.
3. El patrimoni de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears està integrat pels béns i drets dels quals és titular i pels que adquireixi per qualsevol títol jurídic. Una llei del Parlament ha de regular l'administració, la defensa i la conservació del patrimoni de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Article 128. Recursos

En el marc establert en la Constitució, en aquest Estatut, en la llei orgànica prevista en l'article 157.3 de la Constitució i en la legislació que hi sigui aplicable, els recursos de la hisenda de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears estan constituïts per:

- a) El rendiment dels tributs propis.
- b) El rendiment dels tributs cedits totalment o parcialment per l'Estat.
- c) Els recàrrecs sobre els tributs estatals.

- d) La participació en els ingressos de l'Estat.
- e) Les altres transferències rebudes del Govern central.
- f) Els ingressos procedents de la participació en el fons de compensació interterritorial i altres fons en els termes que prevegi la legislació estatal.
- g) Les transferències i assignacions que s'estableixin a càrrec dels pressuposts generals de l'Estat.
- h) Els ingressos per la percepció de preus públics.
- i) Els ingressos procedents del patrimoni de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i altres de dret privat.
- j) El producte d'emissió de deute i de les operacions de crèdit.
- k) Els ingressos procedents de multes i sancions en l'àmbit de les seves competències.
- l) Els recursos procedents de la Unió Europea i de programes comunitaris.
- m) Qualsevol altre recurs que es pugui establir en virtut d'allò que disposen aquest Estatut i la Constitució.

Article 129. Competències en matèria tributària

1. La Comunitat Autònoma de les Illes Balears participa en el rendiment dels tributs estatals cedits en els termes establerts per la llei orgànica prevista en l'article 157.3 de la Constitució. Aquesta cessió es refereix als rendiments obtinguts i pot anar acompanyada de cessió de capacitat normativa. Addicionalment, la cessió, tant dels rendiments com de la capacitat normativa, pot ser parcial o total en cada cas.

2. En el marc de les competències de l'Estat i de la Unió Europea, l'exercici de la capacitat normativa a què fa referència l'apartat anterior inclou, si escau, la fixació del tipus impositiu, les exempcions, les reduccions i les bonificacions sobre la base imposable i les deduccions sobre la quota.

3. Correspon a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, en els termes establerts per la llei orgànica prevista en l'article 157.3 de la Constitució, la gestió, la recaptació, la liquidació, la inspecció i la revisió dels tributs estatals cedits totalment i aquestes funcions, en la mesura que s'atribueixin, respecte dels cedits parcialment, d'acord amb el que estableix l'article 133.

4. La Comunitat Autònoma de les Illes Balears té competència per establir, mitjançant una llei del Parlament, els tributs propis, sobre els quals té capacitat normativa, i també recàrrecs sobre els impostos cedits en els termes que prevegi la legislació de finançament de les comunitats autònomes.

Article 130. Criteris i principis

1. El nivell de recursos financers de què disposa la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per finançar els seus serveis i les seves competències s'ha de basar en criteris de necessitats de despesa i de capacitat fiscal i ha de tenir en compte, en tot cas, com a variables bàsiques per determinar aquestes necessitats, la població real efectiva d'acord amb l'article 120.2 c d'aquest Estatut i la circumstància del fet insular.

2. L'aplicació eventual de regles de modulació que tinguin com a finalitat restringir l'abast dels resultats obtinguts en el càlcul del nivell de necessitats de despesa establert en l'apartat anterior, s'ha de justificar de manera objectiva i s'ha de fer d'acord amb el que disposa la llei orgànica a què es refereix l'article 157.3 de la Constitució espanyola.

3. La Comunitat Autònoma de les Illes Balears ha de participar en el rendiment dels tributs estatals cedits, d'acord amb el que estableix la llei orgànica a què es refereix l'article 157.3 de la Constitució espanyola.

4. Quan calgui, la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ha de rebre recursos dels mecanismes d'anivellació i solidaritat. La determinació d'aquests mecanismes s'ha de fer

d'acord amb els principis de coordinació i transparència, i els seus resultats s'han d'avaluar quinquennalment.

Article 131. Actualització del finançament

1. L'Estat i la Comunitat Autònoma de les Illes Balears han d'actualitzar el sistema de finançament, tenint en compte l'evolució del conjunt de recursos disponibles i de les necessitats de despesa de les diferents administracions, mitjançant l'estudi i l'anàlisi de la Comissió Mixta d'Economia i Hisenda.

2. Aquesta actualització s'ha d'efectuar sens perjudici del seguiment i, eventualment, la posada al dia de les variables bàsiques utilitzades per a la determinació dels recursos proporcionats pel sistema de finançament.

Article 132. Endeutament i deute públic

1. La Comunitat Autònoma de les Illes Balears pot recórrer a l'endeutament i emetre deute públic per finançar despeses d'inversió dins els límits que les lleis de pressuposts de la Comunitat Autònoma determinin, tot respectant els principis generals i la normativa estatal.

2. Els títols emesos tenen a tots els efectes la consideració de fons públics i gaudeixen dels mateixos beneficis i condicions que els emesos per l'Estat.

Article 133. Agència Tributària

1. L'Agència Tributària de les Illes Balears ha de ser creada per una llei del Parlament.

2. La gestió, la recaptació, la liquidació i la inspecció dels tributs propis de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i també, per delegació de l'Estat, dels tributs estatals cedits totalment a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, corresponen a l'Agència Tributària de les Illes Balears.

3. En el marc de la Comissió Mixta d'Economia i Hisenda entre l'Estat i la Comunitat Autònoma de les Illes Balears s'han d'acordar l'abast i les condicions de la gestió, la recaptació, la liquidació i la inspecció dels tributs que corresponen a l'Agència Tributària de les Illes Balears.

4. La gestió, la recaptació, la liquidació i la inspecció de la resta d'imposts de l'Estat recaptats a les Illes Balears corresponen a l'Administració tributària de l'Estat, sens perjudici de la delegació que en pugui rebre la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i de la col·laboració que es pugui establir especialment, quan així ho exigeixi la naturalesa del tribut.

Per desenvolupar el que preveu el paràgraf anterior, l'Agència Estatal de l'Administració Tributària i l'Agència Tributària poden establir els convenis de col·laboració que estimin pertinents.

5. Ambdues administracions tributàries han d'establir els mecanismes necessaris que permetin la presentació i la recepció a les respectives oficines de declaracions i la resta de documentació amb transcendència tributària que hagin de tenir efecte davant l'altra administració, la qual cosa ha de facilitar el compliment de les obligacions tributàries dels contribuents.

6. L'Agència Tributària de les Illes Balears pot exercir les funcions de recaptació i, si escau, de gestió, inspecció i liquidació dels recursos de titularitat d'altres administracions públiques que, mitjançant llei, conveni, delegació de competències o encàrrec de gestió, siguin atribuïdes a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Article 134. Revisió de reclamacions

La Comunitat Autònoma de les Illes Balears ha d'assumir, mitjançant els seus propis òrgans economicoadministratius, la revisió per via administrativa de les reclamacions que els contribuents puguin interposar contra l'aplicació dels tributs dictats per l'Agència

Tributària de les Illes Balears en els tributs que gestioni directament, sens perjudici de les competències en matèria d'unificació de criteri que corresponen a l'Administració general de l'Estat.

A aquests efectes, d'acord amb la legislació aplicable, la Comissió Mixta d'Economia i Hisenda a què es refereix l'article 125 ha d'acordar els mecanismes de cooperació que siguin necessaris per a l'exercici adequat de les funcions de revisió de la via economicoadministrativa.

CAPÍTOL III PRESSUPOSTS GENERALS DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Article 135. El pressupost

1. El pressupost general de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears té caràcter anual, és únic i constitueix l'expressió xifrada, conjunta i sistemàtica de totes les despeses i de tots els ingressos de les institucions, els organismes, les entitats i les empreses que constitueixen el sector públic autonòmic.

2. Correspon al Govern de les Illes Balears elaborar i executar el pressupost i al Parlament examinar-lo, esmenar-lo, aprovar-lo i controlar-lo, sens perjudici del control que correspon a la Sindicatura de Comptes i al Tribunal de Comptes.

3. La tramitació parlamentària del projecte de llei de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears s'ha de dur a terme amb les especialitats previstes en el Reglament del Parlament de les Illes Balears.

Article 136. Estabilitat pressupostària

Correspon a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears l'establiment dels límits i les condicions per aconseguir els objectius d'estabilitat pressupostària dins els principis i la normativa de l'Estat i de la Unió Europea.

CAPÍTOL IV FINANÇAMENT I HISENDES DELS CONSELLS INSULARS

Article 137. Principis rectors

1. Les hisendes dels consells insulars es regeixen pels principis d'autonomia financera, suficiència de recursos, equitat i responsabilitat fiscal.

El Govern de les Illes Balears vetlla pel compliment d'aquests principis, i, a aquests efectes, l'Administració general de l'Estat i l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears han d'establir les vies de col·laboració necessàries per assegurar la participació del Govern de les Illes Balears en les decisions i l'intercanvi d'informació que siguin necessaris per a l'exercici de les seves competències.

2. La Comunitat Autònoma de les Illes Balears té competència, en el marc establert per la Constitució, aquest Estatut i la normativa de l'Estat, en matèria de finançament dels consells insulars. Aquesta competència inclou la capacitat per fixar els criteris de distribució de les participacions a càrrec dels pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

3. Els consells insulars tenen autonomia pressupostària i de despesa en l'aplicació dels seus recursos, incloses les participacions incondicionades que perceben a càrrec dels pressuposts d'altres administracions públiques, de les quals poden disposar lliurement en l'exercici de les seves competències.

4. Es garanteixen als consells insulars els recursos suficients per fer front a les competències pròpies, atribuïdes expressament com a tals en aquest Estatut o les que els siguin transferides o delegades. Tota nova atribució de competències ha d'anar acompanyada de l'assignació dels recursos suplementaris necessaris per finançar-les correctament, de manera que es tenguí en compte el finançament del cost total i efectiu dels serveis transferits. El compliment d'aquest principi és una condició essencial perquè entri en vigor la transferència o la delegació de competència, o siguin assumides les competències pròpies. A aquest efecte, es poden establir diverses formes de finançament, inclosa la participació en els recursos de la hisenda de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears o, si escau, de l'Estat, en proporció a les competències pròpies o a les autonòmiques que hagin estat transferides o delegades.

Article 138. Recursos dels consells insulars

1. Mitjançant una llei del Parlament s'ha de regular el règim de finançament dels consells insulars, fonamentat en els principis de suficiència financera, solidaritat i cooperació, que no pot suposar en cap cas una disminució dels recursos ja obtinguts i que ha d'establir els mecanismes de participació en les millores de finançament de la Comunitat en proporció a les competències pròpies, transferides o delegades.

2. La llei de finançament dels consells insulars ha de preveure un fons per garantir un nivell similar de prestació i d'eficiència en la gestió dels serveis per part de cada consell insular en l'exercici de les competències autonòmiques comunes que els han estat assignades i un fons de compensació per corregir els desequilibris que es poden produir.

3. La llei que reguli el finançament dels consells insulars ha d'establir els mecanismes de cooperació necessaris entre el Govern de les Illes Balears i els consells insulars per articular adequadament el desenvolupament i la revisió del sistema de finançament d'acord amb els principis d'equitat, transparència i objectivitat, mitjançant una comissió paritària Govern-consells insulars.

TÍTOL IX DE LA REFORMA DE L'ESTATUT

Article 139. Iniciativa

1. La iniciativa de reforma correspon al Parlament, a proposta d'una cinquena part dels diputats, al Govern de la Comunitat Autònoma i a les Corts Generals.

2. La proposta de reforma requereix per prosperar l'aprovació del Parlament per majoria de dos terços dels diputats i l'aprovació de les Corts Generals mitjançant una llei orgànica.

3. En tot allò que no preveu aquest article, cal atènyer-se al que disposa la Constitució sobre aquesta matèria.

4. En el supòsit de tramitació en el Congrés dels Diputats i en el Senat d'una proposta de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, el Parlament pot retirar-la.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera. Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó

Mitjançant la normativa corresponent de l'Estat i sota la tutela d'aquest, s'ha de crear el Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó i se n'han de regular la composició i les funcions. En aquest Patronat, la Comunitat Autònoma de les Illes Balears hi ha de participar en igualtat amb la resta de les comunitats autònomes afectades.

Els poders públics de la comunitat autònoma de les Illes Balears han d'emprendre les accions necessàries per fer efectiva la constitució del Patronat.

Disposició addicional segona. Patrimoni lingüístic comú

La Comunitat Autònoma de les Illes Balears, atès que la llengua catalana també és patrimoni d'altres comunitats autònomes, pot sol·licitar al Govern de l'Estat i a les Corts Generals els convenis de cooperació i de col·laboració que es considerin oportuns per salvaguardar el patrimoni lingüístic comú, i també per efectuar la comunicació cultural entre les comunitats abans esmentades, sens perjudici dels deures de l'Estat establerts en l'apartat 2 de l'article 149 de la Constitució i del que disposa l'article 145 de la mateixa norma.

Disposició addicional tercera. Entitats i organismes per prestar serveis

1. La Comunitat Autònoma de les Illes Balears pot constituir entitats i organismes per complir les funcions que són de la seva competència i per prestar serveis que afectin els interessos de la Comunitat Autònoma i d'altres administracions públiques amb la finalitat de promoure el desenvolupament econòmic i social. A aquests efectes, mitjançant una llei del Parlament s'ha de regular l'Administració instrumental autonòmica.

2. La Comunitat Autònoma ha de participar en la gestió del sector públic econòmic estatal en els casos i les activitats que corresponguin.

3. El Parlament de les Illes Balears pot acordar la creació d'institucions de crèdit pròpies com a instruments de col·laboració en la política econòmica de la Comunitat Autònoma.

Disposició addicional quarta. Tributs estatals cedits

1. Se cedeix a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears el rendiment dels tributs següents:

- a) Impost sobre la renda de les persones físiques, amb caràcter parcial, en el percentatge del 50 per cent.
- b) Impost sobre el patrimoni.
- c) Impost sobre successions i donacions.
- d) Impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats.
- e) Els tributs sobre el joc.
- f) L'impost sobre el valor afegit, amb caràcter parcial, en el percentatge del 50 per cent.
- g) L'impost especial sobre la cervesa, amb caràcter parcial, en el percentatge del 58 per cent.
- h) L'impost especial sobre el vi i begudes fermentades, amb caràcter parcial, en el percentatge del 58 per cent.
- i) L'impost especial sobre productes intermedis, amb caràcter parcial, en el percentatge del 58 per cent.
- j) L'impost especial sobre l'alcohol i begudes derivades, amb caràcter parcial, en el percentatge del 58 per cent.
- k) L'impost especial sobre hidrocarburs, amb caràcter parcial, en el percentatge del 58 per cent.
- l) L'impost especial sobre les labors del tabac, amb caràcter parcial, en el percentatge del 58 per cent.
- m) L'impost especial sobre l'electricitat.
- n) L'impost especial sobre determinats mitjans de transport.
- ñ) L'impost sobre les vendes detallistes de determinats hidrocarburs.

2. L'enumeració dels tributs continguda en l'apartat anterior no exclou la futura participació en impostos no cedits actualment. A aquests efectes, la modificació d'aquesta disposició no es considera modificació de l'Estatut.

3. L'abast i les condicions de la cessió han de ser fixats per la Comissió Mixta esmentada en l'article 125 que, en tot cas, ho ha de referir a rendiments a les Illes Balears. El Govern ha de tramitar l'acord de la Comissió com a projecte de llei.

Disposició addicional cinquena. Finançament dels consells insulars

Sens perjudici del que disposa el capítol IV del títol IV d'aquest Estatut, el finançament dels consells insulars i la seva revisió es regeixen pel que estableix la Llei 2/2002, de 3 d'abril, de sistema de finançament definitiu dels consells insulars, o per la norma que la substitueixi, que, en tot cas, ha de respectar els principis d'autonomia financera, suficiència financera i solidaritat; no pot suposar una disminució dels recursos ja obtinguts, i ha de participar en tot cas de les millores de finançament de la Comunitat.

Disposició addicional sisena. Règim especial insular de les Illes Balears

1. Una llei de les Corts Generals ha de regular el règim especial balear, que ha de reconèixer el fet específic i diferencial de la insularitat.

2. En el marc d'aquesta llei, i amb observança de les normes i dels procediments estatals i de la Unió Europea que hi siguin aplicables, l'Administració general de l'Estat ha d'ajustar les seves polítiques públiques a la realitat pluriinsular de la comunitat autònoma de les Illes Balears, especialment en matèria de transports, infraestructures, telecomunicacions, energia, medi ambient, turisme i pesca.

3. Per garantir el que s'ha disposat anteriorment, en aquesta llei s'ha de regular un instrument financer que, amb independència del sistema de finançament de la Comunitat Autònoma, doti els fons necessaris per aplicar-lo.

4. La Comissió Mixta d'Economia i Hisenda entre l'Estat i la Comunitat Autònoma de les Illes Balears prevista en l'article 125 és l'encarregada de fer el seguiment de l'aplicació de la llei reguladora del règim especial de les Illes Balears. Aquesta Comissió Mixta ha de coordinar les comissions interadministratives que es constitueixin a l'empara de la llei esmentada.

5. L'Estat ha de vetllar perquè qualsevol millora relativa al règim econòmic o fiscal dels territoris insulars establerta per la Unió Europea, a excepció de les que estiguin motivades exclusivament per la ultraperifericitat, sigui aplicable a les Illes Balears.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitòria primera. Comissió Mixta de Transferències

1. Per al traspàs de funcions i de serveis inherents a les competències que corresponen a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears segons aquest Estatut, s'ha de crear una comissió mixta.

2. La Comissió Mixta ha d'estar integrada paritàriament per vocals designats pel Govern de la Nació i pel de la Comunitat Autònoma. Aquesta Comissió Mixta ha d'establir les pròpies normes de funcionament.

3. Els acords de la Comissió Mixta adopten la forma de proposta al Govern de l'Estat, el qual els aprova mitjançant decret.

Els acords han de figurar-hi com a annexos i han de ser publicats simultàniament en el *Butlletí Oficial de l'Estat* i en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*. Entren en vigor a partir d'aquesta publicació.

4. Per tal de preparar els traspassos i verificar-los per blocs orgànics de naturalesa homogènia, la Comissió Mixta de Transferències és assistida per comissions sectorials d'àmbit nacional, agrupades per matèries, la comesa fonamental de les quals és determinar amb la representació de l'Administració de l'Estat els traspassos de mitjans personals,

financers i materials que hagi de rebre la Comunitat Autònoma. Les comissions sectorials han de traslladar les seves propostes d'acord a la Comissió Mixta, que les ha de ratificar.

5. El certificat expedit per la Comissió Mixta dels acords governamentals degudament promulgats és títol suficient per a la inscripció en el Registre de la Propietat del traspàs de béns immobles de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Aquest certificat ha de tenir en compte els requisits exigits per la Llei hipotecària.

6. El canvi de titularitat en els contractes de lloguer de locals per a oficines públiques o per a altres finalitats que hagin estat objecte de transferència no faculta l'arrendador per extingir o per renovar els contractes.

Disposició transitòria segona. Funcionaris i personal laboral

1. Els funcionaris i el personal laboral adscrits a serveis de titularitat estatal o a altres institucions públiques que siguin afectats per traspassos a la Comunitat Autònoma passen a dependre'n i els han de ser respectats tots els drets de qualsevol ordre i natura que els corresponguin, tot incloent-hi el de poder participar en els concursos de trasllat que l'Estat convoqui, en igualtat de condicions amb els altres membres del seu cos, per tal de poder exercir en tot moment el seu dret permanent d'opció.

2. La Comunitat Autònoma de les Illes Balears ha de disposar dels mitjans necessaris perquè tots els funcionaris i el personal laboral destinats a les Illes puguin adquirir el coneixement de la llengua i de la cultura de les Illes Balears.

Disposició transitòria tercera. Finançament dels serveis transferits i Comissió Mixta

1. Fins que no s'hagi completat el traspàs dels serveis corresponents a les competències atribuïdes a la Comunitat Autònoma en aquest Estatut o, en tot cas, fins que no hagin transcorregut cinc anys des que hagi entrat en vigor, l'Estat ha de garantir el finançament dels serveis transferits a la Comunitat Autònoma amb una quantitat igual al cost efectiu del servei en el territori de la comunitat en el moment de la transferència.

2. A fi de garantir el finançament dels serveis esmentats abans, s'ha de crear una comissió mixta paritària Estat-Comunitat Autònoma, que ha d'adoptar un mètode adreçat a fixar el percentatge de participació previst en l'article 128 d'aquest Estatut. El mètode que s'ha de seguir ha de tenir presents tant els costos directes com els indirectes dels serveis traspassats, i també les despeses d'inversió que calguin.

3. La Comissió Mixta de l'apartat precedent ha de fixar el percentatge esmentat, mentre duri el període transitori, amb una antelació mínima d'un mes a la presentació dels pressuposts generals de l'Estat.

4. Tot partint del mètode fixat en l'apartat 2, s'ha d'establir un percentatge en el qual s'ha de considerar el cost efectiu global dels serveis transferits per l'Estat a la Comunitat Autònoma, minorat pel total de la recaptació que aquesta hagi obtingut amb els tributs cedits, en relació amb la suma dels ingressos que l'Estat hagi obtingut pels capítols 1 i 2 de l'últim pressupost precedent a la transferència dels serveis avaluats.

Disposició transitòria quarta. Normativa de matèries transferides

1. Les lleis de l'Estat relatives a matèries transferides a la Comunitat Autònoma continuen vigents mentre el Parlament no aprovi una normativa pròpia. Correspon al Govern de la Comunitat o, si escau, als consells insulars, aplicar-les.

2. Les disposicions reglamentàries de l'Estat continuen vigents mentre el Govern de la Comunitat Autònoma no en dicti cap altra d'aplicació preferent.

3. Fins que l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears no assumeixi les competències que li corresponen d'acord amb aquest Estatut, tots els organismes de l'Estat o de l'Administració local han de continuar exercint les funcions i les jurisdiccions anteriors.

Disposició transitòria cinquena. Comissió Mixta de Transferències Govern-Consells Insulars

Per al traspàs de les funcions i els serveis inherents a les competències atribuïdes com a pròpies als consells insulars a què fa referència l'article 70 d'aquest Estatut, s'ha de crear una comissió mixta de transferències Govern-consells insulars que tenguí caràcter paritari. Aquesta comissió ha de tenir el seu propi reglament de funcionament, que ha de ser aprovat per majoria simple dels seus components. Els acords de la Comissió Mixta de Transferències prenen la forma de proposta al Govern de les Illes Balears, que els aprova mitjançant decret de traspàs, el qual s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i en el qual ha de figurar la data d'efectivitat del traspàs de les funcions i els serveis a què concerneixi.

Disposició transitòria sisena. Comissió Tècnica Interinsular

1. En promulgar-se aquest Estatut, les institucions d'autogovern de les Illes Balears han de respectar les competències que els consells insulars hagin rebut de l'ens preautonòmic.

2. A proposta del Govern de la Comunitat Autònoma, i d'acord amb una llei del Parlament, s'ha de nomenar una comissió tècnica interinsular encarregada de distribuir les competències a què fa referència l'article 71 d'aquest Estatut, i també de fixar el control i la coordinació que en cada cas correspongui al Govern de la Comunitat Autònoma, en la mesura que siguin assumides per la Comunitat Autònoma per transferència o per delegació de l'Estat.

3. Han d'integrar la Comissió Tècnica Interinsular vint vocals, designats quatre pel Govern de la Comunitat i quatre per cada un dels consells insulars de Mallorca, de Menorca, d'Eivissa i de Formentera. Aquesta Comissió Tècnica Interinsular s'ha de dotar del seu propi reglament de funcionament, que ha de ser aprovat per majoria simple dels seus components.

4. Els acords de la Comissió Tècnica Interinsular prenen la forma de proposta al Parlament de les Illes Balears, el qual, si escau, els aprova mitjançant una llei que té vigència a partir de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

5. Els apartats 2, 3 i 4 d'aquesta disposició transitòria sisena regeixen fins que la llei de consells insulars que es dicti en aplicació d'aquest Estatut no estableixi un altre procediment per a la transferència o l'assumpció de competències pels consells insulars.

Disposició transitòria setena. Diputats i consellers

1. Quan entri en vigor aquest Estatut, els consells insulars de Mallorca, de Menorca i d'Eivissa han de continuar integrats, fins a l'acabament de la legislatura corresponent, pels diputats elegits per al Parlament a les illes de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera.

2. Mentre no sigui aprovada la llei del Parlament que, en aplicació d'aquest Estatut, reguli l'elecció dels membres dels consells insulars de Mallorca, de Menorca i d'Eivissa, els consellers que n'hagin de formar part s'han d'elegir coincidint amb la data de l'elecció dels membres del Parlament de les Illes Balears, però de forma independent, mitjançant l'aplicació dels preceptes de la vigent Llei electoral de la Comunitat Autònoma, amb les especificitats que, respectant el règim electoral general, s'expressen a continuació:

- a) Les circumscripcions electorals són les de Mallorca, Menorca i Eivissa.
- b) Són electors, a cada illa i respecte del consell insular corresponent, tots els ciutadans espanyols majors d'edat que gaudeixen del dret de sufragi actiu i tenen la condició política de ciutadans de la comunitat autònoma perquè tenen veïnatge en qualsevol dels municipis de les respectives illes de Mallorca, Menorca i Eivissa.
- c) Per a l'exercici del dret de sufragi és indispensable la inclusió en el cens electoral únic vigent referit al territori de les Illes Balears en relació amb cada una de les illes respectives.

- d) Són elegibles, en la circumscripció corresponent, tots els ciutadans que tenen la condició d'electors a l'illa respectiva i que no estiguin sotmesos a cap de les causes d'inelegibilitat previstes en les disposicions comunes de la Llei orgànica del règim electoral general.
 - e) Són inelegibles els inclosos en els supòsits a què fa referència l'article 3.2 de la Llei electoral de la Comunitat Autònoma i els senadors elegits en representació de la Comunitat Autònoma.
 - f) Cap electe que estigui sotmès a una causa d'incompatibilitat segons el que disposa l'article 5 de la Llei electoral de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears no pot adquirir la condició de conseller insular. L'acceptació, per un conseller electe, d'un càrrec, una funció o una situació que siguin constitutius d'una causa d'incompatibilitat ocasiona el cessament en la seva condició de conseller insular.
 - g) Les eleccions als consells insulars de Mallorca, de Menorca i d'Eivissa s'han de celebrar amb la intervenció de la Junta Electoral de les Illes Balears com a administració electoral amb totes les competències establertes en la llei.
 - h) La convocatòria d'eleccions als consells insulars de Mallorca, de Menorca i d'Eivissa s'ha de fer per decret del president de la Comunitat Autònoma d'acord amb les condicions i els terminis establerts en l'article 42.3 de la Llei orgànica del règim electoral general, amb la sol·licitud prèvia feta pels consells respectius amb l'antelació pertinent, mitjançant acord plenari. El decret de convocatòria s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.
 - i) El Consell Insular de Mallorca està integrat per 33 consellers, el de Menorca per 13 consellers i el d'Eivissa per 13 consellers. La durada del mandat és de quatre anys.
 - j) A l'efecte de l'atribució d'escons, no s'han de tenir en compte les candidatures que no hagin obtingut almenys el 5 % dels vots vàlids emesos en la circumscripció electoral, i l'atribució dels escons a les candidatures s'ha de fer de conformitat amb el que disposen les lletres b, c, d i f de l'article 163.1 de la Llei orgànica del règim electoral general, en cada una de les circumscripcions electorals.
3. Un cop s'hagin celebrat, vigent aquest Estatut, les eleccions locals corresponents, en el termini màxim de 45 dies s'ha de constituir el Consell Insular de Formentera, que ha d'estar integrat pels regidors que hagin estat elegits en les eleccions esmentades a l'Ajuntament de Formentera.

Disposició transitòria vuitena. Consell Insular de Formentera

1. Fins que el Consell Insular de Formentera no assumeixi efectivament les competències que li corresponen d'acord amb aquest Estatut, el Consell Insular d'Eivissa ha de continuar exercint-les en relació amb l'illa de Formentera.

2. S'ha de constituir una comissió mixta, de composició paritària, integrada pels representants nomenats pel Govern, el Consell Insular d'Eivissa i l'Ajuntament de Formentera, a fi d'elaborar la corresponent proposta de les transferències que s'hagin de produir a partir de la constitució del Consell Insular de Formentera.

La transferència de les competències que inicialment assumeixi el Consell Insular de Formentera quan es constitueixi s'ha de dur a terme mitjançant una llei del Parlament de les Illes Balears, que ha d'entrar en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de l'Estat* aquest Estatut d'autonomia de les Illes Balears.

3. El Govern de les Illes Balears ha d'assumir les despeses ocasionades per l'establiment i l'efectivitat de les competències transferides en allò que excedeixi la valoració ordinària del seu cost efectiu.

4. En cas de renúncia a l'assumpció de les competències pel Consell Insular de Formentera, aquestes han de ser exercides pel Govern de les Illes Balears.

Disposició transitòria novena. Inversions de l'Estat

1. Mentre les Corts Generals, en aplicació del que preveu la disposició addicional sisena, no aprovin la modificació de la Llei 30/1998, de 29 de juliol, del règim especial de les Illes Balears, i, en tot cas, en un termini no superior a set anys, la inversió de l'Estat s'ha d'establir atenent la inversió mitjana per capita efectuada a les comunitats autònomes de règim comú, determinada d'acord amb la normativa estatal, homogeneïtzant les actuacions inversores efectuades en aquestes comunitats autònomes per permetre'n la comparabilitat i tenint presents les circumstàncies derivades dels fets diferencials i excepcionals de la comunitat autònoma de les Illes Balears amb incidència en la quantificació de la inversió pública.

2. Per atendre aquest compromís inversor, el Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ha de proposar al Ministeri d'Economia i Hisenda els convenis oportuns per a l'execució dels programes i les accions estatals sobre R+D+I, transports, ports, medi ambient, ferrocarrils, carreteres, obres hidràuliques, protecció del litoral, costes i platges, parcs naturals i infraestructures turístiques.

3. La Comissió Mixta d'Economia i Hisenda és l'encarregada del seguiment de l'execució dels compromisos anteriors.

Disposició transitòria desena. Comissió Mixta d'Economia i Hisenda

La Comissió Mixta d'Economia i Hisenda entre l'Estat i la Comunitat Autònoma de les Illes Balears que estableix l'article 125 s'ha de crear en el termini de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Estatut.

Mentre no es constitueixi, la Comissió Mixta prevista en l'article 73 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, aprovat per la Llei orgànica 2/1983, de 25 de febrer, de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, en la redacció de la Llei orgànica 3/1999, de 8 de gener, de reforma de la Llei orgànica 2/1983, de 25 de febrer, de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, n'assumeix les competències.

Disposició transitòria onzena. Agència Tributària

L'Agència Tributària de les Illes Balears, a la qual es refereix l'article 133, s'ha de crear per llei del Parlament en el termini d'un any a partir de l'entrada en vigor d'aquest Estatut.

Les funcions que en aplicació d'aquest Estatut corresponen a l'Agència Tributària de les Illes Balears han de ser exercides, fins a la data en què es constitueixi, pels òrgans que les hagin desenvolupat.

DISPOSICIÓ FINAL

Disposició final. Vigència

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà d'haver estat publicada en el *Butlletí Oficial de l'Estat*.

III. INSTITUCIONS

§3

REGLAMENT DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

(BOIB núm. 49, de 16 d'abril de 2019)

Títol preliminar	98
Títol I – De la sessió constitutiva del Parlament	98
Títol II – De l'estatut dels diputats i les diputades	99
Capítol I – De l'adquisició, la suspensió i la pèrdua de la condició de diputat o diputada	99
Capítol II – De les prerrogatives parlamentàries	100
Capítol III – Dels drets dels diputats i les diputades	100
Capítol IV – Dels deures dels diputats i les diputades	102
Títol III – Dels grups parlamentaris	103
Títol IV – De l'organització del Parlament	106
Capítol I – De la Mesa	106
Capítol II – De la Junta de Portaveus	109
Capítol III – De les comissions	109
Capítol IV – Dels intergrups	116
Capítol V – Del Ple	116
Capítol VI – De la Diputació Permanent	117
Capítol VII – Dels mitjans personals i materials	117
Títol V – De les disposicions generals de funcionament	118
Capítol I – De les sessions	118
Capítol II – De l'ordre del dia	119
Capítol III – Dels debats	120
Capítol IV – De les votacions.....	122
Capítol V – Del còmput dels terminis i de la presentació de documents	124
Capítol VI – De la declaració d'urgència	125
Capítol VII – De les publicacions del Parlament i de la publicitat dels treballs d'aquest	125
Capítol VIII – De la disciplina parlamentària	126
Títol VI – Del procediment legislatiu	129
Capítol I – De la iniciativa legislativa	129
Capítol II – Del procediment legislatiu comú	129
Capítol III – De les especialitats en el procediment legislatiu	135
Títol VII – Del control sobre les disposicions del Govern amb força de llei	137
Títol VIII – De l'atorgament i la retirada de confiança	138
Capítol I – De la investidura	138
Capítol II – De la qüestió de confiança	139
Capítol III – De la moció de censura	140
Títol IX – De les interpel·lacions i les preguntes	141
Capítol I – De les interpel·lacions	141
Capítol II – De les preguntes	142
Capítol III – Normes comunes	144
Títol X – De les proposicions no de llei	145
Títol XI – Dels debats generals sobre l'acció política i de govern, examen de comunicacions, programes o plans del Govern i d'altres informes	146
Capítol I – Dels debats generals sobre l'acció política i de govern	146
Capítol II – De les comunicacions del Govern de les Illes Balears	147

Capítol III – De l'examen dels programes i els plans tramesos pel Govern de les Illes Balears	147
Capítol IV – De l'examen d'informes que hagin de trametre's al Parlament.....	148
Capítol V – De les informacions del Govern de les Illes Balears	148
Títol XII – D'altres competències del Parlament	149
Capítol I – De la iniciativa legislativa davant el Congrés dels Diputats	149
Capítol II – De la interposició del recurs d'inconstitucionalitat i nomenaments	150
Títol XIII – De la designació dels senadors i les senadores	150
Títol XIV – Del Parlament obert	151
Capítol I – De la Comissió de Participació ciutadana	151
Capítol II – De la participació al procediment legislatiu	153
Capítol III – De les preguntes d'iniciativa ciutadana	154
Títol XV – De les declaracions institucionals	154
Títol XVI – Dels assumptes en tràmit a l'acabament del mandat parlamentari	155
Títol XVII – De la reforma del Reglament	155
Disposició transitòria	155
Disposició final	155

TÍTOL PRELIMINAR

Article 1

1. El Parlament representa el poble de les Illes Balears, exerceix la potestat legislativa, aprova els pressuposts de la comunitat autònoma, controla l'acció de govern i exerceix totes les funcions que li atribueixen l'Estatut d'Autonomia, les lleis i aquest reglament.

2. El Parlament és inviolable.

3. La seu del Parlament és a la ciutat de Palma. Això no obstant, el Parlament es podrà reunir a qualsevol indret de les Illes Balears.

Article 2

1. La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, juntament amb la castellana, són les llengües oficials del Parlament de les Illes Balears.

2. El Parlament facilitarà i garantirà el servei d'interprets de la llengua de signes en les reunions plenàries i en aquelles reunions i actes públics de caràcter rellevant que organitzi.

TÍTOL I DE LA SESSIÓ CONSTITUTIVA DEL PARLAMENT

Article 3

Celebrades eleccions al Parlament de les Illes Balears i una vegada proclamats oficialment els resultats d'aquestes, el president o la presidenta de la Diputació Permanent convocarà mitjançant resolució la sessió constitutiva, que es publicarà al *Butlletí Oficial del Parlament de les Illes Balears* i al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, i que tindrà lloc en el termini màxim establert a l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

Article 4

El dia i l'hora assenyalats a la resolució de la sessió constitutiva, els diputats i les diputades electes, a la seu del Parlament, es constitueixen en assemblea. L'Oficialia Major informarà de la identitat del diputat o la diputada electes de major edat i dels dos de menor edat, sempre d'entre els presents, per tal que el primer o la primera presideixi inicialment la sessió constitutiva, assistit o assistida, en qualitat de secretaris, pels altres dos.

Article 5

1. La Presidència declararà oberta la sessió i un dels secretaris o les secretàries farà lectura de la resolució de la sessió constitutiva, de la relació de diputats i diputades electes i dels recursos contenciosoelectorals interposats, amb indicació dels diputats i les diputades electes que poguessin quedar afectats per la resolució d'aquests.

2. Es procedirà, seguidament, per part del Ple a l'elecció de la Mesa del Parlament, d'acord amb el procediment previst als articles 37 i següents d'aquest reglament.

Article 6

1. Una vegada concloses les votacions, les persones elegides ocuparan els seus llocs. El president o la presidenta electe prestarà i sol·licitarà de la resta de diputats i diputades, el jurament o la promesa d'acatar la Constitució i l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, per a la qual cosa seran cridats per ordre alfabètic. Un cop acabada la crida, la Presidència declararà constituït el Parlament i n'aixecarà seguidament la sessió.

2. La constitució del Parlament serà comunicada per la seva presidència al Rei o la Reïna, a la Presidència del Govern de les Illes Balears en funcions, a la Presidència del Congrés i a la del Senat i a la Presidència del Govern de l'Estat.

Article 7

Dins el termini dels quinze dies hàbils següents al de la celebració de la sessió constitutiva, tindrà lloc la sessió solemne d'obertura de la legislatura.

TÍTOL II DE L'ESTATUT DELS DIPUTATS I LES DIPUTADES

CAPÍTOL I DE L'ADQUISICIÓ, LA SUSPENSIO I LA PÈRDUA DE LA CONDICIO DE DIPUTAT O DIPUTADA

Article 8

1. Els diputats i les diputades proclamats electes adquiriran la condició plena de diputat o diputada pel compliment conjunt dels requisits següents:

- 1r. Presentar a l'Oficialia Major la credencial expedida per l'òrgan corresponent de l'administració electoral.
- 2n. Acomplir la seva declaració a efectes de l'examen d'incompatibilitats, tot reflectint-hi les dades relatives a la professió i als càrrecs públics que exerceixi.
- 3r. Prestar, a la primera sessió del Ple a la qual assisteixi, el jurament o la promesa d'acatar la Constitució i l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

2. Els drets i les prerrogatives que els corresponguin seran efectius des del mateix moment en què els diputats i les diputades siguin proclamats electes. Això no obstant, una vegada celebrades tres sessions plenàries sense que el diputat o la diputada n'adquireixi la condició plena, d'acord amb l'apartat precedent, no tindrà drets ni prerrogatives fins que es produeixi aquesta adquisició.

Article 9

1. Els diputats i les diputades quedaran suspesos en els seus drets i en els seus deures parlamentaris:

- 1r. En els casos en què així procedeixi, per aplicació de les normes de disciplina parlamentària establertes en aquest reglament.

2n. Quan, una vegada la interlocutòria del processament sigui ferma o es dicti la interlocutòria d'obertura de judici oral, el Ple de la cambra així ho acordi, per majoria absoluta.

2. Els diputats i les diputades quedaran suspesos en els seus drets, les seves prerrogatives i els seus deures parlamentaris, quan una sentència ferma condemnatòria ho comporti o quan el compliment d'aquesta impliqui la impossibilitat d'exercir la funció parlamentària.

Article 10

Els diputats i les diputades perdran la condició com a tals per les causes següents:

- 1r. Per decisió judicial ferma que ho comporti.
- 2n. Per defunció o incapacitat del diputat o de la diputada, declarada aquesta per decisió judicial ferma.
- 3r. Per extinció del mandat, en transcórrer el termini o en dissoldre's la cambra, sense perjudici de la pròrroga en les seves funcions dels membres titulars i suplents de la Diputació Permanent, fins a la constitució de la nova cambra.
- 4t. Per renúncia del diputat o de la diputada davant la Mesa del Parlament.
- 5è. Per renúncia provocada per incompatibilitat sobrevinguda.

CAPÍTOL II DE LES PRERROGATIVES PARLAMENTÀRIES

Article 11

Els diputats i les diputades de les Illes Balears no estaran vinculats per cap mandat imperatiu i gaudiran, fins i tot després d'haver-ne cessat el mandat, d'inviolabilitat per les opinions manifestades en els actes parlamentaris i pels vots emesos en l'exercici del seu càrrec.

Article 12

Durant el període del seu mandat, els diputats i les diputades només podran ser detinguts o retinguts en cas de delictes flagrants, en els termes establerts a l'article 44.1 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears i a les lleis que el desenvolupin.

Article 13

La Presidència del Parlament, una vegada coneguda la detenció o la retenció d'un diputat o una diputada o qualsevol altra actuació judicial o governativa que n'obstaculitzi l'exercici de la funció parlamentària, adoptarà, immediatament, totes les mesures que siguin necessàries per tal de salvaguardar els drets i les prerrogatives de la cambra i dels seus membres.

CAPÍTOL III DELS DRETS DELS DIPUTATS I LES DIPUTADES

Article 14

1. Els diputats i les diputades tenen el dret d'exercir les facultats i de desenvolupar les funcions que els atribueix aquest reglament.

2. Els diputats i les diputades tenen el tractament de senyor i senyora, respectivament.

3. Els diputats i les diputades tendran dret a assistir amb vot a les sessions del Ple del Parlament i a les de les comissions de què formin part. Podran assistir, sense vot, a les sessions de les comissions de què no formin part.

4. Els diputats i les diputades tendran dret a formar part, almenys, d'una comissió.

Article 15

1. Per al millor compliment de les seves funcions parlamentàries, els diputats i les diputades, amb coneixement previ del grup parlamentari respectiu, tendran la facultat de recaptar les dades, els informes o els documents que obrin en poder dels organismes públics dependents de la comunitat autònoma de les Illes Balears, de les administracions públiques no dependents de la comunitat autònoma dins de l'àmbit de les Illes Balears i de l'Administració de l'Estat i les comunitats autònomes en matèries relacionades amb les Illes Balears.

2. La sol·licitud es dirigirà, en tot cas, per conducte de la Presidència del Parlament i l'administració requerida haurà de facilitar la documentació sol·licitada o manifestar a l'esmentada presidència, en un termini no superior a vint dies, dins o fora del període de sessions i per a un millor trasllat a la persona sol·licitant, les raons fonamentades en dret que ho impedeixin. Quan pel volum de la documentació, l'administració addueixi motivadament que no en pot trametre còpia, en facilitarà la consulta a les seves dependències on podrà prendre notes i obtenir les còpies dels documents que consideri oportuns. El diputat o la diputada, quan la complexitat tècnica de la documentació ho faci necessari, podrà ser assistit per assessors prèvia comunicació a la Mesa del Parlament.

3. Els diputats i les diputades tenen dret també a rebre del Parlament, directament o a través del grup parlamentari respectiu, la informació i la documentació necessàries per al desenvolupament de les seves tasques. Els serveis generals de la cambra tenen l'obligació de facilitar-los-les.

4. Quan a judici del diputat o la diputada l'administració incomplís o complís defectuosament amb allò requerit, i sense perjudici de qualsevol altre recurs que resulti pertinent, el diputat o la diputada podrà formular la seva queixa davant la Mesa de la cambra, que adoptarà les mesures que consideri oportunes i necessàries per tal de garantir-li l'accés a la documentació i a la informació sol·licitades, donant-ne compte al diputat o a la diputada interessat.

5. Els diputats poden accedir a les dependències públiques.

Per al compliment de la seva funció parlamentària poden concertar visites amb els responsables de les dependències públiques.

També poden, a efectes de visitar una dependència del Govern de les Illes Balears, posar-ho en coneixement de la Mesa del Parlament. En aquest cas, la Presidència del Parlament ho comunicarà a la conselleria o a l'entitat afectada assenyalant el dia i l'hora de la visita. El Govern podrà denegar per raons fonamentades la visita a determinades dependències.

Les visites es faran en temps i forma per permetre el normal funcionament del servei.

Article 16

1. Els diputats i les diputades percebran per l'exercici del seu càrrec representatiu les dietes i les retribucions que es determinin per a aquells que exerceixin el seu càrrec amb dedicació exclusiva, així com totes les altres ajudes o indemnitzacions que s'estableixin per al més eficaç i digne compliment de les seves funcions. El president o la presidenta del Parlament haurà d'exercir el seu càrrec amb dedicació exclusiva.

2. La Mesa de la cambra fixarà cada any la quantia i la naturalesa de les percepcions dels diputats i les diputades i dels membres de la Mesa dins les consignacions pressupostàries corresponents. Així mateix, la Mesa del Parlament fixarà l'import de la indemnització de transició, en un pagament únic, als diputats i les diputades que causin baixa per dissolució de la cambra. No tendran dret a percebre aquesta indemnització els diputats i les diputades que formin part de la Diputació Permanent.

3. De forma trimestral, es publicaran a la pàgina web del Parlament de les Illes Balears les retribucions, les dietes i les indemnitzacions dels diputats i les diputades, sense les dades

que puguin afectar la seva intimitat. Així mateix, hauran de realitzar una declaració de despeses semestral relatives a l'exercici de la seva funció i d'aquells regals, invitacions o obsequis que haguessin rebut per la seva condició de diputat o diputada amb un valor que es fixarà per la Mesa del Parlament a cada legislatura.

Article 17

1. Anirà a càrrec del pressupost del Parlament l'abonament de les cotitzacions a la Seguretat Social i a les mutualitats i dels drets passius d'aquells diputats i diputades que, com a conseqüència de la seva dedicació parlamentària, deixin de prestar el servei que n'hi motivava l'afiliació o la permanència. Així mateix, si escau, aniran a càrrec del Parlament les retribucions per antiguitat.

2. El Parlament de les Illes Balears podrà realitzar amb entitats gestores de la Seguretat Social els concerts necessaris per tal de complir el que es disposa a l'apartat anterior i per tal d'afiliar-hi, en el règim que procedeixi, els diputats i les diputades que així ho desitgin.

CAPÍTOL IV DELS DEURES DELS DIPUTATS I LES DIPUTADES

Article 18

1. Els diputats i les diputades tendran el deure d'assistir a les sessions del Ple del Parlament i a les de les comissions de què formen part.

2. Al final de cada període de sessions, la Mesa del Parlament publicarà al *Butlletí Oficial del Parlament de les Illes Balears* i al Portal de Transparència, l'assistència dels diputats i les diputades a les sessions del Ple i de les comissions de què formen part.

Article 19

Els diputats i les diputades són obligats a adequar la seva conducta al Reglament i a respectar l'ordre, la cortesia i la disciplina parlamentàries, així com a no divulgar les actuacions que, segons el que s'hi disposa, puguin tenir excepcionalment el caràcter de secretes.

Article 20

Els diputats i les diputades no podran invocar la seva condició de parlamentaris i parlamentàries o fer-ne ús en l'exercici d'activitat mercantil, industrial o professional.

Article 21

1. En el termini d'un mes des de la data de la plena adquisició de la seva condició, i en el termini de dos després d'haver-la perdut, els diputats i les diputades restaran obligats a dipositar en poder de l'Oficialia Major de la cambra declaració dels seus béns patrimonials i d'aquelles activitats que els proporcionin o puguin proporcionar-los ingressos econòmics.

2. La declaració queda sota custòdia de l'Oficialia Major, que, prèvia autorització de la Mesa, la posarà a disposició de l'òrgan del Parlament de les Illes Balears que la requereixi per a la seva tasca, circumstància de la qual s'assabentaran els diputats i les diputades afectats.

3. La declaració a què es refereix aquest article serà pública. Aquesta publicitat es farà efectiva mitjançant la publicació immediata de les declaracions a la pàgina web del Parlament de les Illes Balears, en un format que no sigui susceptible de ser manipulat per tercers, així com al *Butlletí Oficial del Parlament de les Illes Balears*, un cop hagin rebut la conformitat de la Mesa de la cambra.

4. Igualment els diputats i les diputades trametran a l'Oficialia Major de forma anual, abans de l'1 d'agost, còpia de la declaració de liquidació de l'impost sobre la renda i de la de

l'impost de patrimoni, si n'és el cas, corresponents a l'exercici anterior presentades a l'administració tributària.

5. Tindran caràcter públic, i per tant seran publicades al *Butlletí Oficial del Parlament de les Illes Balears* i a la web, la informació relativa a les activitats i els càrrecs, així com la declaració de béns i les declaracions de liquidació de l'impost de la renda, sense que es puguin incloure, a criteri de cada diputat o diputada, les dades de localització ni les que puguin posar en perill la privacitat i la seguretat dels titulars o de tercers, un cop ho hagin comunicat a la Mesa.

6. Amb caràcter general, les declaracions dels diputats i les diputades d'una legislatura, un cop transcorreguts quatre anys des de la pèrdua de la condició de diputat o diputada, se'ls han de retornar. Si es manté la condició de diputat o diputada durant dues legislatures o més, la publicitat d'aquestes declaracions es mantindrà fins que hagin transcorregut sis anys des de la pèrdua de la condició de diputat o diputada. Transcorregut aquest termini, les declaracions seran retornades.

7. La Mesa de la cambra aprovarà els models dels impresos que hauran d'emplenar els diputats i les diputades a aquests efectes.

Article 22

1. Els diputats i les diputades hauran d'observar en tot moment les normes sobre incompatibilitats establertes a la Constitució, a l'Estatut i a les lleis.

2. La Comissió de l'Estatut dels Diputats i les Diputades, amb la notificació prèvia als diputats i a les diputades afectats, als quals s'atorgarà un termini de cinc dies per formular les seves al·legacions, elevarà al Ple les seves propostes sobre la situació d'incompatibilitat de cada diputat i diputada en el termini dels vint dies següents comptats a partir del de la plena assumpció per aquest o aquesta de la condició de diputat o diputada, o de la comunicació, que obligatòriament haurà de realitzar, de qualsevol alteració a la declaració formulada a efectes d'incompatibilitats.

3. Si es declarava la incompatibilitat, i un cop notificada, el diputat o la diputada que hi hagi incorregut tindrà vuit dies per optar entre l'escó i el càrrec incompatible. Si no n'exercia l'opció en el termini assenyalat, s'entendrà que renuncia a l'escó.

TÍTOL III DELS GRUPS PARLAMENTARIS

Article 23

1. Els grups parlamentaris es constituïran a partir dels partits polítics, les coalicions, les federacions o les agrupacions d'electors que hagin participat a les eleccions.

2. Els grups parlamentaris, llevat del Grup Mixt, seran formats, almenys, per tres diputats i/o diputades.

3. En cap cas no poden constituir grup parlamentari separat diputats o diputades que pertanyin a un mateix partit o coalició electoral. No podran constituir-se ni fraccionar-se en grups parlamentaris diversos, persones que a les eleccions hagin comparegut sota una mateixa formació, coalició o partit polític.

4. En cap cas no poden constituir o contribuir a formar grup parlamentari separat diputats o diputades electes a la mateixa candidatura.

Article 24

1. La constitució dels grups parlamentaris es farà dins dels deu dies següents a la sessió constitutiva del Parlament, mitjançant escrit adreçat a la Mesa de la cambra.

2. També es podran constituir grups parlamentaris en els deu primers dies de cada període de sessions sempre que els diputats i les diputades que els conformin haguessin

constituït un grup parlamentari que s'hagués dissolt i siguin diputats i diputades de nova incorporació al Parlament com a conseqüència de la dimissió d'un o de diversos diputats o diputades.

3. A l'escrit esmentat, que anirà signat per tots els diputats i les diputades que desitgin constituir el grup, hi hauran de constar la denominació d'aquest i els noms de tots els membres, de la persona que en sigui portaveu i dels diputats i les diputades que, eventualment, puguin substituir-la.

4. Quan a la sol·licitud de constitució del grup no figuri la relació de diputats i diputades suplents de qui n'és portaveu o quan es vulgui alterar aquesta relació, bastarà amb un escrit en tal sentit subscrit pel o per la portaveu esmentat.

5. Els diputats i les diputades que no siguin membres de cap dels grups parlamentaris constituïts podran associar-se a algun d'aquests, mitjançant sol·licitud que, acceptada pel o per la portaveu del grup al qual pretenguin d'associar-se, es dirigeixi a la Mesa de la cambra en el termini assenyalat a l'apartat 1 precedent.

6. Els associats i les associades es computaran per a la determinació dels mínims que s'estableixen a l'article anterior, així com per fixar el nombre de diputats i diputades de cada grup a les diverses comissions.

7. Cap diputat o diputada no podrà formar part de més d'un grup parlamentari.

8. Els diputats i les diputades que deixin de pertànyer al seu grup parlamentari perdran el dret a ocupar el lloc que ocupaven fins a aquest moment en els diferents òrgans del Parlament.

Article 25

1. Els diputats i les diputades que n'adquireixin la condició amb posterioritat a la sessió constitutiva del Parlament hauran d'incorporar-se al grup parlamentari constituït pels diputats i les diputades electes pertanyents a la formació electoral amb què van concórrer a les eleccions, dins dels vint dies següents a aquesta adquisició.

2. Per tal que la incorporació pugui produir-se, haurà de constar-ne l'acceptació del o de la portaveu del grup parlamentari. En el cas contrari, passaran a tenir la condició de diputats o diputades no adscrits, conformement amb el que preveu l'article 27 i sense perjudici del que estableix l'article 24.2, ambdós d'aquest reglament.

Article 26

1. Els diputats i les diputades del Parlament de les Illes Balears que formin part del Grup Parlamentari Mixt podran establir en qualsevol moment i per unanimitat normes de funcionament del propi grup.

2. Mentre no existeixin normes específiques de funcionament del Grup Parlamentari Mixt establertes per aquest, els diputats i les diputades que l'integrin hauran d'ajustar-se a les següents:

a) Seran portaveus i portaveus suplents, des del primer fins al darrer dia de cada mes, els diputats i les diputades integrats en el Grup Mixt, de manera rotatòria, segons ordre resultant de sorteig efectuat pels membres del grup esmentat. Hom tindrà en compte especialment la rotació dels portaveus durant els períodes de sessions.

Un diputat o una diputada del Grup Parlamentari Mixt podrà renunciar al càrrec de portaveu o de portaveu suplent en favor de qualsevol altre membre del mateix grup.

b) El o la portaveu del Grup Parlamentari Mixt comptarà a la Junta de Portaveus amb tants de vots com membres del grup li n'hauran atorgat la representació, la qual haurà de ser acreditada per escrit i lliurada abans de l'adopció del o dels acords.

c) Així mateix, en votar a les comissions i a les ponències, el diputat o la diputada del Grup Parlamentari Mixt que en formi part haurà de fer constar per escrit abans de l'adopció del o dels acords quants de membres del seu grup li han atorgat el suport.

- d) En la presentació d'esmenes, vots particulars, interpel·lacions, mocions o qualsevol iniciativa parlamentària de grup, s'hi haurà d'especificar si es fa amb el parer unànim de tots els membres del Grup Mixt.

3. En el cas de discrepàncies entre els membres del Grup Mixt en qüestions no previstes en les normes de funcionament consensuades o en aquest reglament, resoldrà la Mesa de la cambra, oïts la Junta de Portaveus i els membres d'aquest grup parlamentari, per a cada cas o amb caràcter general.

Article 27

1. Tindran la condició de no adscrits durant tota la legislatura els diputats i les diputades que, conformement amb l'establert als articles precedents:

- a) No quedin integrats en el grup parlamentari constituït pels diputats i les diputades electes pertanyents a la formació electoral amb què van concórrer a les eleccions, hagin aquests constituït grup propi o bé pertanyin al Grup Mixt per ser inferiors a tres.
- b) Abandonin el seu grup o en siguin expulsats. En aquest cas, el grup parlamentari haurà d'acreditar davant la Mesa del Parlament que la decisió d'expulsió fou acordada per, almenys, majoria absoluta dels membres del grup.

2. El que disposa l'apartat anterior no és aplicable en els casos següents:

- a) Quan es produeix l'expulsió del grup parlamentari de tots els diputats d'una formació política integrats en el si d'una coalició o federació. En aquest cas, els diputats o les diputades afectats han de passar al Grup Mixt, si ja està constituït i, si no, el constituïran.
- b) Quan els components d'un grup parlamentari diferents del Mixt es redueixin durant la legislatura a un nombre inferior a tres. En aquest cas, el grup quedarà dissolt i els membres d'aquest passaran al Grup Mixt, si ja està constituït i, si no, el constituïran, sense perjudici del que estableix l'article 24.2 d'aquest reglament.
- c) Quan després de la sessió constitutiva, tots els diputats i les diputades que, havent concorregut a les eleccions en una mateixa formació electoral, no hagin format grup parlamentari propi o el Grup Mixt per ser inferiors a tres. En aquest cas, els diputats i les diputades afectats tindran la condició de no adscrits, però, a l'inici del següent període de sessions, podran constituir bé grup parlamentari propi, bé Grup Mixt si són inferiors a tres.

3. Els diputats i les diputades no adscrits podran reincorporar-se al grup parlamentari d'origen, amb el consentiment previ del portaveu del grup parlamentari corresponent.

Article 28

1. Els diputats i les diputades no adscrits tenen els drets que el Reglament reconegui als diputats individualment sense perjudici de les especificitats determinades per aquest reglament.

2. La Mesa del Parlament, oïda la Junta de Portaveus, decidirà el procediment per a la seva intervenció en el Ple i en les comissions, així com sobre la seva pertinença a aquestes, respectant en tot cas el que preveu l'article 14.1 i 4 d'aquest reglament. Correspon a la Mesa, oïda la Junta de Portaveus, resoldre totes les qüestions que es puguin plantejar en relació amb la seva situació i possibilitats d'actuació en el marc del Reglament.

3. Els diputats i les diputades no adscrits podran:

- a) Formular una pregunta per període de sessions i defensar les esmenes parcials que haguessin formulat durant la tramitació dels textos legislatius en el Ple.
- b) Pertànyer a una comissió legislativa a la qual podran formular preguntes orals i participar en compareixences i fixar posició en relació amb les proposicions no de llei que es debatin.
- c) Presentar i defensar esmenes parcials als textos legislatius conformement amb l'establert en una resolució de Presidència.

4. Els diputats o les diputades no adscrits tindran dret exclusivament a les percepcions econòmiques que aquest reglament preveu per als diputats i les diputades individualment. La Mesa del Parlament assignarà a cada diputat o diputada no adscrit els mitjans materials que estimi adequats per al compliment de les seves funcions.

Article 29

1. El Parlament posarà a disposició dels grups parlamentaris locals i mitjans materials suficients i els assignarà, amb càrrec al seu pressupost, una subvenció fixa, idèntica per a tots, i una altra de variable en funció del nombre de diputats i diputades de cadascun d'aquells, excepte en el cas que hi hagi diputats i/o diputades que formin el Grup Mixt, en el qual cas l'assignació fixa en serà proporcional per terceres parts al nombre dels seus membres, sempre que sigui inferior de tres. Les quanties es fixaran per la Mesa de la cambra, oïda la Junta de Portaveus, dins de les limitacions de la consignació pressupostària corresponent.

2. Els grups parlamentaris hauran de dur una comptabilitat específica, concreta i detallada de la subvenció a què es refereix l'apartat anterior, que posaran a disposició de la Mesa del Parlament anualment abans de l'1 d'agost de l'any següent al de l'exercici al qual fa referència la comptabilitat, en la forma que determini la Mesa del Parlament. La Mesa, amb el detall de presentació que es decideixi, ordenarà la seva publicació al *Butlletí Oficial del Parlament de les Illes Balears*, i estarà també disponible dita informació a la web del Parlament. Les aportacions als partits seran considerades despeses congruents als efectes de justificació de les assignacions al grup.

Els diputats i les diputades del Grup Parlamentari Mixt hauran de dur una comptabilitat específica, concreta i detallada de les subvencions rebudes del Parlament, bé siguin la part corresponent de les fixes per grup, bé les de les assignacions variables en funció del nombre de diputats i diputades del grup, amb les mateixes obligacions de presentació establertes al paràgraf anterior.

Article 30

Tots els grups parlamentaris, amb les excepcions previstes en aquest reglament, gaudeixen de drets idèntics.

TÍTOL IV DE L'ORGANITZACIÓ DEL PARLAMENT

CAPÍTOL I DE LA MESA

SECCIÓ 1a DE LES FUNCIONS DE LA MESA I DELS SEUS MEMBRES

Article 31

1. La Mesa és l'òrgan de govern i de gestió del Parlament, regeix la cambra i n'ostenta la representació col·legiada en els actes a què assisteixi. S'entendrà vàlidament constituïda quan hi siguin presents, almenys, tres dels seus membres.

2. La Mesa serà integrada pel president o la presidenta del Parlament, dos vicepresidents i/o vicepresidentes i dos secretaris i/o secretàries.

3. El president o la presidenta dirigeix i coordina l'acció de la Mesa.

Article 32

1. Corresponen a la Mesa del Parlament les funcions següents:

1r. Adoptar totes quantes decisions i mesures requereixin l'organització del treball i el règim i el govern interiors de la cambra.

- 2n. Elaborar i aprovar el projecte del pressupost del Parlament de les Illes Balears, dirigir-ne i controlar-ne l'execució, aprovar les seves modificacions i la liquidació, i presentar davant el Ple de la cambra, al final de cada exercici, un informe sobre el compliment d'aquest.
 - 3r. Ordenar les despeses de la cambra, sense perjudici de les delegacions que pugui acordar.
 - 4t. Qualificar, d'acord amb el Reglament, els escrits i els documents d'índole parlamentària, així com declarar-ne l'admissibilitat o la inadmissibilitat.
 - 5è. Decidir la tramitació de tots els escrits i documents d'índole parlamentària, d'acord amb les normes establertes en aquest reglament.
 - 6è. Programar les línies generals d'actuació de la cambra, fixar el calendari d'activitats del Ple i de les comissions per a cada període de sessions i coordinar-ne els treballs dels diversos òrgans, tot això amb l'audiència prèvia de la Junta de Portaveus.
 - 7è. La Mesa comprovarà el compliment dels requisits del candidat o candidats que hagin de ser elegits pel Ple del Parlament. A tal efecte, la Mesa podrà requerir la documentació i els informes que consideri necessaris.
 - 8è. Aprovar les plantilles del personal del Parlament i les normes que hi regulen l'accés i adoptar les mesures en matèria de personal d'acord amb l'Estatut de Personal a què es refereix l'article 68.2 d'aquest reglament.
 - 9è. Qualsevol altres que li encomani aquest reglament i les que no siguin atribuïdes a un òrgan específic.
2. Si un diputat o una diputada o un grup parlamentari discrepava de la decisió adoptada per la Mesa en l'exercici de les funcions a què es refereixen els punts quart i cinquè de l'apartat anterior, podrà sol·licitar-ne la reconsideració en el termini de deu dies a comptar des de la recepció de la notificació. La Mesa en decidirà definitivament, oïda la Junta de Portaveus, mitjançant resolució motivada.

Article 33

1. El president o la presidenta del Parlament ostenta la representació de la cambra, n'assegura la bona marxa dels treballs, en dirigeix els debats, manté l'ordre d'aquests i ordena els pagaments, sense perjudici de les delegacions que pugui conferir.

2. Correspon a la Presidència de complir i fer complir el Reglament, interpretar-lo en els casos de dubte i suplir-lo en els d'omissió. Quan en l'exercici d'aquesta funció supletòria es proposa de dictar una resolució de caràcter general, hi haurà de remetre el parer favorable de la Mesa i de la Junta de Portaveus.

Si un diputat o una diputada discrepava de l'actuació del president o de la presidenta podrà formular una queixa davant la Junta de Portaveus o demanar al moment l'observança del Reglament.

3. La Presidència desenvolupa, així mateix, totes les altres funcions que li confereixen l'Estatut, les lleis i aquest reglament.

4. El president o la presidenta té el tractament de senyor o senyora, respectivament.

Article 34

Els vicepresidents i/o les vicepresidentes, seguint el seu ordre, substitueixen el president o la presidenta, tot exercint-ne les funcions en cas de vacant, absència o impossibilitat. Exerceixen, a més, qualsevol altres funcions que els encomani la Presidència o la Mesa.

Article 35

Els secretaris i/o les secretàries supervisen i autoritzen, amb el vistiplau de la Presidència, les actes de les sessions plenàries, de la Mesa i de la Junta de Portaveus, així com les certificacions que hagin d'expedir-se; assisteixen el president o la presidenta a les sessions per assegurar l'ordre en els debats i la correcció a les votacions; col·laboren al desenvolupament normal dels treballs de la cambra segons les disposicions del president o

la presidenta; i exerceixen, a més, qualssevol altres funcions que els encomani la Presidència o la Mesa.

Article 36

1. La Mesa es reunirà a convocatòria de la Presidència i serà assessorada per l'oficial major o l'oficiala major o el lletrat o la lletrada que el o la substitueixi, que redactarà l'acta de les sessions i tindrà cura, sota la direcció del president o la presidenta, de l'execució dels acords.

2. L'ordre del dia de la Mesa es comunicarà a tots els grups parlamentaris amb caràcter previ a la seva celebració.

SECCIÓ 2a

DE L'ELECCIÓ DELS MEMBRES DE LA MESA

Article 37

1. El Ple elegirà els membres de la Mesa a la sessió constitutiva del Parlament.

2. Prèviament a cada votació, les persones que representen les diverses formacions polítiques presents a la cambra comunicaran a la Presidència d'edat el nom del seu candidat o candidata al càrrec respectiu de la Mesa.

3. Es procedirà a nova elecció dels membres de la Mesa quan les sentències recaigudes en els recursos contenciosoelectorals suposin canvi en la titularitat de més del deu per cent dels escons. Aquesta elecció tindrà lloc una vegada que els nous diputats i diputades hagin adquirit la plena condició com a tals.

Article 38

1. A l'elecció del president o la presidenta, cada diputat i diputada escriurà un sol nom a la papereta. En resultarà elegida la persona que obtengui el vot de la majoria absoluta dels membres de la cambra. Si ningú no obtenia en primera votació aquesta majoria, es repetirà l'elecció entre les persones que hagin aconseguit les dues votacions majors i en resultarà elegida la que n'obtingui més vots.

2. Els vicepresidents i/o les vicepresidentes s'elegiran simultàniament. Cada diputat i diputada escriurà un sol nom a la papereta. En resultaran elegides, per ordre successiu, les dues persones que obtinguin major nombre de vots. Els secretaris i/o les secretàries seran elegits de la mateixa forma.

3. Si en alguna votació es produïa empat, se celebraran votacions successives entre les persones candidates igualades en vots, i si l'empat persistia després de quatre votacions, es considerarà elegida la persona candidata que formi part de la llista més votada a les eleccions autonòmiques.

Article 39

Els membres de la Mesa cessaran com a tals per una de les causes següents:

- a) Pèrdua de la condició de diputat o diputada per qualsevol dels motius establerts a l'article 10 d'aquest reglament.
- b) Renúncia expressa a la condició de membre de la Mesa.
- c) Deixar de pertànyer al seu grup parlamentari.
- d) Per remoció del càrrec, per negligència notòria i greu en el compliment de les obligacions i els deures del càrrec, acordada pel Ple del Parlament per majoria de tres cinquenes parts dels diputats i les diputades que en formen part. Ha de ser proposada, almenys, per dos grups parlamentaris o per una cinquena part dels diputats i les diputades. Si la proposta s'aprova, es procedirà a la següent sessió plenària a cobrir les vacants d'acord amb l'establert a l'article 40 d'aquest reglament.

Article 40

Les vacants que es produeixin a la Mesa durant la legislatura seran cobertes per elecció del Ple en la forma establerta a l'article 38 anterior, tot adaptant-ne les previsions a la realitat de les vacants a cobrir. En aquest cas, els candidats o les candidates seran proposats pel mateix grup parlamentari que proposà la persona que hagi cessat com a membre de la Mesa. Si no hi ha cap candidat, els grups parlamentaris podran proposar altres candidats o candidates i se sotmetrà novament al Ple la seva elecció.

CAPÍTOL II DE LA JUNTA DE PORTAVEUS

Article 41

1. Els portaveus dels grups parlamentaris constitueixen la Junta de Portaveus, que es reunirà sota la presidència del president o la presidenta del Parlament, qui la convocarà a iniciativa pròpia o a petició d'un grup parlamentari o de la cinquena part dels membres de la cambra. En aquests dos darrers casos, llevat de manifestació d'urgència expressa per part de la persona sol·licitant, la Presidència haurà de convocar-la perquè se celebri en un termini no superior a vuit dies des que es formuli la petició i haurà d'introduir a l'ordre del dia el tema o els temes proposats.

2. De les convocatòries de la Junta de Portaveus es retrà compte al Govern, el qual a aquest efecte nomenarà un o una representant davant el Parlament que hi assistirà amb veu però sense vot i que podrà ser acompanyat o acompanyada per persona que l'assisteixi.

3. A les reunions de la Junta de Portaveus hi hauran d'assistir, almenys, el president o la presidenta o el membre de la Mesa que el o la substitueixi i dos membres més d'aquesta i l'oficial major o l'oficiala major o el lletrat o la lletrada que el o la substitueixi. Els portaveus o els seus suplents podran ser acompanyats per un membre del seu grup, que no tindrà dret a vot.

4. Les decisions de la Junta de Portaveus s'adoptaran sempre en funció del criteri del vot ponderat.

CAPÍTOL III DE LES COMISSIONS

SECCIÓ 1a DE LES COMISSIONS. NORMES GENERALS

Article 42

1. Les comissions, llevat que hi hagi precepte en sentit contrari, seran formades pels membres que designin els grups parlamentaris, en el nombre que, respecte de cadascun, indiqui la Mesa del Parlament, oïda la Junta de Portaveus, i en proporció a la importància numèrica d'aquells a la cambra. Tots els grups parlamentaris tenen dret a comptar, com a mínim, amb un o una representant a cada comissió.

2. Els grups parlamentaris poden substituir un o diversos dels seus membres adscrits a una comissió, per un altre o d'altres del mateix grup, amb la comunicació prèvia per escrit a la Presidència del Parlament. Si la substitució era només per a un assumpte, un debat o una sessió determinats, la comunicació es farà verbalment o per escrit al president o la presidenta de la comissió i si s'hi indicava que té caràcter merament eventual, el president o la presidenta admetrà com a membre de la comissió, indistintament, la persona substituïda.

3. Els membres del Govern de les Illes Balears podran assistir amb veu a les comissions, però només podran votar en aquelles de què formin part.

Article 43

1. Les comissions, amb les excepcions previstes en aquest reglament, elegeixen entre els seus membres una mesa, formada per un president o una presidenta, un vicepresident o una vicepresidenta i un secretari o una secretària.

2. L'elecció del president o la presidenta i del vicepresident o la vicepresidenta es realitzarà simultàniament. Cada diputat i diputada escriurà un sol nom a la papereta. En resultaran elegides president o presidenta i vicepresident o vicepresidenta les dues persones que obtenguin major nombre de vots.

3. Per a l'elecció de secretari o secretària, cada diputat i diputada escriurà un nom a la papereta. En resultarà elegida la persona que obtengui major nombre de vots.

4. Si en alguna votació es produïa empat s'aplicarà l'establert a l'apartat 3 de l'article 38 anterior.

5. Quan la Presidència obtengui l'assentiment respecte de l'elecció dels membres proposats per ocupar els càrrecs de president o presidenta, vicepresident o vicepresidenta i secretari o secretària de la comissió, se'n farà la proclamació sense necessitat que hi hagi votació secreta.

6. El vicepresident o la vicepresidenta substitueix el president o la presidenta i n'exerceix les funcions en cas de vacant, absència o impossibilitat d'aquest o d'aquesta.

7. En cas d'absència del secretari o la secretària, aquest o aquesta serà substituït o substituïda per un membre de la comissió del mateix grup parlamentari.

8. En el supòsit d'absència del secretari o la secretària o del diputat o la diputada que l'hagi de substituir, de conformitat amb l'establert a l'apartat anterior, el càrrec serà exercit pel diputat o la diputada de menor edat present a la comissió.

9. Els membres de la Mesa de la comissió cessaran com a tals per una de les causes següents:

- a) Pèrdua de la condició de diputat o diputada per qualsevol dels motius establerts a l'article 10 d'aquest reglament.
- b) Renúncia expressa a la condició de membre de la Mesa.
- c) Deixar de pertànyer al seu grup parlamentari.
- d) Deixar de pertànyer a la comissió.
- e) Per remoció del càrrec, per negligència notòria i greu en el compliment de les obligacions i els deures del càrrec acordada per majoria de les tres cinquenes parts dels membres de la comissió, a instància de dos grups parlamentaris o d'una cinquena part dels membres de la comissió.

Article 44

1. Les comissions seran convocades pel seu president o presidenta, d'acord amb la Presidència del Parlament, per iniciativa pròpia, a petició d'un grup parlamentari o d'una cinquena part dels membres de la comissió. En els dos darrers supòsits, la comissió es reunirà en el termini màxim de quinze dies des de la petició.

2. La Presidència del Parlament podrà convocar i presidir qualsevol comissió, però només tindrà vot en aquelles de què formi part.

3. S'entendran vàlidament constituïdes sigui quin sigui el nombre de diputats i diputades presents si, entre aquests, hi són presents el president o la presidenta o el vicepresident o la vicepresidenta de la comissió.

4. Les comissions no podran reunir-se al mateix temps que el Ple de la cambra.

Article 45

1. Les comissions coneixeran dels projectes, les proposicions o els assumptes que els encomani, d'acord amb la competència respectiva, la Mesa del Parlament.

2. La Mesa del Parlament, per iniciativa pròpia o a petició d'una comissió interessada, podrà acordar que, sobre una qüestió que sigui competència principal d'una comissió, n'informin prèviament una altra o unes altres comissions.

3. Les comissions hauran de concloure la tramitació de qualsevol assumpte en un termini màxim de dos mesos, llevat d'aquells casos en què alguna llei o aquest reglament imposin un termini diferent, o la Mesa de la cambra, ateses les circumstàncies excepcionals que hi puguin concórrer, acordi d'ampliar-lo o reduir-lo.

Article 46

Les comissions, a través de la Presidència del Parlament, podran recaptar:

- 1r. La informació i la documentació que els calgui del Govern i de l'Administració de la comunitat autònoma, per a la qual cosa serà aplicable l'establert a l'apartat 2 de l'article 15 d'aquest reglament.
- 2n. La presència dels membres del Govern de les Illes Balears perquè els informin sobre assumptes relacionats amb els departaments respectius.
- 3r. La presència d'autoritats i funcionariat públic pertanyents a les institucions de la comunitat autònoma o dependents d'aquestes que hi siguin competents per raó de la matèria objecte de debat, per tal d'informar-les.
- 4t. La compareixença d'altres persones competents en la matèria o interessades en l'assumpte de què es tracti i/o col·lectius interessats, a efectes d'informar-les i assessorar-les. S'entenen per col·lectius interessats les corporacions, les associacions, els òrgans o els grups representatius d'interessos afectats. Les meses de les comissions, per unanimitat, podran recaptar la presència dels compareixents previstos en aquest apartat.

Article 47

Els lletrats i les lletrades prestaran a les comissions, i respecte de les meses i de les ponències d'aquestes, l'assessorament tècnic i jurídic necessari per al compliment de les tasques encomanades a aquelles, i en redactaran els informes i els dictàmens corresponents. En recolliran a l'acta els acords adoptats.

Article 48

Serán retransmeses preferentment a través de la web del Parlament de les Illes Balears les sessions de les diferents comissions, permanents o no permanents, del Parlament de les Illes Balears.

Article 49

La Mesa del Parlament, d'acord amb la Junta de Portaveus, habilitarà sistemes de videoconferència o altres sistemes tècnics adequats per garantir el seguiment, el debat i la votació, si escau, a les sessions de les comissions del Parlament, així com la celebració de les meses d'aquestes, excepte per al debat i la votació de les iniciatives legislatives, que serà sempre presencial.

Només podran fer-ne ús els diputats i les diputades de les circumscripcions de Menorca, Eivissa i Formentera que ho hagin comunicat prèviament a la Mesa d'acord amb els termes establerts per aquesta.

Si es produeix una fallada tècnica sobrevinguda que impedeixi la participació per videoconferència o altres sistemes tècnics adequats per garantir el seguiment, el debat i la

votació, se suspendrà la sessió, llevat que el diputat o la diputada manifesti el seu assentiment, de forma fefaent, per continuar-la.

SECCIÓ 2a DE LES COMISSIONS PERMANENTS

Article 50

1. Són comissions permanents legislatives les següents:

- 1r. La Comissió d'Assumptes Institucionals i Generals, de la qual dependrà tot allò relacionat amb l'organització dels poders de la comunitat autònoma, l'administració local, el dret civil balear, la justícia, quan pertoqui, i totes quantes matèries legislatives no depenguin expressament d'una altra comissió.
- 2n. La Comissió d'Hisenda i Pressuposts, a la qual correspondrà el treball parlamentari en matèria de pressuposts de la comunitat autònoma i del control de les empreses públiques dependents d'aquesta, així com de la política econòmica i financera general i dels impostos de la comunitat autònoma.
- 3r. La Comissió de Medi Ambient i Ordenació Territorial, que haurà d'ocupar-se de tot el referit a obres públiques, ordenació territorial, medi ambient i transports.
- 4t. La Comissió de Turisme, que entendre de tot allò que es refereix a turisme.
- 5è. La Comissió d'Economia, la qual tindrà encarregat el treball parlamentari en matèria de comerç i indústria, energia, agricultura, pesca, ramaderia i monts.
- 6è. La Comissió d'Assumptes Socials, Igualtat i Drets Humans, que tindrà encomanat el treball parlamentari en matèria de treball, serveis socials, seguretat social, ocupació, política social, drets humans i igualtat.
- 7è. La Comissió de Cultura, Educació i Esports, que tindrà encomanat el treball parlamentari en les matèries esmentades.
- 8è. La Comissió de Salut, que entendre de tot allò que es refereix a salut.

2. Són també comissions permanents aquelles que hagin de constituir-se per disposició legal i les següents:

- 1r. Reglament.
- 2n. Estatut dels Diputats i les Diputades.
- 3r. Peticions.
- 4t. Assumptes Europeus.
- 5è. Control parlamentari sobre la Radiotelevisió de les Illes Balears.
- 6è. Participació ciutadana.

3. Les comissions permanents a què es refereixen els apartats anteriors hauran de constituir-se dins els deu dies següents al de la sessió constitutiva del Parlament.

4. Dins els primers sis mesos de cada legislatura i durant el termini d'un mes en el cas de reestructuració del Consell de Govern, el Ple del Parlament podrà modificar les comissions permanents a proposta de la Mesa i amb l'acord de la Junta de Portaveus. La proposta de la Mesa serà per iniciativa pròpia o a instància de dos grups parlamentaris o d'una cinquena part dels diputats o diputades, i haurà de contenir el criteri de distribució de competències entre les noves comissions i aquelles que, si n'és el cas, en puguin resultar afectades.

Article 51

La Comissió de Reglament serà formada pel president o la presidenta de la cambra, que la presidirà, pels altres membres de la Mesa del Parlament i pels diputats i les diputades que designin els grups parlamentaris, d'acord amb el que disposa l'article 42 d'aquest reglament.

Article 52

1. La Comissió de l'Estatut dels Diputats i les Diputades serà formada per un membre de cadascun dels grups parlamentaris. Tindrà un president o una presidenta, un vicepresident o una vicepresidenta i un secretari o una secretària, que correspondran, per aquest ordre, als representants dels tres grups parlamentaris de major importància numèrica al començament de la legislatura.

2. La Comissió de l'Estatut coneixerà de totes aquelles qüestions relacionades amb l'Estatut del Diputat i la Diputada.

3. La Comissió de l'Estatut actuarà com a òrgan preparatori de les resolucions del Ple quan aquest, d'acord amb el Reglament, hagi de pronunciar-se en assumptes que afectin l'Estatut dels Diputats i les Diputades, llevat del cas que la proposta correspongui a la Presidència o a la Mesa del Parlament.

4. Serà funció d'aquesta comissió, entre d'altres, examinar les declaracions d'activitats presentades pels diputats i les diputades a efectes de declarar-ne la compatibilitat o la incompatibilitat.

5. La Comissió de l'Estatut elevarà al Ple, degudament articulades i raonades, les propostes formalitzades en el si d'aquesta.

Article 53

1. Serà aplicable a la Comissió de Peticions l'establert a l'apartat 1 de l'article anterior.

2. La Comissió de Peticions examinarà cada petició, individual i col·lectiva, que rebi el Parlament i podrà acordar-ne la tramesa, segons procedeixi, per conducte de la Presidència de la cambra:

1r. A la institució a què es refereix l'article 51 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

2n. A la comissió del Parlament que estigüés coneixent de l'assumpte de què es tracti.

3r. Als grups parlamentaris, perquè, si ho creuen convenient, puguin promoure alguna iniciativa parlamentària.

4t. Al Govern de l'Estat, al Govern de les Illes Balears, als tribunals, al Ministeri Fiscal, als consells insulars, als ajuntaments o, en general, a l'òrgan administratiu competent a què correspongui per raó de la matèria.

3. Les peticions es presentaran per escrit a través de qualsevol mitjà, també electrònic, que permeti acreditar la seva autenticitat, i inclouran, necessàriament, la identitat del peticionari, el mitjà de relació i el domicili per a la pràctica de notificacions, l'adreça electrònica, així com l'exposició clara i raonada dels fets en què aquelles es basen, i s'hi podran adjuntar tots els documents que puguin servir per a la millor comprensió del cas.

En cas d'una petició col·lectiva, a més de reunir els requisits anteriors, s'haurà de signar per part de tots els peticionaris; i hauran de figurar, juntament amb la signatura de cada un d'ells, els seus noms i llinatges.

Si l'escrit no reuneix els requisits que estableix aquest article o no reflecteix les dades necessàries amb la suficient claredat, es requerirà el peticionari perquè esmeni els defectes advertits en el termini de quinze dies. En cas contrari, es procedirà a l'arxivament de la petició.

4. La Comissió de Peticions també podrà acordar, si no procedeix la tramesa a què es refereix l'apartat anterior, l'arxivament de la petició de manera motivada i amb la comunicació a la persona peticionària.

5. A iniciativa de la presidència de la comissió o d'un grup parlamentari es podrà sol·licitar la compareixença de la persona peticionària a l'objecte d'explicar-ne o concretar-ne la petició.

6. La Comissió de Peticions pot adoptar resolucions que assumeixin el contingut de les peticions presentades i pot formular recomanacions sobre aquestes als poders públics i a les institucions.

7. En tot cas, admesa a tràmit la petició i en el termini màxim de tres mesos en condicions de ser inclosa a l'ordre del dia de la comissió, es comunicarà a la persona peticionària l'acord adoptat, de manera motivada.

8. La comissió elaborarà un informe anual sobre les peticions rebudes, la tramitació, la resolució i els resultats que, aprovat pel Ple, serà publicat oficialment.

Article 54

1. Serà aplicable a la Comissió d'Assumptes Europeus l'establert a l'apartat 1 de l'article 52 anterior.

2. La comissió farà el seguiment de la política europea i elaborarà els informes sobre la normativa europea que pertocuin al Parlament de les Illes Balears d'acord amb el Tractat de la Unió Europea, el Tractat del funcionament de la Unió Europea i la legislació estatal que en faci el desplegament.

Article 55

1. La Comissió de Control parlamentari sobre la Radiotelevisió de les Illes Balears es regirà pels articles 42, 43, 44, 46, 47 i 48 del Reglament del Parlament.

2. La Comissió de Control parlamentari sobre la Radiotelevisió de les Illes Balears es reunirà, com a mínim, una vegada cada mes i comptarà amb l'assistència del director general de la Radiotelevisió de les Illes Balears i, si escau, dels membres del Consell de Direcció de l'ens públic segons la seva respectiva competència.

3. El director o la directora general podrà comparèixer acompanyat dels directius de la Radiotelevisió de les Illes Balears.

4. A la Comissió s'hi substanciaran preguntes orals i compareixences informatives. Es podran formular preguntes amb resposta per escrit i sol·licituds de documentació en els termes previstos en una resolució de Presidència que n'estableixi les especialitats.

Article 56

1. El Ple de la cambra, a proposta de la Mesa, oïda la Junta de Portaveus, podrà acordar la creació d'altres comissions que tenguin caràcter permanent durant la legislatura en què s'adopti l'acord.

2. L'acord de creació fixarà el criteri de distribució de competències entre la comissió creada i les que, en aquest cas, en puguin resultar afectades.

3. Pel mateix procediment assenyalat a l'apartat 1 anterior, podrà acordar-se la dissolució de les comissions a què es refereix aquest article.

SECCIÓ 3a DE LES COMISSIONS NO PERMANENTS

Article 57

Són comissions no permanents les que es creen per a un treball concret. S'extingeixen en finalitzar el treball encomanat i, en tot cas, en concloure la legislatura.

Article 58

1. El Ple del Parlament de les Illes Balears, a proposta d'un grup parlamentari o de la cinquena part dels diputats i les diputades membres de la cambra, podrà acordar la creació d'una comissió d'investigació sobre qualsevol assumpte d'interès públic, dins de l'àmbit competencial de la comunitat autònoma.

2. Les comissions d'investigació elaboraran un pla de treball i podran nomenar ponències en el seu si i requerir-hi la presència, a través de la Presidència del Parlament de les Illes Balears, de qualsevol persona per tal d'oïr-la.

3. La Presidència de la cambra, oïda la comissió, podrà, si així pertoca, dictar les normes de procediment oportunes, d'acord amb els principis generals establerts en aquest reglament, per tal d'ordenar-ne els debats.

4. Les conclusions d'aquestes comissions, que no seran vinculants per als tribunals, hauran de plasmar-se en un dictamen que serà discutit en el Ple de la cambra. La Presidència del Parlament, oïda la Junta de Portaveus, està facultada per ordenar-ne el debat, concedir-hi la paraula i fixar-hi el temps de les intervencions.

5. Les conclusions aprovades pel Ple de la cambra seran publicades en el *Butlletí Oficial del Parlament de les Illes Balears* i comunicades al Govern de les Illes Balears, sense perjudici que la Mesa del Parlament en faci trasllat al Ministeri Fiscal per a l'exercici, quan així pertoqui, de les accions oportunes.

El seguiment del compliment de les conclusions es realitzarà d'acord amb allò previst per a les proposicions no de llei.

6. A petició del grup parlamentari proponent, es publicaran també al *Butlletí Oficial del Parlament de les Illes Balears* els vots particulars rebutjats.

Article 59

1. El requeriment a què es refereix l'apartat 2 de l'article anterior s'efectuarà mitjançant citació fefaent en la qual es farà constar:

- a) La data de l'acord i la comissió d'investigació davant la qual s'ha de compareixer.
- b) El nom i els llinatges de la persona requerida, així com el seu domicili.
- c) El lloc, el dia i l'hora de compareixença, així com l'advertiment exprés de les responsabilitats en què pogués incórrer en cas d'incompareixença.
- d) Els extrems sobre els quals ha d'informar la persona requerida.
- e) La referència expressa als drets reconeguts a la persona compareixent.

2. La citació haurà de realitzar-se amb quinze dies d'antelació respecte de la data de compareixença. En cas d'urgència, la comissió podrà acordar que es faci en un termini menor que, en cap cas, no serà inferior a tres dies.

3. El requeriment a les persones jurídiques s'entendrà dirigit a les persones que les representin legalment que podran compareixer acompanyades per aquelles que designi l'òrgan d'administració corresponent.

4. Les despeses de caràcter indispensable que com a conseqüència del requeriment es derivin per a les persones compareixents, els seran abonades, un cop justificades adequadament, amb càrrec al pressupost de la cambra.

Article 60

La creació de comissions no permanents diferents de les regulades a l'article 58 anterior i el caràcter mixt o conjunt eventual d'aquestes respecte d'altres ja existents, podrà acordar-se per la Mesa del Parlament, a iniciativa pròpia, d'un grup parlamentari o de la cinquena part dels membres de la cambra, oïda la Junta de Portaveus.

Article 61

1. Les comissions d'estudi creades d'acord amb l'article 60 anterior tenen per objecte l'anàlisi de qualsevol assumpte que afecti la societat de les Illes Balears.

2. La proposta continuarà l'objecte de l'estudi, les regles d'organització i funcionament i també el termini de finalització de les seves tasques.

3. Hi podran participar amb veu i sense vot especialistes en la matèria objecte d'estudi a efectes d'assessorament, amb un nombre que no superarà el de la meitat dels membres de la comissió.

4. Les comissions d'estudi elaboraran un dictamen que serà debatut en el Ple o en comissió, junt amb els vots particulars que presentin els grups parlamentaris. Podran ser publicats en el *Butlletí Oficial del Parlament de les Illes Balears*.

CAPÍTOL IV DELS INTERGRUPS

Article 62

1. La Mesa, a iniciativa de dos grups parlamentaris o de la cinquena part dels membres del Parlament, d'acord amb la Junta de Portaveus, pot acordar constituir intergrups parlamentaris.

2. Els intergrups parlamentaris tenen les funcions següents:

- a) Promoure estudis i moviments de recerca i renovació ideològica i social.
- b) Promoure la sensibilització social pel que fa a situacions de persones o grups que requereixen una protecció especial.
- c) Promoure relacions de solidaritat i d'amistat amb altres pobles, països i cultures.

3. Els intergrups parlamentaris són integrats per un membre de cada grup parlamentari i tenen un coordinador o coordinadora escollit entre els seus membres, el qual representa l'intergrup i en convoca i presideix les reunions.

4. En els treballs dels intergrups hi poden participar especialistes, tècnics o membres d'entitats ciutadanes, que poden assistir a les reunions al Parlament, en nombre no superior al de diputats i diputades.

5. Els intergrups parlamentaris no poden promoure iniciatives ni tramitacions parlamentàries.

6. El Parlament ha de posar a disposició dels intergrups mitjans materials i personals perquè puguin complir les funcions que tenen encomanades.

CAPÍTOL V DEL PLE

Article 63

1. El Ple del Parlament serà convocat pel president o la presidenta d'aquest, per iniciativa pròpia o a sol·licitud, almenys, d'un grup parlamentari o d'una cinquena part dels membres de la cambra.

2. Durant els períodes de sessions hi haurà un mínim d'un ple setmanal, tret d'acord unànim de la Mesa en sentit contrari, oïda la Junta de Portaveus.

Article 64

1. Els diputats i les diputades seuran a la sala de sessions d'acord amb la seva adscripció als grups parlamentaris, excepte el Grup Mixt, conformement amb la decisió de la Mesa i d'acord amb la Junta de Portaveus. Tots ells ocuparan sempre el mateix escó.

2. A la sala de sessions hi haurà escons específics destinats als membres del Govern de les Illes Balears.

El Govern comunicarà a la Mesa del Parlament l'ordre que han d'ocupar en els escons els diversos membres del Govern.

3. Només tendran accés a la sala de sessions, endemés de les persones indicades, el personal funcionari del Parlament en exercici del seu càrrec i aquelles persones que siguin expressament autoritzades per la Presidència, d'acord amb els criteris aprovats per la Mesa.

CAPÍTOL VI DE LA DIPUTACIÓ PERMANENT

Article 65

1. La Diputació Permanent serà presidida pel president o la presidenta del Parlament i en formaran part, a més dels membres de la Mesa del Parlament, un mínim d'onze membres, que representaran els grups parlamentaris en proporció a la seva importància numèrica. A efectes que la representació dels grups parlamentaris sigui proporcional a la seva importància numèrica, cada membre de la Mesa s'imputarà al grup del qual formi part.

2. La fixació del nombre de membres es farà conformement amb l'establert a l'apartat 1 de l'article 42 anterior. Cada grup parlamentari designarà el nombre de diputats i diputades titulars que li corresponguin i d'altres tants en concepte de suplents. Cap diputat membre del Govern, excepte el president o la presidenta, no pot ser membre de la Diputació Permanent.

3. Els integrants de la Mesa de la Diputació Permanent seran els integrants de la Mesa del Parlament de les Illes Balears.

4. La Diputació Permanent serà convocada pel president o la presidenta, a iniciativa pròpia o a petició d'un grup parlamentari o d'una cinquena part dels membres d'aquella.

Article 66

La Diputació Permanent tendrà per funció vetllar pel poder del Parlament quan aquest no es trobi reunit, hagi estat dissolt o n'hagi expirat el mandat. En aquests dos darrers casos continuarà exercint les seves funcions fins que es constitueixi el nou parlament, al qual rebrà compte de la seva gestió.

Article 67

Serà aplicable a les sessions de la Diputació Permanent i al funcionament d'aquestes l'establert per al Ple en aquest reglament.

CAPÍTOL VII DELS MITJANS PERSONALS I MATERIALS

Article 68

1. El Parlament de les Illes Balears disposarà dels mitjans personals i materials necessaris per al desenvolupament de les seves funcions, especialment de serveis tècnics de documentació i d'assessorament.

2. Correspon a la Mesa del Parlament aprovar un estatut que tenguin per objecte l'ordenació del règim jurídic del personal al servei del Parlament de les Illes Balears.

Així mateix, la relació de llocs de feina i la determinació de funcions per a cadascun d'aquests es farà per la Mesa del Parlament.

Article 69

El Parlament comptarà amb un arxiu i una biblioteca, i el pressupost de la cambra hi dedicarà anualment una assignació.

Article 70

1. L'oficial major o l'oficiala major del Parlament, sota la direcció de la Presidència i de la Mesa, és el o la cap superior de tot el personal i de tots els serveis del Parlament i compleix les funcions tècniques i d'assessorament dels òrgans rectors d'aquest, assistit o assistida pels lletrats i les lletrades del Parlament, adscrits a l'Oficialia Major.

2. L'oficial major o l'oficiala major és nomenat o nomenada per la Mesa del Parlament d'entre els lletrats i les lletrades de la cambra.

TÍTOL V DE LES DISPOSICIONS GENERALS DE FUNCIONAMENT

CAPÍTOL I DE LES SESSIONS

Article 71

1. El Parlament de les Illes Balears es reunirà durant vuit mesos a l'any en dos períodes de sessions compresos entre setembre i desembre, el primer, i entre febrer i juny, el segon.

2. El Parlament es reunirà en sessió extraordinària, a petició del Govern o per acord de la Diputació Permanent o del Ple, a proposta d'una cinquena part dels diputats i les diputades. La sessió extraordinària es clausurarà quan s'esgoti l'ordre del dia determinat per al qual s'havia convocat.

3. La Presidència convocarà i ordenarà la publicació de la sessió extraordinària sol·licitada, de conformitat amb el que disposa l'article 45.4 de l'Estatut d'Autonomia, per part de qui s'estableix al punt anterior, d'acord amb l'ordre del dia que li hagi estat proposat. La cambra romandrà reunida fins que no s'hagi exhaurit la tramitació de l'ordre del dia determinat per al qual fou convocada. Els actes parlamentaris se celebraran en els terminis mínims que permeti aquest reglament.

Article 72

1. Les sessions, per regla general, se celebraran en dies compresos entre el dimarts i el divendres, ambdós inclosos, de cada setmana.

2. Això no obstant, podran celebrar-se en dies diferents dels assenyalats:

1r. Per acord pres en Ple o en comissió, a iniciativa dels presidents o les presidentes respectius, d'un grup parlamentari o d'una cinquena part dels diputats i les diputades membres de la cambra o de la comissió.

2n. Per acord de la Mesa del Parlament acceptat per la Junta de Portaveus.

3. Si transcorreguda una hora des de l'hora d'inici de la sessió fixada en la convocatòria l'òrgan no s'hagués constituït, la sessió s'entendrà desconvocada i no podrà constituir-se amb posterioritat si no hi ha una nova convocatòria prèvia d'acord amb aquest reglament.

Article 73

Les sessions del Ple seran públiques, amb les excepcions següents:

1r. Quan es tractin qüestions concernents al decòrum de la cambra o dels membres d'aquesta o a la suspensió d'un diputat o una diputada.

2n. Quan es debatin propostes, dictàmens, informes o conclusions elaborades en el si de la Comissió de l'Estatut dels Diputats i les Diputades.

3r. Quan es debatin les conclusions formulades per les comissions d'investigació en el supòsit que aquestes hagin estat declarades secretes.

4t. Quan ho acordi el Ple per majoria de dos terços dels seus membres, a iniciativa de la Mesa del Parlament, del Govern de les Illes Balears, d'un grup parlamentari o de la

cinquena dels membres de la cambra. Plantejada la sol·licitud de sessió secreta, se sotmetrà a votació sense debat i la sessió continuarà amb el caràcter que s'acordi.

Article 74

1. Les sessions de les comissions seran públiques. Hi podran assistir les persones representants degudament acreditades dels mitjans de comunicació social, llevat del cas en què aquelles tinguin caràcter secret.

2. Les sessions de les comissions seran secretes quan així ho acordin aquestes, a iniciativa de la mesa respectiva, del Govern de les Illes Balears, d'un grup parlamentari o de la cinquena part de les persones que les integren.

3. Les sessions i els treballs de les comissions d'investigació seran públics, excepte acord en contrari adoptat per la mateixa comissió. En tot cas, seran secrets les sessions i els treballs de la Comissió de l'Estatut dels Diputats i les Diputades.

Article 75

1. De les sessions del Ple, de la Diputació Permanent, de la Junta de Portaveus i de les comissions, se n'aixecarà acta, que contendrà una relació succinta de les matèries debatudes, les persones intervinents, les incidències produïdes i els acords adoptats.

2. Les actes seran signades per un o una dels secretaris i/o les secretàries amb el vistiplau de la Presidència, i se'n farà trasllat, llevat de les de caràcter secret, als grups parlamentaris, i restaran a disposició dels diputats i les diputades a l'Oficialia Major del Parlament. En el cas que no es produeixi cap reclamació sobre el contingut d'aquestes, dins dels deu dies següents a la notificació, s'entendran aprovades; en cas contrari, se sotmetran a la decisió de l'òrgan corresponent a la sessió següent.

Article 76

Els diputats i les diputades del Congrés i els senadors i les senadores elegits a les Illes Balears, així com els consellers i les conselleres dels consells insulars, podran assistir a les sessions del Ple i de les comissions que no tinguin caràcter secret.

CAPÍTOL II DE L'ORDRE DEL DIA

Article 77

1. L'ordre del dia del Ple queda fixat per la Presidència, oïda la Mesa, d'acord amb la Junta de Portaveus.

2. L'ordre del dia de les comissions serà fixat per les meses respectives, d'acord amb la Presidència de la cambra, tenint en compte el calendari fixat per la Mesa del Parlament.

3. El Govern de les Illes Balears podrà demanar que, en una sessió concreta, s'hi inclogui un assumpte amb caràcter prioritari, sempre que aquest hagi complert els tràmits reglamentaris perquè reuneixi les condicions necessàries per ser inclòs a l'ordre del dia.

4. A iniciativa d'un grup parlamentari o del Govern de les Illes Balears, la Junta de Portaveus podrà acordar, per raons d'urgència i per unanimitat, la inclusió a l'ordre del dia d'un determinat assumpte tot i que no hagués complert encara els tràmits reglamentaris.

Article 78

1. L'ordre del dia del Ple pot ser alterat per acord d'aquest, a proposta del president o la presidenta, a petició d'un grup parlamentari o d'una cinquena part dels membres de la cambra.

2. L'ordre del dia d'una comissió pot ser alterat per acord d'aquesta, a proposta del seu president o presidenta, a petició d'un grup parlamentari o d'una cinquena part dels diputats i les diputades membres d'aquesta.

3. En tot cas, quan es tracti d'incloure-hi un assumpte, aquest haurà d'haver complert els tràmits reglamentaris perquè reuneixi les condicions necessàries per ser-hi inclòs.

CAPÍTOL III DELS DEBATS

Article 79

Cap debat no podrà començar sense la distribució prèvia, almenys amb dos dies d'antelació, de l'informe, el dictamen o la documentació que hi hagi de servir de base, llevat d'acord en sentit contrari de la Mesa del Parlament o de la comissió, degudament justificat a tots els diputats i diputades.

Article 80

1. El president o la presidenta del Parlament dirigeix i ordena el desenvolupament dels debats plenaris. Les mateixes atribucions tenen al seu àmbit els presidents i les presidentes de les comissions.

2. Cap diputat o diputada no podrà parlar sense haver demanat la paraula al president o a la presidenta i haver-la'n obtinguda. Si un diputat o una diputada cridat per la Presidència no es trobava present, s'entendrà que ha renunciat a fer ús de la paraula.

3. Les intervencions es produiran personalment i de viva veu, excepte que qui hagi d'intervenir necessiti utilitzar la llengua de signes; en aquest cas estarà assistit d'intèrprets o de mitjans tecnològics. L'orador o l'oradora podrà fer ús de la paraula des de la tribuna o des de l'escó.

4. Ningú no podrà ser interromput quan parli, sinó per part del president o la presidenta, per tal d'advertir-lo que ha exhaurit el temps, per a cridar-lo a la qüestió o a l'ordre, per retirar-li la paraula o per fer cridades a l'ordre de la cambra, a algun dels membres d'aquesta o al públic.

5. Els diputats i les diputades que haguessin demanat la paraula en un mateix sentit podran cedir-se el torn entre ells. Amb la comunicació prèvia al president o a la presidenta i per a un cas concret, qualsevol diputat o diputada amb dret a intervenir podrà ser substituït o substituïda per una altra persona del mateix grup parlamentari.

6. Els membres del Govern podran fer ús de la paraula en aquells debats que afectin la seva competència o en els que siguin esmentats per la seva gestió, si així ho sol·liciten al president o a la presidenta. A la qüestió incidental li seran d'aplicació les regles generals dels articles 83.1 i 84.1 següents. Substanciada la qüestió, el debat continuarà en el punt en què hagués quedat interromput.

7. Transcorregut el temps establert, el president o la presidenta, després d'indicar dues vegades a l'orador o l'oradora que conclougi, li podrà retirar la paraula.

Article 81

1. Si, a judici de la Presidència, en el desenvolupament dels debats es feien al·lusions que impliquin judici de valor o inexactituds sobre la persona o la conducta d'un diputat o una diputada, aquella concedirà a la persona al·ludida l'ús de la paraula per temps no superior a tres minuts, per tal que, sense entrar en el fons de l'assumpte en debat, contesti estrictament les al·lusions realitzades. Si el diputat o la diputada excedia aquests límits, el president o la presidenta li retirarà immediatament la paraula.

2. No es podran contestar les al·lusions sinó a la mateixa sessió o a la següent, amb reserva expressa prèvia de la persona interessada, si aquesta hi era present.

3. Si l'al·lusió afectava el decòrum o la dignitat d'un grup parlamentari, el president o la presidenta podrà concedir a una persona representant d'aquell l'ús de la paraula pel mateix temps i amb les condicions que s'estableixen als punts 1 i 2 d'aquest article.

Article 82

1. En qualsevol estat del debat, un diputat o una diputada podrà demanar l'observança del Reglament. A aquest efecte, haurà d'esmentar l'article o els articles l'aplicació dels quals reclami. No hi podrà haver per aquest motiu cap debat i s'haurà d'acatar la resolució que la Presidència adopti a la vista de l'al·legació feta.

2. Qualsevol diputat o diputada podrà també demanar, durant la discussió o abans de votar, la lectura de les normes o els documents que cregui conduents a la il·lustració de la matèria de què es tracti. La Presidència podrà denegar les lectures que consideri no pertinents o innecessàries.

Article 83

1. En tot debat, la persona que fos contradita en les seves argumentacions per una altra o unes altres de les persones intervinents, tindrà dret a replicar o a rectificar per una sola vegada i per un temps màxim de cinc minuts.

2. L'establert en aquest reglament per a qualsevol debat s'entén sense perjudici de les facultats del president o la presidenta per ordenar el debat i les votacions, d'acord amb la Junta de Portaveus i, valorant-ne la importància, per ampliar o reduir el nombre i el temps de les intervencions dels grups parlamentaris o dels diputats i diputades, així com per acumular, amb ponderació de les circumstàncies de grups i de matèries, totes les que en un determinat assumpte puguin correspondre a un grup parlamentari.

Article 84

1. Si no hi havia precepte específic, s'entendrà que en tot debat hi caben torns a favor i en contra. La duració de les intervencions en una discussió sobre qualsevol assumpte o qüestió, llevat de precepte contrari d'aquest reglament, no excedirà de deu minuts.

2. Si el debat fos dels qualificats com a de totalitat, els torns seran de quinze minuts i, després d'aquests, els altres grups parlamentaris podran fixar-ne la posició en intervencions que no excedeixin de deu minuts.

Article 85

Els grups parlamentaris intervendran d'acord amb la seva importància numèrica, començant pel de major nombre de membres i finalitzant pel Grup Mixt.

En darrer lloc intervindrà el grup a què pertany el president o la presidenta el Govern.

Article 86

1. Les intervencions del Grup Parlamentari Mixt podran tenir lloc per part d'un sol diputat o diputada i per un temps idèntic al de la resta dels grups parlamentaris, sempre que totes les persones components presents així ho acordin i facin arribar a la Presidència de la cambra, mitjançant el o la portaveu o qui el o la substitueixi, l'acord adoptat.

2. Els diputats i les diputades del Grup Parlamentari Mixt podran acordar dividir-se entre ells el temps d'intervenció. Això no obstant, cap de les intervencions no podrà ser inferior a cinc minuts.

3. Si es formalitzaven discrepàncies respecte de qui ha d'intervenir, el president o la presidenta decidirà a l'acte, en funció de les diferències reals de posició i els podrà denegar la paraula a tots.

Article 87

La closa d'una discussió podrà acordar-la sempre la Presidència, d'acord amb la Mesa, quan consideri que un assumpte és prou debatut.

També podrà acordar-la a petició de la persona portaveu d'un grup parlamentari. Entorn a aquesta petició de closa, podran parlar-hi, durant cinc minuts com a màxim cadascun, un orador o una oradora en contra i un altre o una altra a favor.

Article 88

Quan a l'inici del debat, el president o la presidenta, els vicepresidents i/o les vicepresidentes o els secretaris i/o les secretàries de la Mesa de la cambra o de la comissió, així com els membres del Govern, desitgin prendre part en el debat en qualitat de diputats o diputades, ho comunicaran a la Mesa, abandonaran el seu lloc en aquesta o en els escons reservats a les persones membres del Govern i no tornaran a ocupar-lo fins que no s'hagi conclòs la discussió del tema de què es tracti.

CAPÍTOL IV DE LES VOTACIONS

Article 89

1. Per adoptar acords, la cambra i els òrgans d'aquesta hauran d'estar reunits reglamentàriament i amb l'assistència de la majoria dels seus membres.

2. Si arribat el moment de la votació resultava que no hi havia el quòrum a què es refereix l'apartat anterior, es posposarà la votació pel termini màxim de dues hores. Si transcorregut aquest termini tampoc no es podia celebrar vàlidament aquella, l'assumpte serà sotmès a decisió de l'òrgan corresponent a la sessió següent.

3. S'entén que hi ha majoria simple quan els vots favorables superin els desfavorables, sense comptar les abstencions, els vots en blanc i els vots nuls.

4. S'entén que hi ha majoria absoluta si hi ha el vot favorable de més de la meitat dels membres de dret de l'òrgan parlamentari.

Article 90

1. Els acords, per ser vàlids, hauran de ser aprovats per la majoria simple dels membres presents de l'òrgan corresponent, sense perjudici de les majories especials que estableixin l'Estatut d'Autonomia, les lleis o aquest reglament, per aquest ordre de jerarquia normativa.

2. El vot dels diputats i les diputades és personal i indelegable. Cap diputat o diputada no podrà prendre part a les votacions sobre resolucions que afectin el seu estatut de diputat o diputada.

3. La Mesa del Parlament, d'acord amb la Junta de Portaveus, habilitarà sistemes de videoconferència o altres sistemes tècnics adequats per garantir el seguiment de les sessions i dels debats de les comissions i de les meses d'aquestes.

4. Els sistemes habilitats als efectes del punt anterior hauran de garantir en qualsevol cas la seguretat de les transmissions i la seva inviolabilitat.

Article 91

1. Les votacions es desenvoluparan en un sol acte ininterrompudament. Durant el desenvolupament d'aquestes, la Presidència no concedirà l'ús de la paraula, i cap diputat o diputada no podrà entrar a la sala ni sortir-ne.

2. En el supòsit que s'haguessin produït confusions en el còmput de les votacions, el president o la presidenta pot tornar a repetir-les, previ assentiment dels o de les portaveus dels grups parlamentaris.

Article 92

En els casos establerts en aquest reglament i en aquells en què, per la seva singularitat o importància, la Presidència així ho acordi, la votació es realitzarà a una hora fixa, anunciada prèviament per part d'aquella. Si, arribada l'hora fixada, el debat no havia finalitzat, la Presidència assenyalara una nova hora per a la votació.

Article 93

La votació podrà ser:

- 1r. Per assentiment a la proposta de la Presidència.
- 2n. Ordinària.
- 3r. Pública per crida.
- 4t. Secreta.

Article 94

S'entendran aprovades per assentiment les propostes que faci la Presidència quan, un cop anunciades, no suscitin objecció o oposició.

Article 95

La votació ordinària es durà a terme mitjançant el sistema electrònic que estarà a l'abast dels diputats i les diputades. Així mateix es podrà fer pel procediment a mà alçada, en el qual alcen la mà primer els que hi estan a favor, després els que hi estan en contra i, finalment, els que s'hi abstenen. El president o la presidenta ordenarà el recompte per part dels secretaris o les secretàries si tenia dubte del resultat o si, fins i tot després d'haver estat publicat aquest, algun grup parlamentari el reclamava.

La votació ordinària telemàtica es durà a terme d'acord amb l'article 99 d'aquest reglament.

Article 96

1. La votació serà pública per crida o secreta quan així ho exigeixi aquest reglament o ho sol·liciti un grup parlamentari o una cinquena part dels diputats i les diputades o de les persones membres de la comissió. Si hi havia sol·licituds concurrents en sentit contrari, prevaldrà la de la votació secreta. En cap cas la votació no podrà ser secreta en els procediments legislatius.

2. Les votacions per a la investidura del president o la presidenta del Govern, la moció de censura i la qüestió de confiança seran, sempre, públiques per crida.

3. Les votacions d'eleccions de persones seran públiques, llevat que s'acordi el seu caràcter secret a proposta del president o la presidenta i oïda la Junta de Portaveus.

Article 97

A la votació pública per crida, un secretari o una secretària anomenarà els diputats i les diputades que respondran "sí", "no" o "abstenció". La crida es realitzarà per ordre alfabètic del primer llinatge començant pel diputat o la diputada el nom del qual o de la qual sigui tret a sort. Els membres del Govern de les Illes Balears que siguin diputats, així com la Mesa, votaran al final.

Article 98

A la votació secreta mitjançant papereta, els diputats i les diputades seran cridats nominalment a la Mesa per tal de depositar la papereta a l'urna corresponent.

Article 99

La votació telemàtica pot ser ordinària o secreta. Podran fer ús d'aquest sistema aquells diputats i diputades que, com a conseqüència de trobar-se en situació de permís parental o

en procés d'una llarga malaltia, no puguin assistir a les sessions i ho hagin justificat degudament davant la Mesa del Parlament, en els termes que s'estableixin.

Article 100

A tota votació seran considerades nul·les les paperetes il·legibles i aquelles que continguin més noms que els prefixats. No obstant això, les dites paperetes serviran per computar el nombre de diputats i diputades que hagin pres part a l'acte.

Article 101

1. Si s'esdevenia empat en alguna votació, se'n realitzarà una segona i, si l'empat persistia, la Presidència podrà suspendre la votació durant el termini que estimi raonable. Una vegada transcorregut el termini, es repetirà la votació i, si novament s'hi produïa empat, s'entendrà rebutjat el dictamen, l'article, l'esmena, el vot particular o la proposició de què es tracti.

2. A les votacions en comissió, s'entendrà que no hi ha empat quan la igualtat de vots, sent idèntic el sentit en què haguessin votat tots els membres de la comissió pertanyents a un mateix grup parlamentari, pogués dirimir-se ponderant el nombre de vots amb què cada grup compti en el Ple.

3. Això no obstant, en els procediments legislatius en què la comissió actuï amb competència legislativa i a les mocions i proposicions no de llei en comissió, l'empat mantengut després de les votacions previstes a l'apartat 1 anterior serà dirimit sotmetent la qüestió a la decisió del Ple.

Article 102

1. Verificada una votació o el conjunt de votacions sobre una mateixa qüestió, cada grup parlamentari podrà explicar el vot en un temps màxim de cinc minuts.

2. En els projectes i les proposicions de llei, només se'n podrà explicar el vot després de la darrera votació, llevat que s'hagués dividit en parts clarament diferenciades a efectes del debat, en el qual cas hi cabrà l'explicació després de la darrera votació corresponent a cada part. En els casos prevists en aquest apartat, la Presidència podrà ampliar el temps fins a deu minuts.

3. No hi cabrà explicació del vot quan la votació hagi estat secreta o quan tots els grups parlamentaris haguessin tengut oportunitat d'intervenir en el debat precedent. Això no obstant, i en aquest darrer supòsit, el grup parlamentari que hagués intervengut en el debat i que, com a conseqüència d'aquest, hagués canviat el sentit del seu vot, tindrà dret a explicar-lo.

CAPÍTOL V DEL CÒMPUT DELS TERMINIS I DE LA PRESENTACIÓ DE DOCUMENTS

Article 103

1. Llevat de disposició contrària, els terminis assenyalats per dies d'aquest reglament es computaran en dies hàbils i els assenyalats per mesos, de data a data. Sempre que un termini finalitzi en dissabte, en passarà automàticament el venciment al dia hàbil següent.

2. S'exclouran del còmput els períodes en els quals el Parlament no celebri sessions, llevat del cas que l'assumpte en qüestió fos inclòs a l'ordre del dia d'una sessió extraordinària. La Mesa de la cambra fixarà els dies que han d'habilitar-se als sols efectes d'acomplir els tràmits que en possibilitin la celebració.

3. No obstant el disposat al punt anterior, els trenta dies anteriors al començament del període de sessions seran computats com a dies hàbils als efectes de publicació i tramitació de documents i de terminis de presentació d'esmenes.

Article 104

1. La Mesa de la cambra podrà acordar la pròrroga o la reducció dels terminis establerts en aquest reglament.
2. Llevat de casos excepcionals, les pròrrogues no seran superiors a un altre tant del termini, ni les reduccions a la meitat corresponent.

Article 105

1. La presentació de documents en el Registre General del Parlament podrà fer-se en els dies i en les hores que fixi la Mesa de la cambra.
2. Els grups parlamentaris i/o els diputats i les diputades podran presentar documents per mitjans informàtics en el Registre General del Parlament d'acord amb les normes que al respecte siguin establertes per la Mesa.

CAPÍTOL VI DE LA DECLARACIÓ D'URGÈNCIA

Article 106

1. A petició motivada del Govern, d'un grup parlamentari o d'una cinquena part dels diputats i les diputades, la Mesa del Parlament podrà acordar que un assumpte es tramiti pel procediment d'urgència.
2. Si l'acord es prenia trobant-se un tràmit en curs, el procediment d'urgència s'aplicarà per als tràmits següents a aquell.
3. El procediment d'urgència no podrà aplicar-se, en cap cas, a la investidura, la qüestió de confiança i la moció de censura.

Article 107

Sense perjudici de l'establert a l'article 104 d'aquest reglament, els terminis tendran una duració de la meitat dels establerts amb caràcter ordinari.

CAPÍTOL VII DE LES PUBLICACIONS DEL PARLAMENT I DE LA PUBLICITAT DELS TREBALLS D'AQUEST

Article 108

1. Seran publicacions oficials del Parlament de les Illes Balears:
 - 1r. El *Diari de Sessions del Parlament de les Illes Balears*.
 - 2n. El *Butlletí Oficial del Parlament de les Illes Balears*.
2. La publicació electrònica o digital dels textos oficials tindrà els mateixos efectes de validesa que la impresa.

Article 109

1. En el Diari de Sessions es reproduiran íntegrament totes les intervencions i els acords adoptats en les sessions del Ple i de la Diputació Permanent, així com en les de les comissions, i s'hi deixaran consignats els incidents produïts.
2. De les sessions secretes, se n'aixecarà acta literal, l'únic exemplar de la qual es custodiarà a la Presidència. Aquest exemplar podrà ser consultat pels diputats i les diputades, amb acord previ de la Mesa. Els acords adoptats es publicaran al Diari de Sessions, excepte que la Mesa de la cambra decideixi el caràcter reservat d'aquests, sense perjudici del que es disposa als punts 5 i 6 de l'article 58 d'aquest reglament.

3. L'acord de la Mesa respecte del caràcter reservat haurà d'establir el termini de duració del secret que en cap cas no serà superior als vint-i-cinc anys. Transcorregut el termini fixat, els acords i les actes de les sessions es faran públics.

Article 110

1. Al *Butlletí Oficial del Parlament de les Illes Balears* es publicaran els textos i els documents la publicació dels quals sigui requerida per algun precepte d'aquest reglament, sigui necessària per al seu coneixement pertinent o per a la seva tramitació adequada o sigui ordenada per la Presidència.

2. El president o la presidenta del Parlament o d'una comissió, per raons d'urgència, podrà ordenar a efectes de debat i votació, que els documents a què es refereix el punt anterior siguin objecte de reproducció per qualsevol mitjà mecànic o electrònic i distribuïts als membres de l'òrgan que els hagi de debatre, sense perjudici que també hagin de ser publicats al *Butlletí Oficial del Parlament de les Illes Balears*.

Article 111

1. La Mesa de la cambra adoptarà les mesures oportunes per tal de facilitar als mitjans de comunicació social la informació sobre les activitats de la cambra.

2. La mateixa Mesa regularà la concessió de credencials a les persones representants gràfiques i literàries dels diferents mitjans amb l'objecte que puguin accedir als locals del recinte parlamentari que els siguin destinats i a les sessions a què puguin assistir.

3. L'obtenció i l'enregistrament de sons i imatges a les sessions dels òrgans seran autoritzats per la Mesa del Parlament que, amb aquesta finalitat, dictarà les normes pertinents per garantir la correcta utilització dels enregistraments per part de terceres persones autoritzades i el compliment dels drets i els deures de qualsevol diputat o diputada. En cas d'urgència, es podrà autoritzar per part de la Presidència del Parlament i per part del president o de la presidenta de la comissió corresponent.

4. La Mesa de la cambra garantirà la custòdia i la correcta utilització dels materials als quals constin les intervencions hagudes en el Ple, a les comissions o a la Diputació Permanent.

Article 112

El Parlament és accessible als ciutadans i als grups i les organitzacions socials, els quals tenen dret a conèixer les tramitacions parlamentàries.

Al Portal de transparència del Parlament estarà disponible tota la informació d'acord amb la legislació vigent en matèria de transparència pública, així com l'establerta en aquest reglament. Correspon a la Mesa aprovar les normes i adoptar les mesures que siguin necessàries per garantir la transparència de l'activitat de la cambra i el dret d'accés a la informació pública del Parlament.

CAPÍTOL VIII DE LA DISCIPLINA PARLAMENTÀRIA

SECCIÓ 1a DE LES SANCIONS PER L'INCOMPLIMENT DELS DEURES DELS DIPUTATS I LES DIPUTADES

Article 113

Durant les sessions del Ple i de les comissions, els diputats i les diputades tenen l'obligació de respectar les regles d'ordre establertes per aquest reglament; d'evitar tota mena de pertorbació i desordre, acusacions o recriminacions entre ells, expressions inconvenients a la dignitat de la cambra i interrupcions als oradors o a les oradores; de no

fer ús de la paraula més temps de l'autoritzat; i de no entorpir deliberadament el curs dels debats o el treball parlamentari.

Article 114

1. El diputat o la diputada podrà ser privat, per acord de la Mesa i prèvia resolució motivada de la Comissió de l'Estatut dels Diputats i les Diputades, d'algun o de tots els drets que li concedeixen els articles del 14 al 17 d'aquest reglament en els supòsits següents:

- 1r. Si de forma reiterada o notòria deixava d'assistir voluntàriament a les sessions del Ple o de les comissions.
- 2n. Si violava el deure de secret establert a l'article 19 d'aquest reglament.
- 3r. Si no havia presentat o havia falsejat activitats, béns o interessos en la declaració de béns patrimonials i activitats que proporcionin o puguin proporcionar ingressos econòmics.

2. L'acord de la Mesa, que haurà de ser motivat, assenyalarà l'extensió i la duració de les sancions, que podran estendre's també a la part alíquota de subvenció, prevista a l'article 29 d'aquest reglament.

3. Abans que la Mesa acordi qualsevol sanció, s'haurà de donar audiència al diputat o a la diputada.

Article 115

L'expulsió immediata d'un diputat o una diputada podrà ser imposada per la Presidència, en els termes establerts en aquest reglament.

Article 116

1. La suspensió temporal de la condició de diputat o diputada podrà acordar-se pel Ple de la cambra, per raó de disciplina parlamentària en els supòsits següents:

- 1r. Si, imposada i complida la sanció prevista a l'article 114.1 anterior, el diputat o la diputada persistia en la seva actitud.
- 2n. Si el diputat o la diputada portava armes dins del recinte parlamentari.
- 3r. Si el diputat o la diputada, després d'haver estat expulsat de la sala de sessions, es negava a abandonar-la.
- 4t. Si el diputat o la diputada contravenia el que disposa l'article 20 d'aquest reglament.
- 5è. Si el diputat o la diputada promovia desordres greus regulats a l'article 121 d'aquest reglament.

2. Les propostes formulades per la Mesa de la cambra en els tres primers supòsits de l'apartat anterior i per la Comissió de l'Estatut dels Diputats i les Diputades en el quart, se sotmetran a la consideració i a la decisió del Ple de la cambra, en sessió secreta. En el debat, els grups parlamentaris podran intervenir-hi a través dels seus portaveus, i la cambra resoldrà sense més tràmits.

3. Si la causa de la sanció podia ser, a criteri de la Mesa, constitutiva de delictes, la Presidència passarà el tant de culpa a l'òrgan judicial competent.

4. Qualsevol proposta formulada per la Mesa del Parlament o per la Comissió de l'Estatut dels Diputats i les Diputades referida a la suspensió temporal de la condició de diputat o diputada, requerirà audiència prèvia del diputat o la diputada o dels diputats i/o les diputades afectats.

SECCIÓ 2a

DE LES CRIDES A LA QÜESTIÓ I A L'ORDRE

Article 117

1. Els oradors i les oradores seran cridats a la qüestió sempre que en fossin fora, ja per digressions alienes al punt de què es tracti, ja pel fet de tornar sobre el que ja estigués discutit o votat.

2. El president o la presidenta retirarà la paraula a l'orador o l'oradora a qui hagués de fer una tercera crida a la qüestió en una mateixa intervenció.

Article 118

Els diputats i les diputades i els oradors i les oradores seran cridats a l'ordre:

- 1r. Si proferien paraules o expressaven conceptes ofensius al decòrum de la cambra o dels seus membres, de les institucions del Govern de les Illes Balears o de qualsevol altra persona o entitat.
- 2n. Si en els seus discursos fallien a l'establert per a la bona marxa de les deliberacions.
- 3r. Si amb interrupcions o de qualsevol altra forma alteraven l'ordre de les sessions.
- 4t. Si, retirada la paraula a un orador o una oradora, aquest o aquesta pretenia continuar fent-ne ús.

Article 119

1. Al diputat o la diputada o a l'orador o l'oradora que hagués estat cridat a l'ordre tres vegades en una mateixa sessió, advertit la segona vegada de les conseqüències d'una tercera crida, li serà retirada la paraula, si pertoca, i el president o la presidenta, sense debat, li podrà imposar la sanció de no assistir a la resta de la sessió.

2. Si el diputat sancionat o la diputada sancionada no atenia el requeriment d'abandonar la sala de sessions, el president o la presidenta adoptarà les mesures que consideri pertinents per tal de fer efectiva l'expulsió. En aquest cas, sense perjudici de l'establert a l'article 116 anterior, podrà imposar-li, a més, la prohibició d'assistir a la següent sessió si així ho acordava la Mesa.

3. Si es produïa el supòsit previst en el punt primer de l'article anterior, el president o la presidenta requerirà el diputat o la diputada o l'orador o l'oradora per tal que retiri les ofenses proferides i ordenarà que no constin en el Diari de Sessions. La negativa a aquest requeriment podrà donar lloc a crides a l'ordre successives, amb els efectes prevists als apartats anteriors d'aquest article.

4. Transcorregut el temps establert per a una intervenció, la Presidència requerirà al diputat o la diputada perquè finalitzi. Si reiterada l'advertència aquest o aquesta no obeeix, el president o la presidenta podrà retirar-li l'ús de la paraula i, en aquest cas, res del que digui des d'aquest moment no serà inclòs al Diari de Sessions.

SECCIÓ 3a DE L'ORDRE DINS EL RECINTE PARLAMENTARI

Article 120

La Presidència vetllarà pel manteniment de l'ordre dins totes les dependències del Parlament. A aquest efecte pot prendre les mesures que consideri pertinents, inclosa la de posar a disposició judicial les persones responsables.

Article 121

Qualsevol persona que en el recinte parlamentari, en sessió o fora d'aquesta, promogué desordre greu amb la seva conducta d'obra o de paraula, serà immediatament expulsada pel president o la presidenta. Si es tractava d'un diputat o d'una diputada, la Mesa del Parlament podrà proposar al Ple que aquest acordi la suspensió dels seus drets parlamentaris, per un termini de fins a un mes, sense perjudici que la cambra, a proposta de la Mesa i d'acord amb el previst a l'article 114 anterior, pugui ampliar-ne o agreujar-ne la sanció. Abans d'adoptar-ne cap acord caldrà que hi hagi hagut audiència del diputat o la diputada.

Article 122

1. La Presidència vetllarà a les sessions públiques pel manteniment de l'ordre en els espais destinats al públic.

2. Les persones que a les sessions fessin mostres d'aprovació o de desaprovació, pertorbassin l'ordre o faltassin la circumspecció deguda, seran immediatament expulsades del recinte parlamentari per indicació de la Presidència, la qual ordenarà, quan ho consideri convenient, que els serveis de seguretat instrueixin les diligències oportunes per si els actes produïts poguessin ser constitutius de delictes o de falta.

TÍTOL VI DEL PROCEDIMENT LEGISLATIU

CAPÍTOL I DE LA INICIATIVA LEGISLATIVA

Article 123

1. La iniciativa per a l'exercici de la potestat legislativa correspon als diputats i les diputades, als grups parlamentaris i al Govern de les Illes Balears.

2. Els consells insulars podran trametre a la Mesa del Parlament una proposició de llei i en podran delegar la defensa davant la cambra en un màxim de tres consellers i/o conselleres. La tramitació de les proposicions de llei es farà d'acord amb els articles 138 i següents d'aquest reglament.

3. La iniciativa popular s'exercirà en la forma i en les condicions que estableixi la llei.

4. L'Ajuntament de Palma té iniciativa per exercir la potestat legislativa per a la modificació de la seva Llei de capitalitat, tal com estableix l'article 75.10 de l'Estatut d'Autonomia.

CAPÍTOL II DEL PROCEDIMENT LEGISLATIU COMÚ

SECCIÓ 1a DELS PROJECTES DE LLEI

A) Presentació d'esmenes

Article 124

1. Els projectes de llei tramesos pel Govern de les Illes Balears han d'anar acompanyats d'una exposició de motius, dels antecedents necessaris i dels informes i la documentació preceptiva d'acord amb la llei, perquè hom s'hi pugui pronunciar. A més, hauran d'incloure una avaluació de la legislació precedent i la seva incidència efectiva.

2. La Mesa del Parlament ordenarà que es publiquin i que s'obri un període de quinze dies a fi que els grups recaptin opinions i perquè els serveis de la cambra elaborin un dossier documental.

En cas de projectes de llei que hagin de ser sotmesos al procediment de participació ciutadana en la Comissió de Participació ciutadana, com preveu l'article 201.1 d'aquest reglament, aquest procediment ha de produir-se dins el període del paràgraf anterior.

En el cas de projectes de llei, caldrà la publicació al *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i la d'anuncis en mitjans de difusió general.

En el cas de matèries que afectin l'ordenació del territori o l'urbanisme, s'hauran d'haver complert les tramitacions ambientals pertinents d'acord amb la normativa general.

3. En el mateix acord, la Mesa ordenarà que, transcorregut el termini de l'apartat anterior, s'obri un període de presentació d'esmenes i que aquestes es tramitin davant la comissió corresponent.

Article 125

1. Un cop transcorregut el termini a què fa referència l'article 124.2 anterior, els diputats i les diputades i els grups parlamentaris tendran un termini de quinze dies per presentar-hi esmenes mitjançant escrit adreçat a la Mesa de la comissió. L'escrit d'esmena haurà de dur la signatura del o de la portaveu del grup a què pertanyi el diputat o la diputada o de la persona que el substitueixi, per tal que se'n tengui coneixement i només a aquests efectes. L'omissió d'aquest tràmit podrà reparar-se abans del començament de la discussió en comissió. La Mesa de la comissió només admetrà a tràmit aquelles esmenes, el contingut de les quals tengui relació amb la matèria de la denominació del projecte de llei, excepte acord en contrari adoptat per unanimitat.

2. Les esmenes podran ser a la totalitat o a l'articulat.

3. Seran esmenes a la totalitat les que tractin sobre l'oportunitat, els principis o l'esperit del projecte de llei i en postulin la devolució al Govern de les Illes Balears, o les que proposin un text complet alternatiu al del projecte. Només podran ser presentades pels grups parlamentaris.

4. Les esmenes a l'articulat podran ser de supressió, de modificació, d'addició i de substitució. En els tres darrers supòsits, l'esmena haurà de contenir el text concret que es proposi.

5. Amb aquesta finalitat i, en general, a tots els efectes del procediment legislatiu, cada disposició addicional, final, derogatòria o transitòria tindrà la consideració d'un article, de la mateixa manera que el títol de la llei, la rúbrica de les diverses parts en què sigui sistematitzada, la mateixa ordenació i l'exposició de motius.

6. La qualificació de les esmenes a un projecte de llei correspondrà a la Mesa de la comissió encarregada de tramitar-lo. En el supòsit que la Mesa de la comissió acordàs de no admetre alguna esmena, es podrà formular sol·licitud de reconsideració de l'acord davant la Mesa del Parlament, dins dels dos dies següents a la notificació de la no-admissió.

Article 126

1. Les esmenes a un projecte de llei que suposin un augment dels crèdits o una disminució dels ingressos pressupostaris requeriran la conformitat del Govern de les Illes Balears per ser tramitades.

2. A aquest efecte, la Mesa de la comissió encarregada de tramitar-les trametrà al Govern de les Illes Balears, a través de la Presidència del Parlament, aquelles esmenes respecte de les quals la comissió jutgi que suposen augment o disminució en els pressuposts generals en curs.

3. El Govern de les Illes Balears haurà de donar resposta raonada en el termini de quinze dies, transcorregut el qual s'entendrà que el silenci del Govern de les Illes Balears expressa conformitat.

4. En el supòsit que no s'haguessin aplicat les previsions dels dos apartats precedents, en qualsevol tràmit de les esmenes referides a l'apartat 1, el Govern de les Illes Balears podrà dirigir-se al Parlament i plantejar-li el caràcter modificatiu dels pressuposts generals vigents. El Ple en decidirà, després d'un debat dels de totalitat. En cas d'acceptar-se el criteri del Govern de les Illes Balears, s'aplicarà el previst a l'apartat 3 d'aquest mateix article.

B) Debats de totalitat en el Ple

Article 127

1. El debat de totalitat dels projectes de llei en el Ple procedirà quan s'hagin presentat, dins el termini reglamentari, esmenes a la totalitat. El president o la presidenta de la comissió, en aquest cas, traslladarà a la Presidència del Parlament les esmenes a la totalitat que s'hi hagin presentat perquè les inclogui a l'ordre del dia de la sessió plenària en la qual s'hagin de debatre.

2. El debat de totalitat es desenvoluparà d'acord amb el que s'estableix en aquest reglament per als d'aquest caràcter, si bé cadascuna de les esmenes presentades podrà donar lloc a un debat.

3. Acabada la deliberació, el president o la presidenta sotmetrà a votació les esmenes a la totalitat defensades, començant per aquelles que proposin la devolució del projecte al Govern de les Illes Balears, les quals seran votades conjuntament.

4. Si el Ple acordava la devolució del projecte, aquest quedarà rebutjat i el president o la presidenta del Parlament ho comunicarà al del Govern de les Illes Balears. En cas contrari, es trametrà a la comissió per prosseguir-ne la tramitació.

5. Si el Ple aprovava una esmena a la totalitat de les que proposin un text alternatiu, se'n farà trasllat a la comissió corresponent, es publicarà al *Butlletí Oficial del Parlament de les Illes Balears* i es procedirà a obrir un nou termini de presentació d'esmenes, que només podran formular-se sobre l'articulat.

C) Deliberació en comissió

Article 128

1. Un cop finalitzat el debat de totalitat, si n'hi hagués hagut, i en tot cas el termini de presentació d'esmenes, es formarà en el si de la comissió una ponència, integrada pels membres que designin els grups parlamentaris en el nombre que, respecte de cadascun, indiqui la Mesa del Parlament amb caràcter general, oïda la Junta de Portaveus, amb la representació almenys d'un membre de cada grup parlamentari per tal que, a la vista del text i de les esmenes presentades a l'articulat, en redacti un informe en el termini d'un mes.

Als efectes de la designació de la ponència, els grups parlamentaris comunicaran a la Presidència de la cambra, en el termini de quaranta-vuit hores a comptar des de la recepció de les esmenes qualificades per la Mesa, els noms dels diputats i les diputades del seu grup, membres de la comissió, que s'integraran a la ponència esmentada.

2. La Mesa de la comissió, sense perjudici de l'establert a l'apartat 3 de l'article 45 d'aquest reglament, podrà prorrogar el termini per a emissió de l'informe quan la transcendència o la complexitat del projecte de llei ho exigeixin.

3. Les ponències s'entendran vàlidament constituïdes sigui quin sigui el nombre de membres presents.

4. La ponència acomodarà els seus treballs a les directrius emanades de la comissió.

5. Les votacions en ponència s'ajustaran sempre al criteri de vot ponderat; les persones ponents de cada grup parlamentari representaran un nombre de vots igual al dels diputats i les diputades que integren el grup respectiu.

6. Les ponències que es constitueixin en el si de les comissions parlamentàries hauran de nomenar d'entre els seus membres un coordinador o una coordinadora, el nomenament del qual o de la qual s'haurà de notificar a la Presidència del Parlament prèviament a la convocatòria de cap altra reunió de la ponència.

7. Les funcions del coordinador o la coordinadora seran convocar les successives reunions de la ponència, així com moderar-ne els debats.

8. La ponència podrà elevar a la comissió transaccions que representin una aproximació entre el text de la iniciativa i el de les esmenes presentades en termini. També podrà proposar esmenar errors o incorreccions evidents. Per proposar altres modificacions del text de la iniciativa es requerirà la unanimitat de la ponència.

9. En qualsevol cas el diputat o la diputada tindrà dret a defensar la seva esmena en la ponència.

Article 129

1. Es considerarà vot particular el criteri d'un grup parlamentari favorable al manteniment d'un text d'un projecte o d'una proposició de llei que hagi estat modificat o suprimit en ponència o en comissió.

2. Si un vot particular aconsegueix la majoria suficient en la comissió o en el Ple renaixeran respectivament les esmenes que s'hagin presentat al text d'origen i que s'hagin acceptat amb anterioritat.

Article 130

1. Una vegada conclòs l'informe de la ponència, en començarà el debat en comissió, que es farà article per article. A cadascun d'aquests podran fer ús de la paraula les persones esmenants de l'article i els membres de la comissió.

2. Les esmenes que s'haguessin presentat en relació amb l'exposició de motius es discutiran al final de l'articulat, si la comissió acordava d'incorporar aquesta exposició de motius com a preàmbul de la llei.

3. Durant la discussió d'un article, la Mesa podrà admetre a tràmit noves esmenes que es presentin en aquell moment per escrit per part d'un membre de la comissió, sempre que tendixin a aconseguir un acord per aproximació entre les esmenes ja formulades i el text de l'article. També s'admetran a tràmit esmenes que tinguin per finalitat d'esmenar errors o incorreccions tècniques, terminològiques o gramaticals. Fora d'aquests supòsits no es podran alterar les esmenes presentades, ni per part de les persones proposants, tret dels casos en què així ho acordi la comissió per unanimitat.

4. Si, a conseqüència d'esmenes aprovades, resultaven afectats articles no esmenats inicialment o les esmenes dels quals haguessin estat desestimades, qualsevol membre de la comissió podrà presentar per escrit una nova esmena relativa a aquests articles.

5. La comissió per unanimitat podrà incorporar noves esmenes relatives a articles no esmenats per tal que siguin debatudes.

Article 131

1. En la direcció dels debats de la comissió, la Presidència i la Mesa hi exerciran les funcions que en aquest reglament es confereixen a la Presidència i a la Mesa del Parlament.

2. El president o la presidenta de la comissió, d'acord amb la Mesa d'aquesta, podrà establir el temps màxim de la discussió per a cada article, el que correspongui a cada intervenció, atès el nombre de peticions de paraula, i el total per a la conclusió del dictamen.

Article 132

El dictamen de la comissió, signat pel president o la presidenta i pel secretari o la secretària d'aquesta, es trametrà a la Presidència del Parlament a efectes de la tramitació subsegüent que procedeixi.

D) Deliberació en el Ple

Article 133

Els vots particulars i les esmenes que, havent estat defensats i votats en comissió no hagin estat incorporats al dictamen, es mantindran per al seu debat en el Ple llevat que el grup parlamentari proponent manifesti la voluntat de no mantenir-los mitjançant escrit adreçat a la Presidència de la cambra dins el termini de les 48 hores següents a la data d'acabament del dictamen.

Article 134

La Presidència de la cambra, oïdes la Mesa i la Junta de Portaveus, podrà:

- 1r. Ordenar els debats i les votacions per articles, o bé per matèries, grups d'articles o d'esmenes quan ho aconselli la complexitat del text, l'homogeneïtat o la interconnexió de les pretensions de les esmenes o la major claredat en la confrontació política de les posicions.
- 2n. Fixar d'antuvi el temps màxim de debat d'un projecte, distribuint-lo, en conseqüència, entre les intervencions previstes, per procedir, una vegada exhaurit, a les votacions que restin pendents.

Article 135

1. El debat en el Ple podrà començar per la presentació que de la iniciativa del Govern de les Illes Balears faci un dels membres d'aquest.
2. També podrà començar per la presentació del dictamen per part d'un diputat o una diputada de la comissió corresponent, si aquesta així ho hagués acordat, que haurà de limitar-se a retre'n compte a la cambra perquè aquesta prengui la coneixença i la il·lustració degudes de les actuacions i dels motius inspiradors del dictamen formulat.
3. Aquestes intervencions no podran excedir de quinze minuts.

Article 136

1. Durant el debat la Presidència podrà admetre esmenes que tenguin com a finalitat d'esmenar errors o incorreccions tècniques, terminològiques o gramaticals.
 2. Només es podran admetre a tràmit esmenes de transacció entre les ja presentades i el text del dictamen si cap grup parlamentari no se n'oposava a l'admissió i aquesta comportava la retirada de les esmenes respecte de les quals es transigeix. Aquestes esmenes es presentaran per escrit a la Presidència.
- Qualsevol altra modificació del text del dictamen requerirà l'acord per unanimitat del plenari.

Article 137

Acabat el debat d'un projecte, si, com a conseqüència de l'aprovació d'un vot particular o d'una esmena o de la votació dels articles, el text resultant podia ser incongruent o obscur en algun dels punts, la Mesa de la cambra podrà, per iniciativa pròpia o a petició de la comissió, enviar el text aprovat pel Ple altra vegada a la comissió amb l'única finalitat que aquesta, en el termini d'un mes, n'efectuï una redacció harmònica que reflecteixi els acords del Ple. El dictamen així redactat se sotmetrà a la decisió final del Ple, que l'haurà d'aprovar o rebutjar en conjunt, en una sola votació.

SECCIÓ 2a DE LES PROPOSICIONS DE LLEI

Article 138

Les proposicions de llei s'hauran de presentar acompanyades d'una exposició de motius i dels antecedents necessaris perquè hom s'hi pugui pronunciar.

Article 139

1. Les proposicions de llei del Parlament podran ser adoptades a iniciativa:
 - 1r. D'un diputat o una diputada amb la signatura d'altres quatre membres de la cambra.
 - 2n. D'un grup parlamentari amb la sola signatura de la persona que en sigui portaveu.
2. Les proposicions de llei dels consells insulars i de l'Ajuntament de Palma s'adoptaran d'acord amb el que preveuen l'article 123.2 i 4 d'aquest reglament i la normativa específica de cadascuna d'aquestes institucions.
3. Exercitada la iniciativa, la Mesa del Parlament ordenarà la publicació de la proposició de llei i la tramesa d'aquesta al Govern perquè en manifesti el criteri respecte de la presa en consideració, així com la seva conformitat o no a la tramitació si implicava augment dels crèdits o disminució dels ingressos pressupostaris. Així mateix, la Mesa acordarà donar audiència a l'Ajuntament de Palma per a aquelles iniciatives a què fa referència l'article 75.10 de l'Estatut d'Autonomia.
4. Transcorreguts quinze dies des de la notificació sense que el Govern hagués negat expressament la conformitat amb la tramitació de la proposició de llei, quedarà en condicions de ser inclosa a l'ordre del dia del Ple per la presa en consideració.
5. Abans d'iniciar-ne el debat, una de les persones proposants, el diputat o la diputada del grup autor de la iniciativa o la persona representant del consell insular, en podrà fer la presentació en el Ple. A continuació es farà lectura del criteri del Govern, si n'hi havia. El debat s'ajustarà a l'establert per als de totalitat.
6. A continuació, el president o la presidenta demanarà si la cambra pren o no en consideració la proposició de llei de què es tracta. En cas afirmatiu, la Mesa de la cambra ordenarà que es publiqui al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, que es publiquin anuncis en mitjans de difusió general, i que s'obri un període de quinze dies a fi que els grups parlamentaris recaptin opinions. En aquelles proposicions de llei que hagin de ser sotmeses al procediment de participació ciutadana a la comissió regulada a l'article 199 d'aquest reglament, la Mesa del Parlament, dins els cinc primers dies del termini anterior, podrà rebre sol·licituds de compareixences que es realitzaran en els termes de l'article 201.2 d'aquest reglament. Posteriorment, la Mesa de la cambra acordarà la tramesa de la proposició de llei a la comissió competent i l'obertura del termini corresponent d'esmenes, sense que en siguin admissibles esmenes de totalitat de devolució. La proposició de llei seguirà el tràmit previst per als projectes de llei.

Article 140

Les proposicions de llei d'iniciativa popular han de ser examinades per la Mesa del Parlament amb la finalitat que aquesta determini el compliment dels requisits legals establerts. Si els complien, la tramitació s'ajustarà al que es disposa en aquesta secció amb les especificacions legals que regulin aquesta iniciativa.

SECCIÓ 3a DE LA RETIRADA DE PROJECTES I PROPOSICIONS DE LLEI

Article 141

1. Un projecte de llei podrà ser retirat pel Govern en qualsevol moment de la seva tramitació davant la cambra, sempre que no hi hagi recaigut acord sobre la totalitat de l'articulat.
2. Una proposició de llei podrà ser retirada per qui l'hagi proposada, si la iniciativa de retirada es produïa abans que, per part de la cambra, s'hagi adoptat l'acord de prendre-la en consideració. Si la proposició de llei havia estat presa en consideració, la retirada només serà efectiva si l'accepta el Ple de la cambra.

CAPÍTOL III DE LES ESPECIALITATS EN EL PROCEDIMENT LEGISLATIU

SECCIÓ 1a DELS PROJECTES I LES PROPOSICIONS DE LLEI DE DESENVOLUPAMENT BÀSIC DE L'ESTATUT D'AUTONOMIA DE LES ILLES BALEARS

Article 142

1. La iniciativa legislativa regulada a l'article 123 d'aquest reglament es pot exercir, així mateix, en relació amb les lleis de desenvolupament bàsic que preveu l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

2. No obstant això, la Mesa, d'acord amb la Junta de Portaveus i amb la iniciativa prèvia de dos grups parlamentaris o d'una cinquena part dels diputats i les diputades, pot decidir que en aquestes matèries la iniciativa parlamentària sigui exercida pels grups parlamentaris. Amb aquesta finalitat, la comissió competent nomenarà en el seu si una ponència per tal que s'elabori el text de la proposició de llei.

3. Un cop rebut el projecte, la proposició de llei o el text elaborat per la ponència esmentada a l'apartat anterior, se'n seguirà el procediment legislatiu comú.

Article 143

1. En tot cas, l'aprovació de les lleis a què es refereix l'apartat 1 de l'article 142 d'aquest reglament requereix el vot favorable de la majoria absoluta en una votació final sobre el conjunt del text. La votació serà anunciada amb antelació per la Presidència del Parlament. Si no s'hi aconseguia la majoria absoluta, el projecte serà tornat a la comissió que haurà d'emetre novament dictamen en el termini d'un mes.

2. El debat sobre aquest nou dictamen haurà d'ajustar-se a les normes que regulen els de totalitat. Si a la votació s'aconseguia el vot favorable de la majoria absoluta es considerarà aprovat i, si no, definitivament rebutjat.

Article 144

Per acord de la majoria absoluta del Ple es podran tramitar pel procediment establert en aquest capítol d'altres lleis que no siguin de desenvolupament bàsic.

Article 145

En tots els projectes de llei o proposicions de llei que s'hagin de trametre al Govern de l'Estat o a les Corts Generals, s'hi haurà de realitzar en el Ple del Parlament una votació final conjunta.

SECCIÓ 2a DEL PROJECTE DE LLEI DE PRESSUPOSTS GENERALS DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

Article 146

1. A l'estudi i a l'aprovació del projecte de llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma, s'hi aplicarà el procediment legislatiu comú, llevat del que se'n disposa en aquesta secció.

2. Aquest projecte de llei gaudirà de preferència en la tramitació respecte dels altres treballs de la cambra.

3. Els membres del Govern compareixeran davant la Comissió d'Hisenda i Pressuposts per informar sobre les seccions de la seva responsabilitat del projecte de llei de pressuposts abans de finalitzar el període d'esmenes. Aquestes compareixences s'exceptuen de la regla general prevista a l'article 192 d'aquest reglament.

Article 147

1. Les esmenes al projecte de llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma que suposin augments de crèdit o modificació substantiva i alternativa d'ingressos només seran admeses si, a més de complir els requisits generals, proposen el reajustament corresponent.

2. El debat de totalitat del projecte de llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma tindrà lloc en el Ple de la cambra i coincidirà, si així pertoca, amb les esmenes de totalitat, si n'hi havia. En aquest debat, hi quedaran fixades les quanties globals dels estats dels pressuposts generals. Una vegada finalitzat aquest debat, el projecte serà novament tramès a la Comissió d'Hisenda i Pressuposts. Si el Ple aprovava una esmena a la totalitat, el pressupost quedarà rebutjat i serà tornat al Govern.

3. El debat dels pressuposts generals es referirà a l'articulat i a l'estat de despeses. Tot això sense perjudici de l'estudi d'altres documents que l'hagin d'acompanyar.

4. La Presidència de la comissió i la de la cambra, d'acord amb les mesos respectives, podran ordenar-ne els debats i les votacions de la manera que més s'ajusti a l'estructura del pressupost general.

El debat final dels pressuposts generals de la comunitat autònoma en el Ple de la cambra es desenvoluparà diferenciant el conjunt de l'articulat de la llei i cadascuna de les seccions d'aquesta.

Article 148

Les disposicions d'aquesta secció seran aplicables a la tramitació i a l'aprovació dels pressuposts dels ens públics per als quals la llei estableixi la necessitat d'aprovació per part de la cambra.

SECCIÓ 3a
DE LA REFORMA DE L'ESTATUT D'AUTONOMIA
DE LES ILLES BALEARS

Article 149

1. La iniciativa de reforma correspondrà al Parlament, a proposta d'una cinquena part dels diputats i les diputades, al Govern de les Illes Balears i a les Corts Generals.

2. La proposta de reforma requerirà per prosperar l'aprovació del Parlament per majoria de dos terços dels diputats i les diputades i l'aprovació de les Corts Generals mitjançant una llei orgànica.

Article 150

1. Les iniciatives de reforma de l'Estatut d'Autonomia es tramitaran conformement amb el que disposa aquest reglament respecte del procediment regulador dels projectes o les proposicions de llei, segons correspongui, en funció de qui exerciti la iniciativa.

2. Aprobant el projecte o la proposició de llei, la Presidència del Parlament el trametrà a les Corts Generals per a la tramitació posterior.

3. En el supòsit de tramitació en el Congrés dels Diputats i en el Senat d'una proposta de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, el Parlament podrà retirar-la per majoria absoluta de la cambra.

SECCIÓ 4a
DE LA COMPETÈNCIA LEGISLATIVA
DE LES COMISSIONS

Article 151

1. El Ple de la cambra, per majoria de dos terços, a proposta de la Mesa, oïda la Junta de Portaveus o a iniciativa d'aquesta, pot delegar en les comissions l'aprovació de projectes i proposicions de llei, llevat dels regulats en aquest capítol, tot excloent de la delegació el

debat i la votació de totalitat o de presa en consideració, i sense menyscabament del previst a l'article següent.

2. El procediment aplicable per a la tramitació d'aquests projectes i proposicions de llei serà el legislatiu comú, exclòs el tràmit de deliberació i votació en el Ple.

Article 152

El Ple de la cambra podrà recaptar per a si la deliberació i la votació final dels projectes i de les proposicions de llei a què es refereix l'article anterior, en virtut d'acord adoptat en la sessió plenària en la qual es procedeixi al debat de totalitat, d'acord amb l'article 127 d'aquest reglament, o a la presa en consideració de proposicions de llei. En tots els altres casos, i abans d'iniciar-se el debat en comissió, el Ple podrà advocar-ne l'aprovació final, a proposta de la Mesa i oïda la Junta de Portaveus. La proposta d'advocació se sotmetrà a votació sense debat previ.

SECCIÓ 5a DE LA TRAMITACIÓ D'UN PROJECTE O D'UNA PROPOSICIÓ DE LLEI DE LECTURA ÚNICA

Article 153

1. Quan la naturalesa del projecte o de la proposició de llei presa en consideració així ho aconselli o la simplicitat de la formulació d'aquests ho permeti, el Ple de la cambra, a proposta de la Mesa i amb la unanimitat de la Junta de Portaveus, podrà acordar que es tramiti directament i en lectura única. Aquest acord suposarà la impossibilitat de presentar qualsevol esmena al projecte o a la proposició de llei de què es tracti.

2. Adoptat tal acord, s'iniciarà el debat del text subjecte a les normes establertes per als de totalitat i se'n sotmetrà seguidament el conjunt del text a una sola votació.

3. Si el resultat de la votació és favorable, el text quedarà aprovat i, en el cas contrari, quedarà rebutjat.

SECCIÓ 6a DEL PROCEDIMENT SIMPLIFICAT

Article 154

Una vegada finalitzat el termini d'esmenes, a proposta de la Mesa i amb l'acord unànime de la Junta de Portaveus, es podrà aplicar el procediment simplificat, sense constituir la ponència ni fer el debat en comissió. Es debatan i votaran a plenari les esmenes presentades.

TÍTOL VII DEL CONTROL SOBRE LES DISPOSICIONS DEL GOVERN AMB FORÇA DE LLEI

Article 155

El Govern, tan aviat com hagi fet ús de la delegació prevista a l'article 48 de l'Estatut d'Autonomia, dirigirà al Parlament la comunicació corresponent, que contendrà el text articulat o refós objecte d'aquella i que serà publicat en el *Butlletí Oficial del Parlament de les Illes Balears*.

Article 156

1. Quan, de conformitat amb l'establert a l'article 48.1 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, les lleis de delegació estableixin que el control addicional de la legislació

delegada es realitzi pel Parlament de les Illes Balears, es procedirà conformement amb l'establert en aquest article.

2. Si dins del mes següent a la publicació del text articulat o refós, cap diputat o diputada o grup parlamentari no hi formulava objeccions, s'entendrà que el Govern ha fet ús correcte de la delegació legislativa.

3. Si dins de l'esmentat termini es formulava qualque objecció a l'ús de la delegació en escrit dirigit a la Mesa del Parlament, aquesta el trametrà a la corresponent comissió de la cambra, que haurà d'emetre dictamen al respecte en el termini que a l'efecte s'assenyali.

4. El dictamen serà debatut en el Ple de la cambra d'acord amb les normes generals del procediment legislatiu.

5. Els efectes jurídics de control seran els prevists en la llei de delegació.

Article 157

1. El debat i la votació sobre la convalidació o la derogació d'un decret llei s'han de fer en el Ple del Parlament o en la Diputació Permanent en el termini improrrogable de trenta dies subsegüents a la seva promulgació, d'acord amb el que disposa l'article 49 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

En tot cas, la incorporació d'un decret llei a l'ordre del dia d'una sessió per al seu debat i votació podrà fer-se quan aquest s'hagi publicat al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

2. El debat s'iniciarà amb l'exposició per part d'un membre del Govern de les raons per les quals el decret llei ha estat promulgat.

El debat subsegüent s'ajustarà a l'establert al Reglament del Parlament de les Illes Balears per als debats de totalitat.

3. Conclòs el debat es procedirà a la votació, que serà sempre de totalitat. Els vots afirmatius s'entendran favorables a la convalidació, i els negatius favorables a la derogació.

4. Convalidat el decret llei, el president o la presidenta del Parlament demanarà si algun grup parlamentari desitja que es tramiti com a projecte de llei. En cas afirmatiu, la sol·licitud serà sotmesa immediatament a la decisió de la cambra.

Si la cambra s'hi pronunciava a favor, es tramitarà com a projecte de llei pel procediment d'urgència i no s'hi podran presentar esmenes a la totalitat de devolució.

5. La Diputació Permanent podrà exclusivament tramitar com a projectes de llei pel procediment d'urgència els decrets llei que el Govern dicti durant els períodes entre legislatures.

6. L'acord de convalidació o derogació d'un decret llei es publicarà al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

TÍTOL VIII DE L'ATORGAMENT I LA RETIRADA DE CONFIANÇA

CAPÍTOL I DE LA INVESTIDURA

Article 158

1. Per a l'elecció del president o la presidenta de les Illes Balears es procedirà d'acord amb el que es preveu a l'article 54 de l'Estatut d'Autonomia.

2. Dins els quinze dies següents al de la constitució del Parlament, el president o la presidenta d'aquest, havent consultat prèviament amb els portaveus designats pels partits o grups polítics amb representació parlamentària, proposarà a la cambra un candidat o una candidata a la Presidència de la comunitat autònoma.

3. La sessió d'investidura de la persona candidata proposada haurà de convocar-se almenys amb dos dies d'antelació i es desenvoluparà d'acord amb les normes següents:

- 1r. La sessió començarà per la comunicació a la cambra de la proposta de candidat o candidata a la Presidència del Govern per part de la Presidència del Parlament.
- 2n. A continuació, la persona candidata proposada exposarà, sense limitació de temps, el programa polític del govern que pretengui formar i sol·licitarà la confiança de la cambra.
- 3r. Després del temps d'interrupció, decretat per la Presidència, el qual no podrà ser inferior a vint-i-quatre hores, intervindrà un diputat o una diputada de cada grup parlamentari que ho sol·liciti durant trenta minuts i s'admetrà el que disposa l'article 86 d'aquest reglament en relació amb el Grup Mixt.
- 4t. L'ordre d'intervencions dels grups parlamentaris serà de major a menor, exceptuant-ne el grup del qual forma part la persona candidata a la Presidència del Govern, que actuarà en darrer lloc.
- 5è. La persona candidata proposada podrà fer ús de la paraula quantes vegades ho sol·liciti. Quan contesti individualment o en forma global als o a les representants dels grups parlamentaris, cadascun d'aquests tindrà dret a una rèplica de deu minuts.
- 6è. La votació es durà a terme a l'hora fixada per la Presidència. Si la persona candidata proposada hi obtenia el vot afirmatiu de la majoria absoluta dels membres de la cambra, s'entendrà atorgada la confiança. Si no l'obtenia a la primera votació, se'n procedirà a una altra, passades quaranta-vuit hores, i la confiança s'entendrà atorgada si hi obtenia majoria simple. Abans de procedir a aquesta votació, el candidat o la candidata podrà intervenir durant un temps màxim de deu minuts, i els grups parlamentaris durant cinc minuts cadascun per tal de fixar-ne la posició.
- 7è. Atorgada la confiança a la persona candidata, la Presidència del Parlament ho comunicarà al Rei o la Reina dins les vint-i-quatre hores següents, als efectes del nomenament d'aquella com a president o presidenta del Govern de les Illes Balears, i a la Presidència del Govern de l'Estat.

Article 159

1. Si a les votacions a què es refereix l'article anterior la cambra no havia atorgat la confiança, se'n tramitaran propostes successives en la forma prevista anteriorment.
2. Si transcorregut el termini de seixanta dies, a partir de la primera votació d'investidura, cap candidat o candidata no havia obtingut la confiança del Parlament, aquest quedarà automàticament dissolt i el president o la presidenta en funcions procedirà a la convocatòria de noves eleccions.

CAPÍTOL II DE LA QÜESTIÓ DE CONFIANÇA

Article 160

1. El president o la presidenta del Govern de les Illes Balears, prèvia deliberació del Consell de Govern, pot plantejar davant el Parlament la qüestió de confiança sobre el seu programa o sobre una declaració de política general sempre que no estigui en tramitació una moció de censura.
2. La qüestió de confiança es presentarà en un escrit motivat davant la Mesa del Parlament, i el president o la presidenta en retrà compte a la Junta de Portaveus i convocarà el Ple dins dels quinze dies següents al de la qualificació d'aquell.
3. El debat es desenvoluparà amb subjecció a les mateixes normes establertes per al d'investidura i correspondran al president o la presidenta del Govern de les Illes Balears i, si així pertoca, als membres d'aquest, les intervencions allà establertes per a la persona candidata.

4. La qüestió de confiança no podrà ser votada fins al dia següent a la conclusió del debat. La Presidència del Parlament comunicarà al Rei o la Reina i a la Presidència del Govern de l'Estat el resultat de la votació.

5. La confiança s'entendrà atorgada quan s'obtingui el vot de la majoria simple dels diputats i les diputades. Si el Parlament en negava la confiança, el president o la presidenta de les Illes Balears, en virtut del que es disposa a l'article 56.3 de l'Estatut d'Autonomia, presentarà la dimissió davant el Parlament, la Presidència del qual convocarà, en el termini màxim de quinze dies, la sessió plenària per a l'elecció d'un nou president o presidenta de les Illes Balears, d'acord amb el procediment previst en aquest reglament.

CAPÍTOL III DE LA MOCIÓ DE CENSURA

Article 161

En virtut del que disposa l'article 56.4 de l'Estatut d'Autonomia, el Parlament podrà exigir la responsabilitat política del Govern de les Illes Balears, mitjançant l'adopció, per majoria absoluta, de la moció de censura, proposada com a mínim per un quinze per cent dels diputats i les diputades i que haurà d'incloure una persona candidata a la Presidència.

Article 162

1. La Mesa de la cambra, després de comprovar que la moció de censura reuneix els requisits assenyalats a l'article anterior l'admetrà a tràmit i en retrà compte de la presentació al president o la presidenta del Govern de les Illes Balears i a les persones portaveus dels grups parlamentaris. El president o la presidenta del Parlament convocarà el Ple amb l'única finalitat de debatre i votar la moció de censura dins dels quinze dies següents a l'admissió d'aquella per part de la Mesa.

2. Dins els dos dies següents a la presentació de la moció de censura, podran presentar-se mocions alternatives que hauran de reunir els mateixos requisits assenyalats a l'article anterior i seran sotmeses als mateixos tràmits d'admissió.

3. Les mocions de censura podran ser retirades en qualsevol moment per les persones que les han proposat.

Article 163

1. El debat s'iniciarà amb la defensa de la moció de censura que, sense limitació de temps, efectui un dels diputats o les diputades signants d'aquesta. A continuació, i també sense limitació de temps, podrà intervenir la persona candidata proposada a la moció per a la Presidència del Govern, a efectes d'exposar el programa polític del govern que pretén de formar.

2. Després de la interrupció decretada per la Presidència, que no podrà ser inferior a vint-i-quatre hores, podrà intervenir un diputat o una diputada de cadascun dels grups parlamentaris de la cambra que ho sol·liciti, per un temps de trenta minuts. Totes les persones intervinents tenen dret a un torn de rèplica o de rectificació de deu minuts.

3. Si s'havia presentat més d'una moció de censura, el president o la presidenta de la cambra, oïda la Junta de Portaveus, podrà acordar el debat conjunt de totes les incloses a l'ordre del dia, però hauran de ser sotmeses a votació per separat, seguint-ne l'ordre de presentació.

4. La moció o les mocions de censura seran sotmeses a votació a l'hora que, prèviament, hagi estat anunciada per la Presidència.

5. L'aprovació d'una moció de censura requerirà, en tot cas, el vot favorable de la majoria absoluta dels membres de la cambra.

6. Si s'aprovava una moció de censura, no se sotmetran a votació les altres que s'haguessin presentat.

Article 164

Si el Parlament aprovava una moció de censura, el president o la presidenta i el seu govern continuaran en funcions fins a la presa de possessió del nou govern. La persona candidata que s'hagi inclòs serà nomenada president o presidenta de les Illes Balears pel Rei o la Reina dins les vint-i-quatre hores següents. Aquest nomenament serà comunicat a la Presidència del Govern de l'Estat.

Article 165

En virtut del que disposa l'article 56.5 de l'Estatut d'Autonomia, si la moció de censura no era aprovada, les persones que l'hauran signada no podran presentar-ne d'altra durant el mateix període de sessions.

TÍTOL IX DE LES INTERPEL·LACIONS I LES PREGUNTES

CAPÍTOL I DE LES INTERPEL·LACIONS

Article 166

Els diputats i les diputades i els grups parlamentaris podran formular interpel·lacions al Govern i a cadascun dels membres d'aquest.

Article 167

1. Les interpel·lacions hauran de presentar-se per escrit davant la Mesa de la cambra i versaran sobre els motius o els propòsits de la conducta del Govern de les Illes Balears en qüestions de política general, bé del Govern de les Illes Balears o bé d'alguna conselleria.

2. La Mesa qualificarà l'escrit i, en el cas que el contingut d'aquest no sigui propi d'una interpel·lació, conformement amb l'establert a l'apartat precedent, ho comunicarà a l'autor o l'autora perquè la converteixi en pregunta amb resposta oral o per escrit.

Article 168

1. Una vegada publicada la interpel·lació en el *Butlletí Oficial del Parlament de les Illes Balears* i a l'endemà de la comunicació al Govern, aquesta serà en condicions de ser inclosa a l'ordre del dia del Ple.

2. De forma extraordinària i per motius d'actualitat, s'admetrà la presentació per cada grup parlamentari d'una interpel·lació d'urgència fins a vint-i-quatre hores abans de la Junta de Portaveus, sempre que hagi estat qualificada per la Mesa.

3. Les interpel·lacions s'inclouran a l'ordre del dia donant prioritat a una per grup parlamentari i període de sessions, de major a menor, i la resta es repartirà prioritzant les dels diputats i les diputades dels grups parlamentaris o les dels mateixos grups parlamentaris que en el període de sessions corresponent no haguessin consumit la quota resultant d'assignar una interpel·lació per cada tres diputats i/o diputades o fracció pertanyent a aquest. Sense perjudici del criteri esmentat, s'aplicarà el de la prioritat en la presentació. A cada sessió plenària es tramitaran, com a màxim, dues interpel·lacions i només una per grup parlamentari.

4. Finalitzat un període de sessions, les interpel·lacions pendents es tramitaran com a preguntes amb resposta per escrit, a contestar abans de la iniciació del període següent,

llevat que el diputat o la diputada o el grup parlamentari interpel·lant manifesti voluntat de mantenir la interpel·lació per a aquest període.

Article 169

Les interpel·lacions se substanciaran davant el Ple i donaran lloc a una intervenció de l'autor o l'autora i a una posterior contestació del Govern. La contestació la formularà qualsevol dels membres del Govern en el cas que la interpel·lació vagi dirigida al Govern, o el membre del Govern al qual s'hagi interpel·lat. Finalitzada aquesta intervenció, hi haurà sengles torns de rèplica per a la persona interpel·lant i per al Govern.

Article 170

1. Tota interpel·lació podrà donar lloc a una moció en què la cambra en manifesta la posició. Aquesta moció en cap cas no pot ser de censura al Govern prevista als articles 161 i següents del Reglament del Parlament.

2. El grup parlamentari interpel·lant o aquell al qual pertanyi la persona signant de la interpel·lació haurà de presentar la moció dins dels tres dies següents al de la substanciació d'aquella davant el Ple, en hores hàbils de registre. La moció, una vegada admesa per la Mesa, s'inclourà a l'ordre del dia de la sessió plenària següent i s'hi podran presentar esmenes fins al dia anterior al del començament d'aquesta i es trametrà amb caràcter immediat als grups parlamentaris.

3. El debat, la votació i el seguiment del seu compliment es realitzaran d'acord amb l'establert per a les proposicions no de llei.

CAPÍTOL II DE LES PREGUNTES

Article 171

Els diputats i les diputades podran formular preguntes al Govern de les Illes Balears i a cadascun dels membres d'aquest.

Article 172

1. Les preguntes hauran de presentar-se per escrit davant la Mesa de la cambra.

2. No serà admesa la pregunta d'interès personal exclusiu de qui la formula o de qualsevol altra persona singularitzada, ni la que suposi consulta d'índole estrictament jurídica.

3. La Mesa qualificarà l'escrit i admetrà la pregunta si s'ajusta a l'establert en aquest capítol.

Article 173

Si no hi figura cap altra indicació, s'entendrà que qui formula la pregunta en sol·licita resposta per escrit i, si en sol·licitava resposta oral i no ho especificava, s'entendrà que aquesta ha de tenir lloc a la comissió corresponent.

Article 174

1. Si es pretenia la resposta oral davant el Ple, l'escrit no podrà contenir més que la formulació escaïda i estricta d'una sola qüestió que interrogui sobre un fet, una situació o una informació sobre si el Govern ha pres o prendrà alguna providència en relació amb un assumpte, o si el Govern no trametrà a la cambra algun document o no la informarà sobre algun extrem. Els escrits es presentaran amb l'antelació que, amb caràcter general, fixi la Mesa, que no serà superior a una setmana ni inferior a dos dies.

2. Els diputats i les diputades que formin part dels grups parlamentaris que conformen el Govern no podran formular preguntes amb sol·licitud de resposta oral davant el Ple.

3. Les preguntes s'inclouran a l'ordre del dia, donant prioritat a les presentades pels diputats i les diputades que encara no haguessin presentat preguntes en el Ple el mateix període de sessions. Sense perjudici d'aquests criteris, el president o la presidenta, d'acord amb la Junta de Portaveus, assenyalarà el nombre de preguntes a incloure a l'ordre del dia de cada sessió plenària i el criteri de distribució entre diputats i diputades corresponents a cada grup parlamentari, en proporció a la seva importància numèrica a la cambra i, si escau, entre els diputats no adscrits.

4. En el debat, després de la formulació de la pregunta per part del diputat o la diputada, contestarà el membre del Govern a qui s'hagi dirigit la pregunta o un altre qualsevol dels membres d'aquest si la pregunta s'havia dirigit al Govern sense precisar. El diputat o la diputada podrà intervenir a continuació per replicar o repreguntar i, després de la nova intervenció del representant corresponent del Govern, acabarà el debat. La Presidència distribuirà per igual el temps entre les persones intervinents i aquestes se'l distribuïran de la forma que millor els convengui, sense que en cap cas la tramitació de la pregunta no pugui excedir de cinc minuts. La Presidència vetllarà per l'estricta compliment dels temps assenyalats. Acabat el temps d'una intervenció, el president o la presidenta, automàticament, concedirà la paraula a qui hagi d'intervenir a continuació o passarà a la qüestió següent. En l'exposició de la pregunta davant el Ple, el diputat o la diputada podrà ser substituït per un altre membre del seu grup parlamentari, prèvia comunicació a la Presidència a l'inici del Ple. La pregunta serà imputada a qui va formular originàriament la qüestió.

5. El Govern podrà sol·licitar, motivadament, en qualsevol moment i per una sola vegada respecte de cada pregunta, que sigui posposada per a l'ordre del dia de la sessió plenària següent. Excepte en aquest cas, les preguntes presentades i les incloses i no tramitades hauran de ser reiterades, si se'n desitjava el manteniment per a la sessió plenària següent.

Article 175

Qualsevol diputat o diputada podrà sol·licitar fins a les onze hores del dia anterior en què hi hagi sessió plenària, la substitució d'una pregunta seva inclosa a l'ordre del dia per una altra que haurà de referir-se a fets o circumstàncies d'especial actualitat o urgència que no hagin pogut ser objecte de pregunta en els terminis ordinaris.

Aquesta substitució s'ajustarà al següent procediment:

- a) Només es podrà substituir un màxim de dues preguntes per grup parlamentari.
- b) La sol·licitud especificarà la pregunta substituïda i el text de la nova pregunta, que s'ajustarà al que disposa aquest article i haurà de referir-se a fets o circumstàncies d'especial actualitat o urgència que no hagin pogut ser objecte de pregunta en els terminis ordinaris.
- c) La petició de substitució serà immediatament traslladada al Govern per al seu coneixement.
- d) La Mesa de la cambra comprovarà el compliment dels requisits establerts per a la substitució i posarà en coneixement de les persones portaveus les substitucions realitzades.

Article 176

1. Les preguntes respecte de les quals es pretengui resposta oral en comissió seran en condicions de ser incloses a l'ordre del dia un cop publicades en el *Butlletí Oficial del Parlament de les Illes Balears*.

2. Es tramitaran conformement amb l'establert a l'apartat 4 de l'article 174 anterior, amb la particularitat que tant les primeres intervencions com les de rèplica seran per un temps de cinc minuts.

3. En l'exposició de la pregunta davant la comissió, el diputat o la diputada podrà ser substituït per un altre membre del seu grup parlamentari, prèvia comunicació a la Presidència a l'inici de la comissió.

4. Conclòs un període de sessions, les preguntes pendents es tramitaran com a preguntes amb resposta escrita, a contestar en els vint dies següents al de la finalització del període esmentat.

Article 177

1. La contestació per escrit a les preguntes, dins o fora del període de sessions, haurà de realitzar-se en els vint dies següents al de la comunicació d'aquestes al Govern i se'n prorrogarà el termini a petició motivada d'aquest i per acord de la Mesa de la cambra, per un altre termini de fins a deu dies més. La resposta, sense perjudici de la seva publicació, serà traslladada al diputat o la diputada demanant.

2. La resposta del Govern ha de ser clara i precisa amb relació a l'objecte de la pregunta. La remissió a informacions publicades, si escau, ha de ser sempre complementària de la resposta, sense substituir-la.

3. Les respostes han de ser individualitzades, llevat que hi hagi causes objectives que justifiquin donar una resposta agrupada. En aquest cas, s'han d'indicar els motius que ho justifiquen.

4. Si el Govern no enviava la contestació en aquest termini, el president o la presidenta de la cambra, a petició de l'autor o l'autora de la pregunta, ordenarà que s'inclogui a l'ordre del dia de la sessió següent de la comissió competent, on rebrà el tractament de les preguntes orals, i es donarà compte d'aquesta decisió al Govern.

Article 178

En tots els plens que incloguin preguntes en el seu ordre del dia se'n reservarà una per cada grup parlamentari per formular al president o a la presidenta del Govern.

CAPÍTOL III NORMES COMUNES

Article 179

En les setmanes en què hi hagi sessió ordinària del Ple, es dedicaran, per norma general, dues hores, com a temps mínim, a preguntes i interpel·lacions.

Article 180

1. La Presidència de la cambra és facultada per acumular i ordenar que es debatin simultàniament les interpel·lacions o les preguntes incloses en un ordre del dia i relatives al mateix tema o a temes connexos entre si.

2. La Mesa, oïda la Junta de Portaveus, podrà declarar no admissibles a tràmit aquelles preguntes o interpel·lacions el text de les quals incorri en els supòsits prevists en el punt primer de l'article 118 d'aquest reglament.

3. De tota interpel·lació o pregunta, la Mesa, un cop admesa, en donarà trasllat immediat al Govern.

TÍTOL X DE LES PROPOSICIONS NO DE LLEI

Article 181

Els grups parlamentaris podran presentar proposicions no de llei a través de les quals formulin propostes de resolució a la cambra.

Article 182

1. Les proposicions no de llei hauran de presentar-se per escrit a la Mesa de la cambra, qui en decidirà l'admissibilitat, n'ordenarà, si així pertoca, la publicació i n'acordarà la tramitació davant el Ple o la comissió competent en funció de la voluntat manifestada pel grup proponent.

2. Publicada la proposició no de llei, podran presentar-s'hi esmenes per part dels grups parlamentaris, fins al dia anterior al començament de la sessió en què s'hagin de debatre. Aquestes esmenes es trametan immediatament als grups parlamentaris.

3. Per a la inclusió de les proposicions no de llei a l'ordre del dia del Ple hom s'ajustarà al que es disposa, respecte de les interpel·lacions, a l'article 168.3 d'aquest reglament.

Article 183

1. La proposició no de llei serà objecte de debat en el qual podran intervenir, després del grup parlamentari autor d'aquella, una persona representant de cadascun dels grups parlamentaris que hi haguessin presentat esmenes i, a continuació, una persona representant de cadascun dels que no ho haguessin fet. Cada intervenció no podrà excedir de cinc minuts, llevat d'aquells casos que per la seva transcendència i a petició d'un grup parlamentari, previ acord de la Mesa del Parlament oïda la Junta de Portaveus o acord de la Mesa de la comissió, segons pertoqui, s'estableixi una durada major.

2. Concloues aquestes intervencions, si s'havien presentat esmenes, el president o la presidenta, a proposta del grup proponent, suspendrà la sessió per un temps de deu minuts.

3. A continuació o un cop recomençada la sessió, si així pertoca, la persona proponent disposarà d'un temps màxim de cinc minuts per tal de fixar-ne la posició i assenyalar les esmenes acceptades.

4. La persona proponent podrà igualment modificar els termes de la proposició si cap grup no s'hi oposa.

5. Abans de procedir a la votació, les persones esmenants podran retirar-ne, totalment o parcialment, les esmenes. En cas de retirada parcial, la persona proponent manifestarà si continua acceptant les esmenes mantingudes. Ambdues manifestacions s'efectuaran sempre des de l'escó i sense cap tipus d'explicació.

6. Les esmenes no acceptades per la persona proponent no són objecte de votació.

7. El president o la presidenta de la cambra podrà acumular, a efectes de debat, les proposicions no de llei relatives a un mateix tema o a temes connexos entre si.

Article 184

1. Si una proposició no de llei prosperava, la comissió a què correspongui per raó de la matèria en controlarà el compliment. Un cop finalitzat el termini per al compliment de la proposició, i a sol·licitud d'un membre de la comissió, la Mesa requerirà la compareixença del Govern per retre'n compte.

2. Si no es fixava termini per al compliment de la proposició no de llei, la compareixença del Govern es realitzarà en els sis mesos següents a la substanciació d'aquesta davant el Ple.

3. Si el Govern incomplia l'assenyalat en els apartats anteriors, el president o la presidenta, a petició de la comissió o d'un grup parlamentari, inclourà l'assumpte a l'ordre del dia del següent ple que celebri la cambra.

TÍTOL XI

DELS DEBATS GENERALS SOBRE L'ACCIÓ POLÍTICA I DE GOVERN, EXAMEN DE COMUNICACIONS, PROGRAMES O PLANS DEL GOVERN I D'ALTRES INFORMES

CAPÍTOL I

DELS DEBATS GENERALS SOBRE L'ACCIÓ POLÍTICA I DE GOVERN

Article 185

1. El Ple celebrarà un debat anual de política general del Govern de les Illes Balears, tret dels anys en què s'hagin celebrat debats d'investidura o de moció de censura, prèvia petició del Govern de les Illes Balears amb una setmana mínima d'antelació.

2. A més, podran realitzar-se debats generals sobre l'acció política i de Govern si ho sol·licitava el president o la presidenta del Govern o ho decidia la Mesa, d'acord amb la Junta de Portaveus, a iniciativa de dos grups parlamentaris o d'una cinquena part dels diputats i les diputades. Quan aquests debats se celebrin per iniciativa parlamentària, no podran tenir lloc més de dues vegades en el conjunt dels períodes de sessions de cada any.

Article 186

1. En tots els casos de l'article anterior, el debat s'iniciarà amb la intervenció del president o la presidenta del Govern per un temps no superior a noranta minuts. Després d'una suspensió de la sessió que, a criteri de la Presidència del Parlament, no serà inferior a quatre hores ni superior a vint-i-quatre i sempre dins el mateix dia, intervindrà una persona representant de cada grup parlamentari durant trenta minuts.

2. El president o la presidenta del Govern podrà fer ús de la paraula totes les vegades que ho sol·liciti. Quan respongui individualment a una persona de les que hagin intervingut, aquesta tindrà dret a una rèplica de deu minuts i la resposta individual del president o la presidenta tindrà una durada màxima de vint minuts. Si el president o la presidenta del Govern respon de manera global a les persones representants dels grups, aquestes únicament tendran dret a una sola rèplica de deu minuts i la resposta global del president o la presidenta tindrà una durada màxima de quaranta-cinc minuts.

3. Quan en el debat intervé el president o la presidenta no podrà intervenir cap altre membre del seu govern.

Article 187

1. Conclòs el debat, s'obrirà un termini de quaranta-vuit hores durant el qual els grups parlamentaris podran presentar propostes de resolució davant la Mesa amb un màxim de deu per grup més dues per cada diputat o diputada que en formi part. La Mesa admetrà les que siguin congruents amb la matèria objecte del debat i no signifiquin qüestió de confiança o moció de censura al Govern.

2. Les propostes admeses es tractaran en un ple específic que s'haurà de celebrar dins els vuit dies posteriors a la finalització del debat.

3. Les propostes de resolució es podran defensar durant un temps màxim de deu minuts. Acabat el torn de defensa, cadascun dels grups, per un temps no superior a deu minuts, es posicionarà respecte de les propostes dels altres grups.

4. El seguiment del compliment de les propostes de resolució aprovades es realitzarà d'acord amb allò previst per a les proposicions no de llei.

CAPÍTOL II DE LES COMUNICACIONS DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Article 188

1. Si el Govern trametia al Parlament una comunicació per tal que es debati, la Mesa, d'acord amb la Junta de Portaveus, en decidirà la tramitació davant el Ple o la comissió.

2. La Mesa, d'acord amb la Junta de Portaveus, podrà acordar que la comunicació es tramiti davant la comissió corresponent i les propostes del debat de la comunicació siguin tramitades davant plenari, per la qual cosa el termini per presentar propostes establert a l'article següent serà de tres dies, havent de ser la Mesa de la comissió davant la qual s'hagi tramitat la comunicació, la que qualifiqui la congruència de les propostes, les quals seran trameses a la Presidència del Parlament, per tal de ser incorporades a l'ordre del dia d'una propera sessió plenària.

3. El debat s'iniciarà amb la intervenció d'un membre del Govern per un temps no superior als trenta minuts, després del qual podrà fer ús de la paraula, per un temps màxim de quinze minuts, una persona representant de cada grup parlamentari.

4. Els membres del Govern podran contestar les qüestions plantejades de forma aïllada, conjunta o agrupant-les per raó de la matèria. Totes les persones intervinents podran replicar durant un termini màxim de deu minuts cadascuna.

Article 189

1. Acabat el debat, s'obrirà un termini de seixanta minuts durant el qual els grups parlamentaris podran presentar davant la Mesa propostes de resolució. La Mesa n'admetrà les propostes congruents amb la matèria objecte del debat.

2. Les propostes admeses podran ser defensades durant un temps màxim de deu minuts. El president o la presidenta podrà concedir un torn en contra pel mateix temps després de la defensa de cadascuna d'aquestes.

3. Les propostes de resolució seran votades segons l'ordre de presentació, excepte aquelles que signifiquin un rebuig total del contingut de la comunicació del Govern, que es votaran en primer lloc.

4. El seguiment del compliment de les propostes de resolució aprovades es realitzarà d'acord amb allò previst per a les proposicions no de llei.

CAPÍTOL III DE L'EXAMEN DELS PROGRAMES I ELS PLANS TRAMESOS PEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Article 190

1. Si el Govern trametia un programa o pla tot requerint el pronunciament del Parlament, la Mesa n'ordenarà la tramesa a la comissió competent.

2. La Mesa de la comissió organitzarà la tramitació i en fixarà els terminis. La comissió designarà, si pertoca, una ponència que estudiï el programa o el pla en qüestió. El debat a la comissió s'ajustarà al previst en el capítol anterior i s'entendrà que el termini per a presentació de propostes de resolució serà de tres dies, si la Mesa del Parlament, d'acord amb la Junta de Portaveus, havia decidit que aquelles s'havien de debatre en el Ple de la cambra.

3. La qualificació de les propostes que s'hagin de debatre a plenari es farà per la Mesa de la comissió.

CAPÍTOL IV DE L'EXAMEN D'INFORMES QUE HAGIN DE TRAMETRE'S AL PARLAMENT

Article 191

Els informes que per disposició constitucional, estatutària o legal hagin de ser retuts al Parlament de les Illes Balears, seran objecte de la tramitació prevista als articles 188 i 189 d'aquest reglament, amb l'exclusió de la intervenció inicial del Govern, que podrà donar lloc o no, segons la seva naturalesa, a la formulació de propostes de resolució.

CAPÍTOL V DE LES INFORMACIONS DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Article 192

1. Els membres del Govern, a petició pròpia o quan així ho sol·liciti la comissió corresponent, el president o la presidenta d'aquesta o una cinquena part dels diputats i les diputades, compareixeran davant aquesta comissió per tal de celebrar una sessió informativa.

2. Els grups parlamentaris també podran sol·licitar compareixences dels membres del Govern. En cada període de sessions, podran precisar que una de les sol·licituds es tramiti com en els supòsits del punt anterior, i la resta es tramitarà com a propostes per debatre en el si de la comissió.

3. El desenvolupament de la sessió constarà de les fases següents:

- a) Si la petició de compareixença és a iniciativa del Govern, a petició pròpia o quan ho sol·liciti la comissió corresponent, el president o la presidenta d'aquesta, una cinquena part dels diputats i les diputades o diversos grups parlamentaris de manera conjunta, s'iniciarà amb l'exposició oral del conseller o la consellera per un temps màxim de trenta minuts; seguirà la suspensió per un temps màxim de quaranta-cinc minuts per tal que els diputats i les diputades i els grups parlamentaris puguin preparar la formulació de preguntes o observacions; i finalitzarà amb la posterior resposta d'aquestes per part del membre del Govern. Els grups parlamentaris podran formular preguntes o observacions als membres del Govern durant un temps màxim de quinze minuts. Aquest temps podrà utilitzar-se en una o dues intervencions. El diàleg entre el representant de cada grup parlamentari i el membre del Govern serà interactiu.
- b) Si la petició de compareixença és a iniciativa d'un grup parlamentari, s'iniciarà amb l'exposició oral del conseller o la consellera per un temps màxim de quinze minuts, seguirà la suspensió per un temps màxim de quaranta-cinc minuts per tal que els diputats i les diputades i els grups parlamentaris puguin preparar la formulació de preguntes o observacions; i finalitzarà amb la posterior resposta d'aquestes per part del membre del Govern. El grup parlamentari proponent podrà formular preguntes o observacions als membres del Govern durant un temps màxim de vint minuts i la resta de grups parlamentaris durant un temps màxim de deu minuts. Aquest temps podrà utilitzar-se en una o dues intervencions. El diàleg entre el representant de cada grup parlamentari i el membre del Govern serà interactiu.

4. Els membres del Govern podran comparèixer a aquests efectes assistits d'autoritats i personal funcionari dels departaments respectius.

5. Sol·licitada per un grup parlamentari o per la cinquena part dels diputats i les diputades que integren la comissió la compareixença d'un membre del Govern per tal de celebrar una sessió informativa i transcorreguts sis mesos des que la compareixença estigui en condicions de ser inclosa a l'ordre del dia sense que aquesta s'hagi produït, el grup parlamentari o els diputats i/o les diputades que l'hagin sol·licitada podran adreçar-se a la Presidència del Parlament de les Illes Balears i sol·licitar que se substanciï davant del Ple en la primera sessió que se celebri.

6. Les compareixences davant el Ple sol·licitades d'acord amb el que es preveu a l'apartat anterior es desenvoluparan d'acord amb el que disposa l'article 193 següent.

Article 193

1. Els membres del Govern, a petició pròpia o per acord de la Mesa o de la Junta de Portaveus, compareixeran davant el Ple per tal d'informar sobre un assumpte determinat.

2. Després de l'exposició oral del membre del Govern per un temps màxim de trenta minuts, podran intervenir les persones representants de cada grup parlamentari durant deu minuts cadascuna, per tal de fixar-ne les posicions, formular preguntes o fer observacions, que contestarà el membre Govern sense que hi hagi una votació posterior, per un temps màxim de deu minuts si contesta de forma individual o de vint minuts si contesta de forma global.

TÍTOL XII D'ALTRES COMPETÈNCIES DEL PARLAMENT

CAPÍTOL I DE LA INICIATIVA LEGISLATIVA DAVANT EL CONGRÉS DELS DIPUTATS

Article 194

1. Conformement amb el que es preveu als articles 87.2 de la Constitució i 50.2 i 3 de l'Estatut d'Autonomia, el Parlament de les Illes Balears podrà sol·licitar del Govern de l'Estat l'adopció de projectes de llei o trametre a la Mesa del Congrés dels Diputats una proposició de llei sobre qualsevol matèria de política general.

2. La iniciativa correspondrà:

- a) A un diputat o una diputada amb la signatura d'altres quatre membres de la cambra.
- b) A un grup parlamentari amb la sola signatura de la persona que en sigui portaveu.

3. Els tràmits a seguir en el Parlament de les Illes Balears en seran els prevists en aquest reglament per a les proposicions de llei.

4. La votació en el Ple en serà pública, en els termes prevists a l'article 97 d'aquest reglament.

5. L'aprovació n'exigirà la majoria absoluta de la cambra.

6. El president o la presidenta del Parlament de les Illes Balears farà trasllat de l'acord adoptat pel Ple, en el termini màxim de vint dies, al Govern de l'Estat o a la Mesa del Congrés dels Diputats, segons els casos.

Article 195

1. Per a la designació dels tres diputats i/o diputades a què fa referència l'article 87.2 de la Constitució se seguiran els criteris següents:

- a) Només podran ser designats aquells diputats i/o diputades que haguessin votat a favor de l'acord final del Ple.

- b) Correspondrà d'efectuar la designació a la Mesa del Parlament, a proposta del president o la presidenta, d'acord amb la Junta de Portaveus.
- c) L'acord de designació haurà d'adoptar-se durant la mateixa sessió del Ple i, si no era possible, dins del termini màxim dels cinc dies següents. En el primer cas, el president o la presidenta en retrà compte immediat a la cambra; en el segon, li ho comunicarà a la sessió següent del Ple.
- d) L'acord serà publicat en el *Butlletí Oficial del Parlament de les Illes Balears* i comunicat a la Mesa del Congrés dels Diputats.

2. La Mesa del Parlament farà lliurament als diputats i/o les diputades designats de les credencials oportunes.

3. Els diputats i/o les diputades designats compareixeran davant la Mesa del Parlament totes les vegades que aquesta ho requereixi, amb la finalitat d'informar de la seva actuació en el Congrés dels Diputats.

4. Si el projecte o la proposició de llei era aprovat per les Corts Generals, els diputats i/o les diputades designats compareixeran davant la Mesa i la Junta de Portaveus i informaran sobre la seva gestió. A la primera sessió de la cambra, hi compareixeran per tal d'informar.

CAPÍTOL II DE LA INTERPOSICIÓ DEL RECURS D'INCONSTITUCIONALITAT I NOMENAMENTS

Article 196

1. A iniciativa de dos grups parlamentaris o d'una cinquena part dels diputats i les diputades, o per decisió de la Mesa, d'acord amb la Junta de Portaveus, el president o la presidenta haurà de convocar el Ple als efectes de determinar la procedència d'interposar el recurs d'inconstitucionalitat a què es refereix l'article 50.4 de l'Estatut d'Autonomia.

2. L'acord a què es refereix l'apartat anterior serà adoptat pel Ple en votació per majoria absoluta.

3. Correspon al Ple, amb la mateixa majoria, de prescriure que sigui el Govern qui es personi en aquest procediment.

Article 197

1. Si no hi havia cap norma específica aplicable als nomenaments de persones que hagués de realitzar el Parlament, aquests seran competència del Ple.

2. La Mesa, conformement amb la Junta de Portaveus, arbitrarà els extrems restants dels procediments concernents a aquests nomenaments.

TÍTOL XIII DE LA DESIGNACIÓ DELS SENADORS I LES SENADORES

Article 198

1. El Ple del Parlament designa els senadors i/o les senadores que han de representar la comunitat autònoma de les Illes Balears al Senat, d'acord amb l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

2. La Mesa del Parlament, d'acord amb la Junta de Portaveus, fixa el nombre de senadors i senadores que correspon proporcionalment a cada grup parlamentari.

3. Les persones proposades pels grups parlamentaris hauran de fer una declaració de no incórrer en cap causa d'inelegibilitat ni d'incompatibilitat per ostentar el càrrec en el supòsit de ser elegides.

4. La Presidència del Parlament fixa el termini en què les persones representants dels grups han de proposar els seus candidats o candidates. Un cop acabat aquest termini, el president o la presidenta farà públiques les resolucions corresponents i convocarà el Ple del Parlament perquè les ratifiqui.

5. La Mesa lliurarà les credencials als senadors i/o les senadores designats.

6. En el supòsit que la legislatura del Senat acabàs abans que la del Parlament de les Illes Balears, la Mesa efectuarà el lliurament de les noves credencials per a la seva presentació davant d'aquell, en el termini màxim de quinze dies des que s'haguessin celebrat eleccions al Senat.

7. Les vacants que es produeixin durant una mateixa legislatura seran cobertes mitjançant el procediment establert en els apartats anteriors, sense alterar la relació de proporcionalitat entre els grups parlamentaris, per la qual cosa la persona substituïda ha de ser proposada pel mateix grup parlamentari que havia proposat la persona antecessora.

8. Els senadors i/o les senadores designats pel Parlament de les Illes Balears compareixeran davant la comissió parlamentària pertinent a iniciativa pròpia o a requeriment d'un grup parlamentari o d'una cinquena part dels diputats i les diputades per informar de la seva activitat al Senat.

TÍTOL XIV DEL PARLAMENT OBERT

CAPÍTOL I DE LA COMISSIÓ DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

SECCIÓ 1a NORMES GENERALS DE FUNCIONAMENT

Article 199

1. Es crea la Comissió de Participació ciutadana per afavorir i millorar la participació ciutadana i de les entitats, dels col·lectius socials, de les organitzacions acreditades més importants i de representants de corporacions de dret públic; també de professionals i experts de reconegut prestigi, afectats o interessats per qüestions d'interès general o per les iniciatives legislatives presentades al Parlament.

2. Un o més grups parlamentaris, així com els indicats a l'apartat anterior, podran sol·licitar la reunió de la Comissió per tractar i analitzar una qüestió d'interès general o una iniciativa legislativa. Es procedirà a la convocatòria de la Comissió sempre que la Junta de Portaveus ho acordi per unanimitat.

3. Les sessions de la Comissió de Participació ciutadana són públiques, tenen caràcter informatiu i les conclusions no són vinculants.

4. La Comissió estarà presidida per la Mesa del Parlament, integrada per un membre de cada grup parlamentari i assistida per l'Oficialia Major.

5. Les decisions que pugui prendre la Comissió s'adoptaran sempre segons el criteri de vot ponderat.

6. En el marc d'aquesta comissió s'entenen com a entitats les formalment inscrites en el Registre d'Associacions del Govern.

7. En el marc d'aquesta comissió s'entenen com a col·lectius aquells que facin la seva sol·licitud signada almenys per vint-i-cinc persones amb domicili censat a les Illes Balears i hauran de contenir els requisits d'identificació prevists a l'article 66 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

8. De la mateixa manera, es fomentarà la participació dels representants dels ajuntaments i dels representants dels consells insulars de la comunitat autònoma de les Illes

Balears que vulguin accedir al Parlament per traslladar els assumptes que afecten els seus consistoris i siguin competència del Govern de les Illes Balears.

SECCIÓ 2a DE LES COMPAREIXENCES

Article 200

En relació amb el debat i l'estudi d'una qüestió d'interès general, amb l'acord unànim de la Junta de Portaveus, per tal de dur a terme la participació ciutadana prevista a l'article 199.1 anterior, la Mesa del Parlament habilitarà un període de cinc dies per tal que els indicats en aquest article i qualsevol grup parlamentari puguin presentar, davant la Mesa de la Comissió de Participació ciutadana, propostes de compareixença motivades que tinguin relació amb l'assumpte, per part d'experts, d'entitats i col·lectius, previstos a l'article 199.6 i 7 d'aquest reglament.

Article 201

1. Per poder fer realitat la participació ciutadana prevista a l'article 199.1 anterior en relació amb els projectes de llei, a petició d'un o més grups parlamentaris, amb l'acord unànim de la Junta de Portaveus, la Mesa del Parlament, una vegada admès a tràmit un projecte de llei que no estigui incurs en les excepcions que estableix el punt 4 d'aquest article, disposarà que els indicats a l'article 199.1 anterior i qualsevol grup parlamentari puguin presentar, dins els primers cinc dies del termini de quinze dies establert a l'article 124.2 d'aquest reglament, davant de la Mesa de la Comissió de Participació ciutadana, propostes de compareixença motivades que tinguin relació amb l'assumpte per part d'experts, d'entitats i col·lectius, recollits a l'article 199.6 i 7 ja esmentat.

2. De la mateixa manera, després del tràmit de la presa en consideració d'una proposició de llei, a petició d'un o més grups parlamentaris, amb l'acord unànim de la Junta de Portaveus, la Mesa del Parlament, sempre que no estigui incursa en les excepcions que estableix el punt 4 d'aquest article, disposarà que els indicats a l'article 199.1 anterior i qualsevol grup parlamentari puguin presentar, dins els primers cinc dies del termini de quinze dies de l'article 139.6 anterior, davant de la Mesa de la Comissió de Participació ciutadana, propostes de compareixença motivades que tinguin relació amb l'assumpte per part d'experts, d'entitats i col·lectius recollits a l'article 199.6 i 7 esmentat.

3. La Mesa de la Comissió de Participació ciutadana valorarà les propostes de compareixença i, si escau, d'acord amb l'establert a l'article 199.4 anterior, elaborarà la proposta d'ordre del dia. La Mesa de la Comissió podrà determinar que les entitats i els col·lectius referits a l'article 199.6 i 7 ja esmentat puguin exposar per escrit les seves opinions o els criteris sobre la iniciativa legislativa de què es tracta i fer-ne arribar, si escau, el contingut als grups parlamentaris.

La Mesa de la Comissió podrà establir un màxim de cinc compareixences.

Cada grup parlamentari podrà elegir una de les compareixences no incorporades per la Mesa de la Comissió a l'objecte que s'inclogui a l'ordre del dia.

Si durant el termini establert no s'han presentat sol·licituds de compareixença, la Mesa del Parlament donarà per conclòs el procediment i, si es tracta d'una iniciativa legislativa, obrirà el termini per a la presentació d'esmenes i continuarà la tramitació legislativa que estableix el títol VI d'aquest reglament.

4. Quant a la participació relativa al procediment legislatiu en quedaran exempts els projectes i les proposicions de llei d'especialitats en el procediment legislatiu que figuren al capítol III del títol VI d'aquest reglament. Així, no estaran subjectes a aquesta norma els projectes i les proposicions de llei:

1. De desenvolupament bàsic de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.
2. El projecte de llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma.
3. De la reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.
4. De la competència legislativa de les comissions.
5. La tramitació d'un projecte o d'una proposició de llei en lectura única.
6. El procediment simplificat.

Igualment, no estaran subjectes a aquest procediment els decrets legislatius i els decrets llei.

Les proposicions de llei d'iniciativa legislativa popular seran tramitades segons la llei específica que les reguli.

5. Les compareixences, en el si de la Comissió de Participació ciutadana, se substanciaran pel procediment següent:

1. Intervenció del o la compareixent, per un temps de deu minuts, per fixar posició davant de la iniciativa legislativa o qüestió d'interès general. A continuació intervendran els altres compareixents sobre la mateixa iniciativa legislativa o qüestió d'interès general.
2. Després intervindran els representants dels grups parlamentaris, de major a menor, per un temps de deu minuts, per manifestar criteri o formular preguntes.
3. Finalment, podran intervenir els compareixents, per contestar o fer aclariments, per un temps de cinc minuts.
4. No hi haurà torn de rèplica.

6. Les compareixences conclouran en el termini màxim de quinze dies des de l'inici del tràmit que indiquen els punts 1 i 2 d'aquest article. Quan es tracti de la participació a la iniciativa legislativa, finalitzat aquest termini, la Mesa del Parlament obrirà el termini de presentació d'esmenes i prosseguirà el tràmit que estableix el títol VI d'aquest reglament.

CAPÍTOL II DE LA PARTICIPACIÓ AL PROCEDIMENT LEGISLATIU

Article 202

1. Els ciutadans i les ciutadanes de les Illes Balears, mitjançant associacions representatives dels seus interessos formalment inscrites en el Registre d'Associacions del Govern, podran presentar per escrit al Registre del Parlament propostes d'esmenes a l'articulat de les proposicions i dels projectes de llei, excepte en aquells que tractin matèries excloses de la iniciativa legislativa popular.

L'escrit de presentació de les propostes d'esmenes haurà de contenir els requisits d'identificació prevists a l'article 66 de la Llei del procediment administratiu comú de les administracions públiques. Es formularan, en els projectes de llei o en les proposicions de llei, dins el període de quinze dies que estableixen els articles 125.1 i 139.6, respectivament, d'aquest reglament.

2. Després del seu examen per la Mesa del Parlament, si compleixen els requisits d'admissibilitat prevists al Reglament per a igual tipus d'iniciativa, aquesta ordenarà el seu trasllat als grups parlamentaris quan sigui presentat al Registre del Parlament l'acord de la Mesa.

3. Perquè aquestes propostes d'esmenes puguin tramitar-se, un grup parlamentari les ha d'assumir mitjançant la presentació d'un escrit al Registre del Parlament. El termini per assumir-les finalitza el mateix dia que el termini fixat per a la presentació d'esmenes dels grups parlamentaris. Les esmenes poden ser assumides per més d'un grup parlamentari.

4. En el tràmit de defensa en comissió o en Ple d'aquestes esmenes, se'n farà constar l'autoria.

CAPÍTOL III DE LES PREGUNTES D'INICIATIVA CIUTADANA

Article 203

Els ciutadans i les ciutadanes residents a les Illes Balears, les persones jurídiques amb domicili o establiment permanent a la comunitat autònoma, les entitats esmentades a l'article 199.6 i els col·lectius esmentats a l'article 199.7 d'aquest reglament, podran formular preguntes per a la seva resposta oral al Govern o a cadascun dels seus membres.

1. Les preguntes es presentaran per escrit al Registre General del Parlament i hauran de contenir els requisits d'identificació prevists a l'article 66 de la Llei 39/2015, d'1 octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

2. Després del seu examen, la Mesa del Parlament ordenarà el seu trasllat als grups parlamentaris, sempre que compleixin els requisits d'admissibilitat prevists en aquest reglament per a igual tipus d'iniciativa.

3. Perquè aquestes preguntes puguin tramitar-se en Ple o en comissió, hauran de ser assumides per un diputat o una diputada, qui ho comunicarà a la Mesa del Parlament. Si fossin diversos diputats els que volguessin formular una mateixa pregunta, serà assignada al primer diputat o diputada que hagués manifestat la intenció de fer-ho.

4. La decisió de formular-la en Ple o en comissió correspondrà al diputat o la diputada a qui li hagi estat assignada la pregunta. En tot cas, a l'inici de la seva intervenció, farà constar l'autoria de la iniciativa, i a la seva formulació no podrà modificar, en allò substancial, el contingut originari del text; la seva inclusió a l'ordre del dia respectiu consumeix la quota del grup parlamentari al qual pertany el diputat o la diputada que l'assumeixi.

5. En cada sessió del Ple només podran formular-se un màxim de dues preguntes d'iniciativa ciutadana.

6. En serà d'aplicació a aquestes iniciatives el règim de caducitat previst a l'article 176.3 d'aquest reglament.

TÍTOL XV DE LES DECLARACIONS INSTITUCIONALS

Article 204

1. El Parlament de les Illes Balears pot fer declaracions institucionals sobre assumptes d'interès general per a la comunitat autònoma o per a la ciutadania.

2. Es denominen declaracions institucionals del Parlament de les Illes Balears les acordades unànimement pel president o la presidenta i pels portaveus dels grups parlamentaris. La iniciativa correspon a un o a més d'un grup parlamentari.

3. Aquestes declaracions són llegides en sessió plenària i aprovades per assentiment. Si qualche diputat o diputada no hi atorgava el seu assentiment, se sotmetrà a votació ordinària. Les declaracions aprovades pel Ple es publicaran al *Butlletí Oficial del Parlament de les Illes Balears*.

4. En cap cas no podrà llegir-se més d'una declaració institucional a un mateix ple.

TÍTOL XVI DELS ASSUMPTE EN TRÀMIT A L'ACABAMENT DEL MANDAT PARLAMENTARI

Article 205

Expirat el mandat parlamentari o dissolt el Parlament, quedaran caducats tots els assumptes pendents d'examen i de resolució per part de la cambra, llevat d'aquells dels quals estatutàriament hagi de conèixer la Diputació Permanent d'aquesta.

TÍTOL XVII DE LA REFORMA DEL REGLAMENT

Article 206

1. En la presentació de propostes de reforma al Reglament, s'hi observarà allò disposat en aquest per a les proposicions de llei.

2. Una vegada admeses a tràmit pel Ple de la Cambra, seran trameses a la Comissió de Reglament per tal que en procedeixi a l'estudi i al dictamen.

3. El Ple deliberarà i es pronunciarà sobre aquest dictamen i sobre els vots particulars en la mateixa forma que en el procediment legislatiu ordinari. Hi haurà una votació final sobre la totalitat i es requerirà, per a la seva aprovació, el vot favorable de la majoria absoluta dels diputats i les diputades.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

La Comissió Tècnica Interinsular tindrà iniciativa legislativa a través de propostes que es tramitaran com a proposicions de llei.

DISPOSICIÓ FINAL

Aquest reglament, un cop publicat al *Butlletí Oficial del Parlament de les Illes Balears*, començarà a vigir a partir de la finalització de la novena legislatura. També es publicarà al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

§4

LLEI 1/2019, DE 31 DE GENER, DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS

(BOIB núm. 15, de 2 de febrer de 2019;
BOE núm. 52, d'1 de març de 2019)

Títol preliminar	157
Títol I – El president de les Illes Balears	157
Capítol I – Elecció i estatut personal	157
Capítol II – Atribucions del president	159
Capítol III – Responsabilitat i control parlamentari	161
Títol II – El Govern de les Illes Balears	161
Capítol I – Règim general	161
Capítol II – Atribucions del Consell de Govern	162
Capítol III – Òrgans de suport i de col·laboració del Govern	163
Capítol IV – Control del Govern i representació davant el Parlament	164
Capítol V – Cessament del Govern i procés de transició	164
Títol III – Membres del Govern	166
Capítol I – Vicepresident	166
Capítol II – Els consellers	167
Títol IV – Iniciativa legislativa i potestats normatives del Govern	168
Capítol I – Disposicions generals	168
Capítol II – Procediment d'elaboració normativa	170
Títol V – Principis d'actuació del Govern	175
Capítol I – Principis i regles de conducta	175
Capítol II – Informació i publicitat	177
Disposicions addicionals	177
Disposició transitòria única	180
Disposició derogatòria única	180
Disposicions finals	180

TÍTOL PRELIMINAR

Article 1. Objecte de la llei

1. Aquesta llei té per objecte establir, d'acord amb l'Estatut d'Autonomia, el règim jurídic aplicable al president, al Govern de les Illes Balears i als seus membres, així com regular l'exercici de la iniciativa legislativa i de les potestats normatives del Govern.

2. També estableix els principis i valors que han d'informar l'actuació del govern i regula el procés de transició entre governs.

TÍTOL I

EL PRESIDENT DE LES ILLES BALEARS

CAPÍTOL I

ELECCIÓ I ESTATUT PERSONAL

Article 2. El president

1. El president de les Illes Balears exerceix la més alta representació de la comunitat autònoma i l'ordinària de l'Estat a les Illes Balears. Així mateix, presideix el Govern, en

dirigeix les accions i coordina les funcions dels seus membres, d'acord amb el que estableixen l'Estatut d'Autonomia i aquesta llei.

2. El president rep el tractament de senyor o senyora. Té dret a utilitzar la bandera de la comunitat autònoma de les Illes Balears com a guió i als honors corresponents al càrrec.

Article 3. Elecció i nomenament

1. El president de les Illes Balears ha de ser elegit pel Parlament entre els seus membres, i el rei el nomenarà.

2. En el termini de cinc dies comptadors des del dia en què s'hagi publicat el real decret de nomenament en el *Butlletí Oficial de l'Estat*, i sens perjudici que també es publiqui en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, el president nomenat ha de prendre possessió del càrrec. L'acte de presa de possessió, públic i solemne, consisteix en l'acceptació del càrrec i l'acatament de la Constitució i de l'Estatut d'Autonomia i la resta de l'ordenament jurídic, i s'ha de comprometre a guardar secret respecte de les deliberacions del Consell de Govern.

Article 4. Incompatibilitats

1. El càrrec de president és incompatible amb l'exercici de qualsevol altre càrrec públic ni cap altra activitat laboral, professional, mercantil o industrial. Així mateix, li és aplicable la legislació específica sobre incompatibilitats i conflicte d'interessos dels membres del Govern i alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. En tot cas, el càrrec de president és compatible amb les següents activitats:

- a) El desenvolupament de les funcions pròpies de la condició de parlamentari i les de caràcter representatiu en institucions, organismes o entitats de caràcter públic quan derivin de la condició de president.
- b) Les activitats corresponents a l'administració del patrimoni personal i familiar.
- c) L'exercici de càrrecs representatius, sense remuneració, en un partit polític.
- d) L'exercici de càrrecs honorífics en institucions, organismes o entitats de caràcter social, assistencial o no lucratiu.

Article 5. Cessament

1. El president cessa per alguna de les causes següents:

- a) Després de les eleccions al Parlament de les Illes Balears.
- b) L'aprovació de la moció de censura.
- c) La denegació de la qüestió de confiança.
- d) La dimissió comunicada per escrit al president del Parlament.
- e) La incapacitat física o psíquica permanent que l'impossibiliti per a l'exercici del càrrec.
- f) La sentència ferma dels tribunals que l'inhabiliti per a l'exercici del càrrec.
- g) La pèrdua de la condició de diputat del Parlament.
- h) La incompatibilitat declarada i publicada, d'acord amb la normativa específica d'aplicació.

2. En les causes que preveuen les lletres a), b), c) i d) de l'apartat 1 d'aquest article, el president ha de continuar en l'exercici del càrrec fins que el successor n'hagi pres possessió.

3. La incapacitat a què fa referència la lletra e) de l'apartat 1 d'aquest article l'ha d'apreciar motivadament el Consell de Govern, mitjançant un acord, com a mínim, de les tres cinquenes parts dels seus membres, i proposada al Parlament, el qual, en cas que l'estimi, l'ha de declarar per majoria absoluta dels seus membres.

4. Les persones que hagin ocupat el càrrec de president de les Illes Balears tenen dret a rebre, amb caràcter permanent, les atencions honorífiques i protocol·làries corresponents, sempre que no hagin cessat per alguna de les causes establertes en les lletres f) i h) de l'apartat 1 d'aquest article. En tot cas, aquest dret a rebre, amb caràcter permanent, les

atencions honorífiques i protocol·làries corresponents es perd amb motiu de qualsevol sentència ferma amb declaració de culpabilitat, a títol de dol, per qualsevol delictes. A aquests efectes, s'ha de tramitar el corresponent procediment, en el qual s'ha de donar audiència a l'interessat.

Article 6. Vacant del càrrec i presidència interina

1. Si el càrrec de president queda vacant perquè se n'ha produït el cessament per alguna de les causes que estableixen les lletres e), f), g) i h) de l'apartat 1 de l'article anterior, i també en el cas de defunció, el Govern ha de ser presidit interinament, fins a la presa de possessió del nou president, pel vicepresident, si n'hi ha, sempre que aquest tenguí la condició de diputat del Parlament de les Illes Balears, i, si no n'hi ha, pel conseller que, sent també diputat, tenguí atribuïda la secretaria del Consell de Govern.

2. Si cap conseller no compleix els requisits esmentats abans, el Govern ha de ser presidit interinament pel conseller més antic en el càrrec, que també ha de ser diputat del Parlament, i si cap dels consellers no ho és, pel més antic en el càrrec de conseller i, finalment, en igualtat entre ells, pel de més edat.

3. Qui ocupi interinament la Presidència té dret als mateixos honors i tractament que el president i ha d'exercir les funcions i les competències que aquesta llei i la resta de l'ordenament jurídic atorguen al president en funcions.

4. Quan el cessament del president es produeixi per alguna de les causes que estableixen les lletres d), e), f), g) i h) de l'apartat 1 de l'article anterior, i també en el cas de defunció, el president del Parlament, en el termini màxim de dos mesos, ha de reunir la cambra per elegir un nou president.

Article 7. Absències temporals i suplència en la Presidència

1. En els casos d'absència, malaltia o un altre impediment temporal del president, l'ha de substituir el vicepresident o, si no n'hi ha, el membre del Govern que el president hagi designat a aquest efecte. Si no es produeix la designació expressa, el president ha de ser substituït pel conseller que resulti de l'ordre de precedències de les conselleries establert per decret de la Presidència.

2. La substitució comprèn les atribucions de direcció determinades en l'article 10 següent, llevat de les relatives a les lletres i) i l).

Article 8. Representació de les Illes Balears

Durant el temps en què el càrrec de president estigui vacant o en què el president sigui substituït temporalment, i independentment de qui el substitueixi al capdavant del Govern, el president del Parlament ha d'exercir les atribucions de representació de les Illes Balears.

CAPÍTOL II ATRIBUCIONS DEL PRESIDENT

Article 9. Atribucions de representació

1. Correspon al president, com a més alt representant de la comunitat autònoma:
 - a) Exercir la representació de les Illes Balears en les relacions amb les institucions de l'Estat i les altres administracions públiques.
 - b) Convocar eleccions al Parlament de les Illes Balears i als consells insulars, en els termes regulats per la llei.
 - c) Convocar la sessió constitutiva del Parlament, una vegada proclamats els resultats de les eleccions, de conformitat amb el Reglament del Parlament de les Illes Balears.
2. Correspon al president, com a representant ordinari de l'Estat a les Illes Balears:

- a) Promulgar, en nom del rei, les lleis i ordenar-ne la publicació, així com la dels decrets legislatius i dels decrets llei, en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i en el *Butlletí Oficial de l'Estat*, en el termini de quinze dies comptadors des de la data en què s'hagin aprovat.
- b) Ordenar la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* del nomenament del president del Tribunal Superior de Justícia, d'acord amb el que estableix l'Estatut d'Autonomia.

Article 10. Atribucions de direcció

Correspon al president, com a responsable de la direcció del Govern:

- a) Establir les directrius generals de l'acció de govern, d'acord amb el seu programa polític, i impartir les instruccions pertinents als membres del Govern.
- b) Mantenir la unitat de direcció política i administrativa, i coordinar les accions de les diferents conselleries.
- c) Determinar l'estructura de la Presidència i designar-ne els responsables de gabinet de qualsevol rang.
- d) Crear i extingir les conselleries, i també establir-ne la denominació i les competències.
- e) Nomenar i separar els consellers i el vicepresident, si n'hi ha.
- f) Resoldre els conflictes d'atribucions entre les conselleries.
- g) Determinar, mitjançant decret, les suplències dels consellers i del vicepresident, si n'hi ha, en cas d'absència, malaltia o en els casos d'abstenció obligada.
- h) Encomanar transitòriament, en cas de vacant, la titularitat d'una conselleria a un altre membre del Govern.
- i) Dissoldre el Parlament i convocar anticipadament eleccions, amb la deliberació prèvia del Consell de Govern, en els termes que preveu l'Estatut d'Autonomia.
- j) Subscriure instruments de col·laboració i cooperació amb l'Estat i amb les altres comunitats autònomes, o amb altres institucions públiques internacionals o d'altres estats.
- k) Convocar les reunions del Consell de Govern, fixar-ne l'ordre del dia, presidir-les, suspendre-les i aixecar-ne les sessions, així com dirigir els debats i les deliberacions que s'hi produeixin.
- l) Plantejar la qüestió de confiança davant el Parlament de les Illes Balears, amb la deliberació prèvia del Consell de Govern.
- m) Firmar els decrets aprovats pel Govern i ordenar-ne la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.
- n) Firmar els acords del Consell de Govern.
- o) Sol·licitar el dictamen del Consell Consultiu de les Illes Balears, en els supòsits prevists en la legislació vigent.
- p) Sotmetre a la deliberació i a l'acord del Consell de Govern la interposició del recurs d'inconstitucionalitat, així com el plantejament de conflictes de competències davant el Tribunal Constitucional.
- q) Exercir accions judicials, en cas d'urgència, i informar-ne el Consell de Govern en la primera reunió que dugui a terme.
- r) Designar el representant de les Illes Balears en el Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó.
- s) Exercir la resta de funcions que li atribueixi l'ordenament jurídic.

Article 11. Delegació de competències

El president pot delegar en el vicepresident, si n'hi ha, o en un conseller les funcions i les competències que preveuen les lletres b), f), j), p), q) i r).

CAPÍTOL III RESPONSABILITAT I CONTROL PARLAMENTARI

Article 12. Responsabilitat política

1. El president respon políticament davant el Parlament, sens perjudici de la responsabilitat solidària del Govern i de la directa de cada un dels seus membres per la seva gestió.

2. La delegació de funcions executives del president en el vicepresident o en un conseller no l'eximeix de la responsabilitat política davant el Parlament.

Article 13. Moció de censura i qüestió de confiança

El plantejament de la qüestió de confiança i l'adopció de la moció de censura s'han de dur a terme d'acord amb el que disposen l'Estatut d'Autonomia i el Reglament del Parlament.

TÍTOL II EL GOVERN DE LES ILLES BALEARS

CAPÍTOL I RÈGIM GENERAL

Article 14. Naturalesa i composició

1. El Govern, d'acord amb les directrius del president, estableix la política general i dirigeix l'Administració de la comunitat autònoma. Així mateix, exerceix la funció executiva i la potestat reglamentària en el marc de la Constitució, de l'Estatut d'Autonomia i d'aquesta llei.

2. El Govern està integrat pel president, pel vicepresident, si n'hi ha, i pels consellers. Cada conseller està al capdavant d'una conselleria, sens perjudici de l'existència dels consellers sense cartera.

3. El Govern reunit per a l'exercici de les seves funcions constitueix el Consell de Govern.

Article 15. Funcionament del Consell de Govern

El funcionament del Consell de Govern s'ha d'ajustar a les regles següents:

- a) La convocatòria, la constitució, el desenvolupament de les sessions i l'adopció d'acords del Consell de Govern es poden dur a terme tant de manera presencial com a distància. En aquest darrer supòsit, els mitjans telemàtics han de comptar amb les garanties establertes legalment per a aquest tipus de comunicació i, en tot cas, han de permetre garantir la identitat dels comunicants i l'autenticitat dels missatges, informacions i manifestacions verbals o escrites transmeses, sense interceptació o alteració dels continguts. A aquests efectes, es considerarà com a lloc de la reunió on es trobi la seu del Govern o qualsevol altre lloc del territori de la comunitat autònoma, d'acord amb l'article 57.6 de la Llei 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.
- b) El president convoca per mitjans electrònics les sessions del Consell de Govern. S'han d'adjuntar a la convocatòria l'ordre del dia i la documentació corresponent als assumptes de què s'ha de tractar; si escau, també s'hi ha de fer esment del sistema de connexió o dels llocs en què estiguin disponibles els mitjans tècnics necessaris per assistir a la sessió i participar-hi.

- c) La constitució del Consell de Govern és vàlida si hi assisteixen, de manera presencial o a distància, el president, o la persona que el substitueixi, i la meitat, com a mínim, dels consellers.
- d) Les deliberacions del Consell de Govern, així com les opinions i els vots que s'hi emetin, presencialment o telemàticament, tenen caràcter secret i els seus membres estan obligats a observar el deure de reserva, fins i tot després del cessament. Aquest caràcter secret s'estén als documents que, sense formar part d'un expedient administratiu, es fan servir per prendre decisions a les reunions del Consell de Govern, llevat que aquest acordi fer-los públics.
- e) Els acords del Consell de Govern s'adopten per majoria dels membres presents, físicament o telemàticament. El president dirimeix amb el seu vot els possibles empats.
- f) Només poden adoptar-se acords sobre els assumptes que figurin en l'ordre del dia. No obstant això, i per raons d'urgència, el Consell de Govern pot deliberar sobre altres assumptes no inclosos en l'ordre del dia i, si escau, adoptar els acords pertinents.
- g) El president pot convocar a les reunions del Consell de Govern càrrecs públics, funcionaris de l'administració i experts el parer dels quals es consideri necessari. La seva intervenció s'ha de limitar a l'assumpte sobre el qual hagin d'informar. En tot cas, els és aplicable el deure de reserva dels membres del Consell de Govern.

Article 16. Secretaria del Consell de Govern

1. De les sessions del Consell de Govern se n'ha d'estendre una acta en format electrònic en la qual han de constar, com a mínim, les circumstàncies relatives al temps, al lloc i als assistents, i també els acords adoptats i, si escau, si han comparegut de forma presencial o a distància, amb indicació de les raons per les quals l'assistència no ha pogut ser presencial.

2. Per decret de la Presidència s'ha de determinar el conseller que ha d'exercir la secretaria del Consell de Govern i el règim de suplència.

CAPÍTOL II ATRIBUCIONS DEL CONSELL DE GOVERN

Article 17. Atribucions del Consell de Govern

Correspon al Consell de Govern:

- a) Establir la política general de la comunitat autònoma, d'acord amb el programa polític definit pel president, i dirigir l'administració.
- b) Aprovar els projectes de llei i trametre'ls al Parlament perquè els tramiti, i també determinar retirar-los en els termes que estableix el Reglament de la cambra.
- c) Aprovar el projecte de llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma.
- d) Aprovar els decrets llei i, amb la delegació prèvia del Parlament, els decrets legislatius, en els termes que preveu l'Estatut d'Autonomia.
- e) Exercir la potestat reglamentària mitjançant l'aprovació de decrets.
- f) Manifestar el criteri respecte de la presa en consideració de les proposicions de llei que li trameti la Mesa del Parlament, així com la conformitat o no a la tramitació de les que suposin increment de les despeses o disminució dels ingressos pressupostaris.
- g) Deliberar sobre la qüestió de confiança que el president proposi presentar davant el Parlament de les Illes Balears.
- h) Deliberar sobre la decisió del president de dissoldre de manera anticipada el Parlament.

- i) Acordar la interposició del recurs d'inconstitucionalitat i totes les altres actuacions davant el Tribunal Constitucional que corresponguin al Govern de les Illes Balears.
- j) Proposar al Parlament de les Illes Balears la incapacitació del president en els termes que estableix aquesta llei.
- k) Sol·licitar que el Parlament de les Illes Balears es reunixi en sessió extraordinària.
- l) Autoritzar la firma dels instruments de col·laboració i cooperació amb l'Estat i amb les altres comunitats autònomes, o amb altres institucions públiques internacionals o d'altres països.
- m) Nomenar i separar per decret els càrrecs públics de l'Administració de la comunitat autònoma quan li ho atribueixi la legislació vigent.
- n) Adoptar les mesures necessàries per executar, dins el territori propi, els tractats i els convenis internacionals i els actes normatius en allò que afecti les competències de la comunitat autònoma.
- o) Exercir les facultats de coordinació dels consells insulars de conformitat amb la legislació vigent.
- p) Concedir honors i distincions quan no correspongui a un altre òrgan, d'acord amb la normativa específica.
- q) Exercitar accions judicials i desistir-ne d'acord amb la legislació específica aplicable.
- r) Exercir totes les altres facultats que li atribueixin les disposicions vigents.

Article 18. Comissions delegades

1. El Govern de les Illes Balears, mitjançant decret, pot constituir comissions delegades sobre matèries específiques, integrades pel president o el vicepresident i per dos o més consellers.

2. El decret de creació ha d'indicar la composició d'aquestes comissions, la presidència i la secretaria, així com les funcions que tenguin assignades. En tot cas, el règim general de funcionament de les comissions esmentades s'ha d'ajustar als criteris establerts per al Consell de Govern.

CAPÍTOL III ÒRGANS DE SUPORT I DE COL·LABORACIÓ DEL GOVERN

Article 19. La Comissió de Secretaris Generals

1. La Comissió de Secretaris Generals és l'òrgan col·legiat encarregat de preparar les deliberacions i els acords del Consell de Govern. La convocatòria, la constitució, el desenvolupament de les sessions i l'adopció d'acords de la Comissió es poden dur a terme tant de manera presencial com a distància per mitjans electrònics legalment establerts, en els mateixos termes prevists per al Consell de Govern.

2. Un decret del Consell de Govern ha de regular el funcionament, la composició i l'organització de la Comissió de Secretaris Generals.

Article 20. Gabinetes

1. Els gabinets constitueixen estructures de suport polític i tècnic, d'assistència i d'assessorament directe de la Presidència i dels membres del Govern.

2. El Gabinet de la Presidència l'integren òrgans directius, personal eventual, personal funcionari i personal laboral, en els termes que estableixin el decret d'estructura orgànica i les relacions de llocs de treball.

3. Els gabinets de les conselleries els integra personal eventual, de conformitat amb la legislació de funció pública. Aquest personal apleix tasques de confiança i d'assessorament qualificat i, en cap cas, no pot executar actes o adoptar resolucions que

corresponguin als òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma ni exercir funcions pròpies del personal funcionari.

4. En el supòsit del Govern en funcions, el personal eventual dels gabinets s'ha de mantenir fins a la presa de possessió del nou govern.

Article 21. Comissionats autonòmics

1. Els comissionats autonòmics són persones de prestigi reconegut que desenvolupen amb caràcter temporal funcions concretes de representació de la comunitat autònoma en els àmbits i els fòrums que es determinin.

2. Els comissionats autonòmics són nomenats per decret del Consell de Govern, que ha de determinar la durada i l'abast específic del mandat de representació, així com les retribucions, dietes o indemnitzacions que, si escau, els corresponguin per raó de les funcions exercides.

Article 22. El portaveu del Govern

El president pot nomenar un portaveu del Govern d'entre els membres del Consell de Govern.

CAPÍTOL IV CONTROL DEL GOVERN I REPRESENTACIÓ DAVANT EL PARLAMENT

Article 23. Control dels actes del Govern

1. El Govern de les Illes Balears actua d'acord amb la Constitució, l'Estatut d'Autonomia i la resta de l'ordenament jurídic.

2. El control polític de l'acció del Govern és exercit pel Parlament de les Illes Balears, d'acord amb aquesta llei i el Reglament de la cambra. El Govern ha de facilitar als diputats del Parlament de les Illes Balears el control de l'acció política.

3. L'actuació del Govern es pot impugnar davant les jurisdiccions competents, d'acord amb les seves lleis reguladores.

Article 24. Control parlamentari del govern en funcions

El govern cessant, mentre està en funcions, queda sotmès al control parlamentari en els mateixos termes que el Govern.

Article 25. Representació del Govern davant el Parlament

1. La representació del Govern davant el Parlament correspon al president de les Illes Balears.

2. No obstant això, el despatx ordinari d'assumptes entre el Govern i el Parlament s'ha de canalitzar per mitjà del secretari del Consell de Govern i del representant del Govern davant la Junta de Portaveus.

CAPÍTOL V CESSAMENT DEL GOVERN I PROCÉS DE TRANSICIÓ

Article 26. El cessament del Govern

1. El Govern cessa:

- a) Després de la celebració d'eleccions al Parlament.
- b) Per dimissió del seu president.
- c) Per pèrdua de la confiança del Parlament o per l'aprovació d'una moció de censura.

2. El Govern també cessa amb motiu del cessament del president per les causes que preveuen les lletres e), f), g) i h) de l'article 5 d'aquesta llei, o amb motiu de la seva defunció.

Article 27. El govern en funcions

1. El govern cessant continua en funcions fins a la presa de possessió del nou govern i es regula pels principis i les regles d'actuació que estableix aquest capítol.

2. L'acció del govern en funcions es limita a la gestió ordinària dels assumptes públics i a l'adopció de les mesures que resultin necessàries en casos d'urgència o per raons d'interès general.

Article 28. Principis d'actuació del govern en funcions

Durant el procés de transició entre governs, el govern en funcions ha d'actuar de conformitat amb els principis d'actuació següents:

- a) Principi d'intervenció mínima: el Govern s'ha de limitar a les previsions que estableix aquest capítol, i s'ha d'abstenir d'adoptar qualsevol altra mesura, tret de casos d'urgència o per raons d'interès general, l'acreditació expressa dels quals així ho justifiqui.
- b) Principi de neutralitat política: el Govern s'ha d'abstenir d'adoptar mesures susceptibles de condicionar, comprometre o impedir les actuacions futures del nou govern.
- c) Principis de lleialtat i col·laboració: l'acció de govern ha de facilitar el desenvolupament normal del procés de formació del nou govern i el traspàs de poders, i s'ha de garantir el lliurament de la documentació necessària.
- d) Principis d'informació i transparència: el Govern, després del cessament, ha de proporcionar de manera transparent la informació sobre l'estat de tramitació dels procediments i dels assumptes pendents de cada conselleria i dels òrgans directius.

Article 29. Limitacions del govern en funcions

1. El govern en funcions i els seus membres no poden dur a terme les actuacions següents:

- a) Presentar projectes de llei davant el Parlament, inclòs el projecte de llei de pressuposts de la comunitat autònoma.
- b) Crear comissions delegades del Consell de Govern.

2. Les delegacions legislatives atorgades pel Parlament de les Illes Balears queden en suspens durant el temps que el Govern estigui en funcions com a conseqüència de la celebració d'eleccions al Parlament de les Illes Balears.

Article 30. El president en funcions

El president, com a integrant d'un govern cessant, està sotmès a les mateixes limitacions que el govern en funcions i, a més, no pot:

- a) Dissoldre de manera anticipada el Parlament.
- b) Plantejar una qüestió de confiança.
- c) Variar l'estructura del Govern ni modificar l'estructura orgànica bàsica de les conselleries.

Article 31. Altres limitacions

El Govern en funcions i els seus membres s'han d'abstenir de prendre decisions que excedeixin de les imprescindibles per al funcionament habitual de l'administració o que condicionin l'actuació del govern entrant i, en conseqüència, únicament poden dur a terme les actuacions que s'indiquen a continuació per raó d'urgència o d'interès general, que ha de quedar acreditat i s'ha de motivar degudament, mitjançant una memòria justificativa que s'ha d'incorporar a l'expedient:

- a) Aprovar decrets llei.
- b) Sol·licitar que el Parlament de les Illes Balears es reunixi en sessió extraordinària.
- c) Aprovar reglaments.

- d) Subscriure convenis amb entitats públiques o privades que suposin el reconeixement d'obligacions per a la hisenda de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- e) Aprovar expedients de contractes subjectes a regulació harmonitzada; també en els casos d'expedients d'acords marc o de sistemes dinàmics de contractació.
- f) Aprovar les bases o la convocatòria de processos selectius per accedir a llocs de treball per proveir-los.
- g) Aprovar o modificar les relacions de llocs de treball, quan no es tracti de modificacions puntuals requerides en execució de sentència ferma.
- h) Concedir honors o distincions.
- i) Aprovar o autoritzar convenis de col·laboració i acords de cooperació amb l'Estat i amb altres administracions públiques.
- j) Nomenar personal eventual o contractar personal directiu.
- k) Nomenar o separar càrrecs públics de l'Administració de la comunitat autònoma.
- l) Autoritzar subvencions excepcionades dels requisits de publicitat i concurrència a causa de les característiques especials del beneficiari o de l'activitat, o bé per raons d'interès públic o altres degudament justificades.

Article 32. Informació de traspàs

1. En la darrera sessió abans de la celebració d'eleccions, si aquesta és la causa del cessament del Govern, o en la primera sessió posterior a produir-se alguna de les altres causes de cessament, el Consell de Govern ha d'aprovar una memòria que inclogui:

- a) L'estat d'execució del pressupost de l'exercici en curs.
- b) Les disponibilitats existents a la Tresoreria.
- c) L'import de les obligacions pendents de pagament de l'exercici en curs.
- d) L'import dels compromisos que afectin els dos exercicis següents.
- e) L'import de les operacions d'endeutament concertades en l'annualitat en curs, així com les seves característiques.
- f) La relació de les actuacions en curs més rellevants, així com l'estat de tramitació o d'execució.

2. En la darrera sessió del Consell de Govern en funcions s'ha d'aprovar la memòria general d'actuacions efectuades com a govern en funcions, i s'hi han d'adjuntar les memòries justificatives que preveu l'article anterior.

Article 33. Deure de col·laboració

Els membres del Govern i els titulars dels òrgans directius de l'Administració de la comunitat autònoma han de col·laborar amb lleialtat i transparència en relació amb la informació tramesa als nous càrrecs públics i s'han d'abstenir de dur a terme qualsevol actuació que impedeixi o dificulti el traspàs normal de poders entre els governs.

TÍTOL III MEMBRES DEL GOVERN

CAPÍTOL I VICEPRESIDENT

Article 34. El vicepresident

1. El vicepresident substitueix el president en els casos que preveu aquesta llei. També li correspon l'exercici de les funcions que aquest li encomani o li delegui.

2. El vicepresident pot assumir també la titularitat d'una conselleria, quan així ho disposi el president.

3. L'estatut personal, el nomenament i el cessament del vicepresident s'han de regir pel que disposa aquesta llei per als consellers.

CAPÍTOL II ELS CONSELLERS

Article 35. Els consellers

1. Els consellers són membres del Govern i titulars de la conselleria que tenguin assignada. No obstant això, hi pot haver consellers sense cartera.

2. Per ser conseller es requereix tenir la nacionalitat espanyola, ser major d'edat, gaudir dels drets de sufragi actiu i passiu, i no estar inhabilitat per exercir càrrec o ocupació públics per sentència judicial ferma.

3. Els consellers reben el tractament de senyor o senyora i tenen dret als honors que els corresponen per raó del càrrec.

Article 36. Nomenament

1. Els consellers són nomenats i separats lliurement pel president del Govern i inicien el seu mandat en el moment de la presa de possessió.

2. En el decret de nomenament, s'ha de consignar la conselleria la titularitat de la qual se'ls assigna. Quan es tracti del vicepresident o d'un conseller sense cartera, el nomenament ha d'especificar l'àmbit de funcions conferit, que en cap cas no ha de suposar l'existència de responsabilitat executiva.

3. Els decrets de nomenament s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

4. Els consellers prenen possessió del càrrec davant el president, en un acte públic i solemne, en el qual han d'acceptar el càrrec, acatar la Constitució, l'Estatut d'Autonomia i la resta de l'ordenament jurídic, i s'han de comprometre a guardar secret respecte de les deliberacions del Consell de Govern.

Article 37. Cessament

1. Els consellers cessen per qualsevol de les causes següents:

- a) El cessament o la defunció del president, si bé han de continuar en funcions fins a la presa de possessió del nou govern.
- b) La decisió del president.
- c) La incompatibilitat declarada i publicada, d'acord amb el que disposa la legislació específica aplicable.
- d) La incapacitat i inhabilitació en l'exercici del seu càrrec declarada per sentència ferma.
- e) La dimissió.

2. El cessament produeix efectes des del moment de la publicació del corresponent decret del president en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Article 38. Vacants i suplències

1. En cas de vacant del càrrec de conseller, i mentre no n'hagi pres possessió el nou titular, el president, mitjançant un decret, ha d'encomanar transitòriament a un altre membre del Govern el despatx dels assumptes de la conselleria.

2. En cas d'absència, malaltia o un altre impediment temporal d'un conseller, aquest ha de ser suplert pel conseller que designi el president mitjançant un decret.

3. Els decrets relatius a vacants i suplències dels consellers s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Article 39. Incompatibilitats

Els membres del Govern no poden exercir un altre càrrec públic ni cap altra activitat laboral, professional, mercantil o industrial, tret la mera administració del seu propi patrimoni, personal o familiar. Així mateix, els és aplicable la legislació específica sobre incompatibilitats i conflicte d'interessos dels membres del Govern i alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Article 40. Responsabilitat

Sens perjudici de la responsabilitat política solidària del Govern davant el Parlament de les Illes Balears, els consellers responen directament de la seva gestió.

Article 41. Atribucions dels consellers

Correspon als consellers, com a membres del Govern:

- a) Desenvolupar l'acció de govern en la seva àrea de responsabilitat.
- b) Preparar i presentar al Govern els avantprojectes de llei i projectes de decret relatius a les qüestions pròpies de la seva conselleria.
- c) Dictar ordres en les matèries pròpies de la seva conselleria.
- d) Formular els programes d'actuació i fixar els objectius de la conselleria, als efectes d'elaborar l'avantprojecte de pressuposts generals de la comunitat autònoma.
- e) Proposar al Consell de Govern el nomenament i el cessament dels càrrecs públics dependents de la seva conselleria.
- f) Exercir totes les competències que els atribueixi la legislació vigent.

TÍTOL IV INICIATIVA LEGISLATIVA I POTESTATS NORMATIVES DEL GOVERN

CAPÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 42. Exercici de la iniciativa legislativa i potestats normatives del Govern

El Govern exerceix, d'acord amb aquest títol, la iniciativa legislativa i les potestats normatives que li atribueix l'Estatut d'Autonomia.

Article 43. La iniciativa legislativa

1. El Govern exerceix la iniciativa legislativa mitjançant l'elaboració, l'aprovació i la tramesa posterior dels projectes de llei al Parlament.
2. L'elaboració dels projectes de llei es duu a terme d'acord amb el procediment que estableix aquest títol.
3. Una vegada aprovat el projecte de llei, el Govern l'ha de trametre al Parlament en el termini de deu dies per tal que es tramiti en la forma prevista en el Reglament de la cambra i atenent allò que preveu el Reglament de la Comissió General de Consells Insulars.

Article 44. Els decrets legislatius

En els casos que preveu l'article 48 de l'Estatut d'Autonomia, el Consell de Govern pot dictar normes amb rang de llei que reben el nom de decrets legislatius. L'elaboració dels decrets legislatius es duu a terme d'acord amb el procediment que estableix aquest títol.

Article 45. Els decrets llei

En els casos i amb les limitacions que preveu l'article 49 de l'Estatut d'Autonomia, el Consell de Govern pot dictar mesures legislatives en forma de decrets llei, que quedaran

derogats si en el termini improrrogable dels trenta dies subsegüents d'haver-se promulgat no són validats expressament pel Parlament després d'un debat i d'una votació de totalitat.

Article 46. La potestat reglamentària

1. Correspon al Govern exercir la potestat reglamentària en les matèries que li són pròpies, mitjançant l'aprovació pel Consell de Govern de disposicions de caràcter general, en els termes que estableix l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

2. Els consellers poden dictar disposicions reglamentàries en les matèries pròpies dels seus departaments, en els casos següents:

- a) Quan les disposicions tinguin per objecte regular l'organització i el funcionament dels serveis de la conselleria.
- b) Quan ho autoritzi una llei o un decret del Govern, i d'acord amb la legislació bàsica.

3. El president de la comunitat autònoma pot dictar disposicions reglamentàries només en els casos següents:

- a) Creació i extinció de conselleries, inclosa la modificació de la denominació i de les competències que els corresponen i l'adscripció dels ens del sector públic instrumental.
- b) Determinació del règim de suplències dels consellers i de la secretaria del Consell de Govern.
- c) Determinació de l'estructura de la Presidència.
- d) Qualsevol altre previst en una norma amb rang de llei.

Article 47. La forma de les disposicions reglamentàries

1. Les disposicions reglamentàries adopten la forma de decret si són aprovades pel Govern o pel president, i d'ordre si són aprovades pels consellers.

2. Els decrets són signats pel president, o pel president i pel conseller o consellers competents en la matèria.

3. Les ordres són signades pel conseller competent. Les ordres que afecten més d'una conselleria són signades pel conseller encarregat de la secretaria del Consell de Govern.

4. Les disposicions reglamentàries han d'incloure un preàmbul que expressi la finalitat de les mesures adoptades en la regulació i el marc normatiu en què s'insereix.

Article 48. Jerarquia normativa

Les disposicions generals no poden vulnerar la Constitució, l'Estatut d'Autonomia ni les normes amb rang de llei, i s'ajusten a la jerarquia següent:

- a) Primer, els decrets aprovats pel Consell de Govern o pel president.
- b) Segon, les ordres dels consellers.

Article 49. Principis de bona regulació

1. En l'exercici de la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària, el Govern de les Illes Balears ha d'actuar d'acord amb els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència, eficiència, qualitat i simplificació, establerts en la normativa estatal bàsica. L'exposició de motius o el preàmbul, segons es tracti, respectivament, d'avantprojectes de llei o de projectes de reglament, han d'informar sobre l'adequació a aquests principis.

2. El Consell de Govern, d'acord amb el previst en l'apartat anterior, ha d'aprovar els criteris d'elaboració normativa en relació amb la reducció del nombre de normes reguladores, la simplificació dels procediments i la reducció de càrregues administratives per a la ciutadania, així com la qualitat formal de les normes i de la seva redacció.

Article 50. Avaluació i adaptació de la normativa reglamentària vigent als principis de bona regulació

1. Les conselleries competents han d'avaluar els reglaments vigents de la comunitat autònoma pel que fa al compliment dels principis de bona regulació, l'adequació de les normes als objectius prevists i la justificació dels costos, així com les càrregues administratives que comporten aquestes normes.

2. La conselleria competent en matèria de coordinació de la iniciativa legislativa ha de fixar els criteris generals i les prioritats dels processos d'avaluació, així com l'òrgan encarregat de fer públic el resultat de l'avaluació. En tot cas, a més de les normes que prevegin expressament la pròpia avaluació, han de tenir caràcter preferent per a l'avaluació les normes reglamentàries de caràcter estratègic per als sectors econòmics i socials, les normes necessàries per a l'efectivitat dels drets socials i les que tenguin impacte en la gestió dels grans recursos econòmics de l'administració pública.

Article 51. Transparència i participació ciutadana en el procediment d'elaboració normativa a través del lloc web

En el lloc web de l'administració autònoma hi ha d'haver un espai específic en el qual es puguin consultar les iniciatives normatives i l'estat de la tramitació, així com les consultes prèvies a l'elaboració de l'esborrany, a fi de garantir que els ciutadans disposin d'accés permanent a la informació que, a la vegada, faciliti la participació i la presentació de suggeriments per mitjans telemàtics.

Article 52. Publicitat de les normes

1. Les disposicions legals i reglamentàries s'han de publicar íntegrament en el perquè *Butlletí Oficial de les Illes Balears* entrin en vigor i produeixin efectes jurídics.

2. La publicació del *Butlletí Oficial de les Illes Balears* a la seu electrònica de l'Administració de la comunitat autònoma té caràcter oficial i autèntic en les condicions i amb les garanties que es determinin reglamentàriament, amb els efectes que preveuen el títol preliminar del Codi civil i la resta de normes aplicables.

3. Les disposicions legals, així mateix, s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de l'Estat*.

4. S'han de publicar en el lloc web específic de l'administració autònoma les normes autonòmiques degudament actualitzades i addicionalment, de manera facultativa, establir altres mitjans de publicitat complementaris.

CAPÍTOL II PROCEDIMENT D'ELABORACIÓ NORMATIVA

SECCIÓ 1a DISPOSICIONS COMUNES

Article 53. Àmbit d'aplicació

1. El procediment establert en aquest capítol s'ha de seguir en l'elaboració dels avantprojectes de llei, dels projectes de decret legislatiu i dels projectes de disposicions reglamentàries.

2. Estan exclosos d'aquest procediment el projecte de llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma, els decrets llei i els projectes de disposicions reglamentàries de caràcter organitzatiu.

3. No obstant el que disposa l'apartat anterior, per a l'aprovació de les disposicions reglamentàries de caràcter organitzatiu dictades pel Govern o pels consellers s'ha de dictar la resolució d'inici del procediment, els informes preceptius prevists legalment i, si n'és el cas, l'informe en relació amb la despesa pressupostària que generi.

Article 54. Expedient electrònic

Els tràmits que preveu aquest capítol han de quedar documentats en l'expedient electrònic corresponent.

Article 55. Consulta prèvia de normes amb rang de llei i de reglaments

1. Amb caràcter previ a l'elaboració de l'avantprojecte de llei o del projecte de reglament, se substantiarà una consulta pública, d'acord amb la normativa bàsica estatal. A aquest efecte, el conseller competent per a l'inici del procediment ha d'ordenar la substantiació d'una consulta pública a través del lloc web, amb la finalitat que la ciutadania tenguí la possibilitat d'emetre la seva opinió durant un termini adequat a la naturalesa de la matèria i, en tot cas, no inferior a deu dies.

2. No és necessària la consulta prèvia en els casos següents:

- a) En les normes pressupostàries.
- b) En les normes organitzatives.
- c) Quan concorrin raons greus d'interès públic que ho justifiquen.
- d) Quan les normes tenguin una escassa incidència econòmica, jurídica o social.
- e) Quan les normes no imposin obligacions rellevants als destinataris.
- f) Quan les normes recullin aspectes parcials d'una matèria.
- g) Quan el contingut de la regulació vengui substancialment determinat per una norma de rang superior o per acords vinculants adoptats, d'acord amb la legislació bàsica, per òrgans mixts Estat - comunitat autònoma.
- h) En casos de tramitació urgent del procediment normatiu.

En qualsevol cas, els supòsits prevists a les lletres c), d) i e) han de constar degudament justificats en l'expedient.

SECCIÓ 2a
PROCEDIMENT ORDINARI

Article 56. Inici

1. El procediment d'elaboració dels avantprojectes de llei, dels projectes de decret legislatiu i dels projectes de disposicions reglamentàries s'inicia per resolució motivada del conseller competent per raó de la matèria, el qual ha de designar l'òrgan responsable de la tramitació del procediment.

Quan hi hagi més d'una conselleria amb competències en la matèria, en la resolució d'inici, signada pels consellers competents, s'ha de determinar la conselleria i l'òrgan responsable de la tramitació del procediment.

2. La resolució d'inici del procediment pot estar precedida dels estudis, de les consultes i de la redacció dels esborranys que s'encarreguin per garantir l'encert i la legalitat de la norma.

Article 57. Mesures provisionals

1. Excepcionalment, en la resolució iniciadora d'un procediment per a l'elaboració de disposicions reglamentàries, o després d'haver-se dictat aquesta resolució, es pot encomanar a l'òrgan competent per raó de la matèria que adopti motivadament les mesures provisionals que consideri adequades i necessàries per assegurar l'eficàcia de la regulació que es preveu establir.

2. Aquestes mesures s'han d'implantar d'acord amb els principis d'igualtat, proporcionalitat, efectivitat i menor onerositat, en el marc de les previsions que estableix l'article 56 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i de la normativa sectorial aplicable en cada cas.

3. Sempre que no es tracti de supòsits d'urgència inajornable, les mesures s'han d'adoptar després de donar audiència a les persones directament afectades per un termini de deu dies.

4. Les mesures s'han de confirmar, modificar o extingir en funció del desenvolupament del procediment d'elaboració normativa i de la major o menor necessitat de protegir els interessos implicats. Això no obstant, el manteniment de les mesures una vegada transcorreguts dos mesos des de la seva adopció requereix un informe previ dels serveis jurídics.

5. En tot cas, les mesures provisionals s'extingeixen amb l'entrada en vigor del reglament o una vegada transcorreguts els terminis que s'hagin establert en adoptar-les.

Article 58. Audiència i informació pública

1. L'avantprojecte de llei, el projecte de decret legislatiu o el projecte de reglament s'han de sotmetre als tràmits següents:

- a) Consulta de les conselleries de l'administració autonòmica, per mitjà de les secretaries generals, quan resulti convenient a criteri de l'òrgan responsable de la tramitació del procediment.
- b) Audiència dels interessats, directament o per mitjà de les entitats que els agrupin o els representin reconegudes per llei.
- c) Consulta dels consells insulars quan la iniciativa els afecti.
- d) Consulta dels ajuntaments, directament o per mitjà de les organitzacions representatives d'aquestes entitats o dels òrgans de participació dels quals formin part, quan la iniciativa els afecti.
- e) Informació pública, quan resulti preceptiva o sigui convenient a criteri de l'òrgan responsable de la tramitació. A aquest efecte, s'ha de publicar un anunci en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* que indiqui el termini per fer suggeriments i el lloc web on es pot accedir al projecte normatiu.

2. El termini dels tràmits d'audiència i d'informació pública, que es poden impulsar de forma simultània, ha de ser adequat a la naturalesa de la disposició i, en tot cas, no inferior a deu dies.

3. Es pot prescindir dels tràmits d'audiència i d'informació pública en el cas de normes pressupostàries o organitzatives, i, excepcionalment, quan concorrin raons d'interès públic que ho justifiquin, les quals han de constar en l'expedient.

Article 59. Informes i dictàmens preceptius

1. L'avantprojecte de llei, el projecte de decret legislatiu o el projecte de reglament s'han de sotmetre preceptivament als informes i dictàmens següents, que es poden impulsar de manera simultània:

- a) El dictamen del Consell Econòmic i Social, en els casos que preveu la normativa reguladora.
- b) L'informe d'avaluació d'impacte de gènere, en els termes que preveu la normativa sobre igualtat.
- c) En cas de regular un supòsit en què els efectes del silenci administratiu siguin desestimatoris, un informe que motivi les raons d'interès general que ho justifiquen.
- d) Quan s'estableixin limitacions per a l'accés a activitats econòmiques i serveis o mesures que restringeixin la llibertat d'establiment, un informe que motivi que hi concorrin raons d'interès general i que es respecten els principis de necessitat i proporcionalitat, en el marc del que disposa la legislació bàsica estatal en matèria de lliure accés a les activitats de serveis i de garantia de la unitat de mercat.
- e) Altres informes o dictàmens que resultin preceptius de conformitat amb la normativa sectorial aplicable.

2. Una vegada emesos els informes i dictàmens a què fa referència l'apartat anterior, la versió resultant de l'avantprojecte o del projecte normatiu ha de ser objecte dels tràmits següents:

- a) Si es tracta d'avantprojectes de llei o de projectes de decret legislatiu, un informe de la conselleria competent en matèria de coordinació de la iniciativa legislativa del Govern, que ha de versar sobre els aspectes següents:
 - 1) Congruència de la iniciativa amb altres que estiguin en curs d'elaboració o en tramitació al Parlament.
 - 2) Qualitat tècnica de la proposta normativa i suficiència de la documentació a què fa referència aquest capítol.
 - 3) La necessitat d'incloure la derogació expressa d'altres normes, així com de refondre en la nova altres existents en el mateix àmbit.
 - 4) El compliment dels principis i les regles que estableix aquest títol en tot allò que els sigui aplicable.
- b) Si es tracta de projectes de reglament, un informe dels serveis jurídics competents, en el qual s'ha d'incloure l'examen del procediment seguit.

3. Completats els tràmits a què fan referència els apartats anteriors, l'avantprojecte o el projecte normatiu s'han de sotmetre al dictamen del Consell Consultiu en els casos prevists en la seva llei reguladora.

4. Sempre que la normativa específica no estableixi un altre termini, els informes s'han d'emetre en un termini de deu dies, o d'un mes quan se sol·licitin a una altra administració pública.

5. La falta d'emissió d'un dictamen o d'un informe dins el termini establert no impedeix la continuació del procediment, sens perjudici de la incorporació a l'expedient i l'eventual consideració quan es rebin.

Article 60. Memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu

1. L'òrgan que tramita el procediment ha d'elaborar una memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu, com a document dinàmic, que s'ha d'anar actualitzant amb la incorporació dels aspectes rellevants resultants de les diferents fases de la tramitació, des de l'acord d'inici fins a la finalització del procediment d'elaboració normativa.

- 2. La memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu ha d'incorporar els continguts següents:
 - a) Oportunitat de la proposta normativa: justificació de la necessitat de regulació i del rang normatiu i adequació de la regulació als objectius i finalitats de la norma.
 - b) Contingut: marc normatiu en què s'insereix la proposta, relació de disposicions vigents a les quals afecta o deroga, adequació a l'ordre de distribució de competències i relació amb l'ordenament estatal i europeu.
 - c) Anàlisi dels impactes següents:
 - 1r. Impacte econòmic, que ha d'avaluar les conseqüències de l'aplicació sobre els sectors, col·lectius o agents afectats per la norma, inclòs l'efecte sobre la competència, la unitat de mercat i la competitivitat.
 - 2n. Impacte pressupostari, amb referència a la incidència eventual de la norma en els ingressos i en les despeses del sector públic.
 - 3r. Càrregues administratives que comporta la proposta.
 - d) Anàlisi i valoració resumida de les al·legacions presentades en els tràmits d'audiència i informació pública, i dels informes emesos, i el seu reflex en el text de la proposta, si escau.
 - e) Referència al procediment d'elaboració normativa, amb la constància, si escau, de la tramitació urgent.
 - f) Avaluació del compliment dels principis de bona regulació.

- g) Qualsevol altre aspecte, inclosos els de caràcter lingüístic, que resulti rellevant a criteri de l'òrgan que tramita el procediment, així com altres avaluacions d'impacte previstes en la legislació vigent.

SECCIÓ 3a PROCEDIMENT D'URGÈNCIA

Article 61. Tramitació d'urgència

1. El conseller competent pot acordar la tramitació urgent del procediment d'elaboració d'avantprojectes de llei, de decrets legislatius i de disposicions reglamentàries del Govern quan es doni alguna de les circumstàncies següents:

- a) Quan sigui necessari perquè la norma entri en vigor en el termini exigít per a la transposició de directives comunitàries o l'establert en altres lleis o normes del dret de la Unió Europea.
- b) Quan es donin circumstàncies excepcionals degudament acreditades que requereixin l'aprovació i l'entrada en vigor urgent de la disposició.

2. La tramitació per via d'urgència implica que:

- a) Els terminis prevists per a la realització dels tràmits del procediment d'elaboració es redueixen a la meitat.
- b) Els terminis de les audiències i de la informació pública es redueixen a cinc dies, sens perjudici del que preveu l'article 58.3 d'aquesta llei.

3. Les circumstàncies que motiven la tramitació urgent del procediment han de constar degudament justificades a la resolució d'inici.

SECCIÓ 4a PROCEDIMENT SIMPLIFICAT D'ELABORACIÓ DE TEXTS CONSOLIDATS DE REGLAMENTS

Article 62. Procediment simplificat d'elaboració de texts consolidats de reglaments

1. Els texts consolidats de reglaments s'han d'aprovar seguint els tràmits del procediment simplificat que regula aquest article.

Als efectes d'aquest procediment, s'entén per text consolidat d'un reglament el que reuneix en una única versió el text inicial del reglament, amb la substitució de les disposicions modificades, l'eliminació de les derogades expressament i la incorporació de les addicionades.

2. El procediment simplificat per a l'elaboració dels texts consolidats l'inicia el conseller competent per raó de la matèria, el qual ha de designar l'òrgan responsable de la tramitació del procediment i ha de justificar la necessitat de dur a terme la consolidació. També ha d'indicar, quan ho consideri adient, la possibilitat d'harmonitzar, aclarir i regularitzar les disposicions del text consolidat.

3. Els projectes de texts consolidats únicament s'han de sotmetre als tràmits i als informes següents:

- a) Informe de la secretaria general de la conselleria corresponent, que s'ha de referir a l'adequació del procediment seguit, d'acord amb la limitació i els tràmits procedimentals que estableix aquest article.
- b) Informe d'impacte de gènere, en els casos en què de les normes objecte de consolidació no s'hagués emès aquest informe en el moment en què es tramitaren. Aquest informe s'ha d'emetre en el termini de deu dies hàbils.

4. Quan els projectes de texts consolidats incloguin l'harmonització, l'aclariment o la regularització dels reglaments que es consoliden, serà també preceptiu el dictamen del Consell Consultiu.

5. Els reglaments que s'aprovin per mitjà d'aquest procediment han d'incloure la denominació «text consolidat» en el títol de la disposició i s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

TÍTOL V PRINCIPIS D'ACTUACIÓ DEL GOVERN

Article 63. Principis generals

El Govern i els seus membres han d'ajustar la seva actuació als principis i a les regles que estableix aquesta llei i als que la legislació disposi amb caràcter general per als càrrecs públics.

CAPÍTOL I PRINCIPIS I REGLES DE CONDUCTA

Article 64. Govern obert

El Govern i els seus membres han de garantir la transparència, la participació i la col·laboració ciutadana en els assumptes públics. Per aconseguir aquest objectiu:

- a) Han d'informar de manera clara i comprensible dels serveis, plans, programes i activitats que desenvolupin; implantar mecanismes i espais per escoltar els ciutadans, aprofitant sobretot les noves tecnologies; i facilitar la rendició de comptes.
- b) Han de promoure la col·laboració i la participació d'entitats ciutadanes, empreses i altres agents socials en l'acció de govern.
- c) Han de garantir l'obertura i la publicació d'estadístiques i dades públiques per als ciutadans i entitats públiques i privades, en formats reutilitzables i accessibles telemàticament.
- d) Han de fonamentar la publicació i la publicació d'informació d'interès públic, tot garantint l'especial protecció del dret de les persones.

Article 65. Principis ètics

El Govern i els seus membres han d'ajustar les seves actuacions als principis ètics i de bon govern següents:

- a) Integritat, honestat, credibilitat, exemplaritat, dedicació al servei públic i responsabilitat.
- b) Transparència en la gestió i accessibilitat dels ciutadans a les dades públiques, d'acord amb la normativa vigent.
- c) Objectivitat, neutralitat, imparcialitat i confidencialitat.
- d) Cura de l'interès general evitant el conflicte d'interessos.
- e) Bona fe i diligència en l'acompliment de les obligacions i el foment de la qualitat en la prestació dels serveis públics.
- f) Promoció dels drets humans i de les llibertats públiques.
- g) Foment de la igualtat entre homes i dones, i garantia de no-discriminació.

Article 66. Regles de conducta

1. El Consell de Govern pot aprovar el codi de conducta del Govern i dels seus membres, els quals, en tot cas, han de complir els deures següents:

- a) Exercir les seves funcions amb dedicació, professionalitat i competència.
- b) Acomplir les funcions amb imparcialitat, responsabilitat i lleialtat institucional, vetlant sempre per la consecució dels interessos generals.

- c) Actuar amb transparència en la gestió dels afers públics, afavorint l'accessibilitat dels ciutadans i la receptivitat de l'administració a les seves demandes.
 - d) Executar la despesa pública amb eficàcia, eficiència, economia, transparència i contenció.
 - e) Abstenir-se de qualsevol activitat que pugui comprometre l'objectivitat o generar conflictes d'interessos amb l'àmbit funcional públic en el qual actuen.
 - f) Guardar la reserva deguda respecte dels fets o de les informacions de què prenguin coneixement amb motiu de l'exercici de les competències i funcions pròpies, sens perjudici del que disposa la normativa sobre transparència.
 - g) Assegurar als ciutadans un tracte igualitari i sense discriminacions.
 - h) Mantenir una conducta digna i tractar els ciutadans amb correcció.
 - i) Exercir els poders atribuïts amb la finalitat exclusiva per a la qual els varen ser atorgats.
 - j) Tractar amb correcció els empleats públics.
 - k) Gestionar, protegir i conservar adequadament els recursos públics, que no poden ser utilitzats per a activitats que no estiguin vinculades als serveis o a les actuacions públiques corresponents.
 - l) Posar en coneixement dels òrgans competents els fets o les actuacions que coneguin i que puguin ser considerats constitutius de corrupció o conductes fraudulentess o il·legals contràries als interessos generals.
2. Així mateix, el Govern i els seus membres s'han d'abstenir de tenir els comportaments següents:
- a) Intervenir en qualsevol assumpte en què es doni qualsevol causa que pugui comprometre o afectar la seva objectivitat.
 - b) Acceptar un tracte de favor o una situació que impliqui privilegi o avantatge injustificat.
 - c) Acceptar regals o serveis de favor protocol·lari que excedeixin els usos habituals, socials o de cortesia.
 - d) Dur a terme activitats públiques o privades que puguin menyscar la dignitat del càrrec públic.
 - e) Dur a terme actuacions que puguin posar en perill o en risc els recursos públics o la bona imatge de les entitats públiques.
 - f) Valer-se de la seva posició per obtenir avantatges personals o materials.

Article 67. Dedicació exclusiva al càrrec públic

Els membres del Govern han d'exercir les seves funcions amb dedicació exclusiva i estan sotmesos a la legislació sobre incompatibilitats i conflicte d'interessos dels membres del Govern i dels càrrecs públics de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Article 68. Deure d'inhibició o d'abstenció

1. Els membres del Govern s'han d'inhibir o d'abstenir de participar en la presa de decisions quan hi hagi conflicte d'interessos.

2. Es produeix conflicte d'interessos quan els membres del Govern intervenen en decisions relacionades amb assumptes en els quals concorren interessos del càrrec o ocupació públics i interessos privats personals, de familiars directes o compartits amb terceres persones.

3. L'incompliment d'aquest deure dona lloc a l'aplicació del règim previst en matèria d'incompatibilitats i de conflicte d'interessos.

CAPÍTOL II INFORMACIÓ I PUBLICITAT

Article 69. Publicitat en l'acció de govern

El Govern de les Illes Balears, en el marc de la legislació sobre transparència i sobre publicitat institucional per part de l'administració pública, ha de garantir la publicitat de les seves actuacions i l'accés de la ciutadania a la informació relativa a tots els aspectes que afecten la gestió política.

Article 70. Publicitat en el nomenament dels membres del Govern

1. El Consell de Govern ha de comunicar al Parlament el nomenament dels membres del Govern de les Illes Balears.

2. El Parlament de les Illes Balears, d'acord amb els mecanismes que preveu el seu Reglament, pot demanar la compareixença de la persona nomenada, amb la finalitat d'avaluar la idoneïtat per al càrrec i el projecte que presenta per a l'acció de govern.

3. Els currículums acadèmics i professionals dels membres del Govern s'han de publicar a la pàgina web institucional que correspongui.

Article 71. Informació sobre retribucions i declaracions patrimonials

1. Els membres del Govern tenen l'obligació de formular una declaració patrimonial que abasti la totalitat dels seus béns, drets i obligacions patrimonials, interessos i activitats, en els termes que estableix la llei reguladora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears.

2. Les retribucions que els membres del Govern percebin per raó del seu càrrec han de ser objecte de publicitat, amb la indicació expressa dels diferents conceptes retributius, a la pàgina web institucional que correspongui.

3. També s'ha de donar publicitat a les compensacions, els beneficis, les indemnitzacions o les dietes que es rebin per qualsevol concepte vinculat amb l'exercici del càrrec públic.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera. Àmbit específic d'aplicació del títol V

1. Els principis i les regles de conductes establertes al capítol I del títol V d'aquesta llei, seran també d'aplicació als alts càrrecs, al personal eventual i a tot el personal que ocupi qualsevol lloc de treball de naturalesa directiva de l'administració autonòmica, independentment de la seva denominació.

Així mateix, serà aplicable al personal directiu, als òrgans directius i al personal eventual dels ens del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

No obstant el previst als paràgrafs anteriors, el que disposa l'article 67 d'aquesta llei per als membres del Govern serà d'aplicació al personal que ocupa llocs de treball de naturalesa directiva de l'administració autonòmica i al personal directiu dels ens del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears, excepte que una llei especial o posterior estableixi una regulació diferent.

2. Les obligacions d'informació i publicitat establertes en el capítol II del títol V d'aquesta llei seran també aplicables als següents càrrecs públics de la comunitat autònoma:

- a) Als titulars dels òrgans directius de l'Administració de la comunitat autònoma i els assimilats en rang a director general.
- b) Als titulars dels òrgans unipersonals de direcció dels ens del sector públic instrumental autonòmic als quals fan referència els articles 20 i 21 de la Llei 7/2010,

- de 21 de juliol, del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- c) Als titulars dels òrgans de direcció dels Serveis Centrals i de les gerències del Servei de Salut de les Illes Balears.
 - d) Als càrrecs de president, vicepresident i secretari general dels òrgans de consulta i assessorament estatutaris creats per llei, quan estiguin inclosos en l'àmbit d'aplicació de la normativa d'incompatibilitats dels membres del Govern.
 - e) Als restants càrrecs del sector públic autonòmic nomenats per decret o per acord del Consell de Govern, sigui quina sigui la seva denominació, quan siguin retribuïts.

Disposició addicional segona. Obligacions dels òrgans del sector públic instrumental durant el període de transició entre governs

Durant el període de transició entre governs, els òrgans superiors de direcció i els òrgans unipersonals de direcció dels ens del sector públic instrumental de la comunitat autònoma han d'actuar amb observança dels principis, deures i regles que estableix el capítol V del títol II per al govern en funcions.

Disposició addicional tercera. Tractament dels càrrecs públics

Els membres del Govern i els càrrecs públics de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i del sector públic instrumental tenen el tractament de senyor o senyora.

Disposició addicional quarta. Referències genèriques

En aquesta llei s'utilitza la forma no marcada quant al gènere, que coincideix formalment amb la masculina, en totes les referències a òrgans, càrrecs i funcions, de manera que s'han d'entendre referides al masculí o al femení segons la identitat de gènere de la persona titular de qui es tracti.

Disposició addicional cinquena. Informe sobre l'organització territorial

En el marc de l'article 57 de l'Estatut d'Autonomia, que habilita el Govern de les Illes Balears a establir organismes, serveis i dependències a qualsevol de les illes, el Govern ha d'encomanar a l'Institut d'Estudis Autonòmics l'elaboració d'un informe relatiu a l'organització territorial de l'Administració de la comunitat autònoma i dels ens que en depenen, com també de la ubicació territorial dels organismes, serveis i dependències d'aquestes entitats.

L'informe contindrà una diagnosi de l'actual model i l'estudi de les possibles alternatives. Aquest informe i les seves conclusions, una vegada aprovades pel Govern, es presentaran davant la Comissió General de Consells Insulars per al seu debat, en el termini màxim d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta llei.

Disposició addicional sisena. Autorització al Govern per a l'aprovació de texts refosos¹

S'autoritza el Govern perquè, en el termini màxim de 12 mesos des de la publicació de la present llei, aprovi els texts refosos de les següents lleis, afectades totes elles per modificacions introduïdes per la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears:

¹ L'art. 1 de la Llei 15/2016, de 2 de desembre, de modificació de la Llei 23/2006, de 20 de desembre (BOIB núm. 155, de 10 de desembre), ha substituït la denominació oficial de la ciutat de «Palma de Mallorca» per «Palma».

1. Llei 23/2006, de 20 de desembre, de capitalitat de Palma [*de Mallorca*], afectada per:
 - La Llei 6/2007, de 27 de desembre, de mesures tributàries i econòmicoadministratives.
 - La Llei 8/2008, de 5 de juny, de modificació de la Llei 23/2006, de 20 de desembre, de capitalitat de Palma [*de Mallorca*].
 - La Llei 6/2012, de 6 de juny, de modificació de la Llei 23/2006, de 20 de desembre, de capitalitat de Palma [*de Mallorca*].
 - La Llei 15/2016, de 2 de desembre, de modificació de la Llei 23/2006, de 20 de desembre, de capitalitat de Palma [*de Mallorca*].
 - La Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears.
2. Llei 4/2011, de 31 de març, de la bona administració i del bon govern de les Illes Balears, afectada per:
 - Llei 16/2016, de 9 de desembre, de creació de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la corrupció a les Illes Balears.
 - La Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears.

Disposició addicional setena. Modificació de la Llei 6/2008, de 22 de maig, de l'Estatut dels expresidents del Parlament de les Illes Balears

Es modifica l'apartat 1 de l'article únic de la Llei 6/2008, de 22 de maig, de l'Estatut dels expresidents del Parlament de les Illes Balears, que quedarà redactat de la següent forma:

“Article únic

1. Les persones que hagin ocupat la Presidència del Parlament de les Illes Balears tenen dret a rebre, amb caràcter permanent, el tractament de senyor o senyora i les atencions honorífiques i protocol·làries corresponents, sempre que no hagin cessat per sentència ferma dels tribunals que les inhabilitin per ostentar el càrrec de diputat o per incompatibilitat declarada i publicada, d'acord amb la normativa específica d'aplicació.”

Disposició addicional vuitena. Modificació de la Llei 23/2006, de 20 de desembre, de capitalitat de Palma

Es modifica l'article 15 de la Llei 23/2006, de 20 de desembre, de capitalitat de Palma, que quedarà redactat de la següent forma:

“Article 15

El batle o la batlessa presideix la corporació i representa l'Ajuntament de Palma. Gaudeix, per al desenvolupament de les seves tasques, de les competències i facultats que li atorguen la legislació bàsica de règim local i la resta de disposicions aplicables. El batle o la batlessa té el tractament de senyor o senyora.”

Disposició addicional novena. Modificació de la Llei 1/1993, de 10 de març, del Síndic de Greuges de les Illes Balears

Es modifica l'apartat 1 de l'article 3 de la Llei 1/1993, de 10 de març, del Síndic de Greuges de les Illes Balears, que queda redactat de la manera següent:

“1. El síndic de greuges té el tractament de senyor o senyora i té dret a les retribucions que fixi la llei de pressuposts de la comunitat autònoma de les Illes Balears.”

Disposició addicional desena. Règim singular de Formentera

Ateses les singularitats territorials i administratives de l'illa de Formentera, el Govern de les Illes Balears ha de prestar al Consell Insular de Formentera:

- a) Suport tècnic, administratiu i de gestió, addicionals, per garantir la prestació integral dels serveis municipals en la totalitat del territori de Formentera.
- b) Assistència i cooperació jurídica.

- c) Col·laboració activa en el foment del desenvolupament econòmic i social de Formentera.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Disposició transitòria única. Adaptació a l'administració electrònica

Mentre no entrin en vigor les normes que regulen l'arxiu electrònic únic de l'Administració de la comunitat autònoma o no es disposi dels mitjans electrònics necessaris que permetin la tramitació electrònica íntegra dels expedients electrònics prevists en aquesta llei, es podran mantenir els mateixos canals, mitjans i sistemes vigents de tramitació dels procediments fins a la data de l'entrada en vigor d'aquesta llei.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA ÚNICA

1. Queda derogada la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears, així com totes les disposicions de rang igual o inferior que contradiguin el que disposa aquesta llei o s'hi oposin.

2. Queden derogats l'apartat 2 de l'article 13, la secció primera del capítol I del títol II, l'article 42 i la disposició final primera de la Llei 4/2011, de 31 de març, de la bona administració i del bon govern.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera. Modificació de la Llei 5/2010, de 16 de juny, reguladora del Consell Consultiu de les Illes Balears

1. Els apartats 7 i 8 de l'article 18 de la Llei 5/2010, de 16 de juny, reguladora del Consell Consultiu de les Illes Balears, queden modificats de la manera següent:

“7. Projectes de disposicions reglamentàries del Govern i l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, excepte els següents:

- a) Els de caràcter organitzatiu o les seves modificacions.
- b) Els projectes d'ordre de conseller que es limitin a desplegar el contingut de decrets que ja hagin estat objecte de dictamen.
- c) Les ordres de conseller per les quals s'aproven les bases reguladores de subvencions.
- d) Els projectes reglamentaris en relació amb texts consolidats de caràcter reglamentari, excepte els harmonitzats en els termes prevists en l'article 62.4 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears.

8. Projectes de reglament executiu que hagin de ser aprovats pels consells insulars.”

2. L'apartat 2 de l'article 24 de la Llei 5/2010, de 16 de juny, reguladora del Consell Consultiu de les Illes Balears, queda modificat de la manera següent:

“2. En els supòsits dels números 1, 5, 6, 7 i 8 de l'article 18, i de les lletres b), d), e) i f) de l'article 19, el termini és de trenta dies hàbils.

En el supòsit de la lletra a) del número 12 de l'article 18, el termini és de dos mesos.”

Disposició final segona. Modificació de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears

L'article 3 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, queda modificat de la manera següent:

“Article 3. Termini d’evacuació de dictàmens

1. El Consell Econòmic i Social ha d’emetre els dictàmens prevists en les lletres a), b) i c) de l’article 2.1 en el termini d’un mes. En cas que en la tramesa de l’expedient es faci constar de manera expressa i raonada la urgència, el termini per evacuar-los és de deu dies hàbils des de la recepció. Transcorregut el termini corresponent sense que s’hagi emès el dictamen, s’ha d’entendre evacuat amb els efectes que legalment o reglamentàriament siguin procedents.

Els dictàmens relatius a projectes de disposicions generals, de rang legal o reglamentari, s’han de sol·licitar i evacuar en la fase procedimental que estableixi la llei reguladora del Govern de les Illes Balears.

2. Quan un projecte o un assumpte dels que preveu aquest article hagi de ser sotmès al dictamen del Consell Consultiu de les Illes Balears, l’expedient ha d’incloure el dictamen corresponent del Consell Econòmic i Social, si n’hi havia.”

Disposició final tercera. Modificació de la Llei 7/2010, de 21 de juliol, del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears

S’afegeix una disposició addicional setzena a la Llei 7/2010, de 21 de juliol, del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears, amb la redacció següent:

“Disposició addicional setzena. Controvèrsies jurídiques entre l’Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i els ens integrants del sector públic instrumental autonòmic

1. Les controvèrsies jurídiques que se suscitin entre l’Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i qualsevol dels ens integrants del sector públic instrumental autonòmic, o entre dos o més d’aquests ens, s’han de resoldre de la manera que estableix aquesta disposició addicional.

D’acord amb això, i de conformitat amb el que disposa l’article 20 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, no es pot acudir a la via administrativa ni jurisdiccional per tal de resoldre aquestes controvèrsies.

2. Plantejada una controvèrsia, les parts enfrontades l’han de posar en coneixement, de manera immediata, de la Direcció General de Coordinació de la Conselleria de Presidència, la qual ha de sol·licitar els informes tècnics i jurídics que consideri necessaris per conèixer i valorar millor la qüestió debatuda, i ha d’elaborar les propostes de decisió pertinents.

Les propostes que faci la direcció general esmentada, juntament amb la resta de la documentació inherent a la controvèrsia, s’han de trametre a la consellera d’Hisenda i Administracions Públiques i a les persones titulars de les conselleries d’adscripció dels ens en conflicte en cada cas.

3. El Consell de Govern, a proposta conjunta de la consellera d’Hisenda i Administracions Públiques i de les persones titulars de les conselleries d’adscripció dels ens corresponents, ha de dictar un acord pel qual estableixi de manera vinculant per a les parts les mesures que cadascuna d’aquestes han d’adoptar per solucionar el conflicte o la controvèrsia plantejats.

Aquest acord del Consell de Govern tampoc no és susceptible de cap recurs per les parts en conflicte.

4. Les normes que estableix aquesta disposició addicional no són aplicables als conflictes, les qüestions o els procediments que disposin d’una normativa específica per a la resolució de les discrepàncies corresponents.”

Disposició final quarta. Modificació de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears

1. Es modifica l'article 4 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, que queda redactat de la manera següent:

“Article 4. Estructura territorial

1. L'Administració de la comunitat autònoma s'estructura en òrgans centrals i perifèrics, si bé aquests darrers tenen caràcter excepcional.

2. Quan les característiques de la matèria ho exigeixin, i d'acord amb els mecanismes legalment prevists, els consells insulars i els municipis han d'assumir, en l'àmbit territorial establert, les facultats executives corresponents a competències de l'administració autonòmica.”

2. Se suprimeix el capítol IV, «Les reclamacions prèvies», del títol V de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Disposició final cinquena. Modificació de la Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears

Es modifica l'apartat 1 de l'article 4 de la Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears, al qual s'afegeix un nou paràgraf que queda redactat de la manera següent:

“El personal a què es refereix aquest article no pot compatibilitzar el seu càrrec o lloc de treball amb la condició de representant electe en col·legis professionals, cambres o entitats que tinguin atribuïdes funcions públiques o hi coadjuvin.”

Disposició final sisena. Modificació de la Llei 14/2018, de 28 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2019

El segon paràgraf de l'apartat 1 de la disposició final vint-i-cinquena de la Llei 14/2018, de 28 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2019, queda modificada de la manera següent:

“Això no obstant, les modificacions normatives que contenen els punts 1 a 3 i 6 de la disposició final segona d'aquesta llei comencen a vigir el 31 de desembre de 2018.”

Disposició final setena. Modificació dels articles 3.2 i 5.2 de la Llei 8/1986, de 26 de novembre, electoral de la comunitat autònoma de les Illes Balears

1. Es modifica l'article 3.2 de la Llei 8/1986, de 26 de novembre, electoral de la comunitat autònoma de les Illes Balears, que passa a tenir la redacció següent:

“2. Són així mateix inelegibles:

a) Els membres del Govern de l'Estat i les persones titulars de les secretaries d'Estat, subsecretaries, secretaries tècniques i direccions generals de l'Administració General de l'Estat.

b) Les persones titulars de la Sindicatura de Greuges, de la Sindicatura de Comptes i de la Direcció de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears.

c) Els parlamentaris de les assemblees legislatives d'altres comunitats autònomes.

d) Els membres dels governs de les altres comunitats autònomes i els alts càrrecs d'aquestes.

e) Els que exerceixen funcions o càrrecs conferits i remunerats per estats estrangers.

f) Les persones titulars de l'òrgan superior unipersonal de la Corporació de Radiotelevisió Espanyola, els membres de l'òrgan superior col·legiat d'aquesta i els

titulars directors de les seves societats, com també les persones titulars de l'òrgan superior unipersonal i els membres de l'òrgan superior col·legiat de les radiotelevisions de les altres comunitats autònomes.”

2. Es modifica l'article 5.2 de la Llei 8/1986, de 26 de novembre, electoral de la comunitat autònoma de les Illes Balears, que passa a tenir la redacció següent:

“2. També són incompatibles, a més de les persones compreses a l'article 155.2 i 3 de la Llei Orgànica de règim electoral general:

- a) Els senadors, llevat de les persones elegides en representació de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- b) Les persones que ostentin la condició de parlamentaris europeus.
- c) Les persones titulars de les direccions generals, secretaries generals i altres òrgans assimilats en rang, de l'Administració de la comunitat autònoma, així com de les direccions dels gabinets de la Presidència i de les conselleries, i els assimilats a aquestes.
- d) La persona titular de la direcció general i les que ostentin la condició de membres del Consell de Direcció de l'Ens públic de Radiotelevisió de les Illes Balears.”

3. El contingut de la lletra d) de l'article 5.2 de la Llei 8/1986, de 26 de novembre, electoral de la comunitat autònoma de les Illes Balears, vigent a l'entrada en vigor d'aquesta llei, es converteix en l'apartat 3 del mateix article i, en conseqüència, els apartats 3 i 4 passen a ser els apartats 4 i 5, respectivament.

Disposició final vuitena. Modificació de la Llei 7/2010, de 21 de juliol, del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears

S'introdueix una nova disposició addicional a la Llei 7/2010, de 21 de juliol, del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears, amb el contingut següent:

“Disposició addicional dissetena. Els ens instrumentals autonòmics com a mitjans propis dels consells insulars

Els ens instrumentals de l'Administració de la comunitat autònoma es poden considerar mitjans propis dels consells insulars, als efectes que aquestes institucions els puguin encarregar actuacions en l'àmbit de les seves competències, sempre que, prèviament, els ens instrumentals compleixin els requisits que estableix l'article 32 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic.”

Disposició final novena. Modificació de l'apartat 3 de la disposició final tercera de la Llei 16/2016, de 9 de desembre, de creació de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears

Es modifica l'apartat 3 de la disposició final tercera de la Llei 16/2016, de 9 de desembre, de creació de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears, que passa a tenir la redacció següent:

“Disposició final tercera

3. El director o la directora de l'Oficina ha d'elevat al Govern de les Illes Balears les propostes de desenvolupament reglamentari que consideri necessàries per a l'execució d'aquesta llei. El Govern les tramitarà i aprovarà, si escau, en el termini de sis mesos.”

Disposició final desena. Desplegament normatiu

S'habilita el Govern de les Illes Balears perquè dicti les disposicions reglamentàries necessàries per desplegar i aplicar aquesta llei.

Disposició final onzena. Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

§5

LLEI 1/1993, DE 10 DE MARÇ, DEL SÍNDIC DE GREUGES DE LES ILLES BALEARS

(BOCAIB núm. 42 Ext., de 7 d'abril de 1993;
BOE núm. 113, de 12 de maig de 1993)¹

Títol preliminar – Disposicions generals	185
Títol I – De l'elecció, del cessament i de les condicions del Síndic de Greuges	186
Títol II – Del procediment i de l'actuació del Síndic de Greuges	187
Capítol I – De la protecció i defensa dels drets individuals i col·lectius dels ciutadans	187
Títol III – De les relacions amb el Parlament	190
Disposicions addicionals	191
Disposicions finals	191

TÍTOL PRELIMINAR DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Naturalesa. Funcions. Prerogatives

1. El Síndic de Greuges és l'alt Comissionat del Parlament de les Illes Balears, que té per missió la protecció i defensa dels drets fonamentals i de les llibertats públiques dels ciutadans, així com el control ordinari de l'Administració de la Comunitat Autònoma.

2. Amb aquesta finalitat supervisa l'actuació de l'Administració de la Comunitat Autònoma i de les autoritats i del personal que en depenen. Supervisa també l'actuació dels ens locals de les Illes Balears en tot allò que afecta les matèries sobre les quals l'Estatut d'Autonomia per a les Illes Balears dóna competències a la Comunitat Autònoma.

3. En el compliment de la seva missió el Síndic de Greuges es podrà dirigir a tota classe d'autoritats, organismes, funcionaris i dependències de qualsevol administració de la Comunitat Autònoma i aquelles que exerceixen funcions delegades o transferides.

4. Compleix les seves funcions amb independència i objectivitat, investigant i resolent els expedients iniciats d'ofici i les queixes formulades a petició de part. No és sotmès a mandat imperatiu i no rep instruccions de cap autoritat.

Article 2. Relació del Síndic amb el Parlament

1. El Síndic de Greuges és elegit pel Parlament, d'acord amb el procediment que estableix l'article 7.

2. El Síndic de Greuges es relaciona amb el Parlament mitjançant una comissió parlamentària. En qualsevol moment el Síndic de Greuges es pot adreçar a aquesta comissió, i alhora la comissió li pot demanar que hi comparegui per informar d'affers de la seva competència.

3. Anualment, presentarà un informe al Parlament sobre la seva actuació.

Article 3. Tractament Relacions amb altres institucions

1. El síndic de greuges té el tractament de senyor o senyora i té dret a les retribucions que fixi la llei de pressuposts de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

¹ Aquesta Llei ha estat modificada per la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears (§4).

2. El Síndic de Greuges tendrà una relació directa amb cada una de les illes, i adoptarà les mesures institucionals i administratives adients pera fer-ho possible.

Article 4. Del deure d'auxili

1. L'Administració i tots els poders públics de la Comunitat Autònoma són obligats a auxiliar amb caràcter preferent i urgent el Síndic de Greuges en les seves investigacions.

2. Si alguna autoritat o funcionari incomplís aquesta labor d'auxili, el Síndic de Greuges ho posarà en coneixement del superior jeràrquic, farà constar la seva queixa i formularà els suggeriments que estimi oportuns.

Article 5. Cooperació, acords i convenis amb altres institucions

1. Per tal d'acomplir el que estableix aquesta llei, el Síndic de Greuges ha de cooperar amb el Defensor del Poble i coordinar-hi les seves funcions.

2. El Síndic de Greuges podrà establir acords amb el Defensor del Poble. Aquests acords podran fixar la durada que tindran, les administracions a què es refereixen i les matèries concretes que afectin, les facultats que podrà exercir el Síndic de Greuges, i el règim de la relació amb el Defensor del Poble.

3. El Síndic de Greuges remetrà al Defensor del Poble totes les queixes relatives a l'activitat de l'Administració Pública de l'Estat i de l'Administració Local, i ho comunicarà a l'autor de la queixa.

4. El Síndic de Greuges podrà també establir els convenis que estimi procedents amb les institucions semblants d'altres comunitats autònomes, als fins i efectes de canviar informació, experiència i qualssevol altres matèries en relació amb l'exercici de les seves competències.

TÍTOL I DE L'ELECCIÓ, DEL CESSAMENT I DE LES CONDICIONS DEL SÍNDIC DE GREUGES

Article 6. Requisits que ha de reunir

1. Podrà esser elegit Síndic de Greuges qualsevol persona que reuneixi les condicions següents:

- a) Esser major d'edat i estar en ple ús dels drets civils i polítics.
- b) Gaudir de la condició política de ciutadà de les Illes Balears.

Article 7. Forma d'elecció del Síndic

1. El Síndic de Greuges serà elegit en sessió plenària del Parlament de les Illes Balears convocada amb aquest motiu.

2. Obert el procés electoral, la comissió parlamentària a que fa referència l'article 2 presentarà a la Mesa del Parlament, en el termini màxim d'un mes, el candidat o els candidats al càrrec.

3. La Mesa del Parlament, d'acord amb la Junta de Portaveus, elevarà al Ple de la Cambra el nom d'un candidat.

4. El Síndic de Greuges serà elegit per majoria de les tres cinques parts.

5. Si no s'aconseguís aquesta majoria, s'hauria de tornar a iniciar el mateix procediment.

6. La durada del mandat del Síndic de Greuges serà de cinc anys.

Article 8. Publicació del nomenament i presa de possessió

1. El President del Parlament acreditarà amb la seva signatura el nomenament del Síndic de Greuges, que s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears*.

2. El Síndic de Greuges prendrà possessió del càrrec davant la Mesa del Parlament.

Article 9. Incompatibilitats

1. El càrrec de Síndic de Greuges és incompatible amb:
 - a) Qualsevol mandat representatiu.
 - b) L'afiliació a partits polítics, sindicats de treballadors, associacions empresarials o entitats dependents d'aquests.
 - c) Qualsevol càrrec polític o funció administrativa.
 - d) Qualsevol activitat professional, mercantil o laboral.
 - e) L'exercici de les carreres judicial, fiscal i militar, o la pertinença al Tribunal Constitucional.
2. Quan concorri una causa d'incompatibilitat en qui fou elegit Síndic de Greuges, aquest, abans de prendre possessió, haurà de cessar en el càrrec o en l'activitat incompatibles o bé sol·licitar l'excedència en la funció. Si no ho fa en els vuit dies següents a l'elecció, s'entendrà que no accepta el nomenament. La mateixa norma s'ha d'aplicar en el cas de sobrevenir una incompatibilitat.

Article 10. Cessament

1. El Síndic de Greuges cessa per alguna de les causes següents:
 - a) Per renúncia expressa que haurà de comunicar a la Mesa del Parlament de les Illes Balears.
 - b) Per transcurs del temps pel qual fou elegit.
 - c) Per mort.
 - d) Per pèrdua de la condició política de ciutadà de les Illes Balears.
 - e) Per incapacitat o per inhabilitació per a l'exercici dels drets polítics declarada per decisió judicial ferma.
 - f) Per condemna a causa de delictes dolosos per sentència ferma.

En tots aquests casos el cessament serà declarat pel President del Parlament, que tot seguit n'ha de donar compte al Ple de la Cambra.
 2. El Parlament, en cas de negligència notòria en el compliment de les obligacions i deures del càrrec de Síndic de Greuges, podrà cessar-lo en un debat específic, i aquest tindrà dret a assistir-hi i fer ús de la paraula en qualsevol moment.
- La iniciativa per a aquest debat correspondrà al President del Parlament a petició de les tres cinquenes parts dels membres de la Cambra.
3. Un cop produït el cessament, en el termini d'un mes, s'iniciarà el procediment per a l'elecció del nou Síndic de Greuges, que es farà d'acord amb l'article 7. En el supòsit segon de l'apartat primer d'aquest article el Síndic de Greuges continuarà en l'exercici de les seves funcions fins que el seu successor no haurà estat nomenat.

TÍTOL II DEL PROCEDIMENT I DE L'ACTUACIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES

CAPÍTOL I DE LA PROTECCIÓ I DEFENSA DELS DRETS INDIVIDUALS I COL·LECTIUS DELS CIUTADANS

Article 11. Exercici del dret de queixa

Als efectes del que disposa l'article 1, podran adreçar-se al Síndic de Greuges i sol·licitar-li que actuï en relació amb la queixa que formuli:

- a) Les persones físiques o jurídiques que manifestin un interès legítim relatiu a l'objecte de la queixa, no essent-ne cap impediment la nacionalitat, la residència, la minoria d'edat, la incapacitat legal del subjecte, l'internament en un centre penitenciari o de

- reclusió ni en general qualsevol relació de subjecció o dependència especials d'una administració o d'un poder públic.
- b) Els diputats al Parlament de les Illes Balears, i també els diputats; i senadors a les Corts Generals elegits per les circumscripcions electorals de les Illes Balears.
 - c) Les comissions del Parlament, especialment les d'investigació i la prevista a l'apartat 2 de l'article 2.
 - d) Els membres de les Corporacions Locals podran sol·licitar la intervenció del Síndic de Greuges en el seu àmbit territorial, excepte en les matèries relacionades amb el funcionament de la corporació.

Article 12. Presentació de la queixa

1. Les queixes han d'esser presentades per l'interessat a ser possible mitjançant un escrit raonat i signat, acompanyat dels documents que poden servir per aclarir el cas.
2. Totes les actuacions del Síndic de Greuges són gratuïtes per a persona interessada, i no hi és necessària l'assistència d'advocat ni de procurador.

Article 13. Prescripció

Entre la producció del fet que és objecte de la queixa i la presentació escrita d'aquesta al Síndic de Greuges no pot transcórrer més d'un any. L'inici de les actuacions, quan es produeixen d'ofici, no és sotmès a cap termini preclusiu.

Article 14. Registre de queixes. Motius d'abstenció

1. El Síndic de Greuges ha de registrar i acusar la recepció de totes les queixes que hom li presenta, que pot tramitar o bé rebutjar, en aquest darrer cas ho ha de comunicar a l'interessat mitjançant un escrit motivat.
2. El Síndic de Greuges no investigará les queixes l'objecte de les quals no sigui de la seva competència o es trobi pendent d'una resolució judicial, i podrà suspendre la seva actuació si s'interposàs o formulàs per una persona interessada demanda, denúncia, o recurs davant els tribunals. Això no impedirà, no obstant, la investigació sobre la problemàtica general, que, en el seu cas, es derivi de la queixa presentada.
3. El Síndic de Greuges rebutjarà les queixes anònimes, i podrà fer-ho en les que hi adverteixi mala fe, falta de fonament o inexistència de pretensió i en les que la seva tramitació pugui irrogar perjudici al legítim dret de tercera persona.
4. En qualsevol cas es mantindrà en secret el nom de les persones que formulin queixes, quan aquestes així ho sol·licitin.

Article 15. Recurs contra les decisions i/o resolucions del Síndic

Les decisions i les resolucions del Síndic de Greuges no poden ser objecte de recurs de cap casta, i les queixes; que se li formulen no afecten per res els terminis prevists per a l'exercici de les accions que siguin procedents en via administrativa o jurisdiccional.

Article 16. Tramitacions de les queixes

Havent estat admesa la queixa a tràmit o iniciat l'expedient d'ofici, el Síndic de Greuges prendrà les mesures d'investigació que considerarà oportunes per a aclarir-los. Podrà retre's compte a l'òrgan administratiu, entitat o corporació afectada, la qual haurà de contestar en un termini de 15 dies, ampliable en funció de les circumstàncies que hi concorrin, mitjançant informe per escrit.

Article 17. Queixes contra persones al servei de l'Administració de la Comunitat Autònoma

1. Si la queixa a investigar afecta la conducta de persones al servei de l'Administració de la Comunitat Autònoma, el Síndic de Greuges ho comunicarà a l'afectat i al seu immediat superior o organisme del qual depengui.

2. En el termini de quinze dies l'autoritat o funcionari afectat respondrà per escrit sobre els fets o les circumstàncies objecte de la queixa o de l'expedient, aportant els documents i testimonis que hi consideri adequats.

3. El Síndic de Greuges, a la vista de la contestació i la documentació aportada, pot requerir de l'autoritat o funcionari que comparegui a informar.

Article 18. Prohibició d'auxili

El superior jeràrquic o l'autoritat que prohibeixin al personal al seu servei de respondre a les requisitòries del Síndic de Greuges hauran de manifestar-ho al funcionari afectat i al Síndic de Greuges i a partir d'aquest moment assumirà la responsabilitat de l'expedient.

Article 19. Obligacions de l'Administració

Les autoritats, funcionaris i tot el personal dependent de l'Administració de la Comunitat Autònoma hauran de facilitar al Síndic de Greuges o a la persona a la qual delegui, les informacions, assistència i entrada a totes les dependències, centres i organismes. Igualment hauran de posar a la seva disposició les dades, expedients o qualsevol classe de documents que permetin dur a terme adequadament l'actuació investigadora.

Article 20. Reserva i discrecionalitat en les actuacions de la tramitació de les queixes

Les actuacions que s'han de dur a terme en el curs d'una investigació es faran amb la reserva i la discreció més absolutes, sens perjudici d'incloure'n el contingut en els informes al Parlament, si el Síndic de Greuges ho creu convenient.

Article 21. Contingut de l'informe anual. Relació amb el Ministeri Fiscal

1. El Síndic de Greuges podrà fer públic el nom de les autoritats, dels funcionaris o dels organismes públics que obstaculitzin les seves funcions. Igualment podrà destacar aquest fet en l'informe anual al Parlament.

2. Si el Síndic de Greuges descobrís irregularitats en el funcionament de l'Administració de la Comunitat Autònoma, ho posarà en coneixement de l'òrgan competent o ho farà avinent al Ministeri Fiscal.

Article 22. Formes de manifestar-se les resolucions

En l'exercici de les seves funcions el Síndic de Greuges podrà formular als organismes i autoritats afectats, advertències, recomanacions, suggeriments i recordatoris relatius a llurs deures legals. En cap cas no pot modificar o anul·lar actes o resolucions administratius.

Article 23. Actuacions d'avinença

1. El Síndic de Greuges pot proposar als organismes i autoritats afectats, en el marc de la legislació vigent, fórmules de conciliació o d'acord que facilitin una resolució positiva i ràpida de les queixes.

2. Si en la investigació d'una queixa o d'un expedient creu que l'aplicació de les disposicions normatives condueix a un resultat injust o perjudicial, podrà recomanar o suggerir a la institució, al departament o a l'entitat competents les mesures o els criteris que considera adequats per a remedi-ho o les modificacions que li sembla oportú d'introduir en els textos normatius.

Article 24. Comunicació del resultat de la investigació

El Síndic de Greuges ha d'informar del resultat de les investigacions, fins i tot en el cas d'arxivament de les seves actuacions, l'autor de la queixa, la persona al servei de l'administració pública de la Comunitat Autònoma afectada o que en depèn i l'autoritat de l'organisme o de l'entitat en relació amb la qual s'ha formulat la queixa o iniciat l'expedient d'ofici.

Article 25. Infraccions a l'Estatut d'Autonomia

Quan el Síndic de Greuges consideri que una resolució dels tribunals infringeix l'Estatut d'Autonomia en tant que suposa el desconeixement d'un dret fonamental, ho posarà en coneixement del Defensor del Poble a efectes de la interposició, si s'escau, del corresponent recurs d'empara.

Article 26. Relacions amb la Diputació Permanent

1. L'activitat del Síndic de Greuges no s'interromprà en els casos en que el Parlament no estigui reunit o hagués acabat el seu mandat.

2. En aquests casos el Síndic de Greuges podrà relacionar-se amb la Diputació Permanent.

3. En cas de declaració d'estat d'excepció o de setge, hom s'atendrà al que disposa la legislació vigent.

TÍTOL III DE LES RELACIONS AMB EL PARLAMENT

Article 27. Informe anual. Liquidació del pressupost

1. Anualment, el Síndic de Greuges ha de presentar al Parlament un informe de les seves actuacions, en el qual ha de constar necessàriament:

- a) El nombre i la casta de queixes formulades i dels expedients iniciats d'ofici.
- b) Les queixes rebutjades, les que es troben en tramitació i les ja investigades amb el resultat obtingut, i també les causes que hi van donar lloc.

2. En el mateix termini ha de presentar la liquidació del pressupost de la institució que correspon a l'exercici anterior.

3. Pot presentar també informes extraordinaris quan ho requeriran la urgència o la importància dels fets que motiven la seva intervenció.

Article 28. Mitjans personals i materials

1. Per acomplir les seves funcions, el Síndic de Greuges ha de disposar dels mitjans personals necessaris d'acord amb les partides que consten en el Pressupost del Parlament.

2. Correspon al Síndic de Greuges l'elaboració del projecte de pressupost a què es refereix l'apartat anterior.

3. El Síndic de Greuges podrà designar lliurement els assessors que cregui necessaris per al compliment de les seves funcions.

4. Les persones que estiguin al servei del Síndic de Greuges i mentre romanguin en el seu lloc, seran considerats com a personal al servei del Parlament de les Illes Balears.

5. El Parlament podrà adscriure personal al servei del Síndic de Greuges, sigui de forma permanent o temporal, així com la utilització dels serveis administratius d'ambdues institucions.

6. Els funcionaris que provinguin de l'Administració de la Comunitat Autònoma o de les Corporacions Locals tendran dret a la situació dels serveis especials amb reserva de plaça i destí.

Article 29. De l'adjunt

1. El Síndic de Greuges, amb la conformitat prèvia de la comissió parlamentària prevista a l'article 2, pot designar una persona de la seva confiança per a ocupar el càrrec d'adjunt, la qual ha de complir les condicions establertes per l'article 6 i no estar afectada per les incompatibilitats enumerades a l'article 9.

2. Correspon a l'Adjunt auxiliar al Síndic de Greuges d'assumir les funcions d'investigació que per a la resolució d'una queixa o d'un expedient li encomani o li delegui, en aquest cas gaudirà de les mateixes prerrogatives, drets i obligacions.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera. Pròrroga del mandat

En el cas que la finalització del mandat del Síndic de Greuges coincidís amb el Parlament dissolt, continuarà en l'exercici de les seves funcions fins que el nou Parlament n'haurà nomenat el successor.

Disposició addicional segona. Normes supletòries

Amb caràcter supletori s'aplicarà el títol II de la Llei Orgànica 3/1981 de 6 d'abril del Defensor del Pueblo, "Del procediment", en tot el que no sigui previst en la present Llei.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera. Nomenament primer Síndic de Greuges

En el termini d'un any d'haver entrat en vigor aquesta Llei el Parlament iniciarà el procediment per a nomenar el primer Síndic de Greuges.

Disposició final segona

Aquesta llei entrarà en vigor l'endemà d'haver estat publicada en el *Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears*.

§6

LLEI 4/2004, DE 2 D'ABRIL, DE LA SINDICATURA DE COMPTES DE LES ILLES BALEARS

(BOIB núm. 50, de 10 d'abril de 2004;

BOE núm. 108, de 4 de maig de 2004)¹

Títol I – Naturalesa, àmbit d'actuació i funcions	193
Títol II – Funció fiscalitzadora	195
Títol III – Organització	197
Capítol I – Òrgans de la Sindicatura de Comptes	197
Capítol II – Personal al servei de la Sindicatura	201
Títol IV – Règim comptable i pressupostari	202
Títol V – Relacions institucionals	203
Disposicions addicionals	203
Disposició derogatòria	204
Disposició final	204

TÍTOL I NATURALESA, ÀMBIT D'ACTUACIÓ I FUNCIONS

Article 1. Naturalesa de la Sindicatura de Comptes

1. La Sindicatura de Comptes de les Illes Balears és l'òrgan al qual correspon la fiscalització externa de l'activitat econòmica, financera i comptable del sector públic de les Illes Balears, sense perjudici de les competències que, en relació amb tot el territori de l'Estat, corresponen al Tribunal de Comptes.

2. La Sindicatura de Comptes depèn orgànicament del Parlament de les Illes Balears, exerceix les seves funcions amb plena independència, i està sotmesa únicament a l'ordenament jurídic.

Article 2. Àmbit d'actuació

1. L'àmbit subjectiu d'actuació de la Sindicatura de Comptes s'estén al sector públic de les Illes Balears que, als efectes d'aquesta llei, està integrat per:

- a) L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- b) Els consells insulars i les entitats locals radicades a les Illes Balears.
- c) La Universitat de les Illes Balears.
- d) Qualsevol organisme, ens, entitat, fundació o empresa, amb participació majoritària o domini efectiu, directe o indirecte, d'alguna de les entitats esmentades en els apartats anteriors, independentment que es regeixin pel dret públic o privat.

2. D'altra banda, correspon a l'àmbit d'actuació de la Sindicatura de Comptes la fiscalització de:

- a) Les aportacions a consorcis, fundacions o organismes, procedents de qualsevol de les entitats a què fa referència l'apartat anterior.

¹ Aquesta Llei ha estat modificada per la Llei 15/2012, de 27 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2013 (BOIB núm. 195, de 29 de desembre).

- b) Les subvencions, els crèdits, els avals i altres ajuts de contingut econòmic concedits pels subjectes integrants del sector públic de les Illes Balears a qualsevol persona física o jurídica.
- c) Les exempcions i bonificacions fiscals directes i personals atorgades per qualsevol dels subjectes integrants del sector públic de les Illes Balears.
- d) La comptabilitat electoral de les formacions polítiques que concorrin a les eleccions al Parlament de les Illes Balears.
- e) Els controls financers i les auditories efectuats a qualsevol agent del sector públic de les Illes Balears.

Article 3. Organització i règim jurídic

1. Correspon a la Sindicatura de Comptes la regulació del que concerneix al seu govern, organització i personal, d'acord amb aquesta llei i la resta de normativa aplicable.

2. El règim jurídic de la Sindicatura de Comptes s'ha de regular mitjançant un reglament de règim interior, el projecte del qual ha d'elaborar i aprovar la mateixa Sindicatura, i en correspon l'aprovació definitiva al Parlament de les Illes Balears.

Article 4. Funcions

Són funcions de la Sindicatura de Comptes:

- 1. a) La fiscalització externa de l'activitat econòmicofinancera i comptable del sector públic de les Illes Balears, vetllant que estigui sotmesa als principis de legalitat, eficàcia, eficiència i economia.
- b) L'exercici de les competències que li delegui el Tribunal de Comptes, en els termes prevists en la seva llei orgànica.
- 2. La Sindicatura de Comptes pot tenir, així mateix, funció consultiva en relació amb els criteris a aplicar als supòsits determinats de la seva funció fiscalitzadora, a la qual poden accedir els ens del sector públic que hi estan sotmesos per la via, la forma i el procediment que es determinin reglamentàriament.

Article 5. Col·laboració

1. La Sindicatura de Comptes, per a un compliment més eficaç de les seves funcions, està facultada per:

- a) Exigir de tots els qui estan subjectes a la seva acció fiscalitzadora que proporcionin els antecedents, les dades, els informes i els documents, qualssevol que en sigui el suport, que consideri necessaris per al coneixement i la comprovació deguts de l'acte fiscalitzable. La Sindicatura pot establir, amb caràcter general, el format en què s'ha de facilitar aquesta informació.
- b) Inspeccionar i verificar, amb personal propi o aliè, tota la documentació de les oficines públiques, llibres, metàl·lic i valors, dependències, dipòsits, magatzems i, en general, tots els documents, establiments i béns que consideri necessaris.

2. Quan la Sindicatura sol·liciti col·laboració, els requerits estan obligats a prestar-la. En el cas que aquesta col·laboració no es presti o es produeixi qualsevol tipus d'obstrucció que n'impedeixi o en dificulti l'exercici de les funcions, sempre que es tracti d'actuació reiterada i intencional, la Sindicatura ha d'assabentar d'aquesta circumstància el Parlament de les Illes Balears, als efectes oportuns, i, a més, ha de comunicar aquest incompliment als òrgans de govern de l'entitat de què es tracti, per a l'exigència de les responsabilitats que pertocuin.

3. La Sindicatura ha de ser informada de les auditories que duguin a terme els subjectes integrants del sector públic de les Illes Balears; d'aquests informes, n'hi ha de trametre una còpia.

Article 6. Coordinació

La Sindicatura de Comptes ha de coordinar la seva activitat amb la del Tribunal de Comptes a fi de garantir la major eficàcia i economia de la gestió i evitar la duplicitat en les actuacions fiscalitzadores. Si en l'exercici de la seva activitat fiscalitzadora la Sindicatura de Comptes adverteix que hi ha indicis de responsabilitat comptable, ho ha de posar en coneixement del Tribunal de Comptes, als efectes que s'enjudiciï.

TÍTOL II FUNCIÓ FISCALITZADORA

Article 7. Contingut

En l'exercici de la seva funció fiscalitzadora corresponen a la Sindicatura de Comptes les atribucions següents:

- a) L'examen, la comprovació i la fiscalització del compte general de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- b) L'examen, la comprovació i la fiscalització dels comptes dels altres subjectes inclosos en el seu àmbit d'actuació.
- c) L'examen, la comprovació i la fiscalització de les modificacions de crèdit del pressupost.
- d) La fiscalització dels contractes, qualsevol que en sigui el caràcter, formalitzats pels diferents subjectes inclosos en el seu àmbit d'actuació.
- e) L'anàlisi i l'avaluació de la situació del patrimoni i dels serveis prestats pel sector públic de les Illes Balears.
- f) L'examen, la comprovació i la fiscalització dels comptes i documents relatius a qualssevol ajuts de contingut econòmic concedits pels subjectes inclosos en el seu àmbit d'actuació, incloses les exempcions i bonificacions fiscals.
- g) La fiscalització de la comptabilitat electoral en els termes prevists en la legislació electoral.

Article 8. Abast de la funció fiscalitzadora

1. En compliment de la seva funció fiscalitzadora, la Sindicatura de Comptes ha de verificar la submissió efectiva de l'activitat econòmicofinancera dels subjectes inclosos en el seu àmbit d'actuació als principis de legalitat, eficàcia, eficiència i economia.

2. La funció de fiscalització s'estén també al control de la comptabilitat pública, i ha de verificar que reflecteixi de manera fidel la realitat econòmicofinancera del subjecte fiscalitzat.

Article 9. Tècniques de fiscalització

Per a l'exercici de la seva funció de fiscalització, la Sindicatura de Comptes ha d'utilitzar les tècniques i els procediments d'auditoria que siguin idonis per a la fiscalització de què es tracti.

Article 10. Iniciativa i impuls dels procediments

1. La iniciativa fiscalitzadora correspon a la Sindicatura de Comptes, que ha de desenvolupar el programa d'actuacions aprovat pel Consell, d'acord amb el que preveu aquesta llei, i l'execució del qual ha de permetre formar judici suficient sobre la qualitat i regularitat de la gestió econòmicofinancera del sector públic de les Illes Balears. Aquesta iniciativa no s'ha de veure menyscabada pel dret de sol·licitud previst en els apartats següents.

2. El Parlament de les Illes Balears, en ple o mitjançant la comissió que tenguí competències en matèria d'Hisenda i Pressuposts, pot promoure l'activitat fiscalitzadora de la Sindicatura de Comptes. Aquesta iniciativa pot referir-se a qualsevol dels subjectes integrants del sector públic delimitats per aquesta llei o a qualsevol perceptor o beneficiari d'ajuts públics que en procedeixin.

3. De la mateixa manera, els integrants del sector públic delimitats en l'article 2 poden interessar del Parlament que, per acord de la comissió competent en matèria d'Hisenda i Pressuposts, insti a la Sindicatura de Comptes la realització d'actuacions fiscalitzadores respecte d'ells mateixos, mitjançant els seus respectius òrgans de govern, en els termes que prevegi el Reglament de règim interior de la Sindicatura. En el cas d'entitats locals és necessari l'acord previ del ple de la corporació, adoptat per majoria absoluta del nombre legal de membres que l'integren.

4. Els procediments de fiscalització s'han de tramitar d'ofici, i s'han d'ajustar a les prescripcions d'aquesta llei i disposicions de desplegament i, si no n'hi ha, s'han d'aplicar les normes que regulen el procediment administratiu comú.

Article 11. Terminis de tramesa dels comptes

1. La conselleria competent en matèria d'Hisenda i Pressuposts ha de trametre el compte general de la comunitat autònoma a la Mesa del Parlament i a la Sindicatura de Comptes abans del 31 d'agost immediat posterior a l'exercici econòmic a què fa referència.

2. Els comptes dels consells insulars i de les entitats locals de les Illes Balears s'han de retre directament a la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears en el termini que, per al control extern, estableixi la normativa reguladora de les hisendes locals.

3. Els comptes dels altres subjectes integrants del sector públic de les Illes Balears s'han de posar a disposició de la Sindicatura dins els trenta dies següents a la data en què s'aprovin.

Article 12. Informes o memòries de fiscalització

1. Els resultats de les actuacions fiscalitzadores s'han d'exposar mitjançant informes o memòries, el contingut dels quals ha de fer referència, principalment, a:

- a) L'observança de l'ordenament jurídic i dels principis comptables aplicables, com també la submissió de la gestió econòmicofinancera als principis d'eficàcia, eficiència i economia.
- b) La racionalitat de la despesa, el grau d'execució dels pressuposts i el compliment dels objectius proposats en els diferents programes pressupostaris.
- c) El resultat de la fiscalització dels contractes, la situació i les variacions del patrimoni, l'aplicació de les subvencions, els crèdits, els ajuts o avals, i que indiqui, si n'és el cas, les incidències o desviacions observades respecte dels motius que en varen justificar la concessió, i les causes.
- d) L'existència, si n'és el cas, d'infraccions, d'abusos o de pràctiques irregulars, que s'hagin de corregir o sancionar.
- e) Les mesures que, si n'és el cas, es proposin per a la millora de la gestió econòmica i financera de les entitats del sector públic de les Illes Balears.
- f) Els vots particulars que, si n'és el cas, formulin els síndics sobre el contingut, total o parcial, de l'informe.

2. El procediment per a l'elaboració, la tramitació i l'aprovació dels informes o les memòries, l'ha de regular el Reglament de règim interior al qual fa referència l'article 3 d'aquesta llei.

3. Aquests informes o memòries s'han de remetre al Parlament, al subjecte fiscalitzat i al Tribunal de Comptes. Així mateix, la Sindicatura de Comptes els ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* després del darrer tràmit del Parlament.

4. L'informe definitiu sobre el compte general de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i sobre els comptes generals de la resta de subjectes sotmesos a fiscalització, d'acord amb el programa anual d'actuacions, l'ha d'aprovar la Sindicatura de Comptes en el termini de sis mesos comptadors a partir de la data en què els comptes tenguin entrada en el Registre.

5. Els informes que facin referència a actuacions de l'Administració de la comunitat autònoma i dels ens que en depenen han de ser objecte de debat parlamentari en la comissió competent en matèria d'Hisenda i Pressuposts, en la forma que prevegi el Reglament de la cambra.

Article 13. Memòria anual

1. Dins els tres primers mesos de cada exercici econòmic la Sindicatura de Comptes ha d'elaborar una memòria anual descriptiva del conjunt d'actuacions desenvolupades durant l'any anterior, en la qual s'ha de recollir una anàlisi global de les conclusions derivades de l'acció fiscalitzadora, la proposta de mesures que es considerin apropiades per a la millora de la gestió econòmicofinancera del sector públic, com també referència a les mesures o actuacions adoptades pels òrgans competents en aquest sentit.

2. La memòria anual s'ha de remetre a la Mesa del Parlament, als efectes que la traslladi a la comissió competent en matèria d'Hisenda i Pressuposts. Aquesta comissió, en els termes que prevegi el Reglament de la cambra i, si n'és el cas, amb la compareixença prèvia del síndic major, pot adoptar les resolucions que consideri oportunes.

TÍTOL III ORGANITZACIÓ

CAPÍTOL I ÒRGANS DE LA SINDICATURA DE COMPTES

Article 14. Òrgans de la Sindicatura de Comptes

Són òrgans de la Sindicatura de Comptes:

- a) El Consell.
- b) Els síndics.
- c) El síndic major.
- d) La Secretaria General.

Article 15. Organització i funcionament del Consell

1. El Consell, com a òrgan col·legiat de la Sindicatura, està integrat pel síndic major, que el presideix, els síndics i el secretari general, que actua amb veu, però sense vot.

2. El Consell no es pot constituir ni actuar sense l'assistència del síndic major i el secretari general, o qui reglamentàriament els substitueixin. En tot cas, és necessària la presència de tres dels seus membres. Els seus acords s'han d'adoptar per majoria dels assistents amb dret a vot.

3. Les reunions del Consell, que tenen caràcter reservat, s'han de fer amb la periodicitat que el mateix consell estableixi, i sempre amb la convocatòria prèvia del síndic major, per iniciativa pròpia o quan ho sol·liciti de manera raonada algun dels membres.

Article 16. Funcions del Consell

Corresponen al Consell de la Sindicatura les funcions següents:

- a) Aprovar el projecte de Reglament de règim interior i remetre'l al Parlament de les Illes Balears perquè el tramiti.

- b) Adoptar les mesures i aprovar les disposicions que siguin necessàries per a l'exercici de les comeses i el compliment de les finalitats que la llei assigna a la Sindicatura.
- c) Aprovar el projecte de pressupost de la Sindicatura, com també les modificacions dels crèdits pressupostaris.
- d) Aprovar el programa anual d'actuació de la Sindicatura.
- e) Determinar els criteris, les tècniques i els programes de feina que s'han de desenvolupar per aconseguir la màxima eficàcia en l'execució de l'activitat fiscalitzadora i la seva coordinació amb la desenvolupada pel Tribunal de Comptes.
- f) Aprovar els informes o les memòries elaborats per la Sindicatura i la memòria anual d'actuacions.
- g) Elegir entre els seus membres el síndic major i proposar-ne el nomenament.
- h) Nomenar i remoure el secretari general.
- i) Resoldre els recursos administratius d'alçada que s'interposin contra actes i resolucions dels òrgans de la Sindicatura.
- j) Determinar les àrees en les quals s'organitza la Sindicatura i adscriure-hi els síndics i el personal que correspongui.
- k) Aprovar la relació de llocs de treball de la Sindicatura i l'oferta d'ocupació pública corresponents, com també les bases i convocatòries que se'n derivin.
- l) Contractar obres, serveis, subministraments i altres prestacions de caràcter plurianual o la quantia dels quals superi la que es determini reglamentàriament.
- m) Autoritzar acords de col·laboració amb el Tribunal de Comptes, òrgans de control extern o qualsevol altre tipus d'entitat o institució.
- n) Assabentar el Parlament i, si n'és el cas, els tribunals de justícia dels casos de manca de col·laboració o d'obstrucció que impedeixi o dificulti l'exercici de les funcions de la Sindicatura.
- o) La resta de funcions que se li assignin expressament per disposició legal.

Article 17. Elecció dels síndics

1. Els síndics, en nombre de tres, els ha d'elegir el Parlament de les Illes Balears mitjançant votació per majoria de tres cinquenes parts dels seus membres, entre persones de competència reconeguda que estiguin en possessió d'algun dels títols de llicenciat en dret, economia, administració i direcció d'empreses, professor mercantil o equivalents, o pertanyin a cossos de funcionaris per a l'ingrés dels quals s'exigeix titulació acadèmica superior, i comptin amb més de deu anys d'experiència professional acreditada.

2. La durada del mandat és per un període de sis anys, i poden ser reelegits.

Article 18. Incompatibilitats dels síndics

1. Els síndics han d'exercir les seves funcions en règim de dedicació absoluta i exclusiva, de manera que el càrrec de síndic és incompatible amb l'exercici de qualsevol altra activitat pública o privada, que no sigui l'administració del seu propi patrimoni personal o familiar.

2. El càrrec de síndic és incompatible, a més, amb els següents:

- a) Diputat del Parlament de les Illes Balears.
- b) Diputat del Congrés dels Diputats o senador.
- c) Qualsevol càrrec amb mandat representatiu.
- d) Qualsevol càrrec polític o de la funció pública de l'Estat, de les comunitats autònomes o entitats locals, i les seves entitats, organismes i empreses públiques o vinculades, qualsevol que en sigui la forma jurídica.
- e) Membre de qualsevol dels organismes assessors o consultius de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- f) Desenvolupament de funcions directives o executives en un partit polític, central sindical, organització empresarial o col·legi professional.

3. Això no obstant, el càrrec de síndic és compatible amb les activitats de producció i creació literària, artística, científica o tècnica i les publicacions que en deriven, com també amb la col·laboració i assistència ocasional com a ponent a congressos, seminaris, jornades, conferències o cursos de caràcter professional, sempre que no siguin conseqüència d'una relació de feina o de prestació de serveis o puguin suposar menyscapte del compliment estricte dels seus deures. Sota condicions idèntiques, és igualment compatible la seva participació en activitats d'entitats culturals, docents, científiques o benèfiques que no tinguin ànim de lucre.

Article 19. Abstenció i recusació dels síndics

1. Són aplicables als síndics les causes d'abstenció i recusació previstes en el capítol III del títol II de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

2. A més, els síndics s'han d'abstenir de la fiscalització de qualsevol acte o procediment en el qual hagin tengut intervenció o participació anteriorment a la seva designació com a membre de la Sindicatura de Comptes.

Article 20. Règim de la condició de síndic

1. En l'exercici de les seves funcions, els síndics gaudeixen d'independència i inamovibilitat i tenen la condició d'autoritat pública.

2. La designació com a síndic implica, si n'és el cas, passar a la situació de serveis especials o equivalent en la carrera o cos de procedència.

3. La responsabilitat disciplinària dels síndics s'ha de regular en el Reglament de règim interior i declarar-la correspon al Parlament de les Illes Balears.

Article 21. Funcions dels síndics

Correspon als síndics, com a òrgans unipersonals de la Sindicatura de Comptes, l'exercici de les funcions següents:

- a) Dirigir les actuacions de control extern de les àrees que els hagin estat assignades.
- b) Assistir a les reunions que dugui a terme el Consell de la Sindicatura.
- c) Elevar al síndic major les propostes de directrius tècniques específiques de les actuacions que tenguin assignades, a fi de sotmetre-les a la consideració del Consell.
- d) Sotmetre a la consideració del Consell de la Sindicatura, amb la tramesa prèvia al síndic major, les actuacions a dur a terme en relació amb el seu àmbit d'actuació, per incloure-les en el programa anual.
- e) Elevar al síndic major els resultats de les fiscalitzacions realitzades perquè el Consell les debati i, si n'és el cas, les aprovi.
- f) Aprovar les propostes que els formulin les unitats de fiscalització que en depenen.
- g) Les altres funcions que els encomanin el Consell, el síndic major o les que els puguin correspondre d'acord amb el que disposa aquesta llei.

Article 22. Pèrdua de la condició de síndic

1. Els síndics en perden la condició per les causes següents:

- a) Acabament del mandat.
- b) Renúncia.
- c) Incapacitat o inhabilitació declarada per sentència ferma.
- d) Incompatibilitat sobrevinguda o incompliment dels seus deures, apreciats pel Ple del Parlament per majoria de tres cinquenes parts dels seus membres.

2. En els casos a) i b) de l'apartat anterior, el síndic continua en l'exercici de les seves funcions fins que hagi pres possessió qui l'hagi de succeir. En el supòsit de l'apartat d) és

preceptiva l'audiència de la persona interessada i l'informe del Consell de la Sindicatura, amb caràcter previ a l'adopció de l'acord per part del Parlament.

3. Si es produeixen vacants abans de l'acabament del mandat, el síndic major ho ha de posar en coneixement del president del Parlament, als efectes que, d'acord amb el que disposa aquest títol, es faci la designació corresponent, pel temps que resti de mandat.

Article 23. Designació i mandat del síndic major

1. El síndic major és nomenat pel president de la comunitat autònoma, d'entre els síndics elegits pel Parlament, i a proposta del Consell de la Sindicatura.

2. El període de mandat del síndic major es de tres anys, i pot ser reelegit. Durant l'exercici del càrrec ha de desenvolupar les seves funcions amb plena independència, i només pot ser remogut del càrrec per alguna de les causes que determinen la pèrdua de la condició de síndic.

3. En els casos de vacant, absència, malaltia o qualsevol altre supòsit en què així pertoqui per disposició legal, el síndic major serà substituït, temporalment, pel síndic de major antiguitat, i en cas d'igualtat, pel de major edat.

Article 24. Atribucions del síndic major

El síndic major exerceix la representació de la Sindicatura de Comptes davant qualsevol instància o institució, i li correspon exercir les funcions següents:

- a) Convocar i presidir el Consell, dirigir-ne les deliberacions i decidir amb el vot de qualitat els empats que es puguin produir.
- b) Coordinar les tasques que han de desenvolupar els síndics, d'acord amb les àrees en les quals s'hagi organitzat la Sindicatura i amb el programa d'actuacions aprovat pel Consell.
- c) Autoritzar, amb la seva firma, els informes, les memòries o qualsevol altre document que s'hagi de remetre al Parlament, a òrgans de govern del sector públic de les Illes Balears o al Tribunal de Comptes.
- d) Comparèixer davant de la comissió parlamentària competent en matèria d'Hisenda i Pressuposts per exposar tots els aclariments i les dades que siguin necessaris en relació amb els informes, les memòries o els dictàmens, i, en tot cas, pot estar acompanyat pel síndic que hagi dirigit les actuacions i pel personal de la Sindicatura que estimi convenient.
- e) Exercir la direcció superior del personal al servei de la Sindicatura i resoldre els procediments d'accés a la funció pública i els de provisió de llocs de feina, i li correspon, així mateix, l'exercici de la potestat disciplinària, llevat de la destitució o separació del servei i l'acomiadament, que són competència del Consell de la Sindicatura.
- f) Contractar les obres, els serveis, els subministraments i altres prestacions necessàries per al funcionament de la Sindicatura, que no siguin de caràcter plurianual ni superin la quantia assenyalada reglamentàriament.
- g) Autoritzar i disposar despeses, reconèixer obligacions i ordenar pagaments, com també autoritzar els documents pressupostaris d'ingressos i despeses.
- h) Les altres funcions que li corresponguin en virtut d'aquesta llei i del Reglament de règim interior de la Sindicatura, o li delegui el Consell.
- i) Qualsevol altre assumpte no atribuït expressament a altres òrgans de la Sindicatura, i li correspon resoldre sobre aquells assumptes que, essent competència del Consell, s'hagin de resoldre per motius d'urgència i no en permetin la convocatòria, al qual s'ha de donar compte en la primera reunió que duguï a terme, perquè els ratifiqui.

Article 25. Nomenament i cessament del secretari general

1. El secretari general és nomenat pel Consell de la Sindicatura, entre els qui, comptant amb titulació universitària superior, tinguin competència i experiència reconegudes en la matèria pròpia de les seves funcions o similars.

2. Disposar-ne el cessament correspon igualment al Consell, i la renovació d'aquest no implica el cessament automàtic del secretari general.

Article 26. Règim del secretari general

1. El secretari general, que té la condició d'alt càrrec, està sotmès al mateix règim d'incompatibilitats i causes d'abstenció i recusació establertes per als síndics.

2. El nomenament com a secretari general implica, si n'és el cas, passar a la situació de serveis especials o equivalent en la carrera o cos de procedència.

Article 27. Funcions

1. La Secretaria General de la Sindicatura de Comptes, amb dependència orgànica del síndic major, és l'òrgan d'assistència tècnica i administrativa a la resta d'òrgans de la Sindicatura, i també la dipositària de la fe pública dels seus acords i resolucions.

2. Correspon a la Secretaria General l'exercici de les funcions de direcció dels serveis administratius de la Sindicatura, organitzar-ne i coordinar-ne el funcionament, i, específicament, exerceix les atribucions següents:

- a) Prestar assessorament al Consell i als altres òrgans de la Sindicatura.
- b) Redactar les actes i dur a terme les actuacions necessàries per fer efectius els acords del Consell.
- c) Autoritzar, amb la seva firma, els certificats que expedeixi la Sindicatura.
- d) Elaborar l'avantprojecte de pressupost, i també la liquidació.
- e) Tenir a càrrec seu la comptabilitat i la gestió econòmica pressupostària de la Sindicatura.
- f) Redactar el projecte de memòria anual.
- g) Fer-se càrrec de l'arxiu i la conservació de documents.
- h) Qualsevol altres que li assignin o deleguin el síndic major o el Consell, especialment amb vista a la direcció del personal al servei de la Sindicatura.

CAPÍTOL II PERSONAL AL SERVEI DE LA SINDICATURA

Article 28. Règim jurídic

1. La Sindicatura de Comptes ha de disposar del personal que sigui necessari per al desenvolupament de les funcions que té legalment atribuïdes.

2. El personal al servei de la Sindicatura es regeix pel que disposen aquesta llei i el Reglament de règim interior; en allò que no s'hi preveu, li és aplicable el règim establert amb caràcter general per al personal al servei de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Article 29. Àrees funcionals

1. La Sindicatura de Comptes s'estructura en àrees funcionals al capdavant de les quals hi ha un cap d'àrea, d'acord amb el que disposi el Reglament de règim interior.

2. Els llocs de cap d'àrea funcional s'han de proveir entre funcionaris públics que pertanyin a cossos o escales de característiques adequades, d'acord amb el que estableixi la relació de llocs de treball.

3. Mentre ocupin aquests llocs els funcionaris queden en la seva administració i cos o escala d'origen en situació de serveis especials, sense que la prestació de serveis a la Sindicatura impliqui, per si mateixa, la integració als cossos de personal d'aquesta.

4. Aquests funcionaris, una vegada acabada la seva vinculació amb la Sindicatura, s'han de reintegrar en la seva administració en el cos o escala d'origen.

Article 30. Personal de la Sindicatura

El personal de la Sindicatura de Comptes està integrat per:

- a) Funcionaris: de carrera o interins.
- b) Personal eventual.
- c) Personal laboral, en les seves diferents modalitats.

Article 31. Classes de funcionaris de carrera

1. Els funcionaris de carrera de la Sindicatura de Comptes s'agrupen en cossos generals d'administració i cossos especials de caràcter facultatiu.

2. Correspon als funcionaris dels cossos generals d'administració el compliment de funcions administratives, siguin de gestió, execució, control o intervenció administrativa, organització, registre i conservació de documents, maneig d'equips informàtics i, en general, tasques encomanades als serveis generals de la Sindicatura i de suport i assistència als serveis d'auditoria.

3. Els funcionaris dels cossos especials fan les funcions de fiscalització pròpies de cada una de les àrees d'auditoria.

Article 32. Cossos generals

Els funcionaris dels cossos generals d'administració se subdivideixen en:

- Titulats superiors: grup A.
- Titulats mitjans: grup B.
- Administratius: grup C.
- Auxiliars: grup D.
- Subalterns: grup E.

Article 33. Cossos especials

Els funcionaris dels cossos especials se subdivideixen en:

- Auditors: grup A.
- Ajudants d'auditoria: grup B.

Article 34. Relació de llocs de treball i oferta d'ocupació

1. La Sindicatura de Comptes ha d'aprovar una relació de llocs de treball permanents, que n'ha d'incloure la denominació i les característiques essencials, les retribucions i els requisits per proveir-los.

2. Els llocs de feina dotats pressupostàriament que no puguin ser coberts amb el personal existent en la Sindicatura en constitueixen l'oferta pública d'ocupació.

TÍTOL IV RÈGIM COMPTABLE I PRESSUPOSTARI

Article 35. Règim comptable i patrimonial

1. La Sindicatura de Comptes està subjecta al règim de comptabilitat pública, que s'ha d'establir de manera independent i segregada de la pròpia del Parlament.

2. La Sindicatura assumeix les seves competències i facultats sobre els béns i drets que tenguí adscrits, se li adscriguin o adquireixi per qualsevol títol. La titularitat d'aquests béns i drets és, en tot cas, de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Article 36. Règim pressupostari

1. La Sindicatura ha d'elaborar i aprovar el seu projecte de pressupost i l'ha de remetre al Govern de les Illes Balears, a efectes que l'incorporin, com a secció independent, al Projecte de llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. L'execució d'aquest pressupost, després de la seva aprovació pel Parlament de les Illes Balears, correspon als òrgans de la mateixa Sindicatura.

3. Juntament amb la memòria anual d'activitats a la qual fa referència l'article 13 d'aquesta llei, la Sindicatura de Comptes ha de remetre al Parlament la liquidació del pressupost corresponent a l'exercici anterior.

4. Trimestralment, la Sindicatura comunicarà al Parlament les modificacions de crèdit del pressupost.

TÍTOL V RELACIONS INSTITUCIONALS

Article 37. Relacions amb el Parlament de les Illes Balears

1. Les relacions de la Sindicatura de Comptes amb el Parlament de les Illes Balears s'han de produir a través de la comissió competent en matèria d'Hisenda i Pressuposts.

2. Els síndics hauran de comparèixer davant de qualssevol dels òrgans del Parlament totes les vegades que siguin requerits per informar dels assumptes que els sol·licitin.

Article 38. Relacions amb l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears

Les relacions de la Sindicatura de Comptes amb l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'han de dur a terme mitjançant el conseller competent en matèria d'Hisenda i Pressuposts.

Article 39. Relacions amb els altres subjectes integrants del sector públic de les Illes Balears

Les relacions de la Sindicatura de Comptes amb els altres subjectes integrants del sector públic de les Illes Balears s'han de canalitzar a través de l'òrgan que n'exerceixi la representació, d'acord amb la normativa que sigui aplicable.

Article 40. Relacions amb el Tribunal de Comptes

La Sindicatura de Comptes ha de canalitzar, a través del síndic major, les relacions amb el Tribunal de Comptes, d'acord amb el que preveu la normativa que el regula.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició adicional primera. Procediment administratiu

1. En matèria de procediment i forma dels actes i de les disposicions dels òrgans de la Sindicatura de Comptes no adoptats en l'exercici de la seva funció fiscalitzadora, com també en el cas de recursos contra aquests, són aplicables, en defecte del que disposen aquesta llei i el Reglament de règim interior, les disposicions de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment

administratiu comú, i també les de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. Els acords i les resolucions no adoptats en exercici de funció fiscalitzadora pel Consell de la Sindicatura exhaureixen la via administrativa, i són susceptibles de recurs contenciós administratiu.

3. Correspon a la Sindicatura de Comptes l'execució dels seus propis actes, que durà a terme amb la col·laboració, si fos necessària, de l'Administració de la comunitat autònoma.

4. La resolució dels procediments de revisió d'ofici i del recurs extraordinari de revisió correspon al Consell de la Sindicatura.

Disposició addicional segona. Dret supletori en matèria fiscalitzadora

En l'exercici de les funcions de fiscalització i consultiva, la Sindicatura de Comptes es regeix, amb caràcter supletori al que disposa aquesta llei, per les disposicions contingudes en les lleis que regulen el Tribunal de Comptes i la seva organització i funcionament.

Disposició addicional tercera. Referències normatives al Tribunal de Comptes

Les referències al Tribunal de Comptes que conté la normativa de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'han d'entendre fetes a la Sindicatura de Comptes, sense perjudici de les atribucions que, amb caràcter general, li corresponen.

Disposició addicional quarta. Reglament de règim interior

En desplegament d'aquesta llei, i en el termini de sis mesos des que entri en vigor, el Consell de la Sindicatura ha d'aprovar un projecte de Reglament de règim interior, que reguli l'organització, el funcionament i el règim jurídic de la Sindicatura, i l'ha d'eleva al Parlament, als efectes que el trami.

Disposició addicional cinquena. Contractació externa

La Sindicatura de Comptes, en l'àmbit de les seves competències i per al desenvolupament de determinades actuacions, pot contractar amb empreses o professionals, d'acord amb el que preveu la legislació reguladora dels contractes de les administracions públiques.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Disposició derogatòria. Derogació

Queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que estableix aquesta llei i, en especial, la Llei 1/1987, de 18 de febrer, de la Sindicatura de Comptes de la comunitat autònoma de les Illes Balears, i la Llei 8/1991, de 20 de març, que la modifica.

DISPOSICIÓ FINAL

Disposició final. Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor l'endemà d'haver-la publicada en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

§7

LLEI 16/2016, DE 9 DE DESEMBRE, DE CREACIÓ DE L'OFICINA DE PREVENCIÓ I LLUITA CONTRA LA CORRUPCIÓ A LES ILLES BALEARS

(BOIB núm. 157, de 15 de desembre de 2016

BOE núm. 8, de 10 de gener de 2017)¹

Títol preliminar – Disposicions generals	205
Títol I – Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears	206
Capítol I – Disposicions generals	206
Capítol II – Organització i règim de funcionament	208
Capítol III – Òrgans de direcció i règim del personal	214
Títol II – Obligacions dels càrrecs públics	217
Títol III – Règim sancionador	219
Capítol I – Infraccions i sancions	219
Capítol II – Procediment sancionador	221
Disposicions addicionals	222
Disposició transitòria única	223
Disposició derogatòria única	223
Disposicions finals	224

TÍTOL PRELIMINAR DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte i naturalesa jurídica

1. L'objecte d'aquesta llei és crear i regular l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció en les Illes Balears, que depèn orgànicament del Parlament de les Illes Balears i exerceix les seves funcions amb plena independència, sotmesa únicament a l'ordenament jurídic.

2. L'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears es configura com una entitat de dret públic, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar per al compliment de les seves finalitats.

Article 2. Àmbit subjectiu i objectiu d'aplicació

1. Aquesta llei és aplicable a:

- a) El Govern de les Illes Balears, l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i els ens del sector públic instrumental, integrat pels organismes autònoms, les entitats públiques empresarials, les societats mercantils públiques, les fundacions del sector públic i els consorcis que estiguin sota la dependència de l'Administració de la comunitat autònoma o que hi estiguin vinculats.
- b) Els consells insulars i els ens que en depenen o s'hi vinculen, inclosos els consorcis.
- c) Els municipis i altres ens de l'Administració local de les Illes Balears, i també els ens que en depenen o s'hi vinculen, inclosos mancomunitats i consorcis.
- d) El Parlament de les Illes Balears.

¹ Aquesta Llei ha estat modificada per la Llei 7/2018, de 31 de juliol, de promoció de la seguretat i la salut en el treball a les Illes Balears (BOIB núm. 97, de 7 d'agost) i per la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears (§4).

- e) La Sindicatura de Comptes, el Consell Consultiu, el Consell Econòmic i Social, l'Agència Tributària de les Illes Balears i, en general, tots els òrgans estatutaris i les entitats públiques de les Illes Balears.
 - f) La Universitat de les Illes Balears.
 - g) Qualsevol ens amb participació pública en la seva personalitat jurídica o que tenguin com a origen fons públics en el seu capital social o accionariat.
2. En conseqüència, entren en l'àmbit d'aplicació de la llei les activitats que, susceptibles de generar frau, corrupció o una situació d'il·legalitat que afecti els interessos generals, duguin a terme els càrrecs públics següents:
- a) Els membres del Govern de les Illes Balears, la resta d'alts càrrecs i el personal eventual de l'Administració autonòmica, sigui quina sigui la seva denominació.
 - b) Les persones titulars dels òrgans directius dels ens que formen el sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
 - c) Els membres dels òrgans de govern, els càrrecs electes, altres alts càrrecs i el personal eventual dels consells insulars i de la resta d'entitats locals de les Illes Balears, sigui quina sigui la seva denominació.
 - d) Els diputats i les diputades del Parlament de les Illes Balears.
 - e) Els càrrecs públics de qualsevol dels òrgans estatutaris i legals quan estiguin dins l'àmbit d'aplicació de la Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
 - f) Les persones titulars dels òrgans directius de la Universitat de les Illes Balears.
 - g) Les persones titulars dels òrgans directius de qualsevol entitat o organisme, de dret públic o privat, dependent de qualsevol d'aquests òrgans o que hi estigui vinculat, en tots els aspectes en què aquesta llei ho determini expressament.
3. L'actuació de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció, addicionalment, en la mesura que calgui per complir les seves funcions, pot incloure les activitats de persones físiques i jurídiques, públiques o privades, que, independentment de la seva forma jurídica, siguin perceptores de subvencions públiques, a l'efecte de comprovar la destinació i l'ús de subvencions; gestionin fons públics; prestin serveis públics i els gestionin mitjançant qualsevol de les modalitats de gestió de serveis públics previstes en dret; o exerceixin potestats administratives, en relació amb la gestió comptable, econòmica i financera del servei o l'obra i amb les altres obligacions que derivin del contracte o de la llei.

Article 3. Principis generals

Aquesta llei s'inspira en els principis següents:

- a) Principis d'integritat, objectivitat, neutralitat, imparcialitat, confidencialitat i dedicació al servei públic.
- b) Principis de legalitat, presumpció d'innocència, coordinació, eficàcia, eficiència i economia en el compliment dels objectius i finalitats públics.
- c) Principis de responsabilitat, transparència i rendició de comptes.

TÍTOL I OFICINA DE PREVENCIÓ I LLUITA CONTRA LA CORRUPCIÓ A LES ILLES BALEARS

CAPÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 4. Naturalesa i finalitats

1. Amb la finalitat de fomentar els valors i els principis que informen aquesta llei, i de fer el seguiment de les obligacions que estableix la legalitat vigent, així com de prevenir

i investigar activitats que resultin contràries a això, es crea l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears, que depèn orgànicament del Parlament de les Illes Balears.

2. L'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció exerceix les seves funcions amb independència plena i autonomia funcional, sotmesa a aquesta llei i a la resta de l'ordenament jurídic.

Article 5. Funcions

L'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears té les funcions següents:

- a) En relació amb l'ètica pública:
 - 1r. Fomentar els valors i els principis d'ètica pública i d'integritat, i vetlar perquè es compleixin, amb una incidència especial en la gestió de serveis públics, de contractacions, de convenis i d'ajuts i subvencions.
 - 2n. Estudiar, promoure i impulsar l'aplicació de bones pràctiques en la gestió pública i en la prevenció i la lluita contra la corrupció, amb la finalitat de garantir la destinació i l'ús dels fons públics a la prestació dels serveis públics.
 - 3r. Col·laborar, a sol·licitud de l'òrgan o la institució competents, en la formació del personal en tot allò a què fa referència aquesta llei.
 - 4t. Assessorar i formular propostes i recomanacions al Parlament de les Illes Balears, al Govern de les Illes Balears i als òrgans de govern dels consells insulars, dels municipis i de la resta de les administracions públiques de l'àmbit territorial de les Illes Balears i dels ens que en depenen o s'hi vinculen, amb l'objectiu d'adoptar mesures de prevenció i lluita contra la corrupció.
 - 5è. Establir relacions de col·laboració i d'elaboració de propostes d'actuació amb organismes de l'Estat, de les comunitats autònomes o de la Unió Europea, amb funcions similars.
- b) En relació amb la integritat:
 - 1r. Gestionar el Registre de declaracions patrimonials i d'activitats en els termes que regula aquesta llei. A aquest efecte, és l'encarregada de requerir a les persones de les quals s'hagi disposat el nomenament o el cessament en un càrrec públic que compleixin les obligacions previstes en aquesta llei; també és la responsable de la custòdia, la seguretat i la indemnitat de les dades i els documents que figurin en aquest registre, a més de la publicació de la informació d'acord amb aquesta llei, la normativa que regula la publicitat activa i la protecció de dades.
 - 2n. Comprovar i investigar la justificació de les variacions en forma d'increment del patrimoni dels càrrecs públics. L'Oficina realitzarà la investigació d'aquests increments sempre que s'emeti informe que motivi l'acció investigadora abans de l'inici del procediment.
 - 3r. Vetlar pel compliment del règim d'incompatibilitats dels càrrecs públics.
 - 4t. Dirimir els casos de conflictes d'interessos.
- c) En relació amb la prevenció, la investigació i la lluita contra la corrupció:
 - 1r. Dur a terme estudis i anàlisis de riscos previs en activitats relacionades amb els contractes, els ajuts o les subvencions públiques, inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei, que permetin fer la inspecció o el seguiment de la dita activitat.
 - 2n. Promoure i impulsar mesures en matèria de lluita contra la corrupció i contra qualsevol activitat il·legal o a la deguda gestió dels fons públics, inclosa la comunicació a l'autoritat judicial o al ministeri fiscal del resultat de les investigacions, quan sigui procedent.
 - 3r. Prevenir i alertar en relació amb conductes del personal i dels càrrecs públics que comportin conflicte d'interessos, que consisteixin en l'ús o abús, en benefici

privat, d'informacions que tinguin per raó de les seves funcions, o que tinguin o puguin tenir com a resultat la destinació o l'ús irregulars de fons públics o de qualsevol altre aprofitament contrari a l'ordenament jurídic.

- 4t. Investigar o inspeccionar possibles casos d'ús o destinació irregulars de fons públics, i també les conductes oposades a la integritat o contràries als principis d'objectivitat, eficàcia i submissió plena a la llei i al dret.
- 5è. Col·laborar amb l'elaboració dels dictàmens sol·licitats per comissions parlamentàries d'investigació o per la comissió parlamentària corresponent, sobre assumptes en relació amb els quals hi hagi indicis d'ús o destinació irregulars de fons públics o d'un ús il·legítim i en benefici privat de la condició pública d'un càrrec. A l'efecte del que estableix aquesta disposició, el director o la directora de l'Oficina ha d'informar d'ofici els òrgans competents perquè exercixin les iniciatives que els corresponguin.
- 6è. Des de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears es podran proposar canvis legislatius i normatius en matèria de sancions i mesures a adoptar en el conjunt dels ens inclosos en l'àmbit d'actuació d'aquesta llei.

Article 6. Delimitació de les funcions

1. L'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears actua en tot cas en col·laboració, i amb el respecte a les funcions que els corresponen, amb altres òrgans i entitats públiques de les Illes Balears que exerceixen competències de control i supervisió de l'actuació del Govern, de les administracions públiques i de la resta d'ens del sector públic. El reglament de funcionament i de règim intern de l'Oficina ha de regular el procediment específic d'actuació en els casos d'exercici de funcions concurrents amb altres òrgans.

2. L'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció no té competències en les funcions i matèries que corresponen a l'autoritat judicial, al ministeri fiscal i a la policia judicial, ni pot investigar els mateixos fets que siguin objecte de les seves investigacions. En el supòsit que l'autoritat judicial o el ministeri fiscal iniciïn un procediment per determinar la rellevància penal d'uns fets que constitueixin alhora l'objecte d'actuacions d'investigació de l'Oficina, aquesta ha d'interrompre tot seguit les dites actuacions i aportar immediatament tota la informació de què disposi a l'autoritat competent, a més de proporcionar, pel que fa a les tasques d'investigació, el suport necessari a l'autoritat competent.

3. Quan les investigacions de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció afectin el Parlament de les Illes Balears, els ens estatutaris, les administracions insulars i locals, la Universitat de les Illes Balears i, en general, els ens que gaudeixen d'autonomia reconeguda constitucionalment o estatutàriament, s'han de dur a terme de manera que es garanteixi el degut respecte a la seva autonomia.

CAPÍTOL II ORGANITZACIÓ I RÈGIM DE FUNCIONAMENT

SECCIÓ 1a ORGANITZACIÓ I RÈGIM JURÍDIC

Article 7. Organització i règim jurídic

1. L'organització, el règim jurídic i el funcionament de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears s'han de regular mitjançant un reglament de règim interior, la tramitació i l'aprovació, si escau, correspondrà al Parlament de les Illes Balears, per mitjà de la comissió corresponent. El reglament i les seves modificacions s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

La ubicació de la seu de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears possibilitarà l'acompliment dels principis de neutralitat i confidencialitat que inspiren aquesta llei.

2. El reglament de funcionament i règim intern de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears haurà de garantir que tots els ciutadans de les Illes Balears, independentment de l'illa de residència, puguin presentar denúncies i col·laborar amb l'Oficina, d'acord amb els principis de descentralització i desconcentració, física o virtual, prevists en l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

En aquest sentit, s'haurà de preveure la regulació de les denúncies a través de sistemes no presencials. El reglament també haurà de preveure com i on es farà la col·laboració entre el denunciador i l'Oficina, una vegada la denúncia hagi estat admesa a tràmit, quan el denunciador resideixi fora de l'illa on està ubicada la seu de l'ens anticorrupció.

3. Les persones que exerceixin la seva activitat a l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció estan obligades a guardar secret de tot el que coneguin per raó de la seva funció en els termes legalment establerts, deure que perdura després que cessin en l'exercici del càrrec. L'incompliment d'aquest deure de secret dóna lloc a la responsabilitat que, en cada cas, pertochi.

4. El personal de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció està sotmès al mateix règim disciplinari establert per al personal al servei de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, amb les especificitats que fixi el reglament de funcionament i règim intern de l'Oficina.

Article 8. Deure de col·laboració

1. Les administracions i els ens públics inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei han d'auxiliar amb celeritat i diligència l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears en l'exercici de les funcions que li corresponen i li han de comunicar, d'una manera immediata, qualsevol informació de què disposin relativa a fets el coneixement dels quals sigui competència de l'Oficina.

2. El deure de col·laboració amb l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció afecta també les persones físiques o jurídiques privades incloses en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei.

3. L'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció ha de cooperar amb les comissions parlamentàries d'investigació o amb la comissió parlamentària corresponent en l'elaboració de dictàmens sobre assumptes en relació amb els quals hi hagi indicis d'ús o destinació irregulars de fons públics o d'ús il·legítim i en benefici privat de la condició pública d'un càrrec, sempre que sigui requerida.

4. L'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció ha de cooperar amb l'Administració General de l'Estat, a la qual pot demanar, en els termes i les condicions establerts per l'ordenament jurídic, les dades i els antecedents quan li calguin per complir les funcions i les potestats que aquesta llei li atorga en l'àmbit de les Illes Balears i dins el marc de les competències establertes per l'Estatut d'Autonomia i la resta de l'ordenament jurídic.

5. El personal al servei de les entitats públiques de les Illes Balears, els càrrecs públics i els particulars inclosos en l'àmbit d'actuació de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció que impedeixin o dificultin l'exercici de les funcions d'aquesta oficina o que es neguin a facilitar-li els informes, els documents o els expedients que els siguin requerits incorren en les responsabilitats que la legislació vigent estableix.

6. L'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció ha de deixar constància expressa de l'incompliment injustificat o de la contravenció del deure de col·laboració i ha de comunicar-lo a la persona, l'autoritat o l'òrgan afectat perquè pugui al·legar el que consideri convenient. A més, farà constar aquesta circumstància en la memòria anual de l'Oficina o en l'informe extraordinari que s'elevi a la comissió parlamentària corresponent, si escau.

Article 9. Cooperació institucional i societat civil

1. L'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears, per acomplir les tasques que té encomanades i en l'àmbit que li és propi, ha de proporcionar la col·laboració, l'assistència i l'intercanvi d'informació amb altres òrgans i institucions de caràcter públic per mitjà de plans i programes conjunts, convenis i protocols que fixin els termes de la col·laboració, sempre que així ho permetin les respectives normes aplicables a les institucions intervinents.

2. L'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció s'estableix com una entitat de cooperació i relació permanent amb l'autoritat judicial, el ministeri fiscal, el Síndic de Greuges, la Sindicatura de Comptes, la Intervenció General de la comunitat autònoma de les Illes Balears, els òrgans d'intervenció dels consells insulars i municipals, i també amb els òrgans que tenen competències de control, supervisió i protectorat de les persones jurídiques públiques i privades instrumentals. A aquest efecte, i dins els supòsits legals, l'Oficina ha d'aportar tota la informació de què disposi i ha de proporcionar el suport necessari a la institució o a l'òrgan que dugui a terme la investigació o la fiscalització corresponent.

3. L'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció es relaciona amb les institucions autonòmiques, estatals, comunitàries i internacionals que tenen competències o que compleixen funcions anàlogues.

4. L'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció es relaciona amb el Parlament per mitjà de la Mesa del Parlament de les Illes Balears i la comissió parlamentària que s'estableixi. Aquesta comissió ha d'exercir el control orgànic de l'actuació de l'Oficina. Correspon a la Mesa del Parlament de les Illes Balears la comprovació dels requisits exigits al candidat o la candidata a director o directora abans de l'elecció pel Ple del Parlament.

5. L'Oficina es relaciona amb el Govern de les Illes Balears per mitjà del president o la presidenta o del conseller o la consellera que es determini, i amb la resta d'ens públics per mitjà de l'òrgan unipersonal que els representi; tot això, sens perjudici que, en l'exercici de les seves funcions, pugui adreçar comunicacions i sol·licituds directament als òrgans superiors i directius d'aquests ens.

6. L'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció ha d'adoptar iniciatives destinades a fomentar la consciència i la participació ciutadanes a favor de l'ètica del sector públic i impulsar dins el sector privat l'establiment de mecanismes d'autoregulació a fi d'evitar pràctiques irregulars, amb una incidència especial en les empreses licitadores i adjudicatàries de contractes o beneficiàries de subvencions i ajuts públics.

7. En aquest sentit, l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció podrà adoptar iniciatives encaminades a crear una cultura social de rebuig de la corrupció, ja sigui, amb programes específics de sensibilització de la ciutadania, ja sigui en *motu proprio* coordinació amb les administracions públiques o altres institucions o entitats.

SECCIÓ 2a RÈGIM DE FUNCIONAMENT

Article 10. Potestats d'investigació i inspecció

1. En l'exercici de les funcions d'investigació i inspecció, l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears pot accedir a qualsevol informació que es trobi en poder dels òrgans, els organismes públics o les persones físiques o jurídiques, públiques o privades, inclosos en el seu àmbit d'actuació. En el cas dels particulars, les potestats d'inspecció s'han de limitar a les activitats relacionades amb els contractes, els ajuts o les subvencions públiques atorgades. En tot cas, l'accés a la informació ha d'estar justificat, s'ha de motivar la relació amb l'activitat investigada i se n'ha de deixar constància en l'expedient.

2. El director o la directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció o, per delegació expressa, el director adjunt o la directora adjunta o un funcionari o una funcionària de l'Oficina que tenguin atribuïdes funcions d'investigació i inspecció pot:

- a) Personar-se en qualsevol oficina o dependència de l'Administració o centre afecte a un servei públic per sol·licitar informació, fer comprovacions in situ i examinar els documents, els expedients, els llibres, els registres, la comptabilitat i les bases de dades, sigui quin sigui el suport en què estiguin enregistrats, i també els equips físics i logístics utilitzats, acreditant la condició d'autoritat o agent de l'Oficina.
- b) Fer les entrevistes personals que s'estimin convenientes, tant a la dependència administrativa corresponent com a la seu de l'Oficina. Les persones entrevistades que tinguin o que es pugui deduir que tenen algun tipus de responsabilitat, poden anar acompanyades i ser assistides per la persona que designin. Així mateix, tenen els drets i les garanties que estableix la legislació vigent, inclosos els drets a guardar silenci i a l'assistència lletrada.
- c) Accedir, si així ho permet la legislació vigent, a la informació de comptes bancaris en què s'hagin pogut fer pagaments o disposicions de fons relacionats amb procediments d'adjudicació de contractes públics o d'atorgament d'ajudes o subvencions públiques, per mitjà del requeriment oportú.
- d) Determinar, a l'efecte de garantir la indemnitat de les dades que es puguin recollir, que es facin còpies autèntiques dels documents obtinguts, sigui quin sigui el suport en què es trobin emmagatzemades.

Article 11. Confidencialitat de les investigacions i protecció de dades

1. Les actuacions de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears s'han de dur a terme assegurant en tot cas la reserva màxima per evitar perjudicis a la persona o a l'entitat investigada, a les persones denunciants i a les entrevistades amb motiu de les funcions d'investigació i inspecció; també per a la salvaguarda de l'eficàcia del procediment jurisdiccional o administratiu que es pugui iniciar en conseqüència.

2. El personal de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció, per garantir la confidencialitat de les investigacions, està subjecte al deure de secret, que perdura també després que cessi en el càrrec o que deixi d'ocupar els llocs de feina adscrits. L'incompliment d'aquest deure dona lloc a l'obertura d'una investigació interna i a la incoació, si escau, de l'expedient disciplinari pertinent, del resultat del qual el director o la directora de l'Oficina ha de donar compte a la comissió parlamentària corresponent en el termini d'un mes. Les normes d'actuació i de règim interior de l'Oficina han d'establir mesures preventives i disciplinàries per assegurar el compliment del deure de secret.

3. Les dades obtingudes per l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears, com a conseqüència de les potestats d'investigació i inspecció que aquesta llei li atribueix, especialment les de caràcter personal, tenen la protecció de confidencialitat establerta per la legislació vigent.

4. L'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció no pot divulgar les dades ni posar-les en coneixement d'altres persones o institucions que no siguin les que, d'acord amb les disposicions vigents, poden conèixer-les per raó de les seves funcions, i tampoc no pot utilitzar aquestes dades amb finalitats diferents de les de la lluita contra la corrupció i contra qualsevol altra activitat il·legal connexa.

5. El tractament de la informació sol·licitada per l'Oficina en compliment de les seves funcions ha de garantir el compliment de la legislació vigent en matèria de confidencialitat de dades protegides per secrets comercials, industrials i empresarials, i en els supòsits de llicitacions i altres procediments contractuals.

6. Les actuacions, els expedients o les investigacions de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció podran ser declarats secrets per part del director o la directora per tal de:

- Evitar un risc greu per a la vida, la integritat física o la llibertat d'una altra persona.
- Prevenir una situació que pugui comprometre greument el resultat de la investigació o el procediment.
- O bé, a petició expressa del denunciant.

Article 12. Garanties procedimentals

1. El reglament de funcionament i de règim intern de l'Oficina ha de regular el procediment per dur a terme les funcions inspectores i investigadores de manera que es garanteixin els drets a la defensa i a la presumpció d'innocència de les persones investigades i respectant en tot cas el que disposa aquest article.

2. Quan l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears determini la possibilitat de la implicació individual en un fet que és objecte d'investigació n'ha d'informar immediatament la persona afectada i li ha de donar tràmit d'audiència.

3. En els casos en què s'exigeixi el manteniment d'un secret absolut en benefici de la inspecció, aquesta comunicació i el tràmit d'audiència es poden diferir. En cap cas, l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció no pot formular o emetre conclusions personalitzades ni fer referències nominals en els seus informes i exposicions raonades si la persona afectada no ha tingut prèviament la possibilitat real de conèixer els fets, de manera que pugui fer al·legacions i aportar els documents que consideri oportuns, els quals s'han d'incorporar a l'expedient.

4. Si les investigacions de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció afecten personalment alts càrrecs, funcionaris, directius o empleats públics o privats, se n'ha d'informar la persona responsable de la institució, de l'òrgan o de l'ens de qui depenen o en què presten serveis, llevat dels casos que exigeixen el manteniment d'un secret absolut en benefici de la investigació, en els quals aquesta comunicació s'ha de diferir.

Article 13. Memòria anual

1. Dins els tres primers mesos de cada anualitat, l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears ha d'elaborar una memòria anual descriptiva del conjunt d'actuacions desenvolupades durant l'any anterior, en la qual s'ha de recollir una anàlisi global de les conclusions derivades de l'actuació investigadora i inspectora, i la proposta de mesures que es considerin apropiades, així com la referència a les mesures o actuacions adoptades pels òrgans competents.

No s'hi han d'incloure les dades personals que permetin la identificació de les persones afectades tret que aquestes siguin públiques com a conseqüència d'una sentència ferma, o que hagin estat sancionades en ferm per contravenir el deure de col·laboració establert a l'article 9 d'aquesta llei. En tot cas, hi han de constar el nombre i el tipus d'actuacions empreses, amb la indicació expressa dels expedients iniciats, la dedicació, el temps i els recursos utilitzats, els resultats de les investigacions practicades i l'especificació de les recomanacions i els requeriments cursats a les administracions i als ens públics, i també les seves al·legacions.

La memòria ha de contenir, també, els expedients tramitats que hagin estat tramesos a l'autoritat judicial o al ministeri fiscal, l'estimació de les possibles quantitats econòmiques reclamades en via judicial o administrativa, les variacions corresponents a la gestió del personal propi i la liquidació del pressupost de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció de l'exercici anterior.

La liquidació del pressupost de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció en l'exercici anterior i la situació de la plantilla, amb la relació de llocs de treball, han de figurar també en la memòria anual.

2. La memòria anual s'ha de trametre a la Mesa del Parlament de les Illes Balears, per tal que la traslladi a la comissió corresponent, la qual, en els termes que prevegi el Reglament del Parlament i amb la compareixença prèvia del director o la directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció, pot adoptar les resolucions que consideri oportunes.

SECCIÓ 3a TRAMITACIÓ DEL PROCEDIMENT

Article 14. Inici d'actuacions

1. El director o la directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears inicia d'ofici les actuacions en els casos següents:

- a) Per iniciativa pròpia, quan tengui coneixement de fets o conductes que requereixin ser investigats, inspeccionats o dels quals es faci un seguiment, amb la determinació prèvia de la versemblança; també quan, una vegada feta una anàlisi de risc prèvia, els indicadors de risc aconsellin la inspecció o el seguiment de les activitats esmentades.
- b) Per iniciativa del Parlament de les Illes Balears, mitjançant l'acord de la comissió parlamentària corresponent, pres a instància bé de dos grups parlamentaris, bé d'una cinquena part dels diputats i les diputades de la cambra, bé a instància d'una comissió no permanent d'investigació del propi Parlament.

2. La durada de les actuacions d'investigació de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció no pot excedir el termini de sis mesos comptadors a partir de l'acord d'iniciació, llevat que les circumstàncies o la complexitat del cas facin indispensable acordar-ne una pròrroga. En aquest cas, el director o la directora de l'Oficina ha de justificar davant la comissió parlamentària corresponent la pròrroga del termini, per un període màxim de tres mesos.

3. L'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció garantirà que qualsevol persona s'hi pugui adreçar per comunicar presumptes actes de corrupció, pràctiques fraudulentos o conductes il·legals que afectin els interessos generals o la gestió dels fons públics. En aquest cas, s'ha d'acusar recepció de l'escrit o de la comunicació rebuts. El personal de l'Oficina haurà d'informar dels seus drets i obligacions com a denunciant la persona informant, la qual podrà demanar la confidencialitat sobre la seva identitat, i el personal de l'Oficina estarà obligat a mantenir-la, excepte en el cas que rebi un requeriment judicial.

4. Les autoritats, els empleats públics i tots els que compleixen funcions públiques o treballen en entitats o organismes públics han de comunicar immediatament a l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció els fets que detectin i puguin ser considerats constitutius de corrupció o il·legals, sens perjudici de les altres obligacions de comunicació que estableix la legislació processal penal. També en aquest cas, la persona informant pot sol·licitar que es guardi la confidencialitat sobre la seva identitat i el personal de l'Oficina està obligat a mantenir-la, excepte en el supòsit que rebi un requeriment judicial.

5. S'aprovarà per part de l'Oficina un protocol d'actuació que garanteixi la protecció i la salvaguarda dels drets dels denunciants.

6. Un cop realitzades les diligències d'investigació necessàries, si es desprèn que la denúncia no té cap fonament, el director o la directora podrà, de forma raonada, acordar l'arxivament i finalització de l'expedient, notificant al denunciant aquesta resolució i informant-lo dels recursos que legalment pertoquein.

Article 15. Mesures cautelars

Durant la tramitació dels procediments sancionadors i disciplinaris, el director o la directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears pot sol·licitar raonadament a l'òrgan competent que adopti les mesures cautelars oportunes, si l'eficàcia i el resultat de les investigacions en curs o l'interès públic així ho exigeixen.

L'òrgan competent, si ho creu convenient, pot acordar i mantenir aquestes mesures fins que el director o la directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció comuniqui el resultat de les seves actuacions.

Article 16. Conclusió de les actuacions

1. El director o la directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears ha d'emetre un informe raonat sobre les conclusions de les investigacions, que ha de trametre a l'òrgan que en cada cas correspongui, el qual, posteriorment i en un termini de tres mesos, ha d'informar el director o la directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció sobre les mesures adoptades o, si escau, els motius que li impedeixen actuar d'acord amb les recomanacions i els recordatoris formulats.

2. Si en el curs de les actuacions empreses per l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció s'observen indicis que s'han comès infraccions disciplinàries o han tingut lloc conductes o fets presumiblement delictius, el director o la directora de l'Oficina ho ha de comunicar a l'òrgan que en cada cas correspongui, i també, de manera immediata, al ministeri fiscal o a l'autoritat judicial en cas d'indici de delictes. Se'n donarà també trasllat a la Sindicatura de Comptes en cas que de les investigacions se'n pugui derivar una possible responsabilitat comptable, directa o subsidiària.

3. L'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció pot adreçar recomanacions raonades a les administracions i entitats públiques en què insti la modificació, l'anul·lació o la incorporació de criteris amb la finalitat d'evitar les disfuncions o les pràctiques administratives susceptibles de millora, en els supòsits i les àrees de risc de conductes irregulars detectades.

4. Si la rellevància social o la importància dels fets que han motivat l'actuació de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció ho requereixen, el director o la directora de l'Oficina pot presentar a la comissió parlamentària corresponent, a iniciativa pròpia o per acord de la mateixa comissió, l'informe o els informes extraordinaris que corresponguin.

CAPÍTOL III ÒRGANS DE DIRECCIÓ I RÈGIM DEL PERSONAL

Article 17. Estatut personal del director o la directora

1. Al capdavant de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears hi figura un director o una directora, que exerceix el càrrec amb plena independència, objectivitat i inamobilitat. No rebrà cap instrucció de cap autoritat en l'exercici de les seves funcions i actuarà sotmès o sotmesa a la llei i al dret i als principis ètics i de conducta en què s'ha de basar qualsevol actuació d'un funcionari.

2. El director o la directora té la condició d'autoritat pública i està sotmès o sotmesa al règim d'incompatibilitats que preveu aquesta llei. Ha de tenir dedicació exclusiva a aquesta funció i, si escau, quedarà en la situació administrativa de serveis especials en l'administració d'origen.

3. No pot estar afiliat o afiliada a cap partit polític, sindicat ni associació empresarial en el moment del seu nomenament.

4. El mandat del director o la directora és de cinc anys, prorrogable per cinc anys més sense possible extensió més enllà del segon mandat. La reelecció haurà de ser decidida pel Parlament en els mateixos termes que la seva elecció.

Article 18. Incompatibilitats

1. La condició de director o directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears és incompatible amb:

- a) Qualsevol mandat representatiu en l'àmbit estatal, autonòmic, insular i local.
- b) La condició de membre del Consell Consultiu, del Tribunal Constitucional, del Síndic de Greuges i de la Sindicatura de Comptes o qualsevol càrrec designat pel Parlament de les Illes Balears, el Congrés dels Diputats o el Senat de l'Estat.

- c) Qualsevol càrrec polític o funció administrativa de l'Estat, de les comunitats autònomes, dels ens insulars o locals i dels ens que hi estan vinculats o en depenen, i també dels organismes o les institucions comunitaris o internacionals.
- d) L'exercici de qualsevol activitat professional, mercantil o laboral.
- e) L'exercici en actiu de les carreres judicial i fiscal.
- f) Qualsevol càrrec directiu o d'assessorament en associacions, fundacions i altres entitats sense ànim de lucre.

Al director o la directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció li és aplicable el règim d'incompatibilitats que estableix la Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. El director o la directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció, en una situació d'incompatibilitat que l'afecti, ha de cessar en l'activitat incompatible dins el mes següent al nomenament i abans de prendre possessió. Si no ho fa, s'entén que no accepta el nomenament.

3. El director o la directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció, en el cas d'incompatibilitat sobrevinguda, s'entén que opta per l'activitat incompatible des de la data en què s'hagi produït.

Article 19. Elecció i nomenament del director o la directora

1. El director o la directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears és elegit pel Parlament de les Illes Balears mitjançant votació per majoria de tres cinques parts dels seus membres, entre persones de competència reconeguda que compleixin les condicions d'idoneïtat, honorabilitat, independència i professionalitat necessàries per exercir el càrrec i que estiguin en possessió d'una titulació universitària idònia per a les funcions atribuïdes o que pertanyin a un cos funcional adscrit al subgrup de titulació A1 i tinguin més de deu anys d'experiència professional acreditada. Els elegits o les elegides hauran de tenir veïnatge administratiu a les Illes Balears.

2. Si no obté la majoria requerida, s'ha de sotmetre a una segona votació, a una següent sessió plenària a celebrar en un termini no inferior a quinze dies, en què requereix el vot favorable de la majoria absoluta dels membres de la cambra per ser elegit o elegida.

3. Els grups parlamentaris poden proposar a la Mesa del Parlament les candidatures a director o directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció i, una vegada comprovat el compliment dels requisits i de les condicions, la Presidència del Parlament ha de sotmetre al Ple del Parlament l'elecció del candidat o candidats.

4. El director o la directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció és nomenat o nomenada pel president o la presidenta del Parlament i ha de prendre possessió del càrrec en el termini d'un mes des de la data de la publicació del nomenament en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

5. El director o la directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció està subjecte a avaluació de l'acompliment d'acord amb els criteris d'eficàcia i eficiència, responsabilitat per la seva gestió i control de resultats en relació amb els objectius que li hagin estat fixats.

Article 20. Cessament

1. El director o la directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears cessa per alguna de les causes següents:

- a) Renúncia.
- b) Extinció del mandat en expirar-ne el termini.
- c) Incompatibilitat sobrevinguda, amb dret de tràmit d'audiència.
- d) Incapacitat declarada per decisió judicial ferma.

- e) Inhabilitació per a l'exercici dels drets polítics declarada per decisió judicial ferma.
- f) Investigació amb adopció de mesures cautelars, obertura de judici oral o condemna mitjançant sentència ferma a causa de delictes.
- g) Negligència notòria i greu en el compliment de les obligacions i els deures del càrrec, acreditada mitjançant el procés d'avaluació de l'acompliment.

2. En el cas que la causa sigui la determinada per la lletra g) de l'apartat anterior, el cessament del director o la directora ha de ser proposat per la comissió parlamentària corresponent, a la qual el director o la directora té dret d'assistir i fer ús de la paraula, i ho ha d'acordar el Ple del Parlament per majoria de tres cinquenes parts. Si no s'aconsegueix la majoria requerida, s'ha de fer una segona votació, en un termini no inferior a quinze dies, en la qual serà suficient el vot favorable de la majoria absoluta dels membres de la cambra. En tots els altres casos, el cessament és resolt pel president o la presidenta del Parlament.

3. Un cop produït el cessament del director o la directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció, s'inicia el procediment per elegir el nou director o directora. En el cas que s'esdevingui la causa determinada per la lletra b) de l'apartat primer anterior, el director o la directora ha de continuar exercint en funcions el seu càrrec fins a la presa de possessió del nou director o directora. En els altres supòsits ha d'exercir les funcions el director adjunt o la directora adjunta o el funcionari o la funcionària designat en substitució, fins a la presa de possessió del nou director o directora.

4. El director adjunt o la directora adjunta, si n'hi havia, cessa automàticament en el moment de la presa de possessió del càrrec del nou director o directora, tret que aquest decideixi la continuïtat en el càrrec, de manera indefinida o per un període temporal determinat.

Article 21. El director adjunt o la directora adjunta

1. El director o la directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears, amb la conformitat prèvia de la comissió parlamentària corresponent, pot designar una persona per ocupar el càrrec de director adjunt o directora adjunta entre persones que pertanyin a un cos funcional de qualsevol administració pública i tenguin més de deu anys d'experiència professional acreditada, a la qual són aplicables les condicions d'elegibilitat i les incompatibilitats corresponents al director o la directora. La selecció ha d'atendre els principis de mèrit i capacitat i els criteris d'idoneïtat i s'ha de dur a terme mitjançant un procediment que garanteixi la publicitat i la concurrència.

2. Correspon al director adjunt o la directora adjunta col·laborar amb el director o la directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció en les tasques que aquest li encomani, substituir-lo en cas d'absència o incapacitat temporal i assumir les funcions que d'acord amb la llei li delegui.

3. El director adjunt o la directora adjunta assumeix interinament les funcions del director o la directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció en els supòsits que estableix l'article anterior.

4. Si no s'ocupa el càrrec de director adjunt o directora adjunta, n'exercirà les funcions un funcionari o una funcionària de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció que tenguin atribuïdes funcions d'investigació i inspecció i que sigui designat pel director o la directora.

Article 22. Recursos i personal de l'Oficina

1. L'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció ha de disposar dels recursos humans i dels mitjans materials necessaris i adequats per al compliment eficaç de les funcions que té assignades.

2. Els llocs de treball de l'Oficina tenen naturalesa funcional. Els procediments de selecció i provisió han de garantir els principis d'igualtat, mèrit, capacitat, publicitat i idoneïtat, l'apreciació dels quals correspon a una comissió de valoració formada d'acord

amb els principis de professionalitat i especialització i paritat dels seus membres, i d'acord amb les previsions que estableixen l'Estatut bàsic de l'empleat públic i la Llei de funció pública de les Illes Balears.

3. Correspon a la Direcció de l'Oficina establir les bases i el sistema de provisió dels llocs de treball, per a la qual cosa pot comptar amb el suport de l'Escola Balear d'Administració Pública.

4. L'adjudicació dels llocs de treball correspon a la Direcció de l'Oficina.

5. El personal al servei de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció s'ha de regir pel que disposen aquesta llei i el reglament de règim interior. En tot allò que no s'hi prevegi, li és aplicable supletòriament la legislació sobre funció pública del personal al servei de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

6. A l'inici del primer mandat, la Direcció ha de presentar a la Mesa del Parlament la relació de llocs de treball del personal, que ha de ser aprovada per la comissió parlamentària corresponent, i també qualsevol modificació que es dugui a terme amb posterioritat.

7. Correspon al director o la directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció elaborar l'avantprojecte de pressuposts de funcionament i l'ha de trametre al Govern de les Illes Balears, a l'efecte que l'incorpori com a secció independent al projecte de llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

TÍTOL II

OBLIGACIONS DELS CÀRRECS PÚBLICS

Article 23. Informació sobre declaracions patrimonials

1. Els càrrecs públics inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei tenen l'obligació de formular una declaració patrimonial que abasti la totalitat dels seus béns, drets, obligacions i activitats, en els termes que estableix aquesta llei, i que ha de quedar sota la responsabilitat de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears, a la qual correspon, també, donar-hi publicitat a través de la pàgina web institucional.

2. La publicitat s'ha d'oferir classificada per administracions o entitats a les quals pertanyin els càrrecs públics. Cada administració o entitat ha de fer l'enllaç corresponent per donar també publicitat en els mateixos termes a través de la pàgina web institucional. En tot cas, s'han d'ometre les dades relatives a la localització concreta dels béns immobles i s'ha de garantir la privacitat i la seguretat dels seus titulars.

Article 24. Registre de declaracions patrimonials i d'activitats

1. Es crea el Registre de declaracions patrimonials i d'activitats, adscrit a l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears, que ha de contenir les declaracions aportades pels càrrecs públics compresos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei.

2. Així mateix, s'incorporaran al Registre de declaracions patrimonials i d'activitats les declaracions anuals de l'impost sobre la renda corresponents als dos anys immediatament anteriors al de la presa de possessió.

3. Les declaracions patrimonials i d'activitats i les declaracions de renda són públiques. En tot cas, s'hi han d'ometre les dades referents a la localització concreta dels béns immobles i s'ha de garantir la privacitat i la seguretat dels titulars.

4. El Registre ha de garantir la inalterabilitat i la permanència de les dades.

Article 25. Declaracions patrimonials, de béns, drets, interessos i activitats

1. Els càrrecs públics compresos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei resten obligats a formular en el Registre de declaracions i activitats una declaració patrimonial, comprensiva

de la totalitat dels seus béns, drets i obligacions patrimonials, interessos i activitats, sis mesos anteriors al seu nomenament.

Voluntàriament, el cònjuge, la parella estable o la persona amb qui convisquin en anàloga relació d'afectivitat poden formular aquesta declaració, que serà aportada pel càrrec públic.

2. La declaració ha de comprendre, com a mínim, el següent:

- a) La totalitat dels béns, els drets i les obligacions patrimonials que posseeixin o dels quals siguin titulars en el moment de la presa de possessió del càrrec públic i en el moment del cessament.
- b) La totalitat de les activitats que exerceixen per si o mitjançant substitució o apoderament en el moment de la presa de possessió del càrrec públic i en el moment del cessament, i les que hagin exercit durant els dos anys anteriors a la presa de possessió en el càrrec.
- c) Els valors o actius financers negociables.
- d) Les participacions societàries.
- e) L'objecte social de les societats de qualsevol tipus a les quals tenguin interessos el càrrec públic, el seu cònjuge, sigui quin sigui el règim econòmic matrimonial, la parella estable o la persona que hi convisqui en anàloga relació d'afectivitat, i els fills dependents i les persones tutelades.
- f) Les societats amb participació d'aquelles altres que siguin objecte de declaració segons la lletra d) anterior amb la referència dels seus respectius objectes socials.
- g) Les relacions en matèria de contractació amb qualsevol administració pública o entitats amb participació, dels membres de la unitat familiar entesa d'acord amb allò que estableixen les normes relatives a l'impost sobre la renda de les persones físiques.

3. La declaració s'ha de fer en el termini improrrogable d'un mes comptador des de la data de presa de possessió i de cessament en cada càrrec públic.

4. Els càrrecs públics han d'aportar, juntament amb les declaracions inicials i les del cessament, anualment, una còpia de la darrera declaració tributària corresponent a l'impost sobre la renda de les persones físiques i a l'impost sobre el patrimoni que hagin tingut l'obligació de presentar a l'Administració tributària. També poden aportar la declaració voluntària del cònjuge, de la parella estable o de la persona amb qui convisquin en anàloga relació d'afectivitat, referida a aquests tributs.

Aquestes declaracions s'han de dipositar en el Registre com a informació complementària.

5. La declaració anual corresponent a l'impost sobre la renda de les persones físiques i, si escau, a l'impost sobre el patrimoni a què fa referència l'apartat anterior s'han de presentar en el termini improrrogable d'un mes des de la conclusió dels terminis legalment establerts per a la presentació corresponent.

6. Els càrrecs públics compresos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei que legalment puguin compatibilitzar la seva activitat amb el desenvolupament d'activitats privades, per compte propi o d'altri, han de formular a més una declaració de les activitats professionals, mercantils o laborals que exerceixen, i també de les que hagin exercit durant els dos anys anteriors a la seva presa de possessió en el càrrec, relatives a persones físiques o jurídiques que subscriguin o hagin subscrit contractes amb l'Administració autonòmica, insular o local o en siguin subcontractistes, o rebin o hagin rebut ajudes o subvencions provinents d'aquestes administracions.

7. La declaració a què es refereix l'apartat anterior s'ha d'executar en el termini improrrogable del mes següent a la data de presa de possessió en el càrrec. Aquesta declaració ha de ser actualitzada amb caràcter anual.

Article 26. Forma de les declaracions patrimonials, de béns, drets, interessos i activitats

L'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears ha d'establir el model de declaracions patrimonials, de béns, drets, interessos i activitats.

TÍTOL III RÈGIM SANCIONADOR

Article 27. Responsabilitat

Són responsables de les infraccions, fins i tot a títol de simple inobservança, els càrrecs públics i el personal al servei de les entitats previstes en l'article 2 anterior que duguin a terme accions o que incorrin en les omissions tipificades en aquesta llei.

CAPÍTOL I INFRACCIONS I SANCIONS

Article 28. Concepte i classes d'infraccions

1. Són infraccions sancionables les accions o omissions doloses o culposes que estiguin tipificades com a tals en aquesta llei.

2. Les infraccions es qualifiquen com a molt greus, greus i lleus.

3. A l'efecte del que estableix aquesta llei, s'ha d'entendre que hi ha ocultació de dades a l'Oficina quan no es presentin les declaracions o quan es presentin declaracions que incorrin en falsedat o en ommissió total o parcial de dades.

4. A l'efecte del que estableix aquesta llei, es consideren mitjans fraudulents els documents o suports falsos o falsejats.

Article 29. Infraccions molt greus

1. Es consideren infraccions molt greus:

- a) El fet d'impedir o dificultar l'exercici de les funcions d'aquesta oficina quan s'aprecii mala fe o intencionalitat.
- b) El no lliurament de la informació clau que requereixi l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció en els terminis indicats en la sol·licitud, quan derivi en un perjudici molt greu o sigui causa de paralització de la investigació o l'expedient per als quals se sol·licita.
- c) La tramesa d'informació clau incompleta o inexacta en els requeriments d'informació de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció, quan derivi en un perjudici greu o sigui causa de paralització de la investigació o l'expedient per als quals se sol·licita.
- d) La falsedat i l'ocultació documental, i la manipulació de la informació requerida per l'Oficina.
- e) Qualsevol tipus de coacció al personal de l'Oficina o qualsevol acció en contra dels principis d'integritat i independència de la mateixa oficina.
- f) La falta de col·laboració en la protecció del denunciant.
- g) La filtració d'informació en el curs de la investigació.
- h) El fet d'aportar de manera dolosa documentació o informació falsa o falsejada amb la denúncia.
- i) L'incompliment de les obligacions que estableix aquesta llei quan s'aprecii mala fe o intencionalitat.

2. Quan s'hagi estat sancionat mitjançant una resolució ferma en via administrativa per la comissió d'una falta greu dins el període dels tres anys anteriors, la comissió d'una nova falta greu tindrà la consideració de falta molt greu.

Article 30. Infraccions greus

1. Es consideren infraccions greus:

- a) El fet d'impedir o dificultar l'exercici de les funcions d'aquesta oficina, quan no sigui constitutiu d'infracció molt greu.
- b) La reiteració en dues infraccions lleus amb sanció ferma en via administrativa.
- c) La inassistència injustificada a la compareixença requerida per part de l'Oficina.
- d) El no lliurament de la informació rellevant que requereixi l'Oficina en els terminis indicats en la sol·licitud, quan derivi en un perjudici greu per a la investigació o l'expedient per als quals se sol·licita.
- e) La tramesa d'informació rellevant incompleta o inexacta en els requeriments d'informació de l'Oficina, quan derivi en un perjudici greu per a la investigació o l'expedient per als quals se sol·licita.
- f) El fet de negar indegudament l'entrada o la permanència del personal de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció que impedeixi l'exercici de les funcions i potestats en matèria d'investigació i inspecció que recull aquesta llei.
- g) El fet de negar o dificultar l'accés als documents, als expedients, als llibres, als registres, a la comptabilitat i a les bases de dades contravenint les potestats de l'Oficina.
- h) El fet de no respondre als informes de conclusions de les investigacions, en les condicions i els terminis que estableix aquesta llei.
- i) L'incompliment de les obligacions que estableix aquesta llei quan no tenguí la consideració de molt greu.

2. Quan s'hagi estat sancionat mitjançant una resolució ferma en via administrativa per la comissió de dues faltes lleus dins l'any anterior, la comissió d'una nova falta lleu tindrà la consideració de falta greu.

Article 31. Infraccions lleus

Es consideren infraccions lleus:

- a) El no lliurament de la informació requerida en els terminis indicats en la sol·licitud, quan no derivi en un perjudici per a la investigació o l'expedient per als quals se sol·licita.
- b) La tramesa d'informació incompleta o inexacta en els requeriments d'informació de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció, quan no derivi en un perjudici per a la investigació o l'expedient per als quals se sol·licita.
- c) El fet de no assegurar la indemnitat de les dades a requeriment del personal de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció, quan no derivi en un perjudici per a la investigació o l'expedient per als quals se sol·licita.
- d) L'incompliment culpós o negligent d'altres deures i obligacions que estableix aquesta llei, sempre que no hagi de ser qualificat com a infracció greu o molt greu.

Article 32. Sancions

1. A les infraccions que estableix aquesta llei s'hi apliquen les sancions següents:

- a) Infraccions molt greus: multa de 10.001 € a 100.000 €. En cas que la infracció suposi un greu perjudici per a una investigació, que pugui derivar en reclamacions econòmiques relacionades amb fons públics, s'augmentarà la quantia de la multa fins a un 20 % de la quantia econòmica defraudada segons la quantificació feta per l'Oficina.

- b) Infraccions greus: multa de 1.001 € a 10.000 €. En cas que la infracció suposi un greu perjudici per a una investigació, que pugui derivar en possibles reclamacions econòmiques relacionades amb fons públics, s'augmentarà la quantia de la multa fins a un 5 % de la quantia econòmica defraudada segons la quantificació feta per l'Oficina.
- c) Infraccions lleus:
 - 1r. Amonestació
 - 2n. Multa d'1 € a 1.000 €
- 2. Amb independència de les sancions que se'ls imposin, els infractors han de restituir els danys produïts i indemnitzar les administracions, si escau.
- 3. Totes les declaracions s'han de sancionar també amb la declaració d'incompliment de la llei i, en cas d'infracció greu o molt greu, amb la publicació d'aquesta declaració de la infracció comesa i de la sanció imposada en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.
- 4. De manera complementària a les sancions greus i molt greus, l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció pot sol·licitar a l'òrgan del qual depengui el càrrec públic que en disposi el cessament sempre que sigui de lliure designació, conformement amb la legislació establerta en el Reial Decret Legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic.
- 5. En el cas d'infraccions greus o molt greus comeses per persones físiques i jurídiques, públiques o privades, en l'àmbit d'aquesta llei, l'Oficina ha de comunicar la resolució de la sanció als òrgans competents de les entitats públiques afectades als efectes que prevegi la legislació vigent en matèria de contractació, ajuts i subvencions públiques.

Article 33. Gradació de les sancions

- 1. Les sancions que s'imposin per la comissió de les infraccions tipificades s'han de graduar tenint en compte la naturalesa de la infracció i les circumstàncies concurrents, atesos especialment els criteris següents:
 - a) La reincidència, quan no hagi estat tinguda en compte per tipificar la infracció.
 - b) La importància del dany o el perjudici causat als interessos públics.
 - c) El grau de perjudici de la infracció en l'activitat investigadora de l'Oficina.
 - d) La reparació de danys o perjudicis produïts, si escau, i també l'esmena de la infracció per iniciativa pròpia.
 - e) Es tendran en consideració els principis de proporcionalitat, intencionalitat i culpabilitat.
- 2. S'entén per reincidència la comissió d'una infracció de la mateixa naturalesa quan així hagi estat declarat per resolució ferma.
- 3. L'aplicació de la sanció ha de ser proporcionada a la gravetat de la conducta infractora i ha d'assegurar que la comissió d'infraccions no resulti més beneficiosa per a la persona infractora que el compliment de les normes infringides.

CAPÍTOL II PROCEDIMENT SANCIONADOR

Article 34. Incoació i instrucció del procediment

- 1. L'òrgan competent per incoar i resoldre el procediment sancionador és el director o la directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears.
- 2. El director o la directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears ha d'incoar els procediments d'ofici. En l'acord d'iniciació s'ha de nomenar un instructor o una instructora del procediment, nomenament que ha de recaure en personal funcionari de carrera del grup A1 i llicenciat en dret que pertanyi a l'Oficina, i, quan la complexitat ho requereixi, també es pot nomenar un secretari o secretària del procediment.

3. Una vegada finalitzada la instrucció, el director o la directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears ho notificarà prèviament a la persona interessada, la qual disposarà d'un termini de quinze dies hàbils per formular-hi al·legacions i aportar els documents que consideri pertinents per defensar-se.

4. El procediment sancionador s'ha de regir pel que disposa la legislació bàsica de l'Estat o la normativa pròpia de les Illes Balears en matèria sancionadora, el Decret 14/1994, de 10 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament del procediment a seguir per l'Administració de la comunitat autònoma en l'exercici de la potestat sancionadora, o normativa que la substitueixi, amb les especificitats que estableix el Reglament regulador del règim de funcionament de l'Oficina.

Article 35. Responsabilitats

1. La responsabilitat administrativa és exigible sens perjudici de les responsabilitats civils, penals o altres que hi puguin concórrer.

2. En el supòsit que les infraccions puguin ser constitutives de delictes o falta, l'òrgan administratiu competent ha de passar el tant de culpa a la jurisdicció corresponent i s'ha d'abstenir de continuar el procediment sancionador mentre no hi hagi sentència ferma. Quan el procés penal acabi amb sentència absolutòria o sense declaració penal, provisionalment o definitivament, es podrà iniciar, continuar o reprendre el procediment sancionador corresponent per determinar les possibles infraccions administratives.

3. No pot ser objecte de l'expedient sancionador que regula aquesta llei en cap cas el fet sancionat en causa penal o quan sigui d'aplicació preferent la legislació laboral, fiscal, o el règim especial aplicable als funcionaris públics.

Article 36. Prescripció

1. El termini de prescripció de les infraccions que preveu aquest títol és de cinc anys per a les infraccions molt greus, tres anys per a les greus i un any per a les lleus.

2. La prescripció de les infraccions s'interromp per l'inici, amb coneixement de la persona interessada, del procediment sancionador.

3. Les sancions imposades per la comissió d'infraccions molt greus prescriuen al cap de cinc anys; les imposades per infraccions greus, al cap de tres anys; i les que siguin conseqüència de la comissió d'infraccions lleus, en el termini d'un any.

4. La prescripció de les sancions s'interromp per l'inici, amb la notificació a la persona interessada, del procediment d'execució.

5. Per al còmput dels terminis de prescripció que regulen els dos apartats anteriors, i també per a les causes d'interrupció, cal atènyer-se al que disposa la legislació bàsica de l'Estat.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera. Supressió i integració de registres

1. Se suprimeixen el Registre d'interessos i activitats i el Registre de patrimoni dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears, creats per l'article 8 de la Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears, i adscrits a l'Oficina d'Avaluació Pública de les Illes Balears per la disposició addicional primera de la Llei 4/2011, de 31 de març, de la bona administració i del bon govern de les Illes Balears.

2. Se suprimeix el Registre de béns i drets patrimonials de càrrecs públics, creat per la disposició addicional divuitena de la Llei 25/2006, de 27 de desembre, de mesures tributàries i administratives.

3. Els elements dels registres que se suprimeixen s'integren en el Registre de declaracions patrimonials i d'activitats que regula aquesta llei, adscrit a l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears, a la qual correspon gestionar-lo i controlar-lo.

Disposició addicional segona

Una vegada elegit el director o la directora de l'Oficina es podrà convocar un concurs de trasllat o qualsevol altre sistema permès en dret perquè funcionaris de qualsevol administració pública es puguin incorporar a l'estructura administrativa de l'Oficina a fi i efecte d'optimitzar el personal al servei de les administracions públiques.

Disposició addicional tercera

Les declaracions corresponents als càrrecs de les administracions insulars i municipals que conformement amb aquesta llei s'hagin d'inscriure en el Registre de declaracions patrimonials i d'activitats, adscrit a l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears, es podran confeccionar a partir dels Registres de declaracions patrimonials i d'activitats de les respectives administracions insulars i municipals. A tal efecte, el secretari o la secretària de la respectiva administració insular o municipal trametrà els corresponents certificats, amb la informació fefaent pertinent, al registre esmentat, adscrit a l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA ÚNICA

1. El Registre d'interessos i activitats i el Registre de patrimoni dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears, creats per l'article 8 de la Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears, i adscrits a l'Oficina d'Avaluació Pública de les Illes Balears per la disposició addicional primera de la Llei 4/2011, de 31 de març, de la bona administració i del bon govern de les Illes Balears, i el Registre de béns i drets patrimonials de càrrecs públics, creat per la disposició addicional divuitena de la Llei 25/2006, continuaran la seva activitat fins que se'n facin efectives la supressió i la integració que estableix la disposició addicional primera d'aquesta llei.

2. Fins a l'aprovació i l'entrada en vigor del reglament de funcionament i de règim intern de l'Oficina, el director de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears serà l'òrgan de contractació.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA ÚNICA

1. Es deroguen els capítols I i II del títol IV de la Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. Es deroga la disposició addicional divuitena de la Llei 25/2006, de 27 de desembre, de mesures tributàries i administratives.

3. Es deroguen l'apartat 3r de l'article 51.1 i la disposició addicional primera de la Llei 4/2011, de 31 de març, de la bona administració i del bon govern de les Illes Balears.

4. Queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que estableix aquesta llei.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera. Modificació de la Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears

1. Es modifica l'article 14 de la Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears, que passa a tenir la redacció següent:

“Article 14. Òrgan de gestió

1. El Consell de Govern o l'òrgan que es designi reglamentàriament serà l'encarregat de la gestió del règim d'incompatibilitats establert en aquesta llei.

Aquest òrgan serà l'encarregat d'examinar i, si escau, de requerir, a aquells que siguin nomenats o cessats en un càrrec o lloc de treball dels indicats en l'article 2 d'aquesta llei, el compliment de les obligacions derivades d'aquesta llei.

2. Reglamentàriament, es desplegaran el contingut i l'abast del que disposa aquest article.”

2. Es modifica l'article 15 de la Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears, que passa a tenir la redacció següent:

“Article 15. Fets constitutius d'infracció

1. Es consideren infraccions molt greus del règim d'incompatibilitats i de control d'interessos els fets o les conductes següents:

a) L'incompliment de disposicions en matèria d'incompatibilitats, quan suposi el manteniment d'una situació incompatible.

b) La falsedat en les dades i en els documents que s'hagin de presentar o declarar.

2. Es consideren infraccions greus:

a) L'incompliment dels terminis o altres disposicions de procediment en matèria d'incompatibilitats, quan no suposi el manteniment d'una situació d'incompatibilitat.

b) L'omissió o la no aportació de les dades i dels documents que s'hagin de presentar o declarar d'acord amb allò que estableix aquesta llei i que s'hagin requerit a aquest efecte.

c) La no declaració d'activitats o béns patrimonials en els registres corresponents en el termini establert quan, requerida a aquest efecte, no se'n produeixi la rectificació corresponent.

d) L'incompliment del deure d'inhibició o d'abstenció en els casos en què una norma així ho exigeixi.

3. Es considera falta lleu la no declaració d'activitats o de béns i drets patrimonials en els corresponents registres, dins els terminis establerts, quan s'esmeni després del requeriment a aquest efecte.”

Disposició final segona. Modificació de la Llei 4/2011, de 31 de març, de la bona administració i del bon govern de les Illes Balears

Es modifica l'article 39.1 de la Llei 4/2011, de 31 de març, de la bona administració i del bon govern de les Illes Balears, que passa a tenir la redacció següent:

“Article 39. Informació sobre retribucions i declaracions patrimonials

1. Els membres del Govern i els alts càrrecs tenen l'obligació de formular una declaració patrimonial que abasti la totalitat dels seus béns, drets i obligacions, en els termes que reglamentàriament s'estableixin, i que quedarà sota la responsabilitat de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció.”

Disposició final tercera. Reglament de règim intern i desplegament reglamentari

1. El primer director o la primera directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears, en el termini de sis mesos des del seu nomenament, ha d'elaborar i trametre al Parlament el projecte de reglament de funcionament i de règim intern de l'Oficina perquè la comissió parlamentària que correspongui en dugui a terme la tramitació i, si escau, l'aprovi.

2. El director o la directora de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears podrà promoure modificacions del reglament de funcionament i de règim intern de l'Oficina que hauran de ser tramitades i aprovades, si escau, seguint el mateix procediment pel qual fou aprovat l'esmentat reglament inicialment.

3. El director o la directora de l'Oficina ha d'eleva al Govern de les Illes Balears les propostes de desenvolupament reglamentari que consideri necessàries per a l'execució d'aquesta llei. El Govern les tramitarà i aprovarà, si escau, en el termini de sis mesos.

Disposició final quarta. Entrada en vigor

1. Aquesta llei comença a vigir l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

2. Això no obstant, el títol II de la llei produeix efectes des que es facin efectives la supressió i la integració dels registres a què fa referència la disposició addicional primera d'aquesta llei.

**LLEI 5/2010, DE 16 DE JUNY,
REGULADORA DEL CONSELL CONSULTIU
DE LES ILLES BALEARS**

(BOIB núm. 94, de 22 de juny de 2010;

BOE núm. 163, de 6 de juliol de 2010)¹

Títol I – Disposicions generals	227
Títol II – Composició	228
Capítol I – Composició i organització	228
Capítol II – L'estatut dels consellers i conselleres	231
Títol III – Competència	233
Títol IV – Funcionament	234
Títol V – Procediment	235
Títol VI – Mitjans personals i materials	236
Capítol I – El personal	237
Capítol II – El règim econòmic i financer	237
Disposicions addicionals	237
Disposicions transitòries	239
Disposició derogatòria única	239
Disposicions finals	239

**TÍTOL I
DISPOSICIONS GENERALS**

Article 1. Definició i naturalesa

1. El Consell Consultiu de les Illes Balears és l'òrgan superior de consulta de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. Li correspon, en els termes expressats en aquesta llei, l'alt assessorament del Parlament, del Govern i de l'Administració de la comunitat autònoma, dels consells insulars i dels ens locals, com també de la Universitat de les Illes Balears. També, el dels ens que integren l'administració instrumental dependent de qualsevol dels ens territorials esmentats i el de les altres entitats i corporacions de dret públic no integrades en l'Administració de les Illes Balears, quan ho exigeixi la llei.

3. Cap altre òrgan o entitat de la comunitat autònoma, inclosa l'administració insular, local o institucional, no pot emprar la denominació «Consell Consultiu de les Illes Balears».

4. El Consell Consultiu s'ha d'organitzar d'acord amb el que disposen aquesta llei i el seu reglament d'organització i funcionament.

Article 2. Seu

El Consell Consultiu té la seu a la ciutat de Palma. Això no obstant, amb convocatòria prèvia, es pot reunir en qualsevol altre indret del territori de la comunitat autònoma.

¹ Aquesta Llei ha estat modificada, entre d'altres, per les disposicions següents: Llei 7/2011, de 20 d'octubre (BOIB núm. 159, de 22 d'octubre); Llei 1/2018, de 5 de març, de cossos i escales propis del Consell Consultiu de les Illes Balears (BOIB núm. 30, de 8 de març), i Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears (§4).

Article 3. Funció

1. En l'exercici de les seves funcions, el Consell Consultiu ha de vetllar per l'observança de la Constitució, l'Estatut d'Autonomia i la resta del ordenament jurídic.
2. El Consell Consultiu exerceix les seves funcions amb autonomia orgànica i funcional per garantir la seva objectivitat i independència.
3. Els assumptes sobre els quals el Consell Consultiu emeti un dictamen no poden ser remesos per a informe a cap altre òrgan, organisme o institució de la comunitat autònoma o de l'Estat.

Article 4. Consulta i caràcter del dictamen

1. La consulta al Consell Consultiu és preceptiva quan ho estableixi així aquesta llei o una altra disposició del mateix rang, i facultativa en la resta de casos.
2. Els dictàmens del Consell Consultiu no són vinculants, excepte en els casos en què legalment s'estableixi, i s'han de fonamentar en l'ordenament jurídic. Només poden contenir valoracions d'oportunitat o de conveniència quan així ho sol·liciti expressament l'autoritat que formuli la consulta.
3. Les disposicions i resolucions sobre assumptes informats pel Consell Consultiu han d'expressar si s'adopten conforme amb el seu dictamen o se n'aparten. En el primer cas, s'usarà la fórmula «d'acord amb el Consell Consultiu», en el segon, la d'«oït el Consell Consultiu».

TÍTOL II COMPOSICIÓ

CAPÍTOL I COMPOSICIÓ I ORGANITZACIÓ

Article 5. Composició

1. El Consell Consultiu està integrat per deu membres l'elecció o la designació dels quals, segons pertorqui de conformitat amb aquesta llei, s'ha de fer entre juristes de competència i prestigi reconeguts, amb més de deu anys d'exercici professional, que tinguin la condició política de ciutadans o ciutadanes de les Illes Balears.
El Consell Consultiu actua en ple, que estarà constituït per totes les persones que en siguin membres.
2. El Ple del Consell Consultiu estarà assistit pel lletrat cap del mateix cos de la institució, sense que tingui el caràcter de membre d'aquesta. Assistirà als plens amb veu, però sense vot. En cas de vacant, absència o malaltia assistirà al Ple el lletrat de major antiguitat.

Article 6. Elecció, designació i nomenament dels membres

1. Els i les membres del Consell Consultiu seran nomenats pel president o la presidenta de les Illes Balears que establirà el seu ordre de prelació a efectes del que estableix l'article 7. Quatre membres del Consell Consultiu seran elegits pel Parlament amb el vot favorable de les tres cinquenes parts dels diputats i les diputades, i els altres sis seran designats pel Govern.
2. Els i les membres del Consell Consultiu seran nomenats per un període de quatre anys i poden ser elegits o designats novament per a mandats posteriors. Els i les membres d'elecció parlamentària formen un grup i la resta de persones membres designades pel Govern de les Illes Balears, un altre.
3. Podran ser elegides o designades membres del Consell Consultiu les persones que tinguin la condició de personal funcionari o laboral en actiu al servei de l'Administració de

la comunitat autònoma de les Illes Balears, de l'Estat o de qualsevol altra administració pública i siguin, a més, juristes de competència i prestigi reconeguts amb més de deu anys de servei o exercici professional com a tals.

El nombre de membres elegits o designats que ostentin aquesta condició de personal funcionari o laboral en actiu al servei de qualsevol de les administracions públiques, no podrà excedir de la meitat dels membres a elegir o designar en cada grup, el del Parlament i el del Govern de les Illes Balears respectivament. Aquesta limitació no s'aplicarà als professors o a les professores d'universitat.

4. Publicats els nomenaments corresponents, una vegada elegits o designats els membres de cada grup, els i les membres del Consell Consultiu, en la seva condició de tals, prendran possessió dels seus càrrecs davant el president o la presidenta de les Illes Balears i el president o la presidenta del Parlament, mitjançant jurament o promesa.

Article 7. Elecció i nomenament del president o presidenta

1. Els i les membres del Consell Consultiu elegeixen entre ells, en votació secreta i per majoria absoluta, el president o la presidenta. Si no s'aconsegueix l'esmentada majoria, s'haurà de fer, quaranta-vuit hores després, una segona votació entre les dues persones candidates que hagin obtingut més suport en la primera, i en resultarà elegida la que obtingui més nombre de vots. En cas de mantenir-se l'empat, s'entendrà elegit president o presidenta el conseller o la consellera que correspongui seguint l'ordre de nomenament.

2. El president o presidenta del Consell Consultiu, que ha de ser nomenat pel president o presidenta de les Illes Balears, ha de prendre possessió del càrrec davant seu i davant del president o presidenta del Parlament de les Illes Balears, mitjançant jurament o promesa.

3. El mandat de qui ocupi la Presidència del Consell Consultiu té una durada coincident amb la del seu càrrec de conseller o consellera. En cas de vacant, absència o malaltia, serà president o presidenta del Consell Consultiu el conseller o la consellera que correspongui seguint l'ordre de nomenament.

Article 8. Atribucions del ple

El ple del Consell Consultiu té les atribucions següents:

- a) Aprovar els dictàmens sobre les matèries que se sotmeten a la seva consideració.
- b) Aprovar el propi projecte de reglament orgànic i de funcionament, i també les seves modificacions.
- c) Aprovar l'avantprojecte de pressupost.
- d) Acordar, a proposta del president o presidenta, la constitució de comissions i ponències especials.
- e) Aprovar la memòria d'activitats de la institució.
- f) Informar sobre la separació del càrrec dels i de les membres del Consell Consultiu, quan així pertoqui.
- g) Aprovar i modificar, a proposta del president o presidenta, la relació de llocs de feina del Consell Consultiu.
- h) Dictar, a proposta del president o presidenta, les bases reguladores de les subvencions i beques l'atorgament de les quals pugui decidir el Consell Consultiu.
- i) Adoptar altres actes necessaris respecte del funcionament de la institució.
- j) Totes les que resultin d'aquesta o d'altres lleis.

Article 9. Atribucions del president o presidenta

El president o presidenta exerceix la representació del Consell Consultiu davant qualsevol instància o institució, pública o privada, i n'exerceix la direcció i la gestió. A aquest efecte, li correspon exercir les funcions següents:

- a) Convocar i presidir el Consell Consultiu, dirigir-ne les deliberacions i decidir amb el seu vot de qualitat els empats que es puguin produir.
- b) Designar un ponent entre els i les membres del Consell Consultiu, vetllant per una assignació equilibrada de la càrrega de treball.
- c) Donar el vistiplau als dictàmens i a les memòries que aprovi el Consell Consultiu.
- d) Desenvolupar les tasques necessàries per al bon compliment de les funcions del Consell.
- e) Elaborar les ponències en la seva condició de membre d'aquest òrgan.
- f) Exercir la direcció superior del personal i dels serveis administratius del Consell Consultiu.
- g) Convocar els procediments de selecció i provisió del personal del Consell Consultiu.
- h) Exercir les funcions que la normativa autonòmica de funció pública encomana al conseller o consellera competent en matèria de funció pública en relació amb el personal propi del Consell Consultiu, i les que es determinin reglamentàriament, quant a la resta.
- i) Autoritzar i contractar obres, subministraments, serveis i altres prestacions necessàries per al seu funcionament.
- j) Autoritzar i disposar les despeses, reconèixer les obligacions i ordenar els pagaments, com també autoritzar els documents pressupostaris de despeses i ingressos.
- k) Encarregar la gestió i l'execució de funcions específiques a algun o a alguns consellers o conselleres i al personal del Consell Consultiu, quan el bon funcionament d'aquest òrgan ho aconselli.
- l) Les altres funcions que li corresponen en virtut d'aquesta llei i del Reglament d'organització i funcionament del Consell Consultiu, com també qualsevol altra funció que no estigui expressament conferida a un altre òrgan del Consell Consultiu.

Article 10. Drets i deures dels consellers i conselleres

1. Els i les membres del Consell Consultiu, com a consellers i conselleres de la institució, tenen les facultats següents:

- a) Assistir, llevat de causa justificada, a les reunions per a la deliberació dels assumptes i a les altres a les quals siguin degudament convocats, i participar en els debats.
- b) Elaborar les ponències que els siguin encomanades pel president o presidenta o per acord del ple.
- c) Proposar l'aprovació, la modificació o la desestimació de les propostes de dictàmens, estudis o informes que es presentin en el ple.
- d) Les altres funcions que els corresponguin en virtut d'aquesta llei i del Reglament del Consell Consultiu, o aquelles que els siguin delegades pel ple o el president o presidenta.

2. Els i les membres del Consell Consultiu han de guardar secret de les actuacions del Consell i de les deliberacions del ple.

Article 11. Nomenament del conseller secretari o consellera secretària

1. Els i les membres del Consell Consultiu elegeixen entre ells, en votació secreta i per majoria absoluta, el conseller secretari o consellera secretària. Si no s'aconsegueix la majoria esmentada, s'haurà de fer, quaranta-vuit hores després, una segona votació entre les dues persones que siguin candidates que hagin obtingut més suport en la primera i en resultarà elegida qui obtengui més nombre de vots. En cas de mantenir-se l'empat, s'entendrà elegit conseller secretari o consellera secretària el conseller o consellera de més antiguitat en el Consell o de més edat, per aquest ordre, entre els candidats i candidates.

2. El conseller secretari o consellera secretària del Consell Consultiu, que ha de ser nomenat pel president o presidenta de les Illes Balears, ha de prendre possessió del càrrec

davant seu i davant del president o presidenta del Parlament de les Illes Balears, mitjançant jurament o promesa.

3. El mandat del conseller secretari o consellera secretària té una durada coincident amb la del seu càrrec de conseller o consellera. En cas d'absència o malaltia o una altra causa legal, l'ha de substituir el conseller o consellera de menys antiguitat o, si l'antiguitat és la mateixa, el de menys edat. En cas de vacant, aquest mateix conseller o consellera ha d'exercir el càrrec esmentat fins que es dugui a terme una nova elecció i nomenament.

Article 12. Atribucions del conseller secretari o consellera secretària

El conseller secretari o consellera secretària del Consell Consultiu és el fedatari o fedatària de la institució i apleix, a més, la resta de funcions que li atribueixen aquesta llei i el Reglament d'organització i funcionament del Consell.

CAPÍTOL II L'ESTATUT DELS CONSELLERS I CONSELLERES

Article 13. Règim d'incompatibilitats

1. La condició de membre del Consell Consultiu és incompatible amb l'ocupació dels càrrecs següents:

- a) Les persones que ocupin càrrecs amb mandat representatiu.
- b) Els i les membres del Govern de les Illes Balears, del Govern de l'Estat, dels òrgans executius superiors de les comunitats autònomes, dels òrgans de govern insulars i locals, dels òrgans executius de les institucions europees i organismes internacionals, i també els alts càrrecs nomenats per aquestes o qualssevol altres administracions públiques.
- c) Els magistrats i magistrades del Tribunal Constitucional.
- d) Els i les membres del Consell d'Estat o de qualsevol dels òrgans consultius d'altres comunitats autònomes.
- e) Els i les membres de la Sindicatura de Comptes, del Tribunal de Comptes o de qualssevol altres òrgans de fiscalització externa de les comunitats autònomes.
- f) El síndic o síndica de greuges, qui sigui defensor del poble o el o la titular d'alguna institució equivalent de les altres comunitats autònomes.
- g) Els i les membres en exercici de la carrera judicial i fiscal.
- h) Les persones que exerceixin funcions directives en partits polítics, centrals sindicals, organitzacions empresarials o col·legis professionals, com també les que tinguin una relació laboral al servei d'aquestes organitzacions.
- i) Les persones que exerceixin càrrecs de govern a la Universitat.
- j) Les persones que exerceixin càrrecs directius en empreses concessionàries, contractistes, arrendatàries o administradores d'obres o serveis públics, sigui quin sigui el seu àmbit territorial.

2. Si algun o alguna dels membres elegits o designats com a membre del Consell Consultiu està incurs en una causa d'incompatibilitat haurà de cessar en el càrrec o l'activitat incompatible abans de la presa de possessió. Si aquest cessament no es produeix s'entendrà que no accepta el càrrec de conseller o consellera de la institució consultiva. En cas d'incompatibilitat sobrevinguda, la persona afectada haurà de cessar en aquesta situació o presentar la renúncia al càrrec de membre del Consell Consultiu.

Article 14. Causes d'abstenció i recusació

1. Els consellers i conselleres exerceixen la seva funció consultiva amb objectivitat i imparcialitat, sense subjecció a cap vincle jeràrquic ni a instruccions de cap classe. Tot

intent de pressió sobre un conseller o consellera ha de ser comunicat immediatament per aquest al president o presidenta del Consell i, si escau, al Ministeri Fiscal.

2. Els i les membres del Consell s'han d'abstenir d'intervenir en l'elaboració i l'aprovació dels dictàmens quan es produeixi alguna de les causes d'abstenció previstes en la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú. També s'han d'abstenir d'intervenir en les consultes relatives a assumptes en la preparació o en l'elaboració dels quals hagin participat directament.

3. Qualsevol membre del Consell que estigui assabentat de la concurrència d'algun dels supòsits prevists en l'apartat anterior ho ha de comunicar immediatament al ple, a fi que aquest, ateses les circumstàncies concretes de cada cas i oït el conseller o consellera afectat, decideixi si s'ha d'abstenir de l'estudi i la votació del dictamen corresponent. El ple ha d'adoptar l'acord que correspongui en la mateixa sessió en què la qüestió es plantegi, sense necessitat de ponència prèvia. Els consellers o conselleres afectats per possibles causes d'abstenció no poden participar en l'estudi, la deliberació ni la votació que dugui a terme el ple sobre la seva apreciació, i queden vinculats per l'acord que aquest adopti.

4. Qualsevol part interessada pot promoure la recusació dels membres del Consell Consultiu de conformitat amb el que preveu la legislació de procediment administratiu comú.

Article 15. Compensacions econòmiques

Els i les membres del Consell Consultiu tenen dret a la percepció, si escau, d'indemnitzacions per despeses de desplaçament, estada i assistència a les sessions que es duen a terme, i de redacció i defensa de ponències, d'acord amb el que disposin el Reglament orgànic i altres disposicions dictades per aplicar aquesta llei.

Article 16. Cessament de membres del Consell Consultiu

1. Els i les membres del Consell Consultiu són inamovibles i només cessen en el seu càrrec per alguna de les causes següents:

- a) Renúncia, presentada davant del president o presidenta de les Illes Balears, que immediatament n'ha de donar trasllat a la institució que, en cada cas, n'ha proposat el nomenament.
- b) Mort.
- c) Expiració del termini del seu nomenament.
- d) Incompatibilitat sobrevinguda.
- e) Incompliment greu de les seves funcions.
- f) Condemna per delictes en virtut de sentència ferma.
- g) Incapacitat declarada per decisió judicial ferma.
- h) Inhabilitació per a l'exercici de càrrec públic i dels drets polítics.
- i) Pèrdua de la condició política de ciutadans o ciutadanes de la comunitat autònoma.

2. El cessament ha de ser acordat pel president o presidenta de les Illes Balears. En els casos prevists en els apartats d) i e) del punt anterior es requerirà preceptivament l'audiència de la persona interessada, com també l'informe del Consell Consultiu, que ha de ser remès al Consell de Govern o a la Comissió d'Assumptes Institucionals i Generals del Parlament de les Illes Balears, segons que sigui el conseller o consellera dels designats pel Govern o dels elegits pel Parlament, perquè pugui pronunciar-se sobre la concurrència o no de les causes assenyalades en els apartats esmentats.

3. El president o presidenta del Consell Consultiu, el més aviat possible, ha de comunicar el cessament dels consellers o conselleres als òrgans que els hagin de renovar.

4. En els casos dels apartats a) i c) del punt 1 d'aquest precepte, els i les membres del Consell Consultiu continuaran en l'exercici de les seves funcions fins que no es produeixi una nova designació i presa de possessió.

5. Qui ocupi la vacant d'un conseller o consellera que hagi cessat abans del termini per al qual hagi estat elegit o designat, ho farà pel temps que resti per completar el mandat esmentat, sens perjudici del dret a ser reelegit.

Article 17. Suspensió cautelar dels consellers i conselleres

1. El president o presidenta de les Illes Balears, a proposta del ple del Consell Consultiu per majoria absoluta, i havent oït el Consell de Govern o la Mesa del Parlament, segons l'origen de la persona afectada, pot suspendre en l'exercici del càrrec qualsevol dels consellers o conselleres durant el temps indispensable per resoldre sobre la concurrència d'alguna de les causes de cessament.

2. Es produirà la suspensió cautelar automàtica en el cas que es dicti una interlocutòria de processament contra un conseller o consellera.

TÍTOL III COMPETÈNCIA

Article 18. Consulta preceptiva

El Consell Consultiu s'ha de consultar preceptivament en els casos següents:

1. Projectes i proposicions de reforma de l'Estatut d'Autonomia.
2. Avantprojectes de llei elaborats pel Govern en compliment de les previsions expressament establertes en l'Estatut d'Autonomia, a excepció de la llei de pressuposts.
3. Prèviament a la interposició del recurs d'inconstitucionalitat davant del Tribunal Constitucional, pel Govern o pel Parlament de les Illes Balears, contra lleis i normes amb rang de llei de l'Estat o d'una altra comunitat autònoma.
4. Conflictes positius de competències que el Govern de les Illes Balears pretengui plantejar davant del Tribunal Constitucional, amb caràcter previ al requeriment pertinent.
5. Prèviament al plantejament davant del Tribunal Constitucional, i en els termes de la Llei Orgànica d'aquest tribunal, dels conflictes en defensa de l'autonomia local.
6. Projectes de legislació delegada a què fa referència l'article 48.1 de l'Estatut d'Autonomia.
7. Projectes de disposicions reglamentàries del Govern i l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, excepte els següents:
 - a) Els de caràcter organitzatiu o les seves modificacions.
 - b) Els projectes d'ordre de conseller que es limitin a desplegar el contingut de decrets que ja hagin estat objecte de dictamen.
 - c) Les ordres de conseller per les quals s'aproven les bases reguladores de subvencions.
 - d) Els projectes reglamentaris en relació amb texts consolidats de caràcter reglamentari, excepte els harmonitzats en els termes prevists en l'article 62.4 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears.
8. Projectes de reglament executiu que hagin de ser aprovats pels consells insulars.
9. Avantprojectes de llei i disposicions administratives de qualsevol tipus que afectin l'organització, la competència o el funcionament del Consell Consultiu.
10. Transaccions judicials o extrajudicials sobre els drets de contingut econòmic de l'Administració de la comunitat autònoma, com també submissió a arbitratge de les qüestions que se suscitin respecte dels béns i dels drets patrimonials d'aquesta administració, quan, en ambdós casos, la quantia litigiosa excedeixi els 30.000 euros.
11. Conflictes d'atribucions que se suscitin entre les institucions d'autogovern de la comunitat autònoma.

12. Procediments tramitats per les administracions públiques de les Illes Balears en els quals la llei exigeixi preceptivament el dictamen d'un òrgan consultiu, referits, entre d'altres, a les matèries següents:
 - a) Reclamacions d'indemnització per danys i perjudicis formulades davant de l'Administració de la comunitat autònoma, els consells insulars, les corporacions locals i qualsevol altra entitat pública de les Illes Balears, sempre que la quantitat reclamada sigui superior a 30.000 euros.
 - b) Revisió d'ofici dels actes i de les disposicions administratives.
 - c) Interpretació, modificació, resolució i anul·lació de concessions i contractes en els termes i les condicions establerts a la llei.
 - d) Recurs extraordinari de revisió.
13. Qualsevol altre assumpte en què una llei exigeixi expressament el dictamen del Consell d'Estat o de l'òrgan consultiu autonòmic superior.

Article 19. Consulta facultativa

Amb caràcter facultatiu, es pot demanar el dictamen del Consell Consultiu en els casos següents:

- a) Projectes i proposicions de llei sotmesos a debat i aprovació del Parlament de les Illes Balears.
- b) La resta d'avantprojectes de llei elaborats pel Govern, diferents dels de consulta preceptiva.
- c) Convenis o acords de cooperació amb altres comunitats autònomes.
- d) Instruments de planificació sectorial o territorial aprovats pel Govern o pels consells insulars.
- e) Conflictes de competències entre l'Administració de la comunitat autònoma i altres administracions públiques de les Illes Balears.
- f) Qualsevol altre assumpte quan ho requereixi la seva especial transcendència a judici del president o presidenta de les Illes Balears o dels presidents o presidentes dels consells insulars en els casos a què fa referència l'article 21.d) d'aquesta llei.

Article 20. Memòria

1. El Consell Consultiu ha d'elevat anualment, dins del primer semestre de l'any següent, una memòria al president o presidenta de les Illes Balears i a la Mesa del Parlament. En aquesta memòria s'ha de retre compte de les activitats realitzades pel Consell i s'hi poden expressar els suggeriments i les observacions que consideri oportunes en relació amb la millora de l'ordenament jurídic i de l'actuació de les administracions públiques de les Illes Balears.

2. El projecte de memòria, que ha de ser redactat pel conseller secretari o consellera secretària seguint les instruccions del president o presidenta, ha de ser aprovat pel Ple del Consell.

TÍTOL IV FUNCIONAMENT

Article 21. Legitimats per sol·licitar el dictamen

Poden sol·licitar el dictamen del Consell Consultiu:

- a) El president o presidenta de les Illes Balears, a iniciativa pròpia o a sol·licitud de qualsevol dels membres del Govern, en tots els casos.
- b) El Parlament de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa el seu reglament, en els supòsits prevists, respectivament, en els apartats 1 i 3 de l'article 18, com també en el que assenyala la lletra a) de l'article 19.

- c) Els presidents o presidentes dels consells insulars, els batles o batlesses, els rectors o rectores de les universitats públiques i les persones que ocupin la representació d'altres corporacions, entitats o organismes públics en els supòsits d'emissió preceptiva del dictamen de l'òrgan consultiu expressament prevists en l'ordenament jurídic.
- d) Amb caràcter facultatiu, els presidents o presidentes dels consells insulars, a iniciativa pròpia o per acord del ple, quan es tracti d'assumptes de rellevància notòria que puguin afectar directament l'àmbit respectiu de competències.

Article 22. Quòrums i adopció d'acords

1. L'aprovació dels dictàmens i altres acords necessita per a la seva validesa la presència del president o presidenta i del conseller secretari o consellera secretària, o de qui legalment els substitueixi, i d'un nombre de membres que, computat el president o presidenta i el conseller secretari o consellera secretària, constitueixin la majoria absoluta.
2. Els acords s'han d'adoptar per majoria de vots de les persones que hi assisteixin. En cas d'empat, el president o presidenta ha de decidir amb el seu vot de qualitat.
3. El president o presidenta i els consellers o conselleres poden reflectir en un vot particular la seva opinió discrepant, sempre que hagi estat defensada en la deliberació, tant pel que fa a les conclusions com a la seva fonamentació. Els vots particulars s'han d'incorporar als dictàmens i tenen el seu mateix règim de publicitat.
4. L'emissió de vots particulars requereix que s'anuncii abans de l'aixecament de la sessió. Els consellers o conselleres que anunciïn el vot particular poden adherir-se al que formuli un altre o una altra membre, i renunciar, en aquest cas, a emetre'n un de propi.

Article 23. Publicació dels dictàmens

1. Reglamentàriament s'han de determinar les condicions en què s'han de publicar els dictàmens i els vots particulars. Els primers han d'incloure, en tot cas, el nom de la persona o persones que n'hagin estat ponents.
2. L'endemà d'haver-los rebut l'òrgan sol·licitant, els dictàmens i els vots particulars seran de coneixement públic, amb el text íntegre en llengua catalana i en llengua castellana i, almenys, per via telemàtica.

TÍTOL V PROCEDIMENT

Article 24. Terminis per emetre els dictàmens

1. El Consell Consultiu ha de resoldre les consultes en el termini d'un mes des de la recepció de la corresponent sol·licitud del dictamen.
2. En els supòsits dels números 1, 5, 6, 7 i 8 de l'article 18, i de les lletres b), d), e) i f) de l'article 19, el termini és de trenta dies hàbils.
En el supòsit de la lletra a) del número 12 de l'article 18, el termini és de dos mesos.
3. Quan la sol·licitud de dictamen sigui formulada pel president o presidenta de les Illes Balears o per l'òrgan del Parlament que correspongui d'acord amb el seu reglament, i es faci constar la urgència del dictamen, el termini per a la seva emissió és de quinze dies hàbils. La qualificació d'una consulta com a urgent s'ha de fer, de forma motivada, per l'òrgan consultant. El president o presidenta del Consell Consultiu ha d'adoptar les mesures necessàries per atendre en el termini establert les consultes urgents, si bé podrà rebutjar la qualificació esmentada de les que siguin manifestament infundades, per resolució motivada, que ha de ser notificada a qui hagi sol·licitat el dictamen.

4. En supòsits de gran complexitat, el Ple del Consell Consultiu pot ampliar el termini establert fins a trenta dies hàbils més, per resolució motivada, que ha de ser notificada a qui ha sol·licitat el dictamen.

5. En els supòsits en què el dictamen no tenguí caràcter vinculant, i hagin transcorregut els terminis establerts en els apartats anteriors sense haver-se resolt, l'òrgan consultant pot considerar complert el tràmit de consulta preceptiva i continuar la tramitació del procediment.

6. Així mateix, en els mateixos supòsits que s'estableixen en l'apartat anterior, cessarà el deure del Consell Consultiu d'emetre el dictamen sol·licitat quan s'hagi aprovat la norma o s'hagi dictat la resolució sobre l'assumpte sotmès a consulta, que són dos actes que l'administració consultant ha de comunicar immediatament al Consell Consultiu en la forma que estableixi el Reglament d'organització i funcionament de la institució.

7. En els recursos d'inconstitucionalitat i en els conflictes positius de competència, es pot sol·licitar el dictamen simultàniament a l'adopció dels acords d'interposició o de requeriment, respectivament, però en tot cas amb antelació suficient a la data límit, per tal que puguin complir-se els terminis d'emissió prevists en els apartats 1 a 3 d'aquest article.

Article 25. Documentació que s'ha d'adjuntar a la consulta i audiència a les persones interessades

1. A la petició de consulta s'hi ha d'adjuntar tota la documentació corresponent a la qüestió plantejada.

2. Si el Consell Consultiu estima l'expedient incomplet, pot sol·licitar, per conducte del seu president o presidenta, que es completi amb documentació addicional. En aquest cas, s'interrompen els terminis establerts a l'article 24 anterior fins a la recepció íntegra de la documentació sol·licitada. Quan es rebí la documentació íntegra, s'inicia novament el termini que té el Consell Consultiu per emetre el dictamen.

3. El Consell Consultiu pot demanar l'opinió d'institucions, entitats o persones amb notòria competència tècnica en les matèries relacionades amb els assumptes sotmesos a consulta. En aquests casos, en el dictamen s'ha de deixar constància d'aquest fet.

Així mateix, poden ser oïts davant del Consell les persones directament interessades en els assumptes sotmesos a consulta, a petició pròpia o a instància del mateix consell. Contra la decisió del ple en aquest sentit no es pot recórrer.

4. En el Reglament del Consell Consultiu s'han de fixar els requisits formals de presentació de les consultes. Aquests requisits poden incloure la tramesa d'expedients o documents a través de mitjans informatitzats i telemàtics, a mesura que s'implantin les noves tecnologies a l'administració pública.

Article 26. Modificacions en la proposta remesa al Consell Consultiu

En els supòsits de dictàmens preceptius sobre projectes de disposicions reglamentàries, si després de l'emissió del dictamen del Consell Consultiu aquests projectes són objecte de modificacions substancials que introdueixen nous continguts que no responen als suggeriments o a les propostes efectuades pel Consell o els excedeixen, s'ha de fer una nova consulta sobre els canvis esmentats.

TÍTOL VI MITJANS PERSONALS I MATERIALS

Article 27. Sufficiència de recursos

1. El Consell Consultiu ha de disposar dels mitjans personals i materials que siguin necessaris i suficients per al compliment de les seves funcions.

2. Es faculta el Govern de la comunitat autònoma per habilitar els crèdits necessaris per al funcionament del Consell Consultiu.

CAPÍTOL I EL PERSONAL

Article 28. Personal al servei del Consell Consultiu

1. El personal al servei del Consell Consultiu està format per:
 - a) Personal funcionari propi.
 - b) Personal de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears que ocupa llocs de treball del Consell Consultiu.
2. El personal propi depèn orgànicament i funcionalment del president o presidenta del Consell Consultiu. El personal de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears depèn orgànicament del conseller o consellera competent en matèria de funció pública i, funcionalment, del president o presidenta del Consell Consultiu.
3. Per a la gestió ordinària tant d'un personal com de l'altre, el Consell Consultiu pot sol·licitar el suport de la conselleria competent en matèria de funció pública.

Article 29. Relació de llocs de feina del personal al servei del Consell Consultiu

1. Correspon al ple del Consell Consultiu, a proposta del president o presidenta, l'aprovació de la relació de llocs de feina del personal al servei de la institució, en el marc de les previsions pressupostàries. Aquesta relació s'ha de publicar.
2. El Consell Consultiu s'ha d'adaptar a les previsions generals en la matèria previstes a la legislació de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears, sens perjudici de les peculiaritats procedents de la seva especialitat orgànica i funcional.

CAPÍTOL II EL RÈGIM ECONÒMIC I FINANCER

Article 30. Crèdits, avantprojecte de pressuposts i control financer

1. El Consell Consultiu, per acomplir les seves finalitats, es finança amb els crèdits que es consignen en una secció específica del pressupost de la comunitat autònoma.
2. El Consell Consultiu, ha d'elaborar i aprovar anualment l'avantprojecte de pressupost i ha d'enviar-lo a la conselleria competent en matèria de pressuposts del Govern de les Illes Balears.
3. El règim jurídic de contractació del Consell Consultiu és el que estableix la legislació sobre contractes del sector públic.
4. El règim patrimonial del Consell Consultiu és el mateix que el que s'estableix per al patrimoni de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
5. El Consell Consultiu està sotmès al control de la Intervenció General de la comunitat autònoma de les Illes Balears i a la Sindicatura de Comptes, en els termes que estableix la legislació de finances de les Illes Balears i la Llei reguladora de la Sindicatura de Comptes.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera

Es faculta el Govern de les Illes Balears perquè, per via reglamentària, determini el límit mínim de la quantia en els assumptes sobre responsabilitat patrimonial que hagin de ser dictaminats per aquest òrgan consultiu.

Disposició addicional segona

1. Es crea el cos de lletrats i lletrades del Consell Consultiu.
2. La titulació que s'exigeix per a l'accés al cos de lletrats i lletrades del Consell Consultiu de les Illes Balears és la llicenciatura o el grau en dret, que correspon al grup de classificació A1.
3. Les funcions pròpies del cos són l'assistència tècnica i la preparació dels projectes de dictamen del Consell Consultiu, i també l'estudi i l'assessorament jurídic de nivell superior.
4. L'accés al cos de lletrats i lletrades del Consell Consultiu pot ser:
 - a) Ordinari, de conformitat amb l'article 26.1 de la Llei 3/2007, de 27 de març, de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears, mitjançant la superació dels procediments selectius corresponents, que s'han de fer a través d'algun dels sistemes següents:
 - oposició lliure
 - concurs oposició lliure
 - b) Promoció interadministrativa, per concurs oposició, entre tècnics i tècniques superiors o lletrats i lletrades de qualsevol administració pública.
La convocatòria d'accés ha de determinar els cossos, les escales, les subescales, les categories o les especialitats a les quals es permet participar en les convocatòries d'accés per mitjà d'aquest sistema de promoció.
 - c) Accés extraordinari, mitjançant el sistema de concurs de mèrits, de conformitat amb l'article 27.b) de la Llei 3/2007, per mobilitat interadministrativa. Aquesta possibilitat ha d'estar prevista expressament en la relació de llocs de feina del Consell Consultiu, la qual ha d'expressar els cossos, les escales, les subescales, les categories o les especialitats dels membres que poden participar en les convocatòries públiques per mitjà d'aquest sistema de provisió.
5. El personal funcionari que, de conformitat amb els apartats b) i c) anteriors, accedeixi al cos de lletrats i lletrades del Consell Consultiu, es pot integrar en aquest cos i quedar en situació administrativa de serveis en altres administracions públiques respecte de la seva administració d'origen.
6. Per a la gestió dels sistemes d'accés esmentats, el Consell Consultiu pot sol·licitar el suport de l'Escola Balear d'Administració Pública.
7. Els funcionaris i funcionàries de carrera del cos superior de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears que siguin titulars d'un lloc de feina en el Servei d'Assumptes Jurídics del Consell Consultiu s'integraran en el cos de lletrats i lletrades, a tots els efectes i des de l'entrada en vigor d'aquesta llei. Es respectaran, en tot cas, l'antiguitat i el nivell inherents al seu lloc de feina.

Disposició addicional tercera

Els actes administratius que dicti el president o presidenta o el ple, si escau, posen fi a la via administrativa.

Disposició addicional quarta

1. El president o presidenta del Consell Consultiu, en representació de la institució esmentada, pot subscriure convenis de col·laboració i protocols d'actuació amb altres institucions públiques o privades sense ànim de lucre per complir millor les finalitats que estableix aquesta llei.
2. El text del conveni o protocol ha de ser aprovat pel ple del Consell.

Disposició addicional cinquena

1. El ple del Consell Consultiu, a proposta del president o presidenta, ha d'aprovar el Pla de Qualitat dels Serveis del Consell Consultiu per adequar-lo a la nova normativa i als reptes actuals de l'administració i la societat.

2. En aquest sentit, ha de ser prioritària la implantació de les noves tecnologies de la informació i la comunicació i s'ha d'habilitar necessàriament un mitjà de publicació dels dictàmens i informes evacuats.

3. El Pla de Qualitat ha d'incorporar la seva vigència temporal i la manera de renovar-se.

Disposició addicional sisena

El Consell Consultiu, en les seves actuacions, ha de garantir la intimitat personal i familiar, com també el compliment de la legislació de protecció de dades personals.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitòria primera

A partir de l'entrada en vigor de la present llei, el Parlament i el Govern de les Illes Balears, respectivament, elegiran i designaran tots els i les membres del Consell Consultiu i en realitzaran la corresponent comunicació al president o la presidenta de les Illes Balears a l'efecte del seu nomenament.

El nomenament i la designació dels nous i/o de les noves membres del Consell Consultiu determinarà el cessament automàtic de tots els i les membres que, fins a aquell moment, l'integraven.

Disposició transitòria segona

En la primera sessió en què participin els i les membres del Consell Consultiu elegits i designats en aplicació d'aquesta llei s'elegirà tant el president o la presidenta de la institució com el conseller secretari o la consellera secretària.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA ÚNICA

Es deroga la Llei 5/1993, de 15 de juny, del Consell Consultiu de les Illes Balears. Així mateix, queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que estableix aquesta llei.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera

En el termini de tres mesos, comptadors des de la primera sessió en què participin les noves persones membres del Consell Consultiu, i a proposta d'aquesta institució, el Govern ha d'aprovar un nou reglament d'organització i funcionament del Consell Consultiu, en els termes exigits per les modificacions que introdueix aquesta llei.

Disposició final segona

Aquesta llei entra en vigor l'endemà d'haver estat publicada en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

LLEI 10/2000, DE 30 DE NOVEMBRE, DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS

(BOIB núm. 150, de 9 de desembre de 2000;
BOE núm. 6, de 6 de gener de 2001)¹

Títol I – Disposicions generals	241
Títol II – Composició del Consell Econòmic i Social	243
Títol III – Òrgans i funcionament del Consell Econòmic i Social	245
Títol IV – Règim economicofinancer i de personal del Consell Econòmic i Social	247
Disposicions addicionals	248
Disposicions transitòries	248
Disposicions finals	249

TÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Naturalesa i règim jurídic

1. El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears és un òrgan col·legiat de caràcter consultiu, de participació, estudi, deliberació, assessorament i proposta en matèria econòmica i social de les Illes Balears.

2. El Consell Econòmic i Social es configura com a ens de dret públic, dotat de personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'actuar, que disposa d'autonomia orgànica i funcional per acomplir-ne les finalitats. En qualsevol cas, les relacions entre aquest i el Govern i l'Administració de la comunitat autònoma, s'articularen a través de la conselleria competent en matèria de treball.

3. La seva seu és a la ciutat de Palma, sense perjudici que pugui fer-ne sessions en qualsevol altra localitat de les Illes Balears.

Article 2. Funcions

1. Corresponen al Consell Econòmic i Social de les Illes Balears les funcions següents:

a) Emetre dictamen amb caràcter preceptiu i no vinculant, en relació amb les matèries següents:

Primer. Avantprojectes de llei, tret de l'avantprojecte de llei de pressuposts generals, com també projectes de decret legislatiu, de decret del Govern de les Illes Balears i de reglament dels consells insulars, independentment de la denominació que

¹ Aquesta Llei s'ha vist afectada per les disposicions següents: Llei 11/2002, de 23 de desembre, de mesures tributàries i administratives (BOIB núm. 156, de 28 de desembre); Llei 5/2009, de 17 de juny (BOIB núm. 93, de 27 de juny); Llei 9/2011, de 23 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2012 (BOIB núm. 195 Ext., de 30 de desembre); Llei 16/2012, de 27 de desembre, per la qual se suspenen la vigència de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, i el seu funcionament (BOIB núm. 195, de 29 de desembre), i Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears (§4). Cal tenir en compte que l'Acord del Consell de Govern de 29 d'abril de 2016 deixa sense efecte les suspensions de la Llei 16/2012, de 27 de desembre, esmentada (BOIB núm. 54, de 30 d'abril).

adoptin, sempre que els esmentats avantprojectes i projectes regulin de forma directa i estructural matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació.

Segon. Avantprojectes de llei o projectes de disposicions administratives que afectin substancialment l'organització, les competències o el funcionament del Consell Econòmic i Social.

Tercer. Qualsevol altra matèria sobre la qual, d'acord amb l'establert en una llei, sigui obligatori consultar-lo.

- b) Emetre dictamen amb caràcter facultatiu i no vinculant, en relació amb les matèries següents:

Primer. Projectes d'ordre de les conselleres i dels consellers del Govern de les Illes Balears i de disposicions reglamentàries dels consells insulars, no inclosos en l'apartat a), incís primer, d'aquest article, que regulin matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació.

Segon. Qualsevol altre assumpte, quan així ho sol·licitin el Govern o les entitats i les organitzacions que integren el Consell, en la forma que es determini en el Reglament d'organització i funcionament.

- c) Elaborar dictàmens, informes o estudis, a sol·licitud del Govern, dels consells insulars o a iniciativa pròpia, sobre qüestions socials, econòmiques i laborals d'interès per a les Illes Balears, respecte de les matèries previstes en aquest article.
- d) Emetre un informe anual, amb caràcter previ a l'aprovació de l'avantprojecte de llei de pressuposts generals, on s'inclouran propostes i recomanacions en relació amb el seu contingut.
- e) Elaborar i trametre anualment al Govern, dins del primer semestre de cada any, una memòria, en la qual retrà compte de les activitats realitzades i podrà exposar els suggeriments i les observacions que consideri oportunes en relació amb la situació socioeconòmica i laboral de les Illes Balears.
- f) Elaborar el seu reglament d'organització i funcionament.
- g) Elaborar anualment la proposta de pressuposts del Consell Econòmic i Social.
- h) Promoure i dur a terme iniciatives relacionades amb l'estudi i la difusió de matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació.
- i) Qualsevol altra assignada per llei.

2. El Consell Econòmic i Social, a través de la seva presidència, pot sol·licitar tota la informació complementària sobre els assumptes que se li sotmetin a consulta, sempre que aquesta informació sigui necessària perquè n'emeti el dictamen. Així mateix, pot demanar el parer d'institucions, d'entitats o de persones amb notòria competència tècnica en les matèries relacionades amb els assumptes sotmesos a consulta.

3. Amb caràcter previ a l'emissió de dictàmens, informes o estudis el Consell Econòmic i Social podrà obrir un tràmit d'audiència per tal que hi participin, segons la matèria tractada, les organitzacions sindicals i empresarials que no formin part del Consell i que siguin representatives en un sector productiu o laboral específic en l'àmbit de les Illes Balears, ja que superen el deu per cent dels delegats sindicals o de la representativitat empresarial. Aquest tràmit serà preceptiu en els supòsits prevists a les lletres b) i c) de l'apartat 1 d'aquest article.

4. A l'efecte de determinar les matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, que componen l'àmbit material de les funcions del Consell Econòmic i Social, s'hi entenen incloses totes aquelles que són pròpies de les organitzacions més representatives dels treballadors i dels empresaris i que afectin, entre d'altres, el desenvolupament regional, l'economia i els sectors productius, la fiscalitat, les relacions laborals i la seguretat i la salut laboral, la responsabilitat, la recerca, l'economia social, l'educació, les competències i la

formació professional, la sanitat i el consum, l'habitatge, el medi ambient, l'ordenació territorial, els serveis socials i la família.

5. Queda exclòs el dictamen preceptiu respecte dels avantprojectes de llei, projectes de decret legislatiu i de decret del Govern de les Illes Balears, així com de reglament dels consells insulars, independentment de la denominació que adoptin, que tractin de matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació en els casos següents:

- a) Quan es tracti de disposicions normatives que no regulin de manera directa i estructural matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, sempre que no afectin directament les institucions i els òrgans en els quals s'exerceix el dret a la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives.
- b) Quan es tracti de disposicions reglamentàries excloses del tràmit d'audiència per raons que s'han de fer constar al llarg del procés d'elaboració de la norma, per l'òrgan que en faci l'impuls.
- c) Quan suposin la modificació o la reforma puntual, indirecta i no estructural de normes que hagin estat sotmeses a dictamen preceptiu del Consell Econòmic i Social.

Article 3. Termini d'evacuació de dictàmens

1. El Consell Econòmic i Social ha d'emetre els dictàmens prevists en les lletres a), b) i c) de l'article 2.1 en el termini d'un mes. En cas que en la tramesa de l'expedient es faci constar de manera expressa i raonada la urgència, el termini per evacuar-los és de deu dies hàbils des de la recepció. Transcorregut el termini corresponent sense que s'hagi emès el dictamen, s'ha d'entendre evacuat amb els efectes que legalment o reglamentàriament siguin procedents.

Els dictàmens relatius a projectes de disposicions generals, de rang legal o reglamentari, s'han de sol·licitar i evacuar en la fase procedimental que estableixi la llei reguladora del Govern de les Illes Balears.

2. Quan un projecte o un assumpte dels que preveu aquest article hagi de ser sotmès al dictamen del Consell Consultiu de les Illes Balears, l'expedient ha d'incloure el dictamen corresponent del Consell Econòmic i Social, si n'hi havia.

TÍTOL II COMPOSICIÓ DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL

Article 4. Composició

El Consell Econòmic i Social està integrat per un total de trenta-set membres, que han de tenir la condició política de ciutadanes o ciutadans de les Illes Balears, d'acord amb la distribució següent:

- a) El president o la presidenta.
- b) El grup I està integrat per dotze membres en representació de les organitzacions empresarials més representatives en l'àmbit de la comunitat autònoma.
- c) El grup II està integrat per dotze membres en representació de les organitzacions sindicals més representatives en l'àmbit de la comunitat autònoma.
- d) El grup III està integrat per dotze membres que es distribueixen de la manera següent:
 - Una persona representant del sector agrari.
 - Una persona representant del sector pesquer.
 - Una persona representant del sector d'economia social.
 - Una persona representant de les associacions de persones consumidores i usuàries.
 - Una persona representant de la Universitat de les Illes Balears.

- Una persona representant de les organitzacions representatives dels interessos de les entitats locals.
- Una persona representant de les associacions i organitzacions que tinguin com a finalitat principal la protecció del medi ambient.
- Cinc persones expertes en matèria econòmica i social i mediambiental, elegides entre persones amb especial preparació i de prestigi reconegut en l'àmbit corresponent: quatre a proposta dels consells insulars i una a proposta del Govern de les Illes Balears.

Article 5. Designació i nomenament

1. Els membres del Consell Econòmic i Social representants del grup I seran designats per les organitzacions empresarials més representatives en l'àmbit de les Illes Balears, en proporció a la seva representativitat, d'acord amb el que estableix la disposició addicional sisena del Reial decret legislatiu 1/1995, pel qual s'aprova el text refós de l'Estatut dels Treballadors.

2. De la mateixa manera, es designaran els membres integrants del grup II, que correspondrà a les organitzacions sindicals més representatives, de conformitat amb el que disposen els articles 6.2 i 7.1 de la Llei orgànica 11/1985, de 2 d'agost, de llibertat sindical.

3. Els membres del grup III seran designats pel Govern de les Illes Balears, havent consultat les institucions, entitats i associacions de rellevància en cada sector.

3 bis. La designació dels membres del Consell Econòmic i Social ha de reflectir una presència equilibrada de dones i homes i de representants de les quatre illes en cada un dels tres grups.

4. El Consell de Govern de les Illes Balears, després d'haver rebut les propostes i les designacions corresponents, els nomenarà mitjançant decret.

Article 6. Mandat

1. El mandat dels membres del Consell Econòmic i Social serà de quatre anys, a partir del seu nomenament, i serà renovable per períodes de la mateixa durada.

2. Havent expirat el període del mandat corresponent, els membres del Consell Econòmic i Social seguiran en funcions fins a la presa de possessió dels nous membres.

Article 7. Cessament

1. Els membres del Consell Econòmic i Social cessaran en les seves funcions per alguna de les causes següents:

- a) Expiració del termini del seu nomenament.
- b) A proposta de les organitzacions o institucions que en promogueren el nomenament.
- c) Renúncia expressa, acceptada per la Presidència del Consell Econòmic i Social i, en el cas de renunciar-hi el president o la presidenta, pel Govern.
- d) Incapacitat declarada per decisió judicial ferma.
- e) Condemna per delictes dolós, en virtut de sentència ferma.
- f) Per incompliment del deure de reserva que comporta l'exercici del càrrec.
- g) Per incompatibilitat sobrevinguda.
- h) Per pèrdua de la condició política de ciutadà de les Illes Balears.
- i) Per la votació en contra dels dos terços del Ple del Consell, només en allò que fa referència a la Presidència, en una votació realitzada a aquest efecte.
- j) Per defunció.

2. El cessament s'acordarà per decret del Consell de Govern. En els casos prevists en els apartats f) i g) es requerirà l'audiència de la persona interessada i l'informe del Ple del Consell Econòmic i Social.

3. Qualsevol vacant anticipada, que no sigui per acabament de mandat, serà coberta per l'organització, l'associació o la institució que correspongui, en la forma establerta per a la

designació o proposta respectives. El mandat del nou membre finalitzarà al mateix temps que el de la resta dels integrants del Consell Econòmic i Social.

Article 8. Incompatibilitats

La condició de membre del Consell Econòmic i Social és incompatible amb l'exercici dels càrrecs o de les funcions següents:

- a) Diputat del Parlament de les Illes Balears.
- b) Membre del Congrés dels Diputats, del Senat o del Parlament Europeu.
- c) Membre del Govern, alt càrrec polític o qualsevol altre càrrec que impliqui mandat representatiu de l'Estat, de les comunitats autònomes, dels consells insulars o de les entitats locals.
- d) Es mantenen en servei actiu les persones que són funcionaris públics i tenen la condició de membres del Consell, si han optat per aquesta situació. Els membres del Consell i les persones que n'ocupin la Presidència o la Secretaria General, que siguin funcionaris i que, per la seva dedicació especial, no puguin optar per seguir en servei actiu, passaran a la situació de serveis especials.
- e) Es presumirà que tots els membres del Consell Econòmic i Social són compatibles i, en el moment de la presa de possessió, s'ha de realitzar la declaració jurada corresponent de compatibilitat o, si és procedent, la renúncia expressa al càrrec.

TÍTOL III ÒRGANS I FUNCIONAMENT DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL

Article 9. Dels òrgans del Consell Econòmic i Social

El Consell Econòmic i Social s'estructura en òrgans unipersonals i en òrgans col·legiats.

1. Són òrgans unipersonals els següents:

- a) El president.
- b) Els vicepresidents.
- c) El secretari general.

2. Són òrgans col·legiats els següents:

- a) El Ple.
- b) La Comissió Permanent.
- c) Les comissions de treball.

Article 10. President

1. El president del Consell Econòmic i Social serà nomenat per decret del Consell de Govern, a proposta conjunta dels consellers competents en matèria econòmica i de treball, havent-ho consultat prèviament amb els grups de representació que integren el Consell. En qualsevol cas, la proposta ha de tenir el suport, com a mínim, dels dos terços de les persones membres del Consell.

2. Correspondrà al president del Consell Econòmic i Social l'exercici de les funcions següents:

- a) La direcció i representació de la institució.
- b) Convocar les sessions dels òrgans col·legiats, presidir-les quan li correspongui i moderar-ne el desenvolupament.
- c) Fixar l'ordre del dia de les sessions del Ple i de les comissions.
- d) Exercir el vot de qualitat en el cas d'empat en les votacions.
- e) Visar les actes, ordenar la publicació dels acords i disposar-ne l'acompliment.
- f) Les funcions que se li atribueixin reglamentàriament.

3. La persona titular de la Presidència del Consell Econòmic i Social té la consideració orgànica d'alt càrrec de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Article 11. Vicepresidents

1. El Consell Econòmic i Social tindrà dos vicepresidents elegits pel Ple, per majoria simple en votació secreta, a proposta, cadascun d'ells, dels membres representants de les organitzacions empresarials i dels representants de les organitzacions sindicals, respectivament.

2. Aquesta elecció serà notificada al Consell de Govern de les Illes Balears.

3. Els vicepresidents substituiran el president, per l'ordre de prelación que fixi el Ple, en els supòsits de vacant, absència o malaltia i podran exercir, a més, les funcions que expressament els delegui el president.

Article 12. Secretaria General

1. La Secretaria General és l'òrgan d'assistència tècnica i d'administració del Consell Econòmic i Social i el dipositari de la fe pública en relació amb els seus acords.

2. El titular de la Secretaria, que no té qualitat de membre del Consell Econòmic i Social, serà nomenat i separat del càrrec lliurement pel Consell de Govern, a proposta presentada, conjuntament, pels consellers amb competències en matèria econòmica i de treball.

3. Les funcions de la Secretaria General són les següents:

- a) Assistir, amb veu i sense vot, a les sessions del Ple, de la Comissió Permanent i de les comissions de treball.
- b) Redactar les actes de les sessions, autoritzar-les amb la seva signatura i el vistiplau del president i cursar els acords que s'hi adoptin.
- c) Custodiar la documentació.
- d) Expedir certificat de les actes, dels acords, dels dictàmens, dels vots particulars i d'altres documents confiats a la seva custòdia.
- e) Dirigir la gestió dels mitjans personals i materials.
- f) Despatxar els assumptes ordinaris i aquells altres que se li encomanin especialment.
- g) Notificar als membres del Consell Econòmic i Social les convocatòries corresponents per a les sessions dels òrgans col·legiats.
- h) Deixar constància, mitjançant diligència autenticada amb la seva firma i la del president, del fet que no es duguin a terme les sessions degudament convocades, així com de les causes que motiven aquesta situació i del nom de les persones que, no obstant això, són presents en el lloc i a l'hora prevists per a l'inici de la sessió no duta a terme.
- i) Qualsevol altra funció que li sigui assignada per delegació expressa del Ple i totes aquelles que, sense ser particularitzades, siguin inherents a la condició de secretari.

4. La persona titular de la Secretaria General té la consideració orgànica d'alt càrrec de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Article 13. Del Ple del Consell Econòmic i Social.

1. El Ple és l'òrgan superior de decisió i formació de la voluntat del Consell Econòmic i Social i està integrat per la totalitat dels seus membres, sota la direcció del president i assistit pel secretari general.

2. Són competències del Ple:

- a) Elaborar i aprovar el Reglament intern d'organització i funcionament per majoria de dos terços dels seus membres i trametre'l al Consell de Govern perquè l'aprovi i el publiqui.
- b) Elaborar i aprovar la proposta de pressuposts del Consell Econòmic i Social.
- c) Adoptar els acords que corresponguin respecte de l'exercici de les funcions que té atribuïdes el Consell Econòmic i Social.
- d) Pronunciar-se sobre la ratificació i la separació del president del Consell, d'acord amb el que disposen els articles 7.1 i 10.1 d'aquesta llei.
- e) Aprovar la memòria anual.
- f) Elegir els vicepresidents.
- g) Aquelles altres que no estiguin assignades de manera expressa a altres òrgans del Consell Econòmic i Social.

Article 14. Funcionament del Ple

1. El Ple es reuneix en sessió ordinària, com a mínim, una vegada cada semestre. Així mateix, es pot reunir amb caràcter extraordinari a iniciativa del president o la presidenta de la Comissió Permanent o d'un nombre de membres que en representin un terç del total.

2. El Ple del Consell Econòmic i Social quedarà vàlidament constituït, en primera convocatòria, quan hi assisteixin, com a mínim, dos terços dels seus membres, incloent-hi el president. En segona convocatòria, serà suficient l'assistència de la meitat més u dels seus membres.

Si no hi fos present el secretari general, el president designarà, d'entre tots els membres presents, la persona que hagi de realitzar les funcions de secretari en aquella sessió.

3. Els acords del Ple s'adoptaran per majoria dels seus membres, excepte en els casos en què, d'acord amb aquesta llei, s'exigeixi una majoria especial.

4. El president desfarà els empats mitjançant el seu vot de qualitat.

5. Els membres presents que discrepin de la decisió majoritària poden formular vots particulars que, havent-los signat, s'uniran a l'acord adoptat.

6. Les sessions del Ple no tenen caràcter públic, sense perjudici que, en determinats casos o circumstàncies, pugui donar-se audiència als grups representatius d'activitats econòmiques o socials d'acord amb el que disposa l'article 2.3 d'aquesta llei.

7. Les opinions del Consell s'expressen sota la denominació de Dictamen del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i no són vinculants. L'emissió dels dictàmens es realitza d'acord amb el que disposa aquesta llei.

8. El Reglament d'organització i funcionament desplegarà la manera en què el Consell Econòmic i Social documentarà cada un dels seus dictàmens.

Article 15. La Comissió Permanent

1. La Comissió Permanent, sota la direcció del president i assistida pel secretari general, tindrà les competències que es determinin reglamentàriament i aquelles que li ptoquin per delegació del Ple.

2. La Comissió Permanent estarà integrada pel president i dos vocals per cada un dels grups que componen el Ple, elegits per majoria simple pel Ple, a proposta de cada un dels grups respectius.

Article 16. Les comissions de treball

1. Les comissions de treball són grups d'estudi per elaborar informes, projectes o propostes per sotmetre'ls al Ple del Consell Econòmic i Social.

2. El Ple pot constituir les comissions de treball que cregui oportunes i en determinarà la composició i la durada. En la composició de les comissions de treball que es creïn s'ha de respectar la proporcionalitat dels diferents grups que integren el Consell Econòmic i Social.

3. Quan hagin de tractar-se qüestions que afectin específicament els sectors corresponents, poden intervenir en les sessions de les comissions de treball, en els termes prevists en el Reglament d'organització i funcionament, els representants de les entitats representatives d'interessos econòmics o socials que no formin part d'aquesta institució.

TÍTOL IV RÈGIM ECONOMICOFINANCER I DE PERSONAL DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL

Article 17. Règim econòmic

1. El Consell Econòmic i Social comptarà, per a l'acompliment de les seves finalitats, amb els recursos econòmics que a aquest efecte se li assignin en els pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. El Consell elaborarà i aprovarà la seva proposta anual de pressuposts, la qual trametrà al Govern amb els efectes prevists en la Llei 1/1986, de 5 de febrer, de finances de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

3. El Consell Econòmic i Social queda sotmès a la fiscalització i al control pressupostari de la Intervenció General de les Illes Balears.

4. L'actuació del Consell Econòmic i Social en matèria de contractació s'ha de regir pels principis de publicitat, concurrència i transparència, i ajustar-se a les disposicions de la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic, i a la seva normativa de desenvolupament.

Article 18. Règim de personal

1. El personal al servei del Consell Econòmic i Social, d'acord amb el que estableixi la corresponent relació de llocs de treball, hi podrà estar vinculat mitjançant una relació subjecta a dret laboral.

2. Els funcionaris de qualsevol administració pública podran ocupar, per qualsevol dels sistemes prevists legalment, els llocs de treball del Consell Econòmic i Social reservats a funcionaris, d'acord amb el que estableixi la corresponent relació de llocs de treball.

3. La selecció del personal i la provisió dels llocs de treball s'hauran de fer mitjançant convocatòria pública i hauran de subjectar-se als principis de mèrit i capacitat.

Article 19. Indemnitzacions

Els membres del Consell Econòmic i Social tenen dret a la percepció, si n'és el cas, d'indemnitzacions per despeses de desplaçament, d'estada i d'assistència a les sessions que es duguin a terme, d'acord amb el que disposin el Reglament d'organització i funcionament i altres disposicions dictades per a l'aplicació d'aquesta llei.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició adicional primera

S'afegeix a l'article 2.2 de la Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres del Govern i alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears, l'apartat que es relaciona a continuació amb el contingut literal següent:

- j) El president i els vicepresidents del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, quan aquests càrrecs siguin retribuïts.

Disposició adicional segona

Quan alguna de les organitzacions representades en el Consell Econòmic i Social sofrís alteració de la seva representativitat, de conformitat amb la normativa en cada cas aplicable, el Consell Econòmic i Social adaptarà la configuració al nou estat en el termini de dos mesos, comptadors des de l'acreditació d'aquesta circumstància

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitòria primera

1. Dins del termini dels trenta dies següents a l'entrada en vigor d'aquesta llei, es designaran els membres del Consell Econòmic i Social.

2. Havent-se fet les designacions, el Consell de Govern, dins dels trenta dies següents, els nomenarà i convocarà la sessió constitutiva. En aquesta sessió, i mentre no siguin

nomenats el president i el secretari, ocuparan aquests càrrecs els membres de major i menor edat, respectivament.

Disposició transitòria segona

S'autoritza el Govern per efectuar les dotacions necessàries en els pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears, per al funcionament del Consell fins que se n'aprovi el pressupost.

Disposició transitòria tercera

El Reglament d'organització i funcionament s'ha de redactar en el termini màxim de sis mesos, comptadors a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei.

Mentre no s'aprovi el Reglament d'organització i funcionament del Consell Econòmic i Social, hi serà d'aplicació directa la regulació continguda en el capítol II del títol II de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera

El Govern de les Illes Balears pot dictar les normes reglamentàries i les disposicions administratives que siguin necessàries per al desplegament i l'aplicació d'aquesta llei.

Els consellers d'Interior i d'Hisenda i Pressuposts habilitaran els mitjans necessaris per dotar el Consell Econòmic i Social dels mitjans personals i materials necessaris per al seu funcionament.

Disposició final segona

Aquesta llei entrarà en vigor al dia següent d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

IV. RÈGIM ELECTORAL

§10

LLEI 8/1986, DE 26 DE NOVEMBRE, ELECTORAL DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

(BOCAIB núm. 40, de 20 de desembre de 1986;

BOE núm. 30, de 4 de febrer de 1987)¹

Títol preliminar – De l'àmbit d'aplicació de la Llei	253
Títol I – Disposicions generals	254
Capítol I – Dret de sufragi actiu	254
Capítol II – Dret de sufragi actiu	254
Capítol III – De les incompatibilitats	254
Títol II – Administració electoral	255
Títol III – Convocatòria d'eleccions	256
Títol IV – Sistema electoral	256
Títol V – Procediment electoral	257
Capítol I – De les candidatures	257
Capítol II – Campanya electoral	259
Capítol III – Utilització dels mitjans de titularitat pública per a la campanya electoral	259
Capítol IV – Paperetes i sobres electorals	260
Capítol V – Apoderats i interventors	260
Títol VI – Despeses i subvencions electorals	260
Capítol I – Administradors i comptes electorals	260
Capítol II – Financiació electoral	261
Capítol III – Control de comptabilitat i adjudicació	261
Disposicions addicionals	262
Disposicions transitòries	262
Disposicions finals	263

TÍTOL PRELIMINAR DE L'ÀMBIT D'APLICACIÓ DE LA LLEI

Article 1

La present Llei, en compliment de les previsions contingudes a l'Estatut d'Autonomia, té per objecte de regular les eleccions al Parlament de les Illes Balears, sense perjudici del que disposi la legislació de l'Estat en matèria de Règim Electoral de la seva competència.

¹ Aquesta Llei ha estat modificada per les disposicions següents: Llei 4/1995, de 21 de març (BOCAIB núm. 37 Ext., de 25 de març); Llei 5/1995, de 22 de març (BOCAIB núm. 37 Ext., de 25 de març); Llei 9/1997, de 22 de desembre, de diverses mesures tributàries i administratives (BOCAIB núm. 161, de 30 de desembre); Llei 6/2002, de 21 de juny (BOIB núm. 79, de 2 de juliol), i Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears (§4).

TÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

CAPÍTOL I DRET DE SUFRAGI ACTIU

Article 2

1. Són electors tots els que gaudint del dret de sufragi actiu tenguin la condició política de ciutadà de la Comunitat Autònoma, conformement amb l'article 6.1 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

2. Per a l'exercici del dret de sufragi és indispensable la inclusió en el Cens Electoral únic vigent, referit al territori de les Illes Balears.

CAPÍTOL II DRET DE SUFRAGI ACTIU

Article 3

1. Són elegibles tots els ciutadans que tenint la condició d'elector no es trobin incursos en alguna de les causes d'inelegibilitat previstes a les disposicions comunes de la Llei Orgànica del Règim Electoral General.

2. Són així mateix inelegibles:

- a) Els membres del Govern de l'Estat i les persones titulars de les secretaries d'Estat, subsecretaries, secretaries tècniques i direccions generals de l'Administració General de l'Estat.
- b) Les persones titulars de la Sindicatura de Greuges, de la Sindicatura de Comptes i de la Direcció de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears.
- c) Els parlamentaris de les assemblees legislatives d'altres comunitats autònomes.
- d) Els membres dels governs de les altres comunitats autònomes i els alts càrrecs d'aquestes.
- e) Els que exerceixin funcions o càrrecs conferits i remunerats per estats estrangers.
- f) Les persones titulars de l'òrgan superior unipersonal de la Corporació de Radiotelevisió Espanyola, els membres de l'òrgan superior col·legiat d'aquesta i els titulars directores de les seves societats, com també les persones titulars de l'òrgan superior unipersonal i els membres de l'òrgan superior col·legiat de les radiotelevisions de les altres comunitats autònomes.

3. La qualificació d'inelegible procedirà respecte dels que incorrin en algunes de les causes esmentades, el mateix dia de la presentació de la seva candidatura, o en qualsevol altre moment posterior fins a la celebració de les eleccions.

Article 4

Els electors que aspirin a ser proclamats candidats i no figurin en les llistes del Cens Electoral referit a les Illes Balears ho podran ésser sempre que en la sol·licitud acreditin de manera fefaent que reuneixen totes les condicions exigides per a ésser-ho.

CAPÍTOL III DE LES INCOMPATIBILITATS

Article 5

1. Totes les causes d'inelegibilitat ho són també d'incompatibilitat.

2. També són incompatibles, a més de les persones compreses a l'article 155.2 i 3 de la Llei Orgànica de règim electoral general:

- a) Els senadors, llevat de les persones elegides en representació de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- b) Les persones que ostentin la condició de parlamentaris europeus.
- c) Les persones titulars de les direccions generals, secretaries generals i altres òrgans assimilats en rang, de l'Administració de la comunitat autònoma, així com de les direccions dels gabinets de la Presidència i de les conselleries, i els assimilats a aquestes.
- d) La persona titular de la direcció general i les que ostentin la condició de membres del Consell de Direcció de l'Ens públic de Radiotelevisió de les Illes Balears.

3. No obstant els diputats que foren membres del Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears podran compatibilitzar el seu càrrec amb el de la presidència dels consells d'administració de les empreses públiques o altres ens públics adscrits a la seva conselleria.

4. Cap electe no adquirirà la condició de Diputat, si es troba incurs en una causa d'incompatibilitat.

5. El Diputat per a les Illes Balears que accepti un càrrec, funció o situació que siguin constitutius d'una incompatibilitat, cessarà en la seva condició de Parlamentari.

TÍTOL II ADMINISTRACIÓ ELECTORAL

Article 6

Integren l'Administració Electoral la Junta Electoral Central, la Junta Electoral de les Illes Balears, que assumeix les funcions de la Junta Provincial, les Junes de Zona i les Meses Electorals.

Article 7

1. La Junta Electoral de les Illes Balears és un òrgan permanent i és compost per:

- a) Tres vocals, Magistrats del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears designats per insaculació, celebrada per la seva Sala de Govern en Ple.
- b) Dos vocals, catedràtics o professors titulars de Dret en actiu o juristes de reconegut prestigi residents a les Balears, designats a proposta conjunta dels partits, federacions, coalicions o agrupacions d'electors amb representació en el Parlament de les Illes Balears.

2. La designació dels vocals a què es refereix l'apartat 1 s'ha de realitzar dins els 90 dies següents a la sessió constitutiva del Parlament de les Illes Balears. Quan la proposta de les persones previstes a l'apartat 1 b no es faci dins l'esmentat termini, la Mesa del Parlament, oïts els grups polítics presents a la Cambra, procedirà a la seva designació, en consideració a la representació existent en aquesta.

3. Els membres de la Junta Electoral de les Illes Balears seran nomenats per Decret del Govern de la Comunitat Autònoma i continuaran en el seu mandat fins a la presa de possessió de la nova Junta Electoral, a l'inici de la següent legislatura.

4. Els vocals elegeixen, d'entre els d'origen judicial, el President i Vice-president de la Junta de la sessió constitutiva que se celebrarà, a convocatòria del Secretari, dins els quinze dies següents a la publicació del Decret de nomenament.

5. El Secretari de la Junta Electoral de les Illes Balears és l'Oficial Major del Parlament de les Illes Balears, participa en les seves deliberacions amb veu i sense vot i custodia la documentació corresponent a la Junta Electoral.

6. Així mateix participarà a les reunions de la Junta Electoral amb veu però sense vot, el Delegat Provincial de l'Oficina del Cens Electoral.

7. La Junta Electoral de les Illes Balears tindrà la seva veu en el Parlament.

Article 8

En els supòsits prevists en els arts. 14 i 16 de la Llei Orgànica de Règim Electoral General, així com en el cas de renúncia justificada i acceptada del President es procedirà a la substitució dels membres de la Junta conformement amb les següents regles:

- a) El President, el Vice-president i els Vocals, conformement amb el mateix procediment de la seva designació.
- b) L'Oficial Major del Parlament pel Lletrat més antic i en cas d'igualtat, pel de major edat.

Article 9

1. El Parlament fixarà les dietes corresponents als membres de la Junta Electoral de les Illes Balears i posarà a disposició de la Junta els mitjans personals i materials per a l'exercici de les seves funcions.

2. La percepció de retribucions dels membres de la Junta Electoral de les Illes Balears és, en tot cas, compatible amb els seus havers.

3. El control financer dels esmentats havers es realitza d'acord amb la legislació vigent.

Article 10

A més de les competències establertes a la legislació vigent, correspon a la Junta Electoral de les Illes Balears:

- a) Resoldre les consultes que elevin les Juntes de Zona i dictar-hi instruccions a les mateixes en matèria de la seva competència.
- b) Resoldre queixes, reclamacions i recursos que li dirigeixin d'acord amb la present llei o amb qualsevol altra disposició que li atribueixi aquesta competència.
- c) Exercir jurisdicció disciplinària sobre totes les persones que intervenguin amb caràcter oficial en les operacions electorals
- d) Corregir les infraccions que es produeixin en el procés electoral sempre que no siguin constitutives de delictes i no siguin reservades als Tribunals o a la Junta Electoral Central, i imposar multes fins a la quantitat de 150.000,-Pts conformement amb l'establert per la Llei.

TÍTOL III CONVOCATÒRIA D'ELECCIONS

Article 11

1. La convocatòria d'eleccions al Parlament s'efectuarà mitjançant decret del president de la Comunitat Autònoma, en els casos prevists en l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, conformement amb els requisits establerts en l'article 42 de la Llei Orgànica del règim electoral general, i es publicarà en el *Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears*.

2. El decret es publicarà així mateix en el *Boletín Oficial del Estado* i serà difós pels mitjans de comunicació social de les Illes Balears.

TÍTOL IV SISTEMA ELECTORAL

Article 12

1. El Parlament de les Illes Balears és integrat per 59 Diputats elegits a les quatre circumscripcions insulars.

2. Les atribucions d'escons a les distintes circumscripcions insular és la següent: 33 a l'illa de Mallorca, 13 a la de Menorca, 12 a la d'Eivissa i 1 a la de Formentera.

3. L'atribució dels escons a les candidatures que haguessin superat el percentatge que s'estableix a l'apartat següent, es realitzarà de conformitat amb el que es disposa a les lletres b), c), d) i e) de l'article 163.1 de la *Ley orgánica del Régimen electoral general*, a cada una de les circumscripcions electorals.

4. Als efectes de l'atribució d'escons no seran tengudes en compte aquelles candidatures que no haguessin obtingut, almenys, el 5 % dels vots vàlids emesos en la circumscripció.

Article 13

En cas de mort, incapacitat o renúncia d'un diputat, l'escó serà atribuït al candidat següent o si pertocava, al suplent de la mateixa llista.

TÍTOL V PROCEDIMENT ELECTORAL

CAPÍTOL I DE LES CANDIDATURES

Article 14

1. Els partits, federacions, coalicions i agrupacions que pretenguin concórrer a les eleccions designaran les persones que les hagin de representar davant l'Administració Electoral, com a representant generals o de candidatures.

2. Els representants generals actuen en nom dels partits, federacions i coalicions concurrents a les eleccions.

3. Els representants de les candidatures ho són dels candidats inclosos en ella. Al lloc designat expressament o, si aquest hi mancava, al seu domicili, els seran remesos les notificacions, citacions, emplaçaments i requeriments, i rebran d'aquets, per la sola acceptació de la candidatura un apoderament general per actuar en procediments judicials de caràcter electoral.

Article 15

1. Als efectes prevists a l'article anterior, els partits, federacions i coalicions que pretenguin concórrer a les eleccions designaran un representant general i un suplent mitjançant escrit presentat a la Junta Electoral de les Illes Balears, abans del novè dia posterior al de la convocatòria d'eleccions. L'escrit esmentat haurà d'expressar l'acceptació de les persones elegides. El suplent només podrà actuar en cas de renúncia, mort o incapacitat del representant general.

2. El representant general designarà, mitjançant escrit presentat davant la Junta Electoral de les Illes Balears, i abans de l'onzè dia posterior al de la convocatòria, els representants de les candidatures del seu partit, federació o coalició a cadascuna de les circumscripcions electorals i els seus respectius suplents.

3. En el termini de dos dies la Junta Electoral de les Illes Balears comunicarà a les Junes de Zona les designacions a què es refereix el número anterior.

4. Els representants de les candidatures i els seus suplents es personaran davant les respectives Junes de Zona que corresponguin a la seva circumscripció per acceptar la seva designació, abans del quinze dia posterior al de la convocatòria.

5. Els promotors de les agrupacions d'electors designaran els representants de les seves candidatures i els suplents en el moment de presentació d'aquestes davant les respectives Junes de Zona. Dites designacions han de ser acceptades en aqueix acte.

Article 16

1. En cada circumscripció la junta electoral de zona corresponent és la competent per a totes les actuacions previstes en relació amb la presentació i proclamació de les candidatures.

2. Per a presentar candidatures, les agrupacions d'electors necessitaran, almenys, la firma de l'1 % dels inscrits en el cens electoral de la circumscripció. Cada elector només podrà donar suport a una agrupació electoral.

3. La presentació de candidatures s'ha de fer entre el quinze i el vintè dia posterior a la convocatòria, mitjançant llistes que han d'incloure tants de candidats com escons a elegir per cada circumscripció i, a més, tres suplents a les candidatures d'onze o més diputats i dos a la resta, i n'han d'expressar l'ordre de col·locació.

4. Per fer efectiu el principi d'igualtat en la participació política, les candidatures electorals han de tenir una presència equilibrada d'homes i dones. Les llistes s'integraran per candidats d'un i d'altre sexe, ordenats de forma alternativa.

5. Devora el nom dels candidats es pot fer constar la condició d'independent o, en cas de coalicions electorals, la denominació del partit al qual pertany cada un.

6. No es poden presentar candidatures amb símbols que reproduïxin la bandera o l'escut de la comunitat autònoma, dels consells insulars o dels ajuntaments.

Article 17

1. Les juntes electorals de zona han d'inscriure les candidatures presentades, hi han de fer constar la data i l'hora de la presentació i han d'expedir un document acreditatiu d'aquest tràmit. El secretari ha d'atorgar un número correlatiu a cada candidatura, segons l'ordre de presentació, i aquest ordre s'ha de guardar a totes les publicacions.

2. Tota la documentació s'ha de presentar per triplicat. El primer exemplar ha de quedar a la junta electoral de zona, el segon s'ha de remetre a la Junta Electoral de les Illes Balears i el tercer s'ha de retornar al representant de la candidatura, i s'hi ha de fer constar la data i l'hora de la presentació.

Article 18

1. Les candidatures presentades han d'esser publicades el vigèsim segon dia posterior al de la convocatòria en el *Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears* i seran exposades en els locals de la Junta Electoral de les Illes Balears. A més, les de cada circumscripció electoral seran exposades en els locals de les respectives Juntes de Zona i a l'Ajuntament de Formentera.

2. Dos dies després, les Juntes Electorals de Zona comunicaran als representants de les candidatures les irregularitats apreciades en elles d'ofici o d'instància dels representants de qualsevol candidatura que concorri a la mateixa circumscripció. El termini per a subsanar les irregularitats és de quaranta-vuit hores.

3. Les Juntes Electorals de Zona realitzaran la proclamació de candidatures el vigèsim setè dia posterior al de la convocatòria, i seran publicades en el *Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears* el vigèsim octau dia, i exposades en els locals de les respectives Juntes.

Article 19

1. Les candidatures no podran esser modificades una vegada presentades, llevat del termini habilitat per a subsanar les irregularitats previstes a l'article anterior i només per mort o renúncia del titular i com a conseqüència del mateix tràmit de subsanació.

2. Les baixes produïdes després de la proclamació s'entendran cobertes pels candidats successius i, si pertocava, pels suplents.

CAPÍTOL II CAMPANYA ELECTORAL

Article 20

1. S'entén per campanya electoral el conjunt d'activitats lícites organitzades o desplegades pels partits, federacions, coalicions o agrupacions en ordre a la captació de sufragis.

2. Durant la campanya electoral el Govern de la Comunitat Autònoma i els Consells Insulars podran realitzar campanya institucional orientada exclusivament a fomentar la participació dels electors a la votació.

CAPÍTOL III UTILITZACIÓ DELS MITJANS DE TITULARITAT PÚBLICA PER A LA CAMPANYA ELECTORAL

Article 21

En tot el que no és previst expressament en aquest capítol, la utilització dels mitjans de comunicació social es regirà per que disposa la Secció VI del Capítol VI del Títol I de la Llei Orgànica de Règim Electoral General.

Article 22

1. Si es produeix el supòsit previst a l'article 65.5 de la Llei Orgànica del Règim Electoral General, la Junta Electoral de les Illes Balears serà la competent per a distribuir els espais gratuïts de propaganda electoral, a proposta de la comissió a què es refereix el número següent.

2. La comissió de control serà designada per la Junta Electoral de les Illes Balears i serà integrada per un representant de cada partit, federació, coalició o agrupació que concorri a les eleccions i tenguí representació en el Parlament. Els esmentats representants votaran ponderadament, d'acord amb la composició de la Cambra.

3. La Junta Electoral de les Illes Balears elegix el President de la Comissió de control d'entre els representants nomenats conforme a l'apartat anterior.

Article 23

1. La distribució del temps gratuït de propaganda electoral a cada mitjà de comunicació de titularitat pública i en el distints àmbits de programació que aquests tenguin s'efectuarà conformement amb el següent barem:

- a) Cinc minuts per als partits, federacions i coalicions que no varen concórrer o que no varen obtenir representació a les anteriors eleccions autonòmiques, o, havent-ne obtingut, no varen assolir el 5 % del total de vots vàlids emesos en el territori de la Comunitat.
- b) Quinze minuts per als partits, federacions o coalicions que, havent concorregut a les anteriors eleccions autonòmiques, assoliren el cinc i el quinze per cent del total de vots a què es fa referència a l'apartat anterior.
- c) Un màxim de vint-i-cinc minuts per als partits, federacions i agrupacions que havent concorregut a les anteriors eleccions autonòmiques, hagin assolit més del quinze per cent del total dels vots a què es fa referència a l'apartat a) d'aquest article.

2. Les agrupacions d'electors que es federin per a realitzar propaganda en els mitjans de titularitat pública tindran dret a cinc minuts d'emissió, si presenten candidatures almanco a dues circumscripcions.

Article 24

Per determinar el moment i l'ordre d'emissió dels espais gratuïts de propaganda electoral al qual tenen dret els partits, federacions, coalicions i agrupacions que concorrin a les eleccions, d'acord amb el que es preveu en aquesta Llei, la Junta Electoral de les Illes Balears tindrà en compte les preferències d'aquells en funció del nombre de vots que varen obtenir a les anteriors eleccions autonòmiques.

CAPÍTOL IV PAPERETES I SOBRES ELECTORALS

Article 25

1. Les Junes Electorals de Zona aproven el model oficial de les paperetes de votació de la seva circumscripció d'acord amb els criteris establerts a aquesta Llei o a altres normes de rang reglamentari.

2. El Govern assegura la disponibilitat de paperetes i sobre de votació sense perjudici de la possibilitat de confeccionar-ne per part dels grups polítics que concorrin a les eleccions.

Article 26

Les paperetes electorals contendran les següents indicacions:

- a) La denominació, sigla i símbol del partit, federació, coalició o agrupació d'electors que presenti la candidatura.
- b) Els noms i llinatges dels candidats i dels suplents, segons l'ordre de col·locació, així com, si pertocava, la condició d'independents dels candidats que concorrin amb tal caràcter o, en cas de coalicions electorals, la denominació del partit al qual pertanyi cadascun, si així s'ha fet constar en la presentació de la candidatura.
- c) Els partits, federacions o coalicions que atesa la seva implantació més enllà de l'àmbit estricte de les Illes Balears, figurin amb denominació oficial en llengua castellana, podran fer ús de la seva denominació en català i fer-la figurar a les paperetes electorals, comunicant-ho prèviament a la Junta Electoral.

CAPÍTOL V APODERATS I INTERVENTORS

Article 27

Els representants de les candidatures podran nomenar amb l'abast i en els termes prevists a la Llei Orgànica de Règim Electoral General, apoderats i interventors per representar les candidatures en els actes i operacions electorals.

TÍTOL VI DESPESES I SUBVENCIONS ELECTORALS

CAPÍTOL I ADMINISTRADORS I COMPTES ELECTORALS

Article 28

Els partits, federacions, coalicions i agrupacions d'electors nomenaran un administrador de candidatura i si es presenten a més d'un circumscripció un administrador general amb l'abast i en els termes prevists a la Llei Orgànica de Règim Electoral General.

CAPÍTOL II FINANCIACIÓ ELECTORAL

Article 29

1. La Comunitat Autònoma subvencionarà les despeses electorals d'acord amb les regles següents:

- a) Per escó obtingut, un milió cinc-centes mil pessetes.
- b) Per vot aconseguit per cada candidatura que haurà obtingut almenys un escó, cinquanta pessetes.

2. El límit en pessetes de les despeses electorals de cada partit, federació, coalició o agrupació d'electors serà el que resulti de multiplicar per vuitanta el nombre d'habitants corresponents a la població de dret de la circumscripció electoral on aquells presentin les seves candidatures.

3. A més de les subvencions a què es refereixen els apartats anteriors, la Comunitat Autònoma subvencionarà als partits, federacions, coalicions o agrupacions d'electors les despeses electorals originades per la tramesa directa i personal als electors de sobres i paperetes o de propaganda i publicitat electoral, d'acord amb les regles següents:

- a) S'abonaran vint pessetes per elector en cadascuna de les circumscripcions en les quals s'haurà presentat candidatura, sempre que aquesta hagi obtingut almenys un escó.
- b) La quantitat subvencionada no serà inclosa en el límit previst en l'apartat 2 d'aquest article, sempre que se n'hagi justificat la realització efectiva de l'activitat a què es refereix aquest apartat.

4. Les quantitats esmentades es refereixen a pessetes constants. Per ordre de la Conselleria d'Economia i Hisenda, se'n fixaran les quantitats actualitzades en els cinc dies següents al de la convocatòria d'eleccions.

Article 30

1. La Comunitat Autònoma concedirà acomptes de les subvencions esmentades a l'article anterior als partits, federacions, coalicions o agrupacions d'electors que haguessin obtingut representant a les darreres eleccions autonòmiques, per una quantia màxima del 30 % de la subvenció que els hagués correspost a aquells.

2. Si concorreguessin a més d'una circumscripció, la sol·licitud es formalitzarà per l'administrador general davant la Junta Electoral de les Illes Balears. En els altres supòsits, per l'Administrador de la candidatura davant la Junta Electoral de Zona corresponent, que la cursarà a la Junta Electoral de les Illes Balears.

3. Els acomptes es podran sol·licitar entre els dies vigèsim primer i vigèsim tercer posterior a la convocatòria i seran posats a disposició dels administradors electorals per l'Administració de la Comunitat Autònoma a partir del vigèsim novè dia posterior a la convocatòria.

4. Els acomptes es tornaran després de les eleccions en la quantia que superi l'import de la subvenció que finalment hagi correspost a cada grup polític.

CAPÍTOL III CONTROL DE COMPTABILITAT I ADJUDICACIÓ

Article 31

1. El control de la comptabilitat electoral s'efectuarà de la manera i en els terminis assenyalats en els articles 132, 133 i 134 de la Llei Orgànica del règim electoral general. Se'n trametrà l'informe del Tribunal de Comptes al Consell de Govern i a la Comissió d'Assumptes Institucionals i Generals del Parlament de les Illes Balears.

2. La Comunitat Autònoma, en el termini dels trenta dies posteriors a la presentació, davant la Junta Electoral de la Comunitat Autònoma o davant el Tribunal de Comptes, de la comptabilitat, en concepte de bestreta i mentre no conloguin les actuacions del Tribunal de Comptes, lliurarà als administradors electorals el noranta per cent de l'import de les subvencions que d'acord amb els criteris establerts en la present llei correspongui a cada partit, federació, coalició o agrupació d'electors, d'acord amb els resultats publicats en el *Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears* i tot descomptant-ne, si n'és el cas, l'acompte a què es refereix l'article 30 d'aquesta llei. En aquest acte, els representants dels partits, federacions, coalicions i agrupacions d'electors, hi hauran de presentar, per a poder subscriure aquest acompte, un aval bancari per l'import del deu per cent de la subvenció a percebre.

3. Una vegada el Tribunal de Comptes n'haurà tramès l'informe corresponent, el Consell de Govern, en el termini dels trenta dies següents, presentarà al Parlament de les Illes Balears un projecte de llei de crèdit extraordinari per l'import de les subvencions a adjudicar, les quals hauran de ser fetes efectives en els cent dies posteriors a l'aprovació pel Parlament de la llei esmentada.

4. L'Administració autonòmica lliurarà l'import de les subvencions als administradors electorals de les entitats que les hagin de percebre, llevat del cas que aquestes hagin notificat a la Junta Electoral de les Illes Balears que les subvencions han de ser abonades en tot o en part a les entitats bancàries que designin, per compensar els acomptes o crèdits que aquestes els hagin atorgat. L'Administració autonòmica en verificarà el pagament conformement amb els termes de la notificació esmentada, que no podrà ser revocada sense el consentiment de l'entitat de crèdit beneficiària.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera

Les funcions atribuïdes a la present Llei a les Juntes Electorals de Zona corresponen per l'illa de Mallorca a la Junta Electoral de Palma de Mallorca, per l'illa de Menorca a la de Maó, i per les d'Eivissa i Formentera a la d'Eivissa.

Disposició addicional segona

El sorteig per a l'elecció dels membres de la Junta Electoral de Zona competent a l'illa de Mallorca per a exercir les funcions atribuïdes en aquesta Llei, es produirà entre tots els Jutges de Primera Instància dels partits judicials de l'illa.

Disposició addicional tercera

Els terminis a què fa referència aquesta Llei són improrrogables i s'entén que s'han de considerar dies naturals.

Disposició addicional quarta

Es faculta el Govern de la Comunitat Autònoma a dictar quantes disposicions siguin necessàries per al compliment i execució de la present Llei.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitòria primera

Mentre no s'hagi constituït el Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears, totes les referències al mateix o als seus magistrats, contingudes en aquesta Llei, s'entendran fetes a l'Audiència Territorial de Palma de Mallorca i als seus Magistrats.

Disposició transitòria segona

La primera designació dels membres de la Junta Electoral de les Illes Balears s'ha de realitzar segons els procediment de l'article 7, dins dels 30 dies següents a l'entrada en vigor de la present Llei.

Disposició transitòria tercera

El règim d'incompatibilitats establert en aquesta llei entrarà en vigor a partir de les primeres eleccions al Parlament de les Illes Balears.

DISPOSICIONS FINALS**Disposició final primera**

Per a tot allò que no es preveu en aquesta Llei serà d'aplicació el que es disposa a la Llei Orgànica de Règim Electoral General per a les eleccions al Congrés dels Diputats.

Disposició final segona

La present Llei entrarà en vigor el dia següent al de la seva publicació en el *Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears*.

§11

LLEI 7/2009, D'11 DE DESEMBRE, ELECTORAL DELS CONSELLS INSULARS

(BOIB núm. 186, de 22 de desembre de 2009;
BOE núm. 26, de 30 de gener de 2010)

Títol I – Disposicions generals	265
Títol II – Règim electoral	266
Títol III – Despeses i subvencions electorals	267
Disposicions addicionals	268
Disposicions transitòries	268
Disposició final única	269

TÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Àmbit d'aplicació

1. Aquesta llei té per objecte regular les eleccions als consells insulars de Mallorca, de Menorca i d'Eivissa, en compliment de les previsions contingudes en l'Estatut d'Autonomia i sens perjudici del que disposi la legislació de l'Estat en matèria de règim electoral de la seva competència.

2. Les eleccions al Consell Insular de Formentera es regeixen pel que disposa la legislació electoral general per a les eleccions municipals.

3. La circumscripció electoral en les eleccions als consells insulars és l'illa respectiva.

Article 2. Dret de sufragi actiu

1. En les eleccions als consells esmentats en l'article 1.1, són electors a cada illa, respecte del consell insular corresponent, tots els ciutadans espanyols que gaudeixen del dret de sufragi actiu en els termes de la legislació electoral general i tenen la condició política de ciutadans de la comunitat autònoma, d'acord amb l'article 9 de l'Estatut d'Autonomia.

2. Per a l'exercici del dret de sufragi en les eleccions a què es refereix aquesta llei, és indispensable la inclusió en el cens electoral vigent a cada una de les illes respectives.

Article 3. Dret de sufragi passiu

1. Són elegibles, en cada una de les eleccions previstes en l'article 1.1, tots els ciutadans que tenen la condició d'electors en la circumscripció respectiva i no es troben en alguna de les causes d'inelegibilitat previstes en les disposicions comunes de la Llei Orgànica del règim electoral general.

2. Són inelegibles:

- Els ministres i els secretaris d'Estat del Govern de l'Estat.
- El síndic de greuges, els membres de la Sindicatura de Comptes i els membres del Consell Consultiu.
- El president del Consell Econòmic i Social i el del Consell Audiovisual.
- Els parlamentaris de les assemblees legislatives d'altres comunitats autònomes.

- Els presidents, els membres del Consell de Govern i els alts càrrecs d'altres comunitats autònomes.
- Els qui exerceixin funcions o càrrecs conferits i remunerats per estats estrangers.
- El director general de l'ens públic de Radiotelevisió de les Illes Balears i els directors de les societats que en depenen, com també la resta de directors dels mitjans públics de comunicació de les Illes Balears.
- Els senadors elegits en representació de la comunitat autònoma.

Article 4. Incompatibilitats

1. Totes les causes d'inelegibilitat ho són també d'incompatibilitat.
2. A més de les persones compreses en l'article 155.2 de la Llei Orgànica de règim electoral general, també són incompatibles:
 - Els senadors i els diputats de les Corts Generals.
 - Els parlamentaris europeus.
 - Els membres del Govern de les Illes Balears.
 - Els membres dels consells d'administració de l'ens públic de Radiotelevisió de les Illes Balears i de les societats que en depenen, o de la resta dels mitjans públics de comunicació de les Illes Balears.
 - Els delegats insulars o òrgans equivalents de les conselleries de l'administració autonòmica.
 - Els directors generals i els secretaris generals de l'Administració de la comunitat autònoma, els caps dels gabinets de Presidència i de les conselleries i els càrrecs que s'hi equiparen.
 - Els directors insulars i els secretaris tècnics dels departaments de l'administració insular, els caps dels gabinets de la presidència del consell i els càrrecs que s'hi equiparen.
3. Cap electe no pot adquirir la condició de membre del consell insular si es troba en una causa d'incompatibilitat.
4. Els membres incompatibles han de ser substituïts al consell insular que els correspongui pels candidats que ocupin el lloc següent al del darrer elegit en les llistes electorals corresponents.
5. El conseller electe que accepti un càrrec, una funció o una situació que siguin constitutius d'una incompatibilitat ha de cessar en la seva condició de membre del consell.
6. Correspon al ple del consell insular el reconeixement i la declaració de les causes d'incompatibilitat.

TÍTOL II RÈGIM ELECTORAL

Article 5. Administració electoral

1. En els processos electorals a què es refereix aquesta llei, integren l'administració electoral la Junta Electoral Central, la Junta Electoral de les Illes Balears, les juntes de zona i les meses electorals, regulades pel que disposa la Llei Orgànica del règim electoral general i la Llei electoral de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
2. La junta de zona competent per a les eleccions al Consell Insular de Mallorca és la Junta de Zona de Palma, al Consell Insular de Menorca és la Junta de Zona de Maó i al Consell Insular d'Eivissa és la Junta de Zona d'Eivissa.

Article 6. Convocatòria d'eleccions

1. La convocatòria d'eleccions als consells insulars esmentats en l'article 1.1 s'ha de fer per decret del president de la comunitat autònoma, d'acord amb les condicions i els terminis establerts en l'article 42.3 de la Llei Orgànica del règim electoral general. La data de les eleccions insulars ha de coincidir en tot cas amb la de les municipals.

2. El decret de convocatòria s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i ha de ser difós en els mitjans de comunicació social.

Article 7. Sistema electoral

1. El Consell Insular de Mallorca està integrat per 33 consellers, el de Menorca per 13 consellers i el d'Eivissa per 13 consellers.

2. L'atribució de les places de consellers electes a les candidatures s'ha de fer de conformitat amb el que disposa l'apartat 3 de l'article 12 de la Llei 8/1986, de 26 de novembre, electoral de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

3. A l'efecte de l'atribució de les places de consellers electes no s'han de tenir en compte les candidatures que no hagin obtingut almenys el 5 % dels vots vàlids emesos en la circumscripció electoral corresponent.

Article 8. Procediment electoral

1. Les candidatures electorals han de contenir una presència equilibrada d'homes i de dones. Les llistes han d'estar integrades per candidats d'ambdós sexes ordenats de forma alternativa.

2. En el supòsit previst en l'article 15 de la Llei electoral de la comunitat autònoma de les Illes Balears, els partits, les federacions, les coalicions i les agrupacions d'electors que pretenguin concórrer a les eleccions han de designar un representant general i un suplent en l'elecció a cada consell insular, mitjançant un escrit presentat a la Junta Electoral de les Illes Balears en els termes que preveu l'article esmentat.

TÍTOL III DESPESES I SUBVENCIONS ELECTORALS

Article 9. Administrador de candidatura i administrador general

Els partits, les federacions, les coalicions i les agrupacions d'electors nomenaran un administrador de candidatura i, si es presenten a més d'una circumscripció, un administrador general amb l'abast i en els termes prevists a la Llei Orgànica de règim electoral general.

Article 10. Despeses i subvencions electorals

1. La comunitat autònoma ha de subvencionar les despeses electorals d'acord amb les regles següents:

- Per conseller obtingut: 12.777,23 euros.
- Per vot aconseguit per cada candidatura que obtengui representació al consell: 0,42142 euros.

2. El límit de les despeses electorals en les eleccions a què es refereix aquesta llei és el que resulta de multiplicar per 0,67649 el nombre d'habitants corresponents a la població de dret de la circumscripció electoral en què els partits, les federacions, les coalicions o les agrupacions d'electors presentin la seva candidatura, amb independència de la resta de processos electorals als quals concorrin. Per tant, no hi és aplicable el que disposa l'article 131.2 de la Llei Orgànica del règim electoral general.

3. A més de les subvencions a què es refereixen els apartats anteriors, la comunitat autònoma ha de subvencionar als partits, les federacions, les coalicions i les agrupacions d'electors les despeses electorals ocasionades per la tramesa directa i personal als electors de sobres i paperetes o de propaganda i publicitat electoral, d'acord amb les regles següents:

- a) S'han d'abonar 0,16635 euros per elector en cada una de les circumscripcions en què s'hagi presentat llista al consell insular, sempre que la candidatura hi obtengui representació.
- b) Les quantitats subvencionades en aquest punt no estan incloses dins el límit previst en l'apartat 2 anterior, sempre que s'hagi justificat la realització efectiva de l'activitat a què es refereix l'apartat present.

4. L'actualització de les quantitats fixades per subvencionar les despeses originades per les activitats electorals a què es refereix aquesta llei i el límit d'aquestes despeses s'ha de fer per ordre del conseller d'Economia i Hisenda, i s'ha de verificar mitjançant l'aplicació, a les quantitats abans esmentades, del coeficient deflacionista corrector de l'índex de preus de consum.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera. Normativa supletòria

En tot allò que no estigui previst en aquesta llei, s'ha d'aplicar el que disposa la Llei 8/1986, de 26 de novembre, electoral de la comunitat autònoma de les Illes Balears. Les regles establertes per a les eleccions autonòmiques són també aplicables a les eleccions als consells insulars.

Disposició addicional segona. Desplegament normatiu

Es faculta el Govern de la comunitat autònoma a dictar totes les disposicions que siguin necessàries per al compliment i l'execució d'aquesta llei.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitòria primera. Constitució dels consells insulars

Mentre no estigui aprovada la llei que reguli els consells insulars, l'acte de constitució dels consells ha de seguir les regles que s'expressen a continuació:

- a) Els consells insulars esmentats en l'article 1.1 s'han de constituir després del dia 20 i abans del dia 45 des que s'hagin celebrat les eleccions.
- b) La convocatòria de la sessió constitutiva ha de fer-la el president en funcions del consell, després d'haver consultat el representant electe designat per cada una de les llistes electorals que hagin obtingut representació.
- c) En l'acte de constitució s'ha de formar una mesa d'edat, integrada pels electes de major i menor edat presents a l'acte, el secretari de la qual ha de ser qui ho sigui del ple. La mesa ha de comprovar les credencials presentades o les acreditacions de la personalitat dels electes d'acord amb els certificats que hagi remès la Junta Electoral de les Illes Balears.
- d) Seguidament, la mesa ha de declarar constituït el nou ple si hi concorren la majoria absoluta dels consellers electes. En cas contrari, s'ha de dur a terme una sessió dos dies després i el ple s'entén vàlidament constituït sigui quin sigui el nombre de consellers electes presents.
- e) Els consellers electes han de prendre possessió davant la mesa d'edat mitjançant jurament o promesa.

Disposició transitòria segona. Elecció del president

Mentre no estigui aprovada la llei que reguli els consells insulars, l'elecció de president del consell ha de seguir les regles que s'expressen a continuació:

- a) L'elecció del president ha de tenir lloc en la sessió de constitució del consell insular.
- b) Poden ser candidats a la presidència del consell tots els consellers electes que hagin estat caps de llista electoral o els que els hagin substituïts per ordre de la mateixa llista.
- c) Una vegada efectuades les consultes que consideri escaients, la Mesa proposarà al ple el candidat que presenti més signatures de consellers en suport a la seva candidatura i, en cas d'empat, el que pertanyi a la llista electoral més votada.
- d) El candidat proposat ha de presentar al ple el seu programa polític i n'ha de sol·licitar la confiança.
- e) Si el ple atorga la confiança al candidat per majoria absoluta dels seus membres, el candidat és proclamat president. Si no obté la majoria absoluta, la mateixa proposta s'ha de sotmetre a nova votació i la confiança és atorgada per majoria simple.
- f) Si en aquestes votacions no s'obté la confiança del ple, s'han de tramitar propostes successives en la forma prevista en els apartats anteriors.
- g) En el cas que hagin transcorregut quaranta-vuit hores a partir de la primera votació per a la investidura i cap candidat no hagi obtingut la confiança del ple, ha de ser proclamat president qui encapçali la llista electoral que hagi obtingut el nombre més alt de vots.

DISPOSICIÓ FINAL

Disposició final única. Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

V. ADMINISTRACIÓ AUTONÒMICA

§12

LLEI 3/2003, DE 26 DE MARÇ, DE RÈGIM JURÍDIC DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

(BOIB núm. 44, de 3 d'abril de 2003;

BOE núm. 98, de 24 d'abril de 2003)¹

Títol I – Principis generals	274
Títol II – L'organització de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears	275
Capítol I – Disposicions generals	275
Capítol II – Les conselleries i la seva estructura interna	275
Capítol III – Els consellers	276
Capítol IV – Els òrgans directius de les conselleries	277
Capítol V – Òrgans col·legiats	278
Títol III – La competència	279
Capítol I – Disposicions generals	279
Capítol II – La transferència de la titularitat de la competència	281
Capítol III – La transferència de l'exercici de la competència	281
Capítol IV – Altres formes d'exercici de la competència	282
Títol IV – Drets dels ciutadans	283
Títol V – L'activitat administrativa	285
Capítol I – La llengua	285
Capítol II – Disposicions sobre el procediment administratiu	286
Capítol III – De la revisió dels actes en via administrativa	288
Capítol IV – Les reclamacions prèvies	290
Capítol V – L'actuació administrativa en matèria tributària	290
Capítol VI – La contractació administrativa	290
Capítol VII – Potestat sancionadora	291
Capítol VIII – Responsabilitat patrimonial	292
Títol VI – Serveis jurídics	292
Capítol I – L'assessorament jurídic	292
Capítol II – La representació i defensa en judici	293
Títol VII – De les relacions de l'Administració de la Comunitat Autònoma amb les altres administracions públiques	294

¹ Aquesta Llei ha estat modificada per les disposicions següents: Llei 10/2003, de 22 de desembre, de mesures tributàries i administratives (BOIB núm. 179 Ext., de 29 de desembre); Llei 7/2010, de 21 de juliol, del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears (§14); Llei 12/2010, de 12 de novembre, de modificació de diverses lleis per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre, del Parlament Europeu i del Consell, relativa als serveis en el mercat interior (BOIB núm. 171, de 25 de novembre); Llei 7/2012, de 13 de juny, de mesures urgents per a l'ordenació urbanística sostenible (BOIB núm. 91, de 23 de juny); Llei 9/2012, de 19 de juliol, de modificació de la Llei 3/2007, de 27 de març, de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 106, de 21 de juliol); Llei 14/2014, de 29 de desembre, de finances de la comunitat autònoma de les Illes Balears (§17); Llei 12/2015, de 29 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2016 (BOIB núm. 189 Ext., de 30 de desembre); Llei 1/2016, de 3 de febrer, de modificació de la Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística a les Illes Balears (BOIB núm. 18, de 6 de febrer), i Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears (§4).

Disposicions addicionals	296
Disposició transitòria única	298
Disposició derogatòria única	298
Disposicions finals	298

TÍTOL I PRINCIPIS GENERALS

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

1. Aquesta llei regula, en el marc del règim jurídic comú a totes les administracions públiques, l'organització i el funcionament de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, com també les especialitats del procediment que li són aplicables.

2. Les entitats de dret públic dependents de l'Administració de la comunitat autònoma, que integren l'*administració instrumental*,² han de subjectar-ne l'activitat a aquesta llei quan actuïn en l'exercici de potestats administratives.

Article 2. Personalitat jurídica

1. L'Administració de la comunitat autònoma serveix amb objectivitat els interessos generals i desenvolupa funcions executives de caràcter administratiu.

2. Aquesta administració actua amb personalitat jurídica única per al compliment de les seves finalitats.

Article 3. Principis d'actuació

1. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears actua d'acord amb els principis constitucionals d'eficàcia, de jerarquia, de descentralització, de desconcentració i de coordinació, amb submissió plena a la Constitució, a l'Estatut d'autonomia, a la llei i a la resta de l'ordenament jurídic.

2. En les relacions amb els ciutadans, l'Administració de la comunitat autònoma, per al servei efectiu a aquests, actua amb objectivitat i transparència, i facilita la participació dels ciutadans en els assumptes públics.

3. En les relacions amb les altres administracions, actua d'acord amb els principis de col·laboració i de cooperació, amb respecte ple als àmbits competencials respectius, d'acord amb el principi de lleialtat institucional.

Article 4. Estructura territorial

1. L'Administració de la comunitat autònoma s'estructura en òrgans centrals i perifèrics, si bé aquests darrers tenen caràcter excepcional.

2. Quan les característiques de la matèria ho exigeixin, i d'acord amb els mecanismes legalment prevists, els consells insulars i els municipis han d'assumir, en l'àmbit territorial establert, les facultats executives corresponents a competències de l'administració autonòmica.

² Cal tenir en compte que l'apartat 3 de la DA 2a de la Llei 7/2010, de 21 de juliol (§14), esmentada en la nota 1, determina que les referències contingudes en aquesta Llei 3/2003, de 26 de març, a l'administració instrumental de la comunitat autònoma, s'han d'entendre fetes, amb caràcter general, als organismes públics i als consorcis regulats en la Llei 7/2010, com a entitats de dret públic instrumentals que poden exercir potestats administratives en els termes que preveu l'article 1.2 de la Llei 3/2003.

TÍTOL II L'ORGANITZACIÓ DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

CAPÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 5. Òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears

1. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears està constituïda per òrgans jeràrquicament ordenats.
2. Sota la direcció superior del president i del Govern, l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'estructura en òrgans superiors i òrgans directius.
3. Són òrgans superiors els consellers, i com a tals els correspon establir els plans d'actuació de l'organització situada sota la seva responsabilitat.
4. Són òrgans directius els secretaris generals, els directors generals i els altres òrgans als quals s'hi assimilïn en rang, i els correspon l'execució i el desenvolupament dels plans d'actuació.
5. Per a l'exercici de les competències es poden crear òrgans o unitats administratives que funcionalment actuïn fora del territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Article 6. Òrgans i unitats administratives

1. Les unitats administratives són els elements organitzatius bàsics de l'estructura orgànica i comprenen els llocs de feina vinculats funcionalment per raó de les seves comeses a un comandament superior comú.
2. Les unitats administratives es denominen departaments, serveis, seccions i negociats. Els departaments, serveis i seccions s'estructuren, com a regla general, en dues o més unitats de nivell inferior.
3. Tenen la consideració d'òrgans administratius, a més dels òrgans superiors i dels directius, aquelles unitats administratives a les quals s'atribueixen funcions que tenen efectes jurídics davant de terceres persones o l'actuació de les quals té caràcter preceptiu.
4. Els òrgans superiors i els directius de l'Administració de la comunitat autònoma es creen d'acord amb el que disposen la Llei del Govern de les Illes Balears i aquesta llei. Per a la creació d'altres òrgans administratius s'ha d'atendre el que disposa la normativa estatal bàsica.
5. Les unitats administratives es creen, es modifiquen o se suprimeixen a través de les relacions de llocs de feina.
6. L'inici del funcionament de noves unitats previstes en la relació de llocs de feina només serà efectiu quan s'hagin establert reglamentàriament les funcions que han de desenvolupar.

CAPÍTOL II LES CONSELLERIES I LA SEVA ESTRUCTURA INTERNA

Article 7. Les conselleries

L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'organitza en conselleries, a les quals correspon el desenvolupament d'un o de diversos sectors d'activitat administrativa funcionalment homogenis.

Article 8. L'organització interna de les conselleries

1. Les conselleries, per a l'exercici de les funcions que tenen, s'estructuren en:
 - a) Secretaria General.
 - b) Direccions generals.

2. L'estructura orgànica bàsica de cada conselleria s'ha d'aprovar per decret del president del Govern de les Illes Balears.

3. Els consellers, mitjançant ordre, n'han de desenvolupar l'estructura orgànica bàsica, d'acord amb la relació de llocs de feina vigent, per tal de determinar les funcions atribuïdes a les unitats administratives de cada conselleria.

CAPÍTOL III ELS CONSELLERS

Article 9. Els consellers

1. Els consellers, a més de les atribucions que els corresponen com a membres del Govern, dirigeixen i gestionen l'activitat administrativa de la conselleria en els sectors corresponents i assumeixen la responsabilitat inherent a aquesta direcció.

2. El nomenament i el cessament dels consellers, com també el seu estatut personal i el règim d'incompatibilitats al qual estan sotmesos, es regeixen per les previsions de la Llei del Govern de les Illes Balears.

Article 10. De les atribucions de direcció

1. Correspon, en tot cas, als consellers:

- a) Fixar els objectius de la conselleria, aprovar-ne els plans d'actuació i assignar els recursos necessaris per executar-los, dins els límits de les dotacions pressupostàries corresponents.
- b) Dirigir l'elaboració i l'execució de plans d'actuació de la conselleria i exercir-ne el control d'eficàcia i eficiència, sense perjudici d'allò que disposen la legislació de finances i la pressupostària.
- c) Desenvolupar l'estructura orgànica bàsica que determini, mitjançant ordre i coordinadament amb la relació de llocs de feina vigent, les funcions de les unitats administratives de la conselleria.
- d) Dirigir i coordinar l'actuació dels titulars dels òrgans directius de la conselleria.
- e) Mantenir, en l'àmbit de les competències atribuïdes a la seva conselleria, les relacions institucionals amb els òrgans superiors de l'Administració General de l'Estat, de les comunitats autònomes i de la resta d'administracions públiques territorials.
- f) Resoldre els conflictes d'atribucions que es puguin plantejar entre els òrgans directius de la conselleria o d'aquests amb òrgans directius i de govern dels ens que integren l'*administració instrumental* adscrits a la seva conselleria, com també aquells que es plantegin entre òrgans o unitats administratives que depenguin d'òrgans directius distints.
- g) Plantejar, si pertoca, els conflictes d'atribucions envers òrgans d'altres conselleries.
- h) Resoldre els recursos i les reclamacions administratives d'acord amb el que preveu la legislació vigent.
- i) Exercir aquelles altres facultats i atribucions que els corresponguin d'acord amb la legislació vigent.

2. Són indelegables les competències assenyalades en les lletres a), b), f) i g), del número anterior.

Article 11. De les atribucions de gestió

Corresponen als consellers, en l'àmbit de les competències materials atribuïdes a la seva conselleria, les funcions següents:

- a) Subscriure contractes en nom de l'Administració de la comunitat autònoma.
- b) Autoritzar els convenis de col·laboració i els acords de cooperació que es duguin a terme amb l'Administració General de l'Estat i la resta d'administracions territorials, o amb els ens públics que en depenen, com també aquells que es duguin a terme amb

- persones físiques i jurídiques subjectes a dret privat, i que no correspongui autoritzar-los al Consell de Govern, d'acord amb el que preveu l'article 81 d'aquesta llei.
- c) Subscriure els convenis de col·laboració i els acords de cooperació la firma dels quals no correspon al president de la comunitat autònoma, d'acord amb el que preveuen la lletra h) de l'article 11 de la Llei del Govern de les Illes Balears i l'article 80 d'aquesta llei.
 - d) Dirigir els recursos humans de la conselleria, d'acord amb la legislació específica.
 - e) Nomenar o, si n'és el cas, proposar, el representant de la conselleria en els òrgans col·legiats, si no ho regula la normativa aplicable.
 - f) Trametre al conseller competent en matèria pressupostària l'avantprojecte de l'estat de despeses i de l'estimació d'ingressos de la conselleria i de les entitats públiques dependents.
 - g) Gestionar els crèdits per a despeses de les seves seccions pressupostàries i proposar-ne les modificacions.
 - h) Autoritzar i disposar les despeses que no siguin de la competència del Consell de Govern i elevar-li'n a l'aprovació les que li corresponen.
 - i) Reconèixer les obligacions econòmiques i proposar-ne el pagament.
 - j) Exercir aquelles altres facultats i atribucions que els corresponguin d'acord amb la legislació vigent.

CAPÍTOL IV

ELS ÒRGANS DIRECTIUS DE LES CONSELLERIES

Article 12. Dels titulars dels òrgans directius

1. Els titulars dels òrgans directius són nomenats lliurement pel Govern atenent criteris de competència professional i d'experiència. A l'exercici de les seves funcions és aplicable:

- a) La responsabilitat professional, personal i directa per la gestió desenvolupada.
- b) La subjecció al control i a l'avaluació de l'òrgan superior competent, sense perjudici del control establert per la legislació de finances i la pressupostària.

2. Els titulars dels òrgans directius no poden exercir altres funcions que les que se'n deriven del càrrec, ni cap altra activitat professional o mercantil, llevat de la mera administració del seu patrimoni, personal o familiar i, en tot cas, els és aplicable el que disposa la legislació sobre incompatibilitats dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Article 13. Dels secretaris generals

1. Els secretaris generals són els òrgans directius encarregats de la gestió dels serveis comuns, i també de les funcions d'assessorament jurídic i de suport tècnic.

2. Cada conselleria ha de comptar amb un secretari general, el qual ha de ser nomenat i separat per decret del Govern de les Illes Balears, a proposta del titular de la conselleria.

Article 14. De les atribucions dels secretaris generals

Correspon al secretari general:

- a) Prestar assistència tècnica i jurídica al conseller en l'exercici de la potestat normativa i en la producció dels actes administratius que corresponen al conseller, com també a altres òrgans directius de la conselleria, si s'escau.
- b) Informar sobre els projectes de disposicions generals tramitats per la conselleria, en els termes prevists en la Llei del Govern de les Illes Balears.
- c) Elaborar l'avantprojecte de l'estat de despeses i de l'estimació d'ingressos de la conselleria i de les entitats públiques dependents, de manera coordinada amb els directors generals.

- d) Controlar, sota la direcció superior del conseller, la gestió del pressupost de la conselleria.
- e) Exercir, d'acord amb les directrius fixades pel conseller, el control de l'eficàcia i de l'eficiència dels òrgans i de les unitats administratives de la conselleria.
- f) Gestionar, sota la direcció del conseller, els recursos humans de la conselleria.
- g) Tenir cura de les publicacions tècniques de la conselleria, com també preparar compilacions sistematitzades de les disposicions normatives que afectin la conselleria i proposar la refosa o la revisió dels textos normatius que es considerin oportuns.
- h) Gestionar el registre general, els mitjans materials i els serveis auxiliars, com també altres elements organitzatius.
- i) Exercir aquelles altres facultats i atribucions que li corresponen d'acord amb la legislació vigent.

Article 15. Dels directors generals

1. Els directors generals són els òrgans directius encarregats de la gestió d'una o de diverses àrees funcionalment homogènies de cada conselleria.
2. Els directors generals es nomenen i separen per decret del Govern de les Illes Balears, a proposta del titular de la conselleria.

Article 16. De les atribucions dels directors generals

Corresponen als directors generals les funcions següents:

- a) Elaborar els programes d'actuació específics de la direcció general que encapçalen, per tal d'aconseguir els objectius establerts pel conseller, i també dirigir-ne l'execució i controlar-ne el compliment adequat.
- b) Impulsar propostes normatives en les matèries concernents a la seva direcció general.
- c) Proposar al conseller la resolució dels assumptes que afecten les àrees de la seva competència, sempre que no estigui expressament atribuïda a un altre òrgan, com també resoldre'ls quan els correspongui.
- d) Dirigir els òrgans i les unitats administratives que estiguin sota la seva dependència.
- e) Vetllar per la utilització racional i eficient dels mitjans materials i de les dependències a càrrec seu.
- f) Exercir aquelles altres facultats i atribucions que els corresponen d'acord amb la legislació vigent.

CAPÍTOL V ÒRGANS COL·LEGIATS

Article 17. Dels òrgans col·legiats

1. Són òrgans col·legiats de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears aquells que es creïn d'acord amb aquesta llei i que estiguin formats per tres o més persones, als quals s'atribueixin funcions administratives de deliberació, d'assessorament, de proposta, de seguiment, de control o de decisió.

2. El règim jurídic dels òrgans col·legiats a què fa referència aquest capítol s'ha d'ajustar a les normes contingudes en el capítol II del títol II de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, sense perjudici de les peculiaritats organitzatives contingudes en aquesta llei, en les pròpies normes de constitució, en els convenis de creació o en els reglaments interns, si n'és el cas.

3. En el marc de la legislació bàsica estatal, els òrgans col·legiats de l'Administració en què participen organitzacions representatives d'interessos socials, com també els composts per representacions d'administracions públiques diferents, tant si compten amb participació

d'organitzacions representatives d'interessos socials com si no, poden establir o completar les normes pròpies de funcionament.

Article 18. Requisits generals de creació

Per a la creació d'un òrgan col·legiat s'han de preveure expressament:

- a) Les finalitats o els objectius que persegueix.
- b) L'adscripció administrativa o dependència jeràrquica.
- c) La composició i els criteris per a la designació del president i dels altres membres.
- d) Les funcions que se li atribueixen.
- e) La dotació dels crèdits pressupostaris necessaris, si n'és el cas, perquè funcioni.

Article 19. Requisits formals per a la creació

1. La creació d'un òrgan col·legiat de l'Administració de la comunitat autònoma requereix una norma específica en el cas que se li atribueixin funcions decisòries, de proposta, d'emissió d'informes preceptius, o de seguiment i control d'altres òrgans de l'Administració.

2. Els òrgans col·legiats que realitzin exclusivament funcions consultives internes o d'assessorament i de consulta no preceptiva es poden crear per conveni, per acord del Consell de Govern, o per resolució del titular de la conselleria interessada.

3. La participació de representants d'altres administracions públiques en requereix l'acceptació voluntària, que una norma aplicable a les administracions afectades la determini o que un conveni l'estableixi.

4. La norma de constitució dels òrgans col·legiats o, si n'és el cas, l'acord o resolució de creació o el conveni pel qual els òrgans col·legiats es creïn ha de determinar, en consideració a les funcions que se li atribueixin, la participació d'organitzacions representatives d'interessos col·lectius, com també d'altres membres que es poden designar d'acord amb les condicions d'experiència o de coneixements especials que hi concorren.

5. La modificació i la supressió dels òrgans col·legiats s'ha de dur a terme de la mateixa manera que s'ha disposat per crear-los, llevat que en l'instrument de creació ja s'hagi fixat el termini previst per a l'extinció.

TÍTOL III LA COMPETÈNCIA

CAPÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 20. Principis de competència

1. La competència és irrenunciable i l'han d'exercir els òrgans administratius que la tenen atribuïda com a pròpia per l'ordenament jurídic, llevat que l'exercici de la competència s'atribueixi a altres òrgans en les formes previstes legalment.

2. Quan s'atribueixi una competència genèricament a l'Administració i no s'especifiqui quin òrgan l'ha d'exercir, aquest òrgan s'ha de determinar dins l'estructura orgànica de la conselleria competent per raó de la matèria, i si no es pot entendre atribuïda a un òrgan concret, s'entén que correspon al conseller corresponent.

Article 21. Instruccions, circulars i ordres de servei

1. Els òrgans superiors i directius impulsen i dirigeixen l'activitat administrativa per mitjà d'instruccions, de circulars o d'ordres de servei.

2. Tenen la consideració d'instruccions aquelles regles internes adreçades a establir pautes o criteris d'actuació, per les quals s'han de regir, en general, els òrgans i les unitats

administratives dependents, o aquells que les han d'aplicar per raó de la matèria o les tasques que desenvolupen.

3. Són circulars aquelles pautes d'actuació interna dictades pels òrgans superiors o directius i encaminades a recordar l'aplicació de determinades disposicions legals o a unificar criteris d'interpretació d'aquestes, amb la finalitat d'aplicar-ne en l'àmbit de l'actuació administrativa una interpretació homògena.

4. Les ordres de servei són mandats específics dictats per qualsevol òrgan de l'Administració que s'adrecen a un òrgan jeràrquicament inferior per a un supòsit determinat.

5. Quan una disposició ho estableixi així, o en aquells casos en què es consideri convenient que els ciutadans o la resta d'òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma en tinguin coneixement, el titular de la conselleria pot ordenar la publicació de les instruccions i circulars en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Article 22. L'abstenció

1. Els titulars dels òrgans i el personal de l'Administració de la comunitat autònoma i de la seva *administració instrumental* s'han d'abstenir d'intervenir en el procediment quan es trobin en alguna de les causes establertes a la legislació bàsica estatal.

2. Els que es considerin afectats per una causa d'abstenció, ho han de comunicar per escrit al seu immediat superior jeràrquic, el qual ha de resoldre el que pertorqui. A aquests efectes, s'entén que el Consell de Govern actua com a superior jeràrquic dels consellers, i que aquests actuen com a superiors jeràrquics dels titulars dels òrgans de govern o de direcció dels ens instrumentals quan els seus estatuts no prevegin el competent per resoldre sobre abstencions.

3. L'actuació del titular d'un òrgan o del personal al servei de l'Administració de la comunitat autònoma en qui recaigui alguna causa d'abstenció no implica necessàriament la invalidesa dels actes en què hagi intervengut, i el superior jeràrquic els pot convalidar, d'acord amb l'apartat anterior.

4. La no-abstenció quan pertorqui fer-ho donarà lloc a les responsabilitats de qui incorri en la causa d'abstenció.

5. L'abstenció, també la poden ordenar els superiors jeràrquics i els òrgans que actuïn amb aquest caràcter d'acord amb l'apartat 2 d'aquest article, quan l'afectat no en dugui a terme la comunicació de manera voluntària.

Article 23. La recusació

1. Les persones interessades en un procediment poden promoure la recusació dels titulars dels òrgans i del personal de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i de la seva *administració instrumental*, quan hi hagi alguna de les causes establertes per a l'abstenció en la legislació estatal bàsica.

2. La recusació s'ha de plantejar per escrit davant l'òrgan el titular del qual es pretén recusar o davant el seu immediat superior jeràrquic, que és el competent per resoldre l'incident de recusació i designar la persona que ha de substituir el recusat. Per determinar l'òrgan superior jeràrquic, s'ha d'atendre el que preveu l'apartat 2 de l'article anterior.

3. Quan la persona recusada ho és en qualitat de membre d'un òrgan col·legiat, ha de resoldre l'òrgan que la nomena.

4. La presentació de l'escrit de recusació suspèn la tramitació del procediment principal des de la data en què té entrada en el registre de l'òrgan afectat o en el del competent per resoldre-la.

5. La recusació es tramita pel procediment establert en la legislació bàsica estatal, sense perjudici de les normes específiques d'aquest article.

CAPÍTOL II LA TRANSFERÈNCIA DE LA TITULARITAT DE LA COMPETÈNCIA

Article 24. La desconcentració

1. El Govern i els consellers, en ús de la seva potestat reglamentària, poden desconcentrar les competències pròpies dels òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma en altres òrgans jeràrquicament dependents d'aquests.
2. La desconcentració ha de respectar tant les previsions de la llei, quan aquesta hagi atribuït la competència, com les limitacions previstes per a la delegació de competències.
3. La competència desconcentrada es pot delegar d'acord amb el que disposa aquesta llei.

CAPÍTOL III LA TRANSFERÈNCIA DE L'EXERCICI DE LA COMPETÈNCIA

Article 25. La delegació interorgànica

1. Mitjançant un acte motivat, els òrgans administratius poden delegar l'exercici de les seves competències, conservant-ne la titularitat, en altres òrgans de l'Administració autonòmica de rang igual o inferior, encara que no siguin jeràrquicament dependents.
2. La delegació és revocable en qualsevol moment, sense perjudici del que disposa l'article 28 per a l'avocació, i correspon la revocació al mateix òrgan que l'ha atorgada.
3. No es pot delegar l'exercici de les competències següents:
 - a) Les atribuïdes directament per la Constitució o l'Estatut d'autonomia a un òrgan determinat.
 - b) Les que estableix com a indelegables la normativa bàsica estatal de règim jurídic de les administracions públiques.
 - c) Les que estableixi com a indelegables una norma amb rang legal.
4. Les resolucions adoptades per delegació han d'indicar expressament aquesta circumstància juntament amb l'especificació de l'òrgan que delega i de la publicació oficial d'aquesta delegació.
5. Aquestes resolucions s'entenen dictades per l'òrgan delegant a tots els efectes, i la delegació implica la transmissió global de l'exercici de la competència, inclosa, si n'és el cas, la resolució del recurs de reposició, llevat que expressament se n'exclogui alguna facultat a la mateixa resolució de delegació.
6. No es pot delegar una competència delegada, llevat que així ho permeti una norma amb rang de llei.
7. Per delegar les competències atribuïdes a òrgans col·legiats s'ha de respectar el quòrum exigat a aquells per exercir-les.

Article 26. La delegació en favor de l'*administració instrumental*

1. En els termes prevists en l'article anterior, els consellers poden delegar l'exercici de les seves competències en els òrgans de direcció dels ens que integren l'*administració instrumental*, adscrits a la seva conselleria, sempre que aquest exercici sigui compatible amb l'objecte i les finalitats de l'ens.
2. En aquest cas, l'eficàcia de la delegació ha de quedar condicionada a l'acceptació prèvia per part de l'ens a favor de qui es fa la delegació.

Article 27. Publicitat i eficàcia

La delegació de competències, com també la revocació, produeixen efectes a partir de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Article 28. L'avocació

1. La competència s'exerceix per avocació quan els òrgans superiors i directius de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears atreuen el coneixement i la resolució d'un procediment determinat que correspon, per qualsevol títol d'atribució, als seus òrgans dependents.

2. En els supòsits de delegació de competències en òrgans no dependents jeràrquicament, el coneixement d'un assumpte comprès en la matèria delegada, pot ser advocat únicament per l'òrgan delegant.

3. L'avocació exercida pels òrgans directius ha de ser autoritzada amb caràcter previ pel conseller del qual depenen.

4. L'avocació no implica transferència de la titularitat de la competència i mai no té caràcter general. Només pot tenir efectes per a un o diversos procediments concrets, determinats o determinables, s'ha d'acordar motivadament i s'ha de notificar a les persones interessades amb caràcter previ a la resolució final del procediment.

5. L'avocació ha d'adoptar la mateixa forma jurídica que la prevista per a la delegació.

6. Contra l'acte d'avocació no es pot interposar cap recurs, encara que aquest acte es pot impugnar en el recurs que, si n'és el cas, s'interposi contra la resolució del procediment.

Article 29. La delegació en favor dels ens territorials

Les competències atribuïdes a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears es poden delegar en una altra administració territorial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposen l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears i la normativa reguladora dels ens territorials.

CAPÍTOL IV ALTRES FORMES D'EXERCICI DE LA COMPETÈNCIA

Article 30. L'encomana de gestió

1. Les activitats de caràcter material, tècnic o de serveis dels òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma es poden encomanar a altres òrgans de la mateixa administració, inclosos altres ens públics dependents d'aquesta, per raons d'eficàcia o quan no es posseeixen els mitjans tècnics apropiats per dur-les a terme. L'encomana de gestió s'ha de formalitzar per acord exprés dels òrgans o de les entitats que hi intervenen.

2. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears pot encomanar la gestió de determinades funcions materials, tècniques o de serveis, que tenguin atribuïdes com a pròpies o per delegació, a una altra administració, d'acord amb el que disposen l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, la normativa bàsica estatal i la normativa reguladora de cada administració.

3. L'eficàcia de l'encomana de gestió queda condicionada a la publicació íntegra en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

4. L'encomana de gestió no implica la cessió de la titularitat de la competència ni dels elements substantius del seu exercici, i és responsabilitat de l'òrgan o de l'entitat encomanant dictar els actes o les resolucions que donin suport a l'activitat material concreta objecte de l'encomana o en els quals s'integri aquesta activitat.

5. L'encomana de gestió no pot implicar facultats de resolució sobre les matèries que hagin estat encomanades. Això no obstant, es poden dictar els actes d'instrucció que siguin necessaris per executar les resolucions derivades de l'encomana, sempre que no es tracti d'actes de tràmit susceptibles de recurs.

Article 31. La delegació de firma

1. Els titulars dels òrgans administratius poden delegar, en matèries de la seva competència atribuïda per qualsevol títol, la firma de les resolucions i dels actes

administratius en els titulars dels òrgans o de les unitats administratives dependents, llevat dels supòsits indelegables establerts en aquesta llei.

2. En els actes i les resolucions dictades en règim de delegació de firma ha de constar l'autoritat de procedència.

3. S'han de comunicar al superior jeràrquic aquelles delegacions de firma que tenen caràcter permanent.

Article 32. La suplència

1. Els titulars dels òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'han de substituir en les seves funcions, de manera temporal, en els supòsits d'absència, de malaltia o de vacant, d'acord amb el que estableix aquesta llei, llevat del que disposa la normativa específica per als membres del Govern.

2. La suplència es limita al despatx ordinari i a la tramitació dels actes que són competència, pròpia o delegada, de l'òrgan el titular del qual se substitueix.

3. Les suplències es poden establir per a un àmbit general o per a un àmbit específic, i també per a supòsits concrets.

4. Poden coexistir simultàniament distintes suplències d'un mateix titular, i en aquest cas s'entén que la d'àmbit específic preval a la d'àmbit general, i ambdues poden quedar en suspens si se n'estableix una per a un supòsit concret.

5. La designació de suplents s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, llevat que sigui per a supòsits concrets.

Article 33. La suplència dels titulars dels òrgans directius i d'altres òrgans

1. La suplència dels titulars dels òrgans directius s'ha de dur a terme de la manera següent:

- a) Els secretaris generals, els directors generals i els altres òrgans directius, ha de suplir-los l'òrgan directiu que determini el conseller.
- b) Si no s'ha designat expressament un suplent, el secretari general supleix els directors generals, i si no n'hi ha, el director general més antic en el càrrec o, si dos o més tenen la mateixa antiguitat, el de més edat.
- c) Si no hi ha designació expressa, el director general més antic en el càrrec supleix el secretari general o, si dos o més tenen la mateixa antiguitat, el de més edat.

2. En la resta de casos, la suplència l'ha de determinar el superior jeràrquic del titular de l'òrgan afectat entre els titulars d'òrgans del mateix rang o del rang immediatament inferior. Si no hi ha designació expressa, els supleix el superior jeràrquic.

TÍTOL IV DRETS DELS CIUTADANS

Article 34. Principis generals

1. Els ciutadans, en les relacions amb l'Administració de la comunitat autònoma, tenen els drets establerts en aquesta llei, a més dels que els reconeix la legislació bàsica de l'Estat.

2. L'Administració de la comunitat autònoma en la seva actuació ha d'assegurar, mitjançant mesures adequades, l'efectivitat d'aquests drets. Amb aquest objectiu, l'actuació administrativa ha de procurar en la relació amb els ciutadans:

- a) Oferir-los l'accés igualitari als serveis públics.
- b) Facilitar-los un tractament personalitzat i adequat a les seves condicions socials i culturals.
- c) Mantenir-hi una relació activa, de manera que pugui anticipar-se a les seves necessitats i expectatives.

- d) Vetllar per la millora contínua dels serveis i de les prestacions públiques, mitjançant models de gestió enfocats cap a la innovació i l'avaluació de resultats per part de les persones usuàries.
- e) Prendre en consideració la percepció i les opinions que rebin de les persones usuàries sobre la prestació dels serveis.
- f) Promoure la utilització general de les tècniques i dels mitjans electrònics, telefònics i telemàtics, i assegurar la confidencialitat de les comunicacions.

Article 35. Dret d'atenció adequada

Qualsevol persona que estableix una relació amb l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears té dret a ser atesa amb cortesia, diligència i confidencialitat, i sense discriminacions per raó de sexe, llengua, raça, religió, condició social, nacionalitat, origen o opinió.

Article 36. Dret a la imparcialitat administrativa

Els ciutadans tenen dret que tots els òrgans i totes les unitats administratives integrants de l'Administració de la comunitat autònoma tractin els seus assumptes de manera imparcial i equitativa, sense dilacions indegudes.

Article 37. Dret de presentació d'escrits i documents

1. Qualsevol ciutadà té dret a presentar escrits i documents en qualsevol registre dependent de l'Administració autonòmica i a obtenir constància d'aquesta presentació. Els encarregats dels registres no en poden limitar o impedir la presentació per raons formals o derivades del contingut de l'escrit, llevat que del mateix document no puguin extreure la informació mínima necessària per tramitar-lo.

2. Els ciutadans tenen dret a no presentar documents que ja estan en poder de l'Administració autonòmica; això no obstant, els ciutadans han d'identificar l'expedient en què hi ha el document. Les formes d'exercici d'aquest dret s'han de concretar reglamentàriament.

3. Els ciutadans tenen dret a efectuar per via telemàtica els tràmits necessaris per accedir a una activitat de serveis i al seu exercici.

Article 38. Dret d'accés a arxius i registres

1. Qualsevol ciutadà té dret a accedir als arxius i registres administratius en els termes prevists en la normativa vigent.

2. El dret d'accés comporta el d'obtenir còpies o certificats dels documents, amb el pagament previ, si n'és el cas, de les exaccions que s'hagin establert legalment.

Article 39. Dret a la qualitat dels serveis públics

1. Els ciutadans tenen dret a exigir els nivells de qualitat en la prestació dels serveis públics que hagin establert els òrgans competents.

2. El Govern de les Illes Balears ha d'adoptar algun dels models reconeguts i existents en relació amb l'avaluació de la qualitat dels serveis públics, a fi que els òrgans de l'Administració puguin autoavaluar-ne, periòdicament, l'activitat.

3. El Govern pot establir premis o una altra mena d'incentius per promoure entre els seus òrgans la millora contínua de la qualitat dels serveis.

4. En l'organització dels serveis públics s'han de tenir en compte especialment les necessitats de les persones pertanyents a col·lectius socialment més desprotegits.

Article 40. Dret de petició

1. Qualsevol ciutadà té el dret de petició davant l'Administració de la comunitat autònoma, d'acord amb la Constitució i la llei orgànica que el regula.

2. Les peticions poden expressar també suggeriments o queixes relatius al funcionament dels serveis públics que, en defecte de procediment específic per a la seva atenció i resposta, s'han de tramitar d'acord amb el procediment establert en la Llei Orgànica reguladora del dret de petició.

Article 41. Dret d'informació

1. Qualsevol ciutadà té dret a ser informat sobre els assumptes que l'afecten. Per a això, en les seus i en les dependències principals de cada conselleria s'han de constituir unitats d'informació i atenció ciutadana.

2. L'Administració de la comunitat autònoma està obligada a:

- a) Informar permanentment i de manera actualitzada sobre l'organització pròpia, com també sobre els principals serveis i prestacions públiques, i facilitar tota aquella informació relativa a la identificació i localització de les diverses unitats administratives.
- b) Oferir informació general sobre els procediments vigents de competència de l'Administració de la comunitat autònoma.
- c) Informar dels mitjans d'impugnació i de reclamació a l'abast del ciutadà.
- d) Informar i posar a l'abast de les persones interessades els models de declaració responsable i comunicació prèvia, que hauran d'incloure de manera expressa i clara els requisits exigits en cada cas, i que hauran d'estar publicats en el web de la comunitat autònoma, així com la relació permanentment actualitzada de tots els procediments en què s'admeten.

3. El Govern ha d'adoptar les mesures adequades perquè els consells insulars i les altres entitats territorials puguin oferir als ciutadans informació sobre els serveis de l'Administració de la comunitat autònoma a què fa referència aquest article.

4. Així mateix, l'Administració de la comunitat autònoma ha d'informar les comunitats balears assentades fora del territori balear sobre l'organització pròpia i sobre els principals serveis i prestacions públiques de què puguin ser beneficiàries.

TÍTOL V L'ACTIVITAT ADMINISTRATIVA

Article 42. Forma dels actes administratius

La forma dels actes administratius, llevat que una llei n'exigeixi específicament una altra, és la següent:

- a) Els actes dictats pel president adopten la forma de decret.
- b) Els actes dictats pel Govern i per les comissions delegades adopten la forma d'acord.
- c) Els actes dictats pel vicepresident i pels consellers adopten la forma de resolució.
- d) Els actes dictats per altres òrgans han d'adoptar la forma de resolució i, si es tracta d'òrgans col·legiats, la d'acord.

CAPÍTOL I LA LLENGUA

Article 43. Ús del català en l'actuació administrativa

1. L'Administració de la comunitat autònoma i les entitats que integren l'*administració instrumental* han d'emprar el català en les seves actuacions internes i en la relació entre elles. També l'han d'emprar normalment en les comunicacions i les notificacions adreçades a persones físiques o jurídiques, residents a l'àmbit lingüístic català, sens perjudici del dret de les persones interessades a rebre-les en castellà, si han de ser atesos en aquesta llengua.

2. L'ús del català en l'actuació dels òrgans administratius integrants de les administracions a què fa referència l'apartat anterior ha de ser regulat per disposicions reglamentàries.

Article 44. Ús del català en els procediments administratius

1. En els procediments administratius tramitats per l'Administració de la comunitat autònoma i les entitats que integren l'administració instrumental s'ha d'emprar el català, sens perjudici del dret de les persones interessades a ser ateses en la llengua oficial de la seva elecció i a presentar escrits i documents, a fer manifestacions i, si ho sol·liciten, a rebre notificacions en castellà.

2. L'Administració ha de lliurar a les persones interessades que ho sol·licitin en cada cas, en la llengua oficial demanada, un testimoniatge traduït de les actuacions o de la documentació que els afecta. La sol·licitud de traducció no pot comportar cap perjudici o despesa a la persona sol·licitant, ni retards en el procediment ni la suspensió de la tramitació o dels terminis establerts.

CAPÍTOL II DISPOSICIONS SOBRE EL PROCEDIMENT ADMINISTRATIU

Article 45. De l'inici del procediment, la declaració responsable i la comunicació prèvia

1. Els procediments s'inicien d'ofici o a sol·licitud de la persona interessada, i se'ls ha d'assignar un codi d'identificació indicatiu del tipus d'expedient de què es tracta i del número correlatiu dins l'any d'inici, que també hi ha de constar.

2. En els procediments iniciats a sol·licitud de la persona interessada adreçats a l'accés o l'exercici d'una activitat de serveis, així com en aquells altres supòsits en què es determini reglamentàriament, es pot presentar una declaració responsable o una comunicació prèvia, que tindran els efectes prevists per la normativa corresponent i, amb caràcter general, permeten des del dia de la seva presentació l'inici de l'activitat, sens perjudici de les facultats de comprovació i inspecció que té atribuïdes l'administració pública.

3. S'entén per declaració responsable el document, subscrit per una persona interessada o per qui la representi, en el qual manifesta que, sota la seva responsabilitat, compleix els requisits establerts normativament per iniciar una activitat econòmica, empresarial o professional, que disposa de la documentació que ho acredita i que es compromet a mantenir el compliment d'aquests requisits durant el temps en què mantengui l'activitat esmentada.

4. S'entén per comunicació prèvia el document subscrit per una persona interessada o per qui la representi, mitjançant el qual es posen en coneixement de l'administració pública les seves dades identificatives i la resta de requisits exigits per exercir un dret o iniciar una activitat.

5. Pot ser exigida per la norma que reguli la presentació de la declaració responsable o la comunicació prèvia la presentació necessària de la documentació acreditativa dels requisits exigits en cada cas.

6. La presentació d'una declaració responsable o una comunicació prèvia faculta l'administració competent a comprovar, per qualsevol mitjà admès en dret i en qualsevol moment, la veracitat de les dades i el compliment dels requisits. En aquest sentit, s'impulsarà la funció inspectora dels òrgans competents i es podrà indicar reglamentàriament un termini per dur a terme les actuacions pertinents.

7. La inexactitud, la falsedat o l'omissió, de caràcter essencial, de qualsevol dada o manifestació a què es refereixi una declaració responsable o una comunicació prèvia, o la

documentació acreditativa dels requisits que s'exigeixi, determina la impossibilitat de continuar l'exercici de l'activitat afectada des del moment en què es tengui constància dels fets, sens perjudici de les responsabilitats penals, civils o administratives que pertocuin.

En el cas que es detecti un error, una inexactitud o una omisió en les dades declarades que no siguin de caràcter essencial, se suspendrà l'activitat, amb l'audiència prèvia de la persona interessada, i s'instruirà un expedient d'esmena de defectes o, si escau, un de sancionador. Si hi ha risc per a les persones o les coses, la suspensió podrà ser adoptada cautelament de manera immediata mitjançant una resolució motivada.

8. La manca de presentació de la declaració responsable o la comunicació prèvia quan sigui necessari serà objecte de la sanció administrativa corresponent d'acord amb el que disposi la llei sectorial que pertocui en cada cas.

9. La persona interessada ha d'informar l'administració de qualsevol canvi en les dades incloses en la comunicació prèvia o la declaració responsable des del moment que es presentin fins que acabi l'activitat.

Article 46. Tramitació i custòdia dels expedients

La tramitació dels procediments i la custòdia dels expedients correspon a l'òrgan responsable del procediment, el qual ha d'identificar, si n'és el cas, l'instructor corresponent.

Article 47. Efectes de la presentació de sol·licituds i documents

La presentació de sol·licituds i de documents, d'acord amb el que preveu la legislació bàsica del procediment administratiu comú, produeix efectes quant al compliment dels terminis pels ciutadans. Això no obstant, el còmput del termini establert per resoldre i notificar comença a comptar des de la data d'entrada en el registre de l'òrgan competent per tramitar-los.

Article 48. Actuacions i documentació dels expedients

1. L'instructor del procediment ha de fer constar mitjançant diligència les actuacions que la persona interessada dugui a terme davant l'Administració, o les que faci ell mateix, que siguin d'interès per a la tramitació de l'expedient.

2. Els documents de l'expedient han d'anar correctament foliats per ordre cronològic d'unió d'aquests a l'expedient.

Article 49. Informació dels procediments en tramitació

La informació sobre l'estat o el contingut dels procediments en tramitació, i la identificació de les autoritats i dels funcionaris sota la responsabilitat dels quals es tramiten els procediments, només es pot facilitar a les persones que tenen la condició d'interessades en cada procediment o als seus representants legals, i l'han d'aportar les diverses unitats de gestió de l'Administració de la comunitat autònoma.

Article 50. Durada dels procediments

1. Els terminis màxims per dictar i notificar la resolució expressa en els procediments de competència de la comunitat autònoma són els que fixi la norma reguladora del procediment corresponent i no poden excedir de sis mesos, llevat que una llei n'estableixi un de més ampli o així es prevegi en la normativa comunitària europea.

2. Quan les normes reguladores dels procediments no fixin el termini màxim per dictar i notificar la resolució expressa, aquest termini és de sis mesos.

3. Els terminis màxims per dictar i notificar la resolució expressa en els procediments sancionadors i disciplinaris respecte dels quals la comunitat autònoma disposa de competència normativa són els següents:

- a) Un any, en els procediments ordinaris.
- b) Sis mesos, en els procediments simplificats o abreujats.
- c) El que estableix la normativa procedimental de caràcter específic, si el termini fixat és superior a l'establert en les lletres anteriors.

Article 51. Efectes del silenci

En els procediments iniciats a sol·licitud de persona interessada, el transcurs del termini habilitat per resoldre el procediment i notificar la resolució sense que se n'hagi notificat la resolució expressa faculta la persona interessada per entendre estimada la sol·licitud per silenci administratiu, excepte en els procediments següents, en els quals s'ha d'entendre desestimada:

- a) Els procediments per a la concessió d'ajudes i de subvencions públiques.
- b) Els procediments prevists en una norma amb rang de llei per raons imperioses d'interès general o en una norma de dret comunitari.

Article 52. Execució dels procediments

Les mesures d'execució previstes en els acords i en les resolucions han de ser ordenades pel mateix òrgan que les ha dictades.

CAPÍTOL III DE LA REVISIÓ DELS ACTES EN VIA ADMINISTRATIVA

Article 53. L'exhauriment de la via administrativa

1. Exhaureixen la via administrativa:

- a) Els actes dictats pel president i pel Consell de Govern.
- b) Els acords de les comissions delegades del Govern i les resolucions dels consellers, llevat que una llei n'estableixi el contrari.
- c) Les resolucions dels recursos d'alçada.
- d) La resolució dels procediments de reclamació o d'impugnació als quals fa referència l'article 59 d'aquesta llei.
- e) Els acords, pactes o convenis que tenguin la condició d'acabadors dels procediments prevists en les normes bàsiques del règim jurídic.
- f) Les resolucions d'altres òrgans, quan una norma de rang legal o reglamentari ho estableixi així.

2. En els ens que integren l'*administració instrumental* exhaureixen la via administrativa els actes emanats dels òrgans de direcció unipersonals o col·legiats, si així ho preveuen els seus estatuts o la norma de creació.

SECCIÓ 1a LA REVISIÓ DELS ACTES I DE LES DISPOSICIONS

Article 54. Revisió d'actes i disposicions nuls

1. Els procediments de revisió d'actes nuls s'inicien d'ofici per l'òrgan autor de l'acte, o a sol·licitud de persona interessada. La resolució d'aquests procediments correspon al conseller competent per raó de la matèria, llevat que l'acte provengui d'una comissió delegada o del Consell de Govern, i en aquest cas correspon al Consell de Govern.

2. En els procediments de revisió d'ofici de disposicions administratives la competència per iniciar-los i resoldre'ls correspon a l'òrgan que les hagi aprovades.

3. *Derogat*³

4. La declaració de nul·litat requereix dictamen previ i favorable del Consell Consultiu.

Article 55. Declaració de lesivitat d'actes anul·lables

1. Els procediments per declarar la lesivitat dels actes anul·lables els ha d'iniciar l'òrgan autor de l'acte.

2. La competència per declarar la lesivitat dels actes anul·lables correspon al conseller competent per raó de la matèria, llevat que l'acte provengui d'una comissió delegada o del Consell de Govern, i en aquest cas correspon al Consell de Govern declarar-la.

3. *Derogat*⁴

Article 56. Revocació i rectificació

1. La revocació dels actes de gravamen o desfavorables i la rectificació dels errors materials, aritmètics i de fet en actes i disposicions administratives correspon a l'òrgan que hagi dictat l'acte o la disposició.

2. La rectificació d'errors ha d'especificar, si n'és el cas, els efectes jurídics que se'n deriven, i s'ha de notificar o publicar preceptivament quan faci referència a actes que hagin estat notificats o publicats.

3. Les errates en el text publicat, respecte del text rebut, en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, poden ser corregides per l'òrgan encarregat del butlletí, tot i que prèviament ho ha de comunicar a l'òrgan del qual hagi emanat l'acte o la disposició objecte de correcció.

SECCIÓ 2a EL RÈGIM DE RECURSOS

Article 57. Recurs de reposició

1. Contra els actes que exhaureixen la via administrativa es pot interposar amb caràcter potestatiu recurs de reposició davant el mateix òrgan que els dictà.

2. En cap cas no es pot interposar recurs de reposició contra la resolució d'un recurs administratiu, ni en els supòsits prevists en les lletres d) i e) de l'apartat 1 de l'article 53.

Article 58. Recurs d'alçada

1. Els actes dels òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma que no exhaureixen la via administrativa, com també els actes de tràmit en aquells supòsits prevists en la normativa bàsica de procediment administratiu, són susceptibles de recurs d'alçada davant l'òrgan superior jeràrquic.

2. A aquests efectes, s'entén que el conseller és l'òrgan superior jeràrquic dels òrgans directius adscrits a la conselleria. En la resta d'òrgans administratius, la jerarquia la determinen les disposicions d'estructura orgànica.

3. Així mateix, es pot interposar recurs d'alçada davant el Consell de Govern, pel que fa als actes dictats per les comissions delegades o pels consellers, quan una llei prevegi que aquests actes no exhaureixen la via administrativa.

4. Els actes i les resolucions dels òrgans superiors de direcció dels ens que integren l'*administració instrumental* de la comunitat autònoma són objecte de recurs d'alçada davant el conseller titular de la conselleria a la qual estiguin adscrits, sempre que aquests actes no exhaureixin la via administrativa.

³ Apartat derogat per la Llei 7/2010, de 21 de juliol (§14), esmentada en la nota 1.

⁴ Ídem nota anterior.

Article 59. Substitució dels recursos administratius

1. El recurs d'alçada i el de reposició es poden substituir per altres procediments d'impugnació o de reclamació, de conciliació, de mediació i d'arbitratge, davant òrgans col·legiats o comissions específiques que no estiguin sotmesos a instruccions jeràrquiques. Aquesta substitució es pot establir en supòsits o en àmbits sectorials determinats i quan l'especificitat de la matèria ho justifiqui així i, en tot cas, per llei.

2. La resolució d'aquests procediments deixa expedida la via contenciosa administrativa.

Article 60. Recurs extraordinari de revisió

El recurs extraordinari de revisió s'ha d'interposar i s'ha de resoldre en els termes que preveu la legislació reguladora del procediment administratiu comú.

CAPÍTOL IV
LES RECLAMACIONS PRÈVIES⁵
(...)

CAPÍTOL V
L'ACTUACIÓ ADMINISTRATIVA
EN MATÈRIA TRIBUTÀRIA

Article 62. Procediments en matèria tributària

1. Els procediments administratius en matèria tributària s'han de regir per la seva normativa específica.

2. La revisió d'actes en via administrativa en matèria tributària s'ha d'ajustar al que disposen la Llei general tributària i les disposicions dictades en desplegament d'aquesta llei.

3. Els actes dictats per l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears en matèria tributària són susceptibles de recurs potestatiu de reposició i de reclamació economicoadministrativa davant la Junta Superior d'Hisenda de les Illes Balears, d'acord amb la normativa reguladora d'aquest òrgan.

CAPÍTOL VI
LA CONTRACTACIÓ ADMINISTRATIVA

Article 63. Règim

Els contractes que formalitzi l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'han de regir per la legislació bàsica de l'Estat i per la normativa autonòmica que la desplega.

Article 64. Òrgans de contractació

1. Els consellers són els òrgans de contractació de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i formalitzen els contractes en nom d'aquesta, sense perjudici de les facultats d'autorització que en aquesta matèria té atribuïdes el Consell de Govern.

2. En l'àmbit de l'*administració instrumental* són òrgans de contractació aquells que especifiquen els seus estatuts.

3. No obstant el que estableixen els apartats anteriors, i sense perjudici de les competències de direcció que corresponen al Consell de Govern, l'òrgan de contractació

⁵ Capítol (art. 61) suprimit per la Llei 1/2019, de 31 de gener (§4), esmentada en la nota 1.

centralitzada en l'àmbit de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i dels ens del sector públic autonòmic és el conseller competent en matèria de contractació pública que, a aquests efectes, pot declarar de contractació centralitzada els subministraments, les obres i els serveis que es contractin de forma general i amb característiques essencialment homogènies pels diferents òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i pels ens del sector públic autonòmic.

Article 65. Junta Consultiva de Contractació Administrativa

1. La Junta Consultiva de Contractació Administrativa és l'òrgan consultiu específic de l'Administració de la comunitat autònoma i de la seva *administració instrumental* en matèria de contractació.

2. Reglamentàriament se n'han de determinar l'adscripció, la composició i el règim de funcionament.

3. La Junta Consultiva de Contractació Administrativa ha de promoure, si n'és el cas, totes aquelles normes o mesures de caràcter general que consideri convenients per millorar el sistema de contractació, en els aspectes administratius, tècnics i econòmics. Així mateix, li corresponen totes aquelles funcions previstes legalment o reglamentàriament.

Article 66. Recurs especial en matèria de contractació

1. Contra els actes dels òrgans de contractació es pot interposar un recurs especial en matèria de contractació. Aquest recurs, al qual és aplicable el règim jurídic previst en la legislació bàsica per al recurs de reposició, té caràcter potestatiu, l'ha de resoldre la Junta Consultiva de Contractació i substitueix, a tots els efectes, el recurs de reposició.

2. El recurs es pot interposar davant l'òrgan de contractació o directament davant la Junta Consultiva de Contractació Administrativa. Si el recurs s'interposa davant l'òrgan de contractació, aquest l'ha de trametre a la Junta en el termini de deu dies, amb un informe jurídic i amb una còpia completa i ordenada de l'expedient de contractació. Si s'interposa davant la Junta, aquesta ha de requerir la remissió de l'expedient i l'informe corresponent a l'òrgan de contractació.

3. La competència de la Junta Consultiva per resoldre comprèn també la facultat de suspendre l'execució de l'acte impugnat i, si n'és el cas, l'adopció de mesures cautelars.

4. Els acords que adopti la Junta Consultiva són vinculants per a l'òrgan de contractació que dicta l'acte impugnat.

CAPÍTOL VII POTESTAT SANCIONADORA

Article 67. Principis de la potestat sancionadora

La potestat sancionadora de l'Administració de la comunitat autònoma s'ha d'exercir d'acord amb els principis de legalitat, d'irretroactivitat, de tipicitat, de responsabilitat, de proporcionalitat, de prescripció i d'interdicció de la concurrència de sancions.

Article 68. Òrgans competents

1. L'exercici de la potestat sancionadora correspon als òrgans administratius que la tenen atribuïda expressament per disposició de rang legal o reglamentari. Si no hi ha atribució expressa, la competència per iniciar el procediment sancionador correspon al conseller competent per raó de la matèria.

2. Els òrgans competents per a l'inici del procediment són també competents per ordenar la pràctica d'informacions prèvies, per a la designació d'instructor, per a l'adopció de mesures provisionals prèvies a la iniciació del procediment en casos d'urgència, per a la

protecció provisional dels interessos implicats, com també per ordenar les mesures d'execució forçosa.

CAPÍTOL VIII RESPONSABILITAT PATRIMONIAL

Article 69. El règim de la responsabilitat patrimonial

1. Els procediments de responsabilitat patrimonial tramitats davant l'Administració de la comunitat autònoma, els ha de resoldre el conseller competent per raó de la matèria, amb el dictamen previ, si pertoca, del Consell Consultiu de les Illes Balears.

2. L'òrgan competent per resoldre pot declarar, motivadament, la no admissió de les reclamacions formulades per les persones interessades, sense necessitat d'instrucció, quan la competència material per resoldre-les correspongui a una altra administració pública.

3. En l'àmbit de l'*administració instrumental*, els òrgans competents en matèria de responsabilitat patrimonial i, en especial, la competència per resoldre, pot atribuir-se als òrgans de direcció, unipersonals o col·legiats, si així ho preveuen els seus estatuts o la norma de creació.

Els actes dictats per aquests òrgans en aquesta matèria exhauriran la via administrativa.

Cas que la norma de creació o els estatuts dels ens instrumentals no estableixin els òrgans competents per resoldre, s'hi ha d'aplicar el que estableix l'apartat 1 d'aquest article d'acord amb la conselleria d'adscripció.

TÍTOL VI SERVEIS JURÍDICS⁶

CAPÍTOL I L'ASSESSORAMENT JURÍDIC

Article 70. L'Advocacia de la comunitat autònoma

1. L'assessorament jurídic del president i del Govern correspon, amb caràcter general, als advocats de l'Administració de la comunitat autònoma, els quals s'integren en l'Advocacia de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. La direcció de l'Advocacia de la comunitat autònoma de les Illes Balears gaudirà de la condició d'òrgan directiu dels que es preveuen en l'article 5.4 d'aquesta llei, assimilat en rang a una direcció general, el titular del qual ha de ser un funcionari públic del cos d'advocats de l'Estat o del cos superior d'advocats de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

La regulació, les característiques, el nomenament i el règim de suplència de la direcció de l'Advocacia de la comunitat autònoma s'ha de regir per la normativa reglamentària de desplegament d'aquesta llei, i no hi serà d'aplicació el que disposa l'article 12.1 pel que fa al nomenament pel Govern de les Illes Balears.

3. L'estructura i el règim de funcionament de l'Advocacia de la comunitat autònoma, com també el sistema d'accés al cos superior d'advocats de l'Administració de la comunitat autònoma, es regiran per la normativa reglamentària de desplegament que dicti el Consell de Govern.

⁶ D'acord amb la DA 20a de la Llei 10/2003, de 22 de desembre, esmentada en la nota 1, totes les referències al Departament Jurídic de la Comunitat Autònoma s'han d'entendre realitzades a l'Advocacia de la Comunitat Autònoma.

Article 71. Els serveis jurídics de les conselleries

Totes les conselleries han de disposar d'un servei jurídic, al qual corresponen les tasques d'assessorament en dret dels òrgans superiors i directius de les conselleries i, en els termes que estableixi la norma corresponent, les d'intervenció en els procediments administratius.

Article 72. Coordinació

1. Els serveis jurídics de les conselleries han d'actuar en coordinació amb el *Departament Jurídic* de la comunitat autònoma.

2. Quan raons generals de transcendència especial ho aconsellin, l'òrgan directiu del *Departament Jurídic* pot proposar l'adopció de disposicions reglamentàries i dirigir instruccions als serveis jurídics de les conselleries perquè funcionin millor i per a la unificació de criteris interpretatius i d'actuació. Així mateix, poden constituir-se unitats de coordinació entre el *Departament Jurídic* i la resta dels serveis jurídics.

3. Malgrat el que disposa l'article 8.3 d'aquesta llei, el Consell de Govern, a proposta de la direcció de l'Advocacia, podrà fixar l'estructura orgànica i les funcions dels serveis jurídics de les conselleries a l'efecte d'aconseguir la coordinació efectiva dels serveis esmentats.

CAPÍTOL II LA REPRESENTACIÓ I DEFENSA EN JUDICI

Article 73. Règim general

1. La representació i la defensa en judici de l'Administració de la comunitat autònoma davant tots els ordres i els òrgans jurisdiccionals correspon a l'advocat titular de la direcció de l'Advocacia i als advocats de l'Administració de la comunitat autònoma.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, aquestes funcions també poden correspondre a funcionaris llicenciats en dret o a advocats col·legiats designats per a casos o àmbits concrets, els quals han d'actuar d'acord amb les instruccions fixades a l'efecte per l'òrgan directiu que tenguí atribuïda la direcció del *Departament Jurídic*.

Excepcionalment, també correspon a funcionaris llicenciats en dret o a advocats col·legiats la defensa dels drets de la hisenda de la comunitat autònoma de les Illes Balears provinents de procediments de constrenyiment a judicis universals per insolvència.

3. L'actuació de funcionaris o advocats col·legiats requereix l'habilitació prèvia del conseller competent i l'informe de l'òrgan directiu que tenguí atribuïda la direcció del *Departament Jurídic* de la comunitat autònoma.

Article 74. Representació dels ens instrumentals

*Derogat*⁷

Article 75. Autoritzacions per actuar

1. La interposició d'accions, el desistiment i l'assentiment en tot tipus de processos per part de l'Administració de la comunitat autònoma requereix l'autorització del Consell de Govern o, en casos d'urgència, la del president, el qual n'ha d'informar el Consell de Govern en la primera reunió que dugui a terme.

2. La decisió de no interposar els recursos possibles davant les resolucions judicials desfavorables requereix l'autorització del titular de la conselleria d'adscripció del *Departament Jurídic*.

3. L'autorització per interposar accions comporta la de seguir el procés en totes les instàncies.

⁷ Article derogat per la Llei 7/2010, de 21 de juliol (§14), esmentada en la nota 1.

Article 76. Comunicació amb els òrgans judicials

1. Les notificacions, les citacions i la resta de comunicacions judicials adreçades a la representació processal de la comunitat autònoma, perquè es puguin entendre realitzades vàlidament, s'han de practicar a la seu del *Departament Jurídic* de la comunitat autònoma i en la persona d'un del seus advocats.

2. Els òrgans i les unitats administratives de l'Administració de la comunitat autònoma han d'assabentar el *Departament Jurídic*, amb caràcter d'urgència, de les comunicacions i actuacions judicials de què tinguin coneixement.

3. En la tramesa de documentació i en qualsevol altra relació amb els òrgans jurisdiccionals, les secretaries generals de les conselleries han d'actuar coordinadament amb el *Departament Jurídic*.

TÍTOL VII

DE LES RELACIONS DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA AMB LES ALTRES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

Article 77. Règim general

1. Les relacions entre l'Administració de la comunitat autònoma i les altres administracions públiques es regeixen, a més de per les previsions d'aquesta llei, per:

- a) La normativa bàsica de l'Estat.
- b) La legislació de consells insulars en les relacions amb aquestes entitats.
- c) La legislació de règim local en les relacions amb les altres entitats que integren l'administració local.

2. D'acord amb els principis de cooperació i de lleialtat institucional, com també del deure de col·laboració entre administracions públiques, l'Administració de la comunitat autònoma ha d'utilitzar els instruments i les tècniques de col·laboració, coordinació i cooperació previstes a les lleis.

Article 78. Convenis de col·laboració

1. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears pot subscriure convenis de col·laboració amb les altres administracions públiques en l'àmbit de les respectives competències.

2. Els convenis que es limitin a establir pautes d'orientació sobre l'actuació de cada administració pública en qüestions d'interès comú o a fixar el marc general i la metodologia per al desenvolupament de la cooperació en una àrea d'interrelació competencial o en un assumpte d'interès mutu, s'anomenen protocols generals.

3. Els convenis poden preveure la constitució d'òrgans de vigilància i control, com també d'organitzacions personificades de gestió.

4. Els instruments de formalització dels convenis han d'especificar, quan pertoqui:

- a) Els òrgans que subscriuen el conveni i la capacitat jurídica amb la qual actua cada una de les parts.
- b) La competència que exerceix cada administració.
- c) El finançament.
- d) Les actuacions que s'acorda desenvolupar.
- e) La necessitat o no d'establir una organització personificada per a la gestió.
- f) El termini de vigència, la qual cosa no n'impedeix la pròrroga si així ho acorden les parts.
- g) L'extinció per causa distinta a la prevista en la lletra anterior, com també la forma de determinar les actuacions en curs per al supòsit d'extinció.

5. Quan es creï un organisme mixt de vigilància i control, aquest ha de resoldre els problemes d'interpretació i compliment que es puguin plantejar respecte dels convenis de col·laboració. Abans de residenciar, quan sigui pertinent fer-ho, el coneixement dels litigis produïts davant els òrgans jurisdiccionals ordinaris, és un requisit procedimental previ intentar la conciliació en el si de l'òrgan mixt esmentat.

Article 79. Convenis i acords de cooperació amb altres comunitats autònomes

1. La comunitat autònoma de les Illes Balears pot subscriure convenis amb altres comunitats autònomes per a la gestió i la prestació de serveis propis de les seves competències, en els termes establerts en l'article 17.1 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears.

2. Així mateix, la comunitat autònoma de les Illes Balears pot establir acords de cooperació amb altres comunitats autònomes, d'acord amb allò que estableix l'article 17.2 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears.

Article 80. Firma de convenis i acords

1. Correspon al president de la comunitat autònoma, d'acord amb el que preveu la lletra h) de l'article 11 de la Llei del Govern de les Illes Balears, la firma dels convenis de col·laboració i dels acords de cooperació amb l'Estat i les comunitats autònomes, com també aquells que es firmin amb òrgans constitucionals o estatutaris.

2. La firma dels convenis que es formalitzin amb l'Administració general de l'Estat i els subscriguin els ministres també correspon al president, el qual pot delegar-la en un membre del Govern.

3. Així mateix, correspon al president la firma d'aquells instruments de col·laboració o cooperació que versen sobre matèries de projecció exterior i de cooperació al desenvolupament que pertoqui subscriure amb institucions públiques d'altres països, sense perjudici que, excepcionalment, la pugui delegar en un altre membre del Govern.

4. En la resta de supòsits, la firma dels convenis correspon al conseller competent per raó de la matèria que en constitueix l'objecte o, si n'és el cas, a qui designi el Consell de Govern, sense perjudici que el president assumeixi aquesta atribució quan així es consideri oportú.

Article 81. Autorització per part del Consell de Govern de convenis i acords

Correspon al Consell de Govern:

- a) L'autorització, d'acord amb el que disposa l'apartat 11 de l'article 19 de la Llei del Govern de les Illes Balears, dels convenis i acords prevists en els apartats 1 i 2 de l'article anterior, independentment de la seva quantia, i també dels instruments de col·laboració i cooperació que preveu l'apartat 3 de l'article anterior.
- b) L'autorització d'aquells que per raó de la quantia així ho exigeix la legislació pressupostària.

Article 82. Registre de convenis i acords

1. Es crea el Registre de convenis i acords, com a instrument de publicitat, transparència i control dels convenis i acords signats per l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. S'han d'inscriure, com a mínim, en el Registre de convenis i acords aquells que subscrigui l'Administració de la comunitat autònoma, o alguna de les entitats que n'integren l'*administració instrumental*, amb qualsevol altra administració o entitat pública.

3. El règim jurídic, el funcionament i l'adscripció orgànica del Registre de convenis i acords s'han de determinar reglamentàriament.

Article 83. Plans d'actuació conjunta

1. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i les altres administracions públiques poden concertar plans d'actuació conjunta, quan en un determinat sector administratiu concorri una comunitat d'interessos.

Els plans d'actuació conjunta han de fixar, mitjançant programes anuals, el desenvolupament que cada administració dins el seu àmbit ha de dur endavant per assolir les finalitats proposades, com també els compromisos i els mitjans que aquests compromisos impliquen.

2. Els plans d'actuació conjunta s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* una vegada els òrgans competents de les administracions que els concertin els hagin aprovat.

3. En l'àmbit de l'Administració de la comunitat autònoma, correspon al Govern, mitjançant acord, la facultat d'aprovar els plans d'actuació conjunta amb altres administracions, sense perjudici que, excepcionalment, la pugui delegar en un altre membre del Govern.

Article 84. Organitzacions personificades de gestió

Per a finalitats d'interès comú, l'Administració de la comunitat autònoma pot constituir amb altres administracions públiques organitzacions personificades de gestió que poden adoptar les formes següents:

- a) Consorcis.
- b) Societats mercantils públiques.

Article 85. Consorcis

1. El Govern de les Illes Balears pot acordar la creació o la integració de l'Administració de la comunitat autònoma en consorcis amb altres administracions públiques i, si s'escau, amb entitats sense ànim de lucre, entre les quals hi hagi una comunitat d'interessos per a la consecució de finalitats d'interès públic comú.

2. L'acord de creació, que ha d'incloure els estatuts del consorci, o l'acord d'integració, que ha d'incloure la ratificació o l'adhesió a uns estatuts preexistents, han de ser objecte de publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*. Els estatuts han de determinar les finalitats del consorci, així com les particularitats del règim orgànic, funcional i financer.

3. Els òrgans de direcció dels consorcis han d'estar integrats per representants de totes les entitats consorciades, en la proporció que es fixi en els estatuts respectius, els quals han d'atendre l'aportació financera i patrimonial de la comunitat autònoma per fixar-ne la representació.

4. Els consorcis adscrits a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, d'acord amb els criteris que estableix la legislació estatal bàsica relativa al règim jurídic de les administracions públiques i del sector públic, han de sotmetre la seva organització i la seva activitat a l'ordenament autonòmic.

Article 86. Societats mercantils públiques

*Derogat*⁸

DISPOSICIONS ADDICIONALS**Disposició adicional primera**

S'exceptuen de l'aplicació del règim previst en aquesta llei per als òrgans col·legiats el Consell de Govern de les Illes Balears i les comissions delegades del Govern.

⁸ Article derogat per la Llei 7/2010, de 21 de juliol (§14), esmentada en la nota 1.

Disposició addicional segona

1. Contra els actes administratius dictats pels consells insulars en l'exercici de les competències que els hagi atribuït la comunitat autònoma per delegació, pertoca la interposició del recurs en interès de la delegació davant el Consell de Govern de les Illes Balears, d'acord amb el que preveu la Llei 8/2000, de 27 d'octubre, de consells insulars.

2. El termini per a la resolució i la notificació del recurs en interès de la delegació és de tres mesos i li són aplicables tots els principis generals dels recursos administratius prevists en la legislació bàsica del procediment administratiu comú.

3. En els procediments d'impugnació contra actes administratius emanats de corporacions de dret públic o d'altres entitats, la resolució dels quals correspon a l'Administració de la comunitat autònoma, i respecte dels quals no s'ha establert un termini, s'entén que el termini de resolució i notificació és de tres mesos.

Disposició addicional tercera

Totes les referències que la legislació vigent fa a les secretaries generals tècniques i als secretaris generals tècnics s'entenen fetes, respectivament, a les secretaries generals i als secretaris generals.

Disposició addicional quarta

En el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, l'Administració de la comunitat autònoma ha de fer l'inventari general dels òrgans col·legiats integrats en l'Administració.

Disposició addicional cinquena

Llevat que una llei disposi una altra cosa, les determinacions lingüístiques establertes en els articles 43 i 44 són també exigibles:

- a) Als consells insulars.
- b) A les entitats que integren l'administració local de les Illes Balears.
- c) A les entitats instrumentals que depenen de les administracions esmentades a les lletres anteriors.
- d) A les corporacions de dret públic de les Illes Balears.
- e) Als concessionaris de serveis públics de competència de les administracions de les Illes Balears.

Disposició addicional sisena

Els ciutadans de les Illes Balears s'han de poder relacionar amb l'Administració de la comunitat autònoma per vies informàtiques o telemàtiques. A aquest efecte, el Govern ha d'establir el marc normatiu que ha de permetre:

- a) La tramitació total o parcial dels procediments per vies informàtiques o telemàtiques.
- b) La comunicació directa amb els òrgans i les unitats administratives, com també la formulació de sol·licituds i d'altres manifestacions.

Disposició addicional setena

1. El Govern de les Illes Balears ha d'establir, progressivament, les modificacions normatives necessàries per a la racionalització i per a la simplificació dels procediments administratius vigents.

2. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha de mantenir actualitzat l'inventari dels procediments administratius de la seva competència, amb indicació, com a mínim, dels aspectes següents:

- a) Òrgan competent per a la seva resolució.
 - b) Normes en què es concreta la regulació del procediment.
 - c) Terminis màxims de resolució i notificació i efectes del silenci administratiu.
3. Aquest inventari, actualitzat degudament, s'ha de publicar anualment.

Disposició addicional vuitena

El sistema de gestió documental dels arxius de l'Administració de la comunitat autònoma s'ha de determinar reglamentàriament, i s'entén aquest sistema com les actuacions de planificació, control, ús, conservació, eliminació i transferència de documents, amb l'objectiu de racionalitzar-ne i unificar-ne el tractament i aconseguir-ne una gestió eficaç i rendible.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA ÚNICA⁹**DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA ÚNICA**

Queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior en allò que s'oposin al que estableix aquesta llei o ho contradiguin, i expressament:

- a) Els preceptes de la Llei 5/1984, de 24 d'octubre, de règim jurídic de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears que resten vigents.
- b) La disposició addicional segona de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears.
- c) La Llei 5/1994, de 30 de novembre, de representació i defensa en judici de l'Administració de les Illes Balears.
- d) Els apartats 1 i 2 de l'article 10 de la Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística.

DISPOSICIONS FINALS**Disposició final primera**

S'autoritza el Govern de les Illes Balears per dictar les disposicions necessàries per al desplegament d'aquesta llei.

Disposició final segona

Aquesta llei començarà a vigir tres mesos després que s'hagi publicat íntegrament en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

⁹ Disposició derogada per la Llei 7/2010, de 21 de juliol (§14), esmentada en la nota 1.

§13

LLEI 4/2011, DE 31 DE MARÇ, DE LA BONA ADMINISTRACIÓ I DEL BON GOVERN DE LES ILLES BALEARS

(BOIB núm. 53, de 9 d'abril de 2011;
BOE núm. 103, de 30 d'abril de 2011)¹

Títol preliminar – Disposicions generals	299
Títol I – La bona administració	301
Capítol I – Accessibilitat, administració electrònica i simplificació	301
Capítol II – Transparència en la gestió	307
Capítol III – Els sistemes de gestió i la qualitat de les organitzacions i dels serveis públics	309
Títol II – El bon govern	312
Capítol I – Lideratge ètic i integrador	312
Capítol II – Transparència i acció de govern	313
Títol III – Oficina d'Avaluació Pública de les Illes Balears	316
Disposicions addicionals	317
Disposició transitòria única	318
Disposició derogatòria única	318
Disposicions finals	318

TÍTOL PRELIMINAR DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte

Aquesta llei té per objecte establir les mesures i les línies d'actuació que permetin al Govern, a l'Administració de la comunitat autònoma i als ens del sector públic instrumental de les Illes Balears actuar de conformitat amb els principis i valors de la bona administració i del bon govern, en el context de millora contínua de la qualitat de les organitzacions i dels serveis públics que es presten a la ciutadania i de la qualitat democràtica pel que fa als efectes de les intervencions públiques i a l'acció de govern.

Article 2. Àmbit d'aplicació

1. Aquesta llei és aplicable al Govern de les Illes Balears, a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i als ens del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. Integren el sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears els ens que s'esmenten a continuació, sempre que estiguin sota la dependència de l'Administració de la comunitat autònoma o hi estiguin vinculats: els organismes autònoms, les entitats públiques empresarials, les societats mercantils públiques, les fundacions del sector públic i els consorcis.

¹ Aquesta Llei ha estat modificada per la Llei 16/2016, de 9 de desembre, de creació de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears (§7) i per la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears (§4).

3. Respecte de l'exercici dels serveis públics, les persones físiques o jurídiques privades que gestionin serveis públics mitjançant qualsevol de les modalitats de gestió de serveis públics previstes en dret, s'han d'ajustar al contingut d'aquesta llei.

Article 3. Principis generals

Són principis que informen la bona administració i el bon govern:

- a) Orientació a la ciutadania: la ciutadania i la satisfacció de les seves necessitats reals són la raó de ser de l'administració pública. Els servidors i les servidores públics han d'actuar en l'exercici de les seves funcions amb voluntat de servei a la societat i han de perseguir sempre l'interès general. Així mateix, han de mantenir la imparcialitat i l'equitat en el tracte, el servei i l'administració dels interessos de la ciutadania.
- b) Participació ciutadana: l'administració ha d'aplicar sistemes i mètodes perquè la participació de la ciutadania sigui un fet en el disseny i la gestió de les polítiques públiques i dels serveis que presta, que s'han d'incloure en les agendes polítiques a l'hora de definir i millorar les intervencions d'una manera proactiva.
- c) Informació administrativa: la ciutadania té dret a rebre informació suficient dels assumptes que siguin del seu interès, d'una manera accessible, comprensible i transparent. Els ciutadans i les ciutadanes tenen dret a accedir als registres i a fer tràmits i rebre informació per mitjans electrònics.
- d) Transparència: l'exercici de la gestió pública ha d'incloure la transparència, tant en l'adopció de decisions com en el desenvolupament de l'activitat pública.
- e) Eficàcia i eficiència: l'administració autonòmica ha de vetllar per l'eficàcia i l'eficiència en tots els seus actes. Als efectes d'aquesta llei, s'entén per eficàcia la consecució dels objectius que es persegueixen amb el màxim de qualitat possible, mitjançant l'orientació a objectius i resultats i la generalització dels sistemes de gestió. S'entén per eficiència la utilització òptima dels mitjans per aconseguir l'eficàcia, amb introducció de la perspectiva econòmica en l'anàlisi de l'eficàcia. Les administracions públiques han de gestionar de manera eficient i responsable els recursos que els confia la ciutadania. Per això, s'han de dissenyar, mesurar i avaluar les intervencions públiques.
- f) Qualitat normativa: la millora del marc regulador, o qualitat normativa, és essencial per complir amb els compromisos europeus i fer més fàcil el desenvolupament de les actuacions empresarials i ciutadanes.
- g) Simplicitat i comprensió: l'Administració de la comunitat autònoma ha d'utilitzar les tècniques i els mètodes que permetin la simplificació de tràmits, l'eliminació de procediments innecessaris i la disminució dels temps de resposta. Les normes i els procediments administratius han de ser clars i comprensibles per a la ciutadania. Amés, els mitjans públics d'informació dels serveis han d'utilitzar un llenguatge accessible.
- h) Gestió del coneixement: les capacitats dels empleats i les empleades públics i dels seus directius i directives han de ser objecte d'una adequació contínua, a partir de la formalització de la manera de fer i l'augment del capital intel·lectual i organitzacional, amb l'objectiu de la prestació de serveis d'alta qualitat.
- i) Qualitat dels serveis i millora contínua: la qualitat dels serveis públics i de les organitzacions que els presten, com també la qualitat de l'acció de govern i els seus efectes, es conceben com un dret de la ciutadania.
- j) Anticipació i celeritat: la manera de dissenyar polítiques i de gestionar i prestar serveis públics ha de permetre anticipar-se als problemes i a les demandes de la ciutadania. A més, la consecució dels objectius pretesos s'ha d'assolir tan aviat com sigui possible, sempre sens perjudici de l'eficàcia i l'eficiència.

- k) Integritat: els governs han d'assegurar un alt nivell de bones practiques i tractar d'impedir les males pràctiques mitjançant polítiques, mesures i infraestructures que garanteixin la integritat en la seva acció i iniciatives.
- l) Governança: els servidors i les servidores públics han de vetllar per l'enfortiment i el foment de la governança, entesa com les normes, els processos i els comportaments que afecten la qualitat de l'exercici del poder o hi influeixen, basats en els principis d'obertura, de participació, de responsabilitat, d'eficàcia i de coherència. La governança es basa en una nova forma d'entendre la interacció de les instàncies públiques tradicionals, els entorns cívics i econòmics i la ciutadania. S'ha de perseguir la coordinació i la cooperació entre les diferents administracions públiques i a l'interior de cadascuna, per fer possible el desenvolupament d'un 'govern multinivell'.
- m) Responsabilitat i rendició de comptes: el Govern i l'administració pública han d'assumir en tot moment les responsabilitats de les decisions i actuacions pròpies i dels organismes que dirigeixen. Igualment, han de promocionar i impulsar la cultura de l'avaluació i l'exercici de rendició de comptes en totes les seves actuacions i en el compliment dels objectius establerts.
- n) Responsabilitat social de l'administració: la responsabilitat social s'ha d'integrar com a principi rector de les polítiques públiques i de les actuacions de l'administració autonòmica, amb la incorporació de les preocupacions socials i ambientals a les seves relacions amb la ciutadania i la societat. S'ha de fomentar de manera especial la inversió socialment responsable de les seves activitats.
- o) Igualtat de gènere: la igualtat entre homes i dones, des de la perspectiva del Govern i de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, consisteix a garantir la igualtat d'oportunitats i de tracte entre ambdós sexes, en el marc del reforç del paper de la dona, i a lluitar contra tota discriminació aplicant el doble enfocament d'englobar accions específiques i la integració de la perspectiva de gènere.
- p) Accessibilitat: el Govern i l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears han de dissenyar i desenvolupar els serveis que presten, i també els seus equips i instal·lacions, de manera que tota la ciutadania tenguí garantida l'accessibilitat i així es pugui participar de manera plena i efectiva en la societat en condicions d'igualtat, especialment tenint en compte la nostra discontinuïtat territorial, des de la perspectiva de la doble i la triple insularitat.

TÍTOL I LA BONA ADMINISTRACIÓ

CAPÍTOL I ACCESSIBILITAT, ADMINISTRACIÓ ELECTRÒNICA I SIMPLIFICACIÓ

SECCIÓ 1a ACCESSIBILITAT I CIUTADANIA

Article 4. Informació a la ciutadania

1. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i els ens del sector públic instrumental han de garantir a la ciutadania el dret a la informació administrativa, com a primer esglao del concepte d'accés, i, en general, el dret a tenir informació i a

conèixer les actuacions i les iniciatives d'actuació pública que emprèn en virtut de l'exercici de les seves competències i els serveis públics que ofereix.

2. En l'exercici d'aquest dret s'han de respectar els principis d'igualtat, universalitat i accessibilitat, amb especial atenció a l'accés a la informació per les persones amb discapacitats.

3. L'Administració de la comunitat autònoma i els ens del sector públic instrumental han de desenvolupar els mitjans electrònics més adequats per exercitar aquest dret a la informació, a més d'habilitar els mitjans pertinents perquè es pugui exercitar també de manera presencial i telefònica.

4. Els òrgans administratius de l'Administració de la comunitat autònoma i les entitats i empreses que en depenen han de donar a conèixer a la ciutadania els informes o les memòries anuals que recullen l'activitat que desenvolupen i els resultats de la seva gestió, que es publicaran, com a mínim, en la pàgina web de l'Administració de la comunitat autònoma.

5. L'exercici del dret a la informació que garanteix aquest article es troba sotmès als requisits i a les condicions que estableix la normativa vigent en matèria de protecció de dades, i les dades personals que la ciutadania proporcioni a l'administració en l'exercici d'aquest dret s'han d'utilitzar amb els fins i els límits que estableix aquesta normativa.

6. El dret a la informació que regula aquest article s'entén sens perjudici del dret a la informació especialitzada que sobre matèries concretes reconegui la normativa sectorial específica.

Article 5. Accés a arxius i registres

En relació a l'accés de la ciutadania als arxius i registres de l'Administració de la comunitat autònoma i dels organismes i les entitats que en depenen, com també als documents que es troben en poder seu, l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears:

- a) Ha de fer públiques en la pàgina web de l'administració, en un apartat específic, les condicions d'accés al conjunt d'arxius i registres.
- b) Ha de treballar per implantar progressivament l'ús de les noves tecnologies en l'accés a arxius i registres.

Article 6. Participació ciutadana

1. Per tal de promoure i garantir la participació ciutadana, l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears:

- a) Ha de fomentar la participació, individual o col·lectiva, en la vida política, econòmica, cultural i social de la comunitat autònoma i ha promoure la participació en els assumptes públics, especialment en relació amb la tramitació de noves lleis i en l'avaluació de les polítiques públiques. En aquest sentit, els projectes de llei han d'incloure un procés participatiu o de consulta i cada avaluació de les polítiques públiques ha de dur associada una acció d'escolta de la veu de la ciutadania. En cas d'impossibilitat de dur a terme aquest procés s'ha de motivar justificadament.
- b) Ha d'enfortir el teixit associatiu i la societat civil, ha d'impulsar la generació de la cultura i dels hàbits participatius entre la ciutadania i ha d'afavorir la reflexió col·lectiva sobre els assumptes que siguin objecte dels processos participatius, tot això garantint la pluralitat, el rigor, la transparència informativa i la veracitat.
- c) Ha de promoure el diàleg social com a factor de cohesió social i de progrés econòmic i el foment de l'associacionisme, del voluntariat i de la participació social.
- d) Ha d'establir vies de relació directa amb la ciutadania que, amb el subministrament previ de la informació veraç i suficient que es consideri, proporcionin informació

per tal d'adequar el disseny de les polítiques públiques a les demandes i inquietuds de la ciutadania.

- e) Ha d'afavorir els mecanismes de participació i de cultura democràtica, entre d'altres, mitjançant les noves tecnologies i ha de treballar per implementar progressivament processos de participació a través de mitjans electrònics.
- f) Ha de promoure la confecció d'uns pressuposts participatius, és a dir, la possibilitat que la ciutadania opini sobre l'ordre de prioritats en el capítol d'inversions mitjançant mecanismes de democràcia directa estructurats degudament o altres processos o instruments participatius. En aquest sentit i com a mínim, es donarà publicitat via electrònica de l'avantprojecte d'inversions del pressupost, perquè la ciutadania pugui fer efectiva aquesta participació directa dins un termini concret.

2. La ciutadania té dret a ser consultada de manera periòdica i regular sobre el seu grau de satisfacció respecte dels serveis públics. Per tal de complir aquest dret s'ha de fomentar l'ús d'instruments adequats, com ara les enquestes, els sondejos o els panells ciutadans. Els resultats d'aquestes consultes s'han de publicar en la pàgina web de l'administració.

SECCIÓ 2a ADMINISTRACIÓ ELECTRÒNICA

Article 7. Mitjans electrònics, informàtics i telemàtics

1. Es reconeix el dret de la ciutadania a relacionar-se amb l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears per mitjans electrònics, en els termes i d'acord amb els principis que estableix la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics, amb les garanties de disponibilitat, accés, integritat, autenticitat, confidencialitat, traçabilitat i conservació de les dades, com també de comunicació de la informació i els serveis que gestiona en l'àmbit de les seves competències.

2. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha de tenir com a prioritat l'ús de les tecnologies de la informació en l'activitat administrativa. En especial, ha de facilitar l'accés per mitjans electrònics de la ciutadania a la informació i al procediment administratiu, amb les limitacions que es deriven de la Constitució i de la resta de l'ordenament jurídic. La utilització dels mitjans electrònics no ha d'implicar, en cap cas, una minva dels drets ciutadans, com tampoc restriccions o discriminacions de qualsevol naturalesa en el seu accés als serveis públics.

3. Els documents, els serveis electrònics i les aplicacions que es posin a disposició de la ciutadania han de ser visualitzables, accessibles i funcionalment operables en unes condicions que permetin satisfer el principi de neutralitat tecnològica i evitin la discriminació a la ciutadania per raó de la seva elecció tecnològica. Igualment, s'ha de facilitar el desenvolupament i la implantació dels progressos tecnològics més avançats i útils per a les relacions amb la ciutadania.

4. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha de regular reglamentàriament la seu electrònica, que és l'adreça electrònica disponible per a la ciutadania a través de xarxes de telecomunicacions, de la qual té encomanada la titularitat, la gestió i l'administració. S'ha de crear una comissió, que s'ha de regular reglamentàriament, com a òrgan de coordinació i d'enllaç entre els òrgans i els organismes amb responsabilitat sobre la seu electrònica, respecte de continguts, disseny i qüestions tècniques de la seu. Aquesta comissió ha d'estar formada, com a mínim, pels directors i/o les directores generals competents en matèria de tecnologia i comunicacions, en matèria de qualitat dels serveis i en matèria de comunicació.

5. S'han de publicar a través de mitjans electrònics les disposicions i resolucions que, de conformitat amb la seva normativa reguladora, han de ser publicades, i s'han d'establir les mesures de seguretat necessàries que en garanteixin la veracitat i la integritat.

Qualsevol còpia impresa ha de contenir els mecanismes necessaris per poder accedir a l'original electrònic.

Article 8. Sistema de registre electrònic

1. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha de regular reglamentàriament el registre electrònic, que ha de permetre a la ciutadania presentar per mitjans electrònics les seves sol·licituds, escrits i comunicacions.

2. El registre electrònic de l'administració autonòmica pot rebre sol·licituds, escrits o comunicacions adreçats a altres administracions, d'acord amb el que estableixen la normativa bàsica de procediment administratiu i els convenis de col·laboració que, a aquest efecte, se subscriguin.

Article 9. Expedient electrònic

1. L'administració autonòmica ha de promoure la generalització de l'expedient electrònic com a alternativa a l'expedient en paper, en els termes que estableixen la legislació bàsica i la normativa autonòmica que la desplegui.

2. En l'ordenació, els expedients electrònics han de respectar els principis d'integritat, d'accessibilitat i d'interconnexió amb altres documents, expedients o arxius electrònics.

Article 10. Arxiu electrònic

1. Els documents electrònics de l'administració autonòmica s'han d'arxivar per aquests mitjans en els termes que s'estableixin reglamentàriament, i és preceptiu conservar-los quan continguin informació o decisions rellevants per a drets o interessos.

2. S'ha de garantir la seguretat, la integritat, l'autenticitat, la confidencialitat, la qualitat, la protecció de dades i la conservació dels documents que s'hagin emmagatzemat i dipositat en arxius i dipòsits electrònics, com també la possibilitat d'accedir-hi i la localització.

3. Tot accés a un arxiu o dipòsit electrònic ha de ser controlat i s'han d'identificar els empleats i les empleades públics i les persones que en siguin usuàries.

4. S'han d'arbitrar mesures tècniques que garanteixin la conservació adequada i el possible trasllat dels documents a nous formats i suports.

Article 11. Utilització de mitjans electrònics per òrgans col·legiats

1. Els òrgans col·legiats que hagi creat l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i que estiguin integrats en la seva totalitat per representants dels seus òrgans i entitats dependents han d'utilitzar preferentment mitjans electrònics per al seu funcionament.

2. En cas que s'hagi optat per utilitzar mitjans electrònics, la convocatòria de les sessions, l'ordre del dia i la documentació relativa als assumptes que l'integrin s'han de comunicar als membres per correu electrònic en l'adreça que a aquest efecte hagin designat, sens perjudici de la utilització d'altres mitjans de comunicació electrònics i amb independència que hagin donat el seu consentiment exprés per utilitzar aquesta manera de citació.

3. Les actes, els llibres d'acords i altres documents dels òrgans col·legiats han d'estar arxivats electrònicament com a mínim i amb totes les garanties adequades per a la seva autenticitat i conservació.

Article 12. Transmissió de dades, interoperabilitat, cooperació i col·laboració administrativa

1. L'administració autonòmica de les Illes Balears ha de facilitar a les altres administracions l'accés per mitjans electrònics a les dades de què disposa. Així mateix, s'ha

de fomentar l'accés per mitjans electrònics a les dades de què disposin les administracions local i estatal. Aquest precepte s'entén sens perjudici del compliment de la normativa en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

2. Les eines de l'administració autonòmica electrònica han de garantir la seva compatibilitat amb els mitjans d'identificació, autenticació i documents electrònics de la resta d'administracions.

SECCIÓ 3a SIMPLIFICACIÓ ADMINISTRATIVA

Article 13. Millora de la regulació

1. S'ha d'impulsar l'avaluació de l'impacte normatiu que té en la societat la regulació ja existent, especialment quant a les conseqüències econòmiques en la ciutadania i el teixit empresarial derivades de la seva aplicació. S'ha d'impulsar la simplificació normativa, la qual cosa implica la revisió sistemàtica de la legislació per tal de garantir la qualitat formal de les normes i el fet que estiguin escrites en termes clars, precisos i accessibles per a la ciutadania. En aquest sentit, s'han d'adoptar mesures que tendeixin a reduir el nombre de normes reguladores i la seva dispersió i s'han de fomentar els texts refosos.

2. *Derogat*²

Article 14. Inventari i simplificació de procediments

1. Cada entitat o organisme a què es refereix aquesta llei ha de confeccionar un inventari dels procediments administratius de la seva competència i l'ha de mantenir constantment actualitzat.

2. Amb caràcter anual, cada entitat o organisme ha de publicar en la pàgina web de l'Administració de la comunitat autònoma la relació de procediments de la seva competència i les seves principals característiques, entre les quals hi ha d'haver els terminis de gestió.

3. Cada entitat o organisme ha de simplificar els procediments de la seva competència i ha de reduir al màxim les càrregues administratives. S'han d'utilitzar tècniques i mètodes que persegueixin la simplificació de tràmits, l'eliminació de procediments innecessaris i la reducció de temps.

4. S'ha de potenciar el desenvolupament del programa d'actuació per a la reducció de càrregues i la simplificació administrativa, que ha de concretar les actuacions per desenvolupar en aquest sentit, com també la temporalització i el cronograma d'aquestes actuacions per complir els objectius establerts per la Comissió Europea i el Govern de l'Estat.

Article 15. Gestió i millora contínua dels processos

1. En l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'han d'identificar i d'estandarditzar tots els processos transversals, és a dir, els que afecten més d'una conselleria, com també s'han de mesurar i millorar especialment, d'acord amb les pautes de la millora de la qualitat, aquells que han de seguir i aplicar totes les secretaries generals, tal com especifica la secció 1a del capítol III del títol I d'aquesta llei.

2. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha d'impulsar d'ofici la gestió per processos, com també la revisió i el redisseny d'aquests últims, mitjançant l'eliminació d'aquelles activitats que no afegeixen valor al procés, per tal d'assolir millores en la qualitat dels serveis, l'eficàcia i l'eficiència.

² Apartat derogat per la Llei 1/2019, de 31 de gener (§4), esmentada en la nota 1.

3. El Comitè de Gerència del Sistema de Gestió per Processos, creat a aquest efecte, és el responsable del bon funcionament i de la millora contínua, entre d'altres, de tots els processos generals de les secretaries generals i dels transversals de tota l'Administració de la comunitat autònoma, així com de l'impuls a la simplificació i a la reducció de càrregues administratives.

Article 16. Aportacions documentals

1. La ciutadania té el dret de no aportar dades ni documents no exigits per les normes o que ja són en poder de qualsevol organisme de l'administració autonòmica o que han de ser expedits per aquesta. En aquest sentit, l'administració ha de garantir que les persones interessades no hagin d'aportar documents que ja són en poder seu. Si escau, l'administració pot sol·licitar que s'identifiqui l'expedient en el qual es troba el document. En particular, no es pot exigir la presentació d'originals ni còpies compulsades d'aquella documentació i informació que, encara que sigui necessària per resoldre el procediment, sigui en poder de l'administració actuant o es pugui comprovar per tècniques telemàtiques. Així mateix, no s'ha d'exigir la presentació d'originals ni còpies compulsades en el cas de procediments electrònics, per a la qual cosa és aplicable la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics.

2. Per garantir el que disposa l'apartat anterior, l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha de promoure els mecanismes d'interconnexió telemàtica que facin possible el reconeixement d'aquest dret i ha de treballar per tal que els documents que siguin en poder d'una administració diferent de l'actuant, però disponibles per mitjans electrònics, tampoc no hagin de ser aportats per la persona interessada, dins els límits de la normativa de protecció de dades de caràcter personal.

3. Amb la finalitat de millorar la qualitat dels serveis públics i de contribuir a fer efectiu el contingut de l'article 35.f) de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, del règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, es crea el Catàleg de simplificació documental com a inventari públic de documents l'obligació d'aportació dels quals queda suprimida o substituïda per la presentació de declaracions responsables. Si amb posterioritat a la seva entrada en vigor es pretén suprimir o substituir l'obligació d'aportar un altre tipus de document, aquesta supressió o substitució s'ha d'efectuar mitjançant la seva inclusió en el Catàleg de simplificació documental per ordre del conseller o la consellera competent en matèria de simplificació administrativa i a iniciativa de les conselleries competents en la matèria afectada. El Catàleg de simplificació documental ha de recollir, en tot cas, el document o els documents l'obligada presentació dels quals se suprimeix o substitueix, els registres o fitxers automatitzats concrets en què apareixen les inscripcions dels documents o les dades, com també els procediments administratius, si escau, exclosos d'aquesta mesura. A més de la seva publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, el contingut del Catàleg s'ha de posar a disposició de les persones interessades en la pàgina web de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Article 17. Grup d'impuls per a la simplificació i la reducció de càrregues administratives

El grup d'impuls per a la simplificació i la reducció de càrregues administratives és l'encarregat d'estudiar, dissenyar i posar en marxa actuacions generals que tinguin com a objectiu agilitar tramitacions administratives, mitjançant la utilització de les eines organitzatives, de qualitat, d'administració electrònica i jurídiques per redissenyar i simplificar els processos i procediments, com també les tècniques de gestió per reduir càrregues administratives.

CAPÍTOL II TRANSPARÈNCIA EN LA GESTIÓ

Article 18. Concepte i abast

En tots els processos de gestió s'ha d'actuar sota el principi de transparència i s'ha de fer pública tota la informació que la llei permeti, especialment la manera de fer-ne publicitat i de facilitar-hi l'accés a la ciutadania. Aquesta transparència s'ha d'observar principalment en l'adjudicació i l'execució dels contractes, en la signatura de convenis de col·laboració, tant els subscrits amb altres administracions públiques com amb entitats privades, i en la concessió d'ajuts i subvencions.

Article 19. Contractació pública

1. Els òrgans de contractació de les entitats compreses en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei han de donar als operadors econòmics un tractament igualitari i no discriminatori i han d'actuar amb transparència i amb vigilància estricta del compliment de la normativa bàsica estatal en matèria de contractes del sector públic i de la normativa autonòmica corresponent.

2. Cada òrgan de contractació, una vegada adjudicat el contracte, ha de publicar, en l'espai web a aquest efecte, és a dir, en el "Perfil del contractant", en format reutilitzable, els aspectes següents, sempre que, d'acord amb la normativa aplicable en cada tipus de procediment, hi siguin:

- a) Els licitadors.
- b) Els criteris d'adjudicació i la seva ponderació.
- c) El quadre comparatiu de les ofertes econòmiques, de les propostes tècniques i de les millores, si escau, que ofereix cada licitador.
- d) La puntuació obtinguda per cada oferta, amb el detall de l'atorgada per a cadascun dels criteris d'adjudicació i el resum de la motivació de la valoració obtinguda.
- e) L'adjudicatari.
- f) Les modificacions del contracte adjudicat que representin un increment igual o superior al 20 % del preu inicial del contracte, si escau.
- g) La cessió de contracte, si escau.
- h) La subcontractació, si escau.

3. En els casos que, d'acord amb la normativa legal de contractació del sector públic que ha de desenvolupar el Govern de les Illes Balears, obliguin a la publicació de la convocatòria en el butlletí oficial corresponent, es publicarà també en forma d'anunci, a càrrec de l'adjudicatari, en un dels diaris de major difusió la informació dels apartats a), c) i e) del punt 2 anterior.

4. El requisit de donar publicitat mitjançant el 'Perfil del contractant' s'ha de complir en el cas de tots els contractes, siguin quins siguin la qualificació i el procediment per tramitar-los, incloent-hi els contractes menors la quantia dels quals superi la xifra de 25.000 euros en els contractes d'obres i de 9.000 euros en la resta de contractes.

5. La informació s'ha de mantenir disponible en la pàgina web de l'administració autonòmica durant tot l'exercici pressupostari. Igualment, s'ha de mantenir disponible en la pàgina web la informació referida a l'exercici immediatament anterior.

6. No és procedent divulgar la informació facilitada pels operadors econòmics que aquests mateixos hagin designat com a confidencial. Aquesta informació inclou, en particular, els secrets tècnics o comercials i els aspectes confidencials de les ofertes.

7. Així mateix, s'eximeix de complir el requisit de publicitat, a més dels casos en què la normativa legal en matèria de contractes del sector públic així ho disposa, en els supòsits en què la divulgació de la informació relativa a l'adjudicació del contracte constitueixi un obstacle per aplicar la legislació, sigui contrària a l'interès públic o perjudiqui els interessos

comercials legítims dels operadors econòmics públics o privats, o pugui perjudicar la competència lleial entre aquests últims; en cada cas, s'ha de motivar la concurrència d'aquestes circumstàncies.

Article 20. Gestió de serveis públics

Els plecs de clàusules administratives dels contractes de gestió de serveis públics han de contenir les previsions necessàries per garantir, com a mínim, els drets següents de les persones usuàries:

- a) A presentar queixes sobre el funcionament del servei, que han de ser contestades de manera motivada i individual.
- b) A obtenir una còpia segellada de tots els documents que presentin en les oficines de la concessionària, en relació amb la prestació del servei.
- c) A utilitzar, a elecció seva, qualsevol de les llengües oficials de la comunitat autònoma en les seves relacions amb l'entitat concessionària i amb els seus representants i treballadors i treballadores.
- d) A accedir a tota la informació que sigui en poder de la concessionària i sigui necessària per formular queixes o reclamacions sobre la prestació del servei. En queden exclosos els documents que afectin la intimitat de les persones i els relatius a matèries protegides pel secret comercial o industrial, com també, en general, aquells que estiguin protegits per la normativa en matèria de protecció de dades de caràcter personal.
- e) A exigir a l'administració l'exercici de les seves facultats d'inspecció, de control i, si escau, de sanció per resoldre les irregularitats en la prestació del servei.
- f) A ser tractades d'acord amb el principi d'igualtat en l'ús del servei, sense que hi pugui haver discriminació ni directa ni indirecta per cap raó.

Article 21. Convenis de col·laboració

1. Els òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i els ens del sector públic instrumental autonòmic han de trametre al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, en els primers vint dies dels mesos de gener, maig i setembre de cada any, una relació dels convenis de col·laboració subscrits en el quadrimestre anterior, tant si és amb una altra administració pública com amb una entitat privada.

2. Els òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i els ens del sector públic instrumental autonòmic han de fer pública, en la pàgina web institucional i en els primers vint dies dels mesos de gener, maig i setembre de cada any, una relació dels convenis subscrits referida al quadrimestre anterior, sens perjudici de la inscripció en el Registre de convenis i acords. La informació s'ha de mantenir disponible a Internet durant tot l'exercici pressupostari. Igualment, s'ha de mantenir disponible a Internet la informació referida a l'exercici immediatament anterior.

3. En l'expedient administratiu s'ha de motivar la utilització de la figura del conveni de col·laboració i les raons que impedeixin la concurrència de l'oferta i excloguin la subscripció d'un contracte administratiu o la concessió d'una subvenció. La motivació s'ha de publicar en la forma que estableix el paràgraf anterior.

Article 22. Règim d'ajuts i subvencions

1. La gestió de subvencions i ajuts públics concedits per l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'ha d'ajustar especialment als principis d'eficàcia, en el compliment dels objectius fixats per l'administració atorgant, i d'eficiència, en l'assignació i la utilització de recursos públics, com també de publicitat, concurrència, objectivitat, transparència, igualtat i no-discriminació, amb les úniques excepcions previstes en la normativa bàsica estatal de subvencions i en la normativa autonòmica corresponent.

2. Cada òrgan de l'Administració de la comunitat autònoma o ens del sector públic instrumental que dugui a terme activitats de foment mitjançant l'atorgament de fons públics ha de publicar en la pàgina web de l'administració autonòmica:

- a) Una relació actualitzada de les línies d'ajuts o subvencions que s'hagin de convocar durant l'exercici pressupostari, amb indicació dels imports que s'hi destinen, l'objectiu o la finalitat i la descripció dels possibles beneficiaris.
- b) El text íntegre de la convocatòria dels ajuts o les subvencions.
- c) Les concessions d'aquests ajuts o subvencions, dins el mes següent al de la notificació o la publicació, amb indicació únicament de la relació dels beneficiaris, l'import dels ajuts i la identificació de la normativa reguladora.
- d) Les subvencions concedides sense promoure la publicitat i la concurrència, d'acord amb la normativa bàsica estatal de subvencions i la normativa autonòmica corresponent.

3. S'eximeixen de la publicació, a més dels casos i de les dades en què la normativa legal en matèria de subvencions així ho disposa, els supòsits següents:

- a) Quan la publicació de les dades del beneficiari, a causa de l'objecte de l'ajut, sigui contrària al respecte i a la salvaguarda de l'honor i la intimitat personal i familiar de les persones físiques, en virtut d'allò que estableixen la Llei Orgànica 1/1982, de 5 de maig, de protecció del dret a l'honor, la intimitat personal i familiar, i la pròpia imatge, i la Llei 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.
- b) Quan es tracti de dades que estiguin protegides pel secret comercial o industrial.
- c) Amb caràcter general, quan ho exigeixin o aconsellin raons substancials per l'existència d'un interès públic més digne de protecció, que, en tot cas, s'ha de motivar expressament.

4. El que estableix aquest article sobre la publicitat de les subvencions s'entén sens perjudici del que disposa la normativa bàsica estatal de subvencions i la normativa autonòmica corresponent.

CAPÍTOL III **ELS SISTEMES DE GESTIÓ I LA QUALITAT** **DE LES ORGANITZACIONS I DELS SERVEIS PÚBLICS**

SECCIÓ 1a **ELS SISTEMES DE GESTIÓ ORGANITZACIONAL**

Article 23. Qualitat en la gestió

1. L'Administració de la comunitat autònoma i els ens del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears han d'impulsar l'eficàcia i l'eficiència de les seves organitzacions mitjançant la generalització de la implantació dels sistemes de gestió segons els estàndards reconeguts de qualitat que, entre altres elements, incloguin els epígrafs següents:

- a) Lideratge per a la consecució d'objectius i presa de decisions amb fets i dades.
- b) Planificació estratègica i operativa i identificació de prioritats.
- c) Col·laboració i aliances.
- d) Participació dels empleats i les empleades.
- e) Incorporació d'eines tecnològiques a les funcions més pròximes a la perspectiva de la ciutadania.
- f) Formació dels empleats i les empleades i gestió del coneixent per a la millora contínua.
- g) Anàlisi de les expectatives de la societat i d'escolta de la ciutadania.
- h) Mecanismes actius de participació de la ciutadania.

- i) Estudi del clima laboral i de les opinions dels empleats i les empleades.
 - j) Identificació, millora i innovació en els processos.
 - k) Índexs de la perspectiva dels usuaris i de la ciutadania.
 - l) Sistema de comunicació interna.
 - m) Sistema de comunicació externa.
 - n) Publicació de dades sobre el compliment dels objectius i la percepció ciutadana.
2. El Govern ha desplegar reglamentàriament aquest article.

SECCIÓ 2a AVALUACIÓ D'ORGANITZACIONS I SERVEIS

Article 24. Concepte

L'administració autònoma i els ens del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears han d'impulsar la cultura de l'avaluació d'organitzacions i serveis com a eina de millora per conèixer-ne la maduresa organitzativa i com a garantia del seu enfocament a la ciutadania. L'avaluació de la qualitat de les organitzacions i els serveis públics persegueix:

- a) Identificar aquells aspectes i àrees de millora que permetin i afavoreixin l'evolució i el desenvolupament de les organitzacions, mitjançant la millora contínua.
- b) Mesurar el rendiment de les organitzacions i els serveis públics que es presten a la ciutadania, com també establir mecanismes d'eficiència.
- c) Assegurar la comparança, la cooperació i la competitivitat dels òrgans, els organismes i les unitats que presten serveis públics.
- d) Millorar la transparència i fer arribar a la ciutadania, en la seva condició de destinatària de l'activitat pública, informació sobre els nivells de qualitat prestats. En aquest sentit, es tindrà especialment en compte la transmissió actualitzada d'informació sobre la qualitat dels serveis als representants i les organitzacions socials, en aquells àmbits que siguin de la seva competència.

SECCIÓ 3a COMPROMISOS DE SERVEI I CARTES CIUTADANES

Article 25. Concepte

La construcció i la publicació dels compromisos de servei mitjançant cartes ciutadanes es concep com un instrument de transparència i de millora contínua de la qualitat dels serveis públics que presta cada entitat, òrgan o organisme, mitjançant eines i processos de gestió, d'acord amb els estàndards de qualitat a què ha d'ajustar la seva activitat.

Article 26. Classes i abast de les cartes ciutadanes

1. Les cartes ciutadanes poden ser de diferents classes, entre d'altres:
 - a) De drets: són cartes que recullen el conjunt de drets d'un determinat grup d'usuaris i usuàries en relació amb una política concreta i amb el seu desplegament mitjançant prestacions o serveis.
 - b) Marc: són cartes de mínims de qualitat que elaboren els serveis que es trobin compresos en xarxes de centres, oficines o unitats existents.
 - c) De servei: són cartes que estableixen els mínims de qualitat a què s'ha d'ajustar un servei determinat, que poden sorgir d'iniciatives prèvies de cartes marc o individualment si no formen part d'una xarxa.
 - d) De serveis electrònics: són cartes que han de publicar els organismes que disposen d'aquest tipus de servei, amb indicació de les seves especificacions tècniques.
 - e) Transversals o multiinstitucionals: són cartes de servei d'un procés o d'un servei que presta més d'una administració.
 - f) De compromisos: són cartes certificades o avaluades per un òrgan extern acreditat a aquest efecte.

2. L'abast de les cartes ciutadanes és obligatori en els casos següents:
 - a) Totes les unitats o tots els centres que presten serveis en xarxa han de disposar almenys d'una carta marc.
 - b) Totes les unitats o tots els centres de més de 25 treballadors han de disposar almenys d'una carta de servei.
 - c) Tots el processos transversals entre l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, les administracions insulars i/o les administracions locals han de disposar d'una carta de tipus transversal o multiinstitucional.

SECCIÓ 4a RECONeixEMENTS

Article 27. Concepte

1. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha de promoure el reconeixement als òrgans i ens que configuren l'administració i el sector públic instrumental, i a les persones que facin més esforços i aconseguixin millors resultats en la millora dels serveis públics mitjançant premis.

2. Els processos de regulació dels premis a la qualitat i a les bones practiques s'han de dissenyar per contribuir a la divulgació dels treballs de qualitat i gestionar aquest coneixement.

3. En cap cas els reconeixements o premis no tendran cost econòmic.

Article 28. Modalitats de premis

1. Les modalitats de premis són les següents:

- a) D'àmbit general de la comunitat autònoma de les Illes Balears:
 - Premi d'Excel·lència en la Gestió Pública, com a categoria autònoma del Premi Balear d'Excel·lència en la Gestió, orientat a incentivar l'excel·lència en les organitzacions públiques de les Illes Balears.
 - Premi de Bones Pràctiques a la Qualitat Pública de les Illes Balears, destinat a les organitzacions públiques i sense ànim de lucre de les Illes Balears, que té com a finalitat el reconeixement als òrgans, als organismes i a les unitats que arribin a un determinat nivell de maduresa organitzativa i que, mitjançant la seva activitat de millora, hagin incrementat la qualitat dels serveis que presten a la ciutadania.
- b) D'àmbit específic de l'Administració de la comunitat autònoma i dels ens del sector públic instrumental de les Illes Balears:
 - Premi de Bones Pràctiques a la Qualitat Pública, que té com a finalitat el reconeixement als òrgans, als organismes i a les unitats de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears que arribin a un determinat nivell de maduresa organitzativa i que, mitjançant la seva activitat de millora, hagin incrementat la qualitat dels serveis que presten a la ciutadania.
 - Premi a les Iniciatives de les Empleades i dels Empleats Públics, que té com a finalitat el reconeixement a aquells empleats i empleades que s'hagin distingit, especialment, en la presentació formal d'iniciatives, suggeriments o informes que, per ser innovadors o significar un important esforç d'anàlisi i d'obtenció de resultats, comportin directament o indirectament una millora en la qualitat dels serveis o en l'atenció de la ciutadania.

2. Es poden crear tantes categories com determinin les corresponents convocatòries.

Article 29. Convocatòries

1. El Premi d'Excel·lència en la Gestió ha de ser convocat de manera coordinada per les conselleries competents en matèria de qualitat, tant en l'àmbit de les empreses privades com en el dels serveis públics.

2. La resta de premis han de ser convocats per la conselleria competent en matèria de qualitat pública.

3. Les convocatòries corresponents s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, juntament amb les bases que n'han de regir la concessió.

TÍTOL II EL BON GOVERN

CAPÍTOL I LIDERATGE ÈTIC I INTEGRADOR

SECCIÓ 1a³ PRINCIPIIS DE BON GOVERN

SECCIÓ 2a CONFLICTE D'INTERESSOS

Article 34. Concepte

1. Hi ha conflicte d'interessos quan els membres del Govern i els alts càrrecs intervenen en les decisions relacionades amb assumptes en els quals conflueixin al mateix temps interessos del seu càrrec públic i interessos privats propis, de familiars directes o compartits amb terceres persones.

2. Als efectes d'aquesta llei, s'entenen per alts càrrecs els inclosos en la normativa autonòmica d'incompatibilitats.

Article 35. Dedicació exclusiva al càrrec públic

1. Els membres del Govern i alts càrrecs han d'exercir les seves funcions amb dedicació exclusiva i no poden compatibilitzar la seva activitat amb l'acompliment, per si mateixos o mitjançant substitució o apoderament, de qualsevol altre lloc, càrrec, representació, professió o activitat, tant si són de caràcter públic com privat, per compte propi o d'altri. El personal a què es refereix aquest article no pot compatibilitzar el seu càrrec o lloc de treball amb la condició de representant electe en col·legis professionals, cambres o entitats que tinguin atribuïdes funcions públiques o hi coadjuvin.

2. Així mateix, tampoc no poden percebre cap altra remuneració amb càrrec als pressuposts de les administracions públiques o entitats vinculades o que en depenguin, ni cap altra percepció que de manera directa o indirecta provingui d'una activitat privada.

3. En ambdós punts, s'han de tenir en compte les excepcions que marca la normativa reguladora d'incompatibilitats de membres del Govern i alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Article 36. Deure d'inhibició o d'abstenció

1. Els membres del Govern de les Illes Balears i els alts càrrecs s'han d'inhibir o d'abstenir de participar en la presa de decisions en les quals tinguin o puguin tenir interessos ells mateixos, els seus cònjuges o persones unides per relació anàloga, i qualsevol persona amb vincle de parentiu fins al segon grau de consanguinitat o afinitat.

2. L'incompliment d'aquest deure dona lloc a l'aplicació del règim de sancions previst en matèria d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma.

³ Secció derogada per la Llei 1/2019, de 31 de gener (§4), esmentada en la nota 1.

CAPÍTOL II TRANSPARÈNCIA I ACCIÓ DE GOVERN

SECCIÓ 1a TRANSPARÈNCIA POLÍTICA

Article 37. Concepte

1. Als efectes d'aquesta llei, la transparència política és el nivell d'accessibilitat i publicitat que el Govern ofereix a la ciutadania en relació amb les seves activitats públiques i la garantia de l'exercici del dret dels ciutadans i de les ciutadanes a la informació sobre el funcionament intern del Govern i les seves institucions, com també de tots els aspectes que afecten la gestió política.

2. Per assolir la transparència política, és necessari establir mesures de prevenció i control de conflictes d'interessos i mesures d'informació pública i de registre d'activitats, béns i drets dels alts càrrecs de l'administració i del Govern de les Illes Balears.

Article 38. Informació al Parlament

1. El Consell de Govern ha de donar a conèixer al Parlament de les Illes Balears el nomenament dels membres del Govern de les Illes Balears i dels alts càrrecs, com també el dels gerents de les empreses públiques o de qualsevol dels ens del sector públic instrumental.

2. El Parlament de les Illes Balears, segons els mecanismes que preveu el seu reglament, pot demanar una compareixença de la persona nomenada, amb la finalitat que pugui defensar la seva idoneïtat per al càrrec, així com el seu projecte per a l'acció de govern.

3. Els òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i els ens del sector públic instrumental autonòmic han de fer públic en la pàgina web institucional el currículum dels membres del Govern i dels alts càrrecs que els regeixen, respectivament. L'Oficina d'Avaluació Pública de les Illes Balears dictarà instruccions amb els models dels currículums a publicar.

Article 39. Informació sobre retribucions i declaracions patrimonials

1. Els membres del Govern i els alts càrrecs tenen l'obligació de formular una declaració patrimonial que abasti la totalitat dels seus béns, drets i obligacions, en els termes que reglamentàriament s'estableixin, i que quedarà sota la responsabilitat de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció.

2. Les retribucions que els membres del Govern i els alts càrrecs percebin per raó del seu càrrec han de ser objecte de publicitat oficial amb indicació expressa dels diferents conceptes retributius. Aquesta publicitat es farà a través de la pàgina web institucional.

3. També es donarà publicitat a les compensacions, els beneficis o les indemnitzacions que es rebin per qualsevol concepte vinculat amb l'exercici del càrrec públic.

Article 40. Obertura de dades

1. Per millorar la transparència i generar valor en la societat, el Govern de les Illes Balears es compromet a una obertura efectiva de les dades públiques que són en poder seu, no subjectes a restriccions de privacitat, seguretat o propietat.

2. La disposició del conjunt de dades en formats reutilitzables s'ha de fer de manera ordenada i seguint criteris de prioritat. S'ha de donar prioritat a la informació mercantil i empresarial, la informació geogràfica, la informació legal, l'estadística social i la informació de transport.

3. Els conjunts de dades s'han de facilitar sota llicències de propietat obertes, que en permetin la redistribució, la reutilització i l'aprofitament.

4. El compliment dels articles inclosos en aquesta secció s'entén sens perjudici del que estableixi la normativa en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

5. El Govern de les Illes Balears complirà el Reglament del Parlament de les Illes Balears en tot allò que faci referència a facilitar als diputats i a les diputades del Parlament de les Illes Balears el control de l'acció política del Govern.

SECCIÓ 2a
FORMES DE GESTIÓ, MARC REGULADOR
I RESPONSABILITAT SOCIAL

Article 41. Formes de gestió

El Govern de les Illes Balears ha de fer pública la seva estratègia sobre la forma de gestió de cada servei o activitat de la seva competència. A aquest efecte, ha de fer una relació exhaustiva de tots els serveis i les funcions que presta l'administració en el seu conjunt, n'ha d'indicar, en cada cas, la forma de gestió i la seva justificació, i n'ha de ponderar els criteris de responsabilitat, transparència, eficàcia i eficiència, entre d'altres.

Article 42. Qualitat normativa

*Derogat*⁴

Article 43. Responsabilitat social

1. L'Administració i els ens del sector públic de la comunitat autònoma de les Illes Balears han d'evidenciar la seva responsabilitat social incorporant les preocupacions socials i ambientals en les relacions amb la ciutadania i la societat, d'una manera general i més enllà de les seves competències sectorials, i en dos vessants:

- 1r. Mitjançant accions adreçades als treballadors i les treballadores, pel que fa a:
 - a) Organització del treball perquè les persones puguin millorar les seves habilitats professionals.
 - b) Foment de la formació permanent del personal.
 - c) Desenvolupament de mesures per a l'efectiva igualtat d'oportunitats entre homes i dones.
 - d) Facilitació de la conciliació de la vida professional, familiar i personal.
 - e) Establiment de mesures per prestar atenció a les persones víctimes de violència de gènere.
 - f) Previsió de la integració de les persones amb discapacitat i dels col·lectius en situació d'exclusió social.
 - g) Foment de la salut laboral.
 - 2n. Mitjançant accions adreçades als entorns, pel que fa a:
 - a) Incentiu als proveïdors perquè també siguin socialment responsables.
 - b) Enriquiment de l'entorn sociocomunitari amb accions de millora del medi ambient, de preservació del territori, de foment de la creativitat i de cohesió social i territorial.
 - c) Col·laboració en les pràctiques d'estudiants de formació professional i universitària.
2. El Govern ha de desplegar reglamentàriament aquest article.

SECCIÓ 3a
AVALUACIÓ DE POLÍTIQUES PÚBLIQUES

Article 44. Concepte

1. L'avaluació de polítiques públiques és un procés sistèmic d'observació, anàlisi i interpretació d'una intervenció pública de qualsevol tipus —pla, programa, projecte o altra acció—, per obtenir-ne un judici valoratiu del disseny, el funcionament, els resultats i els

⁴ Article derogat per la Llei 1/2019, de 31 de gener (§4), esmentada en la nota 1.

efectes, basat en evidències. La finalitat de l'avaluació és ser útil a la societat, com a eina de millora de la qualitat i l'eficàcia dels serveis públics.

2. L'avaluació és una activitat específica i amb identitat pròpia, clarament diferenciada d'unes altres com el control intern, l'auditoria financera, l'auditoria de gestió o el control pressupostari, però amb les quals manté una estreta relació de complementarietat.

3. L'avaluació ha d'aconseguir la participació efectiva de la ciutadania, el foment de l'aprenentatge i la innovació, la potenciació de la transparència mitjançant la rendició de comptes i, així, l'augment del nivell de confiança en l'administració pública.

Article 45. Criteris

1. L'avaluació de les polítiques públiques ha de seguir els criteris següents:

- a) Rellevància dels objectius perseguits d'acord amb l'interès general.
- b) Eficàcia, en el sentit de si s'han aconseguit els resultats desitjats.
- c) Eficiència, en el sentit de si s'han aconseguit els resultats amb un ús raonable i proporcionat dels recursos.
- d) Impacte generat per l'aplicació de la política.
- e) Sostenibilitat o permanència dels canvis o efectes positius en el temps.

2. A més d'aquests criteris, es poden aplicar altres factors d'anàlisi com ara la coherència, l'equitat, la capacitat de resposta, la conveniència, la cobertura i la rendibilitat, els quals s'aplicaran amb flexibilitat a cada cas concret.

Article 46. Abast

1. Cada òrgan de l'Administració de la comunitat autònoma i ens del sector públic instrumental de les Illes Balears pot acordar autònomament l'avaluació de les polítiques públiques que hagi dissenyat, executat o que executi en l'àmbit de les seves respectives competències.

2. No obstant això, el Consell de Govern ha de determinar anualment una relació d'intervencions públiques prioritàries de les quals l'Oficina d'Avaluació Pública de les Illes Balears, creada a l'efecte en el marc d'aquesta llei, ha de fer les avaluacions corresponents. En tot cas, ho seran totes aquelles intervencions públiques que superin la quantitat de cinc milions d'euros.

Article 47. Modalitats d'avaluació

L'avaluació de les polítiques públiques segons el moment en què es dugui a terme pot ser:

- a) Ex ante: durant la planificació o la programació d'una política pública.
- b) Intermèdia: durant l'aplicació de la política pública en el període programat.
- c) Ex post: amb posterioritat a l'execució de la política pública programada.

Article 48. Continguts de l'avaluació

Les avaluacions de les polítiques públiques han de tractar com a mínim dels aspectes següents:

- a) Necessitats detectades i que es pretenen resoldre.
- b) Objectius que es pretén aconseguir.
- c) Resultats assolits.
- d) Relació entre els tres elements anteriors.
- e) Efectes produïts.
- f) Impactes constatats i sectors sobre els quals s'han produït.
- g) Mitjans i recursos econòmics i humans emprats.
- h) Costos i relació amb els resultats assolits.
- i) Procediments triats per actuar i raons de la seva elecció.
- j) Grau de col·laboració interinstitucional en l'elaboració i el desenvolupament de la política.
- k) Grau de participació ciutadana en l'elaboració i el desenvolupament de la política.

- l) Opinió i valoració que han merescut per a la ciutadania les actuacions desenvolupades.
- m) Compliment de la legalitat i del dret que assisteix la ciutadania.

Article 49. Publicitat

1. Una vegada concloa l'avaluació, s'ha de trametre al registre d'avaluacions de l'Oficina d'Avaluació Pública de les Illes Balears, d'acord amb el que estableix l'article 51.
2. Els resultats de les avaluacions s'han de publicar, almenys, en la pàgina web de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

TÍTOL III OFICINA D'AVALUACIÓ PÚBLICA DE LES ILLES BALEARS

Article 50. Oficina d'Avaluació Pública de les Illes Balears

1. Amb la finalitat de coordinar i desenvolupar les accions d'avaluació de polítiques, plans i programes, organitzacions i serveis públics de les institucions públiques i els seus ens instrumentals de les Illes Balears es crea l'Oficina d'Avaluació Pública de les Illes Balears (OAPIB), sota la dependència directa de la conselleria competent en matèria de qualitat dels serveis, com a òrgan d'execució, de coordinació i de consulta.

2. L'OAPIB ha de desenvolupar les seves funcions amb plena autonomia funcional. L'OAPIB estarà integrada per funcionaris o personal laboral fix de qualsevol administració, designats a l'efecte pel Consell de Govern, oïdes les conselleries competents en matèria d'avaluació i de qualitat pública general i sectorial, per un període de cinc anys.

El director o la directora de l'OAPIB, que serà designat entre el personal al qual és d'aplicació l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, podrà tenir dedicació exclusiva a aquesta funció; reglamentàriament es determinarà la fórmula de serveis especials, comissió de serveis, excedència o similar que possibiliti aquesta dedicació exclusiva. La resta de membres de l'OAPIB compatibilitzarà aquesta tasca amb l'exercici del seu treball com a funcionari o laboral fix; reglamentàriament es determinaran la fórmula de compatibilització i les retribucions suplementàries que es puguin cobrar. En cap cas la creació i el funcionament de l'OAPIB no donaran lloc a un increment de plantilla de l'Administració de la comunitat autònoma per tal que suposarà la redefinició de funcions de llocs de treball ja existents.

3. El Consell de Govern ha d'establir reglamentàriament l'estructura de l'òrgan, les incompatibilitats, la situació administrativa i el règim que hi sigui aplicable.

Article 51. Funcions

1. L'OAPIB té les funcions següents:

1r. En matèria d'avaluació:

- a) Coordinar i homogeneïtzar totes les tasques referides a l'avaluació pública que es duguin a terme en l'àmbit de l'Administració de la comunitat autònoma i del sector públic instrumental de les Illes Balears.
- b) Dirigir i executar aquelles avaluacions que li siguin encomanades directament per la normativa.
- c) Dirigir i executar aquelles avaluacions que li encomani anualment el Consell de Govern, entre les quals obligatòriament es troben l'avaluació de la política d'integritat i el desenvolupament dels programes d'avaluació de l'acompliment.
- d) Desenvolupar, si escau, avaluacions referides a altres administracions públiques de les Illes Balears, mitjançant els mecanismes de col·laboració i cooperació necessaris.

- e) Incloure un esquema de cooperació interinstitucional, com a model de governança mitjançant la Xarxa Interadministrativa d'Avaluació i Qualitat.
 - f) Dur a terme, per mitjans propis o aliens, les activitats tècniques, d'estudi, editorials, formatives, informatives o promocionals que consideri adequades per complir les funcions que li són pròpies.
 - g) Gestionar un registre de les avaluacions de polítiques públiques i qualitat d'organitzacions i serveis públics que es duguin a terme a les Illes Balears. En aquest registre s'han d'inscriure els resultats de les diferents avaluacions descrites en aquesta llei i altres que determini el Govern de les Illes Balears, i s'han de publicar en la pàgina web de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- 2n. En matèria de seguiment i observació:
- a) Identificar i fer el seguiment de les millors pràctiques de gestió pública, tant en l'àmbit de l'Administració de la comunitat autònoma com de la resta d'entitats públiques de les Illes Balears i altres d'especial importància, amb la finalitat de promoure l'aprenentatge i l'intercanvi de coneixements.
 - b) Impulsar la realització dels estudis pertinents per recollir les expectatives i la valoració de la ciutadania sobre els serveis públics. Així mateix, ha de promoure que les conselleries recullin dades periòdicament sobre les expectatives i la valoració de la ciutadania referents als serveis públics de les seves competències respectives.
 - c) Elaborar anualment una memòria sobre l'índex de la qualitat global dels serveis públics a partir dels resultats d'avaluació o d'auditoria de qualitat de les organitzacions, dels informes de seguiment dels compromisos de serveis, dels informes relatius a queixes i suggeriments, i de la valoració de la ciutadania, entre altres informes o índexs de valoració. Aquests resultats i dades s'han de publicar en la pàgina web de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears. D'aquesta memòria se'n trametrà còpia al Parlament de les Illes Balears perquè en faci arribar un exemplar a cada grup parlamentari.

3r. *Derogat*⁵

2. Un desplegament posterior ha de concretar les funcions i el règim de funcionament d'aquesta oficina.

3. L'existència de l'OAPIB resta permanentment condicionada a la millora efectiva de l'eficiència de la gestió del Govern, l'Administració de la comunitat autònoma i els ens del sector públic instrumental de les Illes Balears.

4. L'OAPIB no pot interferir en el desenvolupament de la carrera administrativa.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera. Adscripció del Registre d'interessos i activitats i del Registre de patrimoni dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears

*Derogada*⁶

Disposició addicional segona

Tots els expedients de despesa superiors a 500 euros que es tramitin i es resolguin en relació amb dietes, despeses de representació o similars de membres del Govern o alts

⁵ Apartat derogat per la Llei 16/2016, de 9 de desembre (§7), esmentada en la nota 1.

⁶ Disposició derogada per la Llei 16/2016, de 9 de desembre (§7), esmentada en la nota 1.

càrrecs s'hauran de publicar, cada sis mesos, a la pàgina web institucional. Aquesta informació romandrà publicada mentre duri el mandat del membre del Govern o alt càrrec.

Disposició addicional tercera. Despesa pública

Aquesta llei no pot suposar cap increment de despesa pública.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA ÚNICA

Per al compliment del que es prescriu de l'article 7 al 12 d'aquesta llei, s'estableix un termini fins al 31 de desembre de 2012.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA ÚNICA

Queden derogades totes les disposicions d'igual o d'inferior rang que s'oposin al que estableix aquesta llei.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera. Govern en funcions

Derogada⁷

Disposició final segona. Modificacions de la Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears

La Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears queda modificada de la manera següent:

1. Se suprimeix l'apartat 1.e) de l'article 6.
2. La lletra c) de l'article 7 queda redactada de la manera següent:
«c) La participació, com a voluntari, en activitats solidàries d'entitats benèfiques sense ànim de lucre, sempre que no comportin cap tipus de menyscapte del compliment dels deures o les funcions corresponents.»
3. Se suprimeix la lletra d) de l'article 7.
4. S'afegeix, a continuació de l'article 7, un nou article que té la redacció següent:
«Article 7 bis. Activitats docents, culturals i científiques en els àmbits públic o privat
L'exercici dels càrrecs o dels llocs de treball a què es refereix aquesta llei ha de ser compatible, tant en l'àmbit públic com en el privat, amb les activitats següents, sempre que no comprometin la imparcialitat en les seves funcions i no comportin cap tipus de menyscapte del compliment dels deures o les funcions corresponents:
a) L'assistència ocasional com a ponent a seminaris, conferències, congressos, jornades de treball o estudi, o cursos de caràcter professional, sempre que no sigui conseqüència d'una relació laboral de prestació de serveis.
b) Les activitats ocasionals de caràcter cultural, científic o docent, com ara la impartició de classes en escoles oficials d'administració pública, sempre que no siguin conseqüència d'una relació laboral o de prestació de serveis.
c) La impartició de classes a la universitat amb caràcter de professor associat o professora associada.»

⁷ Disposició derogada per la Llei 1/2019, de 31 de gener (§4), esmentada en la nota 1.

5. Es modifica l'article 15 de la Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears, que té la redacció següent:
- «Article 15. Fets constitutius d'infracció
1. Es consideren infraccions del règim d'incompatibilitats i de control d'interessos establert per aquesta llei els fets o les conductes següents:
 - a) L'incompliment de les normes d'incompatibilitats a què es refereixen els articles 4 i 5 quan s'hagi produït dany manifest a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
 - b) La falsedat en les dades i en els documents que s'hagin de presentar o declarar d'acord amb allò que estableix aquesta llei.
 - c) L'incompliment de les normes d'incompatibilitat a què es refereixen els articles 4 i 5 quan no s'hagi produït dany manifest a l'administració autonòmica.
 - d) L'omissió o la no aportació de les dades i dels documents que s'hagin de presentar o declarar d'acord amb allò que estableix aquesta llei.
 - e) L'incompliment del deure d'inhibició o d'abstenció en els casos que una norma així ho exigeixi.
 - f) La no declaració d'activitats o béns patrimonials en els registres corresponents en el termini establert quan, requerit a aquest efecte, no es produeixi la rectificació corresponent.
 2. Els fets o les conductes a què es refereixen les lletres a) i b) són constitutius d'infraccions molt greus; els descrits en les lletres c), d) i e) són constitutius d'infraccions greus; i, finalment, la conducta assenyalada en la lletra f) és constitutiva d'infracció lleu.»

Disposició final tercera. Modificació de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears

La Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears, queda modificada de la manera següent:

1. L'apartat 2 de l'article 2 queda redactat de la manera següent:

«2. El president o la presidenta rep el tractament de senyor o senyora i té dret a utilitzar la bandera de la comunitat autònoma de les Illes Balears com a guió i als honors corresponents al càrrec.»
2. L'apartat 3 de l'article 26 queda redactat de la manera següent:

«3. Els consellers o les conselleres reben el tractament de senyor o senyora i tenen dret als honors que els corresponen per raó del càrrec.»
3. La disposició addicional primera queda redactada de la manera següent:

«Les persones que hagin ocupat el càrrec de president o presidenta de les Illes Balears tenen dret a rebre, amb caràcter permanent, les atencions honorífiques i protocol·làries corresponents, sempre que no hagin cessat per alguna de les causes establertes en les lletres f) i h) del punt 1 de l'article 6 d'aquesta llei, ni per sentència ferma amb declaració de culpabilitat per qualsevol delictes.»

Disposició final quarta. Desplegament reglamentari

Es faculta el Govern de les Illes Balears per dictar les disposicions reglamentàries que siguin necessàries per desplegar i executar aquesta llei.

Disposició final cinquena. Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

§14

LLEI 7/2010, DE 21 DE JULIOL, DEL SECTOR PÚBLIC INSTRUMENTAL DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

(BOIB núm. 112, de 29 de juliol de 2010;

BOE núm. 201, de 19 d'agost de 2010)¹

Títol preliminar – Disposicions generals	322
Capítol I – Objecte, àmbit d'aplicació i classificació dels ens que integren el sector públic instrumental	322
Capítol II – Requeriments previs a la creació dels ens instrumentals	322
Capítol III – Règim econòmicofinancer	323
Capítol IV – Òrgans de direcció i recursos humans	330
Capítol V – Règim de contractació i patrimonial	333
Capítol VI – Règim d'assessorament jurídic i de defensa en judici	334
Títol I – Organismes públics	334
Capítol I – Disposicions generals	334
Capítol II – Organismes autònoms	337
Capítol III – Entitats públiques empresarials	338
Títol II – Organismes de naturalesa privada de titularitat pública	339
Capítol I – Disposicions generals	339
Capítol II – Societats mercantils públiques	339
Capítol III – Fundacions del sector públic	341
Títol III – Consorcis	342
Disposicions addicionals	344
Disposicions transitòries	349
Disposició derogatòria única	351
Disposicions finals	351

¹ Aquesta Llei ha estat modificada, entre d'altres, per les disposicions següents: Decret llei 1/2011, de 29 de juliol, de modificació de l'article 20.3 de la Llei 7/2010, de 21 de juliol (BOIB núm. 115, de 30 de juliol); Llei 9/2011, de 23 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2012 (BOIB núm. 195 Ext., de 30 de desembre); Decret llei 3/2012, de 9 de març, de mesures urgents per a la reestructuració del Servei de Salut de les Illes Balears (BOIB núm. 37, de 10 de març); Decret llei 5/2012, d'1 de juny, de mesures urgents en matèria de personal i administratives per a la reducció del dèficit públic del sector públic de la comunitat autònoma de les Illes Balears i d'altres institucions autonòmiques (BOIB núm. 79 Ext., d'1 de juny); Llei 15/2012, de 27 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2013 (BOIB núm. 195, de 29 de desembre); Llei 13/2014, de 29 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2015 (BOIB núm. 178, de 30 de desembre); Llei 12/2015, de 29 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2016 (BOIB núm. 189 Ext., de 30 de desembre); Llei 18/2016, de 29 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2017 (BOIB núm. 164, de 31 de desembre); Llei 13/2017, de 29 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2018 (BOIB núm. 160 Ext., de 29 de desembre); Llei 14/2018, de 28 de desembre, de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2019 (BOIB núm. 163, de 29 de desembre), i Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears (§4).

TÍTOL PRELIMINAR DISPOSICIONS GENERALS

CAPÍTOL I OBJECTE, ÀMBIT D'APLICACIÓ I CLASSIFICACIÓ DELS ENS QUE INTEGREN EL SECTOR PÚBLIC INSTRUMENTAL

Article 1. Objecte

Aquesta llei regula el règim general d'organització i de funcionament del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Article 2. Àmbit d'aplicació i naturalesa dels ens

1. Integren el sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears els ens que s'esmenten a continuació, sempre que estiguin sota la dependència o vinculació de l'Administració de la comunitat autònoma en els termes que preveu aquesta llei:

- a) Els organismes autònoms.
- b) Les entitats públiques empresarials.
- c) Les societats mercantils públiques.
- d) Les fundacions del sector públic.
- e) Els consorcis.

2. Les entitats esmentades en les lletres a) i b) de l'apartat anterior són organismes públics de naturalesa institucional amb personificació pública.

Les entitats esmentades en les lletres c) i d) de l'apartat anterior són organismes de titularitat pública de naturalesa institucional amb personificació privada.

Els consorcis tenen la consideració d'ens de naturalesa corporativa de base associativa amb personificació pública.

Article 3. Principis generals

Les entitats que integren el sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears estan sotmeses als principis de legalitat, servei a l'interès general, eficàcia, eficiència, estabilitat i transparència.

Article 4. Classificació del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears

El sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears es classifica en:

- a) El sector públic instrumental administratiu, integrat pels ens esmentats en les lletres a) i e) de l'article 2.1 d'aquesta llei.
- b) El sector públic instrumental empresarial, integrat pels ens esmentats en les lletres b) i c) de l'article 2.1 d'aquesta llei.
- c) El sector públic fundacional, integrat per les fundacions del sector públic, a què es refereix la lletra d) de l'article 2.1 d'aquesta llei.

CAPÍTOL II REQUERIMENTS PREVIS A LA CREACIÓ DELS ENS INSTRUMENTALS

Article 5. Requeriments previs a la creació dels ens

1. La creació i constitució de qualsevol dels ens a què es refereix l'article 2 ha d'anar precedida de l'elaboració d'un pla d'actuació inicial que ha d'incloure, almenys, els aspectes següents:

- a) Declaració expressa de l'objecte o la finalitat de l'ens, amb referència expressa als objectius necessaris i a les línies d'actuació adequades per assolir-los, com també a l'àmbit temporal en què preveu desenvolupar l'activitat, el qual, amb caràcter general, no pot ser inferior a cinc anys.
- b) Memòria que acrediti la conveniència i l'oportunitat de la seva creació, com també la inexistència d'un altre ens que pugui desenvolupar les funcions que es pretenen atribuir a l'ens de nova creació.
- c) Forma juridicoorganitzativa proposada i anàlisi valorativa de les altres formes jurídiques alternatives d'organització que s'han descartat, com també de la seva incidència en l'organització de la comunitat autònoma.
- d) Òrgans de govern.
- e) Pla estratègic, en què s'han de detallar els objectius concrets i les línies d'actuació.
- f) Previsions sobre els recursos humans necessaris per al seu funcionament, amb l'informe vinculant de la persona titular de la conselleria competent en matèria de funció pública.
- g) Previsions sobre recursos de tecnologies de la informació necessaris per al seu funcionament.
- h) Avantprojecte del pressupost corresponent al primer exercici.

2. A més, juntament amb el pla d'actuació inicial, s'ha d'incloure un estudi economicofinancer que ha de justificar la suficiència de la dotació prevista inicialment per al començament de la seva activitat i dels futurs compromisos per garantir-ne la continuïtat durant un període, almenys i amb caràcter general, de cinc anys, i que ha de fer referència expressa a les fonts de finançament de les despeses i inversions, com també a la incidència que tindrà sobre els pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

3. El pla d'actuació inicial i l'estudi economicofinancer esmentats en els apartats anteriors han de tenir l'informe preceptiu de la persona titular de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts, que pot demanar els informes addicionals que consideri oportuns.

4. Amb caràcter general, les entitats del sector públic instrumental autonòmic s'han d'autofinçar, de manera que els ingressos que es generin per la realització de les activitats pròpies del seu objecte o finalitat siguin suficients per cobrir majoritàriament les despeses i inversions que tenguin previst fer.

5. Correspon al Consell de Govern, a proposta de la conselleria a la qual s'hagi d'adscriure l'ens, l'adopció de l'acord mitjançant el qual s'aprovi el pla d'actuació inicial, l'estudi economicofinancer de l'ens i el pressupost corresponent al primer exercici. Aquest acord s'ha de prendre simultàniament a l'acord que aprovi el projecte de llei de creació de l'organisme públic o que autoritzi la creació de la resta d'ens.

CAPÍTOL III RÈGIM ECONOMICOFINANCER

SECCIÓ 1a DISPOSICIONS GENERALS

Article 6. Règim jurídic financer aplicable

1. Les entitats que integren el sector públic instrumental administratiu, a les quals es refereix l'article 4 a d'aquesta llei, esdevenen subjectes al règim general establert en la normativa economicofinancera de la comunitat autònoma de les Illes Balears i a la resta de normes legals i reglamentàries aplicables.

2. Les entitats que integren el sector públic instrumental empresarial i fundacional, a les quals es refereixen les lletres b) i c) de l'article 4 d'aquesta llei, han d'aplicar les normes específiques que, en relació amb aquestes entitats, s'estableixen en la legislació econòmicofinancera de la comunitat autònoma de les Illes Balears, a més de les establertes en aquesta llei.

SECCIÓ 2a PRESSUPOSTS

Article 7. Aprovació del primer pressupost

1. Tots els ens que formen part del sector públic instrumental de la comunitat autònoma han d'aprovar el seu primer pressupost de conformitat amb el que preveu l'article 5.5.

2. En tot cas, aquests ens no poden iniciar cap tipus d'activitat amb efectes econòmicofinancers si no tenen aprovat el pressupost del primer exercici.

Article 8. Modificació de les dotacions dels ens del sector públic empresarial i fundacional

1. L'ampliació de les dotacions en els pressuposts dels ens del sector públic instrumental empresarial i fundacional que, d'acord amb la normativa econòmicofinancera de la comunitat autònoma, tinguin caràcter limitatiu, s'ha de tramitar d'acord amb el procediment que s'estableixi reglamentàriament, i requereix l'existència de recursos adequats i suficients per al seu finançament, havent-se de justificar la modificació de l'estudi econòmic financer previst a l'article 5.2 d'aquesta Llei.

2. Amb caràcter general, no es poden transferir dotacions de despeses de capital a despeses corrents, llevat de les despeses de capital que, d'acord amb el pressupost de l'ens, estiguin finançades amb ingressos corrents derivats de l'activitat pròpia de l'ens.

Article 9. Compromisos de despeses en exercicis futurs dels ens del sector públic empresarial i fundacional

1. Les entitats del sector públic instrumental empresarial i fundacional poden formalitzar compromisos de despesa que hagin d'afectar les dotacions d'exercicis futurs, però els expedients que puguin implicar despeses superiors a 300.000 euros en exercicis futurs requeriran que s'emeti un informe previ i favorable de la direcció general competent en matèria de pressuposts a partir del moment en què el volum acumulat de compromisos de despeses en exercicis futurs de l'entitat superi el 30 % de la quantia total del seu pressupost per a l'exercici corrent, sense inclusió de les despeses de personal ni de les variacions d'actius i passius financers.

Reglamentàriament es poden establir normes de desplegament sobre la tramitació, els requisits i les condicions que s'han de complir per poder dur a terme aquests compromisos de despeses en exercicis futurs.

2. A aquests efectes, no es consideren compromisos de despeses en exercicis futurs les despeses que s'hagin previst pel seu import total en el pressupost de l'exercici corrent o d'exercicis anteriors, l'execució de les quals no hagi pogut finalitzar en l'exercici en curs.

Article 10. Recursos econòmics

Els ens instrumentals poden disposar dels recursos econòmics següents:

- a) Els béns i drets que constitueixin el seu patrimoni.
- b) Els productes i les rendes d'aquest patrimoni.
- c) Els ingressos ordinaris i extraordinaris que estiguin autoritzats a percebre, segons les disposicions per les quals es regeixen.

- d) Les transferències, corrents o de capital, que tenguin assignades en els pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears o d'altres administracions o entitats públiques.
- e) Les subvencions, corrents o de capital, que procedeixin de les administracions o entitats públiques.
- f) Les donacions, els llegats i qualsevol altra aportació, dinerària o no dinerària, que puguin percebre d'entitats privades i de particulars.
- g) L'endeutament a curt o a llarg termini, en els termes que prevegi la llei i, en particular, l'article 12 d'aquesta llei.
- h) Qualsevol altre recurs que se'ls pugui atribuir.

SECCIÓ 3a TRESORERIA I ENDEUTAMENT

Article 11. Gestió de la tresoreria

1. La coordinació i el control de la gestió de la tresoreria dels ens que integren el sector públic instrumental l'ha de dur a terme de manera centralitzada la direcció general competent en matèria de tresoreria o l'òrgan que, si escau, s'estableixi reglamentàriament.

El que disposa el paràgraf anterior s'ha d'entendre sense perjudici de les facultats de gestió de la tresoreria i d'administració dels recursos dels organismes autònoms i de determinats òrgans i entitats que, de conformitat amb la legislació de finances de la comunitat autònoma de les Illes Balears, estiguin atribuïdes, directament, als òrgans de la conselleria competent en matèria d'hisenda.

2. Les normes específiques de gestió de la tresoreria dels ens del sector públic instrumental i, en particular, les relatives a la col·locació dels excedents de tresoreria i la concessió de bestretes a favor de qualsevol dels ens esmentats per cobrir els desfasaments transitoris de tresoreria, com també la concessió de préstecs a terceres persones i l'adquisició d'actius financers, s'han de regular mitjançant una ordre de la persona titular de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

3. Així mateix, les normes específiques a què es refereix l'apartat anterior poden establir condicions per a l'obertura de comptes bancaris, com també per fer pagaments i cobraments. En tot cas, es consideren pagaments preferents els relatius a les nòmines del personal i càrregues de la Seguretat Social, els tributaris i, en general, els relatius a ingressos de dret públic, com també els vinculats amb entitats financeres.

4. Les entitats integrants del sector públic instrumental han de tenir un pla financer anual, en els termes i les condicions que s'estableixin per reglament.

Article 12. Normes en matèria d'endeutament i finançament de desfasaments de tresoreria

1. La coordinació i el control de l'endeutament dels ens que integren el sector públic instrumental, l'ha de dur a terme de manera centralitzada la direcció general competent en matèria de tresoreria o l'òrgan que, si escau, s'estableixi reglamentàriament.

2. Com a regla general, les operacions d'endeutament que formalitzin les entitats que integren el sector públic instrumental s'han de concertar amb un termini de reemborsament superior a un any i per al finançament d'operacions de capital.

3. El recurs a qualsevol forma d'endeutament a llarg termini i la concessió d'avalis per part dels ens que conformen el sector públic instrumental s'ha de preveure expressament en els estats numèrics i en el text articulat de les lleis de pressuposts generals de la comunitat autònoma.

4. Amb caràcter general, els dèficits de capital circulant dels ens del sector públic empresarial i fundacional, com també dels consorcis, que es posin de manifest en la liquidació dels seus pressuposts s'han de cobrir mitjançant transferència corrent amb càrrec

als crèdits pressupostaris de la conselleria d'adscripció, que pot ser pluriennal, amb un màxim de cinc exercicis, sempre que la primera anualitat s'imputi a l'exercici corrent i que la quantia de cada una de la resta d'anualitats sigui com a mínim del 20 % del dèficit que s'ha de cobrir.

5. Excepcionalment, i durant el temps en què s'ha de restablir l'equilibri del capital circulant d'acord amb l'apartat anterior, els ens que conformen el sector públic instrumental poden finançar els desfasaments transitoris de tresoreria mitjançant operacions d'endeutament amb un termini de reemborsament igual o inferior a un any, amb l'autorització prèvia de la persona titular de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts, sempre que el saldo viu acumulat de tot l'endeutament a curt termini de l'ens no superi el 10 % del seu pressupost d'ingressos corrents aprovat pel Parlament de les Illes Balears o, si n'és el cas, pel Consell de Govern.

Així mateix, el saldo viu acumulat de les operacions d'endeutament a curt termini dels ens del sector públic instrumental adscrits, directament o indirectament, a una mateixa conselleria, no pot excedir el 10 % del total de les despeses corrents de la conselleria corresponents a l'exercici en curs.

6. El Consell de Govern, per raons justificades d'interès públic prevalent, i a proposta de la persona titular de la conselleria competent en matèria d'hisenda, pot autoritzar la concertació d'operacions de pignoració de dipòsits bancaris, descoberts en comptes corrents i altres operacions financeres o de crèdit a curt termini distintes a l'endeutament a què es refereix l'apartat 5 anterior, com també modificar les anualitats i els percentatges a què es refereixen els apartats 4 i 5 anteriors.

7. El que s'estableix en els apartats 4 a 6 anteriors no és aplicable a les operacions de tresoreria que formalitzi l'Agència Tributària de les Illes Balears amb la finalitat de bestreure a les entitats locals el producte dels ingressos que els corresponguin en virtut de la gestió recaptadora que dugui a terme l'Agència Tributària. Això no obstant, la formalització d'aquestes operacions ha de ser autoritzada prèviament per la persona titular de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

SECCIÓ 4a COMPTABILITAT I SUBMINISTRAMENT D'INFORMACIÓ

Article 13. Comptabilitat i comptes anuals

1. Els ens inclosos en el sector públic instrumental administratiu han d'aplicar el Pla General de Comptabilitat Pública de la comunitat autònoma o la seva corresponent adaptació.

2. Els ens inclosos en el sector públic instrumental empresarial i fundacional, sense perjudici de l'obligació d'aplicar el Pla General de Comptabilitat corresponent, o les seves adaptacions sectorials, s'han d'ajustar a les especialitats que, per mitjà d'una ordre de la persona titular de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts, s'estableixin en aquesta matèria per raó de la seva integració en el sector públic de la comunitat autònoma.

3. Els ens amb pressupost propi que conformen el sector públic instrumental de la comunitat autònoma estan obligats a formular els comptes anuals en el termini màxim de tres mesos comptadors des del tancament de l'exercici i han d'aprovar definitivament els comptes anuals en els sis mesos següents al tancament de l'exercici, una vegada emès i presentat, si escau, el corresponent informe d'auditoria o de control financer.

4. Els estatuts de cadascun dels ens han de fixar els òrgans obligats a formular i a aprovar els comptes anuals. En defecte d'això, els comptes anuals han de ser formulats pels òrgans als quals correspongui l'administració i la gestió ordinària de l'ens i han de ser aprovats per aquells als quals correspongui la superior direcció i organització.

5. Els comptes anuals s'han de trametre a la Intervenció General en els deu dies posteriors a la seva formulació i a la seva aprovació.

6. Així mateix, els ens que conformen el sector públic instrumental de la comunitat autònoma han de formular, aprovar i trametre a la Intervenció General de la comunitat autònoma, juntament amb els comptes anuals, una liquidació del seu pressupost.

7. El que s'estableix en els apartats 3 a 6 anteriors s'ha d'entendre sense perjudici de les normes que siguin aplicables a les societats mercantils públiques i a les fundacions del sector públic en virtut de la legislació de dret privat en matèria de societats i de fundacions.

Article 14. Obligació de subministrament d'informació

1. Els ens públics instrumentals han de trametre a la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts, per mitjà de la conselleria d'adscripció, la documentació i els estats comptables necessaris per subministrar la informació adequada i suficient que permeti conèixer la seva situació economicofinancera i patrimonial, com també les seves dades principals de gestió i d'activitat.

2. Reglamentàriament es determinarà la informació que han de trametre aquests ens, com també la seva periodicitat. Correspon a la persona titular de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts, mitjançant una ordre, determinar el contingut dels documents i dels estats, com també els terminis per presentar-los.

3. Els ens obligats al subministrament d'aquesta informació que incompleixin aquesta obligació assumiran les responsabilitats legals i, en particular, financeres que, si n'és el cas, es derivin d'aquest incompliment.

SECCIÓ 5a

RÈGIM DE CONTROL INTERN

Article 15. Control permanent

1. Els ens que conformen el sector públic instrumental resten sotmesos al control de la Intervenció General de la comunitat autònoma, que ha d'exercir les funcions de centre de control intern d'acord amb el que s'estableix en aquesta llei, en la normativa economicofinancera de la comunitat autònoma i en la resta de normes legals i reglamentàries aplicables. Així mateix, la direcció general competent en matèria de pressupost pot demanar als ens del sector públic instrumental informació que sigui rellevant per verificar el compliment de les disposicions en matèria pressupostària.

2. La iniciació de qualsevol expedient de despesa per part de les entitats que integren el sector públic empresarial i fundacional, del qual es puguin derivar obligacions econòmiques per a l'entitat superiors a 50.000 euros, requereix l'autorització de la persona titular de la conselleria d'adscripció de l'entitat o, en el cas que ultrapassin la quantia de 500.000 euros, del Consell de Govern, a proposta de la conselleria d'adscripció. Aquesta autorització ha de tenir lloc prèviament a l'adopció del compromís jurídic corresponent, atesa la documentació que integri l'inici de l'expedient de despesa en cada cas, com també la informació addicional que, si s'escau i a aquest efecte, s'estableixi reglamentàriament.

3. Sense perjudici del que disposa l'apartat anterior, atesa l'activitat i el volum d'operacions de l'ens, o qualsevol altre motiu justificat que ho requereixi, la persona titular de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts, juntament amb la persona titular de la conselleria d'adscripció de l'ens, i amb l'informe previ de la Intervenció General, poden proposar al Consell de Govern que s'estableixi un sistema de control financer permanent de tota o de part de l'activitat economicofinancera de l'ens de què es tracti en cada cas.

En tot cas, els ens instrumentals el pressupost de despeses o estat de dotacions dels quals ultrapassi els 30 milions d'euros resten sotmesos al sistema de control financer permanent de tota la seva activitat.

(...) *Suprimir*²

Article 16. Comitè d'auditoria

1. Quan el tipus d'activitat d'un ens, el seu volum d'operacions o qualsevol altre motiu justificat ho faci recomanable, la persona titular de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts, juntament amb la persona titular de la conselleria d'adscripció de l'ens, i a proposta de la Intervenció General, poden acordar que es constitueixi un comitè d'auditoria a l'ens. Aquest acord s'ha de comunicar a l'ens afectat perquè l'òrgan al qual correspongui la superior direcció i organització d'aquest en quedi assabentat i nomeni el membre representant de l'ens a què es refereix l'apartat següent.

En tot cas, s'ha de constituir el comitè d'auditoria en els ens instrumentals el pressupost de despeses o estat de dotacions dels quals ultrapassi la quantia de 30.000.000 d'euros.

2. El comitè d'auditoria ha d'estar format per un membre de l'òrgan col·legiat superior de direcció i d'organització de l'ens sense càrrec directiu, pel representant de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts en aquest òrgan superior, per un representant designat per la Intervenció General, que ha de presidir el comitè, i per la persona titular de la secretaria general de la conselleria d'adscripció de l'ens, que actuarà amb veu i sense vot. El gerent o l'òrgan unipersonal equivalent de l'ens, com també, si n'és el cas, un representant de l'empresa d'auditoria externa, han d'assistir a les reunions del comitè amb veu i sense vot.

3. Són funcions del comitè d'auditoria les següents:

- a) Mantenir relacions amb l'auditor de comptes extern per a qualsevol qüestió relacionada amb el procés de desenvolupament de l'auditoria de comptes, com també fer el seguiment i la coordinació de la planificació, l'execució i la conclusió del control financer de l'ens.
- b) Debatre amb l'auditor extern l'informe provisional d'auditoria.
- c) Revisar el resultats de les auditories, internes i externes, les mesures correctives de gestió que s'han de prendre i l'aplicació d'aquestes.
- d) Informar i presentar a l'òrgan col·legiat superior de direcció i organització de l'ens els resultats de les auditories, de les mesures correctives que s'han de prendre, com també de l'aplicació d'aquestes.

Article 17. Control d'eficàcia i d'eficiència

1. Els ens públics instrumentals estan sotmesos al control d'eficàcia i d'eficiència, que ha d'exercir la conselleria d'adscripció, sense perjudici del que correspongui a la Intervenció General o a altres òrgans de la comunitat autònoma. Aquest control té per finalitat comprovar el grau de compliment dels objectius i la utilització adequada dels recursos assignats, com també el control del compliment dels compromisos específics que, si n'és el cas, hagi assumit l'ens en virtut de convenis, contractes programa o altres negocis jurídics.

2. Als efectes d'un desenvolupament efectiu del control a què es refereix l'apartat anterior, els ens han d'elaborar, anualment, un pla d'actuacions que ha d'incloure els objectius prevists per a l'exercici, els seus indicadors, les línies d'actuació necessàries per aconseguir-los, un pla economicofinancer i les previsions relatives a recursos humans i tecnologies de la informació, tot això en el marc del pressupost aprovat per a l'entitat per al mateix exercici. Aquest pla, l'ha d'aprovar l'òrgan col·legiat superior de direcció i d'organització de l'ens en el primer trimestre de l'exercici pressupostari corresponent, i s'ha

² Paràgraf suprimit per la Llei 9/2011, de 23 de desembre, esmentada en la nota 1.

de trametre a la persona titular de la conselleria d'adscripció, la qual n'ha de donar compte al Consell de Govern.

3. La valoració del grau de compliment del pla d'actuacions s'ha de reflectir en l'informe anual d'activitat i en la declaració de garantia de la gestió, als quals es refereix l'article 18.

Article 18. Auditoria interna, informe anual d'activitat i declaració de garantia de la gestió

1. Quan el tipus d'activitat d'un ens, el seu volum d'operacions o qualsevol altre motiu justificat ho faci recomanable, la persona titular de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts pot proposar al president o a l'òrgan unipersonal equivalent la creació d'una funció d'auditoria interna. L'auditor intern serà responsable de verificar el bon funcionament dels sistemes i dels procediments d'execució del pressupost de l'ens. Així mateix, l'auditor intern ha d'aconsellar la gerència de l'ens en matèria de gestió de riscos, particularment sobre l'eficàcia i l'adequació dels sistemes de gestió interns.

2. Simultàniament a l'aprovació dels comptes anuals, els gerents o òrgans equivalents dels ens del sector públic instrumental de la comunitat autònoma han de presentar a l'òrgan col·legiat superior de direcció i organització de l'ens i a la conselleria d'adscripció un informe anual d'activitat i signar una declaració de garantia i responsabilitat sobre les activitats dutes a terme per l'ens durant l'any anterior.

3. L'informe anual d'activitat ha d'incloure les dades relatives a les actuacions desenvolupades, els objectius aconseguits en els termes dels indicadors prevists, com també el compliment de les previsions relatives al pla econòmicofinancer, els recursos humans i les tecnologies de la informació. S'ha de trametre una còpia d'aquest informe a la persona titular de la conselleria competent en matèria d'hisenda.

4. La declaració de garantia i responsabilitat ha d'oferir una garantia raonable que els recursos assignats a les activitats de l'ens s'han aplicat a les finalitats previstes, respectant els principis de bona gestió financera i les normes aplicables; que els procediments de control intern de l'ens ofereixen garanties suficients; i que s'ha posat de manifest tota la informació rellevant per als interessos de l'ens o de la comunitat autònoma.

5. Els auditors interns i externs i el comitè d'auditoria tendran accés a tota la informació i documentació necessària per desenvolupar la seva activitat i especialment a l'informe anual d'activitat i a la declaració de garantia i responsabilitat del gerent.

6. En el mes de juliol de cada any, la persona titular de la conselleria d'adscripció ha de donar compte al Consell de Govern de les gerències que no han presentat l'informe anual d'activitat o la declaració de garantia i responsabilitat, o que ho han fet amb deficiències, i de les mesures adoptades o que es prevegin adoptar en relació amb el personal responsable d'aquests fets.

Article 19. Mesures addicionals de control

Quan les entitats del sector públic instrumental autonòmic incompleixin els deures de subministrament d'informació o el termini per formular o aprovar els comptes anuals, tinguin informes d'auditoria amb advertiments reiterats durant dos o més exercicis incompleixin la norma d'ajustament del dèficit de capital circulant a què es refereix l'article 12 o no reintegrin els fons autonòmics no utilitzats en els terminis fixats, el Consell de Govern, a proposta de la persona titular de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts, que ha d'informar prèviament la persona titular de la conselleria d'adscripció de l'ens, pot acordar l'establiment d'una o diverses de les mesures de control següents:

- a) La necessitat d'autorització prèvia de la persona titular de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts per tramitar i pagar a l'ens les transferències corrents i de capital pressupostades en la conselleria d'adscripció.

- b) La necessitat d'autorització prèvia de la persona titular de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts per iniciar la tramitació d'expedients d'aval de la comunitat autònoma o d'operacions de finançament en qualsevol de les seves modalitats.
- c) L'establiment de mecanismes específics d'auditoria i control financer permanent de l'ens, en el marc del que estableixen els articles 15.3, 16 i 18.
- d) La necessitat d'autorització prèvia del Consell de Govern o de la persona titular de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts per dur a terme tots, o una part, dels actes de gestió econòmicofinancera de l'ens.
- e) L'establiment del sistema de fiscalització prèvia per la Intervenció General de la comunitat autònoma de tota, o part, de l'activitat econòmicofinancera de l'ens.

CAPÍTOL IV ÒRGANS DE DIRECCIÓ I RECURSOS HUMANS

Article 20. Òrgans de direcció

1. Els òrgans superiors de direcció dels ens del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears són necessàriament:

- a) La presidència o l'òrgan unipersonal equivalent, en el cas d'organismes públics.
- b) El Consell d'Administració, el Patronat, la Junta de Govern o l'òrgan col·legiat equivalent.

2. Correspon a la presidència, si n'hi ha, la màxima representació de l'ens, i presidir a la vegada el Consell d'Administració, el Patronat, la Junta de Govern o l'òrgan equivalent.

3. El consell d'administració, el patronat, la junta de govern o l'òrgan equivalent han de tenir un mínim de 7 membres i un màxim de 13, segons la dimensió de l'entitat, entre els quals hi ha d'haver almenys un representant de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts. Amb caràcter general, la majoria dels membres d'aquest òrgan han de ser designats, directament o indirectament, per òrgans de l'Administració de la Comunitat Autònoma o d'ens del sector públic autonòmic.

Ha d'assistir a les sessions, en tasques d'assessorament jurídic dels òrgans directius, amb veu i sense vot, un representant de l'Advocacia de la Comunitat Autònoma, sens perjudici que aquesta pugui delegar les dites funcions en un membre del servei que tenguí atribuït l'assessorament jurídic de l'ens.

Els acords pels quals s'estableixin indemnitzacions per raó d'assistència a aquests òrgans col·legiats han de ser autoritzats prèviament per l'Administració de la Comunitat Autònoma, mitjançant una resolució conjunta de la persona titular de la conselleria d'adscripció i de la persona titular de la conselleria competent en matèria d'hisenda.

4. Així mateix, els ens del sector públic instrumental poden disposar d'una gerència, o òrgan unipersonal equivalent, per a la direcció, l'administració i la gestió ordinària de l'ens.

En el cas d'ens que no disposin de gerència, o òrgan unipersonal equivalent, les funcions i les responsabilitats atribuïdes en aquesta Llei a la gerència corresponen al conseller delegat o a l'òrgan que es prevegi a aquest efecte en els estatuts de l'entitat o que decideixi l'òrgan col·legiat superior, i, si no hi ha cap d'aquests òrgans, al president de l'entitat.

5. Juntament amb els òrgans de direcció esmentats, pot haver-hi, si així ho preveuen els estatuts o la normativa específica de l'ens, altres òrgans unipersonals de direcció vinculats amb els objectius generals de l'ens. Així mateix, sota els òrgans de direcció, pot haver-hi llocs de treball de personal directiu professional.

En tot cas, prèviament al nomenament o a la contractació dels gerents o dels altres òrgans unipersonals de direcció de l'ens, i també del personal directiu professional, han d'emetre informe la Direcció General de Pressuposts i Finançament i la Direcció General de Funció Pública i Administracions Públiques pel que fa, respectivament, als aspectes pressupostaris i de legalitat del nomenament o la contractació que es proposi.

6. En tot cas, el règim dels òrgans de direcció i del personal directiu professional de cada ens s'ha de sotmetre als límits que, d'acord amb el que preveu la disposició addicional cinquena, s'estableixin reglamentàriament.

Article 21. Nomenament, retribucions i règim jurídic de la gerència i dels altres òrgans unipersonals de direcció

1. Correspon al Consell de Govern, per mitjà d'un acord, el nomenament i el cessament de les persones titulars de la gerència i dels altres òrgans unipersonals de direcció dels organismes autònoms. El nomenament i el cessament s'han de fer a proposta de la persona titular de la conselleria d'adscripció de l'ens, oït prèviament l'òrgan col·legiat superior de direcció de l'ens, i s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* en el termini màxim de deu dies.

El nomenament o la contractació dels gerents i dels altres òrgans unipersonals de direcció de la resta d'ens instrumentals del sector públic autonòmic s'ha de fer d'acord amb el que estableixin la normativa aplicable i els estatuts de cada ens. En tot cas, el nomenament o la contractació i el cessament de qualsevol d'aquests òrgans unipersonals de direcció, quan no corresponguin al Consell de Govern, s'han de comunicar a aquest òrgan en el termini màxim de set dies, i els acords pels quals el Consell de Govern es doni per assabentat s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* en el termini màxim de deu dies.

2. Als titulars de la gerència i dels altres òrgans de direcció de l'ens els és aplicable la normativa reguladora del règim d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs i estaran sotmesos, amb caràcter general, a la relació laboral especial d'alta direcció.

3. El límit de la quantia total de les retribucions que, per qualsevol concepte, han de percebre els titulars de la gerència i dels altres òrgans de direcció dels ens del sector públic instrumental autonòmic no pot excedir la retribució íntegra anual establerta per als directors generals en les respectives lleis de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, llevat dels titulars de la gerència i dels altres òrgans de direcció del Servei de Salut de les Illes Balears i dels ens del sector públic instrumental adscrits a aquest organisme autònom.

4. Els titulars de la gerència i dels altres òrgans unipersonals de direcció de l'ens no perceben cap indemnització en el moment del seu cessament, excepte la que pugui correspondre'ls d'acord amb el que estableixen els paràgrafs següents d'aquest apartat.

L'extinció, per desistiment de l'empresari, dels contractes d'alta direcció únicament dona lloc a una indemnització no superior a set dies per any de servei de la retribució anual en metàl·lic, amb un màxim de sis mensualitats. El càlcul de la indemnització s'ha de fer tenint en compte la retribució anual en metàl·lic que en el moment de l'extinció es percebi com a retribució fixa íntegra i total, exclosos els incentius o complements variables.

No es té dret a cap indemnització quan la persona, el contracte d'alta direcció de la qual s'extingeixi per desistiment de l'empresari, tenguí la condició de funcionari de carrera o sigui empleat d'una entitat integrant del sector públic amb reserva de lloc de treball.

El desistiment s'ha de comunicar per escrit, amb un termini màxim d'antelació de quinze dies naturals. En cas d'incompliment del preavis esmentat, l'entitat ha d'indemnitzar la persona amb una quantia equivalent a la retribució corresponent al període de preavis incomplert.

Article 22. Règim del personal directiu professional

1. Les funcions de direcció tècnica, programació, coordinació, impuls i avaluació de les actuacions pròpies dels ens del sector públic instrumental es poden exercir per personal directiu professional. El nombre de llocs de feina i les funcions corresponents s'han d'establir per acord de l'òrgan col·legiat superior de l'ens o, en el cas d'entitats de dret públic sotmeses a l'àmbit d'aplicació de la legislació de funció pública de la comunitat autònoma, per mitjà dels corresponents instruments d'ordenació dels llocs de feina.

2. El personal directiu professional de naturalesa laboral dels ens del sector públic instrumental estarà sotmès a la relació laboral especial d'alta direcció. El personal directiu professional de les entitats de dret públic tindrà naturalesa funcionarial en els casos en què tenguin atribuïdes funcions que impliquin la participació en l'exercici de potestats administratives.

3. Les necessitats de personal directiu professional dels ens del sector públic instrumental s'han de preveure en el pla d'actuació i en l'estudi econòmicofinancer a què es refereix l'article 5 d'aquesta llei. La selecció d'aquest personal ha d'atendre els principis de mèrit i capacitat, com també criteris d'idoneïtat, i s'ha de dur a terme mitjançant procediments que garanteixin la publicitat i la concurrència. En tot cas, s'entendrà que es verifiquen els principis i criteris esmentats, i les exigències de publicitat i concurrència, quan el procediment de selecció verifiqui les mateixes normes que siguin aplicables al proveïment de llocs de feina per lliure designació del personal funcionari al servei de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, amb les adaptacions que calguin per raó de tractar-se d'un procediment de selecció i no de provisió.

Les convocatòries de selecció d'aquest personal han de ser objecte d'un informe previ de la conselleria competent en matèria de funció pública.

4. El personal directiu professional està subjecte a avaluació d'acord amb els criteris d'eficàcia i d'eficiència, de responsabilitat per la seva gestió i de control dels resultats en relació amb els objectius que els siguin fixats. Així mateix, a aquest personal li és aplicable el règim d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques.

5. La determinació de les condicions de treball del personal directiu professional dels ens del sector públic instrumental no té la consideració de matèria de negociació col·lectiva. El límit de la quantia total de les retribucions que, per qualsevol concepte, ha de percebre el personal directiu professional de naturalesa laboral no pot excedir la retribució íntegra anual establerta per als directors generals en les respectives lleis de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, llevat del personal directiu professional del Servei de Salut de les Illes Balears i dels ens del sector públic instrumental adscrits a aquest organisme autònom.

6. Sens perjudici de la facultat de desistiment unilateral de l'empresari, els òrgans competents per contractar el personal directiu professional han de vetlar perquè els contractes que se subscriguin amb aquest tipus de personal prevegin expressament que el cessament de l'òrgan que subscriu el contracte en nom de l'entitat impliqui l'extinció de la relació laboral, ja sia de manera immediata, ja sia diferida a una data certa a comptar des del cessament d'aquell òrgan.

En tot cas, en els contractes que se subscriguin amb el personal directiu professional de naturalesa laboral s'ha d'aplicar el mateix règim d'indemnitzacions que estableix l'apartat 4 de l'article 21 per als òrgans unipersonals de direcció.

Article 23. Règim del personal

1. El personal al servei dels ens del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears pot ser personal funcionari o personal laboral. L'exercici de

les funcions que impliquen la participació en l'exercici de potestats administratives correspon exclusivament al personal funcionari. En els ens del sector públic instrumental no es permet el nomenament de personal eventual.

2. El personal al servei d'aquests ens instrumentals es regeix per la legislació aplicable en cada cas i per les disposicions d'aquesta llei.

En tot cas, i com a mínim, és d'aplicació a tot el personal al servei d'aquests ens la regulació establerta en l'Estatut bàsic de l'empleat públic quant als deures dels empleats públics i el codi de conducta, els principis ètics, els principis de conducta, els principis rectors de l'accés a l'ocupació pública i les normes reguladores de la reserva de quota per a persones amb discapacitat.

Així mateix la selecció del personal s'ajustarà als sistemes i procediments que s'estableixen a la Llei de Funció Pública de les Illes Balears.

3. Sense perjudici del que estableix la Llei de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears per als organismes autònoms, els ens del sector públic instrumental han de disposar d'una relació de llocs de feina pròpia com a instrument d'ordenació dels seus recursos humans.

4. Reglamentàriament s'han d'establir els mecanismes per tal de controlar i vigilar el compliment dels principis i de les normes a què es refereixen els apartats anteriors d'aquest article, com també el compliment dels límits pressupostaris i d'ocupació en la contractació o en el nomenament del personal que es derivin de les lleis de pressuposts generals de la comunitat autònoma.

5. Les entitats del sector públic instrumental de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears que no disposen de comitè d'empresa o de delegats de personal han de sotmetre les ofertes públiques d'ocupació i les bases generals de les convocatòries de selecció de personal a la negociació en el si de les meses sectorials de negociació constituïdes a l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears que correspongui, en funció del sector d'activitat sanitari, d'ensenyament o de serveis generals de què es tracti en cada cas.

CAPÍTOL V

RÈGIM DE CONTRACTACIÓ I PATRIMONIAL

Article 24. Règim de contractació

El règim de contractació del sector públic instrumental és el que es preveu en la legislació de contractes del sector públic.

Article 25. Règim de patrimoni

1. El règim patrimonial del sector públic instrumental és, per a les entitats amb personificació pública, el que es preveu en la legislació sobre patrimoni de la comunitat autònoma de les Illes Balears, sens perjudici que totes les funcions inherents als procediments corresponents s'hagin d'exercir pels òrgans competents de cada entitat.

Això no obstant, els òrgans competents de cada entitat poden delegar l'exercici de les seves competències en els òrgans competents en matèria de patrimoni de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, cas en el qual l'eficàcia de la delegació queda condicionada a l'acceptació prèvia de l'òrgan a favor del qual es faci la delegació.

2. Pel que fa als ens amb personificació privada integrats en el sector públic instrumental de la comunitat autònoma, la gestió patrimonial d'aquests s'ha de regir per la legislació aplicable d'acord amb la seva naturalesa jurídica, sense perjudici de l'aplicació dels principis generals d'eficàcia, eficiència i transparència a què es refereix l'article 3 d'aquesta llei.

CAPÍTOL VI RÈGIM D'ASSESSORAMENT JURÍDIC I DE DEFENSA EN JUDICI

Article 26. Assessorament jurídic

1. L'assessorament jurídic dels ens instrumentals correspon, en primer terme, al personal propi que tenguí atribuïda aquesta funció en la relació de llocs de feina.

2. Això no obstant, la secretaria general de la conselleria d'adscripció de l'ens pot demanar a l'Advocacia de la comunitat autònoma que emeti un informe jurídic en casos d'especial transcendència, amb l'informe previ dels serveis jurídics de la conselleria, que s'ha de pronunciar sobre la transcendència de l'assumpte i sobre el fons de la qüestió des del punt de vista jurídic.

Article 27. Representació i defensa en judici

1. La representació i defensa en judici dels organismes autònoms correspon als advocats de la Direcció de l'Advocacia de la comunitat autònoma, llevat que la llei de creació de l'ens disposi l'existència d'un servei jurídic propi amb aquestes funcions.

2. La representació i defensa en judici de les entitats públiques empresarials i de les fundacions del sector públic només correspon als advocats de la Direcció de l'Advocacia de la comunitat autònoma si s'ha subscrit el conveni d'assistència jurídica corresponent.

3. La representació i defensa en judici de les societats mercantils públiques i dels consorcis correspon als advocats col·legiats que designin, llevat que, per a casos i àmbits concrets, el Consell de Govern o la persona titular de la conselleria d'adscripció de la Direcció de l'Advocacia de la comunitat autònoma acordi que correspon als advocats de l'Advocacia de la comunitat autònoma.

TÍTOL I ORGANISMES PÚBLICS

CAPÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

SECCIÓ 1a CONCEPTE I RÈGIM JURÍDIC

Article 28. Concepte

Són organismes públics els creats sota la dependència o vinculació de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears per dur a terme activitats d'execució o de gestió, tant administratives com de contingut econòmic, de la competència de l'Administració de la comunitat autònoma, les característiques de les quals justifiquin la seva organització i funcionament en règim de descentralització funcional.

Article 29. Personalitat jurídica i potestats

1. Els organismes públics tenen personalitat jurídica pública diferenciada i patrimoni propis, com també autonomia de gestió, en els termes que preveu aquesta Llei i en concordança amb la legislació de finances de la Comunitat Autònoma. Així mateix, els organismes públics disposen de tresoreria pròpia, amb excepció dels organismes autònoms.

2. En la seva esfera de competències, els corresponen les potestats administratives necessàries per al compliment de les seves finalitats, en els termes que prevegin els seus estatuts, llevat de la potestat expropiatòria.

Article 30. Classificació i adscripció dels organismes públics

1. Els organismes públics es classifiquen en organismes autònoms i entitats públiques empresarials.
2. Els organismes autònoms s'adscriuen a una conselleria a la qual correspon la direcció, l'avaluació i el control dels resultats de la seva activitat.
3. Les entitats públiques empresarials s'adscriuen a una conselleria o a un organisme autònom, que han d'exercir les funcions al·ludides en l'apartat anterior.

Article 31. Aplicació dels principis generals de l'administració pública

1. Els organismes públics s'han d'ajustar al principi d'instrumentalitat respecte de les finalitats i els objectius que tinguin específicament assignats.
2. Així mateix, pel que fa a l'organització i el funcionament, els organismes públics han d'aplicar els criteris següents:
 - a) Els organismes autònoms s'han d'atendre als criteris prevists per a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears en la normativa reguladora del seu règim jurídic.
 - b) Les entitats públiques empresarials s'han de regir igualment pels criteris establerts en la normativa esmentada en la lletra anterior, sense perjudici de les singularitats previstes en el capítol III d'aquest títol, en consideració a la naturalesa de les seves activitats.
3. No obstant el que estableix l'apartat anterior, la llei de creació de l'organisme públic pot reconèixer una especial autonomia o independència funcional de l'ens respecte de l'Administració de la comunitat autònoma per raó de les funcions que s'atribueixen a l'ens. En aquests casos, l'organisme s'ha de regir per la seva normativa específica en els aspectes precisos per fer plenament efectiva aquesta autonomia o independència.

Article 32. Impugnacions i reclamacions prèvies a la via civil o laboral

1. Contra els actes i les resolucions dictats pels òrgans dels organismes públics es poden interposar els recursos administratius prevists en la legislació reguladora del règim jurídic i del procediment administratiu en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
2. Les reclamacions prèvies en matèria de dret civil o laboral les ha de resoldre l'òrgan col·legiat superior de direcció de l'organisme públic, llevat que, pels seus estatuts, aquesta competència estigui atribuïda a un òrgan superior de la conselleria d'adscripció.

Article 33. Revisió d'ofici i declaració de lesivitat

1. Són competents per resoldre els procediments de revisió d'ofici dels actes nuls i declarar la lesivitat dels actes anul·lables els òrgans següents:
 - a) La persona titular de la conselleria d'adscripció de l'organisme respecte dels actes dictats per l'òrgan col·legiat superior de direcció de l'ens.
 - b) L'òrgan col·legiat superior de direcció de l'organisme, respecte dels actes dictats per la resta d'òrgans de l'ens.
2. En tot cas, la revisió dels actes en matèria tributària s'ha de regir pel que disposa la Llei general tributària i la resta de disposicions aplicables a aquesta matèria.

SECCIÓ 2a CREACIÓ, MODIFICACIÓ I EXTINCIÓ

Article 34. Creació

1. La creació dels organismes públics s'ha de fer per llei.
2. La llei de creació ha d'indicar en tot cas:
 - a) El tipus d'organisme que crea, amb la indicació de les seves finalitats generals.
 - b) Les funcions i competències de l'organisme, amb la indicació de les potestats administratives generals que aquest pugui exercir.

- c) La conselleria o l'organisme autònom a què inicialment s'adscriu.
- d) Si n'és el cas, els recursos econòmics i les particularitats del seu règim de personal, de contractació, patrimonial, economicofinancer, com també qualssevol altres que, per la seva naturalesa, exigeixin norma amb rang de llei.
- e) Pel que fa als organismes autònoms, la determinació de l'existència d'un pressupost propi i independent del pressupost de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears o, en defecte d'això, d'un pressupost integrat en el de l'Administració de la comunitat autònoma, de conformitat amb el que preveu l'article 40 d'aquesta llei.
- f) Si n'és el cas, el reconeixement exprés d'una especial autonomia o independència funcional de l'ens respecte de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears per raó de les funcions que ha d'exercir l'ens.

3. El Consell de Govern ha d'aprovar el projecte de llei de creació a proposta de la conselleria a la qual es prevegi adscriure l'organisme. A la proposta s'ha d'adjuntar el projecte d'estatuts de l'organisme, el pla d'actuació inicial, l'informe economicofinancer i la resta de documents a què es refereix l'article 5, que seran aprovats, si n'és el cas, conjuntament. La conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts ha d'emetre un informe preceptiu sobre la proposta d'aprovació i la documentació adjunta.

Article 35. Estatuts

1. Una vegada en vigor la llei de creació de l'organisme, el Consell de Govern, a proposta de la persona titular de la conselleria d'adscripció, i amb l'informe preceptiu de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts, ha d'aprovar els estatuts per decret.

2. Els estatuts dels organismes públics han de regular:

- a) Les funcions i competències de l'organisme, amb la indicació de les potestats administratives que aquest pugui exercir i la distribució de les competències entre els òrgans de direcció, com també el rang administratiu d'aquests en el cas dels organismes autònoms. En el cas de les entitats públiques empresarials, els estatuts també han de determinar els òrgans que tinguin atribuït l'exercici de potestats administratives.
- b) La configuració dels òrgans col·legiats, amb les indicacions següents: les competències; la integració administrativa o dependència jeràrquica; la composició i els criteris per designar-ne el president i la resta de membres; les funcions de decisió, proposta, informe, seguiment o control i qualsevol altra que els sigui atribuïda; i la indicació dels actes i les resolucions que exhaureixin la via administrativa.
- c) La determinació del president i de la resta d'òrgans unipersonals de direcció de l'organisme i també la seva forma de designació; i la indicació dels actes i les resolucions que exhaureixin la via administrativa.
- d) La determinació, si n'hi ha, dels òrgans de participació.
- e) La determinació dels òrgans de contractació.
- f) El patrimoni que, si n'hi ha, els sigui assignat per complir les seves finalitats i els recursos econòmics mitjançant els quals s'hagi de finançar l'organisme.
- g) La facultat d'instar la creació o la participació en altres ens instrumentals quan sigui adequat per a la consecució de les finalitats assignades.
- h) Qualsevol altra qüestió que es consideri necessària per al bon funcionament i l'organització de l'organisme públic.

Article 36. Modificació i refosa

1. La modificació o refosa dels organismes públics s'ha de fer per llei del Parlament de les Illes Balears.

2. No obstant això, quan es tracti de modificacions que afectin únicament aspectes establerts només en els estatuts, la modificació s'ha de fer per decret, d'acord amb les

previsions d'aquesta Llei, a proposta de la persona titular de la conselleria d'adscripció i amb l'informe preceptiu de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

3. En tot cas, les modificacions o refoses que afectin substancialment aspectes propis del pla d'actuació inicial o de l'estudi economicofinancer, a què es refereix l'article 5, requereixen l'elaboració d'un nou pla d'actuació i d'un nou estudi economicofinancer.

Article 37. Extinció i liquidació

1. L'extinció dels organismes públics es produeix:

- a) Per determinació d'una llei.
- b) Per decret del Consell de Govern, a proposta de la conselleria d'adscripció, i amb l'informe previ i favorable de les conselleries competents en matèria d'hisenda i en matèria de funció pública, en els casos següents:
 - 1r. Pel transcurs del temps d'existència fixat en la llei de creació.
 - 2n. Perquè les seves finalitats i objectius han estat assumits en la seva totalitat pels serveis de l'Administració de la comunitat autònoma.
 - 3r. Perquè les seves finalitats i objectius han estat complerts en la seva totalitat, de forma que no es justifica la pervivència de l'organisme públic.

2. La norma que determini l'extinció ha d'establir les mesures aplicables al personal de l'organisme afectat en el marc de la legislació reguladora dels empleats públics i, en particular, de la legislació de funció pública de la Comunitat Autònoma. A més a més, ha de determinar, si escau, la integració en el patrimoni de la Comunitat Autònoma dels béns i drets sobrants que resultin del procés de liquidació de l'organisme, indicant-ne l'afectació a serveis de l'Administració de la Comunitat Autònoma o l'adscripció als organismes públics que correspongui, d'acord amb el que preveuen les disposicions reguladores del patrimoni de la Comunitat Autònoma.

CAPÍTOL II ORGANISMES AUTÒNOMS

Article 38. Concepte i règim general

1. Els organismes autònoms són organismes públics als quals s'encarrega, en execució de programes específics de l'activitat d'una conselleria, la realització d'activitats administratives, de foment, de prestació o de gestió de serveis públics.

2. Els organismes autònoms es regeixen pel dret administratiu.

Article 39. Règim de personal

1. El personal al servei dels organismes autònoms pot ser personal funcionari o personal laboral, en els termes prevists en la normativa reguladora de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. Tret que la llei de creació de l'organisme autònom disposi una altra cosa, el personal al servei d'aquest depèn orgànicament de la persona titular de la conselleria competent en matèria de funció pública i funcionalment de l'òrgan superior unipersonal de direcció de l'organisme autònom.

3. Al personal al servei dels organismes autònoms li és aplicable la legislació autonòmica de funció pública, en els mateixos termes establerts per al personal al servei de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, sense perjudici que la llei de creació pugui establir determinacions específiques quant al règim de personal.

Article 40. Règim pressupostari i de control

1. Els pressuposts dels organismes autònoms s'integren en el pressupost de l'Administració de la comunitat autònoma en seccions separades per a cada organisme.

No obstant això, la llei de creació de cada organisme autònom pot establir que l'ens disposi d'un pressupost propi, el qual no s'integrarà en el de l'Administració de la comunitat autònoma.

2. El règim economicofinancer, de comptabilitat, intervenció i control dels organismes autònoms és el que preveu aquesta llei i la legislació de finances de la comunitat autònoma, sense perjudici de les particularitats que es puguin establir en la Llei de creació de l'ens.

Article 41. Actes i resolucions

Els actes i les resolucions dels òrgans dels organismes autònoms s'han de regir per les regles corresponents previstes en la legislació reguladora del règim jurídic i del procediment administratiu en l'àmbit de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

CAPÍTOL III ENTITATS PÚBLIQUES EMPRESARIALS

Article 42. Concepte i règim general

1. Les entitats públiques empresarials són organismes públics als quals s'encarrega la realització d'activitats de prestació, gestió de serveis o producció de béns d'interès públic susceptibles de contraprestació.

2. Excepcionalment, la llei de creació pot autoritzar que s'inclogui en els estatuts de l'entitat la realització d'activitats de foment, sempre que es tracti d'actuacions accessòries respecte de les funcions i competències principals atribuïdes a l'entitat.

3. Les entitats públiques empresarials es regeixen pel dret públic en la formació de la voluntat dels seus òrgans, en l'exercici de les potestats administratives que tenen atribuïdes i en allò que prevegi aquesta llei, una altra norma amb rang de llei o els estatuts de l'entitat. En la resta d'aspectes, es regeixen pel dret privat.

Article 43. Exercici de potestats administratives

Les potestats administratives atribuïdes a les entitats públiques empresarials només poden ser exercides pels òrgans de les entitats als quals s'assigni expressament en els seus estatuts aquesta facultat.

Article 44. Règim de personal

1. El personal al servei de les entitats públiques empresarials pot ser:

- a) Personal laboral propi.
- b) Personal funcionari de l'Administració de la comunitat autònoma o dels organismes autònoms que li sigui adscrit.
- c) Personal funcionari de qualsevol administració pública que s'incorpori per qualsevol procediment de provisió o d'ocupació de llocs de feina, d'acord amb la normativa de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. El personal laboral propi de les entitats públiques empresarials es regeix, a més de per les disposicions contingudes en l'Estatut bàsic de l'empleat públic que li siguin d'aplicació i per la resta de normes laborals i convencionals aplicables al personal d'aquesta naturalesa, pels preceptes d'aquesta llei i per les normes que la desenvolupin, com també per les normes d'ocupació pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears que ho disposin expressament.

3. El personal funcionari al servei de les entitats públiques empresarials es regula per la normativa de funció pública de la comunitat autònoma, sense perjudici de les determinacions específiques que, si s'escau, contengui la seva norma de creació.

Article 45. Règim pressupostari i de control

El règim pressupostari, economicofinancer, de comptabilitat, intervenció i control de les entitats públiques empresarials és el que preveu aquesta llei i la legislació de finances de la comunitat autònoma, sense perjudici de les particularitats que es puguin establir en la llei de creació de l'ens i en els seus estatuts.

Article 46. Actes i resolucions

Els actes i les resolucions dels òrgans de les entitats públiques empresarials, quan es dictin en l'exercici de potestats administratives, s'han de regir per les regles corresponents previstes en la legislació reguladora del règim jurídic i del procediment administratiu en l'àmbit de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

TÍTOL II

ORGANISMES DE NATUREALESA PRIVADA DE TITULARITAT PÚBLICA

CAPÍTOL I

DISPOSICIONS GENERALS

Article 47. Concepte i classificació

Són organismes de naturalesa privada de titularitat pública les societats mercantils públiques i les fundacions del sector públic.

Article 48. Personalitat jurídica i potestats

Els organismes de naturalesa privada de titularitat pública tenen personalitat jurídica privada i en cap cas no poden exercir potestats administratives.

Article 49. Règim del personal

1. El personal al servei dels organismes de naturalesa privada de titularitat pública és personal laboral.

2. El personal laboral al servei d'aquests organismes es regeix, a més de per les disposicions contingudes en l'Estatut bàsic de l'empleat públic que li siguin d'aplicació i per la resta de normes laborals i convencionals aplicables al personal d'aquesta naturalesa, pels preceptes d'aquesta llei i per les normes que la desenvolupin, com també per les normes d'ocupació pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears que, en el marc del que estableix la disposició addicional primera de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, ho disposin expressament.

Article 50. Règim pressupostari i de control

El règim pressupostari, economicofinancer, de comptabilitat, intervenció i control dels organismes de naturalesa privada de titularitat pública és el que preveu aquesta llei i la legislació de finances de la comunitat autònoma, sense perjudici del compliment de la resta de normes que, en matèria comptable, financera o de control, siguin aplicables a aquests ens de conformitat amb la legislació general de dret privat sobre societats i fundacions.

CAPÍTOL II

SOCIETATS MERCANTILS PÚBLIQUES

Article 51. Concepte i règim general

1. Són societats mercantils públiques de la comunitat autònoma de les Illes Balears les societats mercantils amb participació majoritària en el capital social, directa o indirecta, de

l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears o dels ens que integren el sector públic instrumental regulats en aquesta llei.

2. Les societats mercantils públiques es regeixen per l'ordenament jurídic privat, excepte en els aspectes a què es refereix aquesta Llei i la resta de normativa de Dret Públic que li sigui d'aplicació.

Article 52. Creació, modificació i extinció

1. La creació de societats mercantils públiques de la comunitat autònoma de les Illes Balears i les eventuais modificacions de l'escriptura pública de constitució, com també els actes d'adquisició o de pèrdua de la posició majoritària, directa o indirecta, de la comunitat autònoma i l'extinció de l'entitat, requereixen l'acord previ del Consell de Govern.

2. L'acord s'ha d'adoptar a proposta de la conselleria interessada i amb un informe preceptiu de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

3. En tot cas, les modificacions de l'escriptura de constitució que afectin substancialment aspectes propis del pla d'actuació inicial o de l'estudi econòmicofinancer, a què es refereix l'article 5, requereixen l'elaboració d'un nou pla d'actuació i d'un nou estudi econòmicofinancer.

El mateix règim s'ha d'aplicar a les modificacions dels estatuts a què es refereix l'article 53.3.

4. Les societats mercantils públiques es poden extingir per qualsevol de les causes previstes en la legislació societària i, en particular, per mitjà de la cessi global d'actius i passius, sense liquidació de la societat, a què es refereixen l'article 81 i la resta de disposicions concordants de la Llei 3/2009, de 3 d'abril, sobre modificacions estructurals de les societats mercantils, tenint en compte així mateix el que estableix la disposició addicional desena d'aquesta llei pel que fa al règim del personal.

Article 53. Estatuts

1. Els estatuts de les societats mercantils públiques s'han d'eleva al Consell de Govern juntament amb la proposta d'acord pel qual se n'autoritza la creació.

2. Juntament amb la proposta d'acord i els estatuts, el Consell de Govern ha d'aprovar el pla d'actuació inicial, l'estudi econòmicofinancer i la resta de documents a què es refereix l'article 5 d'aquesta llei.

3. Les propostes d'acord d'augment i de reducció de capital, i les altres que impliquin modificació dels estatuts de les societats mercantils públiques de la comunitat autònoma de les Illes Balears, han de ser elevades, en tot cas i amb caràcter previ a la seva aprovació per l'òrgan societari que correspongui, al Consell de Govern perquè en faci l'autorització prèvia, juntament, si s'escau, amb el pla d'actuació i l'estudi econòmicofinancer a què es refereix el segon paràgraf de l'article 52.3. Aquest acord s'adoptarà a proposta de la conselleria interessada, amb l'informe preceptiu de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

4. Els estatuts de les societats mercantils públiques i les seves modificacions s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Article 54. Soci únic i junta general

1. En les societats mercantils públiques en què l'Administració de la comunitat autònoma sigui titular del cent per cent del capital social, les competències de la junta general que d'acord amb la legislació societària corresponen al soci únic, les ha d'exercir el Consell de Govern.

2. En les societats mercantils públiques de la comunitat autònoma de les Illes Balears en què l'administració tenguí una participació inferior al cent per cent del seu capital social,

correspon al Consell de Govern designar, entre els seus membres, els representants d'aquest capital a la Junta General.

CAPÍTOL III FUNDACIONS DEL SECTOR PÚBLIC

Article 55. Concepte i règim general

1. Són fundacions del sector públic de la comunitat autònoma de les Illes Balears les que estiguin adscrites a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears d'acord amb els criteris que, a aquest efecte, s'estableixen en la legislació estatal bàsica relativa al règim jurídic del sector públic.

2. Les fundacions del sector públic es regeixen per l'ordenament jurídic privat, excepte en els aspectes a què es refereix aquesta Llei i la resta de normativa de Dret Públic que li sigui d'aplicació.

3. Exerceix el protectorat de les fundacions del sector públic l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, de conformitat amb el que s'estableixi reglamentàriament.

Article 56. Creació, modificació, transformació, fusió i extinció

1. La creació, la modificació de l'escriptura de constitució i l'extinció de fundacions del sector públic requereixen l'acord previ del Consell de Govern. També requereixen aquest acord els actes o negocis que determinin que una fundació quedi adscrita al sector públic autonòmic perquè es verifiqui qualsevol dels criteris a què fa referència l'article 55.1 anterior o la pèrdua del caràcter de fundació del sector públic autonòmic.

2. L'acord s'ha d'adoptar a proposta de la conselleria interessada, amb els informes preceptius de les conselleries competents en matèria d'hisenda i pressuposts i en matèria de fundacions, i també, en el cas d'extinció de l'ens, de la conselleria competent en matèria de funció pública.

3. En tot cas, les modificacions de l'escriptura de constitució que afectin substancialment aspectes propis del pla d'actuació inicial o de l'estudi econòmicofinancer, a què es refereix l'article 5, requereixen l'elaboració d'un nou pla d'actuació i d'un nou estudi econòmicofinancer.

El mateix règim s'ha d'aplicar a les modificacions dels estatuts a què es refereix l'article 57.3.

4. Les fundacions del sector públic es poden fusionar amb altres fundacions i poden ser absorbides per altres ens de dret públic integrats en el sector públic autonòmic, inclosa la integració en l'Administració de la comunitat autònoma. També es poden transformar en qualsevol altre tipus d'ens de dret públic que s'integri en el sector públic autonòmic. La fusió, l'absorció, la integració o la transformació de les fundacions del sector públic no impliquen l'obertura del procediment de liquidació.

La fusió, l'absorció, la integració o la transformació de fundacions del sector públic requereixen l'acord previ del Consell de Govern, a proposta de la conselleria d'adscripció i amb els informes previs de les conselleries competents en matèria d'hisenda i pressuposts i en matèria de fundacions, com també amb l'informe previ a què es refereix l'apartat 4 de la disposició addicional desena d'aquesta llei.

Fins que no es completi el procediment de fusió, absorció, integració o transformació de les fundacions, han de continuar desenvolupant les activitats pròpies del seu objecte i finalitats. Una vegada completat tot el procediment, l'Administració de la comunitat autònoma o l'ens instrumental corresponent s'ha de subrogar en tots els drets i obligacions i en totes les relacions jurídiques de la fundació extingida, sens perjudici, pel que fa al règim de personal, de les limitacions derivades del que estableix la disposició addicional desena

d'aquesta llei, i s'ha de cancel·lar l'assentament de la fundació en el Registre de Fundacions de les Illes Balears.

5. Als efectes del que preveu l'article 31.e) de la Llei 50/2002, de 26 de desembre, de fundacions, els estatuts de les fundacions del sector públic poden preveure com a causa d'extinció de l'entitat el fet que les activitats d'interès general que desenvolupen d'acord amb els seus estatuts passin a ser desenvolupades per l'Administració de la comunitat autònoma o per una altra entitat del sector públic autonòmic, de naturalesa fundacional o no. L'extinció per aquest motiu pot tenir lloc tant en el cas en què la fundació s'integri en l'Administració autonòmica o en un altre ens instrumental, d'acord amb el que preveu l'apartat anterior del present article, com en el cas en què no tinguí lloc la integració, supòsit en el qual la fundació dissolta entra en període de liquidació.

Article 57. Estatuts

1. Els estatuts de les fundacions del sector públic s'han d'eleva al Consell de Govern juntament amb la proposta d'acord pel qual se'n disposa la creació.

2. Juntament amb la proposta d'acord i els estatuts, el Consell de Govern ha d'aprovar el pla d'actuació inicial de la fundació, l'estudi economicofinancer i la resta de documents a què es refereix l'article 5 d'aquesta llei.

3. Les modificacions dels estatuts de les fundacions del sector públic s'han d'eleva, en tot cas i amb caràcter previ a la seva aprovació per l'òrgan de l'entitat que correspongui, al Consell de Govern perquè en faci l'autorització prèvia, juntament, si s'escau, amb el pla d'actuació i l'estudi economicofinancer a què es refereix el segon paràgraf de l'article 56.3.

Aquest acord s'ha d'adoptar a proposta de la conselleria interessada, amb l'informe preceptiu de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

4. Els estatuts de les fundacions del sector públic i les seves modificacions s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

TÍTOL III CONSORCIS

Article 58. Concepte i règim general

1. Són consorcis del sector públic autonòmic els que estiguin adscrits a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears d'acord amb els criteris que, a aquest efecte, s'estableixen en la legislació estatal bàsica relativa al règim jurídic de les administracions públiques i del sector públic.

2. Els consorcis són entitats de dret públic que poden exercir les potestats administratives necessàries per al compliment de les seves finalitats, en els termes que prevegin els seus estatuts, llevat de la potestat expropiatòria.

Els consorcis s'han de regir, amb caràcter general i sense perjudici de les particularitats que s'estableixin en els seus estatuts, pel dret administratiu. D'acord amb això, són aplicables als consorcis, a més de les normes establertes en aquest títol i en la resta de legislació aplicable específicament als consorcis, les disposicions relatives als organismes públics contingudes en el títol I d'aquesta llei i, en particular, les corresponents als organismes autònoms, en la mesura que siguin compatibles amb la naturalesa peculiar d'aquests ens.

3. Queden fora de l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei els consorcis constituïts per la comunitat autònoma de les Illes Balears amb altres administracions públiques en els quals no concorren les circumstàncies previstes en l'apartat 1 anterior.

4. Els òrgans de direcció dels consorcis han d'estar integrats per representants de totes les entitats consorciades en la proporció que es determini en els estatuts respectius.

5. Quan l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears o qualsevol dels seus ens instrumentals siguin membres d'un consorci no estan obligats a fer l'aportació al fons patrimonial o el finançament al qual es varen comprometre per a l'exercici en curs si qualsevol de la resta dels membres del consorci no efectua totes les seves aportacions dineràries corresponents als exercicis anteriors a les quals estan obligats.

Article 59. Creació, modificació, extinció i fusió

1. La creació, la modificació i l'extinció dels consorcis requereix l'acord previ del Consell de Govern. L'acord s'ha d'adoptar a proposta de la conselleria afectada, amb l'informe preceptiu de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts i també, en el cas d'extinció de l'ens, de la conselleria competent en matèria de funció pública, i ha d'autoritzar la persona titular de la conselleria sectorial a què s'adscrigui l'ens perquè subscriu el conveni de col·laboració corresponent.

2. En tot cas, l'acord de Consell de Govern que decideixi la participació de la comunitat autònoma en un consorci ha de determinar, expressament, si escau, la seva subjecció a l'ordenament autonòmic de conformitat amb els criteris establerts en l'article 58.1 anterior.

3. La fusió de consorcis requereix, a més de l'acord dels òrgans de direcció corresponents de cadascun dels consorcis afectats, l'acord previ del Consell de Govern, a proposta conjunta de les conselleries d'adscripció i de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

4. En tot cas, les modificacions o fusions que afectin substancialment aspectes propis del pla d'actuació inicial o de l'estudi econòmicofinançer, a què es refereix l'article 5, requereixen l'elaboració d'un nou pla d'actuació i d'un nou estudi econòmicofinançer.

Article 60. Estatuts

1. Els estatuts dels consorcis s'han d'eleva al Consell de Govern juntament amb la proposta d'acord pel qual s'autoritza la creació o l'adhesió i l'esborrany del conveni de col·laboració corresponent. En el cas d'adhesió, també s'ha d'ajuntar el conveni de col·laboració en virtut del qual es va crear el consorci.

2. Juntament amb la proposta d'acord i els estatuts, el Consell de Govern ha d'aprovar el pla d'actuació inicial del consorci, l'informe econòmicofinançer i la resta de documents a què es refereix l'article 5.

3. Les modificacions dels estatuts dels consorcis s'han d'eleva, en tot cas i prèviament que les aprovi l'òrgan de l'entitat que correspongui, al Consell de Govern perquè les autoritzi prèviament. Aquest acord s'ha d'adoptar a proposta de la conselleria interessada, amb els informes preceptius de les conselleries competents en matèria d'hisenda i pressuposts i en matèria de funció pública.

4. Els estatuts del consorci i les seves modificacions s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

5. Els estatuts dels consorcis han de regular, com a mínim, els aspectes següents:

- a) La denominació del consorci.
- b) La finalitat per a la qual es constitueix.
- c) La relació de membres i els criteris de representació.
- d) Les condicions de separació i d'adhesió dels membres consorciats.
- e) El domicili del consorci.
- f) La configuració dels òrgans col·legiats i unipersonals de direcció, amb les indicacions següents: la composició i els criteris per designar-ne els membres i els càrrecs; les funcions de decisió, proposta, informe, seguiment o control i qualsevol altra que se'ls atribueixi; i la indicació dels actes i les resolucions que exhaureixen la via administrativa.

- g) Les funcions i competències del consorci, amb la indicació de les potestats administratives generals que aquest pot exercir, i la distribució de les competències entre els òrgans de direcció.
- h) El patrimoni que, si n'és el cas, els sigui assignat per al compliment de les seves finalitats i els recursos econòmics mitjançant els quals s'han de finançar.
- i) Les especialitats del règim relatiu a recursos humans, patrimoni i contractació.
- j) Les especialitats del règim pressupostari, de comptabilitat, control i tresoreria.

Article 61. Règim de personal

1. Amb caràcter general, el personal al servei dels consorcis ha de ser funcionari o laboral procedent de les administracions consorciades.

El règim jurídic d'aquest personal és el mateix que el de l'administració pública a la qual s'adscriu el consorci, i les seves retribucions no poden superar en cap cas les que s'estableixin per als llocs de treball equivalents en aquesta administració.

2. Excepcionalment, els consorcis poden contractar personal laboral propi, en els casos i amb els requisits que estableix la legislació bàsica estatal relativa al règim jurídic de les administracions públiques i del sector públic.

3. El que preveuen els apartats anteriors d'aquest article s'ha d'entendre sens perjudici del que estableix la disposició transitòria cinquena d'aquesta llei.

Article 62. Règim pressupostari i de control

El règim pressupostari, economicofinancer, de comptabilitat, intervenció i control dels consorcis és el que preveu aquesta llei i la legislació de finances de la comunitat autònoma, sense perjudici de les particularitats que es puguin establir en els estatuts de l'ens.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera. Aplicació d'aquesta llei a altres ens

1. Qualsevol entitat que, malgrat que no formi part de l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei, s'hagi d'incloure en el sector d'administracions públiques de la comunitat autònoma de les Illes Balears per aplicació de les regles del Sistema Europeu de Comptes Nacionals i Regionals a què es refereix el Reial Decret Legislatiu 2/2007, de 28 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'estabilitat pressupostària i la Llei Orgànica 5/2001, de 13 de desembre, complementària de la Llei general d'estabilitat pressupostària, s'ha de subjectar al que disposen els articles 12, 13, 14 i 15 d'aquesta llei.

2. Així mateix, les entitats participades íntegrament o majoritàriament per diferents administracions públiques i no integrades en el sector públic de cap administració territorial matriu, en les quals la comunitat autònoma de les Illes Balears tenguin la major participació, han de trametre a la Intervenció General de la comunitat autònoma de les Illes Balears els seus comptes anuals de la manera que preveu l'article 13 d'aquesta llei.

3. En tot cas, els comptes anuals de les entitats a què es refereixen els apartats anteriors no s'han d'integrar en el compte general de la comunitat autònoma, sense perjudici que, si escau, els comptes esmentats hagin de ser tramesos directament per aquests mateixos ens a la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears de conformitat amb el que preveu l'article 2.1 d) de la Llei 4/2004, de 2 d'abril, de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears.

Disposició addicional segona. Referències contingudes en les normes vigents a la Llei 3/1989, de 29 de març, d'entitats autònomes i empreses públiques i vinculades de la comunitat autònoma de les Illes Balears i a ens instrumentals de la comunitat autònoma

1. Les referències contingudes en la normativa vigent a la Llei 3/1989, de 29 de març, d'entitats autònomes i empreses públiques i vinculades de la comunitat autònoma de les Illes Balears, s'han d'entendre fetes a aquesta llei.

2. Les referències contingudes en la normativa vigent a les entitats autònomes, a les entitats de dret públic que han d'ajustar l'activitat a l'ordenament jurídic privat, a les societats civils o mercantils amb participació majoritària de la comunitat autònoma de les Illes Balears, a les fundacions del sector públic autonòmic i als consorcis sotmesos a l'ordenament autonòmic, s'han d'entendre fetes, respectivament, als organismes autònoms, a les entitats públiques empresarials, a les societats mercantils públiques, a les fundacions del sector públic i als consorcis regulats en aquesta llei.

3. Les referències contingudes en la normativa vigent i, en particular, en la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, a l'administració instrumental de la comunitat autònoma, s'han d'entendre fetes, amb caràcter general, als organismes públics i als consorcis regulats en aquesta llei, com a entitats de dret públic instrumentals que poden exercir potestats administratives en els termes que preveu l'article 1.2 de la Llei 3/2003.

Disposició addicional tercera. Ens de gestió i d'administració dels centres, serveis i establiments sanitaris

1. Els ens constituïts a l'empara de la Llei 15/1997, de 25 d'abril, sobre habilitació de noves formes de gestió del Sistema Nacional de Salut, s'han de regir per la seva normativa específica, i se'ls ha d'aplicar, amb caràcter supletori, els preceptes d'aquesta llei corresponents a la seva naturalesa.

2. Les fundacions públiques sanitàries a les quals es refereix l'article 111 de la Llei 50/1998, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social, que es constitueixin en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears, s'han de regir per la seva normativa específica, i se'ls ha d'aplicar, amb caràcter supletori, els preceptes d'aquesta llei corresponents a les entitats públiques empresarials.

Disposició addicional quarta. Règim jurídic de determinats ens

1. L'Agència Tributària de les Illes Balears s'ha de regir per la seva legislació específica i supletòriament per les disposicions d'aquesta llei aplicables als organismes autònoms.

Així mateix, el Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i el Consell Audiovisual de les Illes Balears s'han de regir per la seva legislació específica i supletòriament per les disposicions d'aquesta llei aplicables als organismes autònoms, sempre que l'aplicació supletòria de les disposicions esmentades no afecti la independència funcional d'aquests ens.

2. El Servei de Salut de les Illes Balears s'ha de regir per les disposicions aplicables als organismes autònoms, sense perjudici de les especialitats contingudes en la seva legislació específica.

Disposició addicional cinquena. Establiment de paràmetres específics

1. Reglamentàriament s'ha d'establir un quadre que agrupi els ens que integren el sector públic instrumental de la comunitat autònoma en blocs homogenis per raó del seu pressupost, xifra de negocis o qualsevol altre indicador rellevant i, per a cadascun d'aquests blocs, s'han de fixar els paràmetres següents:

- a) El nombre màxim de membres del Consell d'Administració o de l'òrgan col·legiat de direcció equivalent.

- b) El nombre màxim i les retribucions màximes dels gerents i òrgans unipersonals de direcció.
 - c) El nombre màxim i les retribucions màximes del personal directiu professional.
 - d) Les dietes dels membres del Consell d'Administració.
2. Excepcionalment, i mitjançant acord del Consell de Govern, es poden superar els paràmetres a què es refereixen les lletres b) i c) de l'apartat anterior, respectant en tot cas els límits que s'estableixen en aquesta llei.

Disposició addicional sisena. Consolidació de comptes anuals

Els ens del sector públic instrumental de la comunitat autònoma que formin part entre si d'un grup d'empreses, a més de retre comptes individualment, han de consolidar, per mitjà de l'entitat matriu, els comptes del grup.

Disposició addicional setena. Servei específic de la Intervenció General

1. L'exercici del control permanent pot requerir l'existència d'un servei específic i especialitzat de la Intervenció General assignat als ens del sector públic instrumental, sense perjudici de les actuacions concretes que de forma puntual puguin dur a terme els serveis generals de la mateixa Intervenció General.
2. Correspon al Consell de Govern crear aquest servei, en el termini màxim d'un any a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei i d'acord amb la relació de llocs de feina.

Disposició addicional vuitena. Integració dels sistemes de gestió economicofinancera

1. A proposta de la persona titular de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts, el Consell de Govern acordarà que els sistemes d'informació comptable dels ens que integren el sector públic autonòmic estiguin integrats en el sistema d'informació economicofinancera general de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
2. En tot cas, la gestió economicofinancera d'aquests ens s'ha de dur a terme de manera que es garanteixi la interconnexió informàtica amb els sistemes corporatius de l'Administració de la comunitat autònoma.
3. En els termes que s'estableixen per reglament, i sense perjudici del que disposa la legislació estatal bàsica en relació amb el perfil del contractant, els òrgans de contractació dels ens del sector públic instrumental han de publicar en el perfil esmentat la informació següent:
 - a) La data, el concepte, l'import i la persona adjudicatària en els contractes de quantia superior a 30.000 euros.
 - b) Totes les pròrroques i les modificacions superiors al 10 % de l'import d'adjudicació dels contractes publicats en el perfil.
 - c) El concepte, la persona adjudicatària, la data d'inici i l'import en els contractes d'emergència.

Disposició addicional novena. Direcció centralitzada de nòmines i negociació de les condicions del personal

1. La conselleria competent en matèria de coordinació del sector públic instrumental i del seu personal assumeix les competències de direcció i supervisió centralitzada de les nòmines del personal al servei dels ens del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears, sens perjudici que en pugui descentralitzar la gestió mitjançant la delegació o l'encàrrec de gestió a altres òrgans. La delegació o l'encàrrec també es poden fer a favor d'òrgans de les mateixes entitats instrumentals objecte de direcció i supervisió, amb independència de la conselleria d'adscripció de cada entitat, i no es requereix que l'entitat corresponent accepti la delegació o l'encàrrec.

2. De l'inici de les negociacions de les condicions de treball del personal d'aquests ens s'ha d'informar prèviament la conselleria competent en matèria de coordinació del sector públic instrumental i el seu personal. A aquest efecte, quan s'hagi de dur a terme alguna sessió dels òrgans de negociació de l'ens, el president o l'òrgan unipersonal equivalent ho ha de comunicar amb l'antelació suficient, i amb l'ordre del dia corresponent, per tal que la conselleria esmentada valori l'oportunitat de personar-se, segons la complexitat i la importància dels assumptes que s'han de tractar.

En tot cas, quan es negociïn condicions de treball, la conselleria competent en matèria de coordinació del sector públic instrumental i el seu personal ha d'emetre, abans de l'aprovació de l'acord corresponent, un informe previ sobre l'adaptació de la proposta a la normativa en matèria de personal aplicable a l'ens.

3. Així mateix, qualsevol procediment relatiu a la determinació o la modificació de les condicions retributives d'aquest personal s'ha d'ajustar a les normes que contenguin les lleis de pressuposts generals anuals de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

4. S'autoritza els consellers competents perquè dictin les disposicions necessàries per desplegar el que estableix aquesta disposició addicional.

Disposició addicional desena. Règim de personal en casos de translació de competències o funcions

1. En el cas que les funcions atribuïdes a una entitat pública empresarial, a un organisme de naturalesa privada de titularitat pública o a un consorci siguin assumides directament per l'Administració de la Comunitat Autònoma o per un organisme autònom, al personal laboral propi de l'entitat afectada se li aplicarà el que disposi la norma o l'instrument jurídic d'extinció, que en cap cas pot implicar l'assoliment de la condició de personal fix de l'Administració de la Comunitat Autònoma sense la superació d'un procés de consolidació, de manera que es garanteixi el compliment dels principis rectors en l'accés a l'ocupació pública que estableix l'article 55 de l'Estatut bàsic de l'empleat públic i la legislació de funció pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

2. Quan funcions desenvolupades per l'Administració de la comunitat autònoma o un organisme autònom s'atribueixin a un altre ens públic instrumental, els llocs de feina que les tenen assignades i el personal funcionari o laboral que els ocupa s'han d'adscriure a l'ens corresponent en els termes que prevegin els estatuts o la norma de creació de l'ens i, si escau, la norma o l'instrument jurídic d'assumpció de les competències.

El personal funcionari que passi a prestar serveis en aquests ens instrumentals manté la condició de personal funcionari de l'administració d'origen i queda en la situació administrativa que correspongui.

El personal laboral queda en situació d'excedència voluntària per incompatibilitat i manté els drets que li corresponguin, inclòs el dret a participar en els procediments de provisió de llocs de feina o de promoció interna que convoqui l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears en igualtat de condicions amb la resta de personal de la seva categoria professional.

3. Quan la translació de competències o funcions tenguin lloc entre entitats públiques empresarials, consorcis i/o organismes de naturalesa privada, s'han d'aplicar les regles que, en relació amb l'extinció dels ens afectats, estableixin les normes o els acords del Consell de Govern a què es refereixen els articles 37.2, 52, 56 i 59 d'aquesta llei, segons els casos.

4. En tot cas, prèviament a l'aprovació de la norma o de l'instrument jurídic que pertorqui en cada cas, s'ha de demanar un informe preceptiu i vinculant a la conselleria competent en matèria de funció pública.

Disposició addicional onzena. Responsabilitats en matèria de gestió de personal

La condició de personal laboral fix al servei dels ens públics instrumentals únicament es pot assolir mitjançant la participació en els processos selectius corresponents i en cap cas per la conversió de contractes laborals de durada determinada. La conversió de contractes laborals de durada determinada en contractacions indefinides pot donar lloc a l'exigència de responsabilitat a la gerència o a l'òrgan de direcció de l'ens, sense perjudici de la responsabilitat en què poden incórrer altres òrgans per raó de la seva participació en la presa de decisions.

Disposició addicional dotzena. Departament específic de la Direcció de l'Advocacia de la comunitat autònoma

1. L'exercici permanent de les funcions d'assessorament jurídic i de defensa en judici dels ens instrumentals pot requerir l'existència d'un departament específic i especialitzat de la Direcció de l'Advocacia de la comunitat autònoma assignat als ens del sector públic instrumental.

2. Correspon al Consell de Govern, a proposta de la persona titular de la conselleria d'adscripció de l'Advocacia de la comunitat autònoma, modificar l'estructura de la Direcció de l'Advocacia en aquest sentit.

Disposició addicional tretzena. Personal estatutari del Servei de Salut de les Illes Balears i personal docent no laboral

Les referències al personal funcionari contingudes en aquesta llei s'ha d'entendre que comprenen, també, el personal estatutari del Servei de Salut de les Illes Balears i el personal docent no laboral al servei de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Disposició addicional catorzena. Règim específic dels òrgans col·legiats superiors de direcció de determinats ens

Les normes relatives als òrgans col·legiats superiors de direcció que conté el primer paràgraf de l'article 20.3 d'aquesta llei no s'han d'aplicar a les entitats del sector públic instrumental que, d'acord amb les lleis sectorials aplicables, disposin d'una regulació específica, com tampoc als consorcis que, per raó del nombre de membres que els integrin, fixin expressament en els estatuts un nombre de membres de l'òrgan col·legiat superior de direcció inferior a 7 o superior a 13.

Disposició addicional quinzena. Participació minoritària en entitats

La participació de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears en concepte de soci, fundador o partícep en el capital social, la dotació, el fons patrimonial o, en general, els fons propis d'una societat mercantil, una fundació, un consorci o qualsevol altra entitat, quan la participació no determini, d'acord amb aquesta llei, que l'entitat s'hagi de considerar una entitat instrumental del sector públic autonòmic, requereix l'autorització prèvia del Consell de Govern, mitjançant un acord, a proposta de la conselleria competent per acordar-ne la participació de conformitat amb la legislació vigent aplicable.

Disposició addicional setzena. Controvèrsies jurídiques entre l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i els ens integrants del sector públic instrumental autonòmic

1. Les controvèrsies jurídiques que se suscitin entre l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i qualsevol dels ens integrants del sector públic instrumental autonòmic, o entre dos o més d'aquests ens, s'han de resoldre de la manera que estableix aquesta disposició addicional.

D'acord amb això, i de conformitat amb el que disposa l'article 20 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, no es pot acudir a la via administrativa ni jurisdiccional per tal de resoldre aquestes controvèrsies.

2. Plantejada una controvèrsia, les parts enfrontades l'han de posar en coneixement, de manera immediata, de la Direcció General de Coordinació de la Conselleria de Presidència, la qual ha de sol·licitar els informes tècnics i jurídics que consideri necessaris per conèixer i valorar millor la qüestió debatuda, i ha d'elaborar les propostes de decisió pertinents.

Les propostes que faci la direcció general esmentada, juntament amb la resta de la documentació inherent a la controvèrsia, s'han de trametre a la consellera d'Hisenda i Administracions Públiques i a les persones titulars de les conselleries d'adscripció dels ens en conflicte en cada cas.

3. El Consell de Govern, a proposta conjunta de la consellera d'Hisenda i Administracions Públiques i de les persones titulars de les conselleries d'adscripció dels ens corresponents, ha de dictar un acord pel qual estableixi de manera vinculant per a les parts les mesures que cadascuna d'aquestes han d'adoptar per solucionar el conflicte o la controvèrsia plantejats.

Aquest acord del Consell de Govern tampoc no és susceptible de cap recurs per les parts en conflicte.

4. Les normes que estableix aquesta disposició addicional no són aplicables als conflictes, les qüestions o els procediments que disposin d'una normativa específica per a la resolució de les discrepàncies corresponents.

Disposició addicional dissetena. Els ens instrumentals autonòmics com a mitjans propis dels consells insulars

Els ens instrumentals de l'Administració de la comunitat autònoma es poden considerar mitjans propis dels consells insulars, als efectes que aquestes institucions els puguin encarregar actuacions en l'àmbit de les seves competències, sempre que, prèviament, els ens instrumentals compleixin els requisits que estableix l'article 32 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitòria primera. Reducció i simplificació del sector públic

En el termini de tres mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta llei, el Consell de Govern, per mitjà d'un acord, ha de crear una comissió que s'encarregui d'analitzar el conjunt d'ens integrants del sector públic autonòmic i de proposar la supressió, refosa o modificació dels ens en què ho facin recomanable raons de simplificació, economia, eficàcia i eficiència en la gestió.

En particular, l'anàlisi d'aquesta comissió s'ha de pronunciar sobre els aspectes següents:

- a) Els ens que es consideren necessaris per executar els serveis corresponents.
- b) Les dotacions de personal adequades i la seva qualificació.
- c) Les mesures de control aplicables.

Disposició transitòria segona. Adaptació dels ens que integren el sector públic instrumental a les previsions d'aquesta llei

1. Sense perjudici de les competències de control que aquesta llei atribueix a les conselleries a les quals estigui adscrit l'ens, que són aplicables a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei, els ens del sector públic instrumental existents s'han de regir per la normativa vigent a l'entrada en vigor d'aquesta llei, fins que s'adaptin a les previsions que conté.

2. L'adaptació dels ens que, a l'entrada en vigor d'aquesta llei, integren el sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'ha de fer per decret del Consell de Govern, en el cas d'organismes públics, o s'ha d'autoritzar per acord del Consell de Govern, en la resta de casos, a proposta de la persona titular de la conselleria d'adscripció i amb l'informe favorable de les conselleries competents en matèria de relacions institucionals i d'hisenda i pressuposts.

3. Aquest procés d'adaptació s'ha d'haver fet efectiu en un termini màxim d'un any, comptador a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei.

4. Mentre no s'aprovin el decret i l'acord esmentats, l'equivalència que, amb caràcter general, hi ha entre els ens creats d'acord amb les disposicions vigents i els ens que configura aquesta llei és la següent:

- a) Entitats autònomes de l'article 1 a de la Llei 3/1989, de 29 de març: organismes autònoms de l'article 2.1 a) d'aquesta llei.
- b) Empreses públiques de l'article 1.b).1 de la Llei 3/1989, de 29 de març: entitats públiques empresarials de l'article 2.1 b) d'aquesta llei.
- c) Empreses públiques de l'article 1.b).2 de la Llei 3/1989, de 29 de març: societats mercantils públiques de l'article 2.1 c) d'aquesta llei.
- d) Fundacions del sector públic autonòmic a què es refereix l'article 1.3 e) del text refós de la Llei de finances de la comunitat autònoma de les Illes Balears, aprovat pel Decret Legislatiu 1/2005, de 24 de juny: fundacions del sector públic de l'article 2.1 d) d'aquesta llei.
- e) Consorcis sotmesos a l'ordenament autonòmic a què es refereix l'article 1.4 del text refós de la Llei de finances de la comunitat autònoma de les Illes Balears en relació amb l'article 85.4 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears: consorcis de l'article 2.1 e) d'aquesta llei.

Disposició transitòria tercera. Règim transitori de determinat personal eventual d'entitats del sector públic instrumental

El personal que, a la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei, constitueixi personal eventual al servei d'entitats del sector públic instrumental ha de romandre en el lloc de feina pel que hagi estat nomenat i n'ha d'exercir les funcions corresponents fins que, d'acord amb la normativa aplicable al personal eventual, tenguí lloc el seu cessament efectiu.

Disposició transitòria quarta. Control financer permanent i Comitè d'auditoria de determinades entitats

El règim de control financer permanent i del Comitè d'auditoria a què es refereixen, respectivament, el segon paràgraf de l'article 15.3 i de l'article 16.1 s'ha d'aplicar als exercicis pressupostaris que s'iniciïn a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Disposició transitòria cinquena. Règim del personal laboral propi dels consorcis

1. El personal que, en el moment de l'entrada en vigor de la Llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2016, presta serveis en un consorci adscrit a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, com a personal laboral propi del consorci, pot continuar ocupant el mateix lloc de treball i mantenir les mateixes condicions laborals i econòmiques que li siguin aplicables.

2. Al personal esmentat que tenguí la consideració de personal laboral no fix li és aplicable en tot cas el que estableix la disposició addicional quinzena de la Llei 15/2012, de 27 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2013, respecte dels processos de consolidació, els quals, en aquests casos, s'han de convocar, quan pertoqui, per l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

3. Les vacants que es produeixin en relació amb el personal a què es refereix aquesta disposició, si no es decideix l'amortització de les places, s'han de cobrir de la manera que preveu l'article 61 d'aquesta llei.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Disposició derogatòria única. Normes que es deroguen

1. Es deroguen expressament les normes següents:
 - a) La Llei 3/1989, de 29 de març, d'entitats autònomes i empreses públiques i vinculades de la comunitat autònoma de les Illes Balears, sense perjudici del que estableix la disposició transitòria segona.
 - b) La disposició addicional tercera de la Llei 10/1995, de 20 de desembre, de mesures tributàries, administratives i de patrimoni.
 - c) L'article 10 de la Llei 5/1996, de 18 de desembre, de diverses mesures tributàries i administratives.
 - d) Els articles 14 i 15 de la Llei 9/1997, de 22 de desembre, de mesures tributàries i administratives.
 - e) L'apartat 3 de l'article 54, l'apartat 3 de l'article 55, els articles 74 i 86 i la disposició transitòria única de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
2. Així mateix, es deroguen totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que s'estableix en aquesta llei.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera. Registre d'entitats del sector públic instrumental

En el termini d'un any comptador des de l'entrada en vigor d'aquesta llei s'ha de crear i regular, per reglament, un registre d'entitats del sector públic instrumental, com a instrument de publicitat de les dades i actuacions principals d'aquestes entitats.

Disposició final segona. Projecte de llei de finances de la comunitat autònoma

Abans del 31 de desembre de 2013, el Govern de les Illes Balears ha de presentar davant el Parlament de les Illes Balears un projecte de llei de finances de la comunitat autònoma de les Illes Balears que substitueixi el text refós de la llei vigent aprovat pel Decret Legislatiu 1/2005, de 24 de juny.

Disposició final tercera. Modificacions del text refós de la Llei de finances de la comunitat autònoma de les Illes Balears, aprovat pel Decret Legislatiu 1/2005, de 24 de juny

1. L'apartat 3 de l'article 1 queda modificat de la manera següent:

«3. Als efectes d'aquesta llei, integren el sector públic de la comunitat autònoma de les Illes Balears:

 - a) Els òrgans de la comunitat autònoma de les Illes Balears regulats en l'Estatut d'Autonomia, sense perjudici del règim particular que estableixen les normes que en regulen el funcionament i l'autonomia pressupostària.
 - b) L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
 - c) Els organismes autònoms dependents o vinculats a l'Administració de la comunitat autònoma.

d) El Servei de Salut de les Illes Balears, el qual s'ha de subjectar al règim aplicable als organismes autònoms a què es refereix la lletra c) anterior, sense perjudici de les especialitats contingudes en aquesta llei i en la resta de les normes aplicables a aquesta entitat.

e) L'Agència Tributària de les Illes Balears, que es regeix pel que estableix la normativa específica reguladora d'aquesta entitat i, supletòriament, pel règim aplicable als organismes autònoms a què es refereix la lletra c) anterior.

f) Les entitats públiques empresarials dependents o vinculades a l'Administració de la comunitat autònoma.

g) Les societats mercantils públiques de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

h) Les fundacions del sector públic.

i) Els consorcis.»

2. L'apartat 4 de l'article 1 queda modificat de la manera següent:

«4. Els consorcis de la comunitat autònoma de les Illes Balears han d'aplicar les normes establertes en aquesta llei per als organismes autònoms en tot el que sigui compatible amb la naturalesa jurídica d'aquests ens i la seva normativa específica.»

3. Els apartats 3 i 4 de l'article 33 queden modificats de la manera següent:

«3. Integren els pressuposts generals de la comunitat autònoma:

a) Els pressuposts del Parlament de les Illes Balears i dels òrgans estatutaris regulats en l'Estatut d'Autonomia, com també el pressupost de l'Administració de la comunitat autònoma i dels seus organismes autònoms, sense perjudici del que estableix l'apartat 4 d'aquest article.

b) El pressupost del Servei de Salut de les Illes Balears.

c) El pressupost de l'Agència Tributària de les Illes Balears.

d) Els pressuposts de les entitats públiques empresarials.

e) Els pressuposts de les societats mercantils públiques.

f) Els pressuposts de les fundacions del sector públic.

g) Els pressuposts dels consorcis.

4. Els pressuposts dels organismes autònoms s'integren en el pressupost de l'Administració de la comunitat autònoma en seccions separades per a cada entitat. No obstant això, la llei de creació de cada organisme autònom pot establir que l'organisme disposi de pressupost propi, el qual no s'ha d'integrar en el de l'Administració de la comunitat autònoma.»

4. L'apartat 2 de l'article 34 queda modificat de la manera següent:

«2. Els pressuposts de cadascuna de les entitats a què es refereix l'article 33.3 d'aquesta llei, que integren els pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears, s'han d'aprovar sense dèficit inicial entre els seus estats de despeses o de dotacions, d'una banda, i els seus estats d'ingressos o de recursos, d'una altra.»

5. Es modifica el capítol IV del títol II, que passa a tenir la redacció següent:

«Capítol IV. Pressuposts de les entitats públiques empresarials, de les societats mercantils públiques i de les fundacions del sector públic.

Article 64. Estructura i contingut dels pressuposts de les entitats públiques empresarials i de les societats mercantils públiques

1. Les activitats de les entitats públiques empresarials i de les societats mercantils públiques han de quedar reflectides en un pressupost d'explotació i de capital, l'estructura del qual ha de ser determinada per la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts. Aquest pressupost, com a mínim, ha de tenir el contingut següent:

a) Un estat de recursos, amb les corresponents estimacions d'ingressos de l'exercici.

b) Un estat de dotacions, amb l'avaluació de les necessitats de despesa per al desplegament de les seves activitats durant l'exercici.

2. L'import de les dotacions destinades a remuneracions del personal al servei d'aquests ens té caràcter limitador. Així mateix, l'import total de les dotacions que corresponguin a despeses corrents, d'una banda, i l'import total de les dotacions corresponents a despeses de capital, de l'altra, també té caràcter limitador.

D'acord amb això i en el límit dels imports totals de les dotacions per a despeses corrents, d'una banda, i de les dotacions per a despeses de capital, de l'altra, l'import de cadascuna de les dotacions té caràcter estimatiu, excepte pel que fa a les despeses de personal.

3. No obstant el que disposa l'apartat anterior, la persona titular de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts, a proposta de la persona titular de la conselleria d'adscripció de l'entitat, pot ampliar o reduir el límit màxim de les dotacions per a despeses de personal i de les dotacions totals per a despeses corrents i de capital.

Article 65. Avantprojecte de pressupost d'explotació i de capital

Les entitats i societats a què es refereix l'article anterior han d'elaborar anualment l'avantprojecte de pressupost d'explotació i de capital, al qual s'ha d'adjuntar la documentació complementària següent, d'acord amb les previsions pluriennals que s'estableixin:

a) Una memòria explicativa del contingut i dels objectius que s'han d'aconseguir durant l'exercici, entre els quals han de figurar les rendes que esperin generar per raó de la seva activitat, i els indicadors d'eficàcia, com també la resta d'aspectes que s'estableixin per mitjà de l'ordre a què es refereix l'article 66.1.

b) Un avanç de l'estat d'execució de l'exercici corrent.

Article 66. Procediment d'elaboració i àmbit temporal

1. Els avantprojectes de pressuposts d'explotació i de capital i la documentació complementària a què es refereix l'article anterior s'han de trametre a la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts, per mitjà de la conselleria d'adscripció de l'entitat corresponent, abans de la data que es determini mitjançant una ordre de la persona titular de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

2. Aquests avantprojectes s'han de sotmetre a l'acord del Consell de Govern d'acord amb el que preveu l'article 38 d'aquesta llei.

3. L'exercici pressupostari coincidirà amb l'any natural, sense perjudici dels ajustos que resultin necessaris quan les operacions que hagi de dur a terme l'entitat o la societat estiguin vinculades a un procés productiu de distint àmbit temporal.

Article 67. Fundacions del sector públic

Les disposicions contingudes en els articles 64 a 66 d'aquesta llei s'han d'aplicar a les fundacions del sector públic en tot el que no s'oposin a la seva normativa específica.»

6. L'article 68 queda sense contingut.

7. L'article 86 queda modificat de la manera següent:

«Article 86. Entitats del sector públic instrumental de la comunitat autònoma

1. Les disposicions contingudes en els articles 79 a 85 d'aquesta llei són aplicables als organismes autònoms, llevat que la llei de creació de l'organisme prevegi l'aplicació, únicament, del control financer.

2. La intervenció prèvia de la resta d'entitats del sector públic instrumental de la comunitat autònoma, amb inclusió dels consorcis, s'ha de substituir, en tot cas, pel control financer regulat en el capítol III d'aquest títol, sense perjudici dels mecanismes específics de control permanent de la gestió d'aquests ens que, si n'és el cas, s'estableixin en la legislació reguladora del sector públic instrumental de la comunitat autònoma.»

8. L'apartat 5 de l'article 87 queda modificat de la manera següent:

«5. Correspon al titular de cada conselleria dur a terme el seguiment de les deficiències detectades en els controls financers de la conselleria i dels ens instrumentals adscrits, com també de les mesures que s'hagin de prendre per tal de solucionar-les.»

9. L'apartat 1 de l'article 92 queda modificat de la manera següent:

«1. El compte general de la comunitat autònoma ha de comprendre totes les operacions pressupostàries, patrimonials i de tresoreria dutes a terme durant l'exercici, i s'ha de formar amb els estats comptables següents:

- a) Compte de l'Administració de la comunitat autònoma.
- b) Comptes anuals del Servei de Salut de les Illes Balears, de l'Agència Tributària de les Illes Balears i, si n'és el cas, de cadascun dels organismes autònoms amb pressupost propi en els pressuposts generals de la comunitat autònoma.
- c) Comptes anuals de les entitats públiques empresarials.
- d) Comptes anuals de les societats mercantils públiques.
- e) Comptes anuals de les fundacions del sector públic.
- f) Comptes anuals dels consorcis.»

10. L'apartat 2 de l'article 92 queda modificat de la manera següent:

«2. Així mateix, s'ha d'incorporar al compte general de la comunitat autònoma qualsevol altre estat que es determini per via reglamentària i, en tot cas, els informes d'auditoria dels comptes anuals de cada entitat, com també els estats que reflecteixin el moviment i la situació dels avals concedits per la comunitat autònoma.»

11. L'apartat 4 de l'article 92 queda sense contingut.

12. L'article 94 queda modificat de la manera següent:

«Article 94. Comptes anuals de la resta d'ens instrumentals del sector públic de la comunitat autònoma

1. Els comptes a què es refereixen les lletres b) a f) de l'article 92.1 anterior els ha de formar la Intervenció General d'acord amb els comptes de cadascuna de les entitats que s'hagin de presentar al Parlament de les Illes Balears, a la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears i al Tribunal de Comptes.

2. La falta de remissió dels comptes esmentats no serà obstacle perquè la Intervenció General pugui formar el compte general de la comunitat autònoma amb els comptes que hagi rebut.»

13. S'afegeix un nou apartat, l'apartat 3, en l'article 100, amb la redacció següent:

«3. Així mateix, en el mes de setembre de cada any, el Govern de les Illes Balears ha de trametre al Parlament de les Illes Balears un avanç del compte de pèrdues i guanys i del balanç de situació a 30 de juny de l'any en curs de totes les entitats del sector públic autonòmic a què es refereix el capítol IV del títol II el pressupost de despeses o estat de dotacions de les quals ultrapassi els 30 milions d'euros.»

Disposició final quarta. Modificació de la Llei 3/2008, de 14 d'abril, de creació i regulació de l'Agència Tributària de les Illes Balears

Es modifica la lletra g) de l'article 8.3 de la Llei 3/2008, de 14 d'abril, de creació i regulació de l'Agència Tributària de les Illes Balears, que passa a tenir la redacció següent:

«g) Acceptar les delegacions de competències d'altres administracions públiques i les seves entitats dependents a favor de l'Agència Tributària, i autoritzar les delegacions de competències i els encàrrecs de funcions de l'Agència a altres administracions o entitats públiques.»

Disposició final cinquena. Modificació de la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears

Es modifica la lletra b) de l'article 70.3 de la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, que passa a tenir la redacció següent:

«b) Contra els actes del director general o de l'òrgan de direcció del Servei de Salut de les Illes Balears es pot interposar recurs d'alçada davant el Consell General, llevat dels actes

dictats en matèria de contractes del sector públic, de responsabilitat patrimonial i de personal estatutari, els quals exhaureixen la via administrativa.»

Disposició final sisena. Modificació de la Llei 3/2007, de 27 de març, de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears

1. Es modifica la lletra l) de l'article 99.1 de la Llei 3/2007, de 27 de març, de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears, que passa a tenir la redacció següent:

«l) Quan siguin nomenats o contractats com a personal directiu professional de l'Administració de la comunitat autònoma o de qualssevol de les entitats del sector públic instrumental de la comunitat autònoma.»

2. S'afegeix una nova lletra, la lletra m), a l'article 99.1 de la Llei 3/2007, de 27 de març, de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears, amb la redacció següent:

«m) En els altres supòsits que determini la normativa bàsica estatal o una llei.»

Disposició final setena. Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor l'endemà d'haver estat publicada en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

§15

LLEI 3/2007, DE 27 DE MARÇ, DE LA FUNCIO PÚBLICA DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

(BOIB núm. 49, de 3 d'abril de 2007;

BOE núm. 101, de 27 d'abril de 2007)¹

Títol I – Objecte, principis i àmbit d'aplicació de la Llei	358
Títol II – Òrgans i ens competents en matèria de funció pública	359
Capítol I – Òrgans competents en matèria de funció pública	359
Capítol II – Ens competents en matèria de funció pública	363
Títol III – Personal al servei de l'Administració de la Comunitat Autònoma	364
Títol IV – Estructura i ordenació de la funció pública	367
Capítol I – Grups, cossos i escales funcionàries	367
Capítol II – Instruments d'ordenació dels llocs de feina	368
Capítol III – Instruments d'ordenació i de planificació dels recursos humans	370
Capítol IV – Registre general de personal	371
Títol V – Naixement i extinció de la relació de servei	372
Capítol I – Selecció de personal	372
Capítol II – Adquisició i pèrdua de la condició de personal funcionari	375

¹ Aquesta Llei ha estat modificada, entre d'altres, per les disposicions següents: Llei 6/2007, de 27 de desembre, de mesures tributàries i econòmicoadministratives (BOIB núm. 196, de 29 de desembre); Llei 3/2008, de 14 d'abril, de creació i regulació de l'Agència Tributària de les Illes Balears (BOIB núm. 56, de 24 d'abril); Llei 7/2010, de 21 de juliol, del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears (§14); Llei 9/2012, de 19 de juliol (BOIB núm. 106, de 21 de juliol); Decret Llei 10/2012, de 31 d'agost, pel qual es modifica el Decret Llei 5/2012, d'1 de juny, de mesures urgents en matèria de personal i administratives per a la reducció del dèficit públic del sector públic de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i d'altres institucions autonòmiques, i s'estableixen mesures addicionals per garantir l'estabilitat pressupostària i fomentar la competitivitat (BOIB núm. 129, d'1 de setembre); Decret Llei 2/2013, de 14 de juny, de mesures urgents en matèria de mobilitat intraadministrativa temporal de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 85, de 15 de juny); Llei 9/2013, de 23 de desembre, sobre l'ús dels símbols institucionals de les Illes Balears (BOIB núm. 181, de 31 de desembre); Llei 8/2015, de 16 d'octubre, per la qual es deroga la Llei 9/2013, de 23 de desembre, sobre l'ús de símbols institucionals de les Illes Balears (BOIB núm. 156, de 27 d'octubre); Llei 4/2016, de 6 d'abril, de mesures de capacitació lingüística per a la recuperació de l'ús del català en l'àmbit de la funció pública (BOIB núm. 46, de 12 d'abril; correcció d'errades BOIB núm. 47, de 14 d'abril); Llei 9/2016, de 13 de juny, de modificació de la disposició addicional novena de la Llei 3/2007, de 27 de març (BOIB núm. 76, de 16 de juny); Llei 18/2016, de 29 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2017 (BOIB núm. 164, de 31 de desembre); Decret Llei 1/2017, de 13 de gener, de modificació de la Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears, i de la Llei 3/2007, de 27 de març, de la funció pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i de mesures en matèria de coordinació de les policies locals de les Illes Balears (BOIB núm. 6, de 14 de gener); Llei 1/2018, de 5 de març, de cossos i escales propis del Consell Consultiu de les Illes Balears (BOIB núm. 30, de 8 de març); Llei 6/2018, de 22 de juny, per la qual es modifiquen diverses normes de l'ordenament jurídic de les Illes Balears en matèria de turisme, de funció pública, pressupostària, de personal, d'urbanisme, d'ordenació farmacèutica, de transports, de residus i de règim local, i s'autoritza el Govern de les Illes Balears per aprovar determinats textos refosos (BOIB núm. 78, de 26 de juny); Llei 14/2018, de 28 de desembre, de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2019 (BOIB núm. 163, de 29 de desembre), i Llei 9/2019, de 19 de febrer, de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears (BOIB núm. 26, de 28 de febrer).

Títol VI – Carrera administrativa	376
Capítol I – Disposicions generals	376
Capítol II – Promoció intracorporativa: grau personal	377
Capítol III – Promoció interna	378
Capítol IV – Formació i perfeccionament	379
Títol VII – Mobilitat i ocupació dels llocs de feina	380
Capítol I – Disposicions generals	380
Capítol II – Provisió de llocs de feina i mobilitat	381
Capítol III – Mobilitat forçosa	385
Capítol IV – Remoció del personal funcionari	389
Capítol V – Mobilitat interadministrativa	390
Títol VIII – Situacions administratives	391
Títol IX – Drets, deures i incompatibilitats	396
Capítol I – Drets del personal funcionari	396
Capítol II – Règim retributiu i de la Seguretat Social	398
Capítol III – Deures i règim d’incompatibilitats	399
Títol X – Règim disciplinari	401
Capítol I – Principis del règim disciplinari	401
Capítol II – Infraccions i sancions disciplinàries	402
Capítol III – Procediment disciplinari	405
Disposicions addicionals	405
Disposicions transitòries	411
Disposició derogatòria única	412
Disposicions finals	412

TÍTOL I

OBJECTE, PRINCIPIS I ÀMBIT D’APLICACIÓ DE LA LLEI

Article 1. Objecte

L’objecte d’aquesta llei és la regulació de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears i la determinació del règim jurídic del personal que la integra, en l’exercici de les competències atribuïdes per l’Estatut d’autonomia i en el marc de la normativa bàsica de l’Estat.

Article 2. Principis informadors

1. La funció pública és un instrument per a la gestió i la satisfacció dels interessos generals que té encomanats l’administració autonòmica, i s’ordena jeràrquicament d’acord amb els principis de legalitat, objectivitat i neutralitat, servei a la ciutadania, eficàcia, eficiència i transparència en la gestió.

2. La funció pública de l’Administració de la comunitat autònoma està integrada pel conjunt de persones que hi presten serveis mitjançant una relació de caràcter especial, regulada per la normativa administrativa o laboral i informada pels principis constitucionals d’igualtat, mèrit, capacitat i publicitat.

3. El personal al servei de l’administració autonòmica, en l’exercici de les funcions que té encomanades, ha d’actuar sotmès als principis d’imparcialitat, professionalitat, diligència, bona fe i responsabilitat.

Article 3. Àmbit d’aplicació

1. Aquesta llei és d’aplicació al personal al servei de l’Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i de les entitats autònomes que en depenen, amb les limitacions que estableixen els apartats següents:

- a) El personal funcionari adscrit a les empreses públiques es regula pels preceptes d'aquesta llei, sens perjudici de les determinacions que contenguin les seves normes de creació.
 - b) El personal docent i el personal estatutari al servei de la sanitat pública autonòmica es regula pels preceptes d'aquesta llei únicament en aquelles matèries que no estan regulades per la normativa bàsica específica de l'Estat ni per la normativa autonòmica específica de desplegament.
 - c) El personal laboral es regula pel conveni col·lectiu, per la resta de normativa laboral i pels preceptes de la legislació bàsica estatal i d'aquesta llei que li són aplicables.
 - d) Els col·lectius amb característiques especials per raó de les funcions que tenen atribuïdes poden ser objecte de regulació específica mitjançant normes que adequin aquesta llei a les seves peculiaritats.
2. Aquesta llei també és d'aplicació, amb les especificitats derivades de l'organització pròpia, al personal següent:
- a) Personal dels consells insulars i de les entitats locals radicades a la comunitat autònoma de les Illes Balears en les matèries no reservades a la legislació bàsica de l'Estat, en els termes que resulten de la disposició addicional primera d'aquesta Llei i de l'article 190 de la Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local.
 - b) Personal del Consell Consultiu i del Consell Econòmic i Social.
 - c) Personal de les universitats públiques radicades a la comunitat autònoma de les Illes Balears que no sigui personal docent ni investigador, tot respectant l'autonomia universitària.
 - d) Personal de l'Agència Tributària de les Illes Balears.
3. Resta exclòs de l'aplicació d'aquesta llei el personal següent:
- a) Personal del Parlament de les Illes Balears.
 - b) Personal de la Sindicatura de Greuges i de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears.
 - c) Personal laboral propi de les empreses públiques.

TÍTOL II

ÒRGANS I ENS COMPETENTS EN MATÈRIA DE FUNCIO PÚBLICA

CAPÍTOL I

ÒRGANS COMPETENTS EN MATÈRIA DE FUNCIO PÚBLICA

Article 4. Òrgans competents

1. Són òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma, competents en matèria de la funció pública els següents:
 - a) Òrgans executius:
 - El Consell de Govern.
 - El conseller o la consellera competent en matèria de funció pública.
 - b) Òrgans consultius:
 - El Consell Balear de la Funció Pública.
 - La Comissió de Personal de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
 - c) Òrgan de control:
 - La Inspecció General de Qualitat, Organització i Serveis.
2. Els consellers o les conselleres i els òrgans directius de l'administració autonòmica i de les entitats públiques que en depenen poden exercir competències en matèria de personal en els termes establerts en aquesta i en altres lleis.

Article 5. Competències del Consell de Govern

1. Correspon al Consell de Govern establir la política general de l'administració autonòmica en matèria de funció pública, dirigir-ne el desplegament i l'aplicació i exercir la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària en aquesta matèria.

2. Li correspon, en particular:

- a) Aprovar els projectes de llei i els decrets en matèria de funció pública.
- b) Establir les directrius que han de regir l'actuació dels òrgans de l'administració autonòmica que exerceixen competències en matèria de funció pública.
- c) Establir les instruccions i directrius a què s'han de subjectar les persones que representen l'Administració de la comunitat autònoma en la negociació amb la representació sindical del personal funcionari en matèria de condicions d'ocupació, donar validesa i eficàcia als acords assolits mitjançant l'aprovació expressa i formal d'aquests acords, així com establir les condicions de feina en els supòsits en què no es produeixi cap acord en la negociació.
- d) Establir les instruccions i directrius a què s'han de subjectar les persones que representen l'Administració de la comunitat autònoma en la negociació col·lectiva amb el personal laboral.
- e) Aprovar les relacions de llocs de feina del personal al servei de l'administració autonòmica i de les entitats autònomes que en depenen.
- f) Aprovar els plans generals d'ordenació i els programes específics per optimitzar els recursos humans.
- g) Determinar el nombre, les característiques i les retribucions dels llocs de feina del personal eventual.
- h) Fixar les normes i els criteris per a l'aplicació del règim retributiu del personal funcionari, a iniciativa dels consellers o les conselleres competents en matèria de pressuposts i en matèria de funció pública, a proposta d'aquest darrer òrgan.
- i) Determinar els intervals de nivells que corresponen a cada grup i, si pertoca, als cossos i a les escales funcionàries, així com també les directrius generals sobre promoció del personal funcionari.
- j) Determinar els requisits dels procediments o dels cursos que habilitin per obtenir graus personals superiors als consolidats.
- k) Aprovar l'oferta pública d'ocupació.
- l) Establir, dins els cossos o les escales, les especialitats que siguin necessàries per garantir el principi d'eficàcia de l'actuació administrativa.
- m) Establir les equivalències entre els cossos i les escales de l'administració autonòmica i els cossos i les escales d'altres administracions públiques, a proposta del conseller o la consellera competent en matèria de funció pública.
- n) Fixar la jornada i els horaris generals i especials de treball.
- o) Aprovar, a proposta de cada conselleria, les mesures que garanteixin els serveis mínims en cas de vaga.
- p) Resoldre els procediments disciplinaris en cas de sanció de separació del servei, amb els informes previs i els dictàmens que siguin preceptius.
- q) Exercir la resta de competències que li atribueix la normativa vigent.

Article 6. Competències del conseller o de la consellera competent en matèria de funció pública

1. Correspon al conseller o a la consellera competent en matèria de funció pública el desenvolupament general, la coordinació, el control i l'execució de la política establerta pel Consell de Govern en matèria de personal al servei de l'Administració de la comunitat autònoma, dins l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei.

2. Quant al desenvolupament general, la coordinació i el control, li correspon en particular:

- a) Preparar els projectes de llei i de disposicions reglamentàries en matèria de funció pública i proposar-ne l'aprovació al Consell de Govern, quan correspongui.
 - b) Impulsar, coordinar i, si pertoca, executar els plans i els programes que estableixen mesures i activitats tendents a millorar el rendiment, la formació i la promoció del personal i la qualitat dels serveis públics.
 - c) Tenir cura del compliment de les normes d'aplicació general en matèria de funció pública per part dels òrgans de l'administració i exercir la inspecció general sobre tot el personal.
 - d) Informar sobre els avantprojectes de llei i els projectes de disposicions generals relatius a qüestions pròpies d'altres conselleries en els aspectes que incideixin en la política de personal.
 - e) Preparar el projecte d'oferta pública d'ocupació.
 - f) Proposar al Consell de Govern l'aprovació de la relació de llocs de feina del personal al servei de l'administració autonòmica i de les entitats autònomes que en depenen.
 - g) Proposar al Consell de Govern l'establiment de la jornada i de l'horari de treball i l'adopció d'acords en matèria de funció pública.
 - h) Participar en els òrgans de negociació del personal mitjançant la representació que es determini reglamentàriament, d'acord amb les instruccions i directrius que estableixi el Consell de Govern.
3. Quant a l'execució, li correspon en particular:
- a) Dictar les instruccions, circulars i ordres de serveis que siguin necessàries en matèria de personal.
 - b) Atorgar les recompenses i distincions que es determinin reglamentàriament.
 - c) Convocar i resoldre els procediments de selecció, establir-ne les bases, els programes i el contingut de les proves i nomenar els membres dels òrgans de selecció.
 - d) Nomenar el personal funcionari de carrera i expedir els títols d'aquest personal, nomenar el personal funcionari interí i formalitzar els contractes de treball del personal laboral.
 - e) Resoldre la integració del personal funcionari transferit en els cossos i les escales establerts en aquesta llei.
 - f) Convocar i resoldre els procediments ordinaris de provisió de llocs de feina, establir-ne les bases i nomenar els membres dels òrgans de valoració.
 - g) Resoldre les comissions de serveis en l'àmbit de l'administració autonòmica, a proposta de les conselleries afectades.
 - h) Autoritzar les comissions de serveis del personal de l'administració autonòmica a altres administracions públiques o a entitats de dret públic, a proposta dels organismes afectats.
 - i) Resoldre les sol·licituds de reconeixement de compatibilitat del personal al servei de l'administració autonòmica.
 - j) Resoldre l'adquisició i el canvi de grau personal.
 - k) Resoldre els procediments disciplinaris incoats al personal funcionari per faltes greus o molt greus, excepte quan impliquin separació del servei.
 - l) Exercir la facultat disciplinària en relació amb el personal laboral i acordar l'extinció dels contractes de treball d'aquest personal.
4. Li corresponen també les competències que, en matèria de funció pública i de personal, li atribueixi la normativa vigent i, en general, les que no estiguin atribuïdes expressament a altres òrgans.

Article 7. Alteració de les competències

1. El Consell de Govern pot atribuir als consellers o a les conselleres i a altres òrgans directius de les conselleries i de les entitats autònomes que en depenen les competències en

matèria de personal que aquesta llei no atribueix expressament al conseller o a la consellera competent en matèria de funció pública, a proposta d'aquest darrer òrgan.

2. El conseller o la consellera competent en matèria de funció pública, en els termes que estableix la normativa vigent, pot delegar les competències que li atribueix aquesta llei en els consellers o les conselleres i en els presidents o les presidentes de les entitats autònomes dependents de l'administració autonòmica.

Els òrgans que exerceixin aquestes competències per delegació poden, al seu torn, delegar-les en òrgans dependents jeràrquicament i en òrgans de les entitats autònomes que en depenen.

El conseller o la consellera competent en matèria de funció pública pot revocar en qualsevol moment la delegació efectuada. La revocació, si s'escau, deixa sense efecte les delegacions que els òrgans delegats hagin fet de les competències exercides per la delegació.

3. El conseller o la consellera competent en matèria de funció pública pot desconcentrar o delegar les competències que l'article 6.3 d'aquesta llei li atribueix en els òrgans directius de la conselleria. També pot delegar-les en els òrgans de les entitats autònomes que en depenen.

Article 8. El Consell Balear de la Funció Pública

1. El Consell Balear de la Funció Pública és l'òrgan col·legiat de consulta, de coordinació de la política en matèria de funció pública i de participació del personal, en les qüestions que en relació amb aquesta matèria puguin afectar el conjunt de les administracions públiques de l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. Un decret del Consell de Govern ha de determinar les funcions d'aquest òrgan i els membres que l'integren. Hi han d'estar representats, en tot cas:

- a) L'Administració de la comunitat autònoma, amb els membres que es determinin reglamentàriament.
- b) Els consells insulars, amb un membre cada un.
- c) Els ajuntaments, amb un mínim de tres membres.
- d) Les organitzacions sindicals més representatives en l'àmbit de l'administració autonòmica, amb cinc membres.

En tot cas, s'ha d'assegurar la representació de les diferents administracions públiques de les Illes Balears i de les organitzacions sindicals més representatives en l'àmbit de l'administració autonòmica.

3. En tot cas, correspon al Consell Balear de la Funció Pública:

- a) Informar preceptivament sobre els avantprojectes de llei relatius al personal al servei de les administracions públiques de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- b) Informar sobre les disposicions o decisions rellevants en matèria de personal que li siguin consultades per les diferents administracions públiques de l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- c) Debatre i proposar, a iniciativa de les administracions públiques o de les organitzacions sindicals que hi estan representades, les mesures necessàries per a la coordinació de les polítiques de personal de les administracions públiques de l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

4. El Consell Balear de la Funció Pública ha d'elaborar el seu propi reglament d'organització i funcionament.

5. El Consell Balear de la Funció Pública, per dur a terme les seves funcions, pot crear comissions tècniques de treball, a les quals pot incorporar persones expertes en qualsevol dels àmbits jurídic, econòmic, educatiu i sociocultural.

6. Es crea la comissió de coordinació de la funció pública local de les Illes Balears, com a òrgan dependent del Consell Balear de la Funció Pública.

Un decret del Consell de Govern ha de determinar les funcions d'aquest òrgan i els membres que l'integren.

Article 9. La Comissió de Personal

1. La Comissió de Personal de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears és l'òrgan col·legiat de caràcter tècnic de coordinació i consulta dels assumptes de personal, adscrit a la conselleria que té atribuïdes les competències en matèria de funció pública.

2. Són atribucions de la Comissió de Personal de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears:

- a) Informar sobre els avantprojectes de llei i els projectes de decret en matèria de personal.
- b) Informar sobre els procediments disciplinaris que impliquin separació del servei amb caràcter previ a la imposició de la sanció.
- c) Informar sobre les qüestions que, en matèria de personal, li siguin consultades pel Consell de Govern o pel conseller o la consellera competent en matèria de funció pública.

3. La composició i el règim de funcionament de la Comissió de Personal es regulen per decret del Consell de Govern, a proposta del conseller o la consellera competent en matèria de funció pública.

Article 10. La Inspecció General de Qualitat, Organització i Serveis

1. La Inspecció General de Qualitat, Organització i Serveis és l'òrgan de control i de vigilància del compliment de les normes de funció pública i de qualitat, anàlisi i proposta en l'àmbit de l'administració autonòmica i de les entitats autònomes que en depenen.

2. La Inspecció General de Qualitat, Organització i Serveis depèn orgànicament de la conselleria que té atribuïdes les competències en matèria de funció pública i actua amb autonomia funcional, sens perjudici de les competències de direcció que corresponguin a l'òrgan d'adscripció.

3. En tot cas, li correspon l'exercici de les funcions superiors d'inspecció en matèria de funció pública, la supervisió de l'aplicació dels sistemes d'avaluació de l'acompliment del personal i d'altres instruments de control de qualitat dels serveis públics com a garantia d'objectivitat i imparcialitat dels resultats i la proposta en l'adaptació de l'organització a les necessitats dels serveis, per aconseguir l'eficàcia i l'eficiència en la gestió pública.

4. La composició i el règim de funcionament de la Inspecció General de Qualitat, Organització i Serveis es regulen per decret del Consell de Govern. En tot cas, els inspectors han de ser personal funcionari de l'administració autonòmica.

CAPÍTOL II ENS COMPETENTS EN MATÈRIA DE FUNCIO PÚBLICA

Article 11. L'Escola Balear d'Administració Pública

1. L'Escola Balear d'Administració Pública és una entitat autònoma de caràcter administratiu, amb personalitat jurídica pròpia, adscrita a la conselleria competent en matèria de funció pública.

2. La determinació de l'organització de l'Escola i les funcions dels seus òrgans es regulen per decret del Consell de Govern. En tot cas, com a òrgan de deliberació, seguiment i participació en les activitats de l'Escola, hi haurà un consell rector en el qual s'ha d'assegurar la representació de les organitzacions sindicals més representatives en l'àmbit de l'administració autonòmica.

Article 12. Competències de l'Escola Balear d'Administració Pública en matèria de funció pública

1. Correspon a l'Escola d'Administració Pública la formació, la capacitació i el perfeccionament del personal al servei de l'administració autonòmica i de les entitats que en depenen, així com també la gestió dels procediments de selecció i de promoció del personal.

2. També li correspon, en els termes establerts en aquesta llei i en la normativa de desplegament, la realització d'activitats formatives i de selecció de personal al servei de les altres administracions radicades a les Illes Balears, especialment en relació amb els col·lectius de policia local, protecció civil, seguretat pública i emergències.

TÍTOL III PERSONAL AL SERVEI DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

Article 13. Classes de personal

1. Tenen la consideració de personal al servei de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears el personal funcionari, el personal eventual i el personal laboral al servei de les conselleries de l'Administració de la comunitat autònoma i de les entitats autònomes que en depenen, i el personal funcionari adscrit als ens de dret públic sotmesos a dret privat d'acord amb les seves normes de creació.

2. El personal al servei de l'Administració de la comunitat autònoma es classifica en:

- a) Personal funcionari de carrera.
- b) Personal funcionari interí.
- c) Personal laboral fix.
- d) Personal laboral temporal.
- e) Personal eventual.

3. El personal al servei de l'Administració de la comunitat autònoma depèn orgànicament del conseller o de la consellera competent en matèria de funció pública i funcionalment de l'òrgan superior de la conselleria o de l'ens de dret públic on presta serveis. Se n'exceptua el personal eventual, que depèn orgànicament i funcionalment de l'autoritat que l'hagi nomenat.

Article 14. Personal funcionari de carrera

1. És personal funcionari de carrera el que, en virtut d'un nomenament legal, s'incorpora a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears mitjançant una relació professional de caràcter permanent, regulada estatutàriament i subjecta a dret públic, ocupa llocs de feina dotats pressupostàriament o es troba en alguna de les situacions administratives previstes en aquesta llei.

2. La condició de personal funcionari no exclou la prestació de serveis a temps parcial, a domicili o qualsevol altra, en els termes que s'estableixin reglamentàriament, sempre que sigui compatible amb la naturalesa de les funcions que s'han d'exercir.

3. Queden reservats al personal funcionari de carrera els llocs de feina i les funcions l'acompliment dels quals implica exercici d'autoritat, fe pública o assessorament legal, control i fiscalització interna de la gestió econòmicofinancera i pressupostària, els de comptabilitat i tresoreria, els de caràcter tècnic i administratiu, els que comporten prefectura orgànica i, en general, els que es reserven a aquest personal per a una major garantia de l'objectivitat, imparcialitat i independència en l'exercici de la funció, així com els que impliquen una participació directa o indirecta en l'exercici de la potestat pública i en la salvaguarda dels interessos generals de la comunitat autònoma.

4. Amb caràcter general, els llocs de feina de l'administració autonòmica estan reservats a personal funcionari de carrera, sens perjudici dels supòsits a què es refereixen els articles següents.

Article 15. Personal funcionari interí

1. És personal funcionari interí el que, en virtut d'un nomenament legal, s'incorpora a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears mitjançant una relació professional de caràcter temporal, regulada estatutàriament i subjecta a dret públic, per dur a terme amb caràcter temporal les funcions reservades al personal funcionari de carrera.

2. Les circumstàncies que permeten nomenar personal funcionari interí són les següents:

- a) Ocupar llocs de feina vacants que corresponen a personal funcionari mentre no es proveeixin reglamentàriament.
- b) Substituir personal funcionari amb reserva de llocs de feina o en situació de llicència, quan la durada d'aquesta llicència ho requereixi.
- c) Substituir la reducció de jornada del personal funcionari quan les necessitats del servei ho requereixin. En aquest supòsit, l'administració pot establir que la relació funcional interina sigui a temps parcial.
- d) Desenvolupar programes temporals que corresponen a necessitats no permanents de l'administració o programes temporals de reinserció social o de foment de l'ocupació que siguin aprovats pel Consell de Govern.
- e) Subvenir a necessitats urgents, extraordinàries i circumstancials d'increment de l'activitat.

3. Els procediments de selecció d'aquest personal s'han d'establir reglamentàriament i han de respectar els principis d'igualtat, mèrit, capacitat i publicitat, i també han d'obeir a criteris de celeritat i eficiència.

4. En tot cas, el personal funcionari interí ha de complir les condicions i els requisits exigits al personal funcionari de carrera per ocupar els llocs de feina o exercir les funcions de què es tracti.

Article 16. Causes de cessament del personal funcionari interí

1. El personal funcionari interí cessa per les causes següents:

- a) Si es tracta de l'ocupació de llocs de feina vacants, quan el lloc de feina és ocupat pels sistemes reglamentaris o bé quan el lloc se suprimeix de la relació de llocs de feina i s'amortitza.
- b) Si es tracta de substituir personal funcionari amb reserva del seu lloc de feina o en situació de llicència, quan aquest s'hi reincorpora.
- c) Si es tracta de substituir la reducció de jornada del personal funcionari, quan aquest es reincorpora a la jornada completa.
- d) Si es tracta d'executar programes temporals, en la data en què aquests finalitzin i en tot cas als tres anys.

Excepcionalment, quan la naturalesa del programa ho requereixi, es podrà autoritzar una pròrroga d'un any, amb l'informe previ de la Inspecció General de Qualitat, Organització i Serveis de la comunitat autònoma de les Illes Balears o de l'òrgan competent de l'administració de què es tracti en cada cas.

- e) Si es tracta de subvenir a necessitats urgents, extraordinàries i circumstancials d'increment de l'activitat, quan aquestes necessitats desapareixen i, en tot cas, quan s'exhaureixi el termini màxim establert per la legislació bàsica estatal.

2. El personal funcionari interí cessa, així mateix, per renúncia o quan, com a conseqüència d'un procediment disciplinari, s'imposa la sanció de revocació del nomenament del personal funcionari interí.

3. El cessament del personal funcionari interí no dóna lloc a indemnització.

Article 17. Personal laboral fix

1. És personal laboral fix al servei de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears el que, en virtut d'un contracte de naturalesa laboral, manté una relació professional de caràcter permanent caracteritzada per les notes d'alienitat, dependència, voluntarietat i retribució, i ocupa llocs de feina dotats pressupostàriament o es troba en alguna de les situacions que preveu la normativa laboral vigent.

2. El contracte laboral s'ha de formalitzar per escrit i pot ser a temps complet i a temps parcial.

3. La selecció del personal laboral ha de respectar els principis de publicitat, igualtat, mèrit i capacitat.

4. El personal laboral únicament pot dur a terme les funcions atribuïdes als llocs següents:

- a) Els llocs les activitats dels quals siguin pròpies d'una professió determinada, que impliquin tasques de vigilància, custòdia, transport o altres d'anàlogues, o que corresponguin a àrees d'activitats que requereixin coneixements tècnics, sempre que aquestes funcions no siguin les pròpies de cossos, escales o especialitats de personal funcionari.
- b) Els llocs corresponents a les àrees de manteniment i de conservació d'edificis, d'equips i d'instal·lacions.
- c) Els llocs que la relació de llocs de feina reserva a persones amb discapacitat intel·lectual moderada, lleugera o límit i a les persones amb sordesa prelocutiva profunda, severa o mitjana.

Article 18. Personal laboral temporal

1. És personal laboral temporal al servei de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears el que, en virtut d'un contracte de naturalesa laboral i de durada determinada, manté una relació professional de caràcter temporal, caracteritzada per les notes d'alienitat, dependència, voluntarietat i retribució.

2. La selecció del personal laboral temporal ha de respectar els principis i les regles contingudes a l'article anterior. Les modalitats contractuals són les de durada determinada, previstes en la legislació laboral.

3. No obstant el que disposa el punt anterior, es pot contractar personal de durada determinada, amb independència de les funcions del lloc de feina per cobrir, en els supòsits següents:

- a) Per substituir personal laboral en cas de jubilació anticipada o de jubilació parcial.
- b) Per substituir personal laboral quan, com a conseqüència d'excedències, permisos o unes altres circumstàncies, tinguin dret a la reserva del seu lloc de feina.
- c) Per substituir reduccions de jornada del personal laboral, quan les necessitats del servei així ho requereixin. En aquest cas, la contractació es pot fer a temps parcial.
- d) Per contractar persones amb discapacitat per mitjà de contractes temporals de foment de l'ocupació d'acord amb la legislació laboral aplicable.
- e) Per contractar dones que tinguin acreditada la condició de víctimes de la violència de gènere, en els termes de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, d'acord amb la legislació laboral aplicable.
- f) Per contractar persones en situació o risc d'exclusió social en el marc de programes temporals de reinserció social o de foment de l'ocupació aprovats pel Consell de Govern, d'acord amb la legislació laboral aplicable.

Article 19. Efectes dels serveis prestats en règim de relació no permanent

1. La prestació de servei en règim de relació no permanent no pot suposar dret preferent per a l'accés a la condició de personal funcionari ni per a l'adquisició de la condició de personal laboral fix.

2. No obstant això, el temps de serveis prestats es podrà computar en fase de concurs, sempre que els serveis siguin adequats a les places que es convoquin.

Article 20. Personal eventual

1. És personal eventual el que, en virtut d'un nomenament legal, ocupa, amb caràcter temporal, llocs de feina considerats de confiança o d'assessorament especial de la Presidència o dels consellers o de les conselleres, no reservats a personal funcionari de carrera.

2. El nombre de llocs de feina del personal eventual, les seves característiques i les retribucions que li corresponen són públics i els determina el Consell de Govern.

3. El president o la presidenta i els consellers o les conselleres nomenen i cessen lliurement el seu personal eventual. Els nomenaments i els cessaments s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*. En tot cas, el personal eventual cessa automàticament quan cessa l'autoritat que el va nomenar, com també en cas de renúncia. El cessament no dóna, en cap cas, dret a indemnització.

4. La prestació de serveis en règim de personal eventual no pot suposar un mèrit per a l'accés a la funció pública, per a la promoció interna ni per a la contractació com a personal laboral.

TÍTOL IV ESTRUCTURA I ORDENACIÓ DE LA FUNCIO PÚBLICA

CAPÍTOL I GRUPS, COSSOS I ESCALES FUNCIONARIALS

Article 21. Ordenació de la funció pública

1. La funció pública autonòmica s'ordena mitjançant cossos, escales i especialitats als quals accedeix el personal funcionari que la integra.

2. Els cossos, d'acord amb la naturalesa general o especial de les funcions que s'han de dur a terme, es classifiquen en cossos generals i cossos especials.

3. Són cossos generals els que tenen atribuïdes funcions comunes en l'exercici de l'activitat administrativa. Són cossos especials els que tenen atribuïdes funcions relacionades amb les pròpies d'una professió determinada.

Article 22. Grups de classificació

Els cossos del personal funcionari, d'acord amb el nivell de titulació exigida per ingressar-hi, s'agrupen en la forma que estableix la normativa bàsica estatal.

Article 23. Cossos, escales i especialitats funcionaries

1. El personal funcionari s'agrupa per cossos per raó del caràcter homogeni de les funcions que s'han de dur a terme i de la titulació exigida per ingressar-hi.

2. Dins els cossos, per raó de l'especialització de les funcions, hi pot haver escales.

3. Dins les escales dels cossos especials el Consell de Govern pot establir especialitats per raó del grau major d'especialització i de la titulació o les titulacions específiques exigides per ingressar-hi, entre les que corresponen a l'escala en què es crea l'especialitat.

Article 24. Creació, modificació i supressió de cossos i escales

1. La creació, la modificació i la supressió de cossos i escales s'ha de dur a terme mitjançant una llei del Parlament de les Illes Balears.

2. Les lleis de creació de cossos i d'escales han de determinar com a mínim:

a) La denominació.

b) El nivell de titulació o la titulació o les titulacions concretes exigides per ingressar-hi.

- c) La definició de les funcions que corresponen al cos o a l'escala.
 - d) La regulació de les qüestions que necessitin un tractament específic, en consideració a les peculiaritats funcionals del cos o l'escala.
3. No es poden crear nous cossos o escales amb funcions similars o anàlogues a d'altres ja existents si per ingressar-hi s'exigeix la mateixa titulació.

Article 25. Creació, modificació i supressió d'especialitats

1. El Consell de Govern ha de dur a terme la creació, la modificació i la supressió de les especialitats mitjançant decret.
2. El decret de creació ha de determinar, com a mínim, la titulació o les titulacions específiques exigides per ingressar-hi, entre les que corresponen a l'escala en què es crea l'especialitat.

Article 26. Accés als cossos, a les escales i a les especialitats de l'administració autonòmica

1. L'accés ordinari als cossos, a les escales i a les especialitats de l'administració autonòmica es fa a través de les convocatòries d'accés a la funció pública, mitjançant la superació dels procediments selectius corresponents.
2. L'accés extraordinari als cossos i a les escales de l'administració autonòmica es fa per integració, d'acord amb les previsions que estableix aquesta llei.
3. L'accés extraordinari a les especialitats dels cossos especials i les seves escales es pot fer per integració o bé per superació de proves o cursos específics, d'acord amb les previsions que estableix aquesta llei.

Article 27. Accés extraordinari a cossos, escales i especialitats de l'administració autonòmica per integració

La integració als cossos, a les escales i a les especialitats de l'administració autonòmica es produeix en els supòsits següents:

- a) Per creació, modificació o supressió de cossos, escales o especialitats. En aquest supòsit la norma de creació, modificació o supressió d'un cos, d'una escala o d'una especialitat ha de determinar el règim d'integració del personal funcionari de l'administració autonòmica que es vegi afectat.
- b) Per processos de transferència o traspàs de mitjans personals i per altres procediments de mobilitat interadministrativa, d'acord amb les previsions que estableix el capítol V del títol VII d'aquesta llei.

Article 28. Accés extraordinari a les especialitats de l'administració autonòmica per superació de proves o cursos específics

L'administració autonòmica pot convocar proves específiques o cursos selectius perquè el personal funcionari pugui accedir a una especialitat determinada del cos i de l'escala propis, de conformitat amb els requisits i les condicions que s'estableixin reglamentàriament.

CAPÍTOL II INSTRUMENTS D'ORDENACIÓ DELS LLOCS DE FEINA

Article 29. Relacions de llocs de feina

1. Les relacions de llocs de feina són l'instrument tècnic mitjançant el qual l'administració ordena els seus recursos humans per a la prestació eficaç del servei públic i estableix els requisits per a l'ocupació de cada lloc de feina.

2. Tots els llocs de feina de l'administració autonòmica de personal funcionari, de personal laboral o de personal eventual han de figurar a la relació de llocs de feina.

3. La creació, la modificació i la supressió de llocs de feina s'han de dur a terme mitjançant la modificació de la relació de llocs de feina corresponent.

4. Les relacions de llocs de feina s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Article 30. Contingut de les relacions de llocs de feina

Les relacions de lloc de feina de personal funcionari i de personal laboral han d'incloure, com a mínim, les dades següents respecte de cadascun dels llocs:

- a) Unitat orgànica d'adscripció.
- b) Denominació, característiques essencials i sistema de provisió.
- c) Requisits objectius exigits per ocupar-lo.
- d) Nivell exigít de coneixement de la llengua catalana, en els termes que s'estableixin reglamentàriament.
- e) Grup o grups, cos o escala i especialitat d'adscripció, així com el nivell de classificació i les retribucions complementàries, si es tracta de llocs funcionaris.
- f) Categoria professional, nivell retributiu i complement específic, si es tracta de llocs laborals.

Article 31. Procediment d'elaboració de les relacions de llocs de feina

1. La conselleria competent en matèria de funció pública, a proposta de les conselleries i de les entitats autònomes interessades, elabora les relacions de llocs de feina permanents del personal funcionari i del personal laboral de l'administració autonòmica i les manté actualitzades. La participació de la representació de les empleades i dels empleats públics, si escau, s'ha de regir per les previsions que estableix la legislació bàsica estatal.

2. El conseller o la consellera competent en matèria de funció pública proposa al Consell de Govern l'aprovació de la relació de llocs de feina del personal al servei de l'administració autonòmica.

3. No obstant el que disposen els apartats anteriors, quan les modificacions siguin conseqüència d'una reestructuració orgànica, de l'aplicació d'una llei o d'una altra norma amb rang de llei, de l'execució d'una resolució judicial ferma o de la supressió de llocs de treball declarats per extingir, la modificació s'ha de dur a terme automàticament i requereix únicament l'aprovació del Consell de Govern i la publicació.

Article 32. Classificació dels llocs de feina del personal funcionari

1. Els llocs de feina de personal funcionari es classifiquen en trenta nivells, que determinen les retribucions corresponents al complement de destinació.

2. Per dur a terme aquesta classificació s'ha de valorar cada lloc en consideració als criteris de titulació, especialització, responsabilitat, competència i estructura jeràrquica subordinada.

3. Els llocs de feina poden ser genèrics o singularitzats, d'acord amb el que estableixi la relació de llocs de feina.

4. Són llocs de feina genèrics en tot cas els que no es troben diferenciats dins l'estructura orgànica i impliquen l'execució de funcions pròpies del cos, l'escala o l'especialitat, o els que no tenen contingut individualitzat.

5. Poden ser llocs de feina singularitzats els que es troben diferenciats dins l'estructura orgànica i impliquen l'execució de funcions assignades de forma individualitzada.

Article 33. Adscripció dels llocs de feina del personal funcionari

La relació de llocs de feina de personal funcionari, ateses les característiques de cada lloc, pot adscriure els llocs a un o a més cossos, escales, especialitats o grups de classificació.

Article 34. Ordres de funcions dels llocs de feina del personal funcionari

1. Les ordres de funcions són l'instrument tècnic d'ordenació mitjançant el qual l'administració assigna les funcions als llocs de feina.

2. Les ordres de funcions són una manifestació de la potestat d'organització i de direcció de l'administració, es dicten i es modifiquen segons les necessitats del servei i d'acord amb el procediment que estableix el punt següent.

3. Cada conseller o consellera determina les funcions dels llocs de feina adscrits a la seva conselleria, amb l'informe previ de la conselleria competent en matèria de funció pública. Les ordres de funcions s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

4. El que disposen els punts anteriors no impedeix que, per necessitats del servei, es puguin assignar al personal funcionari temporalment tasques distintes de les atribuïdes als llocs de feina que ocupen, tot respectant les funcions pròpies del cos o de l'escala.

Article 35. Naturalesa directiva de determinats llocs de feina

1. Les relacions de llocs de feina poden determinar la naturalesa directiva dels llocs de feina entre les funcions dels quals s'estableixi la direcció, la programació, la coordinació, l'impuls i l'avaluació de l'actuació administrativa o tècnica, en els distints àmbits de l'administració.

2. En tot cas, tenen naturalesa directiva els llocs de feina classificats en el nivell 30, els que impliquen prefectura de departament i els impliquen prefectura de servei quan tenen dependència directa de l'òrgan superior o directiu al qual estan adscrits.

3. Els llocs de feina de naturalesa directiva requereixen per ser ocupats el diploma de personal directiu expedit per l'Escola Balear d'Administració Pública o un altre d'homologat per aquesta escola, i els titulars d'aquest diploma estan subjectes als sistemes d'avaluació de l'acompliment regulats en aquest títol.

Article 36. Plantilla de personal

1. La plantilla del personal és l'instrument de coordinació entre l'ordenació de la funció pública i les estructures pressupostàries.

2. La plantilla de personal conté la relació de places corresponents a cadascun dels grups i cossos funcionaris i a cadascun dels grups i nivells de classificació de personal laboral, que s'emparen en la dotació pressupostària dels llocs de feina.

CAPÍTOL III INSTRUMENTS D'ORDENACIÓ I DE PLANIFICACIÓ DELS RECURSOS HUMANS

Article 37. Ordenació i planificació dels recursos humans

L'administració autonòmica ha de dur a terme la ordenació i la planificació corresponents dels recursos humans, d'acord amb els principis informadors recollits en aquesta llei i d'acord amb el que disposa la normativa bàsica estatal.

Article 38. Instruments d'ordenació i de planificació

1. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears pot aprovar plans generals d'ordenació dels recursos humans adaptats a les seves peculiaritats, així com programes específics per optimitzar recursos per a àrees determinades.

2. Els plans generals d'ordenació i els programes específics d'optimització de recursos poden incloure totes o algunes de les mesures següents:

- a) Suspensió d'incorporacions de personal extern a l'àmbit afectat, tant les derivades d'ofertes d'ocupació com de procediments de mobilitat.
- b) Reassignació d'efectius de personal.
- c) Cursos de formació i capacitat.

- d) Convocatòries de provisió de llocs de feina limitats al personal de l'àmbit que es determini.
- e) Mesures específiques de promoció interna.
- f) Prestació de serveis a temps parcial.
- g) Necessitats addicionals de recursos humans, que hauran d'integrar-se, si s'escau, en l'oferta pública d'ocupació.
- h) Altres mesures que siguin procedents en relació amb els objectius establerts en el pla o en el programa.

3. Aquestes mesures, si pertoca, de conformitat amb la normativa bàsica estatal, han de ser objecte de negociació sindical.

4. Els plans i programes regulats en aquest article es podran basar en el resultat dels sistemes d'avaluació de l'acompliment que es duguin a terme, d'acord amb les disposicions que estableix l'article següent.

Article 39. Avaluació de l'acompliment

1. Les administracions públiques de les Illes Balears han d'implantar progressivament sistemes d'avaluació de l'acompliment del personal al seu servei, com a instrument per a la millora de la motivació, del rendiment i de la qualitat dels serveis públics.

2. Els sistemes d'avaluació són públics i han de garantir l'objectivitat i la imparcialitat dels resultats, els quals s'han de tenir en compte tant en la promoció de la carrera professional com en la determinació dels conceptes retributius lligats a la productivitat, i poden donar lloc al reconeixement de recompenses.

3. Per a l'avaluació de l'acompliment es tindran en compte els resultats obtinguts, els comportaments o les conductes professionals, els projectes implantats o executats i la resta de paràmetres que s'estableixin reglamentàriament.

CAPÍTOL IV REGISTRE GENERAL DE PERSONAL

Article 40. Registre General de Personal

El Registre General de Personal, adscrit a la direcció general competent en matèria de funció pública, té atribuïdes les competències d'inscripció del personal al servei de l'administració autonòmica i d'anotació de tots els actes que afecten la vida administrativa d'aquest personal.

Article 41. Organització i funcionament

1. L'organització i el funcionament del Registre General de Personal i les dades que hi han de constar s'han d'establir per decret del Consell de Govern.

2. La regulació s'ha de fer d'acord amb els criteris homogenis establerts per l'administració estatal, que permetin la coordinació amb el Registre Central de Personal i amb els registres de les altres administracions públiques.

Article 42. Comunicació de dades

1. Les conselleries i els ens de dret públic han de facilitar al Registre General de Personal les dades inicials respecte del personal que tenen adscrit i col·laborar perquè es mantinguin permanentment actualitzades.

2. Llevat dels increments legalment establerts, no es poden incloure en nòmina noves remuneracions si prèviament no s'ha comunicat al Registre General de Personal la resolució o l'acte pel qual s'han reconegut.

Article 43. Accés a les dades

1. El personal té dret a accedir lliurement al seu expedient individual i a les dades relatives a la seva vida administrativa que hi figuren inscrites, així com a obtenir-ne els certificats corresponents.

2. La utilització de les dades que consten en el Registre General de Personal està sotmesa a les limitacions que preveu l'article 18.4 de la Constitució i la normativa vigent en matèria de protecció de dades.

TÍTOL V NAIXEMENT I EXTINCIÓ DE LA RELACIÓ DE SERVEI

CAPÍTOL I SELECCIÓ DE PERSONAL

Article 44. Principis informadors

1. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears selecciona el personal al seu servei amb criteris d'objectivitat, mitjançant convocatòria pública, de conformitat amb els principis constitucionals d'igualtat, mèrit i capacitat.

2. Són també principis informadors de l'accés a la funció pública:

- a) La transparència en la gestió del procediment i en el funcionament dels òrgans de selecció.
- b) L'especialització i la professionalitat dels membres dels òrgans de selecció.
- c) La garantia de la independència de l'òrgan de selecció i de la imparcialitat de cadascun dels membres.
- d) L'adequació dels sistemes de selecció i de les proves selectives a les funcions atribuïdes als cossos, les escales o les especialitats corresponents, que han d'incloure, a aquest efecte, les proves pràctiques que siguin necessàries.
- e) L'eficàcia dels procediments de selecció per assegurar la idoneïtat dels aspirants seleccionats.
- f) El foment de l'equilibri entre dones i homes i de l'accés de les dones a aquells sectors d'activitat on hi ha més percentatge d'homes.
- g) L'eficiència, la celeritat i l'agilitat dels procediments selectius.

Article 45. Sistemes de selecció

1. L'accés als cossos, a les escales i a les especialitats funcionaries o a les categories professionals de personal laboral fix s'ha de dur a terme mitjançant els sistemes d'oposició, concurs oposició o concurs.

2. El sistema d'oposició consisteix a dur a terme una o més proves de capacitat per determinar l'aptitud dels aspirants.

3. El sistema de concurs oposició consisteix a dur a terme, com a parts del procediment de selecció, una fase d'oposició i una de concurs. La puntuació que es pugui obtenir en la fase de concurs no dispensa en cap cas de la necessitat de superar les proves selectives de la fase d'oposició.

4. El sistema de concurs, que té caràcter excepcional, consisteix a qualificar els mèrits al·legats i acreditats pels aspirants, d'acord amb el barem inclòs en la convocatòria.

Article 46. Procediments selectius

1. Els procediments selectius s'han de dur a terme a través d'un dels sistemes de selecció que preveu l'article anterior.

2. Les convocatòries de selecció poden incloure cursos o períodes de prova que constitueixin part del procediment selectiu.

Article 47. Oferta d'ocupació pública

1. Constitueix l'oferta d'ocupació pública anual el conjunt de places vacants de personal funcionari i de personal laboral, amb dotació pressupostària, la cobertura de les quals resulta necessària i no és possible amb el personal existent.
2. L'oferta d'ocupació pública ha d'indicar el cos, l'escala i l'especialitat o el nivell i la categoria professional a la qual corresponguin les places vacants i l'illa de destinació.
3. L'acord del Consell de Govern que aprova l'oferta pública d'ocupació pot incloure altres mesures o disposicions derivades de la planificació dels recursos humans.
4. L'oferta d'ocupació pública s'executa mitjançant les convocatòries de selecció.
5. L'oferta d'ocupació s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Article 48. Accés a l'ocupació pública de les persones amb discapacitats

1. La conselleria competent en matèria de funció pública ha de facilitar l'accés a l'ocupació pública de les persones amb discapacitats.
2. Les persones amb discapacitats físiques, psíquiques o sensorials, sempre que puguin acreditar la compatibilitat funcional amb les funcions dels cossos, les escales, les especialitats o les categories professionals d'accés, participen en els procediments selectius en igualtat de condicions que la resta dels aspirants, tret del que disposa l'apartat 4 d'aquest article.
3. En les ofertes d'ocupació pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'ha de reservar una quota no inferior al 5 % de les vacants per a les persones amb un grau de discapacitat igual o superior al 33 %.
4. Un decret del Consell de Govern ha de desplegar les mesures que facilitin la integració de les persones amb discapacitats a l'administració autonòmica, que han de tenir en compte especialment:
 - a) Les persones amb discapacitats concretes que requereixin proves selectives específiques que s'hi adaptin.
 - b) La idoneïtat dels llocs de treball que se'ls adjudiquin.

Article 49. Convocatòries de selecció

1. Les convocatòries de selecció han d'incloure:
 - a) El nombre de places vacants, el grup, el cos, l'escala, l'especialitat o la categoria laboral a la qual corresponguin i l'illa de destinació.
 - b) El percentatge reservat per a la promoció interna, quan correspongui, amb indicació expressa de si inclou places que han de ser objecte de reclassificació, a l'empara de l'article 68.3 d'aquesta llei.
 - c) El percentatge reservat per a persones amb discapacitat, si escau.
 - d) Els requisits i les condicions que han de complir els aspirants.
 - e) Els sistemes selectius, el contingut de les proves i dels programes o, si pertoca, la relació de mèrits, així com els criteris o les normes de valoració.
 - f) Els cursos de formació o el període de prova, si n'és el cas, amb la indicació de si tenen o no caràcter selectiu.
 - g) La composició dels òrgans de selecció.
 - h) El calendari per dur a terme les proves.
 - i) El model de sol·licitud i l'òrgan al qual s'ha d'adreçar.
2. Les convocatòries s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, i les bases vinculen l'administració, els òrgans de selecció i les persones que hi participen.

Article 50. Requisits d'accés a la funció pública

1. Són requisits generals d'accés a la funció pública autonòmica els següents:
 - a) Tenir la nacionalitat espanyola o alguna altra que, de conformitat amb la normativa vigent sobre aquesta matèria, permeti l'accés a l'ocupació pública.

- b) Tenir l'edat mínima establerta en la legislació bàsica estatal i no excedir l'edat que, si escau, estableixi la normativa corresponent.
- c) Tenir la titulació acadèmica que es requereixi en cada cas o estar en condició d'obtenir-la en la data de finalització del termini de presentació de sol·licituds de participació.
- d) Tenir les capacitats i aptituds físiques i psíquiques que siguin necessàries per a l'exercici de les funcions corresponents.
- e) No haver estat separat, mitjançant procediment disciplinari, de cap administració o ocupació pública, ni trobar-se inhabilitat per sentència ferma per al compliment de funcions públiques.
- f) Acreditar el coneixement de la llengua catalana que es determini reglamentàriament, respectant el principi de proporcionalitat i adequació entre el nivell d'exigència i les funcions corresponents.

2. Cada convocatòria pot establir requisits específics d'accés, sempre que es formulin de manera abstracta i general i tinguin una relació objectiva i proporcionada amb les funcions corresponents.

Article 51. Òrgans de selecció

1. Els òrgans de selecció són els encarregats de dur a terme els procediments selectius i depenen de l'òrgan al qual estan adscrits o del que n'hagi nomenat la presidència.

2. La composició i el funcionament dels òrgans de selecció s'han d'establir reglamentàriament, d'acord amb els principis que fixa aquest capítol i s'han d'ajustar al criteri de paritat entre homes i dones, sempre que el nombre de membres ho faci possible.

3. Els càrrecs de naturalesa política i el personal eventual de l'administració no poden formar part dels òrgans de selecció.

Tampoc no en poden formar part els representants de les empleades i dels empleats públics, sens perjudici de les funcions de vigilància i vetlla del bon desenvolupament del procediment selectiu.

4. Quan el nombre elevat d'aspirants o el nivell de titulació o especialització exigint ho aconselli, es poden constituir comissions permanents de selecció, la composició i el funcionament de les quals es regularan reglamentàriament.

5. Al personal funcionari que formi part dels òrgans de selecció se li podrà atribuir temporalment i amb caràcter exclusiu l'exercici d'aquestes funcions.

Article 52. Funcionament dels òrgans de selecció

1. Els òrgans de selecció actuen amb autonomia funcional i els acords que adoptin vinculen l'òrgan del qual depenen, sens perjudici de les facultats de revisió establertes legalment.

2. Els membres dels òrgans de selecció són responsables de l'objectivitat de procediment, del contingut i de la confidencialitat de les proves i de l'estricta compliment de les bases de la convocatòria.

3. Els òrgans de selecció no poden declarar que ha superat els procediments selectius un nombre d'aspirants superior al de places convocades. Els acords que infringeixin aquesta prohibició seran nuls de ple dret.

Article 53. Adjudicació de llocs de feina en els procediments selectius

1. Al personal funcionari que obtengui una plaça com a conseqüència de la participació en un procediment selectiu se li ha d'adjudicar un lloc de feina amb caràcter definitiu, tret del que estableix el punt 3 d'aquest article.

2. L'adjudicació definitiva té la mateixa naturalesa i els mateixos efectes que l'adjudicació de llocs de feina mitjançant els sistemes ordinaris de provisió.

3. L'adjudicació té caràcter provisional quan el lloc de feina és singularitzat o quan el personal funcionari no compleix els requisits per ocupar-lo.

Article 54. Competències de l'Escola Balear d'Administració Pública en matèria de selecció

1. Correspon a l'Escola Balear d'Administració Pública:
 - a) Preparar, coordinar i executar les convocatòries de procediments selectius per a l'accés a la funció pública del personal de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i dels organismes autònoms, sens perjudici de les competències del conseller o la consellera competent en matèria de funció pública.
 - b) Donar suport tècnic als òrgans de selecció.
 - c) Impartir els cursos selectius de formació que s'estableixin amb caràcter previ per adquirir la condició de personal al servei de l'administració autonòmica.
2. L'Escola pot dur a terme les funcions esmentades respecte del personal al servei de les altres administracions públiques radicades a les Illes Balears mitjançant la subscripció del conveni corresponent, especialment quan es tracti de l'accés als cossos i a les escales equivalents.

Article 55. Homogeneïtzació dels procediments selectius

1. A l'efecte de permetre la mobilitat interadministrativa en l'àmbit de la comunitat autònoma i la cooperació en matèria de selecció de personal, el Consell de Govern, a proposta del conseller o la consellera competent en matèria de funció pública, amb l'informe previ del Consell Balear de la Funció Pública, ha d'establir els programes homogenis i els temaris bàsics que constitueixen els continguts mínims corresponents als procediments selectius per a cossos, escales, especialitats o categories de l'Administració de la comunitat autònoma.

2. Les administracions públiques radicades a les Illes Balears poden assumir els continguts esmentats en els processos selectius per accedir als cossos, les escales, les especialitats i les categories pertinents, cosa que permetrà establir les equivalències corresponents i la mobilitat en condicions de reciprocitat.

3. La determinació dels programes homogenis i dels temaris bàsics s'ha de dur a terme d'acord amb les disposicions bàsiques estatals aplicables a les corporacions locals.

CAPÍTOL II ADQUISICIÓ I PÈRDUA DE LA CONDICIÓN DE PERSONAL FUNCIONARI

Article 56. Adquisició de la condició de personal funcionari

1. La condició de personal funcionari s'adquireix pel compliment successiu dels requisits següents:

- a) Superació del procediment selectiu d'accés a l'ocupació pública.
- b) Nomenament i publicació d'aquest per part de l'òrgan competent.
- c) Jurament o promesa de complir la Constitució, l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears i l'ordenament vigent, en l'exercici de la funció pública.
- d) Presa de possessió en el termini establert reglamentàriament.

2. Les persones que no acreditin, una vegada superat el procediment selectiu, que compleixen els requisits i les condicions que exigeix la convocatòria, no poden ser nomenades personal funcionari i quedaran sense efecte les actuacions relatives al seu nomenament.

Article 57. Causes de pèrdua de la condició de personal funcionari

La condició de personal funcionari de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears es perd per alguna de les causes següents:

- a) Renúncia de la persona interessada.
- b) Separació de servei.
- c) Jubilació.
- d) Pèrdua de la nacionalitat que va permetre l'accés a l'ocupació pública, tret que simultàniament se n'adquireixi una altra de les requerides.

Article 58. La renúncia

1. La renúncia de la persona interessada s'ha de formalitzar per escrit i no inhabilita per a un nou ingrés a la funció pública autonòmica.

2. No s'acceptarà la renúncia quan la persona interessada estigui subjecta a un expedient disciplinari o a un procés penal per la comissió d'un delicte.

Article 59. La separació del servei

1. La separació del servei es pot produir com a conseqüència de la imposició d'una sanció disciplinària o com a conseqüència de la imposició d'una pena, principal o accessòria, d'inhabilitació absoluta o especial per ocupar càrrecs públics.

2. La separació del servei quan esdevé ferma té caràcter definitiu i no és possible la rehabilitació.

Article 60. La jubilació

1. La jubilació del personal funcionari pot ser:

- a) Voluntària.
- b) Forçosa.
- c) Per incapacitat permanent.

2. La jubilació es regeix per la normativa estatal que hi resulti aplicable.

Article 61. Rehabilitació de la condició de personal funcionari

En cas d'extinció de la relació funcional com a conseqüència de la pèrdua de la nacionalitat o de jubilació per incapacitat permanent, la persona interessada pot sol·licitar la rehabilitació en els termes i en les condicions que s'estableixin reglamentàriament.

TÍTOL VI CARRERA ADMINISTRATIVA

CAPÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 62. Carrera professional

1. La carrera professional del personal funcionari consisteix en la progressió en el si de l'administració d'acord amb els principis d'igualtat, mèrit i capacitat.

2. La carrera professional del personal funcionari es fa efectiva a través de la carrera professional horitzontal, de la consolidació del grau personal, de la promoció interna i de la mobilitat.

Article 62 bis. Carrera professional horitzontal

1. La carrera professional horitzontal consisteix en la progressió de nivell o esglaió, sense necessitat de canviar de lloc de feina com a conseqüència de la valoració de

l'acompliment i l'actuació professional, de la qualitat dels treballs realitzats i els coneixements adquirits i transferits. L'efectivitat definitiva del sistema de carrera horitzontal requereix, en tot cas, la implantació prèvia de sistemes d'avaluació de l'acompliment.

2. La carrera professional horitzontal s'estructura en nivells o esglaons consecutius, denominats nivells de carrera, que podran ser diferents per a cada grup o subgrup, i en cadascun dels quals el personal funcionari ha de romandre un període de temps mínim per adquirir les competències necessàries per poder accedir al nivell de l'esglaó superior.

3. La carrera professional horitzontal s'inicia des de la presa de possessió com a personal funcionari de carrera. Així, la persona funcionària inicia la carrera en el nivell d'entrada després del procés selectiu, que ha de tenir la consideració de mínim i no pot ser retribuït. Una vegada adquirit el nivell mínim, la progressió en la carrera té caràcter voluntari.

4. El sistema de carrera professional horitzontal s'ha de desenvolupar reglamentàriament, prèvia negociació amb les organitzacions sindicals.

5. Els efectes en la carrera professional horitzontal pels canvis de cos, escala, especialitat o categoria professional d'origen a grups de titulació superior s'han de determinar reglamentàriament, prèvia negociació amb les organitzacions sindicals.

CAPÍTOL II

PROMOCIÓ INTRACORPORATIVA: GRAU PERSONAL

Article 63. Disposicions generals del grau personal

1. Tot el personal funcionari de carrera té un grau personal que adquireix i consolida de conformitat amb el que disposa aquest capítol.

2. El grau personal es correspon amb algun dels nivells en què es classifiquen els llocs de feina, encara que la possessió d'un grau personal determinat no implica l'ocupació d'un lloc de feina del mateix nivell.

3. L'adquisició, la consolidació i el canvi del grau personal s'han d'anotar en el Registre General de Personal i han de constar a l'expedient personal.

4. El personal funcionari té dret a percebre com a mínim el complement de destinació corresponent al seu grau personal.

5. Als efectes d'adquisició i consolidació de grau, no es computen els serveis prestats com a personal funcionari interí, com a personal eventual ni com a personal laboral.

6. El personal funcionari que accedeix per promoció interna a un cos, una escala o una especialitat conserva el grau personal adquirit o consolidat, sempre que estigui inclòs dins l'interval de nivells del cos o de l'escala d'accés.

7. El grau personal reconegut per una altra administració pública té efecte a l'administració autonòmica una vegada anotat en el Registre General de Personal.

Article 64. Modalitats d'adquisició del grau personal

Les modalitats d'adquisició del grau personal són:

- a) Adquisició inicial per nou ingrés.
- b) Consolidació per l'ocupació de llocs de feina de nivell superior.
- c) Adquisició per la superació de cursos i procediments d'avaluació de l'acompliment.

Article 65. Adquisició inicial per nou ingrés

1. El personal de nou ingrés adquireix, juntament amb la condició de personal funcionari i amb caràcter automàtic, un grau personal inicial que correspon al nivell mínim de l'interval establert per al cos o per a l'escala d'accés, amb independència del lloc de feina que ocupi i de la forma de provisió d'aquest lloc.

2. S'exceptua de la previsió anterior el personal funcionari que ingressa en un cos, una escala o una especialitat i ja té un grau personal consolidat en el cos, l'escala o l'especialitat de procedència inclòs dins l'interval de nivells del cos o l'escala d'accés.

Article 66. Consolidació del grau personal per l'ocupació de llocs de feina de nivell superior

1. El grau personal superior a l'adquirit es consolida per l'ocupació d'un o més llocs del nivell corresponent durant dos anys continuats o tres amb interrupció, d'acord amb les condicions que s'estableixin reglamentàriament.

2. El personal funcionari que ocupi un lloc de feina superior en més de dos nivells al seu grau personal consolida, cada dos anys, el grau superior en dos nivells, sense que en cap cas no pugui consolidar un grau superior al nivell del lloc.

3. Si durant el temps en què el personal funcionari ocupa un lloc de feina se'n modifica el nivell de classificació, el temps d'ocupació es computarà com del nivell més alt.

Article 67. Adquisició del grau personal per la superació de cursos i procediments d'avaluació de l'acompliment

1. El grau personal es pot adquirir, amb independència del nivell del lloc de feina que s'ocupa, mitjançant la permanència en un lloc amb caràcter definitiu juntament amb la superació de cursos i l'avaluació de l'acompliment, d'acord amb les condicions i els requisits que s'estableixin reglamentàriament.

2. Els cursos específics que s'estableixin tindran com a sistema d'accés el concurs de mèrits.

CAPÍTOL III PROMOCIÓ INTERNA

Article 68. Garantia de la promoció interna

1. L'administració ha d'establir els mecanismes que facilitin l'accés del personal funcionari i del personal laboral fix a altres cossos, escales, especialitats o categories professionals, mitjançant la promoció interna.

2. L'oferta pública d'ocupació ha de reservar un percentatge mínim del 30 % de les places per a la promoció interna, d'acord amb les previsions establertes en aquest capítol i les condicions i els requisits que s'estableixen reglamentàriament. La quota de reserva de la promoció interna pot desplegar-se en la mateixa convocatòria que les places de torn lliure o mitjançant una convocatòria independent.

3. A les places reservades a la promoció interna s'hi poden afegir places emparades en llocs de feina que seran objecte de reclassificació, en els termes prevists reglamentàriament.

Article 69. Modalitats de promoció interna

1. Les modalitats de promoció interna s'han de desplegar reglamentàriament i han de permetre:

- a) L'accés del personal funcionari a cossos del grup immediatament superior, sempre que siguin de la mateixa naturalesa, general o especial.
- b) L'accés del personal funcionari dels cossos generals als cossos especials o a l'inrevés, del mateix grup o del grup immediatament superior.
- c) L'accés del personal funcionari dels cossos i les escales d'un grup a altres cossos o escales del mateix grup, que tenguin la mateixa naturalesa, general o especial.
- d) L'accés de personal laboral fix als cossos, les escales o les especialitats de personal funcionari.

2. Cada convocatòria ha d'especificar, si pertoca, la modalitat de promoció interna.

Article 70. Regles específiques de la promoció interna

1. La promoció interna s'ha de dur a terme a través d'un procediment selectiu en què els aspirants han de tenir els requisits exigits per accedir al cos, l'escala o l'especialitat corresponent i han d'haver prestat serveis efectius com a personal funcionari de carrera o personal laboral fix en el cos, l'escala o la categoria professional des dels quals es promociona durant un període mínim de dos anys.

2. Les convocatòries poden establir exempcions de proves o reducció de temaris quan corresponen a coneixements ja acreditats per accedir al cos, l'escala o l'especialitat de procedència. En aquest cas, les convocatòries determinaran l'àmbit subjectiu d'aplicació, d'acord amb les previsions que s'estableixin reglamentàriament.

3. El personal funcionari que accedeixi pel sistema de promoció interna a altres cossos, escales o especialitats té preferència per cobrir els llocs vacants de la respectiva convocatòria sobre els aspirants que no procedeixin d'aquest torn.

4. Les convocatòries establiran que les places reservades a la promoció interna que quedin vacants s'afegeixin a les places d'accés lliure o a l'inrevés. S'exceptuen d'aquesta previsió les places a què es refereix l'article 68.3 d'aquesta llei.

CAPÍTOL IV FORMACIÓ I PERFECCIONAMENT

Article 71. Formació i perfeccionament del personal

1. L'administració garanteix la formació i el perfeccionament del seu personal com a instrument essencial per a la millora de la prestació dels serveis públics.

2. Els plans de formació han d'incloure accions destinades a promoure la igualtat entre homes i dones, així com cursos específics destinats a la formació i al perfeccionament del personal que exerceix funcions directives, d'acord amb les condicions i els requisits que es determinin reglamentàriament.

3. Els cursos de formació i perfeccionament es poden establir amb caràcter voluntari o obligatori. En ambdós casos, els efectes de la participació i la superació dels cursos s'han de determinar reglamentàriament.

4. La relació de llocs de feina pot establir com a requisit d'ocupació dels llocs la superació de determinats cursos.

5. L'accés als cursos de formació es regeix pels principis d'igualtat, objectivitat i mèrit.

6. *Suprimit*²

Article 72. Competències de l'Escola Balear d'Administració Pública en matèria de formació i perfeccionament

1. L'Escola Balear d'Administració Pública té atribuïdes, amb caràcter general, les competències de formació i perfeccionament del personal al servei de l'administració autonòmica i, amb aquesta finalitat, pot subscriure convenis amb altres escoles d'administració pública, amb universitats i amb altres centres docents.

2. Així mateix, l'Escola pot dur a terme la formació i el perfeccionament del personal al servei de les altres administracions públiques o ens dependents mitjançant la subscripció del conveni corresponent.

² Apartat suprimit per la Llei 4/2016, de 6 d'abril, esmentada en la nota 1.

TÍTOL VII MOBILITAT I OCUPACIÓ DELS LLOCS DE FEINA

CAPÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 73. Garantia de la mobilitat

1. Es garanteix el dret a la mobilitat del personal funcionari de l'administració autonòmica, d'acord amb els sistemes d'ocupació de llocs de feina que es regulen en aquesta llei.

2. Es garanteix el dret del personal funcionari d'altres administracions públiques a ocupar els llocs de feina de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, d'acord amb els requisits i les condicions que estableixin les relacions de llocs de feina i de conformitat amb el principi de reciprocitat i amb la legislació bàsica estatal.

Article 74. Sistemes de provisió de llocs de feina i mobilitat

1. La mobilitat, que pot ser temporal o definitiva, i pot tenir caràcter voluntari o forçós, es fa efectiva mitjançant els sistemes de provisió de llocs que preveu la secció primera del capítol II del títol VII de la Llei 3/2007 i per mitjà dels altres sistemes de provisió que preveu l'apartat 3 d'aquest article.

2. Els sistemes ordinaris de provisió de llocs són el concurs i la lliure designació, amb convocatòria pública.

3. Es consideren altres sistemes de provisió o d'ocupació:

a) La comissió de serveis, en les diferents modalitats:

- Ordinària voluntària
- Forçosa
- D'atribució temporal de funcions
- Per a missions de cooperació
- En altres administracions

b) El trasllat per raó de salut o de rehabilitació.

c) El trasllat per causa de violència.

d) La permuta.

e) L'adscripció provisional.

f) La redistribució d'efectius.

g) La reassignació d'efectius.

h) El canvi d'adscripció del lloc de treball.

i) El nomenament provisional en un grup o un subgrup superior.

4. La mobilitat voluntària es regula en els articles 82, 82 bis, 83, 84, 85, 86 i 88.3 d'aquesta Llei i en les normes concordants que la despleguen.

5. La mobilitat forçosa fonamentada en les necessitats del servei o funcionals, adequadament motivades, es fa efectiva mitjançant els sistemes que preveuen els articles 87, 88 —llevat del supòsit d'atribució temporal de funcions adjudicada mitjançant una convocatòria prèvia—, 89, 90 i 91 d'aquesta Llei i les normes concordants que la despleguen.

6. Els sistemes de mobilitat forçosa que esmenta l'apartat anterior han de respectar en tot cas les retribucions, les condicions essencials de treball i l'illa de residència del personal afectat. En cas que la mobilitat suposi un canvi de municipi del lloc de treball, amb l'allunyament de més de 25 quilòmetres del domicili habitual del personal funcionari, es donarà prioritat a la voluntarietat dels trasllats. En tot cas, si suposa un canvi de municipi de residència, aquesta persona té dret a la indemnització que es fixi reglamentàriament.

CAPÍTOL II PROVISIÓ DE LLOCS DE FEINA I MOBILITAT

SECCIÓ 1a SISTEMES ORDINARIS DE PROVISIÓ DE LLOCS DE FEINA

Article 75. Sistemes de provisió

1. Els llocs de feina adscrits a personal funcionari s'han de proveir ordinàriament pels sistemes de concurs o per la lliure designació, mitjançant convocatòria pública.
2. Aquests sistemes de provisió es poden convocar per a tots els llocs de feina vacants, per a llocs de feina d'una determinada àrea funcional o d'un sector especialitzat o per a llocs de feina de forma individualitzada, en consideració a les necessitats del servei.

Article 76. Regles generals del concurs

1. El concurs és el sistema normal de provisió de llocs de feina i consisteix en la comprovació i la valoració dels mèrits i, si escau, de les capacitats, els coneixements o les aptituds que es determinin a la convocatòria, d'acord amb el barem que s'hi estableixi.
2. El concurs pot ser concurs de mèrits o concurs específic.
3. En ambdós casos el barem de la convocatòria ha de recollir, en els termes que s'estableixin reglamentàriament, la valoració dels mèrits generals següents:
 - a) Grau personal consolidat.
 - b) Antiguitat.
 - c) Treball desenvolupat.
 - d) Nivell de coneixement de la llengua catalana.
 - e) Cursos de formació i perfeccionament.
 - f) La prestació de serveis mitjançant una comissió de serveis forçosa, una comissió de serveis en atribució temporal de funcions i la prestació de serveis a la Unitat de Suport Conjuntural de la direcció general competent en matèria de funció pública.
4. La composició i el funcionament dels òrgans que han de valorar els mèrits i han d'avaluar les capacitats dels aspirants s'han d'establir reglamentàriament. Aquesta regulació ha de respectar els principis de professionalitat i especialització dels membres i ha de tendir a la paritat de gènere.
5. Es poden convocar concursos amb segona fase d'adjudicació o de resultes en els supòsits i en les condicions que reglamentàriament es determinin.

Article 77. El concurs de mèrits

1. El concurs de mèrits és el sistema de provisió dels llocs de feina genèrics que tenen establerta aquesta forma de provisió en la relació de llocs de feina, si bé també es pot utilitzar per proveir llocs de feina singularitzats, quan així ho prevegi la relació de llocs de feina.
2. La periodicitat de la convocatòria d'aquest concurs ha de ser, com a mínim, biennal.

Article 78. El concurs específic

1. El concurs específic és el sistema de provisió dels llocs de feina singularitzats que tenen establerta aquesta forma de provisió en la relació de llocs de feina.
2. El concurs específic consisteix en la comprovació i la valoració dels mèrits i les capacitats, els coneixements o les aptituds determinats en cada convocatòria, relacionats amb el lloc de feina convocat.
3. A més dels mèrits generals, la convocatòria ha de recollir la valoració de mèrits específics relacionats amb el lloc de feina convocat. La valoració global dels mèrits ha de suposar com a mínim el 55 % de la puntuació màxima assolible.

4. Per a la valoració de les capacitats, els coneixements o les aptituds, la convocatòria pot incloure la realització de proves de caràcter pràctic, memòries, entrevistes i tests professionals, la valoració d'informes d'avaluació o altres sistemes similars.

Article 79. La lliure designació

1. La lliure designació és el sistema de provisió dels llocs que tenen establert expressament aquest sistema en la relació de llocs de feina, pel fet que impliquen una elevada responsabilitat o que requereixen una confiança personal per exercir-ne les funcions. En conseqüència, es proveiran per lliure designació els llocs següents:

- a) Els de caràcter directiu.
- b) Els de secretari o secretària personal o xofer o xofera d'alt càrrec.
- c) Els adscrits al Gabinet de la Presidència de les Illes Balears o al dels consellers o les conselleres.
- d) Aquells altres en què així ho estableixi la relació de llocs de feina, atesa la naturalesa de les seves funcions.

2. Correspon al conseller o a la consellera o a l'òrgan equivalent al qual està adscrit el lloc de feina de lliure designació proposar-ne l'adjudicació.

Article 80. Convocatòries de provisió

1. Les convocatòries, tant de concurs com de lliure designació, han d'incloure com a mínim:

- a) La denominació, el nivell i l'illa de destinació del lloc de feina.
- b) Els requisits exigits per ocupar-lo, inclòs el nivell de coneixement de llengua catalana, si escau.
- c) El barem de puntuació dels mèrits en el cas del concurs i el barem de puntuació de les capacitats, els coneixements o les aptituds quan el concurs sigui específic.
- d) La puntuació mínima per a l'adjudicació de les vacants convocades en el cas del concurs.

2. Les convocatòries s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i el termini de presentació de sol·licituds ha de ser, com a mínim, de quinze dies.

Article 81. Efectes de l'adjudicació mitjançant els sistemes de provisió

1. L'adjudicació d'un lloc de feina mitjançant un sistema de provisió ordinari té caràcter definitiu i, per tant, implica la titularitat del lloc.

2. L'adjudicació d'un lloc de feina adscrit a més d'un cos, escala o especialitat i/o a més d'un grup de classificació no comporta la integració en el cos, l'escala o l'especialitat ni en el grup de classificació superior o diferent del d'ingrés, encara que la persona adjudicatària tenguí la titulació requerida, com tampoc l'aplicació de les retribucions lligades al grup de classificació superior.

3. El personal funcionari que hagi obtingut un lloc de feina mitjançant un sistema de provisió ordinària hi ha de romandre un mínim de dos anys. A aquest efecte, al personal que accedeixi a un altre cos o a una altra escala per promoció interna o per integració i romangui en el lloc de feina que ocupava, se li computarà el temps de serveis prestats en aquest lloc en el cos o l'escala de procedència.

4. L'obligació de romandre en el lloc, com a titular, un mínim de dos anys abans de participar en un procediment de provisió ordinària, que preveu l'apartat anterior, no és d'aplicació en els supòsits de remoció o supressió del lloc de feina, de mobilitat forçosa a què fa referència l'apartat 5 de l'article 74 o de participació en convocatòries de provisió ordinària de llocs de feina de la mateixa conselleria.

SECCIÓ 2a
ALTRES SISTEMES DE PROVISIÓ I D'OCUPACIÓ
DE LLOCS DE FEINA

Article 82. Comissió de serveis ordinària voluntària

1. Quan un lloc de feina quedi vacant de forma temporal o definitiva, es pot ocupar en comissió de serveis ordinària de caràcter voluntari amb personal funcionari de carrera del mateix cos, escala o especialitat que compleixi els requisits que s'estableixen en la relació de llocs de feina per ocupar-lo.

2. En cas que la provisió del lloc sigui inajornable i no hi hagi personal funcionari de carrera del mateix cos, escala o especialitat, es pot ocupar amb personal funcionari de carrera pertanyent al mateix subgrup o a la mateixa agrupació professional sempre que tenguí la titulació requerida.

3. El lloc de feina ocupat en comissió de serveis ha de ser inclòs en la següent convocatòria de provisió pel sistema que correspongui, tret que tenguí titular.

4. El personal funcionari en comissió de serveis té dret a la reserva del lloc de feina de procedència i percep les retribucions corresponents al lloc que efectivament ocupa.

Article 82 bis. Nomenament provisional en un grup o subgrup superior

1. El personal funcionari de carrera pot ocupar un lloc de treball de la mateixa administració, adscrit a un cos, una escala o una especialitat de grup o subgrup superior al qual pertanyi, d'acord amb el procediment que es prevegi reglamentàriament, i amb la designació prèvia com a funcionari interí del cos corresponent, mitjançant el nomenament provisional en un grup o subgrup superior, quan el lloc estigui vacant de manera temporal o definitiva perquè no s'ha pogut proveir mitjançant una convocatòria de comissió de serveis ordinària voluntària prevista en els apartats 1 i 2 de l'article 82 i sigui urgent que es proveeixi.

2. Per poder accedir al nomenament provisional en un grup o subgrup superior, el personal funcionari ha d'acreditar els requisits següents:

a) Requisits generals:

1r. Tenir la titulació exigida per accedir al cos, l'escala o l'especialitat a què està adscrit el lloc.

2n. Complir els requisits establerts, si escau, en la relació de llocs de treball.

3r. Tenir una antiguitat mínima de dos anys de servei actiu com a personal funcionari de carrera en el grup, el subgrup o l'agrupació d'origen.

b) Requisits específics:

1r. Per al nomenament provisional en llocs de treball del subgrup A1: ser personal funcionari de carrera d'un cos, una escala o una especialitat del subgrup A2 o del C1, sempre que siguin de la mateixa naturalesa, generals o especials.

2n. Per al nomenament provisional en llocs de treball del subgrup A2: ser personal funcionari de carrera d'un cos, una escala o una especialitat del subgrup C1 o C2, sempre que siguin de la mateixa naturalesa, generals o especials.

3r. Per al nomenament provisional en llocs de treball del subgrup C1: ser personal funcionari de carrera d'un cos, una escala o una especialitat del subgrup C2 o d'un cos que pertanyi a una agrupació professional, sempre que siguin de la mateixa naturalesa, generals o especials.

4t. Per al nomenament provisional en llocs de treball del subgrup C2: ser personal funcionari de carrera d'un cos que pertanyi a una agrupació professional, sempre que siguin de la mateixa naturalesa, generals o especials.

3. En cap cas no es pot dur a terme, pel sistema de nomenament provisional, la cobertura de llocs de treball de direccions orgàniques o de llocs singularitzats amb un nivell igual o superior a 26 la forma de provisió dels quals sigui la lliure designació.

4. En el cas de llocs de treball adscrits a dos o més grups o subgrups, el nomenament provisional només es pot fer en el grup o subgrup inferior.

5. Aquest procediment és preferent al nomenament per comissió de serveis forçosa o al nomenament de personal funcionari interí diferent del que preveu aquest article.

6. La selecció del personal funcionari de carrera que pot ser objecte de nomenament provisional en un grup o subgrup superior s'ha de dur a terme, llevat dels casos en què, excepcionalment i de manera motivada, el reglament pugui preveure que es faci mitjançant una convocatòria específica, mitjançant un sistema de borses o llistes, que, garantint els principis de publicitat, igualtat, mèrit i capacitat, facin possible l'agilitat necessària en la selecció, de conformitat amb la valoració dels mèrits del barem de la convocatòria.

7. L'òrgan competent per convocar i resoldre el procediment per integrar cadascuna de les borses que es constitueixen amb el personal funcionari de carrera és el conseller o la consellera amb competències en matèria de funció pública. La gestió concreta per cobrir els llocs de treball i per fer el nomenament com a personal funcionari interí correspon a la direcció general competent en matèria de funció pública.

8. Durant el temps que duri el nomenament provisional en un grup o subgrup superior, la persona interessada queda en la situació d'excedència voluntària que regula l'article 103 bis. Igualment, durant aquest temps, la persona interessada ha de percebre les retribucions corresponents al lloc efectivament exercit, i aquest temps computa a l'efecte de la meritació de triennis en el cos o l'escala a què pertanyi el lloc.

9. A aquest nomenament provisional s'hi ha d'aplicar de manera supletòria el règim general del personal funcionari interí.

Article 83. Comissions de serveis per cooperació internacional

1. Les comissions de serveis per participar en programes o missions de cooperació internacional al servei d'organitzacions internacionals, entitats o governs estrangers es poden acordar sempre que consti l'interès de l'Administració de la comunitat autònoma i siguin per un període inferior a sis mesos.

2. La resolució que acordi la comissió de serveis ha de determinar si es percep la retribució corresponent al lloc de procedència o al lloc que s'ha d'ocupar.

Article 84. Trasllat per motius de salut

1. El personal funcionari té dret a sol·licitar el canvi de lloc de feina per motius de salut o de rehabilitació propis, del cònjuge o de fills i filles a càrrec seu.

2. El trasllat està condicionat a l'existència de llocs dotats i vacants del cos, l'escala o l'especialitat que tenguin un nivell i un complement específic igual o inferior als del lloc de procedència i al compliment de tots els requisits d'ocupació.

3. Aquesta adjudicació, que requereix l'informe previ del servei mèdic corresponent, té caràcter definitiu quan la persona traslladada és titular del lloc de procedència.

Article 85. Trasllat per causa de violència

1. Les funcionàries víctimes de violència de gènere, per fer efectiva la seva protecció o el dret a l'assistència social integral, tenen dret preferent al trasllat a una localitat o illa distinta. A aquest efecte, se'ls oferiran els llocs de feina vacants ubicats a les localitats o illes que expressament sol·licitin.

Aquest trasllat tindrà caràcter provisional o definitiu segons quin sigui el sistema de provisió o d'ocupació mitjançant el qual es faci efectiu i segons les circumstàncies que concorrin en cada cas.

2. El mateix dret té el personal funcionari declarat judicialment víctima de qualsevol tipus de violència, quan ho necessiti per fer efectiva la seva protecció.

Article 86. Les permutes

1. El conseller o la consellera competent en matèria de funció pública, excepcionalment, pot resoldre la permuta de destinació entre el personal funcionari en actiu, a sol·licitud d'aquest, sempre que concorrin els requisits següents:

- a) Que les persones interessades siguin titulars dels llocs de feina objecte de la permuta.
- b) Que l'antiguitat de les persones interessades no difereixi en més de cinc anys.
- c) Que els llocs de feina siguin genèrics, de retribucions semblants i els correspongui la mateixa forma de provisió.

2. La resolució de permuta requereix l'informe previ de les conselleries o dels ens afectats.

3. No es podrà autoritzar la permuta quan a alguna de les persones interessades se li n'hagi concedida una en els darrers cinc anys o bé li manquin menys de deu anys per complir l'edat de jubilació forçosa.

4. La permuta té caràcter definitiu, tret del cas que en el termini dels dos anys algun dels permutants sol·liciti la jubilació voluntària. En aquest cas els permutants retornaran a la destinació d'origen.

5. El personal funcionari que obtengui destinació mitjançant una permuta ha de romandre un mínim de dos anys en el lloc de feina permutat.

CAPÍTOL III MOBILITAT FORÇOSA

Article 87. Comissió de serveis forçosa

1. El conseller o la consellera competent en matèria de funció pública, a proposta del o de la titular de la conselleria o ens on hi ha el lloc vacant, pot declarar amb caràcter forçós la comissió de serveis, quan és urgent proveir un lloc de treball que ha quedat vacant després d'una convocatòria de provisió ordinària o d'una comissió de serveis ordinària voluntària, no hi ha cap funcionari de carrera en la llista que compleixi els requisits per ser nomenat provisionalment en un grup o un subgrup superior i no és possible recórrer al nomenament de personal funcionari interí o no n'hi ha en condicions d'ocupar-lo.

2. La comissió de serveis forçosa s'ha de resoldre, amb audiència a la persona afectada, tenint en compte les necessitats funcionals dels llocs que s'han de cobrir i sempre que compleixi els requisits de la relació de llocs de treball. És preferible, en primer lloc, el personal de la mateixa conselleria o d'algun dels ens de dret públic que hi estiguin adscrits, que presti serveis en la mateixa localitat i que tenguí menys càrregues familiars o, si no hi ha cap persona adient, s'ha d'optar pel personal que presti serveis en la localitat més propera o que disposi de més facilitats de desplaçament i que així mateix tenguí menys càrregues familiars. En cas d'empat, s'ha d'optar pel que tenguí menys antiguitat.

3. En el cas que hi hagi diversos llocs per cobrir, un cop valorades les càrregues de feina i les disponibilitats de personal de les diferents unitats afectades, per elegir el personal que hi ha d'anar destinat s'ha de fer una distribució equitativa entre les diferents conselleries i ens.

4. En tot cas, s'han de respectar el grup de pertinença del funcionari o la funcionària i la titulació que es requereix per exercir les funcions.

5. Si el lloc que s'ha d'ocupar té assignades unes retribucions inferiors a les del lloc propi, la persona interessada ha de percebre, com a mínim, mentre romanguí en aquesta situació, un complement transitori per la diferència.

6. El temps durant el qual el personal funcionari a qui s'adjudiqui una comissió de serveis forçosa hi romanguí s'ha de valorar, en les convocatòries de provisió temporal o definitiva de llocs de feina, com a mèrit general de consideració necessària en la forma que s'estableixi reglamentàriament.

Article 88. Comissió de serveis d'atribució temporal de funcions

1. En casos excepcionals i pel temps indispensable, el o la titular de la conselleria amb competències en matèria de funció pública, d'ofici o a petició d'un altre conseller o consellera o un òrgan equivalent, ateses les raons o justificacions que la motiven, pot resoldre l'atribució temporal de funcions de forma parcial o total al personal funcionari interí o de carrera, pròpies del seu cos, escala o especialitat, sigui en la mateixa conselleria o ens del sector públic on estigui adscrit el personal funcionari afectat o en una altra conselleria o ens:

- a) Quan no estiguin assignades específicament a llocs de treball.
- b) Quan no puguin ser ateses amb suficiència pel personal funcionari que ocupa els llocs de treball que les tenen assignades, per volum de treball o per altres raons conjunturals degudament motivades.

2. Igualment, quan sigui necessari per exercir les funcions pròpies dels membres dels òrgans de selecció o de valoració, es pot atribuir a personal funcionari de carrera l'acompliment temporal d'aquestes funcions, de forma parcial o total, durant el temps imprescindible, amb els efectes de l'article següent, independentment del dret a les indemnitzacions per raó de servei a què tenguin dret, si s'escau.

3. En una fase prèvia, el o la titular de la conselleria competent en matèria de funció pública ha de fer una convocatòria amb tramitació urgent, inicialment restringida al personal funcionari de carrera de la mateixa conselleria i als ens del sector públic instrumental que hi estiguin adscrits, o bé per a tot el personal funcionari de carrera, en la qual ha de constar la unitat administrativa on s'han de prestar els serveis i un extracte de les funcions que s'han d'acomplir, els requeriments més adients per desenvolupar-les i els requisits exigits, per determinar si hi ha personal funcionari de carrera que reuneixi els requeriments de les funcions que s'han de desenvolupar i sigui del cos, l'escala o l'especialitat corresponent i que voluntàriament vulgui ser adjudicatari de l'atribució temporal de funcions. Aquesta convocatòria s'ha de publicar en el tauler d'anuncis de la conselleria convocant, en els dels ens instrumentals del sector públic que hi estiguin adscrits i a la intranet.

4. En el cas que hi hagi diverses persones aspirants, el o la titular de la conselleria competent en matèria de funció pública, de forma motivada, amb la valoració prèvia de les càrregues de feina i les disponibilitats de personal de les diferents unitats a què estan adscrits els llocs de les persones aspirants, ha de dictar la resolució corresponent, amb preferència, en igualtat de condicions, pel personal que sigui de la mateixa conselleria o d'algun dels ens de dret públic que hi estiguin adscrits, i l'ha de notificar a les persones interessades.

5. Si no hi ha cap aspirant funcionari de carrera voluntari que compleixi els requeriments de la convocatòria prèvia, s'ha d'adjudicar l'atribució temporal de funcions, en els supòsits de les lletres a i b de l'apartat 1, en primer lloc, a personal funcionari interí que reuneixi els requeriments per desenvolupar les funcions d'acord amb els criteris objectius que s'estableixin i, només quan no n'hi hagi cap que compleixi els requeriments, o en el supòsit de l'apartat 2, s'ha d'atribuir a personal funcionari de carrera. En qualsevol d'aquests dos casos d'atribució forçosa, s'ha de resoldre tenint en compte el que estableix l'apartat 2 de l'article 87 i abans d'emetre la resolució s'ha de donar audiència a la persona afectada perquè hi pugui presentar les al·legacions que estimi oportunes dins el termini de cinc dies hàbils.

6. Abans de resoldre l'atribució temporal de funcions, tant en la fase voluntària com en la forçosa, les persones titulars de les secretaries generals afectades poden trametre, en un termini màxim de dos dies hàbils, un informe sobre les càrregues de feina i la disponibilitat de personal.

Article 88 bis. Efectes de les comissions de serveis d'atribució temporal de funcions

1. Les comissions de serveis d'atribució temporal de funcions tenen una durada màxima de tres mesos, ampliable fins a tres mesos més. Una vegada signada la resolució corresponent, tenen caràcter obligatori per a la persona afectada, la qual no pot, durant aquest temps, renunciar-hi ni acceptar cap comissió de serveis de caràcter voluntari ni cap nomenament provisional en un grup o un subgrup superior. Excepcionalment, quan les necessitats del servei ho requereixin i amb una proposta motivada de la secretaria general on està prestant els serveis, el o la titular de la conselleria competent en matèria de funció pública pot prorrogar aquest termini fins a un màxim total d'un any.

2. El temps que el personal funcionari a qui s'adjudiqui una comissió de serveis d'atribució temporal de funcions hi romangui, s'ha de valorar, en les convocatòries de provisió temporal o definitiva de llocs de feina, com a mèrit general de consideració necessària en la forma que s'estableixi reglamentàriament.

3. Quan es tracti de personal funcionari interí, aquesta valoració s'ha de tenir en compte, en el supòsit d'accedir a la condició de personal funcionari de carrera, en futures convocatòries de provisió ordinària en què participi. Igualment, s'ha d'incloure com a mèrit per formar borses de personal interí de caràcter extraordinari.

4. La comissió de serveis d'atribució temporal de funcions no altera l'ocupació del lloc de feina de procedència, i el personal funcionari continuarà percebent la totalitat de les seves retribucions amb càrrec als crèdits corresponents al seu lloc de feina d'origen, sens perjudici de les compensacions que corresponguin, que, quan tinguin caràcter econòmic, pot rescabalar la conselleria d'origen de la secció pressupostària on estigui prestant efectivament els serveis, mitjançant la modificació de crèdit corresponent.

5. Igualment, als efectes de les convocatòries de provisió temporal o definitiva, s'han de considerar les funcions realment desenvolupades durant el temps de durada de la comissió de serveis d'atribució temporal de funcions, i no les del lloc d'origen que s'ocupa. En cas d'atribució parcial de funcions, s'han de considerar aquestes, a més de les desenvolupades en el seu lloc de feina.

6. En cap cas, no es pot encomanar a la persona amb una atribució temporal de funcions fer unes altres funcions diferents de les que varen motivar la resolució.

Article 88 ter. Causes de finalització de la comissió de serveis ordinària voluntària, forçosa i d'atribució temporal de funcions

1. La comissió de serveis ordinària voluntària i la forçosa tenen caràcter temporal i finalitzen pel transcurs del temps per al qual es varen concedir, que no pot ser superior a dos anys. Excepcionalment, quan les necessitats del servei ho requereixin, i només pel que fa a la comissió de serveis ordinària voluntària, el Consell de Govern pot prorrogar aquest termini.

2. No obstant això, abans de transcórrer el temps de concessió, també pot finalitzar la comissió de serveis ordinària voluntària i la forçosa per les causes següents:

- a) Quan el lloc de treball es proveeix amb caràcter definitiu.
- b) Quan el lloc es cobreix per l'adscripció provisional de personal funcionari de carrera.
- c) Per renúncia voluntària del titular de la comissió que sigui acceptada per l'Administració, quant a les de caràcter voluntari.
- d) Excepcionalment, si s'acredita que el titular de la comissió manifesta un acompliment inadequat, un rendiment insuficient o una manca d'adequació al lloc de treball que impedeix dur a terme amb eficàcia les funcions atribuïdes al lloc. En aquest cas, s'ha de dur a terme un procediment contradictori i s'ha d'oïr la junta de personal corresponent.
- e) Per amortització del lloc de feina.
- f) Perquè la persona comissionada obté un lloc de feina amb caràcter definitiu.

- g) Per la reincorporació del funcionari o de la funcionària titular amb reserva de lloc de treball.
- h) Quant a les comissions de serveis atorgades de manera discrecional, amb la proposta prèvia de cessament de la secretaria general o de l'òrgan competent de l'ens instrumental corresponent.
- i) Quant a les de caràcter forçós, perquè desapareix la causa que va motivar la urgència en la provisió, de forma motivada.
- j) Per passar a una altra situació administrativa diferent de la de servei actiu que impliqui reserva del lloc de feina.

3. La comissió de serveis d'atribució temporal de funcions pot ser revocada de manera discrecional per la persona titular de la conselleria competent en matèria de funció pública, amb la proposta prèvia, si escau, de cessament de la secretaria general o de l'òrgan competent de l'ens instrumental corresponent on presta serveis la persona afectada.

4. També finalitzarà pel transcurs del temps per al qual es va concedir, d'acord amb el que disposa l'apartat 1 de l'article 88 bis. En tot cas, l'atribució temporal finalitza, encara que no hagi transcorregut el termini per al qual es va concedir, per les causes següents:

- a) Per renúncia voluntària del titular de l'atribució temporal de funcions que sigui acceptada per l'Administració, quant a les de caràcter voluntari, només quan hagin transcorregut els sis primers mesos de durada.
- b) Perquè la persona que està en atribució temporal de funcions obté un lloc de feina amb caràcter definitiu.
- c) Perquè desapareix la causa que va motivar la urgència en la provisió, de forma motivada.
- d) Per passar a una altra situació administrativa diferent de la de servei actiu que impliqui reserva del lloc de feina.

Article 89. Redistribució d'efectius

1. El personal funcionari que ocupi amb caràcter definitiu llocs de feina genèrics pot ser traslladat, per necessitats del servei, a altres llocs de la mateixa naturalesa, nivell de complement de destinació i complement específic, sempre que per a la provisió dels llocs esmentats estigui previst el mateix procediment i sense que això suposi canvi de municipi que impliqui un desplaçament de més de 25 quilòmetres.

2. Aquest trasllat té caràcter definitiu.

Article 90. Reassignació d'efectius

1. El personal funcionari el lloc de feina del qual se suprimeixi com a conseqüència d'un pla d'ordenació de recursos humans dels que preveu aquesta llei, pot ser destinat a un altre lloc de feina pel procediment de reassignació d'efectius, amb l'aplicació de criteris objectius que es concretin en el mateix pla i amb caràcter definitiu.

2. Els procediments de reassignació s'han d'establir reglamentàriament, i la durada no pot ser superior a sis mesos.

Article 91. Canvi d'adscripció del lloc de treball

1. El Consell de Govern, a proposta de la persona titular de la conselleria competent en matèria de funció pública, per reestructuració de l'Administració o per necessitats del servei o funcionals, i a l'efecte d'assignar de manera eficient els recursos humans, pot acordar l'adscripció de llocs de treball i del personal que provisionalment o definitivament els ocupa a unitats, conselleries o ens del sector públic instrumental amb personificació pública, distints d'aquells als quals estava adscrit.

2. Els canvis d'adscripció han de respectar en tot cas les retribucions, les condicions essencials de treball i l'illa de residència del personal afectat. Si escau, s'ha de modificar l'adscripció del lloc proveït provisionalment o definitivament per la persona funcionària afectada.

3. Quan el canvi d'adscripció impliqui un canvi del municipi de residència de la persona funcionària afectada, aquesta té dret a les indemnitzacions establertes reglamentàriament per als trasllats forçosos. En aquests casos s'ha de donar prioritat a la voluntarietat dels trasllats.

CAPÍTOL IV

REMOCIÓ DEL PERSONAL FUNCIONARI

Article 92. Causes de remoció

1. El personal funcionari que ha accedit a un lloc de feina pel procediment de concurs pot ser-ne remogut, mitjançant un procediment contradictori i oïda la junta de personal corresponent, quan es produeixi alguna de les causes següents:

- a) Acompliment inadequat o rendiment insuficient acreditats mitjançant els procediments d'avaluació corresponents.
- b) Manca de capacitat sobrevinguda o manca d'adequació al lloc de feina, que impedeixi dur a terme amb eficàcia les funcions atribuïdes al lloc.

2. El personal funcionari que ha accedit al lloc de feina pel procediment de lliure designació pot ser-ne remogut amb caràcter discrecional, a proposta de l'òrgan titular de la conselleria o l'òrgan equivalent al qual està adscrit el lloc de feina de lliure designació.

Article 93. Efectes de la remoció

1. El personal funcionari remogut d'un lloc de feina serà adscrit amb caràcter provisional i amb efectes de l'endemà del cessament a un lloc de feina del mateix municipi o, si no n'hi havia, d'un altre de limítrof, corresponent al seu cos, escala o especialitat, no inferior en més de dos nivells al del seu grau personal, o de tres si no hi ha cap lloc dotat i vacant d'aquestes característiques.

2. El personal que es trobi en aquesta situació està obligat a participar en les convocatòries públiques de provisió de llocs de feina del mateix municipi o d'un altre de limítrof, corresponent al seu cos, escala o especialitat, no inferiors en més de dos nivells al del seu grau personal. Aquesta darrera limitació no s'aplica al personal remogut d'un lloc de feina per la causa regulada a la lletra a) del punt 1 de l'article anterior, que resta obligat a participar en les convocatòries de provisió i a sol·licitar els llocs de feina, amb independència del nivell d'aquests.

3. Mentre no es faci efectiva l'adjudicació provisional, el personal queda a disposició del conseller o la consellera competent en matèria de funció pública, que li podrà atribuir temporalment funcions corresponents al seu cos, escala o especialitat. Durant aquest temps percebrà les retribucions a càrrec del lloc de feina de procedència.

4. L'obligació d'adjudicació provisional no és d'aplicació al personal funcionari remogut d'un lloc de feina de l'administració autonòmica, procedent d'altres administracions i no integrat dins cossos, escales o especialitats d'aquesta administració, ni al personal estatutari al servei de l'administració sanitària autonòmica.

5. El personal docent remogut d'un lloc de feina de l'administració autonòmica només pot ser adscrit provisionalment a llocs del seu cos, escala i especialitat de centres docents ubicats en el terme municipal on va tenir la seva darrera destinació o en un altre de limítrof o, si no n'hi ha, al més pròxim.

CAPÍTOL V

MOBILITAT INTERADMINISTRATIVA

Article 94. La mobilitat per traspàs de serveis

1. El personal funcionari d'altres administracions que accedeix a l'administració autonòmica mitjançant un procés de transferències de mitjans personals i materials, una vegada conclòs el corresponent procediment d'homologació, s'integra en els cossos, les escales o les especialitats propis d'aquesta administració i adquireix la condició de personal funcionari de l'administració autonòmica.

2. El personal funcionari de l'administració autonòmica que accedeixi a d'altres administracions mitjançant un procés de transferències de mitjans personals i materials, una vegada conclòs el corresponent procediment d'homologació, s'integra en els cossos, les escales o les especialitats propis d'aquelles, i adquireix la condició de personal funcionari de l'administració de què es tracti.

Article 95. La mobilitat per participació en sistemes de provisió

1. El personal funcionari d'altres administracions que accedeix a llocs de feina de l'administració autonòmica mitjançant convocatòries de provisió, al marge d'un procés de transferències de mitjans personals i materials, només es pot integrar en els cossos i les escales propis d'aquesta administració, d'acord amb els requisits i les condicions que s'estableixin i d'acord amb el principi de reciprocitat.

2. En tot cas, aquesta integració requereix l'informe previ i favorable de l'Escola Balear d'Administració Pública i estarà condicionada a l'acreditació dels coneixements que constitueixen continguts mínims exigibles per a l'accés als cossos, les escales o les especialitats de l'Administració de la comunitat autònoma, establerts pel Consell de Govern, d'acord amb les previsions d'aquesta llei.

Article 96. Condicions i efectes de la mobilitat interadministrativa

1. El personal funcionari d'altres administracions únicament pot participar en els procediments de provisió dels llocs de feina de l'administració autonòmica que tenguin establerta aquesta possibilitat en la relació de llocs de feina.

2. El personal funcionari procedent d'altres administracions públiques que obtengui destinació en un lloc de feina de l'administració autonòmica es regeix per la legislació en matèria de funció pública d'aquesta comunitat autònoma.

3. El personal funcionari a què es refereix l'apartat anterior que no pugui acreditar el nivell mínim exigat de coneixement de la llengua catalana queda obligat a assolir-lo i acreditar-lo en els termes que s'estableixin reglamentàriament.

Article 96 bis. Mesures de mobilitat interadministrativa

1. Mitjançant convenis, les administracions públiques incloses en l'àmbit territorial de la comunitat autònoma de les Illes Balears poden desplegar actuacions de mobilitat interadministrativa de caràcter voluntari per optimitzar els seus recursos i la seva gestió, de manera que es garanteixi l'eficàcia del servei que s'ha de prestar als ciutadans, en supòsits d'existència d'excedents de personal derivats de la reducció dels crèdits assignats a determinats programes, de la modificació de competències o de qualsevol altra mesura de racionalització de plantilles que justifiqui la mobilitat de les persones i dels llocs.

2. Aquesta mobilitat interadministrativa es pot dur a terme mitjançant actuacions de reassignació d'efectius entre administracions, de redistribució de personal entre administracions, o, amb caràcter temporal, per comissió de serveis o atribució temporal de funcions, de la manera que es determini reglamentàriament. En tot cas, s'han de respectar les retribucions, les condicions essencials de treball i l'illa de residència del personal afectat,

i, si impliquen canvi del municipi de residència, el personal funcionari té dret a les indemnitzacions establertes reglamentàriament per als trasllats forçosos.

3. Aquestes actuacions es poden dur a terme de manera excepcional per motius de caràcter econòmic, o en el marc dels plans d'ordenació de cada administració degudament coordinats per part de les administracions respectives, les quals han de subscriure en tot cas el conveni corresponent.

TÍTOL VIII SITUACIONS ADMINISTRATIVES

Article 97. Classificació

El personal funcionari de carrera, durant la seva relació de servei, es pot trobar en qualsevol de les situacions següents:

- a) Servei actiu.
- b) Serveis especials.
- c) Serveis en altres administracions públiques.
- d) Excedència voluntària.
- e) Expectativa de destinació.
- f) Excedència forçosa.
- g) Suspensió de funcions.
- h) Jubilació parcial, en els termes que estableixi la legislació bàsica estatal.

Article 98. Situació de servei actiu

1. El personal funcionari es troba en situació de servei actiu quan ocupa un lloc de feina dotat pressupostàriament amb caràcter permanent o provisional.

2. També està en servei actiu el personal funcionari remogut d'un lloc de feina que encara no ha obtingut destinació en un altre lloc.

3. Els permisos i les llicències que comporten reserva del lloc de feina no alteren la situació de servei actiu.

Article 99. Serveis especials

1. El personal funcionari de la comunitat autònoma ha de ser declarat en la situació de serveis especials en els supòsits següents:

- a) Quan siguin nomenats membres del Govern de la comunitat autònoma, del Consell Executiu dels consells insulars, del Govern de l'Estat, de les institucions de la Unió Europea, dels òrgans de govern d'altres comunitats autònomes o d'organitzacions internacionals, o quan siguin nomenats alts càrrecs de qualsevol d'aquests òrgans.
- b) Quan accedeixin a la condició de diputat o diputada del Parlament de les Illes Balears, del Congrés dels Diputats, del Parlament Europeu, de les assemblees legislatives d'altres comunitats autònomes, o de senador o senadora del Senat, si perceben retribucions periòdiques per l'acompliment de la funció. Quan no percebin aquestes retribucions, podran optar entre romandre en la situació de servei actiu o passar a la de serveis especials.
- c) Quan accedeixin a la condició de consellers o conselleres dels consells insulars i quan exercixin càrrecs polítics retribuïts i de dedicació exclusiva d'aquestes institucions.
- d) Quan exercixin càrrecs polítics retribuïts i de dedicació exclusiva de les corporacions locals.
- e) Quan siguin elegits pel Parlament de les Illes Balears o per les Corts Generals per formar part dels òrgans estatutaris o constitucionals o d'altres l'elecció dels quals correspongui a qualsevol de les cambres, si d'aquesta elecció se'n deriva incompatibilitat per exercir la funció pública. També quan siguin nomenats per

exercir en els esmentats llocs o càrrecs que estiguin assimilats en rang a alt càrrec, de conformitat amb el que estableixi la normativa reguladora respectiva.

- f) Quan siguin designats assessors dels grups parlamentaris del Parlament de les Illes Balears, de les Corts Generals o de les assemblees legislatives de les altres comunitats autònomes.
- g) Quan siguin nomenats personal eventual de qualsevol administració pública.
- h) Quan passin a ocupar pel sistema de lliure designació llocs de feina del Gabinet de la Presidència.
- i) Quan adquireixin la condició de personal funcionari al servei d'organitzacions internacionals o de caràcter supranacional.
- j) Quan siguin autoritzats per la comunitat autònoma per dur a terme una missió per un període determinat superior a sis mesos en organismes internacionals, governs o entitats públiques o en programes de cooperació internacional.
- k) Quan siguin nomenats per exercir llocs o càrrecs a organismes públics o entitats dependents o vinculades a les administracions públiques que estiguin assimilats en rang a alt càrrec, de conformitat amb el que estableixi la normativa reguladora respectiva.
- l) Quan siguin nomenats o contractats com a titulars de gerències o altres òrgans unipersonals de direcció o com a personal directiu professional de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears o de qualsevol de les entitats del sector públic instrumental.
- m) En els altres supòsits que determini la normativa bàsica estatal o una llei.

2. El personal funcionari en situació de serveis especials té dret a la reserva del lloc de feina, i el temps de permanència en aquesta situació serà computable a l'efecte de triennis, consolidació de grau personal, promoció i carrera administrativa. Quant als drets passius i de la Seguretat Social, caldrà ajustar-se al que estableixi la legislació bàsica estatal.

3. El personal funcionari interí pot gaudir també de la situació de serveis especials, si bé la reserva del lloc de feina es mantindrà únicament mentre aquest lloc no es proveeixi reglamentàriament.

Article 100. Servei en altres administracions públiques

1. El personal funcionari de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears que, mitjançant els sistemes de provisió de llocs o per traspàs de serveis, passa a ocupar amb caràcter permanent llocs de feina a altres administracions queda, respecte de l'administració autonòmica, en situació de servei a altres administracions públiques.

2. El personal funcionari que presta serveis a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears procedent d'altres administracions públiques que no s'ha integrat en els cossos, les escales o les especialitats d'aquesta administració, si passa a prestar serveis amb caràcter permanent en una altra administració pública, perd la vinculació amb l'administració autonòmica.

Article 101. Excedència voluntària

L'excedència voluntària suposa el cessament temporal de la relació de serveis, sense dret a percebre retribucions, i no es computa com a servei actiu el temps en què es roman en aquesta situació, sens perjudici de les peculiaritats que els articles següents estableixen per a cada modalitat d'aquesta excedència.

Article 102. Excedència voluntària per interès particular

1. L'excedència voluntària per interès particular es pot concedir a petició del personal funcionari, per un període mínim de dos anys, quan les necessitats del servei ho permetin i sempre que hagi prestat serveis efectius en qualsevol administració pública durant els cinc anys immediatament anteriors.

2. No es pot concedir aquesta modalitat d'excedència voluntària al personal funcionari mentre estigui en tramitació un procediment disciplinari o estigui pendent del compliment d'una sanció disciplinària.

3. Es declararà en situació d'excedència voluntària per interès particular el personal funcionari quan, finalitzada la causa que va determinar el pas a una situació diferent de la de servei actiu, incompleixi l'obligació de sol·licitar el reingrés en el termini establert reglamentàriament.

Article 103. Excedència voluntària per prestació de serveis en el sector públic

1. Es declararà l'excedència voluntària per prestació de serveis en el sector públic, d'ofici o a instància de part, quan els funcionaris o les funcionàries de carrera accedeixin, per promoció interna o per altres sistemes d'accés, a altres cossos o escales de qualsevol administració pública, i no els correspongui quedar en una altra situació, i també quan passin a prestar serveis en administracions, organismes o entitats del sector públic com a contractat laboral fix i no els correspongui quedar en la situació de serveis especials, tot això sens perjudici del que disposa la normativa sobre incompatibilitats.

2. Igualment, es declararà l'excedència voluntària per prestació de serveis en el sector públic, d'ofici o a instància de part, quan els funcionaris o les funcionàries de carrera ocupin un lloc mitjançant un nomenament de personal funcionari interí o com a personal laboral amb contracte temporal, si acrediten haver prestat serveis com a funcionari de carrera en el cos o l'escala de procedència durant, com a mínim, un any des de l'ingrés en el cos en el qual es declara aquesta situació.

En cas contrari, ha de ser declarat en la situació d'excedència voluntària per interès particular, sempre que compleixi els requisits i amb els efectes legalment prevists.

3. En qualsevol dels dos supòsits de l'apartat anterior, el personal funcionari de carrera que és nomenat personal funcionari interí en un lloc d'un altre cos o escala o com a personal laboral temporal, no té dret al còmput d'aquest temps a l'efecte de la meritació de triennis en el cos o l'escala d'origen, però sí en el cos o l'escala on estigui com a personal interí, sens perjudici del que estableix l'apartat 6.

4. El personal funcionari pot romandre en aquesta situació mentre es mantengui la relació de serveis que hi va donar lloc. Una vegada produït el cessament, ha de sol·licitar el reingrés al servei actiu en el termini màxim d'un mes i, en cas de no fer-ho, se'l declararà en situació d'excedència voluntària per interès particular. Aquest reingrés s'ha de produir, en tot cas, quan hi hagi una vacant amb dotació pressupostària. Si no hi ha vacant, ha de romandre en la situació d'excedència voluntària per interès particular fins que n'hi hagi una.

5. En la situació d'excedència voluntària per prestació de serveis en el sector públic no es meriten retribucions, ni hi és computable el temps de permanència a l'efecte de carrera professional, antiguitat, triennis ni drets en el règim de la Seguretat Social que els sigui aplicable, sens perjudici dels drets que corresponguin en cada cas derivats del lloc que passa a ocupar en servei actiu.

6. Malgrat el que disposa l'apartat anterior, i en ocasió del reingrés al servei actiu, el període de prestació de serveis en administracions o en organismes o entitats del sector públic, d'acord amb el que estableix la Llei 70/1978, de 26 de desembre, de reconeixement de serveis previs en l'Administració pública, es computarà a l'efecte de triennis i de carrera professional de la manera que es determini reglamentàriament.

Article 103 bis. Excedència voluntària per nomenament provisional en un grup o subgrup superior

S'ha de declarar en situació d'excedència voluntària per nomenament provisional en un grup o subgrup superior el personal funcionari de carrera quan ocupi, com a personal funcionari interí, un lloc de treball de la mateixa administració que estigui adscrit a un cos,

una escala o una especialitat superior al qual pertanyi. El període de permanència en aquesta situació dóna dret a la reserva del lloc de treball d'origen del qual sigui titular.

Article 104. Excedència voluntària per agrupació familiar

Es pot concedir l'excedència voluntària per agrupació familiar als funcionaris o a les funcionàries el cònjuge dels quals resideixi en un altre municipi per haver obtingut i exercir un lloc de feina de caràcter definitiu com a personal funcionari de carrera o personal laboral en qualsevol administració pública, entitats i organismes públics dependents o vinculats, en òrgans estatutaris, constitucionals o del Poder Judicial, així com també en òrgans de la Unió Europea o en organitzacions internacionals.

Article 105. Excedència voluntària per cura de familiars

1. El personal funcionari pot sol·licitar l'excedència voluntària en els supòsits següents:
 - a) Per a l'atenció dels fills i les filles, per naturalesa, adopció o acolliment permanent o preadoptiu, per un període no superior a tres anys.
 - b) Per a la cura d'un familiar a càrrec directe, per un període no superior a un any.
2. El període de permanència en aquesta situació dóna dret a la reserva del lloc de feina i és computable als efectes de triennis, de consolidació de grau personal i de carrera. A l'efecte de drets passius o de la Seguretat Social, cal ajustar-se al que disposa la legislació estatal.
3. El personal funcionari interí pot gaudir d'aquesta excedència, si bé la reserva del lloc de feina es mantindrà únicament mentre aquest lloc no es proveeixi reglamentàriament.

Article 106. Excedència voluntària per a les víctimes de violència

1. La funcionària víctima de violència de gènere té dret a sol·licitar una excedència voluntària sense necessitat d'acreditar un temps mínim de serveis previs. Aquesta excedència es pot mantenir sempre que l'efectivitat del dret a la protecció de la víctima ho exigeixi.
2. El mateix dret té el personal funcionari declarat judicialment víctima de qualsevol tipus de violència, quan ho necessiti per fer efectiva la seva protecció.
3. El període de permanència en aquesta situació dóna dret a la reserva del lloc de feina i és computable als efectes de triennis, de consolidació de grau personal i de carrera. A l'efecte de drets passius o de la Seguretat Social, cal ajustar-se al que disposa la legislació estatal.
4. El personal funcionari interí pot gaudir d'aquesta excedència, si bé la reserva del lloc de feina es mantindrà únicament mentre aquest lloc no es proveeixi reglamentàriament.

Article 107. Excedència voluntària per motius de salut

El personal funcionari pot sol·licitar l'excedència voluntària quan ho necessiti durant els processos de recuperació com a conseqüència d'una malaltia o d'un accident, per un període no superior a tres anys, en els termes i en les condicions que reglamentàriament s'estableixin.

Article 108. Excedència voluntària incentivada

El personal funcionari té dret a l'excedència voluntària incentivada en els supòsits i les condicions que estableix la normativa bàsica estatal o, si aquesta no la regula, la normativa autonòmica de desplegament.

Article 109. Expectativa de destinació

1. El personal funcionari al qual se li ha suprimit el lloc de feina com a conseqüència d'una redistribució d'efectius, d'un pla general d'ordenació o d'altres mesures de racionalització de l'organització administrativa i de personal regulades per aquesta llei, i que no hagi obtingut cap destinació, pot ser declarat en situació d'expectativa de destinació.

2. Les condicions i els efectes d'aquesta situació es regeixen per la normativa bàsica estatal o, si aquesta no la regula, per la normativa autonòmica de desplegament.

3. El període màxim de durada d'aquesta situació és d'un any.

Article 110. Excedència forçosa

1. Es declararà l'excedència forçosa únicament en els casos següents:

- a) En el cas que el funcionari o la funcionària procedent de la situació de suspensió sol·liciti el reingrés i aquest no sigui possible per manca de lloc vacant amb dotació pressupostària.
- b) Transcorregut el període màxim establert en el punt 3 de l'article anterior.

2. El personal en situació d'excedència forçosa té dret a percebre les retribucions bàsiques i, si pertoca, a les prestacions familiars per fills o filles a càrrec seu, així com també al còmput del temps que romanguí en aquesta situació a l'efecte dels triennis.

Article 111. Suspensió de funcions

1. La situació de suspensió de funcions implica que el personal funcionari queda privat temporalment de l'exercici de les seves funcions i dels drets i les prerrogatives annexos a la seva condició.

2. La suspensió es declara si ho determina l'autoritat judicial o l'òrgan competent, com a conseqüència d'un procediment judicial o disciplinari.

3. La situació de suspensió és incompatible amb la prestació de serveis en el sector públic.

Article 112. Suspensió provisional i suspensió definitiva

1. La suspensió de funcions pot ser provisional o definitiva.

2. La suspensió provisional es pot acordar com a mesura cautelar durant la tramitació del procediment judicial o disciplinari que s'instrueixi al funcionari o la funcionària, quan les circumstàncies ho aconsellin, durant la substanciació del procediment.

3. La suspensió provisional acordada en un procediment disciplinari no pot excedir els sis mesos, tret del cas que el procediment se suspengui o es paralitzi per causa imputable a la persona suspesa.

4. La persona suspesa provisionalment té dret a percebre les retribucions bàsiques i, si pertoca, les prestacions familiars per fills o filles a càrrec seu.

5. La suspensió definitiva és la que s'imposa en virtut de condemna judicial o de sanció disciplinària.

6. La condemna o la sanció de suspensió determina la pèrdua definitiva de la destinació o del lloc de feina ocupat sempre que la sanció sigui superior a sis mesos i, en tot cas, la privació temporal de la resta dels drets inherents a la condició de personal funcionari durant el temps de la suspensió.

Article 113. El reingrés al servei actiu

1. El reingrés al servei actiu del personal funcionari que no té reserva de lloc de feina s'efectua ordinàriament mitjançant la participació en les convocatòries de provisió.

2. El reingrés pot efectuar-se per l'adjudicació d'un lloc de treball amb caràcter provisional, condicionada a les necessitats del servei, sempre que la persona interessada compleixi els requisits d'ocupació del lloc en els termes que s'estableixin reglamentàriament.

3. El reingrés s'ha de dur a terme respectant l'ordre de prelació següent:

- a) Qui prové de la situació d'expectativa de destinació.
- b) Qui prové de la situació d'excedència forçosa.
- c) Qui prové de la situació de suspensió.
- d) Qui prové de la situació d'excedència voluntària.

TÍTOL IX

DRETS, DEURES I INCOMPATIBILITATS

Article 114. Protecció del personal i conciliació de la vida familiar i laboral

L'Administració de la comunitat autònoma ha de protegir el personal al seu servei en l'exercici de les funcions que té encomanades i ha de posar els mitjans necessaris per fer efectius els drets que aquesta llei li reconeix, amb especial atenció als que faciliten la conciliació de la vida familiar i laboral.

CAPÍTOL I

DRETS DEL PERSONAL FUNCIONARI

Article 115. Drets

1. El personal funcionari al servei de l'administració autonòmica té els drets següents:
 - a) A la inamovibilitat en la condició de personal funcionari públic i a l'exercici efectiu de les funcions pròpies de la seva condició professional.
 - b) A la carrera administrativa, d'acord amb els principis d'igualtat, mèrit i capacitat, de conformitat amb els procediments establerts en aquesta llei.
 - c) A percebre les retribucions i les indemnitzacions per raó del servei que siguin procedents.
 - d) A rebre assistència, defensa jurídica i protecció de l'administració autonòmica, en l'exercici legítim de la seva activitat professional i en els processos judicials que se'n derivin.
 - e) A la formació professional i a l'actualització permanent dels seus coneixements i de les seves capacitats.
 - f) Al fet que l'avaluació de l'acompliment s'efectuï amb criteris objectius i de transparència.
 - g) A la participació en la consecució dels objectius de la unitat administrativa on presten serveis i a ser informats pel personal superior de les tasques que cal desenvolupar.
 - h) A les recompenses que s'estableixin reglamentàriament.
 - i) A les mesures de conciliació de la vida personal, familiar i laboral que s'estableixin.
 - j) A ser tractat amb respecte i consideració.
 - k) Al fet que li siguin respectades la intimitat, l'orientació sexual i la dignitat en el treball, especialment enfront de qualsevol tipus d'assetjament.
 - l) A les vacances, els permisos, les llicències i la reducció de jornada en els termes establerts en aquesta llei i en les disposicions reglamentàries de desplegament.
 - m) A les prestacions de la Seguretat Social corresponents al règim que li sigui d'aplicació i a la jubilació en els termes i en les condicions que estableix la normativa vigent.
 - n) A rebre protecció eficaç en matèria de prevenció, seguretat i salut en el treball.
 - o) A l'exercici de les llibertats sindicals, a la negociació col·lectiva i a la participació en la determinació de les condicions de treball, en els termes que estableix la legislació bàsica estatal.
 - p) A l'exercici del dret de vaga i al plantejament de conflictes col·lectius de treball, amb les limitacions establertes per la llei i amb la garantia del manteniment dels serveis essencials de la comunitat.
 - q) A la reunió i a l'associació professional.
 - r) A la solució extrajudicial de conflictes en els termes que s'estableixin reglamentàriament, de conformitat amb la legislació bàsica estatal.
 - s) A la resta de drets reconeguts per l'ordenament jurídic.
2. El règim de drets que conté el punt anterior és aplicable al personal interí i al personal eventual sempre que la naturalesa del dret ho permeti, i al personal laboral sempre

que aquests drets no estiguin regulats en la seva normativa específica i siguin compatibles amb la naturalesa de la relació jurídica que el vincula amb l'administració.

Article 116. Vacances

1. El personal funcionari té dret a gaudir d'un mes natural de vacances anuals retribuïdes o de vint-i-dos dies laborables dins cada any natural complet de servei actiu, o bé dels dies que corresponguin en proporció al temps de servei, en el cas que aquest sigui inferior a l'any natural.

2. Així mateix, el personal té dret a gaudir dels dies addicionals anuals de vacances que s'estableixin reglamentàriament.

Article 117. Permisos horaris i permisos per dies

1. El personal funcionari pot gaudir dels permisos horaris i permisos per dies, per causes justificades, d'acord amb els requisits i les condicions que s'estableixin reglamentàriament, que han de permetre:

- a) La conciliació de la vida familiar i laboral.
- b) La conciliació de la vida personal i laboral.
- c) La conciliació de la vida laboral i la participació en assumptes públics.

Aquesta regulació ha de respectar els drets mínims reconeguts a la legislació bàsica estatal i, quan la naturalesa del permís ho permeti, ha de distingir si el supòsit de fet es produeix a la mateixa illa de residència o fora d'aquesta.

2. En tot cas, el personal funcionari pot disposar de fins a un màxim de set dies de permís l'any per assumptes propis sense necessitat de justificació, la concessió dels quals està subordinada a les necessitats del servei.

Article 118. Llicències

1. El personal funcionari té dret a gaudir de llicències per conciliar la vida personal, familiar i laboral, d'acord amb les condicions i els requisits que s'estableixin reglamentàriament, tot respectant la normativa bàsica estatal.

2. En tot cas, donen dret a llicència les situacions següents:

- a) El matrimoni.
- b) El part.
- c) L'adopció o l'acolliment preadoptiu o permanent.
- d) La malaltia.
- e) La realització de funcions sindicals.

3. Per tal de garantir la implicació de l'home en la cura dels infants, la regulació de les situacions establertes en les lletres b) i c) del punt anterior ha d'establir una llicència de paternitat, que serà de gaudi exclusiu del pare.

4. Així mateix, el personal funcionari pot sol·licitar llicències, d'acord amb els requisits i les condicions que s'estableixin reglamentàriament, per les causes següents:

- a) La realització d'estudis sobre matèries directament relacionades amb les funcions que s'exerceixen.
- b) L'interès particular.

5. La concessió de les llicències previstes en el punt anterior es condiciona a les necessitats del servei. El personal interí i el personal eventual no tenen dret a gaudir-ne.

Article 119. Reducció de jornada

1. El personal funcionari té dret a la reducció de la jornada de treball, per conciliar la vida familiar i laboral, d'un màxim de la meitat de la durada d'aquesta jornada, en els supòsits i en les condicions que s'estableixin reglamentàriament.

2. En tot cas, donen dret a la reducció de jornada els supòsits següents:

- a) Guarda legal d'infants menors de dotze anys.
- b) Naixement d'infants prematurs o que hagin de romandre hospitalitzats després del part.

- c) Cura de familiars amb discapacitat o de persones dependents.
- d) Violència de gènere.
- e) Tenir més de seixanta anys o de l'edat que fixi la normativa específica per a col·lectius determinats.
- f) Problemes de salut que no donin lloc a incapacitat temporal o permanent.

3. La jornada reduïda es computarà com a jornada completa als efectes de reconeixement d'antiguitat i de cotitzacions en el règim de protecció social, en els mateixos supòsits en què es pot gaudir d'excedència amb dret a la reserva de lloc de feina i en el supòsit de violència de gènere.

CAPÍTOL II

RÈGIM RETRIBUTIU I DE LA SEGURETAT SOCIAL

Article 120. Criteris del sistema retributiu

El sistema retributiu de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa la normativa bàsica estatal, es regeix pels criteris següents:

- a) Les retribucions del personal s'han d'ajustar, en la mesura que sigui possible, a l'entorn socioeconòmic de les Illes Balears, amb especial atenció al fet diferenciador de la insularitat.
- b) S'ha de garantir que la igualtat retributiva entre dones i homes sigui efectiva.
- c) S'ha de tendir a la uniformitat retributiva de tots els llocs de feina que tinguin un mateix nivell de dificultat, responsabilitat i condicions de treball.
- d) S'han de tenir en compte les diferències derivades de l'especial dificultat, la responsabilitat i les distintes condicions de treball, amb atenció especial a l'horari de treball.
- e) S'han d'establir sistemes que permetin la retribució del grau d'acompliment de les funcions o tasques encomanades.
- f) El personal funcionari no pot ser retribuint per conceptes diferents dels que estableix la normativa vigent.

Article 121. Estructura de les retribucions

1. Les retribucions del personal funcionari de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears es classifiquen en bàsiques i complementàries.

2. Són retribucions bàsiques, d'acord amb el que estableix la normativa bàsica estatal:

- a) El sou base.
- b) Els triennis.

3. Són retribucions complementàries:

- a) El complement de destinació, que retribueix la progressió assolida pel personal funcionari mitjançant l'adquisició i la consolidació del grau personal o per l'ocupació de llocs de feina de nivell superior.
- b) El complement de carrera, que retribueix la progressió assolida pel funcionari dins del sistema de carrera administrativa.
- c) El complement específic, que retribueix l'especial dificultat tècnica, la responsabilitat, la dedicació o la incompatibilitat que concorren en determinats llocs de feina, o les condicions especials en què s'exerceixen les funcions.
- d) El complement de productivitat, que retribueix el grau d'interès, iniciativa o esforç amb què el funcionari desenvolupa la feina i el rendiment o els resultats obtinguts en l'avaluació de l'acompliment.
- e) Les gratificacions, que retribueixen els serveis extraordinaris prestats fora de l'horari o la jornada habitual de treball.
- f) El complement per torn de disponibilitat, que retribueix el temps en què un treballador que presta serveis amb horari especial es troba localitzable i amb plena

capacitat de desplaçament per presentar-se amb promptitud quan el requereixin per atendre, en una localització determinada, les necessitats puntuals o especials fora del seu horari habitual de treball i del lloc de treball.

4. Les pagues extraordinàries són dues a l'any i es meriten per l'import que s'estableixi reglamentàriament, d'acord amb les previsions establertes a la legislació bàsica estatal.

5. El personal funcionari té dret a percebre les indemnitzacions que s'estableixin reglamentàriament, entre les quals hi haurà, en tot cas, la indemnització per residència.

Article 122. Retribucions del personal funcionari interí

El personal funcionari interí ha de percebre les retribucions que legalment li corresponen per raó del lloc de feina ocupat o per raó de les funcions que exerceix, sense que en cap cas no tengui dret a la consolidació de grau ni a la percepció de triennis.

Article 123. Règim de la Seguretat Social

1. Al personal funcionari propi o de nou ingrés a l'Administració de la comunitat autònoma li és d'aplicació el règim general de la Seguretat Social.

2. Les funcionàries o els funcionaris transferits d'altres administracions continuaran amb el sistema de la Seguretat Social o de previsió que els era aplicable a l'administració d'origen, i la comunitat autònoma assumirà totes les obligacions de l'administració de procedència des del moment de la seva incorporació a l'administració autonòmica.

CAPÍTOL III DEURES I RÈGIM D'INCOMPATIBILITATS

Article 124. Deures del personal funcionari al servei de l'Administració de la comunitat autònoma

1. El personal funcionari al servei de l'Administració de la comunitat autònoma està obligat a:

- a) Complir la Constitució, l'Estatut d'autonomia i totes les disposicions que afectin l'exercici de les funcions que té encomanades.
- b) Servir amb objectivitat els interessos generals i exercir amb imparcialitat les seves funcions.
- c) Respectar la igualtat entre homes i dones en el servei públic.
- d) Acomplir amb eficàcia i diligència les funcions assignades i, si escau, tramitar i/o resoldre els procediments de la seva competència, en el termini establert.
- e) Complir les instruccions i les ordres rebudes del personal jeràrquicament superior.
- f) Informar els ciutadans i les ciutadanes sobre totes les matèries o els assumptes que tinguin dret a conèixer, així com facilitar-los l'exercici dels seus drets i el compliment de les seves obligacions.
- g) Conèixer les llengües oficials al nivell que es determini reglamentàriament, i facilitar als ciutadans i a les ciutadanes l'exercici del dret d'utilitzar-les en les relacions amb l'administració autonòmica.
- h) Tractar amb correcció les persones amb les quals es relaciona per raó del servei.
- i) Complir el règim d'incompatibilitats.
- j) Tractar amb cura el material i les instal·lacions que hagin de fer servir i procurar la major economia en el funcionament del servei.
- k) No utilitzar en profit propi o de terceres persones els béns i recursos de l'administració.
- l) Guardar secret respecte de la informació que tinguí caràcter de secret o que sigui confidencial segons la legislació en vigor.
- m) Guardar discreció professional respecte dels assumptes que conegui per raó de les seves funcions.

- n) Vetllar pel propi perfeccionament professional i participar en els cursos de formació que siguin obligatoris.
- o) Complir amb exactitud la jornada i l'horari de treball establerts.
- p) Atendre els serveis mínims en cas de vaga, de conformitat amb el que acordi el Consell de Govern.
- q) Observar les mesures de salut laboral i de prevenció de riscos que s'adoptin legalment i reglamentàriament.
- r) Actuar de conformitat amb els principis ètics i de conducta establerts per la normativa vigent.

2. El deure de complir les instruccions i les ordres rebudes del personal jeràrquicament superior s'entén sens perjudici que el personal pugui formular els suggeriments que consideri oportuns per millorar l'execució de les tasques encomanades.

Si el funcionari o la funcionària considera que l'ordre rebuda és contrària a la legalitat, la pot sol·licitar per escrit i, una vegada rebuda, podrà comunicar immediatament la discrepància al personal jeràrquicament superior, el qual decidirà o resoldrà motivadament. En cap cas no s'han de complir les ordres que impliquin comissió de delictes.

3. L'incompliment del deure que estableix la lletra o) del punt 1 d'aquest article dóna lloc a la deducció de retribucions corresponent a la diferència en còmput mensual entre la jornada reglamentària de treball i l'efectivament desenvolupada, excepte si és justificada.

4. Excepcionalment i quan les necessitats del servei ho facin necessari, es podrà exigir al personal al servei de l'administració autonòmica l'execució de tasques fora de la jornada ordinària.

5. El personal al servei de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears no està obligat a residir a la localitat on treballa, llevat dels casos en què, per raó del servei, el deure de residència sigui necessari.

Article 125. Responsabilitat per la gestió dels serveis

El personal al servei de l'administració autonòmica és responsable de la bona gestió dels serveis encomanats i ha de procurar resoldre els obstacles que trobi en el compliment de la funció, sens perjudici de la responsabilitat que correspon al personal jeràrquicament superior.

Article 126. Responsabilitat patrimonial

Sens perjudici de la responsabilitat pel funcionament dels serveis públics regulada a l'article 106.2 de la Constitució i del deure de rescabalar els danys causats a les persones particulars, l'administració autonòmica, una vegada que les hagi indemnitzat, s'ha d'adreçar d'ofici contra el funcionari o la funcionària causant dels danys per dol, culpa o negligència greus, en acció de regrés, mitjançant la instrucció del procediment corresponent.

Article 127. Responsabilitat per danys i perjudicis causats a drets o béns de l'administració

L'administració autonòmica s'ha de dirigir contra el funcionari o la funcionària que per dol, culpa o negligència greus produeixi danys o perjudicis en els béns o drets de la comunitat autònoma.

Article 128. Responsabilitat penal

La responsabilitat penal i la civil derivada del delictes s'exigeixen d'acord amb el que preveu la legislació corresponent.

Article 129. Responsabilitat disciplinària

La responsabilitat disciplinària del personal funcionari s'ha de fer efectiva de conformitat amb el que disposa el títol X d'aquesta llei.

Article 130. Règim d'incompatibilitats

1. El compliment de la funció pública és incompatible amb l'exercici de qualsevol càrrec, professió o activitat, públics o privats, per compte propi o d'altri, retribuïts o merament honorífics, si impedeix o menyscaba l'exacte compliment dels deures del funcionari o la funcionària, en compromet la imparcialitat o la independència o perjudica els interessos generals.

2. El personal al servei de l'administració autonòmica està sotmès a la legislació bàsica estatal en matèria d'incompatibilitats i a la normativa autonòmica de desplegament.

TÍTOL X RÈGIM DISCIPLINARI

CAPÍTOL I PRINCIPIS DEL RÈGIM DISCIPLINARI

Article 131. Principis de legalitat i de tipicitat

1. El personal al servei de l'administració autonòmica únicament pot ser sancionat per les accions o omissions tipificades com a faltes disciplinàries per aquesta o una altra llei.

2. Les disposicions reglamentàries de desplegament poden introduir especificacions o graduacions de les infraccions i de les sancions que estableix aquesta llei, sense alterar-ne la naturalesa ni els límits.

3. Les normes definidores de les infraccions i de les sancions no són susceptibles d'aplicació analògica.

Article 132. Principis d'irretroactivitat i de proporcionalitat

1. Les disposicions sancionadores únicament poden produir efectes retroactius si són favorables per a les persones presumptament infractores.

2. La classificació de les faltes i l'aplicació de les sancions han de guardar relació amb la gravetat dels danys causats, amb el grau d'intencionalitat de la conducta, amb el grau de participació de la persona responsable i amb l'eventual reiteració.

Article 133. Principi de presumpció d'innocència i de dret a la defensa

1. El procediment disciplinari ha de respectar la presumpció de no existència de responsabilitat mentre aquesta no resulti provada.

2. Es practicaran d'ofici o a sol·licitud de la persona interessada les proves que siguin adequades per a la determinació dels fets.

La inadmissió de les proves proposades s'ha d'efectuar mitjançant una resolució motivada.

3. Els fets declarats provats per resolució ferma en els processos penals vinculen l'administració.

Article 134. Principi de responsabilitat i de non bis in ídem

1. Únicament poden ser sancionades per les accions o omissions constitutives de faltes disciplinàries les persones que en resultin responsables de conformitat amb el que disposa aquesta llei, encara que ho siguin per simple inobservança.

2. No es poden imposar dues sancions per la mateixa acció o omisió quan hi concorrin identitat de subjecte, fets i fonament.

3. La instrucció d'un procediment penal no exclou la tramitació d'un procediment disciplinari quan el fonament de la sanció que es pretén imposar sigui diferent del que persegueix la sanció penal.

CAPÍTOL II INFRACCIONS I SANCIONS DISCIPLINÀRIES

Article 135. Responsabilitat disciplinària

1. Constitueixen infraccions administratives, que es denominen faltes disciplinàries, les accions o omissions tipificades com a tals per aquesta llei, que donen lloc a la imposició de les sancions disciplinàries corresponents, sens perjudici de la responsabilitat civil o penal que se'n pugui derivar.

2. Incorren en responsabilitat disciplinària els autors o les autores de la falta, el personal superior jeràrquicament que la tolera, qui l'encobreix i qui indueix a cometre-la.

Article 136. Tipologia de les faltes

Les faltes disciplinàries es classifiquen en:

- a) Molt greus.
- b) Greus.
- c) Lleus.

Article 137. Faltes molt greus

1. Es consideren faltes molt greus:
 - a) L'incompliment del deure de fidelitat a la Constitució i a l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears en l'exercici de la funció pública.
 - b) La discriminació per raó d'origen racial o ètnic, religió o conviccions, discapacitat, edat o orientació sexual, sexe, llengua, opinió, lloc de naixement o veïnatge o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.
 - c) L'assetjament sexual o psicològic o l'assetjament per raó d'origen racial o ètnic, religió o conviccions, discapacitat, edat o orientació sexual.
 - d) L'abandonament del servei, així com la no assumpció voluntària de les tasques o funcions encomanades.
 - e) L'emissió d'informes i l'adopció de resolucions o d'acords manifestament il·legals que causin perjudici a l'administració o a la ciutadania.
 - f) L'excés arbitrari en l'ús de l'autoritat que causi perjudici al servei o al personal que en depèn.
 - g) La publicació o la utilització indeguda de secrets oficials així declarats per llei o classificats com a tals, així com la divulgació, la publicació o la utilització indeguda de dades protegides per la normativa vigent en matèria de protecció de dades.
 - h) La manca notòria de rendiment que comporti inhibició de l'acompliment de les tasques encomanades.
 - i) La violació de la neutralitat o la independència polítiques fent valer la condició de personal funcionari.
 - j) Aprofitar-se de la condició de personal funcionari per obtenir un benefici propi o d'una tercera persona.
 - k) La realització d'activitats incompatibles legalment que comprometin la imparcialitat o la independència del personal funcionari.
 - l) Els actes que impedeixin l'exercici dels drets fonamentals, de les llibertats públiques i dels drets sindicals.
 - m) La realització d'actes encaminats a coartar el lliure exercici del dret de vaga.
 - n) La participació en vagues, per a les persones que la tenguin expressament prohibida per llei.
 - o) L'incompliment de l'obligació d'atendre els serveis essencials que s'hagin establert en cas de vaga.
 - p) Els actes limitatius de la lliure expressió del pensament, les idees i les opinions.

- q) L'agressió greu a qualsevol persona amb la qual es relacioni en l'exercici de les funcions.
 - r) La comissió d'un acte de violència dels que defineix l'article 1 de la Llei Orgànica de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, que afecti el funcionament del servei.
 - s) El consum d'alcohol, de substàncies estupefaents o psicòtropes que afecti el funcionament del servei o posi en perill les persones amb les quals es relaciona per raó del servei.
 - t) La comissió de qualsevol altra conducta tipificada legalment com a falta molt greu.
2. Quan s'ha estat sancionat per la comissió de dues faltes greus dins l'any anterior, la comissió d'una nova falta greu tindrà la consideració de falta molt greu.

Article 138. Faltes greus³

Són faltes greus:

- a) La manca d'obediència deguda al personal jeràrquicament superior i a les autoritats, que no constitueixi falta molt greu.
- b) L'abús d'autoritat en l'exercici del càrrec que no constitueixi falta molt greu.
- c) Les conductes constitutives de delictes dolosos relacionades amb el servei o que causin dany a l'administració o a la ciutadania i no constitueixin falta molt greu.
- d) La tolerància del personal superior jeràrquicament respecte de la comissió de faltes molts greus o greus del personal que en depèn.
- e) La desconsideració greu amb qualsevol persona amb la qual es relacioni en l'exercici de les seves funcions.
- f) La producció de danys greus als locals, al material o als documents dels serveis.
- g) La intervenció en un procediment administratiu quan s'hi doni alguna de les causes d'abstenció legalment assenyalades.
- h) L'emissió d'informes i l'adopció d'acords manifestament il·legals quan causin perjudici a l'administració o a la ciutadania, i no constitueixin falta molt greu.
- i) La manca de rendiment que afecti el funcionament dels serveis i no constitueixi falta molt greu.
- j) No guardar la discreció professional respecte dels assumptes que conegui per raó de les seves funcions, quan causi perjudici a l'administració o s'utilitzi en profit propi.
- k) L'incompliment de disposicions en matèria d'incompatibilitats, quan no constitueixi falta molt greu.
- l) L'incompliment injustificat de la jornada de treball que acumulat suposi un mínim de deu hores dins un mes natural. A aquest efecte, s'entén per mes natural el període comprès des del primer dia fins al darrer de cadascun dels dotze mesos que integren l'any.
- m) La comissió de la tercera falta injustificada d'assistència en un període de tres mesos, quan les dues anteriors hagin estat objecte de sanció per falta lleu.
- n) Les accions o omissions dirigides a evadir els sistemes de control d'horaris o a impedir que siguin detectats els incompliments injustificats de la jornada de treball.
- o) *Suprimida*
- p) *Suprimida*

Article 139. Faltes lleus⁴

Són faltes lleus:

- a) L'incompliment injustificat de l'horari de treball que no constitueixi falta greu.
- b) La manca d'assistència injustificada d'un dia.

³ Lletres o) i p) suprimides per la Llei 8/2015, de 16 d'octubre, esmentada en la nota 1.

⁴ Lletres f), g) i h) suprimides per la Llei 8/2015, de 16 d'octubre, esmentada en la nota 1.

- c) La incorrecció amb qualsevol persona amb la qual es relacioni en l'exercici de les seves funcions.
- d) La manca de cura o la negligència en l'exercici de les funcions pròpies.
- e) L'incompliment dels deures i les obligacions del personal funcionari, sempre que no hagi de ser qualificat com a falta molt greu o greu.
- f) *Suprimida*
- g) *Suprimida*
- h) *Suprimida*

Article 140. Tipologia de les sancions

Les sancions que es poden imposar són:

- a) Separació del servei o revocació del nomenament del personal funcionari interí.
- b) Suspensió de funcions i retribucions.
- c) Trasl·lat a un lloc de feina situat en una localitat o una illa distinta.
- d) Trasl·lat a un lloc de feina situat a la mateixa localitat.
- e) Pèrdua d'un a tres graus personals.
- f) Amonestació.

Article 141. Relació entre les faltes i les sancions

1. Per la comissió de faltes molt greus es poden imposar les sancions següents:
 - a) La separació del servei o la revocació del nomenament del personal funcionari interí.
 - b) La suspensió de funcions i retribucions per un període d'entre un i sis anys.
 - c) El trasllat a un lloc de feina situat en una altra localitat o una altra illa.
 - d) La pèrdua d'entre dos i tres graus personals.
2. Per la comissió de faltes greus es poden imposar les sancions següents:
 - a) La suspensió de funcions i retribucions per un període superior a deu dies i inferior a un any.
 - b) El trasllat a un lloc de feina situat a la mateixa localitat.
 - c) La pèrdua d'un grau personal.
3. Per la comissió de faltes lleus es poden imposar les sancions següents:
 - a) La suspensió de funcions i retribucions per un període d'un a deu dies.
 - b) L'amonestació.
4. La suspensió de funcions per un període superior a sis mesos determina la pèrdua del lloc de feina.
5. El trasllat a un lloc de feina situat en una localitat diferent determina la impossibilitat d'obtenir una nova destinació a la localitat des de la qual es produeix el trasllat durant un període de tres anys. Aquesta sanció implicarà el canvi d'illa de residència quan s'imposi per la falta tipificada a la lletra r) de l'article 137 i hi hagi sobre el funcionari o la funcionària una ordre judicial d'allunyament.
6. La pèrdua del grau personal determina la impossibilitat de consolidar un grau superior durant el període de tres anys.

Article 142. Criteris de graduació de faltes i de sancions

Per graduar les faltes i les sancions s'han de tenir en compte els criteris següents:

- a) La intencionalitat.
- b) La pertorbació del servei.
- c) Els danys produïts a l'administració o a la ciutadania.
- d) La participació en la comissió o en l'omissió.
- e) L'abús d'autoritat.
- f) La reiteració.

Article 143. Prescripció de faltes i de sancions

1. Les faltes molt greus prescriuen als tres anys, les greus als dos anys i les lleus als sis mesos.
2. Les sancions imposades per faltes molt greus prescriuen als tres anys, les imposades per faltes greus als dos anys i les imposades per faltes lleus als sis mesos.

Article 144. Inscripció de la sanció

1. Les sancions disciplinàries que s'imposin al personal funcionari s'han d'anotar als expedients personals respectius amb indicació de les faltes que les motivaren.
2. Les inscripcions es cancel·len d'ofici una vegada transcorreguts els períodes equivalents als de prescripció de les sancions.
3. No obstant el que disposa el punt anterior, la cancel·lació no impedirà l'apreciació de reincidència si el personal funcionari torna a incórrer en falta. En aquest supòsit el termini de cancel·lació de les noves anotacions serà de doble durada que els anteriors.

CAPÍTOL III PROCEDIMENT DISCIPLINARI

Article 145. Procediment disciplinari

1. El procediment per exigir la responsabilitat disciplinària per faltes greus o molt greus s'ha d'establir reglamentàriament i ha de garantir els principis continguts en aquest títol. La durada màxima del procediment és de divuit mesos.
2. L'exigència de responsabilitat per faltes lleus requereix com a mínim l'audiència de la persona interessada.
3. Durant la substanciació del procediment l'òrgan competent pot adoptar les mesures provisionals que consideri oportunes, incloent-hi la suspensió provisional de funcions i retribucions, per un període màxim de sis mesos.
4. Quan es consideri que la falta pot ser constitutiva de delictes, se n'ha de retre compte al Ministeri Fiscal i s'ha de suspendre el procediment.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició adicional primera

1. Les referències d'aquesta llei al personal al servei de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'han d'entendre fetes també al personal al servei dels consells insulars, al de les entitats locals, al de les universitats públiques situades en el territori autonòmic i al de l'Agència Tributària de les Illes Balears, en tots els preceptes que els són aplicables.
2. Les referències d'aquesta llei als òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'han d'entendre fetes als òrgans competents que en cada cas correspongui dels consells insulars, de les entitats locals, de les universitats públiques situades en el territori autonòmic i de l'Agència Tributària de les Illes Balears, en tot el que els sigui aplicable.

Disposició adicional segona

El personal al servei de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears que presta serveis en el Consell Consultiu i en el Consell Econòmic i Social depèn orgànicament del conseller competent en matèria de funció pública i funcionalment dels presidents d'aquests òrgans.

Els òrgans directius del Consell Consultiu i del Consell Econòmic i Social, a més de les competències que els atribueixen les normes que els regulen, exerceixen aquelles altres que, en aplicació d'aquesta llei, corresponen als consellers o a les conselleres del Govern i als òrgans directius de les conselleries.

Disposició addicional tercera

1. El conseller o la consellera competent en matèria de funció pública docent exerceix, en relació amb el personal docent al servei de l'administració autonòmica i en coordinació amb el conseller o la consellera competent en matèria de funció pública, les competències següents:

- a) Preparar els projectes de llei i de disposicions reglamentàries en matèria de personal docent i proposar-ne l'aprovació al Consell de Govern, quan correspongui.
 - b) Impulsar, coordinar i, si pertoca, executar els plans i els programes que estableixen mesures i activitats tendents a millorar el rendiment, la formació i la promoció del personal docent i la qualitat dels serveis públics educatius.
 - c) Tenir cura del compliment de les normes d'aplicació específiques en matèria de funció pública docent i exercir la inspecció general sobre el personal docent.
2. Quant a l'execució, en matèria de personal docent, li correspon:
- a) Convocar i resoldre els procediments de selecció, establir-ne les bases, els programes i el contingut de les proves i nomenar els membres dels òrgans de selecció.
 - b) Convocar i resoldre els procediments ordinaris de provisió de llocs de feina, establir-ne les bases i nomenar els membres dels òrgans de valoració.
 - c) Resoldre les comissions de servei per ocupar llocs de feina docent.
 - d) Nomenar el personal docent de caràcter interí.
 - e) Formalitzar els contractes de treball del personal docent, quan no tinguin caràcter permanent.
 - f) La resta de facultats que, en relació amb les esmentades, li atribueixi el Consell de Govern.

Disposició addicional quarta

1. El conseller o la consellera competent en matèria de funció pública sanitària exerceix, en relació amb el personal estatutari al servei de la sanitat pública autonòmica i en coordinació amb el conseller o la consellera competent en matèria de funció pública, les competències següents:

- a) Preparar els projectes de llei i de disposicions reglamentàries en matèria de personal estatutari al servei de l'administració sanitària autonòmica i proposar-ne l'aprovació al Consell de Govern, quan correspongui.
 - b) Impulsar, coordinar i, si pertoca, executar els plans i els programes que estableixen mesures i activitats tendents a millorar el rendiment, la formació i la promoció del personal estatutari i la qualitat dels serveis públics sanitaris.
 - c) Tenir cura del compliment de les normes d'aplicació específiques en matèria de funció pública sanitària i exercir la inspecció general sobre el personal estatutari.
2. Quant a l'execució, en matèria de personal estatutari al servei de la sanitat pública autonòmica, li correspon:
- a) Convocar i resoldre els procediments de selecció, establir-ne les bases, els programes i el contingut de les proves i nomenar els membres dels òrgans de selecció.
 - b) Convocar i resoldre els procediments ordinaris de provisió de llocs de feina, establir-ne les bases i nomenar els membres dels òrgans de valoració.
 - c) Resoldre les comissions de servei per ocupar llocs de feina de l'administració sanitària autonòmica.
 - d) Nomenar el personal de caràcter interí.

- e) Formalitzar els contractes de treball d'aquest personal, quan no tinguin caràcter permanent.
- f) Resoldre les sol·licituds de reconeixement de compatibilitat.
- g) La resta de facultats que, en relació amb les esmentades, li atribueixi el Consell de Govern.

Disposició addicional cinquena

Els òrgans directius de l'Escola Balear d'Administració Pública amb competència general, que no s'assimilen en rang al de director o directora general, poden ser ocupats per personal funcionari o per personal laboral contractat a l'empara de la relació especial d'alta direcció.

Disposició addicional sisena

El personal estatutari al servei de la sanitat pública autonòmica i el personal laboral al servei de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, de les entitats autònomes i de les empreses públiques que en depenen tenen dret que se'ls computi, a l'efecte de l'article 56.1.a de l'Estatut dels treballadors, el temps de permanència en l'exercici d'un càrrec públic en qualsevol administració pública o en un organisme que en depengui, que impliqui el dret a la situació d'excedència forçosa que preveu l'article 46.1 de l'estatut esmentat.

Disposició addicional setena

L'accés a cossos i escales del grup C es pot dur a terme mitjançant la promoció interna des de cossos i escales del grup D de l'àrea d'activitat o funcional corresponent, quan n'hi hagi, i s'ha de fer pel sistema de concurs oposició, amb la valoració de la fase de concurs dels mèrits relacionats amb la carrera i els llocs ocupats, el nivell de formació i l'antiguitat.

A aquest efecte, es requerirà la titulació que correspongui, d'acord amb el que preveu l'article 22 d'aquesta llei o una antiguitat de deu anys en un cos o una escala del grup D, o de cinc anys i la superació d'un curs específic de formació al qual s'accedirà per criteris objectius.

Disposició addicional vuitena

Les persones interessades han d'entendre desestimades les sol·licituds, una vegada transcorregut el termini màxim per dictar i notificar la resolució expressa, en els procediments que s'indiquen a continuació:

- a) Participació en activitats formatives.
- b) Reconeixement de grau personal i serveis previs.
- c) Resolució i autorització de comissions de serveis.
- d) Declaració de la situació administrativa de serveis especials.
- e) Autorització de permutes.
- f) Adscripció provisional a llocs de feina.
- g) Integració a cossos, escales o especialitats.
- h) Reingrés al servei actiu del personal funcionari que no té reserva de lloc de feina.
- i) Sol·licituds relatives a l'ingrés, la provisió i la promoció professional.
- j) Sol·licituds formulades en relació amb la configuració o les funcions del lloc de feina.
- k) Autorització de compatibilitat.
- l) Concessió d'ajuts a càrrec del fons social.
- m) Llicències per a la realització d'estudis sobre matèries directament relacionades amb les funcions que s'exerceixen.
- n) Sol·licitud de perllongament en el servei actiu.
- o) Qualsevol altre susceptible de produir efectes econòmics.

Reglamentàriament s'establiran els terminis màxims per dictar i notificar les resolucions dels procediments que preveu aquesta llei.

Disposició addicional novena

1. Se suprimeix el dret a la percepció del complement retributiu regulat a la disposició addicional novena de la Llei 3/2007, de 27 de març, de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears, prèvia a l'entrada en vigor de la present llei, i, abans, a l'article 30 de la Llei 20/2001, de 21 de desembre, de mesures tributàries, administratives i de funció pública; a l'article 18 de la Llei 12/1999, de 23 de desembre, de mesures tributàries, administratives i de funció pública; a l'article 12.5 de la Llei 6/1992, de 22 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per al 1993; i a l'article 8.4 de la Llei 11/1991, de 13 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per al 1992.

D'acord amb això, els empleats públics de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i el personal de les entitats integrants del sector públic autonòmic, inclòs el dels consells insulars, el de les entitats locals, el de la Universitat de les Illes Balears i el dels òrgans estatutaris que, de conformitat amb la legislació esmentada en el paràgraf anterior, tinguin reconegut el dret a percebre el complement retributiu previst en aquesta legislació, no l'han de percebre.

2. De conformitat amb el que estableix l'article 87.3 del text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, el que disposa l'apartat anterior d'aquesta disposició també és aplicable als empleats públics de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i al personal de les entitats integrants del sector públic autonòmic, inclòs el dels consells insulars, el de les entitats locals, el de la Universitat de les Illes Balears subjecte a la legislació de la funció pública autonòmica, i el dels òrgans estatutaris, que tinguin reconegut aquest complement retributiu amb fonament en l'article 87.3 esmentat o en la legislació estatal prèvia en la matèria.

Disposició addicional desena. Estructura orgànica bàsica de la conselleria que assumeixi les competències en matèria de funció pública

1. La Direcció General de Funció Pública és l'òrgan directiu adscrit a la conselleria que té atribuïdes les competències en matèria de funció pública a la qual corresponen la gestió dels recursos humans de l'administració autonòmica, el desenvolupament dels plans d'actuació en matèria de funció pública i la direcció, la coordinació i l'execució de la política en matèria de personal dins l'àmbit de l'Administració de la comunitat autònoma.

2. Un decret del Consell de Govern desplegarà l'estructura orgànica de la Direcció General de Funció Pública, així com les funcions generals dels òrgans i de les unitats administratives d'aquesta. En tot cas, conformen l'estructura bàsica de la Direcció General de Funció Pública els òrgans administratius i les àrees funcionals següents:

- La Inspecció General de Qualitat, Organització i Serveis, òrgan administratiu de control i de vigilància del compliment de les normes de funció pública, i de qualitat, anàlisi i proposta en l'àmbit de l'administració autonòmica i de les entitats autònomes que en depenen, de supervisió de l'aplicació dels sistemes d'avaluació de l'acompliment del personal i d'altres instruments de control de qualitat dels serveis públics.
- El Registre General de Personal, òrgan administratiu competent per a la inscripció del personal al servei de l'administració autonòmica i per a l'anotació de tots els actes que afecten la vida administrativa d'aquest personal, així com per a la gestió, el manteniment i l'actualització de les relacions de llocs de feina.
- L'Àrea de Suport Tècnic i Jurídic, integrada per les unitats administratives que exerceixen les funcions d'assessorament jurídic de la direcció general, informe i

elaboració de normativa en matèria de funció pública i coordinació i supervisió jurídiques de les unitats administratives que exerceixen funcions en matèria de personal.

- L'Àrea de Gestió de Personal, integrada per les unitats administratives que donen suport a la direcció general en les funcions de gestió de personal funcionari i laboral, tramitació i proposta de resolució sobre situacions administratives del personal, reconeixement de drets, integració de funcionaris, i gestió i control de les retribucions del personal i de les prestacions derivades del fons social i de les cotitzacions a la Seguretat Social.
- L'Àrea de prevenció de riscos laborals, integrada per les unitats administratives que exerceixen les funcions de prevenció i vigilància de la salut del personal, emissió d'informes pericials i col·laboració amb la Inspecció Mèdica.
- L'Àrea de relacions sindicals, integrada per les unitats administratives que exerceixen les funcions de suport de la direcció general en la negociació col·lectiva i en la determinació de les condicions de treball, la comunicació amb els representants sindicals del personal, les relacions amb les organitzacions sindicals i la coordinació dels processos electorals dels representants de personal.
- El personal funcionari que exerceix la prefectura d'aquests òrgans i àrees funcionals té dependència jeràrquica directa de la persona titular de la Direcció General de Funció Pública, sense perjudici de l'autonomia funcional amb què actuen la Inspecció General de Qualitat, Organització i Serveis i el Registre de Personal.

Les unitats administratives i els llocs de feina de la Direcció General de Funció Pública s'adscriuen a l'òrgan o a l'àrea funcional que correspongui, de conformitat amb la naturalesa de les funcions que exerceixen.

3. Les conselleries han de disposar d'una unitat administrativa adscrita a la Secretaria General, que exerceixi les funcions relacionades amb la gestió del personal. Aquestes unitats han d'actuar coordinadament amb la Direcció General de Funció Pública, sense perjudici de la dependència funcional que els correspon.

La Direcció General de Funció Pública pot dirigir instruccions i circulars a les secretaries generals per establir pautes o criteris d'actuació i per unificar els criteris interpretatius per tal d'aconseguir una actuació homogènia en matèria de personal.

Disposició addicional onzena

Les administracions públiques de l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears i les entitats i els organismes que en depenen han de reservar una quota no inferior al 5 % de les vacants anuals perquè siguin cobertes per persones amb un grau de discapacitat igual o superior al 33 %, de manera que, progressivament, s'assoleixi el 2 % d'ocupació a tot el sector públic autònom.

Les places reservades que no siguin cobertes s'afegiran a la reserva de l'any següent.

Disposició addicional dotzena. Carrera professional horitzontal a l'àmbit de l'administració local

Tots els pactes o acords de les administracions locals de les Illes Balears relatius al desenvolupament de la carrera professional horitzontal subscrits després de l'entrada en vigor de l'EBEP que s'ajustin a les previsions de la Llei 3/2007, de 27 de març, de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears, es consideren plenament vàlids i desplegaran els seus efectes a partir de la primera avaluació que tenguí lloc de conformitat amb els mecanismes d'avaluació de l'acompliment que aquests estableixin.

Fins que no tenguí lloc la primera avaluació a què fa referència el paràgraf anterior d'aquesta disposició, els pagaments efectuats o que s'efectuïn en el marc d'aquests pactes i acords tendran la consideració de pagaments a compte del complement de carrera.

Disposició addicional tretzena. Selecció, nomenament i cessament de personal funcionari docent interí

1. El personal funcionari docent interí s'ha de seleccionar mitjançant convocatòries, que han de respectar els principis d'igualtat, mèrit, capacitat i publicitat, i també han d'obeir a criteris de celeritat i eficiència.

2. Les circumstàncies que permeten nomenar personal funcionari docent interí són les següents:

- a) Ocupar llocs de feina vacants que corresponen a personal funcionari docent.
- b) Substituir personal funcionari docent amb reserva de llocs de feina o en situació de llicència, quan la durada d'aquesta llicència ho requereixi.
- c) Substituir la reducció de jornada del personal funcionari docent quan les necessitats del servei ho requereixin. En aquest supòsit, l'administració pot establir que la relació funcional interina sigui a temps parcial.
- d) Desenvolupar programes temporals que responen a necessitats no permanents de l'administració.
- e) Subvenir a necessitats urgents, extraordinàries i circumstancials d'increment de l'activitat.

3. El personal funcionari docent interí cessa per les causes següents:

- a) Si es tracta de l'ocupació de llocs de feina vacants, quan el lloc de feina és ocupat pels sistemes reglamentaris, quan el lloc se suprimeix de la relació de llocs de feina i s'amortitza i, en tot cas, com a màxim, el 31 d'agost de cada any.

A l'efecte del que disposa el paràgraf anterior tindran el mateix tractament que l'ocupació de llocs de feina vacants els casos següents:

- 1r. Les substitucions previstes per a tot el curs escolar, sempre que el titular de la plaça o aquell que l'ocupi provisionalment no s'hagi incorporat en arribar el 31 d'agost.
- 2n. L'ocupació de vacants sobrevingudes, que són aquelles adjudicades amb posterioritat al 31 d'agost d'un any i abans del 15 de gener de l'any següent.
- b) Si es tracta de substituir personal funcionari docent amb reserva del seu lloc de feina o en situació de llicència, quan aquest s'hi reincorpora i, en tot cas, com a màxim, fins al 30 de juny de cada any, amb la meritació corresponent de les pagues extraordinàries i de les vacances.
- c) Si es tracta de substituir la reducció de jornada del personal funcionari docent interí, quan aquest es reincorpora a la jornada completa i, en tot cas, com a màxim, fins al 30 de juny de cada any, amb la meritació corresponent de les pagues extraordinàries i de les vacances.
- d) Si es tracta d'executar programes temporals, en la data en què aquests finalitzin i en tot cas als dos anys.

Excepcionalment, quan la naturalesa del programa ho requereixi, es podrà autoritzar una pròrroga d'un any, amb l'informe previ del Departament d'Inspecció Educativa.

- e) Si es tracta de subvenir a necessitats urgents, extraordinàries i circumstancials d'increment d'activitat, quan aquestes necessitats desapareixin i, en tot cas, quan s'exhaureixi el termini màxim establert per la legislació bàsica estatal.

El personal funcionari docent interí cessa, així mateix, per renúncia o quan, com a conseqüència d'un procediment disciplinari, s'imposa la sanció de revocació del nomenament del personal funcionari interí.

4. A partir del curs 2017-2018, els funcionaris docents interins que hagin estat nomenats per substituir personal funcionari docent amb reserva de llocs de feina o en situació de llicència, o per substituir la reducció de jornada del personal funcionari docent, i que acumulin cinc mesos i mig de serveis prestats com a funcionari docent interí en un mateix curs escolar, tenen dret a una indemnització a un tant alçat equivalent a les

retribucions corresponents a una mensualitat en el moment en què cessin d'acord amb el que preveuen les lletres b) i c) de l'apartat 3 d'aquesta disposició.

Disposició addicional catorzena. Capacitació lingüística per al reingrés en adscripció provisional del personal funcionari de carrera

Per al reingrés en adscripció provisional, el personal funcionari de carrera que no té reserva d'un lloc de feina, previst a l'article 113.2 d'aquesta llei, haurà d'acreditar el nivell de coneixement de la llengua catalana exigít en el moment de l'ingrés en el cos, escala o especialitat en el qual reingressa.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitòria primera

Durant el termini de dotze mesos comptadors des de l'endemà de l'entrada en vigor de la llei continuaran vigents les resolucions de delegació de competències en matèria de funció pública existents en el moment de l'entrada en vigor de la llei.

Disposició transitòria segona

El conseller o la consellera competent en matèria de funció pública serà l'òrgan competent per resoldre les sol·licituds de compatibilitat del personal al servei de les empreses públiques vinculades o dependents de l'administració autonòmica fins a l'entrada en vigor de la llei del sector públic autonòmic, en què caldrà ajustar-se al que disposi aquesta llei.

Disposició transitòria tercera

La disposició transitòria vuitena de la Llei 2/1989, de 22 de febrer, de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears, introduïda mitjançant la disposició addicional divuitena de la Llei 8/2004, de 23 de desembre, de mesures tributàries, administratives i de funció pública, es mantindrà vigent fins que es desplegui completament.

Disposició transitòria quarta

S'estableix un termini de tres anys per obtenir el diploma de personal directiu expedit per l'Escola Balear d'Administració Pública o un d'altre homologat per aquesta escola per ocupar llocs de feina de naturalesa directiva.

Disposició transitòria cinquena. Accés extraordinari al primer nivell de carrera horitzontal i pagaments a compte

1. Amb caràcter general, els efectes inherents a l'establiment del sistema ordinari de carrera horitzontal s'han de produir a partir de la primera avaluació que tenguí lloc de conformitat amb els mecanismes d'avaluació de l'acompliment corresponents.

2. Això no obstant, els enquadraments inicials en els nivells de carrera que resulten de l'aplicació dels pactes i acords a què es refereixen els articles 22, segon paràgraf, i 23.5, segon paràgraf, de la Llei 13/2014, de 29 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2015; l'article 26.5 de la Llei 12/2015, de 29 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2016; l'article 23 i la disposició addicional tercera de la Llei 18/2016, de 29 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2017; i l'article 23 de la Llei 13/2017, de 29 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2018; o dels pactes o acords a què es refereix la disposició addicional dotzena de la present llei per al personal de les

administracions locals, determinen, amb plens efectes, l'accés directe del personal enquadrat als nivells de carrera corresponents.

3. Fins que no tenguí lloc la primera avaluació a què fa referència l'apartat 1 d'aquesta disposició, els pagaments efectuats o que s'efectuïn en el marc dels pactes i acords a què es refereix l'apartat 2 anterior tenen la consideració de pagaments a compte del complement de carrera que preveu l'article 121.3.b) d'aquesta llei.

Disposició transitòria sisena. Accés directe al primer nivell de carrera horitzontal per al personal interí

El personal funcionari interí que tenguí aquesta condició abans del 20 de novembre de 2015 i amb posterioritat accedeixi a qualsevol escala o cos de personal funcionari de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears per haver superat les proves selectives corresponents a les ofertes públiques d'ocupació dels anys 2014, 2015, 2016 i 2017, i que acrediti haver prestat cinc anys de serveis de manera ininterrompuda a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, podrà ser enquadrat en el nivell I de carrera professional horitzontal.

En el supòsit de serveis prestats en diferents grups de titulació es computaran de forma ponderada. A l'efecte de determinar el nombre de dies de serveis prestats, s'aplicaran els criteris de ponderació de les taules contingudes a la disposició transitòria primera de l'Acord del Consell de Govern de 8 de maig de 2015 pel qual es ratifiquen els acords del Comitè Intercentres i de la Mesa Sectorial de Serveis Generals de 4 de maig de 2015, mitjançant els quals es desenvolupa el punt 5è, carrera professional, de l'Acord del Consell del Govern de 24 d'octubre de 2008 que ratifica l'Acord entre l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i les organitzacions sindicals CCOO, CSI-CSIF, STEI-I, UGT i USO, mitjançant el qual es determinen els criteris i les línies generals del procés negociador per a l'adopció d'acords en matèria de funció pública, en l'àmbit de la mesa sectorial de serveis generals i del personal laboral.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA ÚNICA

Queda derogada la Llei 2/1989, de 22 de febrer, de la funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears, i les normes de rang igual o inferior que s'oposin a aquesta llei.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera

S'autoritza el Govern de les Illes Balears perquè dicti les disposicions que siguin necessàries per desplegar aquesta llei.

Disposició final segona

S'autoritza el Govern de les Illes Balears perquè, una vegada que entri en vigor l'Estatut bàsic de l'empleat públic, dugui a terme les modificacions que siguin necessàries per adequar-hi el contingut d'aquesta llei.

Disposició final tercera

Aquesta llei entra en vigor tres mesos després que s'hagi publicat íntegrament en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

§16

LLEI 2/1996, DE 19 DE NOVEMBRE, D'INCOMPATIBILITATS DELS MEMBRES DEL GOVERN I DELS ALTS CÀRRECS DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

(BOCAIB núm. 150, de 5 de desembre de 1996;

BOE núm. 48, de 25 de febrer de 1997)¹

Títol I – Disposicions generals	413
Títol II – Principis generals	414
Títol III – Règim d'activitats	415
Capítol I – Normes comunes	415
Capítol II – Incompatibilitats i compatibilitats	416
Títol IV – Mitjans de control	418
Capítol I – Els registres	418
Capítol II – Obligacions dels titulars dels càrrecs i llocs de treball als quals s'aplica aquesta Llei	418
Capítol III – Òrgans de control	418
Títol V – Règim sancionador	418
Capítol I – Infraccions i sancions	418
Capítol II – Conseqüències de la declaració d'incompliment	419
Capítol III – Procediment sancionador	419
Capítol IV – Prescripció	420
Disposicions addicionals	420
Disposició transitòria	421
Disposició derogatòria	421
Disposició final	421

TÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte de la llei

Constitueix l'objecte d'aquesta llei la regulació del règim d'incompatibilitats com també del control d'interessos al qual estan subjectes aquells que exerceixin els càrrecs o llocs de treball inclosos en el seu àmbit d'aplicació.

Article 2. Àmbit d'aplicació

1. El contingut d'aquesta norma legal és d'aplicació al president, al vicepresident, si n'hi havia, i als consellers que, d'acord amb el que disposa l'article 17 de la Llei 5/1984, de 24 d'octubre, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes

¹ Aquesta Llei ha estat modificada per les disposicions següents: Llei 9/1997, de 22 de desembre, de diverses mesures tributàries i administratives (BOCAIB núm. 161, de 30 de desembre); Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears (§9); Llei 4/2011, de 31 de març, de la bona administració i del bon govern de les Illes Balears (§13); Llei 16/2016, de 9 de desembre, de creació de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears (§7), i Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears (§4).

Balears, integren el Govern com a òrgan superior col·legiat que dirigeix la política i l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

2. Així mateix, s'inclouen, en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei, els alts càrrecs de l'Administració autonòmica i, a tal efecte, es consideren com a alts càrrecs, o assimilats, els següents:

- a) Els directors generals i els secretaris generals [tècnics].²
- b) L'interventor general i el tresorer de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
- c) El personal eventual que, en virtut de nomenament conferit per aplicació del que disposa l'article 9 de la Llei 2/1989, de 22 de febrer, de la funció pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, ocupi llocs de treball considerats com a de confiança o d'assessorament especial del president, vicepresident, si n'hi havia, o dels consellers del Govern.
- d) Els presidents, directors i/o assimilats, qualsevol en sigui la seva denominació, de les entitats autònomes de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
- e) Els presidents, directors, gerents i/o assimilats de les empreses públiques, societats, entitats i fundacions en les quals el Govern de la Comunitat Autònoma sigui titular de, com a mínim, més del cinquanta per cent del capital social o hi participi, com a mínim, amb més del cinquanta per cent del patrimoni d'aquestes, quan els càrrecs esmentats siguin retribuïts.
- f) Rector de la Universitat de les Illes Balears.
- g) Vice Rectors de la Universitat de les Illes Balears.
- h) Secretari general de la Universitat de les Illes Balears.
- i) Gerent de la Universitat de les Illes Balears.
- j) El president i els vicepresidents del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, quan aquests càrrecs siguin retribuïts.

A aquest efecte, no es considerarà com a retribució la percepció de dietes o d'indemnitzacions per l'assistència a les sessions dels òrgans directius d'aquestes.

3. Les assimilacions a què fa referència aquest article com a generadores d'incompatibilitats o de submissió al control d'interessos hauran d'estar expressament establertes per via legal o reglamentària.

TÍTOL II PRINCIPIS GENERALS

Article 3. Principis de la incompatibilitat

1. Les incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears es regiran pels principis d'incompatibilitat absoluta, de responsabilitat, de publicitat, d'unitat i de competència.

2. Els membres del Govern de la Comunitat Autònoma, els directors generals, els secretaris generals [tècnics], el tresorer, l'interventor general, el personal eventual que ocupi llocs de treball considerats com a de confiança o assessorament especial i aquells que ocupin algun altre dels càrrecs o dels llocs de treball inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei, exerciran les seves funcions en règim de dedicació absoluta i exclusiva.

3. El fonament de la incompatibilitat imposada com a principi general per mitjà d'aquesta regulació es troba en la necessitat de garantir que l'Administració autonòmica, mitjançant les persones que executen les seves finalitats des dels llocs de més

² D'acord amb la DA 3a de la Llei 3/2003, de 26 de març, esmentada en la nota anterior, totes les referències a les secretaries generals tècniques i als secretaris generals tècnics s'han d'entendre fetes, respectivament, a les secretaries generals i als secretaris generals.

responsabilitat o transcendència, serveixi amb objectivitat i imparcialitat plena els interessos generals. El reflex més immediat d'això es concreta en la incompatibilitat més absoluta que eviti l'exercici de qualsevol activitat aliena que pogués impedir, dificultar o menyscar la disponibilitat per complir els deures i les funcions pròpies del càrrec o lloc de treball o que pogués comprometre o posar en entredit la imparcialitat, l'objectivitat i la independència en l'exercici d'aquest.

TÍTOL III RÈGIM D'ACTIVITATS

CAPÍTOL I NORMES COMUNES

Article 4. Normes comunes sobre el règim d'activitats

1. Els membres del Govern de la Comunitat Autònoma, directors generals, secretaris generals [tècnics] i altres titulars dels càrrecs o llocs de treball als quals es refereix l'article 2 d'aquesta llei, exerciran les seves funcions en règim de dedicació absoluta i exclusiva i no les podran compatibilitzar amb l'exercici, per si o mitjançant substitució o apoderament, de qualsevol altre lloc, càrrec, representació, professió o activitat, bé siguin de caràcter públic o bé privat, per compte propi o aliè, i de la mateixa manera, tampoc no podran percebre cap altra remuneració que no sigui la que correspon al càrrec o al lloc de treball del qual es derivi la incompatibilitat proclamada a l'article 2 de la llei present.

D'altra banda, no es podran compatibilitzar els càrrecs públics o llocs de treball de referència amb la percepció de drets passius o de qualsevol altre règim públic i obligatori de la Seguretat Social. La percepció de les pensions esmentades, si n'és el cas, quedarà suspesa durant el temps de l'exercici del càrrec i es recuperarà, automàticament, en acabar aquest.

El personal a què es refereix aquest article no pot compatibilitzar el seu càrrec o lloc de treball amb la condició de representant electe en col·legis professionals, cambres o entitats que tinguin atribuïdes funcions públiques o hi coadjuvin.

2. Així mateix, els titulars dels càrrecs o llocs de treball inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta norma no podran tenir, per si o juntament amb el seu cònjuge, fills dependents i persones tutelades, participacions superiors a un deu per cent en empreses que tinguin contractes, concerts o convenis, bé siguin de caràcter econòmic o bé de qualsevol altra naturalesa, amb l'Administració pública autonòmica o entitats vinculades o dependents d'aquesta.

El nomenament per a un càrrec o lloc de treball dels referits a l'article 2 d'aquesta llei, comportarà, si n'és el cas, l'obligatorietat de desfer-se de les participacions que es posseeixen, en els termes referits en el paràgraf anterior, en el termini d'un mes, a comptar des del dia següent al del nomenament. Si la participació s'adquireix per successió hereditària durant l'exercici del càrrec o lloc de treball, es tindrà l'obligació de desfer-se'n en el termini de tres mesos des de la seva adquisició.

3. Aquells que exerceixin un càrrec o un lloc de treball sotmès al règim de control d'activitats establert en aquesta llei estan obligats a inhibir-se del coneixement dels expedients en el despatx dels quals haguessin intervingut abans del seu nomenament o que interessin a empreses, societats o entitats, en la direcció, assessorament o administració de les quals haguessin tengut alguna part o intervenció per si, pel seu cònjuge, o per persona de la seva família fins al segon grau civil.

La inhibició s'haurà de constatar mitjançant documentació per escrit i s'haurà d'inscriure en el registre d'interessos i d'activitats.

4. Durant l'any següent a la data del cessament, els titulars dels càrrecs o llocs de treball a què es refereixen els paràgrafs anteriors d'aquest article no podran realitzar activitats

privades relacionades amb procediments sobre els quals hagin dictat resolució durant els darrers dos anys de l'exercici del càrrec o funció corresponent, ni efectuar, durant el mateix termini, contractes d'assistència tècnica, de serveis o similars amb l'Administració de la Comunitat Autònoma.

S'exclouen del que estableix el paràgraf anterior, els procediments relatius a l'elaboració i a l'aprovació de les normes de caràcter general i els que siguin de simple manifestació de l'activitat reglada.

5. Així mateix, aquells que percebin retribucions, indemnitzacions o qualsevol altre tipus de prestació compensatòria a càrrec de l'Administració autonòmica com a conseqüència d'un cessament en algun dels càrrecs o llocs de treball a què fa referència aquesta llei, no podran intervenir en activitats privades directament relacionades amb les funcions o competències del càrrec o lloc en el qual es va cessar, mentre percebin les retribucions al·ludides o en el termini dels dos anys següents a la percepció de la indemnització si aquesta es percepés de manera acumulada o en pagament únic.

Aquesta obligació es podrà extingir, si n'és el cas, si s'acredita, davant el registre d'interessos i d'activitats, la renúncia a la totalitat de la prestació econòmica de què es tracta.

CAPÍTOL II INCOMPATIBILITATS I COMPATIBILITATS

Article 5. Incompatibilitats

1. En aplicació directa dels principis generals establerts a l'article 3 d'aquesta llei, els titulars dels càrrecs i llocs de treball a què es refereix l'article 2 no podran exercir, en consonància amb les normes comunes recollides a l'article 4.1, ni per si ni mitjançant substitució o apoderament, cap altra activitat o funció professional, mercantil, industrial o laboral, sigui pública o privada, per compte propi o aliè, que sigui retribuïda mitjançant sou, aranzel, honoraris, comissió, compensació o de qualsevol altra manera, tret de les autoritzades expressament en aquest títol de la llei.

Així mateix, el personal al qual es refereix aquest article no podrà compatibilitzar el seu càrrec o lloc de treball amb la condició de representant electe en col·legis professionals, cambres o entitats que tinguin atribuïdes funcions públiques o hi coadjuvin.

2. Si les incompatibilitats descrites a l'apartat anterior afecten titulars dels càrrecs inclosos a l'article 2.1, 2.2.a) i 2.2.b) i aquests opten per romandre-hi, la incompatibilitat determinarà el pas a la situació administrativa o laboral que correspongui a cada cas respecte de l'activitat o funció abandonada i en les condicions que estableixin les normes específiques d'aplicació.

3. El que disposa aquest article s'entén sense perjudici de les excepcions recollides en el text d'aquesta llei i, més concretament, en els articles 6 i 7.

Article 6. Compatibilitat amb activitats públiques

1. L'exercici de les funcions i de les activitats pròpies d'un alt càrrec o lloc de treball dels inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei serà compatible amb l'exercici de les activitats públiques següents:

- a) L'exercici dels càrrecs que els corresponguin amb caràcter institucional o per als que fossin designats per la seva pròpia condició.
- b) La condició de president, membre o secretari d'òrgans col·legiats de les administracions públiques, quan hagin de realitzar aquestes funcions per raó del càrrec o lloc que ocupen, incloent-s'hi, a aquests efectes, la participació, amb la designació reglamentària prèvia, en tribunals qualificadors de proves selectives o comissions de valoració de mèrits relacionades amb la relació de personal al servei de l'Administració o amb el proveïment de llocs de treball.

- c) La representació de l'Administració de la Comunitat Autònoma en els òrgans col·legiats, directius o consells executius o d'administració d'organismes o empreses amb capital públic o d'entitats de dret públic.
- d) La representació de la Comunitat Autònoma en funcions o missions temporals davant l'Estat i davant organitzacions internacionals.
- e) *Suprimida*³

2. Els membres del Consell de Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears podran compatibilitzar la seva activitat com a integrants de l'executiu amb la condició de diputat del Parlament de les Illes Balears o, si n'és el cas, amb la condició de membre dels consells insulars en aquells supòsits que s'hi accedeixi en substitució del president del Govern o del Parlament de la Comunitat Autònoma.

3. Així mateix, els titulars dels càrrecs i llocs de treball a què es refereix l'article 2 podran compatibilitzar el seu càrrec amb el de regidor i, si n'és el cas, amb el de tinent de batle o batle de qualsevol ajuntament de les Illes Balears.

4. En els supòsits recollits en els apartats anteriors, els titulars de càrrecs o llocs de treball no podran percebre cap remuneració tret de les indemnitzacions per despeses de viatge, estades i trasllats que els pertocuin d'acord amb la normativa vigent, com també les quantitats que els pertocuin en concepte d'assistències, dietes o indemnitzacions en els supòsits prevists en els apartats anteriors d'aquest article.

Article 7. Compatibilitat amb activitats privades

L'exercici dels càrrecs o dels llocs de treball a què es refereix aquesta llei serà compatible, sempre que aquest no comprometi la imparcialitat o la independència en les seves funcions, amb les activitats privades següents:

- a) Les de mera administració del patrimoni personal o familiar.
- b) Les activitats de producció i creació literària, artística, científica o tècnica i les publicacions derivades d'aquelles.
No obstant això, la realització d'estudis, d'informes, de memòries, d'investigacions, de creacions literàries, artístiques i similars serà incompatible, encara que fos sol·licitada o encarregada per persones físiques o jurídiques privades, si han de ser retribuïdes amb càrrec a l'Administració de la Comunitat Autònoma.
- c) La participació, com a voluntari, en activitats solidàries d'entitats benèfiques sense ànim de lucre, sempre que no comportin cap tipus de menyscapte del compliment dels deures o les funcions corresponents.
- d) *Suprimida*⁴

Article 7 bis. Activitats docents, culturals i científiques en els àmbits públic o privat

L'exercici dels càrrecs o dels llocs de treball a què es refereix aquesta llei ha de ser compatible, tant en l'àmbit públic com en el privat, amb les activitats següents, sempre que no comprometin la imparcialitat en les seves funcions i no comportin cap tipus de menyscapte del compliment dels deures o les funcions corresponents:

- a) L'assistència ocasional com a ponent a seminaris, conferències, congressos, jornades de treball o estudi, o cursos de caràcter professional, sempre que no sigui conseqüència d'una relació laboral de prestació de serveis.
- b) Les activitats ocasionals de caràcter cultural, científic o docent, com ara la impartició de classes en escoles oficials d'administració pública, sempre que no siguin conseqüència d'una relació laboral o de prestació de serveis.
- c) La impartició de classes a la universitat amb caràcter de professor associat o professora associada.

³ Lletra suprimida per la Llei 4/2011, de 31 de març (§13), esmentada en la nota 1.

⁴ Ídem nota anterior.

TÍTOL IV MITJANS DE CONTROL

CAPÍTOL I *ELS REGISTRES*⁵ (...)

CAPÍTOL II *OBLIGACIONS DELS TITULARS* *DELS CÀRRECS I LLOCS DE TREBALL* *ALS QUALS S'APLICA AQUESTA LLEI*⁶ (...)

CAPÍTOL III ÒRGANS DE CONTROL

Article 14. Òrgan de gestió

1. El Consell de Govern o l'òrgan que es designi reglamentàriament serà l'encarregat de la gestió del règim d'incompatibilitats establert en aquesta llei.

Aquest òrgan serà l'encarregat d'examinar i, si escau, de requerir, a aquells que siguin nomenats o cessats en un càrrec o lloc de treball dels indicats en l'article 2 d'aquesta llei, el compliment de les obligacions derivades d'aquesta llei.

2. Reglamentàriament, es desplegaran el contingut i l'abast del que disposa aquest article.

TÍTOL V RÈGIM SANCIONADOR

CAPÍTOL I INFRACCIONS I SANCIONS

Article 15. Fets constitutius d'infracció

1. Es consideren infraccions molt greus del règim d'incompatibilitats i de control d'interessos els fets o les conductes següents:

- a) L'incompliment de disposicions en matèria d'incompatibilitats, quan suposi el manteniment d'una situació incompatible.
- b) La falsedat en les dades i en els documents que s'hagin de presentar o declarar.

2. Es consideren infraccions greus:

- a) L'incompliment dels terminis o altres disposicions de procediment en matèria d'incompatibilitats, quan no suposi el manteniment d'una situació d'incompatibilitat.
- b) L'omissió o la no aportació de les dades i dels documents que s'hagin de presentar o declarar d'acord amb allò que estableix aquesta llei i que s'hagin requerit a aquest efecte.
- c) La no declaració d'activitats o béns patrimonials en els registres corresponents en el termini establert quan, requerida a aquest efecte, no se'n produeixi la rectificació corresponent.

⁵ Capítol (art. 8-11) derogat per la Llei 16/2016, de 9 de desembre (§7), esmentada en la nota 1.

⁶ Capítol (art. 12 i 13) derogat per la Llei 16/2016, de 9 de desembre (§7), esmentada en la nota 1.

d) L'incompliment del deure d'inhibició o d'abstenció en els casos en què una norma així ho exigeixi.

3. Es considera falta lleu la no declaració d'activitats o de béns i drets patrimonials en els corresponents registres, dins els terminis establerts, quan s'esmeni després del requeriment a aquest efecte.

Article 16. Sancions

1. Les infraccions molt greus i greus se sancionaran amb la declaració d'incompliment de la llei i la publicitat consegüent d'aquesta declaració en el *Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears*.

2. Les faltes lleus se sancionaran amb amonestació per incompliment de la llei.

3. Amb independència de les sancions que se'ls imposin, els infractors hauran de restituir les quantitats percebudes indegudament, si n'és el cas.

4. El que disposa aquesta llei s'entén sense perjudici de l'exigència de les altres responsabilitats que pertocuin.

CAPÍTOL II CONSEQÜÈNCIES DE LA DECLARACIÓ D'INCOMPLIMENT

Article 17. Impossibilitat d'ocupar càrrecs i llocs de treball

1. Aquells que haguessin estat objecte de declaració i de publicació d'incompliment d'aquesta llei, no podran ser nomenats per ocupar càrrecs o llocs de treball, dels relacionats a l'article 2, per un període d'entre 2 i 6 anys si l'incompliment fos qualificat com a infracció molt greu o, de fins a 2 anys, si ho fos com a infracció greu.

2. En la graduació de la mesura prevista a l'apartat anterior, es valorarà l'existència de perjudicis per a l'interès públic, la repercussió de la conducta en els administrats i, la percepció indeguda de quantitats per l'exercici d'activitats públiques incompatibles, si pertoca.

CAPÍTOL III PROCEDIMENT SANCIONADOR

Article 18. Actuacions prèvies

1. El Consell de Govern o l'òrgan que es designi reglamentàriament, abans d'iniciar qualsevol expedient sancionador, podrà realitzar actuacions prèvies de caràcter reservat amb l'objecte de determinar si concorren circumstàncies que justifiquin, o no, tal iniciació.

2. L'inici de les actuacions prèvies s'haurà de notificar, si n'és el cas, a l'interessat.

3. Així mateix, el Consell de Govern o l'òrgan que es designi reglamentàriament coneixerà de les denúncies que es formulin sobre l'incompliment d'aquesta llei.

4. Els fitxers, arxius o registres de caràcter públic dependents de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears proporcionaran al Consell de Govern o a l'òrgan que es designi reglamentàriament, quan aquest així ho requereixi, informació, dades i col·laboració de la manera establerta per la Llei orgànica 5/1992, de 29 d'octubre, *de regulación del tratamiento automatizado de los datos de carácter personal*.

5. Un cop acabada la informació prèvia, el Consell de Govern o l'òrgan que es designi reglamentàriament, decidirà, si n'és el cas, la incoació del procediment sancionador o l'arxiu de les actuacions.

Article 19. Procediment sancionador

El procediment sancionador es regirà pel que disposa el Decret 45/1995, de 4 de maig, mitjançant el qual s'aprova el Reglament de règim disciplinari de la funció pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, amb les especificitats que es derivin del contingut d'aquesta llei.

Article 20. Incoació i instrucció del procediment

1. L'òrgan competent per a la incoació i la instrucció del procediment sancionador serà el Consell de Govern o l'òrgan que es designi reglamentàriament.

2. Quan es tracti d'incoar procediment a un dels membres del Consell de Govern mateix, no hi assistirà, en el moment de resoldre sobre la incoació del procediment, el membre de què es tracti.

Article 21. Resolució del procediment sancionador

Correspon al Consell de Govern de la Comunitat Autònoma la imposició de sancions per infraccions regulades en aquesta llei.

CAPÍTOL IV PRESCRIPCIÓ

Article 22. Prescripció de les infraccions i sancions

El règim de prescripció de les infraccions i sancions contingudes en aquesta llei serà el que estableix el títol IX, article 132, de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, *de régimen jurídico de las administraciones públicas y del procedimiento administrativo común*.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera

En el termini de sis mesos a comptar des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, el Consell de Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears aprovarà un decret on es contindran les normes reglamentàries de desplegament d'aquesta llei.

Disposició addicional segona

1. Es considera que el personal eventual al qual es refereix l'article 2.2.c) d'aquesta llei, és el que, conformement al que disposa el Decret 107/1995, de 21 de setembre, pel qual s'estableixen normes d'aplicació al personal inclòs en l'àmbit de l'article 9 de la Llei 2/1989, de 22 de febrer, de la funció pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, percep les retribucions iguals al cent per cent del que correspon a un director general de l'Administració de la Comunitat Autònoma.

2. Així mateix, queden exclosos de l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei, si n'és el cas, aquells membres del Consell de Govern que, d'acord amb el que regula l'article 3.3 de la Llei 5/1984, de 24 d'octubre, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, no tinguin responsabilitat executiva.

3. Així mateix, queden exclosos de l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei els titulars de càrrecs i llocs de treball dels consells insulars i resta de l'Administració local, que en el seu cas, seran objecte de regulació específica.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Les persones titulars dels càrrecs o llocs de treball compresos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei, nomenats abans de la vigència d'aquesta, hauran de formular, en el termini i en les condicions determinades reglamentàriament, les declaracions que s'hi estableixen.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

1. Queden derogades totes les normes jurídiques, del mateix o d'inferior rang, que es contradiguin amb el contingut d'aquesta llei.

2. Els articles 9 i 32 de Llei 5/1984, de 24 d'octubre, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, es declaren subsistents en tot allò que no contradigui el que disposa aquesta llei.

DISPOSICIÓ FINAL

Aquesta llei començarà a vigir l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears*.

§17

LLEI 14/2014, DE 29 DE DESEMBRE, DE FINANCES DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

(BOIB núm. 8, de 15 de gener de 2015;

BOE núm. 130, d'1 de juny de 2015)¹

Títol preliminar – Principis generals	424
Capítol I – Disposicions generals	424
Capítol II – Competències	428
Títol I – Hisenda pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears	432
Capítol I – Drets	432
Capítol II – Obligacions	437
Capítol III – Revisió d'actes en via economicoadministrativa	439
Títol II – Pressuposts generals	439
Capítol I – Programació pressupostària i objectiu d'estabilitat	439
Capítol II – Contingut i aprovació	441
Capítol III – Règim dels crèdits pressupostaris i de les modificacions	447
Capítol IV – Modificacions dels pressuposts dels ens del sector públic empresarial i fundacional	454
Capítol V – Despeses pluriennals	455
Capítol VI – Execució i liquidació dels pressuposts dels ens del sector públic administratiu	458
Capítol VII – Seguiment de l'execució, i plans economicofinancers, de reequilibri i d'ajust	464
Títol III – Tresoreria, endeutament i avals	465
Capítol I – Tresoreria	465
Capítol II – Endeutament	468
Capítol III – Avals	472
Títol IV – Control intern i comptabilitat pública	474
Capítol I – Normes generals relatives a la Intervenció General	474
Capítol II – Control intern	475
Capítol III – Comptabilitat pública	483
Capítol IV – Utilització de mitjans electrònics, informàtics i telemàtics	486
Títol V – Responsabilitats	487
Capítol I – Disposicions generals	487
Capítol II – Normes específiques per a la hisenda de la Comunitat Autònoma i altres entitats de dret públic	488
Capítol III – Normes específiques per a les entitats de dret privat	489

¹ Aquesta Llei ha estat modificada per les disposicions següents: Llei 12/2015, de 29 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2016 (BOIB núm. 189, de 30 de desembre); Llei 18/2016, de 29 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2017 (BOIB núm. 164, de 31 de desembre); Llei 13/2017, de 29 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2018 (BOIB núm. 160 Ext., de 29 de desembre); Llei 14/2018, de 28 de desembre, de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2019 (BOIB núm. 163, de 29 de desembre), i Llei 19/2019, de 30 de desembre, de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2020 (BOIB núm. 175, de 31 de desembre).

Títol VI – Relacions institucionals i normes sobre publicitat activa	489
Disposicions addicionals	491
Disposicions transitòries	491
Disposició derogatòria única	492
Disposicions finals	492

TÍTOL PRELIMINAR PRINCIPIS GENERALS

CAPÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte de la llei

1. Constitueix l'objecte d'aquesta llei la regulació de la hisenda pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears, i també la regulació del règim pressupostari, de la comptabilitat pública i del control de l'activitat econòmicofinancera de tot el sector públic de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. Als efectes d'aquesta llei, s'entén per activitat econòmicofinancera el conjunt d'actuacions adreçades a liquidar i obtenir drets i ingressos i a efectuar despeses i pagaments per acomplir les funcions o les finalitats pròpies de la comunitat autònoma.

3. Als efectes d'aquesta llei, formen part del sector públic de la comunitat autònoma de les Illes Balears els òrgans i les entitats següents:

- a) Les institucions i els òrgans de la comunitat autònoma de les Illes Balears que regula l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears i que no s'integren en l'Administració de la comunitat autònoma, sens perjudici del règim particular que estableixen les normes que regulen el funcionament i l'autonomia pressupostària d'aquests òrgans. En tot cas, el règim de comptabilitat i de control d'aquests òrgans s'ha de regir per les normes especials corresponents, sense que els sigui aplicable en aquestes matèries la present llei.
- b) L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- c) Els organismes autònoms dependents de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- d) El Servei de Salut de les Illes Balears, el qual s'ha de subjectar al règim aplicable als organismes autònoms a què es refereix la lletra c) anterior, sens perjudici de les especialitats contingudes en aquesta llei i en la resta de les normes legals aplicables a aquesta entitat.
- e) L'Agència Tributària de les Illes Balears, que es regeix pel que estableix la normativa específica reguladora d'aquesta entitat i, supletòriament, pel règim aplicable als organismes autònoms a què es refereix la lletra c) anterior.
- f) La Universitat de les Illes Balears i els ens que en depenen, sens perjudici del règim particular que estableixen les normes que en regulen el funcionament i l'autonomia pressupostària.
- g) Els consorcis adscrits a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears d'acord amb l'article 58 de la Llei 7/2010, de 21 de juliol, del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears, que han d'aplicar les normes que estableix aquesta llei per als organismes autònoms a què es refereix la lletra c) anterior en tot el que sigui compatible amb la naturalesa jurídica d'aquests ens i la seva normativa específica.

- h) El Consorci de Transports de Mallorca, que ha d'aplicar el règim jurídic propi dels consorcis a què fa referència la lletra anterior, sens perjudici de les especialitats contingudes en la normativa que regula aquesta entitat.
 - i) Les entitats públiques empresarials dependents de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
 - j) L'Ens Públic de Radiotelevisió de les Illes Balears, que ha d'aplicar el règim jurídic propi de les entitats públiques empresarials a què fa referència la lletra anterior, sens perjudici de les especialitats contingudes en la normativa reguladora d'aquest ens.
 - k) Les societats mercantils públiques dependents de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, d'acord amb l'article 51 de la Llei 7/2010.
 - l) Les fundacions del sector públic dependents de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, d'acord amb l'article 55 de la Llei 7/2010.
4. Així mateix, s'han de regir pels preceptes d'aquesta llei que ho prevegin expressament la resta d'entitats que s'hagin d'incloure en el sector d'administracions públiques de la comunitat autònoma de les Illes Balears per aplicació de les regles del Sistema europeu de comptes nacionals i regionals, a què es refereix la Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, i també les entitats amb participació íntegra o majoritària de diferents administracions públiques i no integrades en el sector públic de cap administració territorial matriu en les quals l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears tengui, directament o per mitjà d'ens instrumentals, la participació major.
5. Als efectes d'aquesta llei, el sector públic de la comunitat autònoma de les Illes Balears es classifica en:
- a) Sector públic administratiu, integrat per les institucions i pels òrgans esmentats en la lletra a) de l'apartat 3 d'aquest article, per l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, per l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears i per les entitats instrumentals esmentades en les lletres c), d), e), f), g) i h) del mateix apartat 3.
 - b) Sector públic empresarial, integrat per les entitats instrumentals esmentades en les lletres i), j), i k) de l'apartat 3 d'aquest article.
 - c) Sector públic fundacional, integrat per les entitats instrumentals esmentades en la lletra l) de l'apartat 3 d'aquest article.

Article 2. La hisenda pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears i prerrogatives de determinades entitats

1. Integren la hisenda pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears el conjunt de drets i d'obligacions de contingut econòmicofinancer la titularitat dels quals correspongui a l'Administració de la comunitat autònoma i als organismes autònoms i a les entitats a què es refereixen les lletres c), d) i e) de l'article 1.3 d'aquesta llei.

L'administració de la hisenda de la comunitat autònoma ha d'atendre les obligacions econòmicofinanceres mitjançant la gestió i l'aplicació dels seus recursos, conformement amb les disposicions de l'ordenament jurídic i l'ordenació del que, en matèria econòmicofinancera, sigui de la competència de la comunitat autònoma.

2. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, els organismes autònoms i la resta d'entitats que integren el sector públic administratiu de la comunitat autònoma gaudeixen del mateix tractament que la llei estableix per a l'Administració de l'Estat pel que fa a les prerrogatives, a la inembargabilitat dels béns i dels drets, i als beneficis fiscals. La resta d'entitats instrumentals de la comunitat autònoma gaudeixen de les prerrogatives i dels beneficis fiscals que, si s'escau, les lleis estableixin, amb l'abast que pertorqui en cada cas.

En tot cas, totes les entitats a què es refereix el paràgraf anterior estan exemptes de l'obligació de constituir les garanties i els dipòsits prevists en les lleis davant les autoritats judicials o administratives corresponents; i això sens perjudici que en els pressuposts generals s'hagin de consignar els crèdits pressupostaris per garantir el compliment de les obligacions respectives.

Article 3. Normativa reguladora

1. Sens perjudici del que estableixin la legislació general de l'Estat i la normativa europea que hi sigui aplicable d'acord amb el que disposen la Constitució Espanyola i l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, l'activitat econòmicofinancera de la comunitat autònoma de les Illes Balears és regulada per aquesta llei, per les disposicions que en aquesta matèria conté la Llei 7/2010, per la resta de lleis especials sobre la matèria emanades del Parlament de les Illes Balears i pels preceptes que contenguin les lleis anuals de pressuposts generals de la comunitat autònoma.

2. Supletòriament hi són aplicables la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària, i la resta de normes complementàries i de desplegament d'aquesta llei.

Article 4. Principis rectors de l'activitat econòmicofinancera

1. La comunitat autònoma de les Illes Balears ha d'organitzar i desenvolupar l'activitat econòmicofinancera amb submissió plena a la llei i al dret, i ha de servir amb objectivitat els interessos generals de la ciutadania de les Illes Balears en el marc de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, i ha d'actuar amb la màxima transparència.

2. Les despeses públiques, incloses en els pressuposts generals de la comunitat autònoma, han de procurar una assignació equitativa dels recursos públics. Això no obstant, la programació i l'execució han de respondre als principis d'estabilitat pressupostària i de sostenibilitat financera en els termes que estableixen els articles 3 i 4 de la Llei Orgànica 2/2012, i la suficiència dels serveis públics essencials. Així mateix, la gestió dels recursos públics ha d'estar orientada pels principis d'eficàcia, d'eficiència, d'economia i de qualitat, i també pels principis de solidaritat, d'equilibri territorial, d'objectivitat i de transparència exigibles en l'administració dels recursos públics, i s'han d'aplicar polítiques de racionalització de la despesa i de millora de la gestió del sector públic; tot això amb la finalitat que la comunitat autònoma de les Illes Balears disposi dels recursos financers necessaris perquè la societat de les Illes Balears es desenvolupi socialment, econòmicament i ambientalment de manera sostenible.

3. S'entén per estabilitat pressupostària de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i de la resta d'entitats que integren el sector públic d'administracions públiques de la comunitat autònoma per aplicació de les regles del Sistema europeu de comptes nacionals i regionals, la situació d'equilibri o de superàvit estructurals, computats en termes de capacitat de finançament, d'acord amb la definició d'aquests conceptes que contenen el Sistema europeu de comptes nacionals i regionals i la resta de normativa europea i estatal bàsica.

4. En relació amb la resta d'entitats del sector públic autonòmic no incloses en l'apartat anterior, s'entén per estabilitat pressupostària la posició d'equilibri financer, conformement amb el que estableixen la normativa estatal bàsica i la normativa europea.

5. S'entén per sostenibilitat financera la capacitat per finançar compromisos de despeses presents i futures dins els límits de dèficit, deute públic i morositat del deute comercial, d'acord amb el que estableixen la normativa estatal bàsica i la normativa europea.

6. S'entén per equilibri patrimonial la inexistència d'un patrimoni net negatiu, d'acord amb les normes de comptabilitat aplicables a cada entitat.

Article 5. Principis pressupostaris

La comunitat autònoma de les Illes Balears està sotmesa als principis pressupostaris següents:

- a) Estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera. D'acord amb això, l'elaboració, l'aprovació i l'execució del pressupost, i la resta d'actuacions que afecten les despeses o els ingressos, s'han de dur a terme en un marc d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera coherent amb la normativa europea i amb la legislació estatal bàsica.
- b) Pressupost anual. Sens perjudici d'això, es poden elaborar els plans d'inversió pluriennals que siguin necessaris per al compliment adequat dels plans econòmics regionals i dels plans comarcals específics, que s'han d'integrar anualment en els pressuposts generals de la comunitat autònoma.
- c) Pluriennalitat. L'elaboració, l'aprovació i l'execució dels pressuposts de l'Administració de la comunitat autònoma i de les entitats incloses en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei s'han d'enquadrar en un marc pressupostari a mitjà termini, compatible amb el principi d'annualitat pel qual es regeixen l'aprovació i l'execució dels pressuposts, i amb els principis d'estabilitat pressupostària i de sostenibilitat financera, de conformitat amb la normativa europea i la normativa estatal bàsica.
- d) Unitat de caixa de la hisenda pública, mitjançant la centralització de tots els fons i els valors generats per operacions pressupostàries i extrapressupostàries.
La resta d'entitats que integren el sector públic instrumental autònom disposen de tresoreria pròpia, en els termes que estableix l'article 11 de la Llei 7/2010, sens perjudici del que preveuen el segon paràgraf de l'article 73.2 i l'article 91.5 de la present llei.
- e) Pressupost brut. Els drets liquidats i les obligacions reconegudes s'han d'aplicar als pressuposts pel seu import íntegre, i no es poden atendre obligacions mitjançant minoració dels drets per liquidar o ja ingressats, i viceversa, llevat dels casos prevists en aquesta llei o degudament autoritzats en normes de rang legal.
- f) No afectació dels ingressos. Els ingressos s'han de destinar a satisfer el conjunt de les obligacions econòmiques, llevat que per llei s'estableixi l'afectació a finalitats determinades, amb l'informe previ a què es refereix la lletra l) de l'article 8 d'aquesta llei.
- g) Control intern, que ha d'exercir la Intervenció General de la comunitat autònoma en els termes que preveu aquesta llei.
- h) Comptabilitat pública, tant per reflectir tota classe d'operacions i de resultats de l'activitat econòmicofinancera com per facilitar totes les dades o la informació en general que siguin necessàries per desenvolupar l'activitat esmentada i per retre els comptes corresponents. En tot cas, els comptes del sector públic de la comunitat autònoma s'han de retre a la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears i al Tribunal de Comptes, d'acord amb les disposicions que regulen les funcions d'aquests òrgans, i s'han de sotmetre a l'examen i l'aprovació del Parlament de les Illes Balears d'acord amb el que disposa l'article 50.7 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.
- i) Transparència. La comptabilitat de l'Administració de la comunitat autònoma i de la resta d'entitats integrants del sector públic, i també els pressuposts i les liquidacions, han de contenir informació suficient i adequada que permeti verificar-ne la situació financera, els compliments dels objectius d'estabilitat pressupostària i de sostenibilitat financera i, en general, l'observança de les normes estatals bàsiques i europees en aquesta matèria. A aquest efecte, el pressupost general i el compte general de la comunitat autònoma han d'incloure informació sobre totes les entitats subjectes a l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei.

- j) Prudència. L'execució de les despeses s'ha d'adequar, tant com sigui possible, a la recaptació efectiva dels ingressos.
- k) Pressupost en equilibri. L'import total del pressupost inicial de despeses no pot superar en cap cas l'import de les previsions d'ingressos. Així mateix, el pressupost ha d'estar equilibrat des del punt de vista dels objectius anuals d'estabilitat pressupostària.

CAPÍTOL II COMPETÈNCIES

Article 6. Competències del Parlament de les Illes Balears

1. El Parlament de les Illes Balears ha de regular, per llei, les matèries relatives al sector públic de la comunitat autònoma següents:

- a) Els pressuposts generals de la comunitat autònoma.
- b) Les modificacions dels pressuposts generals per mitjà de la concessió de crèdits extraordinaris i de suplementos de crèdit, quan pertoqui, en els termes que preveu aquesta llei.
- c) L'establiment, la modificació i la supressió de tributs propis.
- d) Els elements essencials dels tributs cedits, amb l'abast que estableixi la legislació de l'Estat.
- e) L'establiment, la modificació i la supressió de recàrrecs sobre els tributs estatals.
- f) L'autorització per emetre i convertir deute públic i, en general, per dur a terme operacions d'endeutament, en els termes que preveu aquesta llei i sens perjudici de l'autorització de l'Estat quan pertoqui.
- g) La regulació del règim general i especial en matèria econòmicofinancera de les entitats del sector públic instrumental de la comunitat autònoma.
- h) La creació i la regulació d'institucions de crèdit pròpies de la comunitat autònoma.
- i) El règim del patrimoni de la comunitat autònoma.
- j) Les altres qüestions en matèria econòmicofinancera o patrimonial que, d'acord amb l'ordenament jurídic, s'hagin de regular per normes de rang legal.

2. Són també competències del Parlament de les Illes Balears les següents:

- a) Fixar les previsions d'indole política, social i econòmica que, d'acord amb el que disposa l'apartat 2 de l'article 131 de la Constitució, s'hagin d'adoptar per elaborar els projectes de planificació.
- b) Ratificar el límit màxim de despesa no financera acordat pel Consell de Govern, mitjançant el debat i la votació del Ple de la cambra.
- c) En general, el control del compliment dels principis rectoris de l'activitat econòmicofinancera a què fa referència l'article 4 d'aquesta llei.

Article 7. Competències del Consell de Govern

Correspon al Consell de Govern, en les matèries que regula aquesta llei:

- a) Aprovar les disposicions necessàries per aplicar aquesta llei, sens perjudici de la potestat normativa que, d'acord amb l'article 8.c) següent, correspon al conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts.
- b) Aprovar el projecte de llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma de cada any i trametre'l al Parlament de les Illes Balears.
- c) Aprovar els projectes de lleis de crèdits extraordinaris i de suplementos de crèdit i trametre'ls al Parlament de les Illes Balears quan pertoqui, i també aprovar la resta d'acords en matèria de modificacions de crèdits que siguin competència seva d'acord amb aquesta llei.

- d) Prestar o denegar la conformitat a la tramitació de les proposicions de llei que suposin increment de les despeses o disminució dels ingressos.
- e) Autoritzar i disposar les despeses en els casos en què així ho estableixi la llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma o una altra norma de rang legal.
- f) Autoritzar prèviament els òrgans competents per a l'autorització i la disposició de despeses en els casos en què així ho estableixi la llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma o una altra norma de rang legal.
- g) Determinar les directrius de política econòmica i financera de la comunitat autònoma, d'acord amb els principis generals dels articles 4 i 5 d'aquesta llei.
- h) Aprovar, si s'escau, els plans de reequilibri, economicofinancers o d'ajust que garanteixin el compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària, d'equilibri patrimonial i de deute públic, d'acord amb aquesta llei i amb la normativa bàsica estatal.
- i) Acordar el límit màxim de despesa no financera, coherent amb l'objectiu d'estabilitat pressupostària i la regla de despesa, i sotmetre l'acord corresponent a la deliberació del Parlament de les Illes Balears.
- j) Aprovar el pla pressupostari pluriennal a mitjà termini a què es refereix l'article 33 d'aquesta llei.
- k) Determinar els projectes d'inversió que s'han d'incloure en el projecte de llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma, en el marc del pla pressupostari pluriennal a mitjà termini.
- l) Autoritzar les operacions relatives a l'endeutament, als préstecs reintegrables i a les bestretes extraordinàries i a la concessió d'aval a què es refereixen, respectivament, els articles 95.6, 102 i 103.3 d'aquesta llei.
- m) Les altres funcions o competències que li atribueixin aquesta llei i la resta de lleis que siguin aplicables en cada cas.

Article 8. Competències del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts

Correspon al conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts, en les matèries que regula aquesta llei:

- a) Proposar al Consell de Govern les disposicions i els acords que pertocuin.
- b) Elaborar i sotmetre a l'acord del Consell de Govern l'avantprojecte de llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma.
- c) Dictar les disposicions interpretatives o aclaridores de les lleis i de la resta de normes autonòmiques en matèria tributària i recaptatòria, i, en general, exercir la potestat reglamentària en les matèries que li corresponguin.
- d) Fixar la política tributària, d'acord amb les directrius del Consell de Govern, l'organització de l'estructura bàsica de l'Agència Tributària de les Illes Balears i la determinació de les atribucions dels seus òrgans i unitats administratives.
- e) Elaborar i sotmetre a l'aprovació del Consell de Govern el pla pressupostari a mitjà termini.
- f) Proposar al Consell de Govern el límit màxim de la despesa no financera.
- g) Dirigir l'execució del pressupost i vetlar pel compliment de les disposicions referents al sector públic de la comunitat autònoma, d'acord amb els principis generals dels articles 4 i 5 d'aquesta llei.
- h) Aprovar les modificacions pressupostàries en els termes que preveu aquesta llei, sens perjudici de les competències que, en aquesta matèria, s'atribueixin als òrgans del Servei de Salut de les Illes Balears o a altres organismes autònoms amb pressupost propi, i dictar la resta de resolucions en matèria de modificacions de crèdit que siguin competència seva d'acord amb aquesta llei.

- i) Exercir l'autoritat superior sobre l'ordenació de pagaments de l'Administració de la comunitat autònoma i dels organismes autònoms, i aprovar el pla de tresoreria a què fa referència l'article 88 d'aquesta llei.
- j) Efectuar el seguiment i el control de les decisions de les quals es derivin conseqüències econòmiques en matèria de retribucions i d'efectius de personal.
- k) Elaborar els plans de reequilibri, economicofinancers o d'ajust que hagi d'aprovar el Consell de Govern.
- l) Emetre l'informe preceptiu sobre els avantprojectes de llei que tramitin les conselleries de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears que prevegin l'establiment o l'ampliació de serveis públics autonòmics o compromisos de despesa consistents a destinar un determinat percentatge en relació amb els estats de despeses dels pressuposts o amb els ingressos, o quanties fixes, per a certes finalitats, o que determinin l'afectació d'ingressos a determinades despeses, respecte del seu encaix en la planificació pressupostària pluriennal a mitjà termini.
- m) Exercir la tutela i el control financers sobre les entitats que integren el sector públic autonòmic.
- n) Exercir les funcions d'execució del pressupost d'ingressos i les que afecten les operacions no pressupostàries, en els termes que preveuen aquesta llei i la resta de la legislació aplicable.
- o) Les altres funcions o competències que li atribueixin aquesta llei i la resta de lleis aplicables en cada cas.

Article 9. Competències dels titulars de les conselleries de l'Administració de la comunitat autònoma

1. Són funcions dels titulars de les conselleries amb dotacions diferenciades en els pressuposts generals:

- a) Preparar l'avantprojecte de pressupost anual de les seves seccions pressupostàries de la manera prevista en els articles 33 i següents d'aquesta llei, i supervisar els avantprojectes dels ens instrumentals adscrits a la conselleria.
- b) Gestionar els crèdits per a despeses de les seves seccions pressupostàries i proposar-ne les modificacions.
- c) Autoritzar i disposar les despeses que no siguin de la competència del Consell de Govern, i elevar-li les que ho siguin.
- d) Reconèixer obligacions econòmiques i proposar l'ordenació del pagament.
- e) Administrar, gestionar, inspeccionar i recaptar els drets economicofinancers de l'Administració de la comunitat autònoma, quan correspongui fer-ho a la conselleria, d'acord amb l'article 9.1 de la Llei 10/2003, de 22 de desembre, de mesures tributàries i administratives.
- f) Supervisar i controlar l'actuació dels ens instrumentals adscrits a la conselleria, d'acord amb els articles 17 i 18 de la Llei 7/2010.
- g) Proposar al Consell de Govern els projectes d'inversió que s'han d'incloure en el projecte de llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma, amb subjecció al marc pressupostari pluriennal a mitjà termini.
- h) Les altres que els confereixin aquesta llei i la resta de lleis aplicables.

2. Sota l'autoritat superior dels titulars de les conselleries, la gestió ordinària dels ingressos i de les despeses imputables a cada secció pressupostària s'ha de fer per mitjà de les unitats de gestió econòmica corresponents, les quals, a més, han d'actuar com a oficines descentralitzades amb competències en matèria pressupostària, comptable, de control i de tresoreria, d'acord amb la normativa vigent i les instruccions que dictin els òrgans superiors i directius de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

3. Sens perjudici del que disposa la lletra c) de l'apartat 1 anterior, les conselleries requereixen l'autorització prèvia del Consell de Govern per autoritzar i disposar les despeses que no siguin de la competència d'aquest òrgan quan així s'estableixi en la llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma o en una altra norma de rang legal.

Article 10. Competències dels organismes autònoms i de la resta d'entitats instrumentals del sector públic administratiu

1. Són funcions dels organismes autònoms i de la resta d'entitats instrumentals del sector públic administratiu de la comunitat autònoma:

- a) Preparar l'avantprojecte de pressupost anual de la secció pressupostària o del pressupost propi corresponent, segons els casos, de la manera prevista en els articles 33 i següents d'aquesta llei.
- b) Gestionar els crèdits per a despeses corresponents a les seves seccions pressupostàries o al seu pressupost propi, i proposar-ne o acordar-ne les modificacions, segons pertorqui, d'acord amb aquesta llei i les lleis de pressuposts generals de la comunitat autònoma.
- c) Autoritzar i disposar les despeses que no siguin de la competència del Consell de Govern, i, mitjançant la conselleria d'adscripció, elevar-li les que ho siguin.
- d) Reconèixer obligacions econòmiques i proposar l'ordenació del pagament, i, en el cas d'entitats amb tresoreria pròpia, fer els pagaments corresponents.
- e) Administrar, gestionar, inspeccionar i recaptar els drets economicofinancers de l'entitat, quan correspongui fer-ho a la mateixa entitat, d'acord amb el que preveu l'article 9.1 de la Llei 10/2003.
- f) Les altres que els assignin aquesta llei, la resta de lleis aplicables i la normativa reguladora d'aquestes entitats.

2. Aquestes funcions s'han d'exercir d'acord amb les normes que les regulin en l'àmbit de la comunitat autònoma i, si escau, per mitjà de les unitats de gestió econòmica adscrites a l'entitat, en els mateixos termes que preveu l'apartat 2 de l'article anterior per a les conselleries.

3. Sens perjudici del que disposa la lletra c) de l'apartat 1 anterior, els organismes autònoms i la resta d'entitats que integren el sector públic administratiu requereixen l'autorització prèvia del Consell de Govern per autoritzar i disposar les despeses que no siguin de la competència d'aquest òrgan quan així s'estableixi en la llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma o en una altra norma de rang legal.

Article 11. Competències dels ens del sector públic empresarial i fundacional

Són funcions dels ens del sector públic empresarial i fundacional de la comunitat autònoma:

- a) Preparar l'avantprojecte de pressupost anual de la manera prevista en els articles 33 i següents d'aquesta llei.
- b) Acordar les modificacions del seu pressupost, en el marc del que preveuen l'article 8 de la Llei 7/2010 i l'article 63 d'aquesta llei.
- c) Gestionar i executar les despeses i els pagaments, sens perjudici de les autoritzacions prèvies i dels mecanismes addicionals de control que s'estableixin, d'acord amb el que preveuen els articles 9, 15.2 i 19 de la Llei 7/2010 i la resta de disposicions aplicables.
- d) Administrar, gestionar, inspeccionar i recaptar els drets economicofinancers de l'entitat, quan correspongui fer-ho a la mateixa entitat, d'acord amb el que preveu l'article 9.1 de la Llei 10/2003.
- e) Les altres que els assignin aquesta llei, la resta de lleis aplicables i la normativa reguladora d'aquestes entitats.

TÍTOL I

HISENDA PÚBLICA DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

CAPÍTOL I

DRETS

Article 12. Recursos de la hisenda pública de la comunitat autònoma

1. La hisenda pública de la comunitat autònoma és constituïda pels recursos següents:
 - a) Els ingressos procedents del seu patrimoni.
 - b) Els ingressos derivats de les activitats que exerceixi en règim de dret privat.
 - c) Els preus públics.
 - d) Els tributs propis.
 - e) Els tributs cedits totalment o parcialment per l'Estat.
 - f) Els recàrrecs sobre els tributs de l'Estat.
 - g) Les participacions en ingressos de l'Estat, mitjançant els fons i la resta de mecanismes que estableixi la legislació estatal.
 - h) El producte de l'endeutament i de la resta d'operacions de crèdit.
 - i) El producte de les multes i les sancions en l'àmbit de les seves competències.
 - j) Les assignacions que s'estableixin en els pressuposts generals de l'Estat.
 - k) Les transferències que procedeixin dels fons que regula la legislació estatal de finançament de les comunitats autònomes.
 - l) Qualsevol altres que obtengui o que li atribueixin altres persones o entitats, públiques o privades.
2. Els ingressos de dret públic es regeixen per les disposicions d'aquest capítol, i els ingressos de dret privat, per les normes aplicables en cada cas.

Article 13. Administració dels recursos

1. L'administració dels recursos de la hisenda pública de la comunitat autònoma a què es refereixen els articles 2.1 i 12 d'aquesta llei correspon al conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts, i l'administració dels recursos de la resta d'entitats integrants del sector públic autonòmic, al president, director o rector, o als òrgans que amb aquest efecte prevegi expressament la seva normativa reguladora, segons correspongui, amb subjecció a les normes d'aquesta llei aplicables en cada cas, llevat que no tinguin personalitat jurídica pròpia, cas en què l'administració d'aquests recursos correspon també al conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

2. Les persones que tinguin a càrrec seu l'administració de drets econòmics de la hisenda pública autonòmica depenen del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts, o de l'òrgan superior d'administració de l'entitat instrumental corresponent, en tot allò relatiu a la gestió, el lliurament o l'aplicació dels recursos esmentats i a la rendició dels comptes respectius.

3. Estan obligats a la prestació de fiança les persones i les entitats privades que manegin o custodiïn fons o valors de naturalesa pública, en els casos, per la quantia i de la manera que determinin les disposicions reglamentàries o els instruments jurídics corresponents.

Article 14. Gestió de tributs

1. Corresponen a la comunitat autònoma de les Illes Balears la gestió, la liquidació, la recaptació, la inspecció i la revisió dels tributs propis de la comunitat autònoma, de conformitat amb el que disposen l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, les lleis del Parlament de les Illes Balears i les disposicions de desplegament aprovades pel Consell de Govern i pel conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts, sens perjudici de l'aplicació de les normes de l'Estat en tots els casos en què sigui procedent.

En el cas dels tributs estatals cedits totalment, la comunitat autònoma n'exerceix, per delegació legal de l'Estat, la gestió, la liquidació, la recaptació, la inspecció i la revisió, de conformitat amb els apartats 2 i 3 de l'article 133 i l'article 134 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, i en els termes que estableixin les lleis que fixin l'abast i les condicions de la cessió.

2. L'aplicació dels tributs esmentats en l'apartat anterior correspon a l'Agència Tributària de les Illes Balears, en els termes que preveu la Llei 3/2008, de 14 d'abril, de creació i regulació de l'Agència Tributària de les Illes Balears, o, si escau, als òrgans competents de l'Administració de la comunitat autònoma o de les entitats de dret públic corresponents, d'acord amb l'article 9.1 de la Llei 10/2003.

3. Pel que fa a l'aplicació dels altres tributs de l'Estat recaptats a les Illes Balears, l'Agència Tributària de les Illes Balears té les facultats que, si s'escau, es derivin de la delegació que rebi de l'Estat, i també les de col·laboració que s'estableixin, d'acord amb l'article 133.4 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

4. També correspon a l'Agència Tributària de les Illes Balears la recaptació en període executiu dels recursos de l'Administració de la comunitat autònoma, dels organismes autònoms i de la resta d'entitats de dret públic dependents que siguin exigibles en via de constrenyiment en els termes prevists en la legislació vigent, i també l'exercici de les funcions de recaptació i, si s'escau, de gestió, inspecció i liquidació dels recursos de titularitat d'altres administracions públiques que mitjançant llei, conveni, delegació de competències o encàrrec de gestió s'atribueixin a la comunitat autònoma de les Illes Balears.

5. En la tramitació dels procediments de gestió tributària s'han d'aplicar mitjans electrònics, en els termes que estableixen la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics, i la Llei 4/2011, de 31 de març, de la bona administració i del bon govern de les Illes Balears.

Article 15. Ingressos procedents del patrimoni de la comunitat autònoma i altres normes específiques

1. La gestió dels béns patrimonials i l'aplicació dels rendiments que se n'obtinguin, tant si pertanyen a l'Administració de la comunitat autònoma com a les entitats integrants del sector públic autonòmic, s'han d'ajustar al que disposin les lleis aplicables en cada cas.

2. Les participacions de l'Administració de la comunitat autònoma i de les entitats integrants del sector públic autonòmic en el capital de societats mercantils formen part dels patrimonis respectius.

3. En tot cas, formen part dels béns i els drets inembargables a què fa referència l'article 2.2 d'aquesta llei, a més dels que preveu l'article 10 de la Llei 6/2001, d'11 d'abril, del patrimoni de la comunitat autònoma de les Illes Balears, els béns patrimonials el rendiment dels quals o el producte de l'alienació dels quals estiguin afectats a una determinada finalitat pública, i també els valors o els títols representatius de societats mercantils públiques que executin polítiques públiques o prestin serveis d'interès econòmic general.

Article 16. Règim dels drets econòmics de la hisenda pública de la comunitat autònoma

1. No poden ser alienats, gravats ni arrendats els drets de la hisenda de la comunitat autònoma, excepte en els casos regulats per les lleis. Tampoc no es poden concedir exempcions, condonacions, rebaixes ni moratòries en el pagament dels tributs i dels altres ingressos de dret públic, excepte en els casos i de la manera que determinin les lleis.

Això no obstant, la comunitat autònoma de les Illes Balears pot cedir els drets de contingut econòmic a favor d'altres entitats integrants del sector públic instrumental autonòmic, a títol oneros o a títol gratuït, quan es produeixi qualsevol causa justa, i també

els drets que derivin de convenis o altres instruments jurídics de col·laboració de caràcter pluriennal formalitzats amb altres administracions territorials o entitats que en depenen.

De la mateixa manera, les entitats integrants del sector públic instrumental autonòmic poden cedir els seus drets de cobrament a l'Administració de la comunitat autònoma, els quals passarien a integrar-se en la hisenda de la comunitat autònoma.

2. No es pot transigir judicialment ni extrajudicialment en els drets de la comunitat autònoma ni sotmetre a arbitratge les conteses que se susciten en relació amb aquests drets, si no és mitjançant un acord del Consell de Govern, amb el dictamen previ, si escau, del Consell Consultiu de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 18.10 de la Llei 5/2010, de 16 de juny, reguladora del Consell Consultiu de les Illes Balears.

Article 17. Extinció de crèdits i deutes per compensació

1. L'extinció total o parcial dels deutes que qualsevol persona física o jurídica, privada o pública, tenguí amb la comunitat autònoma es pot fer per la via de compensació amb els crèdits reconeguts a favor d'aquestes persones, quan es tracti de deutes i crèdits vençuts, líquids i exigibles, en els termes que estableixen aquest article i la normativa reglamentària autonòmica de desplegament, en el marc del que preveuen la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, i el Reglament general de recaptació, aprovat pel Reial Decret 939/2005, de 29 de juliol.

En tot cas, les entitats integrants del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'han de considerar entitats públiques, amb independència de la forma de personificació, i els seus deutes es poden compensar d'ofici o es poden extingir mitjançant deduccions sobre transferències en els mateixos termes que preveuen, respectivament i en relació amb la hisenda pública estatal, els articles 57 i 60 del Reglament general de recaptació esmentat.

2. Així mateix, es poden compensar els deutes no compresos en l'apartat anterior quan ho prevegi la normativa vigent, la qual també pot preveure l'establiment de sistemes de compte corrent a fi de facilitar la compensació i la liquidació dels crèdits i els debits de la hisenda de la comunitat autònoma.

3. Sens perjudici de tot això, en els casos en què, immediatament abans del reconeixement d'una obligació, consti que el creditor té algun deute pendent amb la comunitat autònoma, l'òrgan que tramiti l'expedient de despesa ha de requerir la persona interessada perquè n'acrediti el pagament o presenti la sol·licitud de compensació fins a l'import màxim del crèdit que s'hagi de reconèixer a favor seu. També li ha de fer saber que, una vegada transcorregut el termini de pagament del deute en període voluntari de recaptació, l'import serà compensat, a instància de la persona interessada o, si escau, d'ofici, amb la resolució prèvia de compensació que sigui procedent.

4. Amb caràcter general, la resolució del procediment de compensació correspon al conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts, a proposta del director general competent en matèria de tresoreria, o, en el cas de crèdits tributaris o d'altres de dret públic a favor de la hisenda autonòmica gestionats per l'Agència Tributària de les Illes Balears, del director d'aquesta agència.

5. En tot cas, quan una liquidació l'import de la qual ha estat ingressat totalment o parcialment sigui anul·lada i substituïda per una altra, aquesta liquidació es pot disminuir en la quantia ingressada prèviament.

Article 18. Prerrogatives de la hisenda pública de la comunitat autònoma

1. L'Administració de la comunitat autònoma i les entitats a les quals es refereix l'article 2.2 d'aquesta llei gaudeixen de les prerrogatives que s'estableixin legalment a favor de la hisenda de l'Estat per al cobrament dels tributs i els altres ingressos de dret públic que han de percebre.

Així mateix, l'Administració de la comunitat autònoma i totes les entitats de dret públic que siguin titulars de tributs o altres ingressos de dret públic han d'exigir aquests recursos d'acord amb els procediments administratius corresponents.

2. Sens perjudici del règim aplicable als tributs, són responsables solidaris en el pagament d'altres drets de naturalesa pública a favor de la hisenda de la comunitat autònoma de les Illes Balears, fins a l'import del valor dels béns o els drets que s'hagin embargat o alienat, les persones o les entitats en les quals es produeixi alguna de les circumstàncies que preveu l'article 42.2 de la Llei general tributària.

Així mateix, són responsables subsidiàries en el pagament d'aquests altres drets a favor de la hisenda de la comunitat autònoma de les Illes Balears, sempre que es tracti de drets relatius a ingressos de dret públic respecte dels quals la comunitat autònoma tengui competència legislativa, les persones o les entitats en les quals es produeixi alguna de les circumstàncies que preveuen les lletres a), b), c), g) i h) de l'article 43.1 de la Llei general tributària.

3. El règim jurídic aplicable a l'exigència de les responsabilitats a què fa referència l'apartat anterior és el mateix que contenen la Llei general tributària i la normativa reglamentària que la desplega.

4. En tot cas, el règim jurídic de la successió en els deutes tributaris que preveuen els articles 39, 40 i 177 de la Llei general tributària i la normativa reglamentària de desplegament són aplicables a la resta de deutes de dret públic, llevat del que estableix el primer paràgraf de l'apartat 1 de l'article 40 respecte del còmput de les prestacions patrimonials corresponents als dos anys anteriors a la data de la dissolució de l'entitat, i del que disposa l'apartat 2 d'aquest mateix article 40.

Article 19. Recaptació dels ingressos de dret públic

1. El pagament dels deutes corresponents a tributs i a altres ingressos de dret públic s'ha de fer en període voluntari o en període executiu.

2. El període voluntari és el que estableixen les normes aplicables als diferents recursos o, si no n'hi ha, el que estableix la Llei general tributària.

3. El període executiu s'inicia l'endemà d'haver-se exhaurit el període voluntari de pagament.

4. L'inici del període executiu determina:

- a) La meritació dels recàrrecs i els interessos que estableix la Llei general tributària.
- b) L'execució del deute pel procediment administratiu de constrenyiment sobre el patrimoni de l'obligat al pagament, d'acord amb la Llei general tributària i la normativa reglamentària que la desplega en matèria de recaptació.

5. En la tramitació dels procediments de recaptació s'han d'aplicar mitjans electrònics, en els termes que estableixen la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics, i la Llei 4/2011, de 31 de març, de la bona administració i del bon govern de les Illes Balears.

Article 20. Procediment de constrenyiment

1. El procediment de constrenyiment s'inicia mitjançant una providència que s'ha de notificar al deutor, i en la qual s'ha d'identificar el deute pendent, s'ha de requerir el deutor perquè en faci el pagament amb el recàrrec corresponent i se li ha d'advertir que, si no ho fa així en el termini corresponent, se li embargaran els béns i els drets susceptibles d'embargament.

2. La providència de constrenyiment expedida per l'òrgan competent té la mateixa força executiva que la sentència judicial per procedir contra els béns i els drets dels obligats al pagament.

Article 21. Suspensió del procediment de constrenyiment i terceries

1. El procediment de constrenyiment no s'ha de suspendre per la interposició d'accions, recursos o reclamacions de qualsevol índole, si no es garanteix el pagament del deute de la manera que preveu la normativa aplicable o no se'n consigna l'import.

Això no obstant, el procediment de constrenyiment s'ha de suspendre immediatament, sense necessitat de garantir el pagament del deute, quan la persona interessada demostrï que s'ha produït, en perjudici seu, un error material, aritmètic o de fet en la determinació del deute, o que el deute s'ha ingressat, condonat, compensat, ajornat o suspès, o que ha prescrit el dret a exigir-ne el pagament.

2. Quan un tercer pretengui l'aixecament de l'embargament perquè entén que li pertany el domini dels béns o els drets embargats o perquè considera que té dret que se li reintegri crèdit amb preferència a la hisenda pública, pot interposar una terceria davant l'òrgan administratiu competent.

Si es tracta d'una terceria de domini, s'ha de suspendre el procediment de constrenyiment pel que fa als béns controvertits, una vegada que s'hagin pres les mesures d'assegurament que pertorquin, sens perjudici que es pugui continuar el procediment esmentat sobre la resta dels béns o els drets de l'obligat al pagament que siguin susceptibles d'embargament fins que quedi satisfet el deute, cas en el qual s'ha de deixar sense efecte l'embargament sobre els béns objecte de la reclamació sense que això suposi cap reconeixement de la titularitat del reclamant.

Si la terceria és de millor dret, el procediment ha de continuar fins a la realització dels béns, i el producte que se n'obtingui s'ha de consignar en dipòsit de resultes de la terceria.

Article 22. Ajornaments i fraccionaments de deutes de dret públic a favor de la comunitat autònoma

1. Es pot ajornar o fraccionar el pagament de les quanties que es deuen a la hisenda de la comunitat autònoma de les Illes Balears, tant en període voluntari com en període executiu, i amb la sol·licitud prèvia dels obligats al pagament, quan la seva situació econòmicofinancera els impedeixi de manera transitòria efectuar el pagament dels seus debits en els terminis corresponents.

Les quanties ajornades meriten l'interès de demora corresponent, d'acord amb el que preveu l'article 23 d'aquesta llei.

2. La competència per tramitar i resoldre les sol·licituds d'ajornament o de fraccionament en període voluntari i executiu de deutes la recaptació dels quals estigui atribuïda a l'Agència Tributària de les Illes Balears, correspon a aquesta mateixa entitat.

La competència per resoldre les sol·licituds d'ajornament o de fraccionament de la resta de recursos de naturalesa pública de la comunitat autònoma correspon al conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

3. El pagament de les quanties de les quals se sol·liciti l'ajornament o el fraccionament s'ha de garantir de la manera que preveu la normativa aplicable, excepte en els casos següents:

- a) Quan el deute sigui inferior a la xifra que fixi el conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts.
- b) Quan el deutor no tingui béns suficients per garantir el pagament del deute i l'execució del seu patrimoni afecti substancialment el manteniment de la capacitat productiva o el nivell d'ocupació del sector econòmic en el qual es desenvolupi la seva activitat, o quan l'execució esmentada pugui produir un greu menyscapte per als interessos de la hisenda pública.
- c) En la resta de casos en què així ho estableixi la normativa tributària i de recaptació.

Article 23. Interès de demora de deutes tributaris i altres de dret públic a favor de la comunitat autònoma i drets econòmics de baixa quantia

1. Les quanties degudes a la hisenda pública de la comunitat autònoma meriten interès de demora des de l'endemà d'haver vençut el termini establert per pagar el deute. L'interès de demora és el que resulta, per cada any o fracció que integri el període de càlcul, d'aplicar l'interès legal que fixi la llei de pressuposts generals de l'Estat.

2. Això no obstant, no s'ha de practicar la liquidació per interessos de demora, tant en període voluntari de recaptació com en període executiu, quan la quantia resultant per aquest concepte sigui inferior a 30 euros o a la quantia que estableixi el conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts com a mínima per cobrir el cost que impliqui exigir-la i recaptar-la. Aquesta limitació no s'ha d'aplicar als interessos que resultin de la concessió d'ajornaments i fraccionaments de deutes.

Així mateix, l'òrgan competent pot disposar la no liquidació o, si s'escau, la baixa en comptabilitat de totes les liquidacions de les quals resultin deutes a favor de la hisenda autonòmica inferiors a 30 euros o a la quantia que estableixi el conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts com a mínima per cobrir el cost que impliqui exigir-les i recaptar-les.

3. El que estableix aquest article s'ha d'entendre sens perjudici de les especialitats en matèria tributària contingudes en la Llei general tributària.

Article 24. Prescripció

1. Llevat del que estableixin les lleis reguladores dels diversos recursos, el dret a reconèixer o liquidar crèdits a favor de la hisenda pública de la comunitat autònoma i el dret a cobrar els crèdits reconeguts o liquidats prescriuen als quatre anys comptadors des que el dret a liquidar es pot exercir i des que el pagament del crèdit liquidat és exigible, respectivament.

2. El còmput del termini de prescripció dels drets de la hisenda pública de la comunitat autònoma s'interromp de conformitat amb el que estableix la Llei general tributària.

3. Els drets de la hisenda pública de la comunitat autònoma declarats prescrits han de ser donats de baixa en els comptes corresponents, amb la tramitació prèvia de l'expedient oportú, en el qual s'han de deduir les responsabilitats en què puguin haver incorregut els funcionaris encarregats de gestionar-los.

Article 25. Ingressos de dret públic d'altres entitats de dret públic no integrants de la hisenda autonòmica

Sens perjudici de les disposicions d'aquest capítol aplicables directament a totes les entitats de dret públic respecte de la gestió dels tributs i d'altres ingressos de dret públic, i als procediments administratius que s'han de seguir per exigir-los, la resta de disposicions relatives al règim jurídic dels drets integrants de la hisenda pública de la comunitat autònoma, com ara en matèria de compensació, d'ajornament i fraccionament, d'interessos de demora i de prescripció, s'han d'aplicar supletòriament als ingressos de dret públic de les entitats instrumentals de dret públic no integrades en la hisenda pública autonòmica.

CAPÍTOL II OBLIGACIONS

Article 26. Fonts de les obligacions

Les obligacions economicofinanceres de la comunitat autònoma neixen de la llei, dels negocis jurídics i dels actes o fets que, segons dret, les generen.

Article 27. Exigibilitat de les obligacions

1. El compliment de les obligacions economicofinanceres només es pot exigir a la hisenda de la comunitat autònoma quan resultin de l'execució del seu pressupost, d'una resolució judicial ferma o d'operacions no pressupostàries.

2. Si aquestes obligacions tenen per causa el lliurament de béns o la prestació de serveis a favor de la comunitat autònoma, el pagament no es pot efectuar fins que el creditor no hagi complert o garantit l'obligació correlativa.

3. Sens perjudici de les responsabilitats que, si escau, es puguin exigir, són nuls de ple dret els actes, les resolucions i les disposicions de caràcter general emanats de qualsevol òrgan de la comunitat autònoma i de les entitats instrumentals integrants del sector públic administratiu en virtut dels quals es pretenguin adquirir compromisos de despeses per una quantia superior a l'import dels crèdits autoritzats amb caràcter limitador als estats de despeses dels pressuposts generals de la comunitat autònoma.

4. En tot cas, els compromisos de despesa a què es refereix l'apartat anterior d'aquest article s'han d'imputar als crèdits pressupostaris adequats. A aquest efecte, el conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts o l'òrgan competent en cada cas pot proposar o autoritzar, segons correspongui, la modificació pressupostària que consideri més convenient entre les previstes en l'article 54 d'aquesta llei.

Article 28. Compliment de resolucions judicials

1. El compliment de les resolucions judicials que determinin obligacions a càrrec de la hisenda de la comunitat autònoma, l'ha de dur a terme l'autoritat administrativa que sigui competent per raó de la matèria, la qual ha de proposar-ne el pagament dins els límits que el pressupost corresponent estableixi.

2. Si per fer-ho és necessari un crèdit extraordinari o un suplement de crèdit que hagi d'aprovar el Parlament de les Illes Balears, el projecte de llei corresponent s'ha de presentar davant aquest òrgan en els dos mesos següents al dia que s'hagi notificat la resolució judicial.

3. En tot cas, les resolucions judicials que impliquin l'embargament o l'execució de drets de cobrament davant la hisenda de la comunitat autònoma s'han de notificar a la direcció general competent en matèria de tresoreria de la manera que preveu l'article 75 d'aquesta llei.

Article 29. Interès de demora

1. Si la comunitat autònoma no paga el creditor en els tres mesos següents al dia que s'hagi notificat la resolució judicial o que s'hagi reconegut l'obligació, ha d'abonar-li, a més, l'interès legal del diner, des que el creditor, una vegada transcorregut el termini, reclami per escrit el compliment de l'obligació.

2. L'interès s'ha de calcular des del dia en què tenguí lloc el requeriment del creditor, sempre que hagi transcorregut el termini de tres mesos a què es refereix l'apartat anterior, i fins al dia en què s'ordini el pagament de l'obligació.

3. El que estableix aquest article s'ha d'entendre sens perjudici de les especialitats en matèria tributària, de contractació pública i d'expropiació forçosa, que s'han de regir pel que en disposa la legislació específica.

4. Sens perjudici de tot això, no és exigible l'interès de demora amb càrrec a la hisenda de la comunitat autònoma per raó de les obligacions reconegudes que portin causa d'aportacions o transferències a favor de les entitats instrumentals integrants del sector públic de la comunitat autònoma a les quals fa referència l'article 1.3 d'aquesta llei.

Article 30. Prescripció de les obligacions

1. Llevat del que estableixen les lleis reguladores de les diverses obligacions, el dret al reconeixement de les obligacions i el dret al pagament de les ja reconegudes prescriuen als

quatre anys comptadors des que neixen les obligacions o des que es reconeixen, respectivament.

2. El còmput del termini de prescripció s'interromp en els casos en què els creditors legítims o els seus drethavents exigeixen el reconeixement o el pagament de l'obligació mitjançant la presentació dels documents justificatius del seu dret.

3. Les obligacions que prescriguin s'han de donar de baixa en els comptes corresponents, una vegada tramitat l'expedient que sigui procedent.

Article 31. Obligacions d'altres entitats de dret públic no integrades en la hisenda pública autonòmica

Les normes dels articles 29 i 30 anteriors en matèria d'interessos de demora i de prescripció de les obligacions són aplicables supletòriament a les obligacions de les entitats instrumentals de dret públic no integrades en la hisenda pública de la comunitat autònoma quan aquestes obligacions derivin de relacions jurídiques de dret públic amb tercers.

CAPÍTOL III REVISIÓ D'ACTES EN VIA ECONOMICOADMINISTRATIVA

Article 32. Revisió d'actes en via economicoadministrativa

1. Contra els actes i les resolucions en matèria economicoadministrativa que dictin els òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma o de les entitats de dret públic que en depenen es poden interposar els recursos següents:

- a) Recurs potestatiu de reposició davant el mateix òrgan que hagi dictat l'acte impugnado, en els termes que estableixen la Llei general tributària i la normativa reglamentària de desplegament d'aquesta llei en matèria de revisió en via administrativa.
- b) Reclamació economicoadministrativa davant la Junta Superior d'Hisenda de les Illes Balears, en els termes que estableixen la normativa esmentada en la lletra anterior i el Decret 20/2012, de 16 de març, pel qual es regula l'estructura dels òrgans competents per al coneixement i la resolució de les reclamacions economicoadministratives que es produeixen en l'àmbit de la gestió econòmica, financera i tributària de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. En la tramitació dels recursos i les reclamacions a què es refereix l'apartat anterior s'han d'aplicar mitjans electrònics, en els termes que estableixen la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics, i la Llei 4/2011, de 31 de març, de la bona administració i del bon govern de les Illes Balears.

TÍTOL II PRESSUPOSTS GENERALS

CAPÍTOL I PROGRAMACIÓ PRESSUPOSTÀRIA I OBJECTIU D'ESTABILITAT

Article 33. Pla pressupostari a mitjà termini

1. El Govern de les Illes Balears ha d'aprovar, a proposta del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts, un pla pressupostari a mitjà termini, que s'ha d'incloure en el programa d'estabilitat que elabori el Govern de l'Estat, i en el qual s'ha d'emmarcar l'elaboració dels pressuposts anuals de la comunitat autònoma, a fi de garantir una

programació pressupostària coherent amb els objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic, i la regla de la despesa, d'acord amb la legislació aplicable en matèria d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.

2. El pla pressupostari a mitjà termini ha d'incloure un període mínim de tres anys i ha de contenir, entre altres aspectes, els següents:

- a) Els objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic, i la regla de la despesa.
- b) Les projeccions de les principals partides d'ingressos i despeses, tenint en compte tant la seva evolució tendencial, és a dir, l'evolució basada en polítiques no subjectes inicialment a modificacions, com l'impacte de les noves inversions i de la resta de mesures previstes per al període considerat.
- c) Els principals supòsits en els quals es basen les projeccions d'ingressos i despeses esmentades.
- d) Una avaluació de com les mesures previstes poden afectar la sostenibilitat de les finances públiques a llarg termini.

3. D'acord amb això, el pla pressupostari a mitjà termini constitueix la programació de l'activitat del sector públic autonòmic, en el qual s'han de definir els equilibris pressupostaris bàsics i la previsible evolució dels ingressos i de les despeses en funció dels objectius estratègics i dels compromisos de despesa assumits en el marc dels acords que adopti el Consell de Política Fiscal i Financera.

4. Els plans pressupostaris anuals estan integrats per les projeccions de les principals partides d'ingressos i de despeses. Les projeccions incloses en el pla pressupostari a mitjà termini s'han de fonamentar en previsions macroeconòmiques i pressupostàries elaborades d'acord amb les metodologies i els procediments establerts en el procés pressupostari anual. A aquest efecte s'han de tenir en compte les normes següents:

- a) La projecció dels ingressos ha de considerar els efectes tendencials de l'economia, els conjunturals que es puguin estimar i els derivats dels canvis prevists en la normativa que els regula.
- b) La projecció de les despeses ha d'assignar els recursos disponibles d'acord amb les prioritats establertes per acomplir les diferents polítiques de despesa, tenint en compte les obligacions derivades de l'activitat del sector públic que vencin en el període corresponent i els compromisos de despesa existents en el moment de l'elaboració que generin obligacions amb venciment en el mateix període.

5. El pla pressupostari a mitjà termini s'ha de revisar cada any, d'acord amb l'evolució dels ingressos i les despeses, a fi d'incorporar les previsions d'un nou any i, amb això, mantenir la pluriennalitat corresponent; com també, si s'escau, d'adaptar les previsions inicials a les modificacions dels objectius, les projeccions, les mesures o, en general, qualsevol dels paràmetres a què fan referència els apartats anteriors d'aquest article.

Article 34. Regla de despesa i límit màxim de despesa no financera

1. En l'elaboració dels pressuposts generals de la comunitat autònoma s'ha de tenir en compte la variació màxima de la despesa computable en l'exercici corresponent, d'acord amb la regla de despesa que regula l'article 12 de la Llei Orgànica 2/2012.

A aquest efecte, no constitueixen despesa computable els interessos de l'endeutament i la resta de despeses a què fa referència el precepte legal esmentat, incloses les transferències vinculades al sistema de finançament dels consells insulars.

2. Així mateix, abans de dia 1 d'agost de cada any, el Consell de Govern ha d'aprovar el límit màxim de despesa no financera, que s'ha de tenir en compte també en l'elaboració dels pressuposts generals de la comunitat autònoma per a l'exercici següent, d'acord amb l'article 30 de la Llei Orgànica 2/2012.

CAPÍTOL II CONTINGUT I APROVACIÓ

SECCIÓ 1a CONTINGUT I ESTRUCTURA

Article 35. Contingut

1. Els pressuposts generals de la comunitat autònoma constitueixen l'expressió xifrada, conjunta i sistemàtica de les obligacions que, com a màxim, poden reconèixer els ens que integren el sector públic administratiu de la comunitat autònoma, i de les previsions de les despeses i de les variacions d'actius i passius dels ens que integren el seu sector públic empresarial i fundacional, i també dels drets o els ingressos del conjunt dels ens integrants del sector públic autonòmic que es preveuen liquidar durant l'exercici.

2. Els pressuposts s'han d'adaptar a les línies generals de política econòmica i financera determinades pel Consell de Govern i han d'incloure l'annualitat de les previsions contingudes en el pla pressupostari a mitjà termini.

En tot cas, i d'acord amb l'article 14 de la Llei Orgànica 2/2012, els crèdits pressupostaris per satisfer els interessos i el capital del deute públic s'han d'entendre sempre inclosos en l'estat de despeses del pressupost de l'Administració de la comunitat autònoma.

3. Integren els pressuposts generals de la comunitat autònoma:

- a) El pressupost de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, que inclou els estats pressupostaris d'aquesta administració, del Parlament de les Illes Balears i de la resta d'òrgans estatutaris regulats en l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears, i també dels organismes autònoms dependents sense pressupost propi.
- b) Els pressuposts del Servei de Salut de les Illes Balears, de l'Agència Tributària de les Illes Balears i de la resta d'entitats que integren el sector públic administratiu, llevat del pressupost de la Universitat de les Illes Balears.
- c) Els pressuposts de les entitats que integren el sector públic empresarial.
- d) Els pressuposts de les entitats que integren el sector públic fundacional.

4. D'acord amb el que preveu la lletra a) de l'apartat anterior, els pressuposts dels organismes autònoms sense pressupost propi s'han d'integrar en el pressupost de l'Administració de la comunitat autònoma en seccions separades per a cada entitat.

Això no obstant, la llei de creació de cada organisme pot establir que l'entitat disposi de pressupost propi, el qual no s'ha d'integrar en el de l'Administració de la comunitat autònoma.

5. D'acord amb el que preveu la lletra b) de l'apartat 3 anterior, els consorcis adscrits a la comunitat autònoma disposen de pressupost propi, llevat dels consorcis la integració dels quals en el pressupost de l'Administració de la comunitat autònoma s'aprovi mitjançant un acord motivat del Consell de Govern a proposta conjunta del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts i del conseller sectorial corresponent. En aquest cas, s'han d'integrar en el pressupost d'aquesta administració en seccions separades per a cada consorci.

6. El pressupost de la Universitat de les Illes Balears i els pressuposts dels ens a què es refereix l'article 1.4 d'aquesta llei no formen part dels pressuposts generals de la comunitat autònoma, sens perjudici d'incloure'ls en la documentació complementària d'aquests pressuposts generals de la manera que preveu l'article 45.2 d'aquesta llei.

Article 36. Estructura bàsica dels pressuposts

1. Els pressuposts generals de la comunitat autònoma han de contenir:

- a) Els estats de despeses dels ens del sector públic administratiu amb l'especificació corresponent dels crèdits necessaris per atendre el compliment de les obligacions.

- b) Els estats d'ingressos dels ens del sector públic administratiu, que han de comprendre les estimacions dels diversos drets econòmics que s'han de reconèixer o liquidar durant l'exercici i la previsió d'endeutament.
- c) Els pressuposts d'explotació i de capital dels ens del sector públic empresarial i fundacional, amb les previsions corresponents de les despeses i dels ingressos i les variacions d'actius i passius de l'exercici, d'acord amb el que estableix l'article 40.1 d'aquesta llei.

2. Els pressuposts de cadascuna de les entitats a què es refereix l'article 35.3 d'aquesta llei, que integren els pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears, s'han d'aprovar sense dèficit inicial entre els estats de despeses i els estats d'ingressos, pel que fa a les entitats a què es refereixen les lletres a) i b) de l'article esmentat, i entre les estimacions de despeses, d'increments d'actius i de disminució de passius, d'una banda, i les estimacions d'ingressos, d'increments de passius i de disminució d'actius, de l'altra, pel que fa a les entitats a què es refereixen les lletres c) i d).

Així mateix, els pressuposts s'han d'ajustar al pla pressupostari a mitjà termini, al límit de despesa no financera i a la regla de despesa corresponents, d'acord amb el que estableixen aquesta llei i les normatives estatal bàsica i europea en matèria d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.

3. El conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts ha de determinar l'estructura dels pressuposts, tenint en compte l'organització del sector públic de la comunitat autònoma; la naturalesa econòmica dels ingressos i de les despeses, i també dels actius i passius; les finalitats o els objectius que amb aquestes despeses es pretenguin aconseguir, d'acord amb el que estableix aquesta llei; i les directrius de política econòmica i financera que fixi el Consell de Govern.

Article 37. Estructura dels estats de despeses dels ens del sector públic administratiu

Els crèdits continguts en els estats de despeses a què es refereix l'article 36.1.a) anterior s'han d'estructurar d'acord amb les classificacions següents:

- a) La classificació orgànica, que agrupa els crèdits assignats per seccions pressupostàries, les quals es poden subdividir en òrgans o centres gestors de nivell inferior.
- b) La classificació funcional, que agrupa els crèdits per consideració a les finalitats o als objectius que es pretenen aconseguir. A aquest efecte, la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts ha d'establir un sistema d'objectius que serveixi de marc a la gestió pressupostària i que faci possible classificar els crèdits per programes. D'acord amb això, aquesta classificació consta, com a mínim, de tres nivells: el primer, relatiu al grup de funció; el segon, a la funció; i el tercer, a la subfunció; això no obstant, aquesta classificació es pot ampliar en un o dos nivells, relatius al programa i al subprograma, respectivament.
- c) La classificació econòmica, que agrupa els crèdits segons la naturalesa econòmica de les despeses, les quals s'han de separar en operacions corrents, operacions de capital, operacions financeres i fons de contingència. Els capítols corresponents a aquesta classificació s'han de desglossar en articles i aquests, al seu torn, en conceptes, els quals es poden dividir en subconceptes.
- d) Així mateix, i pel que fa al capítol de despeses en inversions reals, s'hi ha d'incloure una classificació territorial per àmbits insulars i, si escau, per municipis, de la manera que prevegi l'ordre del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts a què fa referència l'article 40.2 d'aquesta llei.

Article 38. Fons de contingència

1. En el pressupost de l'Administració de la comunitat autònoma de cada exercici s'hi ha d'incloure una secció pressupostària que, d'acord amb la classificació econòmica que preveu la lletra c) de l'article anterior i sota la denominació fons de contingència, s'ha de destinar, quan sigui procedent, a atendre necessitats inajornables, de caràcter no discrecional, no previstes en els pressuposts generals aprovats inicialment, i que es poden presentar al llarg de l'exercici.

La llei de pressuposts generals de cada exercici ha de determinar la quantia de la dotació anual corresponent a aquest fons, amb un mínim del 0,5 % i un màxim del 2 % dels estats de despeses no financeres del pressupost inicial consolidat de l'Administració de la comunitat autònoma i de les entitats integrants del sector públic administratiu.

2. El fons de contingència es pot fer servir per finançar les modificacions de crèdit següents:

- a) Els crèdits extraordinaris i els suplementes de crèdit, en els termes que estableix l'article 56 d'aquesta llei.
- b) Les ampliacions de crèdit, en els termes que estableix l'article 57 d'aquesta llei.
- c) Les incorporacions de crèdit, en els termes que estableix l'article 60 d'aquesta llei.

3. Així mateix, el fons de contingència es pot fer servir per augmentar les dotacions de les aplicacions pressupostàries en les quals es produeixin les noves necessitats de crèdit a què es refereix l'apartat 1 d'aquest article, segons la finalitat i la naturalesa econòmica de les despeses que hi hagin de ser imputades, amb la consegüent minoració del fons de contingència, mitjançant els expedients de rectificacions de crèdit als quals fa referència l'article 61 d'aquesta llei.

4. Les aplicacions del fons de contingència s'han d'aprovar mitjançant un acord del Consell de Govern, amb caràcter previ a la tramitació i l'aprovació de les modificacions o les rectificacions de crèdit a què es refereixen els apartats anteriors d'aquest article, a proposta del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts i amb l'informe del director general competent en matèria de pressuposts.

5. D'acord amb el que estableix l'apartat 1 d'aquest article, les despeses de caràcter discrecional, o les que es puguin ajornar, no es poden finançar amb càrrec al fons de contingència, i s'han de cobrir, si s'escau, amb càrrec a altres partides del pressupost de despeses, mitjançant la tramitació dels expedients de transferències de crèdit a què fa referència l'article 58 o, si escau, mitjançant l'expedient de modificació pressupostària que sigui adequat segons el tipus de despesa i la font de finançament de què es disposi.

6. Els romanents de crèdit del fons de contingència que no s'hagin utilitzat al tancament de l'exercici pressupostari no poden ser, en cap cas, objecte d'incorporació a l'exercici següent.

Article 39. Estructura dels estats d'ingressos dels ens del sector públic administratiu

Les previsions contingudes en els estats d'ingressos a què es refereix l'article 36.1.b) anterior s'estructuren d'acord amb les classificacions següents:

- a) La classificació orgànica, que agrupa els ingressos prevists per seccions pressupostàries, les quals es poden subdividir en òrgans o centres gestors de nivell inferior.
- b) La classificació econòmica, que agrupa els ingressos segons la naturalesa econòmica, i distingeix entre ingressos per operacions corrents, ingressos per operacions de capital i ingressos per operacions financeres. Els capítols corresponents a aquesta classificació s'han de desglossar en articles i aquests, al seu torn, en conceptes, els quals es poden dividir en subconceptes.

Article 40. Estructura dels pressuposts dels ens del sector públic empresarial i fundacional

1. Les previsions corresponents a les activitats econòmico-financeres de cada una de les entitats del sector públic empresarial i fundacional s'han de reflectir en un pressupost, l'estructura del qual ha de determinar el conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts. Aquest pressupost, com a mínim, ha de contenir:

- a) Un pressupost d'explotació, que ha d'incloure les previsions de les despeses i dels ingressos imputables al compte de pèrdues i guanys de l'exercici.
- b) Un pressupost de capital, que ha d'incloure les previsions en les variacions dels actius i dels passius, financers i no financers, imputables al balanç de situació de l'exercici.

2. Juntament amb els estats anteriors, els ens del sector públic empresarial i fundacional han d'elaborar un estat de dotacions i un estat de recursos, exclusivament amb la finalitat de facilitar la consolidació dels seus pressuposts amb els pressuposts de despeses i d'ingressos de l'Administració de la comunitat autònoma i de la resta d'ens del sector públic administratiu, d'acord amb el que estableixi l'ordre del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts que reguli el procediment d'elaboració dels pressuposts generals de cada exercici.

3. Sens perjudici del caràcter estimatiu dels pressuposts d'aquestes entitats, tenen caràcter limitador, a l'efecte de requerir l'autorització prèvia del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts a què fa referència l'article 63 d'aquesta llei, les previsions següents:

- a) L'import de les previsions de despesa corresponents a remuneracions del personal incloses en el pressupost d'explotació.
- b) L'import total de les previsions de despesa del pressupost d'explotació.
- c) L'import total de les previsions de variacions dels actius i els passius no financers incloses en el pressupost de capital.
- d) L'import total de les previsions de variacions dels actius i els passius financers incloses en el pressupost de capital.

SECCIÓ 2a CREACIÓ DE PARTIDES PRESSUPOSTÀRIES, DESPESES AMB FINANÇAMENT AFECTAT I ÀMBIT TEMPORAL DELS PRESSUPOSTS

Article 41. Creació de partides pressupostàries

1. En els casos en què, per poder efectuar correctament la imputació comptable dels ingressos i de les despeses, sigui necessari desglossar els crèdits aprovats en els pressuposts o introduir-hi nous conceptes pressupostaris com a conseqüència de noves necessitats sorgides en l'execució pressupostària, es poden crear, per resolució del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts, les partides pressupostàries adequades, les quals s'han de dotar de crèdit mitjançant algun dels procediments de modificació pressupostària que regula aquesta llei.

2. Això no obstant, l'aprovació dels expedients de modificacions pressupostàries implica l'aprovació de la creació de les partides pressupostàries corresponents per a la imputació comptable correcta dels ingressos o de les despeses, d'acord amb les classificacions pressupostàries establertes per elaborar els pressuposts de la comunitat autònoma que corresponguin en cada cas.

3. Tampoc no és necessària la resolució a què fa referència l'apartat 1 d'aquest article, i és suficient el registre pressupostari de l'alta per la direcció general competent en matèria de pressuposts, quan la creació de la nova partida pressupostària determini la seva integració en un nivell de vinculació que disposi de crèdit vinculat i en tots els casos de partides d'ingressos.

Article 42. Despeses amb finançament afectat

1. Sens perjudici del que disposa amb caràcter general l'article 5.1.f) d'aquesta llei i del règim aplicable a les despeses per a la realització de les quals s'hagin afectat legalment determinats ingressos, tenen el caràcter de despeses amb finançament afectat les que es financin, en tot o en part, mitjançant uns recursos concrets en els quals han de concórrer les condicions següents:

- a) L'obligació de destinar els recursos a unes finalitats concretes que impliquen despesa.
- b) La pèrdua del dret al cobrament efectiu dels recursos, en tot o en part, en cas que no es faci la despesa corresponent.
- c) L'obligació de reintegrament dels recursos ja obtinguts prèviament, en tot o en part, en cas que no es faci la despesa corresponent.

2. Especialment, tenen aquest caràcter les aportacions finalistes rebudes d'altres persones o entitats, tant públiques com privades, destinades a finançar despeses que, per la seva naturalesa, estiguin compreses en els objectius o les finalitats assignats als ens del sector públic.

3. Les despeses amb finançament afectat s'han d'identificar en els estats d'ingressos i de despeses dels pressuposts generals de la forma que es determini reglamentàriament, de manera que, en tot moment, sigui possible relacionar l'execució de les despeses amb el finançament rebut, o que s'espera rebre, per a la finalitat concreta que es pretén obtenir. En tot cas, les partides pressupostàries de despeses afectades a una finalitat concreta no poden estar vinculades amb partides corresponents a altres finalitats.

4. El període d'execució de les despeses amb finançament afectat és el que transcorre entre el primer i el darrer acte de gestió, tant pel que fa al pressupost d'ingressos com al de despeses, actes que es poden dur a terme en més d'un exercici pressupostari.

5. Reglamentàriament s'han d'establir els mecanismes adequats per fer el seguiment d'aquestes despeses i controlar-les, de manera que, en tots els exercicis pressupostaris corresponents, se'n pugui tenir informació clara i precisa.

En tot cas, el romanent de tresoreria, al qual es refereix l'article 80 d'aquesta llei, s'ha de calcular separant la part del romanent afectat de la part del que no hi està.

6. Els romanents de crèdit corresponents a despeses amb finançament afectat es poden incorporar en l'exercici següent de la manera que preveu l'article 60 d'aquesta llei, llevat que es desisteixi d'iniciar o continuar l'execució de la despesa o resulti impossible efectuar-la.

Article 43. Àmbit temporal

L'exercici pressupostari ha de coincidir amb l'any natural, al qual s'han d'imputar:

- a) Els drets econòmics liquidats durant l'exercici, amb independència de l'exercici del qual derivin.
- b) Les obligacions reconegudes corresponents a qualsevol tipus de despeses efectuades abans que acabi l'exercici pressupostari amb càrrec als crèdits o a les previsions corresponents, sens perjudici del que estableix l'article 51.2 d'aquesta llei.

SECCIÓ 3a

PROCEDIMENT D'ELABORACIÓ

Article 44. Procediment d'elaboració dels pressuposts generals de la comunitat autònoma

1. El procediment d'elaboració dels pressuposts generals de la comunitat autònoma s'ha d'ajustar a les normes següents:

- a) Els òrgans i les entitats que integren el sector públic administratiu han de trametre al conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts els avantprojectes d'estats de despeses i d'estimació d'ingressos corresponents, amb la documentació annexa que s'especifica en l'article següent, degudament ajustats a les previsions que contenen

aquesta llei i la resta de la normativa aplicable, i d'acord amb les directrius de política econòmica i financera que estableixi el Consell de Govern.

- b) Les entitats que integren el sector públic empresarial i fundacional han de trametre, per mitjà de la conselleria d'adscripció, els avantprojectes dels pressuposts d'explotació i de capital, que han de comprendre totes les seves activitats, amb els mateixos requisits que preveu la lletra anterior.
- c) La conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts ha d'elaborar l'avantprojecte de l'estat d'ingressos.

El conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts ha de desplegar les normes d'aquest procediment mitjançant una ordre, que també ha de fixar els terminis aplicables.

2. Amb els avantprojectes esmentats, la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts ha d'elaborar l'avantprojecte de llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma i l'ha de sotmetre a l'acord del Consell de Govern.

Article 45. Documentació complementària

1. S'ha d'adjuntar a l'avantprojecte de llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma, únicament, la documentació següent:

- a) Un estat consolidat de tots els avantprojectes d'estats de despeses i d'estimació d'ingressos del sector públic administratiu. Això no obstant, l'ordre a què es refereix l'article anterior pot preveure que aquesta consolidació s'estengui també a la resta d'entitats integrants del sector públic empresarial i fundacional.
- b) Una estimació de l'import dels beneficis fiscals que afecten els tributs estatals cedits i els impostos propis detallat per figures tributàries.
- c) Una memòria explicativa del contingut i de les principals modificacions que presenti l'avantprojecte, comparat amb el pressupost vigent. Aquesta memòria ha d'explicar els criteris que s'han d'aplicar a les subvencions corrents i de capital. També s'hi ha d'incloure una explicació sobre els aspectes pressupostaris de la funció pública, la seva adequació a la plantilla orgànica vigent i el detall de les plantilles de tots els òrgans i les entitats del sector públic autonòmic. El detall de plantilles haurà de referir-se a la situació actual i a la previsió per a l'any vinent.
- d) Una memòria explicativa del contingut dels pressuposts de les entitats del sector públic empresarial i fundacional i dels objectius que preveuen aconseguir aquestes entitats durant l'exercici, i també de la resta d'aspectes que s'estableixin per mitjà de l'ordre a què es refereix l'article anterior.
- e) Un informe economicofinancer, en el qual s'ha de fer constar la informació relativa a les projeccions anuals de les principals partides dels ingressos i de les despeses a les quals es refereix l'article 33.4 d'aquesta llei.
- f) Un avançament de l'estat d'execució dels pressuposts de l'any en curs.
- g) La classificació per programes, si n'hi ha, de totes les seccions pressupostàries.
- h) La informació que permeti relacionar el saldo dels ingressos i de les despeses previstes en els pressuposts amb la capacitat o la necessitat de finançament, de manera que quedi acreditat el compliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària de l'exercici de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i de la resta d'entitats que integren el sector públic d'administracions públiques de la comunitat autònoma per aplicació de les regles del Sistema europeu de comptes nacionals i regionals.

2. Així mateix, pel que fa a la Universitat de les Illes Balears i les entitats que en depenen, i també pel que fa a cada un dels ens a què es refereix l'article 1.4 d'aquesta llei, s'hi han d'incloure, a efectes informatius, les previsions pressupostàries per a l'exercici corresponent de tots aquests ens i la resta d'informació que prevegi l'ordre que reguli el procediment d'elaboració dels pressuposts.

Article 46. Tramesa al Parlament

El projecte de llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma, amb la documentació complementària detallada en l'article anterior i la que prevegi l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, s'ha de trametre al Parlament de les Illes Balears abans de dia 1 de novembre de cada any, perquè l'examini, l'esmeni i, si s'escau, l'aprovi.

Article 47. Pròrroga dels pressuposts

1. Si la llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma no entra en vigor dia 1 de gener de l'exercici en què hagi de ser efectiva, s'han de considerar automàticament prorrogats els pressuposts inicials de l'exercici anterior, fins que entri en vigor la nova llei de pressuposts generals, amb les particularitats que s'estableixin en l'ordre a què fa referència l'apartat 3 d'aquest article i les que s'indiquen a continuació:

- a) L'estructura orgànica dels pressuposts prorrogats s'ha d'adaptar a l'organització administrativa en vigor en l'exercici en què el pressupost s'ha d'executar.
- b) No s'han de prorrogar els crèdits per a les despeses corresponents a programes o actuacions que acabin en l'exercici anterior o per obligacions que s'hagin d'extingir en l'exercici esmentat.
- c) En tot cas, s'han de prorrogar els crèdits definitius amb finançament afectat al llarg de l'exercici anterior que hagin de mantenir aquest caràcter en l'exercici corrent.
- d) Els crèdits relatius a les amortitzacions de l'endeutament financer s'han de prorrogar, en la mesura que no impliquin un increment de l'endeutament net, i s'han d'ajustar a la baixa, si s'escau, per tal d'adaptar-los a les amortitzacions corresponents al deute viu en l'exercici prorrogat.
- e) Els estats de despeses s'han d'ajustar a la baixa, si s'escau, i en la part que ocasioni el menor trastorn per al servei públic, a fi d'adaptar els pressuposts prorrogats a la regla de despesa, al límit màxim de despesa no financera i a l'objectiu d'estabilitat pressupostària de l'exercici prorrogat.
- f) Mentre no entrin en vigor els nous pressuposts generals es poden fer les modificacions pressupostàries que preveu aquesta llei.
- g) Els nous pressuposts generals que entrin en vigor produeixen efectes des de l'1 de gener.

2. Els ajusts a la baixa que, d'acord amb l'apartat anterior, siguin procedents s'han de fer per mitjà de les declaracions d'indisponibilitat dels crèdits respectius, d'acord amb l'article 53 d'aquesta llei.

3. Per mitjà d'una ordre del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts s'han de desplegar les particularitats pressupostàries i comptables inherents a la pròrroga pressupostària, i se'n poden regular altres de concordants amb les que s'estableixen en l'apartat anterior d'aquest article.

CAPÍTOL III RÈGIM DELS CRÈDITS PRESSUPOSTARIS I DE LES MODIFICACIONS

SECCIÓ 1a PRINCIPIS GENERALS

Article 48. Crèdits pressupostaris i principi d'especialitat

1. Són crèdits pressupostaris cada una de les assignacions individualitzades de despesa, que figuren en els pressuposts a què fan referència les lletres a) i b) de l'article 35.3 d'aquesta llei, a disposició dels centres gestors per cobrir les necessitats per a les quals s'hagin aprovat.

L'especificació dels crèdits, la determinen les partides pressupostàries que resulten de les diverses classificacions en què s'estructuren els estats de despeses, d'acord amb l'article 37 d'aquesta llei.

2. Amb caràcter general i sens perjudici del que estableix aquest capítol, els crèdits pressupostaris es regeixen pel principi d'especialitat, en els vessants qualitatiu, quantitatiu i temporal d'aquest principi.

Article 49. Especialitat qualitativa

Els crèdits per a despeses s'han de destinar exclusivament a la finalitat específica per a la qual hagin estat autoritzats per la llei de pressuposts generals o per les modificacions aprovades de conformitat amb aquesta llei.

Article 50. Especialitat quantitativa. Vinculació dels crèdits

1. Els crèdits que es consignin en els estats de despeses dels pressuposts generals tenen caràcter limitador i vinculant entre si i, en conseqüència, no es poden autoritzar despeses per una quantia superior a l'import d'aquests crèdits.

2. Els nivells de vinculació dels crèdits de les entitats que integren el sector públic administratiu són els que per a cada any estableixi la llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma.

Article 51. Especialitat temporal

1. Amb càrrec als crèdits consignats en els pressuposts generals només es poden contreure obligacions derivades de les despeses que es facin durant l'any natural de l'exercici pressupostari.

2. No obstant això, s'han d'aplicar als crèdits del pressupost vigent en el moment del reconeixement pressupostari de l'obligació les despeses següents:

- a) Les que resultin de la liquidació d'endarreriments a favor del personal al servei del sector públic de la comunitat autònoma.
- b) Les meritades en exercicis anteriors que vencin en l'exercici en curs.
- c) Les meritades i vençudes en exercicis anteriors, quan s'hagin comptabilitzat en el tancament de l'exercici anterior en el compte Creditors per operacions meritades i s'imputin al pressupost corrent abans del darrer dia del mes de febrer. A partir de l'1 de març de l'exercici en curs caldrà que el conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts autoritzi prèviament aquesta imputació al pressupost corrent. En tot cas, correspondrà al Consell de Govern autoritzar prèviament la imputació a l'exercici corrent d'aquestes despeses quan al tancament de l'exercici anterior no s'hagin comptabilitzat en el compte Creditors per operacions meritades. Així mateix, s'ha d'informar al Consell de Govern de la relació d'aquestes despeses que s'hagin comptabilitzat en el compte Creditors per operacions meritades en el tancament de l'exercici anterior.

SECCIÓ 2a DISPONIBILITAT DELS CRÈDITS

Article 52. Disponibilitat

Els crèdits consignats en els pressuposts generals s'entenen disponibles, i amb càrrec a aquests crèdits es poden fer les retencions o les autoritzacions que siguin procedents a fi de tramitar les modificacions pressupostàries que calguin o l'execució de les despeses corresponents, llevat que se'n declari expressament la indisponibilitat.

Article 53. Indisponibilitat

1. Els crèdits del pressupost de despeses que assenyalin la llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma o les modificacions, i els que determini el conseller competent

en matèria d'hisenda i pressuposts, han de quedar en situació d'indisponibilitat mentre no siguin reconeguts o, si escau, recaptats els drets afectats a les despeses a què es refereixin els crèdits pressupostaris esmentats, i també en tots els altres casos en què la bona gestió del pressupost de despeses així ho aconselli, particularment pel que fa als crèdits per a despeses corresponents a transferències a títol gratuït o altres a favor d'agents del sector públic autonòmic que no afectin els drets de terceres persones o el manteniment dels serveis públics essencials.

2. Prèviament a la declaració d'indisponibilitat del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts, el director general competent en matèria de pressuposts pot fer les retencions que estimi oportunes en els crèdits corresponents si considera que es verifica qualsevol de les circumstàncies que preveu aquesta llei perquè sigui procedent la declaració esmentada.

Les retencions de crèdit que faci el director general competent en matèria de pressuposts han de donar lloc a les declaracions d'indisponibilitat que decideixi el conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts o, si s'escau, s'han d'aixecar des del moment en què no es verifiquin les circumstàncies que les justifiquen.

De la mateixa manera, els crèdits declarats indisponibles es poden declarar novament disponibles si desapareixen les raons que varen motivar la declaració corresponent o es considera convenient la seva disponibilitat per qualsevol altra raó d'interès públic prevalent.

3. En tot cas, abans de dia 15 de març de cada exercici, el conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts ha de declarar indisponibles crèdits per l'import de les obligacions que no s'hagin imputat al pressupost de les seccions pressupostàries corresponents abans del darrer dia del mes de febrer, en els termes que preveu l'article 51.2.b) anterior. Aquesta situació d'indisponibilitat dels crèdits s'ha de mantenir fins que s'imputin al pressupost corrent de la manera que estableix el precepte esmentat.

Així mateix, el conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts ha de declarar indisponibles crèdits en els casos i de la manera que preveuen els articles 47.2 i 102.2 d'aquesta llei.

SECCIÓ 3a MODIFICACIONS DE CRÈDITS DELS ENS DEL SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU

Article 54. Tipus de modificacions de crèdit

1. Els crèdits inicials i les previsions inicials dels estats de despeses i d'ingressos dels pressuposts generals dels ens del sector públic administratiu de la comunitat autònoma poden ser objecte de les modificacions pressupostàries següents:

- a) Crèdits extraordinaris.
- b) Suplements de crèdit.
- c) Ampliacions de crèdit.
- d) Transferències de crèdit.
- e) Generacions de crèdit.
- f) Incorporacions de crèdit.
- g) Rectificacions de crèdit.

2. Per reglament s'han d'establir les normes generals de tramitació de les modificacions de crèdit a què es refereix l'apartat anterior d'aquest article, i també les especialitats que es derivin de l'autonomia de la Universitat de les Illes Balears i de l'organització específica del Servei de Salut de les Illes Balears i de les altres entitats del sector públic administratiu amb pressupost propi.

Article 55. Competències en matèria de modificacions de crèdit

1. Correspon al Consell de Govern, a proposta del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts:

- a) Aprovar els projectes de llei de concessió de crèdits extraordinaris o de suplement de crèdit i trametre'ls al Parlament de les Illes Balears, i també aprovar els expedients que siguin competència seva, en els termes que estableix l'article 56 següent.
 - b) Autoritzar l'aplicació de la dotació del fons de contingència en els termes que estableix l'article 38 d'aquesta llei.
 - c) Autoritzar prèviament la tramitació dels expedients d'ampliació de crèdit regulats en l'article 57 següent.
 - d) Resoldre els expedients de modificacions pressupostàries en els casos de discrepància entre l'informe de la Intervenció General i la proposta de modificació.
2. Correspon al conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts:
- a) Sotmetre a l'aprovació del Consell de Govern els expedients de concessió de crèdits extraordinaris o de suplement de crèdit que siguin competència seva.
 - b) Aprovar els expedients d'ampliació de crèdit i proposar-ne l'autorització prèvia al Consell de Govern.
 - c) Aprovar les transferències de crèdit, les generacions de crèdit, les incorporacions de crèdit i les rectificacions de crèdit, llevat de les modificacions dels pressuposts de les entitats instrumentals del sector públic administratiu que, en el marc del que estableixen els articles 8.h), 10.b) i 54.2 d'aquesta llei, hagin d'aprovar òrgans propis de l'entitat corresponent.
 - d) Aprovar la creació de partides pressupostàries no previstes en els estats de despeses o d'ingressos dels pressuposts generals, en els termes que estableix l'article 41 d'aquesta llei.
 - e) Exercir la resta de les funcions i les competències en matèria de modificacions pressupostàries no atribuïdes expressament a altres òrgans.

L'exercici de les funcions i les competències esmentades per part del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts s'ha de fer a proposta de les persones titulars de les seccions pressupostàries corresponents o a proposta del director general competent en matèria de pressuposts, indistintament.

3. Correspon a la Mesa del Parlament de les Illes Balears, al Consell de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, al director de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears i al Ple del Consell Audiovisual de les Illes Balears aprovar les transferències de crèdit, les generacions de crèdit, les incorporacions de crèdit i les rectificacions de crèdit que afectin les seves seccions pressupostàries.

Article 56. Crèdits extraordinaris i suplement de crèdit

1. Quan per raons d'urgència i interès públic s'hagi d'efectuar alguna despesa amb càrrec al pressupost de l'Administració de la comunitat autònoma o de les entitats instrumentals del sector públic administratiu que no es pugui ajornar fins a l'exercici següent, i per a la qual no hi hagi crèdit adequat o el consignat resulti insuficient, i no sigui possible dotar-la mitjançant algun dels altres tipus de modificacions de crèdit dels que preveu l'article 54 anterior, s'ha de tramitar un crèdit extraordinari o un suplement del crèdit inicialment previst, mitjançant l'aprovació del projecte de llei corresponent o, en els casos que preveu l'apartat 3 d'aquest article, mitjançant l'acord corresponent.

2. El finançament d'aquestes modificacions de crèdit ha de ser el següent:

- a) Si la necessitat de crèdit correspon a operacions financeres del pressupost, el crèdit extraordinari o el suplement s'han de finançar amb endeutament a llarg termini o amb la baixa en altres crèdits de la mateixa naturalesa, o també, si escau, amb ingressos no financers nous o superiors efectivament recaptats, en el marc del que preveu l'article 12.4 de la Llei Orgànica 2/2012, sempre que, en aquest darrer cas, en l'expedient que es tramiti s'acrediti, mitjançant un informe de la direcció general competent en matèria de pressuposts, que els ingressos ordinaris de caràcter no finalista es recaptin amb normalitat.

- b) Si la necessitat de crèdit es refereix a operacions no financeres del pressupost, el crèdit extraordinari o el suplement de crèdit s'han de finançar preferentment mitjançant l'aplicació del fons de contingència o mitjançant la baixa en altres crèdits de caràcter no financer que es considerin adequats, o també, si escau, amb ingressos no financers nous o superiors efectivament recaptats, en els mateixos termes que estableix la lletra a) anterior; així mateix, excepcionalment, el crèdit extraordinari o el suplement de crèdit es poden finançar amb endeutament a llarg termini o amb la baixa en altres crèdits de caràcter financer.

3. El Consell de Govern pot aprovar els crèdits extraordinaris i els suplements de crèdit quan es financin amb l'aplicació del fons de contingència o amb la baixa en altres crèdits.

Article 57. Ampliacions de crèdit

1. Excepcionalment, tenen caràcter d'ampliables els crèdits destinats a atendre les despeses que, de manera taxada i degudament explicitades, s'indiquin en la llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma de cada exercici, i, en aquests casos, es pot incrementar la quantia dels crèdits fins a l'import que suposin les despeses corresponents.

Així mateix, tenen caràcter d'ampliables els crèdits relatius a serveis transferits per l'Estat durant l'exercici, i també, en tot cas, els destinats a satisfer obligacions derivades de l'endeutament de la comunitat autònoma, tant pel que fa als interessos i les amortitzacions de capital, com pel que fa a les despeses derivades de les operacions d'emissió, conversió, bescanvi o amortització anticipada d'aquest capital, per garantir el compliment del que disposen els articles 14 i 32 de la Llei Orgànica 2/2012.

2. La tramitació de les ampliacions de crèdit requereix l'autorització prèvia del Consell de Govern, a proposta del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

3. Amb caràcter general, les ampliacions de crèdit s'han de finançar amb càrrec al fons de contingència, d'acord amb el que estableix l'article 38 d'aquesta llei, o, quan es tracti de despeses discrecionals o que s'haurien pogut preveure en el moment de l'elaboració dels pressuposts, amb la baixa en altres crèdits de despeses del pressupost no financer.

En el cas particular d'ampliacions de crèdits destinades a amortitzar anticipadament deute viu per aplicació del que disposa l'article 32 de la Llei Orgànica 2/2012, l'ampliació s'ha de fer amb càrrec al romanent de tresoreria positiu no afectat i per la quantia que correspongui al superàvit pressupostari de l'exercici immediatament anterior.

4. No es poden ampliar crèdits que hagin estat prèviament minorats, a excepció dels relatius a l'endeutament.

Article 58. Transferències de crèdit

1. Les transferències de crèdit són traspassos de dotacions d'una partida pressupostària a una altra amb un nivell de vinculació diferent.

2. No obstant el que disposa l'article 49 d'aquesta llei, i sens perjudici del que, si s'escau, estableixi anualment la llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma, es poden autoritzar transferències de crèdit entre partides pressupostàries, amb les limitacions generals següents:

- a) No poden afectar partides pressupostàries els crèdits de les quals hagin estat dotats mitjançant crèdits extraordinaris o suplements de crèdit durant l'exercici.
- b) No poden minorar les partides pressupostàries els crèdits de les quals tenguin el caràcter d'ampliable, excepte si la partida el crèdit de la qual s'ha d'incrementar també té aquest caràcter d'ampliable.
- c) No poden minorar els crèdits pressupostaris que hagin estat dotats en virtut de les incorporacions de crèdit a què es refereix l'article 60 d'aquesta llei, sens perjudici de la possibilitat de transferir el crèdit inicial de la partida objecte de la incorporació.
- d) No poden minorar crèdits destinats a operacions financeres per incrementar crèdits destinats a operacions no financeres.

- e) No es poden incrementar els crèdits relatius a operacions corrents amb minoració dels crèdits relatius a operacions de capital, excepte que s'obtingui l'autorització prèvia de la Comissió d'Hisenda i Pressuposts del Parlament de les Illes Balears.

No obstant això, la llei de pressuposts generals de cada exercici pot establir excepcions a aquesta limitació, per a determinades finalitats de despesa, de manera que els crèdits per a operacions corrents relatius a aquestes categories es puguin incrementar amb minoració de crèdits per operacions de capital.

Article 59. Generacions de crèdit

1. Les generacions de crèdit són modificacions per les quals s'incrementa el crèdit de determinades partides pressupostàries de despesa com a conseqüència de l'obtenció de certs ingressos, no prevists o superiors als prevists en els pressuposts inicials.

2. Amb les limitacions establertes en els apartats següents d'aquest article i sens perjudici del que, si s'escau, estableixi anualment la llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma, poden generar crèdit en els estats de despeses del pressupost els ingressos derivats de les operacions següents:

- a) Transferències corresponents a serveis transferits de l'Estat.
- b) Transferències de l'Administració de la comunitat autònoma a favor de les entitats instrumentals del sector públic administratiu.
- c) Aportacions de persones físiques o jurídiques, privades o públiques, per finançar, juntament amb les entitats del sector públic de la comunitat autònoma, despeses que per la seva naturalesa estiguin compreses en els objectius o les finalitats d'aquestes persones o entitats.
- d) Ingressos directament afectats a la realització de determinades despeses o actuacions.
- e) Ingressos per reintegraments de pagaments indeguts fets amb càrrec als crèdits dels estats de despeses del mateix exercici.

3. Com a regla general, la generació de crèdit només es pot autoritzar quan s'hagin recaptat de manera efectiva els ingressos que la justifiquen, a excepció dels ingressos que provenguin d'altres administracions públiques, cas en el qual la generació es pot autoritzar des del moment del reconeixement del dret de cobrament per raó del reconeixement de l'obligació per part de l'administració corresponent, o des que consti que hi ha un compromís ferm d'aportació. En aquest darrer sentit, en el cas particular d'ingressos que duguin causa d'acords de conferències sectorials es pot tramitar la modificació de crèdit des del moment en què s'emeti el certificat de la reunió de la conferència sectorial en la qual s'hagi aprovat inicialment la distribució dels fons a les comunitats autònomes; així mateix, una vegada generat el crèdit, aquest s'entendrà disponible per iniciar la tramitació de les convocatòries corresponents, tot i que l'eficàcia d'aquestes quedarà sotmesa a la condició suspensiva de la subscripció o l'aprovació dels convenis, les resolucions o els instruments jurídics per mitjà dels quals es formalitzin els compromisos financers corresponents a què es refereix la regla quarta de l'article 86.2 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària, moment a partir del qual es podran dictar les resolucions de concessió i, en general, la resta d'actes inherents a l'execució de les convocatòries esmentades.

Així mateix, en el cas d'aportacions de l'Administració de la comunitat autònoma a favor del Servei de Salut de les Illes Balears o d'una altra entitat integrant del sector públic administratiu amb pressupost propi, la generació de crèdit també es pot autoritzar una vegada que s'hagi reconegut el dret de cobrament corresponent, per raó del reconeixement de l'obligació de l'Administració de la comunitat autònoma, o quan hi hagi el compromís ferm d'aportació en l'exercici corrent d'aquesta administració.

- 4. La generació de crèdit en els estats de despeses s'ha de regir per les regles següents:
 - a) En el cas que preveu la lletra a) de l'apartat 2 anterior, la generació s'ha de destinar als crèdits per a despeses que siguin adequades per atendre les obligacions derivades de l'assumpció de les competències de la comunitat autònoma.

- b) En els casos que preveuen les lletres b), c) i d) de l'apartat 2 anterior, la generació s'ha de destinar als crèdits per a despeses que siguin adequades per dur a terme les actuacions concretes que es financen amb l'aportació rebuda o per a la realització de les quals l'ingrés està afectat.
- c) En el cas que preveu la lletra e) de l'apartat 2 anterior, la generació s'ha de destinar a reposar el crèdit del pressupost de despeses amb càrrec al qual es va fer el pagament indegut.

5. Amb caràcter excepcional, poden generar crèdit en el pressupost de l'exercici els ingressos a què es refereixen les lletres a), b), c) i d) de l'apartat 2 d'aquest article recaptats en el darrer trimestre de l'exercici anterior.

Article 60. Incorporacions de crèdit

1. D'acord amb el que estableixen els articles 43.b) i 51 d'aquesta llei, al tancament de l'exercici pressupostari els crèdits dels estats de despeses del pressupost que no estiguin afectats al compliment d'obligacions ja reconegudes queden anul·lats de ple dret.

2. Això no obstant, el conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts pot autoritzar que s'incorporin als crèdits de l'estat de despeses del pressupost corrent els romanents de crèdit de l'exercici anterior següents:

- a) Els que resultin de crèdits extraordinaris o de suplementos de crèdit que s'hagin concedit en el darrer trimestre de l'exercici pressupostari anterior, mitjançant una llei del Parlament de les Illes Balears, i també els que resultin del que disposi qualsevol altra norma de rang legal.
- b) Els derivats de retencions efectuades per finançar crèdits extraordinaris o suplementos de crèdit, quan se n'hagi anticipat el pagament d'acord amb el procediment de l'article 62 d'aquesta llei, i les lleis de concessió hagin quedat pendents de l'aprovació del Parlament de les Illes Balears al final de l'exercici pressupostari.
- c) Els que resultin de compromisos de despesa degudament adquirits en l'exercici anterior.

Aquestes incorporacions de crèdit s'han de finançar mitjançant l'aplicació del fons de contingència o amb la baixa en altres crèdits d'operacions no financeres.

Els romanents incorporats d'acord amb aquest apartat poden ser objecte de seguiment separat.

3. A més del que preveu l'apartat anterior, tots els romanents de crèdit d'exercicis anteriors corresponents a despeses amb finançament afectat es poden incorporar amb independència del seu estat d'execució pressupostària, d'acord amb el que preveu l'article 42 d'aquesta llei, i s'han de finançar de la manera següent:

- a) Preferentment, amb els excessos de finançament afectats als romanents de crèdit que s'han d'incorporar.
- b) Si no n'hi ha, amb els recursos genèrics que preveu l'apartat anterior, pel que fa a la part de la despesa que, si s'escau, s'hagi de finançar amb recursos no afectats.

Les incorporacions d'aquests romanents de crèdit relatius a despeses amb finançament afectat es poden fer en tot cas, amb independència del saldo del romanent de tresoreria, abans de la quantificació definitiva d'aquest saldo.

4. Tots els romanents de crèdit que, en aplicació del que preveuen els apartats anteriors, s'incorporin al nou exercici s'han de destinar a les mateixes finalitats a què estaven destinats en l'exercici anterior.

Article 61. Rectificacions de crèdit

1. Les rectificacions de crèdit són modificacions pressupostàries que es poden autoritzar quan sigui necessari alterar o desglossar els crèdits aprovats en els pressuposts, per efectuar la imputació comptable correcta dels ingressos o de les despeses, en els casos

en què es produeixin reorganitzacions administratives o en els que l'aplicació d'alguna norma amb efectes econòmicofinancers ho requereixi.

2. També es poden tramitar expedients de rectificacions de crèdit quan sigui necessari per corregir totalment o parcialment els saldos disponibles de partides pressupostàries, a conseqüència d'altres expedients de modificacions de crèdit tramitats amb anterioritat, en els casos en què no sigui possible utilitzar un altre procediment, i també per corregir errades materials en les modificacions de crèdit efectuades.

Així mateix, excepcionalment, es poden tramitar expedients de rectificacions de crèdit quan es produeixin redistribucions o altres causes justificades que afectin crèdits corresponents a fons finalistes per tal d'incrementar o minorar aquests fons.

SECCIÓ 4a BESTRETES DE TRESORERIA

Article 62. Bestretes de tresoreria

1. Amb caràcter excepcional, el Consell de Govern, a proposta del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts, pot acordar concedir bestretes de tresoreria per atendre despeses que no es puguin ajornar únicament en els casos següents:

- a) Quan, una vegada iniciada la tramitació d'una llei de crèdit extraordinari o de suplement de crèdit, la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts n'hagi emès un informe favorable.
- b) Quan de la promulgació d'una llei es dedueixin obligacions el compliment de les quals exigeixi la concessió d'un crèdit extraordinari o d'un suplement de crèdit.

2. L'import de la bestreta no pot excedir, en cada exercici, el límit del 2 % dels crèdits per a despeses autoritzats per la llei de pressuposts generals o, en el cas d'operacions d'endeutament, l'import de les obligacions corresponents.

3. Si el Parlament de les Illes Balears no aprova el projecte de llei del crèdit extraordinari o del suplement de crèdit, el Consell de Govern, a proposta del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts, ha de disposar la cancel·lació de la bestreta de tresoreria amb càrrec als crèdits del pressupost de despeses la minoració dels quals ocasioni el menor trastorn per al servei públic.

CAPÍTOL IV MODIFICACIONS DELS PRESSUPOSTS DELS ENS DEL SECTOR PÚBLIC EMPRESARIAL I FUNDACIONAL

Article 63. Modificacions dels pressuposts

1. D'acord amb l'article 40.3 d'aquesta llei, el conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts, a proposta de la persona titular de la conselleria d'adscripció de l'entitat, pot atorgar l'autorització prèvia per modificar els pressuposts de les entitats del sector públic empresarial i fundacional per damunt dels límits quantitatius a què fa referència el precepte legal esmentat, sempre que hi hagi recursos adequats i suficients i es verifiquin la resta de requisits que estableix l'article 8 de la Llei 7/2010.

2. La manca d'aquesta autorització, quan pertoqui, pot donar lloc a la nul·litat dels actes o els negocis jurídics pels quals es comprometin despeses que impliquin ultrapassar els límits corresponents, d'acord amb el que preveu l'article 6.3 del Codi Civil; i també a l'exigència de les responsabilitats que pertoquin, d'acord amb els articles 141 i següents de la present llei.

CAPÍTOL V DESPESES PLURIENNALS

SECCIÓ 1a DESPESES PLURIENNALS DELS ENS DEL SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU

Article 64. Despeses de caràcter pluriennal

1. Es poden autoritzar i comprometre despeses que s'hagin d'estendre a exercicis posteriors a aquell en què s'autoritzi, sempre que se subordinin al crèdit que, per a cada exercici pressupostari, autoritzi la llei anual de pressuposts generals de la comunitat autònoma, i sempre que es respectin les previsions que contengui el pla pressupostari a mitjà termini a què fa referència l'article 33 d'aquesta llei.

2. Només es poden autoritzar i comprometre despeses de caràcter pluriennal en els casos en què l'objectiu sigui finançar les activitats o les actuacions inherents a les despeses següents i sempre que l'execució d'aquestes activitats o actuacions s'iniciï dins l'exercici pressupostari en què les despeses siguin autoritzades:

- a) Inversions reals, i transferències i subvencions corrents i de capital.
- b) Despeses derivades de contractes subjectes a la legislació de contractes del sector públic, sempre que el termini d'un any no es pugui estipular o resulti antieconòmic per a la comunitat autònoma.
- c) Arrendament de béns immobles.
- d) Càrregues financeres derivades de l'endeutament.
- e) Actius financers.
- (...) *Suprimir*²

3. Les autoritzacions i els compromisos de despeses de caràcter pluriennal han de ser objecte de registrament adequat, d'acord amb el que s'estableixi reglamentàriament.

Article 65. Límits

1. El nombre d'exercicis a què es poden aplicar les despeses pluriennals no pot ser superior a cinc, corresponents a l'exercici corrent i a quatre exercicis futurs més.

Així mateix, la despesa acumulada imputada a cada un dels exercicis futurs, inclosa la despesa no subjecta a limitacions o per a la qual s'hagi exceptuat l'aplicació d'aquestes limitacions, a què fan referència els apartats 4 i 5 d'aquest article, no pot excedir de la quantia que resulti d'aplicar els percentatges següents sobre el crèdit inicial del capítol del pressupost corrent corresponent a la secció pressupostària de què es tracti: en l'exercici immediat següent, el 70 %; en el segon exercici, el 60 %, i en el tercer i el quart exercici, el 50 %.

2. En els contractes d'obres de caràcter pluriennal s'ha de fer una retenció addicional de crèdit del 10 % de l'import de l'adjudicació en el mateix moment en què tenguí lloc l'adjudicació. Aquesta retenció addicional s'ha d'aplicar en l'exercici en què acabi l'obra, o en el següent, segons el moment en què es prevegi el pagament del certificat final. Aquestes retencions computen dins els límits percentuals a què fa referència l'apartat anterior.

3. En el cas d'adquisicions directes de béns immobles per un import superior a 500.000 euros, el desemborsament inicial en formalitzar el contracte no pot ser inferior al 25 % del preu, i la resta del preu es pot distribuir en els quatre exercicis següents, dins les limitacions percentuals que estableix l'apartat 1 d'aquest article.

4. Les limitacions a què fa referència l'apartat 1 d'aquest article no són aplicables als casos següents:

- a) Arrendament de béns immobles.
- b) Càrregues financeres derivades de l'endeutament, les quals s'han de regir per la normativa que sigui aplicable quant al procediment, la competència i els límits.
- c) Reorganitzacions administratives que afectin diverses seccions pressupostàries.

² Paràgraf suprimit per la Llei 14/2018, de 28 de desembre, esmentada en la nota 1.

5. Excepcionalment, en casos especialment justificats, es pot exceptuar l'aplicació de les limitacions esmentades en l'apartat 1 d'aquest article, o modificar els percentatges i el nombre d'anualitats màximes. Aquesta excepció, l'han de declarar, segons l'expedient de què es tracti en cada cas, els òrgans següents:

- a) El Consell de Govern, a proposta del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts, sempre que els percentatges no ultrapassin el 90 % en el primer exercici, el 80 % en el segon exercici i el 70 % en la resta d'exercicis, o les anualitats no s'estenguin a més de deu, i també en els casos en què, malgrat que s'ultrapassi qualsevol d'aquests llindars percentuals o d'anualitats, la despesa total de l'expedient pluriennal sigui inferior a 6 milions d'euros.
Així mateix, correspon en tot cas al Consell de Govern exceptuar l'aplicació dels límits prevists en l'apartat 1 anterior quan es tracti d'expedients relatius a concerts educatius, expedients de transferències a entitats instrumentals integrants del sector públic autonòmic o expedients que es tramitin amb càrrec a seccions pressupostàries de serveis comuns.
- b) Els òrgans competents del Parlament de les Illes Balears, de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears, del Consell Audiovisual de les Illes Balears o de la Universitat de les Illes Balears, en els mateixos casos regulats en la lletra anterior, quan la despesa pluriennal sigui imputables als pressuposts respectius d'aquests ens.
- c) La Comissió d'Hisenda i Pressuposts del Parlament de les Illes Balears, quan s'ultrapassin els llindars prevists en les lletres anteriors.

6. En els casos de tramitació anticipada d'expedients de despesa a què fa referència l'article 71 d'aquesta llei, s'han de complir així mateix els límits i les anualitats o els imports autoritzats que preveuen els apartats 1 a 5 anteriors, i s'ha d'entendre com a exercici corrent a l'efecte del compliment d'aquests límits i anualitats l'exercici en què s'aprovi l'expedient.

Article 66. Competència en matèria de despeses pluriennals

1. Correspon al conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts autoritzar la imputació de les despeses a exercicis futurs, sens perjudici de les competències en matèria d'execució del pressupost de despeses que, de conformitat amb el que estableix l'article 72 d'aquesta llei, determini la llei de pressuposts generals corresponent.

Així mateix, el conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts té la facultat de modificar les anualitats compromeses, sempre que aquesta possibilitat estigui prevista en el marc legal o convencional que regeixi el compromís de la despesa i s'exerceixi dins les disponibilitats pressupostàries i d'acord amb el procediment que s'estableixi reglamentàriament.

2. L'aprovació i la modificació d'autoritzacions i compromisos de despeses de caràcter pluriennal requereixen un informe previ de la direcció general competent en matèria de pressuposts quan ultrapassin els límits establerts en l'article 65.1 o quan l'import global de les anualitats corresponents als exercicis futurs excedeixi en total d'un milió d'euros, i també, si escau, la corresponent fiscalització de la Intervenció General.

3. Correspon als òrgans competents del Parlament de les Illes Balears, de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears, del Consell Audiovisual de les Illes Balears i de la Universitat de les Illes Balears, d'acord amb les normes especials aplicables a aquests ens, autoritzar la imputació de les despeses a exercicis futurs corresponents als seus pressuposts respectius.

Article 67. Imputació de despeses pluriennals al pressupost corrent

1. Els òrgans competents per autoritzar i disposar despeses de caràcter pluriennal han d'adaptar, abans de dia 31 de gener de cada any, les autoritzacions i els compromisos imputables a l'exercici en curs als crèdits prevists en els estats de despeses corresponents, sens perjudici que, prèviament, es puguin tramitar els expedients de modificació de crèdit que es considerin adequats, d'acord amb aquesta llei.

2. Això no obstant, en casos excepcionals degudament motivats, el conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts pot autoritzar que l'adaptació a què es refereix l'apartat anterior es faci abans de 31 de març de l'exercici o immediatament després d'haver aprovat l'expedient d'incorporació de romanents o de generació de crèdit, a què fan referència els articles 60 i 59 d'aquesta llei, vinculats a la partida pressupostària a la qual s'han d'imputar les despeses pluriennals.

SECCIÓ 2a

DESPESES PLURIENNALES DELS ENS DEL SECTOR PÚBLIC EMPRESARIAL I FUNDACIONAL

Article 68. Despeses pluriennals dels ens del sector públic empresarial i fundacional

Els compromisos de despesa de caràcter pluriennal de les entitats del sector públic empresarial i fundacional s'han d'ajustar a les normes que estableixen l'article 9 de la Llei 7/2010 i la normativa reglamentària que la desplega.

SECCIÓ 3a

DESPESES ESTRUCTURALS I DESPESES RECURRENTE

Article 69. Despeses estructurals i despeses recurrents

1. Es consideren despeses estructurals les corresponents a inversions noves o a altres actuacions que no siguin de mera reposició imputables al capítol econòmic d'inversions reals dels pressuposts de les entitats del sector públic administratiu o a les variacions d'actius no financers del pressupost de capital de les entitats del sector públic empresarial i fundacional que, una vegada implantades, generen altres despeses recurrents en exercicis futurs a l'exercici d'implantació associades directament amb l'actiu o l'activitat corresponent.

2. Les despeses estructurals que, amb independència del seu import, puguin generar noves despeses recurrents —o un increment d'aquestes— de quantia superior a 100.000 euros anuals, prèviament a l'acte d'autorització de la despesa que correspongui a la inversió o l'actuació inicial, han de ser autoritzades pel conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts o, en cas que afectin els pressuposts del Parlament de les Illes Balears, de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears, del Consell Audiovisual de les Illes Balears o de la Universitat de les Illes Balears, pels òrgans competents en cada cas, d'acord amb les normes especials aplicables a aquests ens.

Per a l'autorització s'han de tenir en compte l'impacte econòmic, en termes de sostenibilitat financera, de les despeses recurrents futures i el seu encaix en el pla pressupostari pluriennal de la secció pressupostària corresponent, d'acord amb la sol·licitud valorada i motivada de la persona titular de la secció pressupostària corresponent i amb l'informe preceptiu de la direcció general competent en matèria de pressuposts.

3. Reglamentàriament, es poden desplegar els tipus de despesa, que, en tot cas, s'han de considerar estructurals als efectes d'aquest article, i també el seu registrament adequat i independent i la manera d'acreditar l'impacte econòmic a què es refereix l'apartat anterior.

CAPÍTOL VI EXECUCIÓ I LIQUIDACIÓ DELS PRESSUPOSTS DELS ENS DEL SECTOR PÚBLIC ADMINISTRATIU

SECCIÓ 1a NORMES GENERALS DE GESTIÓ DEL PRESSUPOST DE DESPESES

Article 70. Procediment de gestió de despeses

1. La gestió del pressupost de despeses comprèn les fases d'autorització de la despesa, disposició o compromís de la despesa, reconeixement o liquidació de l'obligació i ordenació del pagament.

2. L'autorització de la despesa és l'acte pel qual s'acorda efectuar una despesa amb càrrec a un crèdit pressupostari determinat sense superar-ne l'import disponible, calculat de manera certa o aproximada per excés, reservant a aquest efecte la totalitat o una part del crèdit pressupostari disponible esmentat.

3. La disposició o el compromís de la despesa és l'acte pel qual s'acorda, una vegada complerts els tràmits legals que siguin procedents, efectuar una despesa a favor d'un tercer i per un import i unes condicions exactament determinats o determinables.

4. El reconeixement o la liquidació de l'obligació és l'acte pel qual es declara que hi ha un crèdit exigible contra la comunitat autònoma o l'entitat corresponent, resultant d'una despesa autoritzada i compromesa.

El reconeixement d'obligacions s'ha de fer una vegada que s'hagi acreditat documentalment la realització de la prestació o el dret del creditor que en cada cas justifiqui l'obligació, en els termes que es prevegin legalment o reglamentàriament, i comporta la proposta de pagament corresponent.

5. L'ordenació del pagament és l'acte pel qual s'acorda executar, en relació amb una o diverses obligacions, l'ordre del pagament contra la Tresoreria de la comunitat autònoma.

6. D'acord amb la naturalesa de les despeses i segons criteris d'economia i agilitat administrativa, es poden acumular en un sol acte diverses fases de l'execució del pressupost de despeses indicades en els apartats anteriors.

7. La Intervenció General i la Tresoreria General de la comunitat autònoma han de vetllar pel funcionament correcte del procediment de l'execució del pressupost de despeses, i han d'adequar, a aquest efecte, els seus documents comptables de la manera que es determini per mitjà de l'ordre del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts a què es refereix l'article 134.d) d'aquesta llei.

8. Excepcionalment, per al reconeixement extrajudicial de crèdits amb càrrec a la Hisenda de la comunitat autònoma, el Consell de Govern, a proposta del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts, i d'acord amb l'article 56 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, pot ordenar la mesura provisional que aquests crèdits s'imputin immediatament al pressupost a efectes de dur a terme els pagaments corresponents, sense necessitat de garantir l'obligació. Aquests pagaments són de caràcter a compte i l'import definitiu es determina a la liquidació que resulti del procediment corresponent, que s'ha d'incoar en un termini màxim de quinze dies.

Article 71. Tramitació anticipada d'expedients de despesa

1. Els expedients de despesa que hagin de generar obligacions econòmiques per a la hisenda de la comunitat autònoma es poden tramitar en l'exercici pressupostari immediatament anterior en què s'hagi d'iniciar l'activitat o la prestació l'execució de la qual hagi de donar lloc al reconeixement de l'obligació.

Aquesta tramitació pot comprendre les fases corresponents a l'autorització de la despesa i a la disposició o al compromís de la despesa, de caràcter anual o pluriennal, i ha de quedar condicionada al crèdit que, per a l'exercici pressupostari següent i, si s'escau, per als exercicis pressupostaris següents, autoritzi la llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma.

Quan es tracti d'autoritzacions o compromisos de despesa de caràcter pluriennal, la tramitació anticipada de l'expedient de despesa ha de respectar les normes que contenen els articles 64 a 67 d'aquesta llei, sens perjudici que els expedients de caràcter anual quedin sotmesos igualment al que disposa l'article 65.6.

2. Reglamentàriament, s'han de desplegar els requisits exigibles en la tramitació d'aquests expedients anticipats de despesa.

Article 72. Competències en la gestió de les despeses

1. Dins els límits fixats anualment per la llei de pressuposts generals, l'autorització i la disposició de les despeses, el reconeixement de l'obligació i la proposta d'ordenació del pagament corresponen, amb caràcter general, als òrgans següents:

- a) A la Mesa del Parlament de les Illes Balears, amb relació a la secció pressupostària corresponent al Parlament de les Illes Balears; al director de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears, amb relació a la secció corresponent a aquesta Oficina; al síndic major, amb relació a la secció corresponent a la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears; i al president del Consell Audiovisual de les Illes Balears, amb relació a la secció corresponent al Consell Audiovisual de les Illes Balears.
- b) Al president del Govern, al vicepresident, si s'escau, i al titular de la conselleria competent en matèria de relacions institucionals, indistintament, amb relació a la secció pressupostària relativa a presidència o a relacions institucionals, i als consellers, amb relació a les seccions pressupostàries corresponents.
- c) Al president del Consell Consultiu de les Illes Balears i al president del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, amb relació a les seccions pressupostàries respectives.
- d) Al director general del Servei de Salut de les Illes Balears, amb relació al pressupost de despeses d'aquesta entitat.
- e) Als presidents o als directors dels organismes autònoms, de l'Agència Tributària de les Illes Balears i de la resta d'entitats del sector públic administratiu, amb relació a les seccions pressupostàries o als pressuposts respectius.
- f) Al Consell de Govern, en els casos que així ho estableixi la llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma o una altra norma de rang legal.

2. El que estableix l'apartat anterior s'ha d'entendre sens perjudici de l'autorització prèvia del Consell de Govern que, si escau, sigui exigible d'acord amb el que preveu l'article 7.f) d'aquesta llei.

Article 73. Ordenació de pagaments

1. Els pagaments s'han d'ordenar mitjançant les ordres corresponents que l'ordenador de pagaments ha de lliurar a favor dels creditors de la comunitat autònoma.

2. Sota l'autoritat superior del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts, corresponen al director general competent en matèria de tresoreria les funcions d'ordenador general de pagaments de l'Administració de la comunitat autònoma i dels organismes autònoms i la resta d'entitats integrants de la hisenda pública autonòmica.

Així mateix, correspon al director general competent en matèria de tresoreria la funció d'ordenador general de pagaments dels consorcis sense pressupost propi, com també dels

consorcis amb pressupost propi que deleguin aquesta funció en l'Administració de la comunitat autònoma.

3. La disposició material de fons s'ha d'efectuar, necessàriament, amb la signatura del director general competent en matèria de tresoreria i, si escau, de l'interventor general, sens perjudici de l'eventual delegació o suplència d'altres unitats administratives degudament autoritzades. No obstant això, no serà necessària la signatura manuscrita de l'interventor general quan es tracti de moviments interns de fons entre comptes de la comunitat autònoma, ni tampoc quan es tracti de pagaments suportats per documents comptables que hagin estat tramitats d'acord amb els automatismes que s'estableixin en el sistema informàtic corresponent.

4. Amb l'objectiu d'agilitar l'ordenació de pagaments i el servei de caixa es poden crear les ordenacions de pagaments secundàries que s'estimin necessàries, els titulars de les quals han de ser nomenats pel conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

5. L'expedició d'ordres de pagament a càrrec dels pressuposts generals de la comunitat autònoma s'ha d'ajustar al pla de tresoreria que estableixi el conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

SECCIÓ 2a NORMES ESPECÍFIQUES RELATIVES A DETERMINADES DESPESES I PAGAMENTS

Article 74. Nomenament de personal funcionari interí de programa i contractació de personal laboral temporal amb càrrec als crèdits d'inversions

1. Excepcionalment, l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i la resta d'entitats que integren el sector públic administratiu poden formalitzar, amb càrrec als crèdits d'inversions corresponents, nomenaments de personal funcionari interí de programa o contractacions de personal laboral de caràcter temporal per desenvolupar programes temporals vinculats a l'execució d'obres o la realització de serveis, sempre que es justifiqui una necessitat urgent i inajornable, i hi concorrin els requisits generals aplicables al nomenament interí i a la contractació temporal d'acord amb les lleis anuals de pressuposts generals de la comunitat autònoma i la resta de lleis aplicables, i també els requisits específics següents:

- a) Que el nomenament o la contractació tenguin com a objecte l'execució d'obres o la realització de serveis que tenguin la naturalesa d'inversions.
- b) Que les obres o els serveis corresponguin a inversions previstes i aprovades en els pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- c) Que les obres o els serveis no consisteixin en cap cas a dur a terme activitats estructurals ordinàriament habituals de l'Administració de la comunitat autònoma o de les seves entitats instrumentals.
- d) Que les obres o els serveis no puguin ser executats amb el personal de la plantilla i no hi hagi disponibilitat suficient en el crèdit pressupostari destinat al nomenament o a la contractació de personal.

2. El nomenament o la contractació poden excedir l'exercici pressupostari quan es tracti de programes de desenvolupament d'obres o serveis que hagin d'excedir l'exercici corrent i corresponguin a projectes d'inversió de caràcter pluriennal que compleixin els requisits dels articles 64 a 66 d'aquesta llei.

3. La contractació de personal laboral temporal i el nomenament de funcionaris interins en les condicions establertes en els apartats anteriors requereixen els informes previs que, si s'escau, prevegin les lleis anuals de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

En tot cas, abans de formalitzar el nomenament o el contracte, el servei jurídic de la conselleria o de l'entitat corresponent ha d'emetre un informe que s'ha de pronunciar sobre el compliment dels requisits específics prevists en els apartats anteriors d'aquest article.

4. Els nomenaments i els contractes regulats en aquest article han de ser objecte de fiscalització prèvia en els casos en què resulti preceptiva, de conformitat amb el que disposen els articles 115 i següents d'aquesta llei.

A aquest efecte, els crèdits d'inversions s'han d'entendre adequats per al nomenament de personal funcionari interí de programa o per a la contractació de personal laboral temporal si no hi ha crèdit suficient per a això en el concepte pressupostari destinat específicament a la finalitat esmentada.

Article 75. Embargament de drets de cobrament

1. Les providències i les diligències d'embargament, els manaments d'execució, les resolucions d'inici de procediments administratius de compensació i els altres actes de contingut similar, dictats per òrgans judicials o administratius en relació amb drets de cobrament que els particulars tinguin davant l'Administració de la comunitat autònoma o els seus organismes autònoms, i el pagament dels quals s'hagi de fer amb càrrec a la Tresoreria de la comunitat autònoma, s'han de comunicar a la direcció general competent en matèria de tresoreria.

2. La comunicació ha de contenir, com a mínim, el nom o la denominació social i el número d'identificació fiscal de la persona o entitat corresponent, l'import de l'embargament, l'execució o la retenció que s'hagi de fer i l'especificació del dret de cobrament afectat, amb expressió de l'import i de les resolucions i els documents comptables corresponents a aquest dret.

3. Els òrgans de l'administració autonòmica als quals es notifiquin els actes indicats en l'apartat 1 anterior únicament els han de trametre a la direcció general competent en matèria de tresoreria quan compleixin els requisits que especifica l'apartat 2 anterior. En cas contrari, aquests òrgans han de retornar, motivadament, els documents rebuts a l'òrgan judicial o administratiu que hagi dictat l'acte.

Article 76. Pagaments per justificar

1. Les ordres de pagament que en el moment de ser expedides no es puguin acompanyar dels documents justificatius que acreditin el dret del creditor tenen el caràcter de pagaments per justificar, sens perjudici que s'apliquin als crèdits pressupostaris corresponents.

2. Els perceptors d'aquestes ordres de pagaments per justificar són obligats a justificar l'aplicació de les quanties rebudes en el termini màxim de tres mesos. El director general competent en matèria de tresoreria pot, excepcionalment, ampliar aquest termini a sis mesos, a proposta de l'òrgan gestor del crèdit, amb l'informe previ de la Intervenció General.

3. En el transcurs del mes següent a la data d'aportació dels documents justificatius a què es refereixen els apartats anteriors d'aquest article, l'òrgan competent ha d'aprovar o rectificar el compte justificatiu.

4. Reglamentàriament, s'han de desplegar les normes aplicables a aquests pagaments per justificar.

Article 77. Pagaments indeguts i altres reintegraments

1. Als efectes d'aquesta llei, s'entén per pagament indegut el que es fa per error material, aritmètic o de fet a favor d'una persona que no té cap dret de cobrament davant l'administració respecte a aquest pagament o en una quantia que excedeixi la que consti en l'acte que hagi reconegut el dret del creditor.

2. El perceptor d'un pagament indegut total o parcial està obligat a restituir-lo. L'òrgan que ha comès l'error que ha originat el pagament indegut ha de disposar immediatament,

d'ofici, la restitució de les quanties pagades indegudament, d'acord amb els procediments establerts reglamentàriament.

No obstant l'anterior, l'òrgan competent per proposar els pagaments corresponents pot descomptar, en els pagaments posteriors que s'hagin de fer a la mateixa persona o entitat, la quantia corresponent al pagament previ indegut, sense necessitat de tramitar cap procediment, en els casos següents:

- a) En les relacions jurídiques de tracte successiu amb tercers, amb el consentiment de la persona o entitat interessada.
Això no obstant, no és necessari aquest consentiment en les relacions derivades de la prestació de la renda social garantida, sempre que el pagament indegut dugui causa de la modificació puntual de les circumstàncies econòmiques dels beneficiaris de la prestació i l'import a compensar resulti de la documentació que consti en els expedients de la prestació relatius al mateix beneficiari.
- b) En la confecció de les nòmines dels empleats públics i de la resta d'empleats de l'Administració de la comunitat autònoma i de les entitats instrumentals integrants del sector públic autonòmic, sens perjudici dels límits inherents als llindars legals d'inembargabilitat de sous i salaris.
- c) En les relacions jurídiques internes entre l'Administració de la comunitat autònoma i les entitats instrumentals integrants del sector públic autonòmic.

3. La revisió dels actes dels quals deriven reintegraments diferents dels que corresponen als pagaments indeguts a què es refereixen els apartats 1 i 2 anteriors, s'ha de fer d'acord amb el procediment general de revisió d'ofici d'actes nuls o anul·lables aplicable, segons la causa que en determina la invalidesa, o de conformitat amb els procediments específics que, si s'escau, estableixin les normes reguladores dels diferents ingressos.

4. L'efectivitat dels ingressos per raó de pagaments indeguts o altres reintegraments a favor de la comunitat autònoma que, si escau, es declarin per mitjà de la resolució administrativa corresponent s'ha de sotmetre al que estableix el títol I d'aquesta llei respecte dels drets que integren la hisenda pública de la comunitat autònoma.

5. Llevat del que estableixi la normativa reguladora dels diferents reintegraments, el reintegrament de pagaments indeguts o declarats invàlids merita l'interès que preveu l'article 23 d'aquesta llei, des del moment en què se'n faci el pagament fins a la data en què s'acordi la procedència del reintegrament, o, si s'escau, fins a la data en què el perceptor retorni voluntàriament els fons percebuts sense el requeriment previ de l'administració, llevat dels casos a què fa referència el segon paràgraf de l'apartat 2 d'aquest article.

El que disposa el paràgraf anterior també s'ha d'aplicar en els casos sense normativa específica en què sigui procedent reintegrar les quanties percebudes de la hisenda pública autonòmica perquè el perceptor dels fons ha incomplert les condicions establertes per lliurar-los o perquè no n'ha justificat correctament el compliment.

6. En els casos d'aportacions o transferències a favor d'entitats instrumentals del sector públic autonòmic, correspon al conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts declarar l'obligació de reintegrament que, si s'escau, pertoqui, per incompliment de les condicions establertes per lliurar-les o per manca de justificació de l'aplicació dels fons.

SECCIÓ 3a GESTIÓ DEL PRESSUPOST D'INGRESSOS

Article 78. Gestió del pressupost d'ingressos i extinció dels drets de crèdit

1. La gestió del pressupost d'ingressos comprèn la fase del reconeixement del dret.

El reconeixement del dret és l'acte pel qual, d'acord amb la normativa aplicable a cada recurs específic, es declara i liquida un crèdit a favor de la comunitat autònoma o de l'entitat corresponent.

2. L'extinció dels drets es pot produir pel cobrament en metàl·lic i, en els casos que prevegin aquesta llei o les disposicions especials que hi siguin aplicables, pel cobrament en espècie o per compensació.

L'extinció dels drets per altres causes ha de ser objecte de comptabilització diferenciada, i s'ha de distingir entre les que es produeixin per anul·lació de la liquidació i les que es produeixin en el procés de recaptació per prescripció, condonació o insolvència.

Article 79. Devolucions d'ingressos

1. En la gestió de les devolucions d'ingressos s'han de distingir el reconeixement del dret a la devolució, l'origen del qual és la realització d'un ingrés indegut o una altra causa establerta legalment, i el pagament de la devolució.

2. Sens perjudici de les especialitats en matèria tributària i del règim general en matèria d'interessos de demora de les obligacions que regula l'article 29 d'aquesta llei, en les devolucions d'ingressos indeguts derivades de la revisió administrativa o jurisdiccional de l'acte que va originar l'obligació d'efectuar l'ingrés, el dret a la devolució inclou, a més de la quantia ingressada, el resultat d'aplicar a aquesta quantia l'interès legal del diner computat des del dia de l'ingrés fins al dia en què s'ordena el pagament de la devolució.

SECCIÓ 4a

TANCAMENT DEL PRESSUPOST I LIQUIDACIÓ

Article 80. Tancament del pressupost i liquidació

1. El pressupost de cada exercici s'ha de tancar, quant al reconeixement de drets i d'obligacions, dia 31 de desembre de cada exercici, sempre que es corresponguin amb ingressos liquidats i amb despeses efectuades fins al dia 31 de desembre del mateix exercici.

2. Les operacions de tancament de l'exercici pressupostari i els estats comptables relatius a la liquidació s'han de regular per mitjà d'una ordre del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

3. La liquidació del pressupost determina el resultat pressupostari de l'exercici, constituït per la diferència entre l'import dels drets reconeguts en l'exercici i l'import de les obligacions reconegudes en el mateix exercici.

Així mateix, al tancament de l'exercici s'ha de determinar el romanent de tresoreria, constituït per la suma dels fons líquids de la tresoreria i del conjunt de drets reconeguts pendents de cobrament, menys el conjunt d'obligacions reconegudes pendents de pagament, tot això a dia 31 de desembre, calculat de la manera que estableixi l'ordre del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts a què fa referència l'article 134.d) d'aquesta llei.

4. El romanent de tresoreria s'ha de desglossar de manera que es pugui determinar la part d'aquesta magnitud que correspon a obligacions o drets que, d'acord amb el que preveu l'article 42 d'aquesta llei, porten causa de despeses amb finançament afectat, i la resta d'obligacions i drets pendents de pagament o de cobrament.

En tot cas, la part del romanent de tresoreria no afectat s'ha de minorar per l'import dels drets de cobrament que es considerin difícils o impossibles de recaptar.

5. El romanent de tresoreria afectat i el romanent de tresoreria no afectat, quan són positius, constitueixen fonts de finançament d'incorporacions de crèdit i d'ampliacions de crèdit en els termes que estableixen, respectivament, els articles 60.3 i 57.3, segon paràgraf, d'aquesta llei.

6. D'acord amb l'article 60.1 d'aquesta llei, els romanents de crèdits dels estats de despeses del pressupost tancat s'han d'anul·lar, a excepció dels romanents de crèdit que s'incorporin al pressupost corrent de l'exercici en curs en els termes que estableixen els apartats 2, 3 i 4 del mateix article.

L'anul·lació d'aquests romanents de crèdits s'ha d'entendre sens perjudici de la possibilitat d'aplicar al pressupost corrent de l'exercici en curs les obligacions que es generin com a conseqüència de les disposicions de despeses legalment compromeses en l'exercici tancat.

CAPÍTOL VII

SEGUIMENT DE L'EXECUCIÓ, I PLANS ECONOMICOFINANCERS, DE REEQUILIBRI I D'AJUST

Article 81. Seguiment de l'execució

1. L'Administració de la comunitat autònoma ha de dur a terme un seguiment de les dades d'execució del pressupost i, si s'escau, ha d'ajustar la despesa pública per garantir que en acabar l'exercici no s'incompliran els objectius d'estabilitat pressupostària i de deute, ni s'excedirà, pel que fa a la variació de despesa computable, la regla de despesa.

2. En tot cas, i a aquest efecte, el conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts pot declarar indisponibles determinats crèdits del pressupost de despeses, d'acord amb el que preveu l'article 53 d'aquesta llei.

Article 82. Plans economicofinancers

1. En cas d'incompliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària, de l'objectiu de deute públic o de la regla de despesa, l'Administració de la comunitat autònoma ha de formular un pla economicofinancer que permeti aconseguir aquests objectius o la regla de despesa, amb el contingut i amb l'abast que estableix la normativa bàsica estatal.

2. L'aprovació d'aquests plans correspon al Consell de Govern, a proposta del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

Article 83. Plans de reequilibri

1. En cas d'incórrer en algun dels casos que preveu la normativa bàsica estatal per a l'elaboració d'un pla de reequilibri, l'Administració de la comunitat autònoma ha de formular el pla corresponent, amb el contingut i amb l'abast que estableix la normativa estatal esmentada.

2. L'aprovació d'aquests plans correspon al Consell de Govern, a proposta del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

Article 84. Tramitació dels plans economicofinancers i dels plans de reequilibri

1. Els plans economicofinancers i els plans de reequilibri s'han d'elaborar en els terminis que preveu la normativa bàsica estatal i, una vegada aprovats inicialment pel Consell de Govern, s'han de trametre al Consell de Política Fiscal i Financera perquè comprovi la idoneïtat de les mesures que s'hi inclouen i l'adequació de les previsions als objectius que s'hi fixen.

En cas que, d'acord amb aquesta normativa, el Consell de Política Fiscal i Financera requereixi la modificació del pla tramès inicialment, l'aprovació de la modificació que s'hagi de fer correspon igualment al Consell de Govern.

2. Els plans que aprovi el Consell de Govern, juntament amb els informes o els requeriments que hagi emès el Consell de Política Fiscal i Financera, s'han de trametre al Parlament de les Illes Balears.

Article 85. Plans d'ajust específics d'entitats instrumentals

1. Sens perjudici dels plans que, si s'escau, siguin exigibles d'acord amb els articles 82 a 84 anteriors, els ens que integren el sector públic instrumental de la comunitat autònoma en situació d'instabilitat pressupostària en els termes que preveuen els apartats 3 i 4 de l'article 4

d'aquesta llei, o amb fons propis negatius, han d'elaborar un pla d'ajust que garanteixi el compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària i equilibri patrimonial, l'aprovació del qual correspon al conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

2. Els plans d'ajust s'han d'elaborar en el mateix exercici pressupostari en què es determini la situació d'instabilitat i han d'incloure les previsions temporals concretes relatives a l'aprovació de les mesures que s'hi prevegin, a l'execució efectiva d'aquestes mesures i als informes de seguiment a què es refereix l'apartat 3 següent.

3. Correspon a la direcció general competent en matèria de pressuposts fer el seguiment dels plans d'ajust, per a la qual cosa pot demanar tota la informació que sigui rellevant a les entitats instrumentals i a la Intervenció General de la comunitat autònoma.

El seguiment dels plans s'ha de plasmar en els informes periòdics que s'hi prevegin, que ha de subscriure el director general competent en matèria de pressuposts amb el vistiplau del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

4. L'execució dels crèdits corresponents a transferències corrents i de capital de l'Administració de la comunitat autònoma a favor dels ens sotmesos a aquests plans d'ajust queda condicionada als informes favorables a què es refereix l'apartat anterior.

TÍTOL III TRESORERIA, ENDEUTAMENT I AVALS

CAPÍTOL I TRESORERIA

Article 86. Tresoreria de la comunitat autònoma

1. Constitueixen la Tresoreria de la comunitat autònoma tots els recursos financers, siguin doblers, valors o crèdits, tant per operacions pressupostàries com no pressupostàries, de titularitat de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears o dels seus organismes autònoms i de la resta d'entitats instrumentals que integren la hisenda pública.

2. Les disponibilitats de la Tresoreria i les seves variacions queden subjectes a intervenció i al règim de comptabilitat pública.

Article 87. Funcions de la Tresoreria General

Són funcions de la Tresoreria General, que exerceix la direcció general competent en matèria de tresoreria, les següents:

- a) Ingressar els drets de la comunitat autònoma, pagar-ne les obligacions i custodiar-ne els fons.
- b) Servir al principi d'unitat de caixa, mitjançant la centralització de tots els fons i els valors generats per operacions pressupostàries i extrapressupostàries.
- c) Distribuir en el temps i en el territori les disponibilitats necessàries per satisfer puntualment les obligacions.
- d) Respondre dels avals contrets conformement amb les disposicions que conté el capítol III d'aquest títol.
- e) Assumir les relacions amb els organismes competents de l'Administració de l'Estat i d'altres administracions públiques en l'àmbit de les relacions dineràries derivades dels ingressos i dels pagaments.
- f) Gestionar el deute públic i, en general, executar les operacions financeres inherents a l'endeutament de la comunitat autònoma.
- g) Registrar i custodiar les garanties dipositades.
- h) Coordinar i controlar la gestió de la tresoreria del conjunt de les entitats que integren el sector públic autonòmic, d'acord amb l'article 11 de la Llei 7/2010 i la normativa reglamentària que la desplega.

- i) Exercir les altres funcions que li atribueixi la normativa vigent i les que es derivin de les indicades anteriorment o s'hi relacionin.

Article 88. Pla de tresoreria

1. El conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts, a proposta del director general competent en matèria de tresoreria, ha d'aprovar un pla de tresoreria anual.

2. L'elaboració del pla de tresoreria correspon a la direcció general competent en matèria de tresoreria, i ha d'incloure la informació següent:

- a) Les previsions mensuals dels cobraments i dels pagaments que s'hagin de fer.
- b) L'estimació de les necessitats d'endeutament.
- c) Els criteris que s'han de tenir en compte per a l'ordenació dels pagaments, i també per a les propostes prèvies d'ordenació, a fi d'ajustar el ritme d'assumpció d'obligacions a les previsions de la tresoreria i a les prioritats corresponents, en el marc del que estableix l'article 89 següent.
- d) La informació específica relativa a les previsions de pagaments a creditors per operacions comercials de la comunitat autònoma i de la resta d'entitats que s'hagin d'incloure en el sector d'administracions públiques de la comunitat autònoma per aplicació de les regles del Sistema europeu de comptes nacionals i regionals, a fi de garantir el compliment dels terminis màxims que regulen les normatives estatal i europea en matèria de morositat comercial i en matèria de sostenibilitat financera, i també, si s'escau, les mesures que es prevegin per a la reducció del període mitjà de pagament als proveïdors.

3. Per elaborar el pla de tresoreria, la direcció general competent en matèria de tresoreria pot sol·licitar a les conselleries i als ens instrumentals del sector públic autonòmic les dades, les previsions i tota la documentació que calgui respecte dels pagaments i els cobraments d'aquests òrgans i ens, en la mesura que hi puguin tenir incidència.

4. Mitjançant resolució del director general competent en matèria de tresoreria les previsions a què fan referència les lletres a) i b) de l'apartat 2 anterior s'han d'actualitzar periòdicament al llarg de l'exercici, segons el ritme d'execució dels cobraments i dels pagaments i, en general, dels canvis que es produeixin en les previsions corresponents.

Article 89. Criteris per a l'ordenació dels pagaments

1. Les propostes d'ordenació de pagaments, i les ordres de pagament, s'han d'ajustar a les previsions del pla de tresoreria.

D'acord amb això, els òrgans competents per proposar les ordenacions de pagaments i l'ordenador dels pagaments han d'aplicar els criteris objectius que, respecte del ritme en l'assumpció d'obligacions i de les prioritats en el pagament, estableixi el pla de tresoreria.

2. En tot cas, el pla de tresoreria ha de recollir la prioritat absoluta en el pagament dels interessos i del capital del deute públic, i també, posteriorment, la prioritat de les nòmines del personal, de les càrregues de la Seguretat Social, dels deutes tributaris i dels deutes que resultin de resolucions judicials fermes, de les obligacions de naturalesa financera distintes del deute públic, dels deutes per operacions comercials i de les obligacions derivades de la prestació de serveis públics essencials, tenint en compte, així mateix i per a cada grup o categoria d'obligacions que estableixi el pla, els criteris de l'antiguitat de l'obligació i de la quantia, en el marc d'aquestes previsions generals.

3. Així mateix, les transferències corrents o de capital a favor d'entitats integrants del sector públic instrumental autonòmic s'han d'adequar a les necessitats efectives de tresoreria d'aquestes entitats.

Article 90. Informació sobre el compliment dels terminis de pagament als proveïdors

1. D'acord amb el que estableixi la normativa estatal, i amb la periodicitat que pertorqui, s'ha de publicar a la pàgina web de la conselleria competent en matèria d'hisenda i

pressuposts la informació sobre el compliment dels terminis de pagament als creditors per operacions comercials i, particularment, sobre el període mitjà de pagament als proveïdors regulat en les normatives estatal i europea aplicables en matèria de morositat comercial i en matèria de sostenibilitat financera.

2. La publicació i la tramesa de la informació que, si s'escau, s'hagi d'efectuar a l'Administració de l'Estat s'han de fer per mitjà de la Intervenció General de la comunitat autònoma.

3. A aquest efecte, la Intervenció General de la comunitat autònoma pot sol·licitar a les conselleries i als ens instrumentals del sector públic autonòmic les dades, les previsions i tota la documentació que calgui respecte dels pagaments d'aquests òrgans i ens, en la mesura que puguin tenir incidència en la informació que s'hagi de publicar o trametre a l'Administració de l'Estat.

Article 91. Comptes de la Tresoreria i altres normes de gestió

1. Amb caràcter general, els fons de la Tresoreria de la comunitat autònoma es poden canalitzar mitjançant comptes en el Banc d'Espanya o comptes en entitats financeres.

De la mateixa manera, es poden canalitzar els fons de les entitats instrumentals del sector públic autonòmic amb tresoreria pròpia, d'acord amb el que preveu l'article 11 de la Llei 7/2010 i en els termes que s'estableixin per ordre del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

2. Amb la finalitat d'optimitzar la gestió de la tresoreria, el conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts pot autoritzar el director general competent en matèria de tresoreria perquè subscrigui operacions a curt termini d'adquisició temporal d'actius financers amb rendiment fix o variable, en els mercats primaris o secundaris, amb les condicions de seguretat i de liquiditat que s'autoritzin. Aquestes operacions tenen caràcter no pressupostari, llevat dels rendiments i les despeses que se'n derivin, els quals s'han d'imputar al pressupost.

3. Correspon al director general competent en matèria de tresoreria l'obertura i la cancel·lació de comptes de titularitat de l'Administració de la comunitat autònoma o dels organismes autònoms amb qualsevol entitat de crèdit, designar les persones autoritzades per utilitzar-los i substituir aquestes persones per unes altres. En el cas d'obertura de comptes, se n'han d'especificar la finalitat i les condicions essencials d'ús.

L'obertura i la cancel·lació de comptes, i la designació i la substitució de les persones autoritzades per utilitzar-los, per part de la resta d'entitats del sector públic instrumental autonòmic, les ha d'autoritzar prèviament el director general competent en matèria de tresoreria.

4. Els contractes relatius a aquests comptes s'han de formalitzar per escrit i han de contenir una clàusula per la qual s'exclouï la facultat de compensació per part de l'entitat financera, i una altra en la qual es prevegi expressament, si s'escau, el benefici d'inembargabilitat dels fons públics al qual es refereix l'article 92 següent, sens perjudici de la impossibilitat de compensar unilateralment o d'embargar els fons públics que resulta de la legislació vigent, fins i tot en els casos en què manquin aquestes clàusules.

En l'àmbit de l'Administració de la comunitat autònoma i dels organismes autònoms, la subscripció dels contractes esmentats en el paràgraf anterior i de la resta de contractes derivats d'aquests comptes, com ara els contractes de targetes de debit, de crèdit o de prepagament, correspon al director general competent en matèria de tresoreria.

5. Els excedents transitoris de fons de les entitats integrants del sector públic instrumental autonòmic amb tresoreria pròpia resten sotmesos a les necessitats de la Tresoreria de la comunitat autònoma, sempre que, en el cas d'entitats de dret privat, rebin aportacions de l'Administració de la comunitat autònoma o d'altres entitats instrumentals de dret públic per sufragar el seu dèficit d'explotació.

Mitjançant una ordre del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts s'ha de regular el règim aplicable a les operacions per les quals aquestes entitats hagin de col·locar

els seus excedents en comptes de la Tresoreria de la comunitat autònoma, i també el règim de la devolució que hi pertoqui.

Article 92. Inembargabilitat dels fons públics dels ens del sector públic administratiu

En tot cas, formen part dels béns i els drets inembargables als quals es refereix l'article 2.2 d'aquesta llei els fons corresponents a la Tresoreria de l'Administració de la comunitat autònoma i dels seus organismes autònoms, i també els fons de la resta d'entitats instrumentals que integren el sector públic administratiu sotmeses al principi d'especialitat dels crèdits pressupostaris.

Article 93. Instruments de pagament i d'ingrés de la Tresoreria

1. Els ingressos a favor de l'Administració de la comunitat autònoma i dels organismes autònoms es poden fer al Banc d'Espanya, a les caixes de la Tresoreria i a les entitats de crèdit col·laboradores o autoritzades per fer-ho, mitjançant efectiu, girs, transferències, xecs o qualsevol altre instrument de pagament admès en el comerç, bancari o no bancari, d'acord amb les normes de desplegament que s'estableixin mitjançant una ordre del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

2. L'Administració de la comunitat autònoma i els seus organismes autònoms poden, així mateix, pagar les seves obligacions per qualsevol dels mitjans a què es refereix l'apartat anterior, en els termes que s'estableixin mitjançant una ordre del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts, sens perjudici de donar preferència al sistema de pagament mitjançant transferència als comptes oberts en les entitats de crèdit pels perceptors corresponents.

CAPÍTOL II ENDEUTAMENT

Article 94. Deute financer de la comunitat autònoma

El deute financer de la comunitat autònoma està format pel conjunt de capitals rebuts per mitjà de l'emissió de deute públic, de la formalització d'operacions de crèdit, de la subrogació en les obligacions financeres resultants de l'endeutament d'un tercer o, en general, de qualsevol altre tipus d'operació financera subscrita per l'Administració de la comunitat autònoma o pels seus organismes autònoms amb la finalitat essencial de finançar despeses de la comunitat autònoma.

Article 95. Normes generals aplicables a l'endeutament de la comunitat autònoma

1. L'Administració de la comunitat autònoma pot recórrer a l'endeutament a curt i a llarg termini, per mitjà de l'apel·lació al crèdit privat o d'emissió de deute públic, en el marc de l'article 132 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, i d'acord amb els requisits i les condicions que s'assenyalen en aquest capítol; en la Llei Orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes; en la Llei Orgànica 2/2012; i en la resta de normativa aplicable.

L'endeutament a llarg termini que, d'acord amb la normativa esmentada en el paràgraf anterior, hagi de finançar inversions, s'ha de destinar a la realització de despeses per operacions de capital o per operacions financeres del pressupost de l'Administració de la comunitat autònoma.

2. Les lleis anuals de pressuposts generals de la comunitat autònoma o, si s'escau, les lleis de concessió de crèdits extraordinaris o suplementaris han de fixar l'import màxim de variació del saldo del deute viu de l'exercici i la finalitat de l'endeutament corresponent. Aquest límit és efectiu al tancament de l'exercici i es pot sobrepassar al llarg d'aquest.

Sens perjudici d'això, la llei pot autoritzar el Govern de les Illes Balears perquè recorri a l'endeutament fins al límit màxim que resulti de les autoritzacions que atorgui

l'Administració de l'Estat en el marc de la normativa a què fa referència l'apartat 1 d'aquest article, amb les modificacions pressupostàries que, si s'escau, pertoquin respecte de l'import que hagi autoritzat inicialment el Parlament de les Illes Balears.

3. En tot cas, les operacions d'endeutament de la comunitat autònoma s'han de coordinar amb la política d'endeutament del conjunt de l'Estat espanyol en el si del Consell de Política Fiscal i Financera.

4. La intervenció d'un fedatari públic només és preceptiva quan així ho disposi expressament la legislació aplicable. En tot cas, no és preceptiva per a les operacions d'apel·lació al crèdit privat amb entitats financeres legalment establertes.

5. Per concertar operacions de crèdit a l'estranger i per emetre deute públic és necessària, en tot cas, l'autorització de l'Estat.

Als efectes d'aquesta autorització, no es consideren finançament exterior les operacions de concertació o emissió denominades en euros que es facin en l'àmbit territorial dels països pertanyents a la Unió Europea.

6. Correspon al Consell de Govern, a proposta del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts:

- a) Aprovar les condicions bàsiques d'emissió del deute públic o de concertació d'operacions de crèdit, dins els límits autoritzats per la llei del Parlament de les Illes Balears a què fa referència l'apartat 2 d'aquest article.
- b) Acordar que es puguin contractar crèdits pont mentre es tramiten les concertacions d'operacions de crèdit a llarg termini.
- c) Acordar que es converteixi deute públic de la comunitat autònoma per aconseguir-ne, exclusivament, una millor administració, sempre que no s'alteri cap condició essencial de les emissions convertides ni es perjudiquin els drets econòmics dels titulars.
- d) Acordar que es concertin operacions voluntàries d'amortització, bescanvi, conversió, pròrroga, intercanvi financer, canvi en la forma de representació i altres d'anàlogues que suposin modificacions de qualsevol de les condicions de les operacions que integren les operacions d'endeutament de la comunitat autònoma.
- e) Acordar, en les operacions d'endeutament exterior, que es convenguin les clàusules i les condicions usals en aquestes operacions, i també, excepcionalment, la submissió a arbitratge o la remissió a una legislació o a tribunals estrangers.
- f) Acordar la subrogació en les obligacions financeres resultants de l'endeutament d'un tercer.

7. Un cop acordada la concertació d'una operació d'endeutament a llarg termini es pot tramitar la contractació d'un crèdit pont, el qual s'ha de cancel·lar quan es formalitzi definitivament l'operació d'endeutament inicialment acordada. Els crèdits pont tenen la consideració d'operació accessòria de l'operació d'endeutament principal, i per extingir, i, per tant, no tenen la consideració d'operació de tresoreria de les que regula l'article 97 següent, per la qual cosa no queden subjectes als límits establerts per a aquest tipus d'operacions.

8. Correspon al conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts fer totes les operacions necessàries per concertar l'endeutament i els derivats financers a què fa referència l'article 98 següent en les condicions més favorables, i, amb això, determinar les condicions finals de totes aquestes operacions financeres en el marc de les condicions bàsiques aprovades pel Consell de Govern.

9. D'acord amb les condicions que es determinin reglamentàriament, les operacions d'amortització anticipada per renegociació o refinançament d'operacions d'endeutament de la comunitat autònoma que acordi el Consell de Govern s'han de comptabilitzar transitòriament, tant les operacions noves que es concertin com les que es cancel·lin anticipadament, en els comptes no pressupostaris que determini la Intervenció General de la comunitat autònoma. En tot cas, se n'ha de traspassar el saldo net al pressupost de la

comunitat autònoma al tancament de l'exercici, amb les adaptacions pressupostàries prèvies necessàries.

Article 96. Règim jurídic del deute públic

1. El deute públic de la comunitat autònoma es pot representar mitjançant anotacions en compte, títols valors o qualsevol altre document que formalment el reconegui. En tot cas, els títols o instruments representatius d'aquest deute públic estan subjectes, en allò que no estableix aquesta llei, a les normes que hi siguin aplicables segons la modalitat i les característiques, i gaudeixen dels mateixos beneficis que el deute públic de l'Estat.

2. L'obligació de pagar els interessos del deute públic i la de tornar els capitals que s'hagin de reemborsar prescriuen als cinc anys, termini comptador, respectivament, des del venciment dels interessos i des del dia de la crida a reembossament. Això no obstant, quan els capitals cridats a reembossament estiguin afectes a fiances constituïdes davant la Tresoreria de la comunitat autònoma, el termini de prescripció de l'obligació de reembossament comença a comptar des de la data en què, amb coneixement de la persona interessada, deixi de ser necessària la fiança o se n'acordi l'aixecament.

En els casos de crida a la conversió o bescanvi obligatori, l'obligació de reembossament del capital prescriu als deu anys comptadors des del darrer dia del termini establert per a l'operació.

3. En tot cas, els capitals del deute públic prescriuen als vint anys si el titular no n'ha percebut l'interès ni ha duit a terme cap acte davant la hisenda de la comunitat autònoma que impliqui l'exercici del seu dret.

Article 97. Normes específiques sobre l'endeutament a curt termini

1. En el marc del que estableix l'article 95 anterior, el Govern de les Illes Balears pot fer operacions de crèdit, amb l'apel·lació al crèdit públic o privat, per un termini no superior a un any amb l'objectiu de cobrir els desfasaments transitoris de tresoreria, sempre que la suma total d'aquestes operacions no ultrapassi el 20 % de l'import dels crèdits per a despeses autoritzats en la llei anual de pressuposts generals de la comunitat autònoma.

Si és necessari excedir aquest límit, el Govern de les Illes Balears requereix l'autorització del Parlament de les Illes Balears.

2. En tot cas, l'import de les operacions de tresoreria que formalitzi el Govern de les Illes Balears, directament o per mitjà de l'Agència Tributària de les Illes Balears, amb la finalitat d'anticipar la presumible recaptació dels drets dels ens locals de les Illes Balears que hagin delegat o encarregat la gestió recaptatòria dels seus ingressos, no s'ha de computar als efectes del límit que preveu aquest apartat.

Article 98. Operacions de derivats financers

El Govern de les Illes Balears pot concertar derivats financers o de cobertura de riscos sobre el deute viu de les operacions d'endeutament formalitzades. El resultat d'aquestes operacions s'ha de comptabilitzar transitòriament en comptes no pressupostaris i, posteriorment, abans de dia 31 de desembre de cada any, en el pressupost de despeses o d'ingressos per l'import del saldo que resulti de totes les operacions de cobertura.

Article 99. Endeutament dels organismes autònoms

Excepcionalment, els organismes autònoms amb pressupost propi poden recórrer a l'endeutament a curt o a llarg termini de la manera que preveuen els articles 101 i 102 d'aquesta llei per a la resta d'entitats que integren el sector públic instrumental autonòmic i en el marc de l'article 12 de la Llei 7/2010.

Article 100. Producte de les operacions d'endeutament

El producte que s'obtingui de les operacions d'endeutament de qualsevol classe de l'Administració de la comunitat autònoma o dels organismes autònoms, excepte les

operacions de refinançament i les de subrogació, s'ha d'ingressar a la Tresoreria de la comunitat autònoma i s'ha d'aplicar íntegrament al pressupost de la comunitat autònoma o de l'organisme autònom amb pressupost propi corresponent, llevat de les operacions de tresoreria a què es refereix l'article 97 d'aquesta llei, les quals s'han de comptabilitzar en comptes no pressupostaris.

Article 101. Endeutament d'altres entitats instrumentals no integrants de la hisenda pública

1. Les necessitats de finançament aliè de la resta d'entitats instrumentals no integrants de la hisenda pública s'han de cobrir, amb caràcter general, per mitjà dels préstecs que preveu l'article 102 següent, sens perjudici que, excepcionalment, puguin rebre les bestretes extraordinàries a què fa referència l'article 102 esmentat o concertar operacions de crèdit a curt o a llarg termini amb entitats financeres, d'acord amb les normes generals que estableix l'article 12 de la Llei 7/2010 i les específiques que prevegin les lleis anuals de pressuposts generals de la comunitat autònoma.

En tot cas, la formalització d'aquestes entitats de qualsevol operació que s'hagi de considerar deute de la comunitat autònoma als efectes del Reglament (CE) núm. 479/2009 del Consell, de 25 de maig de 2009, relatiu a l'aplicació del Protocol sobre el procediment aplicable en cas de dèficit excessiu, annex al Tractat constitutiu de la Comunitat Europea, requereix l'autorització prèvia del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

L'atorgament de l'autorització ha de tenir en compte, en tot cas, els límits que es deriven de les autoritzacions que atorguin a la comunitat autònoma els òrgans competents de l'Administració de l'Estat en el marc de la Llei Orgànica 8/1980 i de la Llei Orgànica 2/2012.

2. D'altra banda, aquestes entitats han d'informar la direcció general competent en matèria de tresoreria de les operacions d'endeutament i de tresoreria que formalitzin i de les disposicions de fons que efectuïn, i també, pel que fa a les operacions d'endeutament, de l'aplicació dels fons corresponents.

3. Així mateix, en el mes següent a l'aprovació dels pressuposts generals de la comunitat autònoma i d'acord amb l'article 11.4 de la Llei 7/2010, aquestes entitats han de trametre a la direcció general competent en matèria de tresoreria un pla financer anual d'ingressos i de despeses, amb detall mensual, que ha de recollir els projectes prevists en els pressuposts corresponents que es proposin finançar amb el producte de les operacions d'endeutament.

4. El que disposa aquest article és aplicable a la resta d'entitats que s'hagin d'incloure en el sector d'administracions públiques de la comunitat autònoma de les Illes Balears per aplicació de les regles del Sistema europeu de comptes nacionals i regionals, d'acord amb el que estableixen l'article 1.4 d'aquesta llei i l'apartat 1 de la disposició addicional primera de la Llei 7/2010.

Article 102. Préstecs reintegrables i bestretes extraordinàries

1. El Consell de Govern, a proposta conjunta del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts i del conseller sectorial competent per raó de la matèria, i amb l'informe previ de la direcció general competent en matèria de tresoreria, pot concedir préstecs reintegrables a les entitats del sector públic instrumental autonòmic, i també a altres entitats per raons especials d'interès públic, amb la imputació pressupostària corresponent.

De la mateixa manera, el Consell de Govern pot concedir bestretes extraordinàries a favor únicament d'entitats instrumentals del sector públic autonòmic, amb imputació en aquest cas a comptes no pressupostaris.

2. L'acord del Consell de Govern pel qual es concedeixin els préstecs o les bestretes a què es refereix l'apartat anterior ha de fixar les condicions aplicables a cada operació, sens

perjudici de les condicions i dels requisits que, amb caràcter general, es fixin reglamentàriament.

En tot cas, la devolució de les bestretes extraordinàries s'ha de fer en el mateix exercici pressupostari en què tengui lloc la concessió. Així mateix, d'acord amb el que preveu l'article 53 d'aquesta llei, el conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts pot declarar indisponibles crèdits de la secció pressupostària competent per raó de la matèria per l'import màxim de la bestreta i fins que tengui lloc la devolució.

3. El que estableixen els apartats anteriors d'aquest article no és aplicable a les operacions de refiançament que preveu l'article 104.4, les quals s'han de regir pel decret específic de desplegament i pels convenis a què es refereix l'article esmentat.

En tot cas, els instruments jurídics indicats en el paràgraf anterior que regulin la manera d'instrumentar aquestes operacions de refiançament poden preveure que es concedeixin bestretes a les societats de garantia recíproca, encara que no formin part del sector públic instrumental autonòmic, i que el reintegrament d'aquestes bestretes es faci en un exercici posterior a l'any en què es concedeixin.

CAPÍTOL III AVALS

Article 103. Règim general

1. Les garanties constituïdes per l'Administració de la comunitat autònoma han de revestir necessàriament la forma d'aval de la Tresoreria General.

2. Les lleis anuals de pressuposts generals de la comunitat autònoma han de fixar l'import total dels avals que pot concedir l'Administració de la comunitat autònoma i el límit màxim que, respecte de l'import total autoritzat, pugui assolir individualment cada aval.

No s'han d'imputar a aquests límits els avals que es prestin amb motiu del refinançament o la substitució d'operacions de crèdit, en la mesura que impliquin cancel·lació d'aval concedits abans.

3. Correspon al Consell de Govern, en el marc de les previsions de la llei anual de pressuposts generals de la comunitat autònoma:

- a) Autoritzar la concessió d'aval a favor de les entitats locals o de les entitats instrumentals a què fa referència l'article 1.4 d'aquesta llei, i determinar-ne les característiques generals.
- b) Determinar la comissió que, si s'escau, la concessió d'aval hagi de meritjar a favor de l'Administració de la comunitat autònoma.
- c) Acordar la possible submissió a arbitratge o la remissió a una legislació o a tribunals estrangers, pel que fa als avals que garanteixin operacions de crèdit subscrites a l'exterior.
- d) Fixar, si s'escau, mecanismes per limitar el risc d'execució dels avals que es concedeixin.

4. El procediment per concedir els avals i la documentació necessària per formalitzar-los s'han de determinar reglamentàriament, en el marc del que preveu l'article 105 següent.

5. La Tresoreria General de la comunitat autònoma ha de respondre de l'obligació principal garantida i, si s'escau, dels interessos corresponents, només quan s'acrediti l'incompliment voluntari del deutor principal.

Els avals es presumeixen atorgats amb caràcter subsidiari, excepte en cas que en la concessió es disposi expressament una altra cosa.

Així mateix, només es pot renunciar al benefici d'excussió a què es refereix l'article 1830 del Codi Civil quan el beneficiari de l'aval sigui un dels ens instrumentals del sector públic autonòmic a què fa referència l'article 1.3 d'aquesta llei.

6. La Intervenció General de la comunitat autònoma ha de controlar, mitjançant procediments d'auditoria, les actuacions finançades amb crèdits avalats per la comunitat autònoma.

Article 104. Operacions susceptibles de ser avalades

1. L'Administració de la comunitat autònoma pot avalar les obligacions derivades de les operacions de crèdit que subscriuguin amb entitats financeres legalment establertes les entitats integrants del sector públic instrumental autonòmic a les quals fa referència l'article 1.3, i també, excepcionalment, les que subscriuguin les entitats locals de les Illes Balears o les entitats instrumentals a què fa referència l'article 1.4, ambdós d'aquesta llei.

Així mateix, la comunitat autònoma pot prestar un segon aval sobre els avals o, en general, sobre les fiances que concedeixi qualsevol de les entitats a què es refereix el paràgraf anterior.

2. L'aval es pot estendre a l'import total de les obligacions resultants de l'operació de crèdit o del primer aval o es pot limitar a una part d'aquestes obligacions, tenint en compte, especialment, el grau de participació de la comunitat autònoma en l'entitat avalada.

Així mateix, els avals que es concedeixin es poden fer extensius a operacions de derivats financers formalitzats per l'entitat avalada.

3. L'Administració de la comunitat autònoma pot prestar també un segon aval sobre els avals concedits per les societats de garantia recíproca a favor d'empreses privades o grups d'empreses, quan aquestes empreses siguin socis participants d'aquelles societats i, a més, es compleixin les condicions següents:

- a) Que els crèdits que s'han d'avaluar tinguin com a única finalitat finançar operacions de reconversió, reestructuració o creació d'empreses.
- b) Que un pla de viabilitat demostrï, a judici del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts, les possibilitats de la inversió.

4. Així mateix, l'Administració de la comunitat autònoma pot subscriure convenis de refiançament amb societats de garantia recíproca els socis participants de les quals siguin petites i mitjanes empreses que duguin a terme la seva activitat principal en el territori de les Illes Balears.

El Consell de Govern, a proposta del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts, ha d'establir mitjançant un decret les condicions d'aquests convenis, l'eficàcia dels quals ha de restar condicionada a l'existència i la suficiència dels crèdits que, si s'escau, siguin necessaris per atendre el compliment de les obligacions que se'n derivin.

En tot cas, la quantia refiançada no pot excedir, individualment, el 75 % de la garantia concedida per la societat de garantia recíproca per a cada operació, ni tampoc, en conjunt, el 2 % de la xifra total dels crèdits inicials per a despeses dels pressuposts de cada any, i la quantia esmentada no pot computar a l'efecte de l'import total dels avals a què es refereix l'article 103.2 anterior.

Article 105. Normes de procediment

1. La direcció general competent en matèria de tresoreria ha de tramitar la concessió i la cancel·lació d'avalos d'acord amb els procediments que s'estableixin reglamentàriament.

2. La competència per concedir i formalitzar els avals correspon al conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts, en el marc, si s'escau, de l'autorització corresponent del Consell de Govern i dins els límits establerts en aquesta llei i en la llei anual de pressuposts generals de la comunitat autònoma.

3. Les quanties que, si s'escau, tinguin dret a cobrar l'Administració de la comunitat autònoma com a conseqüència tant de l'atorgament de l'aval com de la seva eventual execució constitueixen ingressos de dret públic, i s'han d'exigir per mitjà dels procediments que preveu l'article 19 d'aquesta llei.

Article 106. Concessió d'aval a càrrec d'organismes autònoms

1. Excepcionalment, els organismes autònoms dependents de l'Administració de la comunitat autònoma, amb l'informe favorable de la conselleria d'adscripció i amb l'autorització prèvia del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts, poden prestar avals dins els límits que fixi a aquest efecte la llei de pressuposts generals de la comunitat autònoma per a cada exercici.

2. La concessió, la cancel·lació i l'execució d'aquests avals s'han de regir per les mateixes normes que, per a l'Administració de la comunitat autònoma, s'estableixen en els articles anteriors d'aquest capítol, sens perjudici de les particularitats procedimentals i orgàniques corresponents.

En tot cas, la concessió d'aval a càrrec dels organismes autònoms resta sotmesa a l'autorització prèvia i al règim de comunicacions posteriors a què fan referència els paràgrafs segon i tercer de l'article 107.1 següent per a la resta d'entitats instrumentals del sector públic autonòmic.

3. Els segons avals que, si s'escau i d'acord amb el que preveu el segon paràgraf de l'article 104.1 anterior, presti l'Administració de la comunitat autònoma sobre els avals que concedeixin els organismes autònoms no s'han de computar als efectes del límit màxim que estableixi la llei anual de pressuposts generals per als avals imputables a la Tresoreria de la comunitat autònoma.

Article 107. Prestació de garanties per altres ens del sector públic instrumental autonòmic

1. Els ens instrumentals a què fan referència els apartats 3 i 4 de l'article 1 d'aquesta llei, distints dels organismes autònoms, poden prestar fiances, inclosos, si escau, avals, en el marc de la normativa aplicable a cadascun d'aquests ens, per garantir el compliment de les obligacions derivades de les operacions de crèdit que les persones físiques o jurídiques, privades o públiques, subscriuguin amb entitats financeres legalment establertes, sempre que hi concorrin raons d'interès públic directament relacionades amb l'àmbit d'actuació propi de cada ens i es verifiquin els requisits que estableixen aquest article i l'article 12.3 de la Llei 7/2010.

En tot cas, la concessió de fiances per part d'aquests ens en els termes prevists en el paràgraf anterior requereix l'autorització prèvia del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

Així mateix, tots aquests ens han d'informar la direcció general competent en matèria de tresoreria de les fiances que formalitzin, i també de l'execució o cancel·lació.

2. En aquests casos, els segons avals que, si s'escau i d'acord amb el que preveu el segon paràgraf de l'article 104.1 anterior, presti l'Administració de la comunitat autònoma sobre els avals o, en general, sobre les fiances que concedeixin aquests ens s'han de computar als efectes del límit màxim que estableixi la llei anual de pressuposts generals per als avals imputables a la Tresoreria de la comunitat autònoma.

TÍTOL IV CONTROL INTERN I COMPTABILITAT PÚBLICA

CAPÍTOL I NORMES GENERALS RELATIVES A LA INTERVENCIÓ GENERAL

Article 108. Funcions de la Intervenció General

La Intervenció General de la comunitat autònoma té les funcions inherents a la seva condició d'òrgan de control intern de la gestió econòmicofinancera del sector públic de la

comunitat autònoma, mitjançant l'exercici de la funció interventora i del control financer, i d'òrgan director i gestor de la comptabilitat pública de la comunitat autònoma.

Article 109. Adscripció i estructura de la Intervenció General

1. La Intervenció General de la comunitat autònoma, com a òrgan al qual s'atribueixen les funcions a què es refereix l'article 108 anterior, s'adscriu a la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts, sens perjudici de la seva autonomia funcional plena respecte dels òrgans i les entitats subjectes al seu control.

2. L'estructura i les funcions de la Intervenció General s'han de desplegar mitjançant un decret del Consell de Govern, a proposta del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts, i amb un informe previ de l'interventor general, en el qual es pot proposar, en particular, que la Intervenció General s'estructuri en intervencions adjuntes i en intervencions delegades.

3. Les competències que atribueix aquesta llei a la Intervenció General i, en particular, la funció interventora, les ha d'exercir, en l'àmbit territorial de les Illes Balears, l'interventor general i el personal de l'escala d'intervenció del cos superior de la comunitat autònoma.

CAPÍTOL II CONTROL INTERN

SECCIÓ 1a EXERCICI DEL CONTROL INTERN

Article 110. Objectius del control intern de la gestió econòmicofinancera

Els objectius del control intern que regula aquest capítol són els següents:

- a) Verificar el compliment de la normativa aplicable en la gestió que és objecte del control.
- b) Verificar el registre i la comptabilització adequats de les operacions.
- c) Avaluar que l'activitat i els procediments es duen a terme d'acord amb el principi de bona gestió financera i, especialment, d'acord amb els principis que estableix la Llei Orgànica 2/2012.
- d) Verificar el compliment dels objectius assignats als centres gestors de despesa, d'acord amb els pressuposts generals de la comunitat autònoma.

Article 111. Formes d'exercici

El control intern de la gestió econòmicofinancera del sector públic de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'ha de dur a terme mitjançant l'exercici de la funció interventora i del control financer en els termes prevists en aquesta llei i en la normativa reglamentària que la desplegui.

Article 112. Àmbit d'aplicació

1. La funció interventora regulada en la secció segona d'aquest capítol és aplicable a l'Administració de la comunitat autònoma i a les entitats instrumentals que integren el sector públic administratiu, a excepció de la Universitat de les Illes Balears i dels consorcis, llevat que la llei de creació de l'entitat prevegi que hi és aplicable exclusivament el control financer.

2. Les funcions de control intern de la gestió econòmicofinancera de les entitats instrumentals que integren el sector públic empresarial i fundacional, i també dels consorcis, s'han d'exercir mitjançant les tècniques de control financer que preveu l'apartat 5 d'aquest article i les que regula la secció tercera d'aquest capítol.

3. Això no obstant, el Consell de Govern, a proposta del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts i amb l'informe previ de la Intervenció General, pot

acordar que el control financer propi dels ens a què es refereix l'apartat 2 anterior o dels organismes per als quals així es prevegi en la llei de creació en els termes indicats en el darrer incís de l'apartat 1 d'aquest article sigui substituït per la funció interventora, amb l'abast que es determini en cada cas.

El que estableix el paràgraf anterior no és aplicable a les personificacions de dret privat, sens perjudici del que preveu l'article 19.e) de la Llei 7/2010.

4. Així mateix, el control financer es pot exercir respecte de l'Administració de la comunitat autònoma i de qualsevol altre ens dels que preveu l'article 1.3 d'aquesta llei, i també respecte de les persones físiques i jurídiques, privades o públiques, que percebin subvencions, préstecs, avals i altres ajuts de l'Administració de la comunitat autònoma o de qualsevol de les entitats instrumentals del sector públic autonòmic.

5. El control financer s'ha d'exercir, principalment, mitjançant tècniques d'auditoria. Això no obstant, el Consell de Govern, a proposta conjunta del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts i del conseller sectorial corresponent, i amb l'informe previ de la Intervenció General, pot acordar que s'apliqui el control financer permanent respecte de tota l'activitat de l'ens o d'algunes àrees de gestió, atesos el volum i l'activitat de l'ens o qualsevol altre motiu que ho justifiqui, i també, a proposta en aquest cas del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts, pot acordar la creació d'un servei específic i especialitzat de la Intervenció General d'acord amb la disposició addicional setena de la Llei 7/2010.

Article 113. Principis aplicables a l'exercici del control intern i prerrogatives

1. La Intervenció General de la comunitat autònoma de les Illes Balears, en l'exercici de les funcions de control intern, se sotmet als principis d'autonomia funcional, jerarquia interna i procediment contradictori.

2. El principi d'autonomia plena en l'exercici del control intern implica que els funcionaris que el duguin a terme tenen independència funcional respecte dels titulars dels òrgans i les entitats la gestió dels quals controlin, i han d'ajustar les seves actuacions a les instruccions que amb aquesta finalitat dictin els òrgans competents de la Intervenció General.

3. El procediment contradictori regeix la solució de les diferències que es presentin en l'exercici del control, en la modalitat de la funció interventora, i es materialitza mitjançant el procediment que preveu l'article 119 d'aquesta llei.

En l'àmbit del control financer, l'abast del procediment contradictori és el que estableixen l'article 125 i els següents d'aquesta llei i la normativa reglamentària de desplegament que regula el procediment per emetre els informes corresponents.

4. Els funcionaris que duguin a terme el control intern poden sol·licitar als òrgans competents, quan la naturalesa de l'acte, el document o l'expedient que s'hagi d'intervenir així ho requereixi, els assessoraments o els informes jurídics i tècnics que estimin convenients, i també els antecedents necessaris per al bon exercici de la funció de control. Quan els assessoraments i els informes s'hagin de sol·licitar a òrgans la competència dels quals s'estengui a tota l'Administració de la comunitat autònoma o a l'entitat instrumental corresponent, els ha de sol·licitar, en tot cas, l'interventor general.

5. Correspon a la Intervenció General de la comunitat autònoma, com a centre director del control intern:

- a) Establir, per mitjà d'instruccions, les pautes o els criteris d'actuació pels quals s'han de regir els òrgans i les unitats administratives jeràrquicament dependents, i, si s'escau, les unitats de gestió econòmica i la resta d'unitats que les hagin de complir per raó de les tasques que desenvolupen.
- b) Promoure l'exercici de la potestat reglamentària en matèria de control intern.
- c) Definir els procediments de caràcter economicofinancer en allò que afecti l'exercici de les seves competències en matèria de control intern.

- d) Determinar els requeriments funcionals i els procediments informàtics dels sistemes d'informació en matèria de control intern.
- e) Interposar recursos i reclamacions en els casos en què la normativa reguladora així ho prevegi.

Article 114. Col·laboració amb el personal que exerceix la funció de control intern

1. Les autoritats, sigui quina sigui la seva naturalesa, els caps o directors d'oficines públiques, els de les entitats integrants del sector públic autonòmic i els que, en general, exerceixin funcions públiques o duguin a terme la seva feina en aquestes entitats, han de prestar als funcionaris encarregats del control intern el suport, el concurs, l'auxili i la col·laboració que calguin, i els han de proporcionar la documentació i la informació necessària per fer el control.

2. Qualsevol persona física o jurídica, pública o privada, està obligada a proporcionar, amb el requeriment previ de l'òrgan de control de la Intervenció General actuant, qualsevol mena de dades, informes o antecedents, deduïts directament de les seves relacions econòmiques, professionals o financeres amb altres persones, amb transcendència per a les actuacions de control que exerceixi.

SECCIÓ 2a LA FUNCIO INTERVENTORA

Article 115. Definició

1. La funció interventora té per objectiu controlar, abans que s'aprovin, tots els actes que puguin donar lloc al reconeixement de drets o d'obligacions de contingut econòmic, i també els cobraments i els pagaments que se'n derivin, i la inversió i l'aplicació en general dels fons públics i les modificacions pressupostàries, per assegurar que aquests actes s'ajusten a les disposicions aplicables en cada cas.

No obstant això, la fiscalització prèvia dels actes que donin lloc al reconeixement dels drets i la dels cobraments s'han de substituir per les comprovacions inherents a l'anotació comptable d'aquestes operacions i pel control financer.

2. Quan en els procediments de gestió que donin lloc als actes, els documents o els expedients de contingut econòmic objecte de control participin diferents administracions públiques, la funció interventora de la Intervenció General de la comunitat autònoma s'ha de limitar a les actuacions que es produeixin dins l'àmbit de les entitats subjectes a aquesta funció de control intern.

Article 116. Extensió de la funció interventora

L'exercici de la funció interventora comprèn:

- a) La fiscalització prèvia dels expedients de modificació de crèdit, amb l'abast que es determini reglamentàriament.
- b) La fiscalització prèvia de tots els actes, els documents o els expedients susceptibles de produir obligacions de contingut econòmic, en les fases d'autorització de la despesa, disposició o compromís de la despesa, i reconeixement de l'obligació i proposta de pagament.
Aquesta fiscalització prèvia es pot efectuar mitjançant procediments de mostreig.
D'altra banda, aquesta fiscalització prèvia es pot substituir pel control financer en els casos en què així es determini reglamentàriament.
- c) La fiscalització prèvia dels moviments de fons i de valors, o dels actes susceptibles de produir-los, quan així es determini reglamentàriament.
- d) La intervenció material dels pagaments que no s'hagin ordenat i tramitat per procediments automàtics.

- e) La intervenció de l'aplicació o de l'ús dels fons públics, que comprèn la comprovació material de les obres, dels subministraments, de les adquisicions i dels serveis; la comprovació material o, si escau, documental de les subvencions de capital en els termes que preveu la legislació específica; i l'examen documental dels comptes justificatius dels pagaments per justificar.
- f) La comprovació, a efectes pressupostaris i d'inventari, dels efectius de personal i de les existències de metàl·lic, valors i altres béns de la comunitat autònoma.

Article 117. Exclusió de la fiscalització prèvia i fiscalització prèvia limitada

1. No està sotmesa a la fiscalització prèvia prevista en l'article anterior l'aprovació dels actes, els documents o els expedients susceptibles de produir obligacions de contingut econòmic, o moviments de fons i valors, que es determinin reglamentàriament, per raó de la naturalesa o la quantia.

2. El Consell de Govern, a proposta del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts i amb l'informe previ de la Intervenció General, pot limitar la fiscalització prèvia a comprovar els requisits bàsics següents:

- a) L'existència de crèdit pressupostari adequat a la naturalesa de la despesa, i suficient, o la imputació comptable adequada en cas d'operacions no pressupostàries.
- b) La competència de l'òrgan que genera la despesa o l'obligació.
- c) El compliment de les normes aplicables als expedients relatius a despeses de caràcter pluriennal i a despeses estructurals.
- d) El compliment de les normes sobre publicitat i concurrència aplicables als expedients de despesa corresponents.
- e) Els altres aspectes que, per la seva transcendència en el procés de gestió, així es determinin per a cada tipus d'expedient de despesa, a proposta de la Intervenció General de la comunitat autònoma.

3. Les despeses o obligacions exemptes de fiscalització prèvia o sotmeses a fiscalització prèvia limitada poden ser objecte de control financer, amb la finalitat de verificar que s'ajusten a les disposicions aplicables en cada cas i de determinar el grau de compliment de la legalitat en la gestió dels crèdits pressupostaris pel que fa als aspectes no comprovats en la fiscalització prèvia limitada.

L'òrgan interventor que en dugui a terme la fiscalització posterior ha d'emetre un informe en el qual s'han de fer constar totes les observacions i les conclusions que es dedueixin d'aquesta fiscalització.

Article 118. Formulació d'objeccions i efectes

1. En cas que l'òrgan interventor es manifesti en desacord amb el fons o amb la forma dels actes, els expedients o els documents examinats, ha de formular les objeccions per escrit, amb expressió dels fonaments jurídics en què es basi el seu criteri.

2. Si l'objecció afecta l'autorització o la disposició de despeses, el reconeixement d'obligacions o l'ordenació de pagaments, s'ha de suspendre la tramitació de l'expedient, fins que s'esmeni o resolgui l'objecció, en els casos següents:

- a) Quan l'objecció es refereixi a expedients de modificació de crèdit.
- b) Quan l'objecció es refereixi a la insuficiència o la manca d'adequació del crèdit.
- c) Quan l'objecció es derivi d'irregularitats no esmenables en la documentació justificativa de les ordres de pagament o quan el dret del perceptor no quedi prou justificat.
- d) Quan l'objecció es refereixi a la falta de requisits o tràmits essencials en l'expedient, o quan s'aprecii la possibilitat de pèrdues econòmiques greus si l'expedient segueix el seu curs.

e) Quan l'objecció es derivi de comprovacions materials d'obres, adquisicions, subministraments, serveis o programes d'investigació.

3. Quan l'òrgan al qual es dirigeixin les objeccions les accepti, ha d'esmenar les deficiències que hagi observat la Intervenció i ha de trametre novament l'expedient a l'òrgan interventor perquè n'emeti un informe favorable.

4. La Intervenció pot emetre un informe favorable en els casos en què els requisits o els tràmits incomplets no es considerin essencials per resoldre el procediment i siguin esmenables, i l'eficàcia de l'informe s'ha d'entendre condicionada a l'esmena posterior d'aquests requisits o tràmits, esmena de la qual s'ha de donar compte per escrit a la Intervenció.

5. Sens perjudici de la possibilitat de formular objeccions, l'òrgan interventor competent pot formular les observacions complementàries que consideri convenients, les quals, en cap cas, no poden tenir efectes suspensius en la tramitació dels expedients.

Article 119. Procediment per resoldre objeccions

1. Si l'òrgan afectat per l'objecció que ha formulat la Intervenció no hi està d'acord, s'ha de seguir el procediment següent:

- a) En els casos en què l'objecció hagi estat formulada per una intervenció delegada o adjunta, correspon a l'interventor general conèixer la discrepància, i la resolució que dicti és de compliment obligat per a aquella intervenció.
- b) Quan l'objecció emani de l'interventor general o ell mateix hagi confirmat la formulada per una intervenció delegada o adjunta, i subsisteixi la discrepància, correspon al Consell de Govern adoptar la resolució definitiva.
- c) Els informes de la Intervenció i, especialment, les objeccions i les discrepàncies que s'hagin produït durant la tramitació dels expedients s'han d'adjuntar sempre a aquests expedients.

2. En tot cas, els acords que adopta el Consell de Govern són de compliment obligat per a la Intervenció General.

Article 120. Omissió de fiscalització

1. En els casos en què, d'acord amb el que estableixen les disposicions aplicables, la fiscalització prèvia de la funció interventora sigui preceptiva i s'hagi omès, no es pot reconèixer l'obligació, tramitar el pagament ni intervenir favorablement aquestes actuacions fins que no s'esmeni l'omissió en els termes que reglamentàriament es determinin.

2. En tot cas, correspon al Consell de Govern dictar l'acord que consideri procedent en cada cas, el qual és de compliment obligat per a la Intervenció General de la comunitat autònoma.

SECCIÓ 3a EL CONTROL FINANCER

Article 121. Definició

1. La Intervenció General de la comunitat autònoma exerceix el control financer, el qual té per objectiu verificar la totalitat o part de les operacions de contingut economicofinancer, i dels sistemes de gestió i de control intern, dels òrgans i les entitats subjectes a aquest control, a fi de complir els objectius generals a què es refereix l'article 110 anterior i, en particular, els aspectes que s'enumeren en l'apartat 2 d'aquest article.

2. El control financer s'estén a la comprovació dels aspectes següents:

- a) L'adequació a l'ordenament jurídic de l'actuació de cada un dels òrgans i les entitats sotmesos a aquesta modalitat de control.

- b) El registrament i la comptabilització adequats de totes les operacions que duu a terme cada òrgan o entitat, i el reflex fidel en els comptes i els estats que, d'acord amb les disposicions aplicables, aquests òrgans i ens hagin de formar.
- c) La constatació que els procediments aplicats garanteixen raonablement que les operacions es desenvolupen d'acord amb la normativa aplicable.
- d) La verificació de la bona gestió financera, segons els principis d'economia, d'eficàcia i d'eficiència, i també la verificació del nivell de resultats obtinguts amb relació als mitjans utilitzats i als efectes produïts, d'acord amb els indicadors que s'estableixin a aquest efecte.

3. Així mateix, el control financer pot promoure la millora de les tècniques i dels procediments de gestió economicofinancera, mitjançant les propostes que es dedueixin dels resultats del control.

Article 122. Programes de control financer

El conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts, per iniciativa pròpia o a instància de la Intervenció General, ha d'aprovar els programes de control financer corresponents, en els quals, com a mínim, s'han de determinar l'objecte del control i els mitjans que s'han de fer servir.

Article 123. Formes d'exercici

1. El control financer s'ha d'exercir mitjançant tècniques d'auditoria o altres mecanismes de control, d'acord amb aquesta llei, les normes d'auditoria, les instruccions que dicti la Intervenció General de la comunitat autònoma de les Illes Balears i les pràctiques generalment acceptades.

2. Les normes d'auditoria i les instruccions que dicti la Intervenció General de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'han d'aplicar a totes les auditories que facin en l'àmbit autonòmic els òrgans dependents funcionalment de la Intervenció General i els auditors de comptes o les societats d'auditoria de comptes contractades amb aquesta finalitat.

3. El control financer ha d'obtenir una evidència suficient i adequada, mitjançant la realització i l'avaluació de les proves d'auditoria que es considerin necessàries, a fi de fonamentar les observacions i les conclusions que es facin constar en l'informe corresponent.

Article 124. Facultats dels equips de control

1. L'equip de control té accés a tots els documents, els llibres, els registres i qualsevol altra font d'informació que permeti obtenir una evidència suficient, pertinent i vàlida sobre la qual fonamentar el seu dictamen, i els comentaris, les conclusions o les recomanacions corresponents.

2. Quan de l'exercici de les funcions de control es dedueixin indicis que una subvenció o ajuda públiques s'han obtingut, destinat o justificat incorrectament, el personal encarregat de fer-ho pot retenir, amb l'autorització prèvia de la Intervenció General de la comunitat autònoma, les factures, els documents equivalents o substitutius i qualsevol document relatiu a les operacions en què aquests indicis es manifestin.

3. El personal actuant en l'exercici del control financer pot revisar els sistemes informàtics de gestió que calguin per dur a terme les funcions de control.

Article 125. Informes de control financer

1. L'òrgan que hagi desenvolupat el control financer ha d'emetre un informe que ha de contenir els fets posats de manifest i les conclusions i les recomanacions que se'n dedueixin.

2. Amb la finalitat de garantir el principi de procediment contradictori, aquest informe té, en primer lloc, caràcter provisional, i l'òrgan que l'hagi emès l'ha de trametre a les

persones interessades que resultin de l'activitat controlada perquè hi formulin les al·legacions que considerin oportunes.

3. En les al·legacions a l'informe provisional, les persones interessades hi han de manifestar la conformitat o la disconformitat amb les conclusions i les recomanacions que s'hi contenen, i en el cas d'admetre les deficiències evidenciades pel control financer han d'indicar les mesures correctores que prevegin aplicar i el calendari previst per executar-les.

4. En vista de l'informe provisional i de les al·legacions rebudes, l'òrgan de control ha d'emetre l'informe definitiu. Si no s'han rebut al·legacions en el termini assenyalat per fer-ho, l'informe provisional s'ha d'eleva a definitiu.

Article 126. Mesures de correcció de les anomalies detectades en el control financer

1. Quan així els ho requereixi la Intervenció General, els òrgans gestors sotmesos a control financer han de comunicar-li les mesures que vagin adoptant per solucionar les deficiències detectades i, si s'escau, el grau de compliment dels terminis indicats en les seves al·legacions. En cas que aquestes mesures no s'adoptin o no es compleixin els terminis prevists, l'òrgan de control n'ha d'informar la Intervenció General als efectes que pertocuin.

2. Quan dels informes definitius o de les actuacions efectuades es derivin obligacions de reintegrament de subvencions o de qualsevol altra despesa pública, s'ha d'iniciar el procediment de reintegrament que pertocui amb les especialitats següents:

- a) L'acord d'iniciació del procediment de reintegrament s'ha de notificar a la persona interessada, en el qual ha de fer constar com a quantia reclamada la que figura en les conclusions de l'informe, llevat que, prèviament, l'òrgan gestor hagi mostrat la discrepància en els termes de l'article 119 d'aquesta llei, cas en el qual s'ha de fer constar la quantia que determini el Consell de Govern.
- b) En la proposta de resolució i en la resolució corresponent s'ha d'acordar, motivadament, de conformitat amb les al·legacions que formuli el beneficiari en el tràmit d'audiència i amb la resta de l'expedient, la procedència o la improcedència del reintegrament i el seu import, que pot ser diferent del que consta en l'informe de la Intervenció General. En tot cas, s'ha de trametre a la Intervenció General la resolució que es dicti.
- c) En cas que l'òrgan gestor no iniciï la instrucció de l'expedient de reintegrament, la Intervenció General pot comunicar-ho al Consell de Govern a l'efecte que correspongui, mitjançant el conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

Article 127. Informes resum

1. El conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts pot demanar a la Intervenció General que elabori un informe, o diversos, per matèries, dels resultats més rellevants que s'hagin fet palesos en les actuacions de control financer, i també de les mesures que s'hagin adoptat per solucionar les deficiències detectades en exercicis anteriors i, si s'escau, les deficiències que no s'hagin corregit adequadament.

2. Una vegada rebuts aquests informes, el conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts pot resoldre fer el seguiment i el control de les incidències més rellevants que s'hagin posat de manifest.

Article 128. Contractació d'auditories externes

1. En tot cas, correspon a la Intervenció General de la comunitat autònoma de les Illes Balears coordinar, dirigir i controlar qualsevol treball d'auditoria, efectuat amb mitjans propis o aliens, que es faci en compliment de les previsions de control que conté aquesta llei.

2. Els òrgans de l'Administració de la comunitat autònoma o de qualsevol de les entitats instrumentals del sector públic autonòmic que pretenguin contractar auditories externes al marge de les que preveu aquesta llei han de comunicar-ho a la Intervenció General amb

caràcter previ a la contractació dels auditors externs. Una vegada emesos els informes d'auditoria corresponents, s'han de trametre a la Intervenció General.

Article 129. Control financer permanent

1. El control financer permanent té per objectiu verificar, de manera continuada, la situació i el funcionament de les entitats controlades, per comprovar el compliment de la normativa vigent i de les directrius que les regeixen i, en general, que la gestió s'ajusta al principi de bona gestió financera, en el marc del que preveu l'article 110 d'aquesta llei.

2. L'exercici del control financer permanent pot incloure la comprovació de qualsevol dels aspectes a què fa referència l'article 121.2 d'aquesta llei i, en particular, dels següents:

- a) L'adequació a l'ordenament jurídic de l'actuació de cadascun dels òrgans i les entitats sotmesos a aquesta modalitat de control, en els aspectes de la gestió economicofinancera als quals no s'estengui la funció interventora.
- b) El seguiment de l'execució pressupostària i la verificació del compliment dels objectius assignats als òrgans i a les entitats com a centres gestors de despesa.
- c) El registrament i la comptabilització correctes de les operacions objecte de control.
- d) La comprovació de la planificació, la gestió i la situació de la tresoreria, i de la resta d'elements patrimonials de l'entitat controlada.
- e) L'anàlisi de les operacions i els procediments interns, a fi de valorar la bona gestió financera.

3. El control financer permanent s'ha de regir per les disposicions que contenen aquesta llei, la Llei 7/2010 i la normativa reglamentària de desplegament.

Article 130. Auditoria pública

1. Es denomina auditoria pública el control financer que consisteix en la verificació, posterior i sistemàtica, de l'activitat economicofinancera del sector públic autonòmic, mitjançant l'aplicació dels procediments de revisió selectius continguts en les normes d'auditoria pública i en les instruccions que dicti la Intervenció General.

2. L'auditoria pública ha d'adoptar qualsevol de les modalitats següents, o una combinació d'aquestes:

- a) L'auditoria de regularitat comptable, consistent a revisar i verificar la informació i la documentació comptable amb l'objectiu de comprovar que s'adeqüen a la normativa comptable i, si s'escau, pressupostària que hi sigui aplicable.
- b) L'auditoria de compliment, consistent a verificar que els actes, les operacions i els procediments de gestió economicofinancera s'han desenvolupat de conformitat amb les normes aplicables.
- c) L'auditoria operativa, consistent a examinar sistemàticament i objectivament les operacions i els procediments d'una organització, programa, activitat o funció pública, amb l'objectiu de proporcionar una valoració independent de la seva racionalitat economicofinancera i de l'adequació al principi de bona gestió financera, per advertir les possibles deficiències i proposar les recomanacions oportunes amb vista a corregir-les.

3. L'auditoria dels comptes anuals és la modalitat de l'auditoria de regularitat comptable que té per finalitat verificar si els comptes anuals representen en tots els aspectes significatius la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, dels resultats de l'entitat i, si escau, de l'execució del pressupost d'acord amb les normes i els principis comptables i pressupostaris que hi siguin aplicables, i si contenen la informació necessària per interpretar-los i comprendre'ls de manera adequada.

Article 131. Control financer de subvencions i ajudes públiques

1. El control financer també es pot estendre als beneficiaris de subvencions i a les entitats col·laboradores, i també als perceptors de préstecs, avals o altres ajudes públiques

concedits per l'Administració de la comunitat autònoma o per entitats instrumentals del sector públic autonòmic, o finançats amb fons de la Unió Europea, en els termes que estableix aquest capítol.

2. Aquest control financer té per objectiu comprovar que l'operació s'ha obtingut, utilitzat i justificat de manera adequada i correcta i, en particular:

- a) El compliment de les condicions que estableixen la normativa reguladora de la concessió i la resta de normativa aplicable.
- b) La utilització i l'aplicació correctes dels fons als fins prevists en la normativa reguladora i en l'acte de concessió.
- c) La realitat i la regularitat de les operacions finançades.
- d) L'actuació de l'entitat col·laboradora, i també la justificació dels fons rebuts i el compliment de les altres obligacions a les quals està subjecta.

3. El control financer d'entitats col·laboradores i beneficiaris de subvencions i altres ajudes públiques, incloses les finançades amb càrrec a fons de la Unió Europea, es regeix per les disposicions d'aquesta llei i per la legislació autonòmica, estatal i europea en matèria de subvencions, amb l'abast que pertorqui en cada cas.

CAPÍTOL III COMPTABILITAT PÚBLICA

Article 132. Subjecció al règim de comptabilitat pública

1. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i les entitats integrants del sector públic instrumental autonòmic queden subjectes al règim de comptabilitat del sector públic de la comunitat autònoma que aquesta llei determina, sens perjudici del pla general de comptabilitat i la resta de normes comptables que siguin aplicables a cada un d'aquests ens d'acord amb la seva naturalesa jurídica.

2. La comptabilitat del sector públic autonòmic es configura com un sistema d'informació economicofinancer i pressupostari que té per objectiu mostrar, mitjançant estats i informes, la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, dels resultats i de l'execució del pressupost de cadascuna de les entitats que l'integren.

3. En tot cas, la subjecció al règim de comptabilitat pública de les entitats del sector públic de la comunitat autònoma a què fa referència l'apartat 1 d'aquest article determina l'obligació de retre comptes de les seves operacions al Parlament de les Illes Balears, a la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears i al Tribunal de Comptes, de la manera i amb l'abast que preveuen aquesta llei i les disposicions legals que regulen aquests òrgans.

Article 133. Fins de la comptabilitat

El conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts ha d'organitzar la comptabilitat pública al servei dels objectius següents:

- a) Registrar l'execució dels pressuposts de la comunitat autònoma.
- b) Conèixer el moviment i la situació de la Tresoreria.
- c) Reflectir les variacions, la composició i la situació del patrimoni de la comunitat autònoma i de la resta d'entitats integrants del sector públic autonòmic.
- d) Proporcionar les dades necessàries per a la formació i la rendició del compte general de la comunitat autònoma, i d'altres comptes, estats i documents que s'hagin d'elaborar o que s'hagin de trametre al Parlament de les Illes Balears, a la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears i al Tribunal de Comptes.
- e) Facilitar les dades i els antecedents necessaris per obtenir la informació comptable que s'hagi de formar en l'àmbit de la comptabilitat nacional, d'acord amb el Sistema europeu de comptes nacionals i regionals i la normativa estatal relativa als comptes econòmics del sector públic espanyol.

- f) Oferir la informació econòmica i financera oportuna que possibiliti la presa de decisions als òrgans competents de la comunitat autònoma.
- g) Promoure l'aplicació del principi de transparència en l'activitat econòmicofinancera del sector públic de la comunitat autònoma.

Article 134. Funcions de la Intervenció General com a òrgan director de la comptabilitat pública

La Intervenció General és l'òrgan director de la comptabilitat pública de la comunitat autònoma i, en virtut d'això, li correspon:

- a) Sotmetre a la decisió del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts el pla general de comptabilitat pública de la comunitat autònoma, amb la coordinació i l'articulació adequades amb el pla general de comptabilitat pública aprovat per l'Estat.
- b) Sotmetre a la decisió del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts les adaptacions del pla general de comptabilitat pública de la comunitat autònoma que, si s'escau, es considerin adequades per als organismes autònoms i la resta d'entitats integrants del sector públic administratiu, d'acord amb l'article 13.1 de la Llei 7/2010.
- c) Sotmetre a la decisió del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts les especialitats del pla general de comptabilitat pública de la comunitat autònoma que, si s'escau, es considerin adequades per a les entitats instrumentals del sector públic empresarial i fundacional, en el marc del pla general de comptabilitat aplicable al sector privat o de les adaptacions sectorials d'aquest pla, d'acord amb l'article 13.2 de la Llei 7/2010.
- d) Promoure l'exercici de la potestat reglamentària, mitjançant una ordre del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts, a l'efecte de determinar l'estructura, la justificació, la tramitació, la rendició de comptes i altres documents relatius a la comptabilitat pública.
- e) Dictar les instruccions que, en desenvolupament de les seves funcions, li permetin les lleis.
- f) Fixar directrius respecte de la comptabilitat de totes les entitats integrants del sector públic autonòmic.
- g) Definir els procediments de caràcter econòmicofinancer en allò que afecta l'exercici de les seves competències en matèria de comptabilitat pública.
- h) Determinar els requeriments funcionals i els procediments informàtics del sistema d'informació comptable per a l'aplicació del pla general de comptabilitat pública de la comunitat autònoma i les seves adaptacions.

Article 135. Funcions de la Intervenció General com a òrgan gestor de la comptabilitat pública

Com a òrgan gestor de la comptabilitat pública, correspon a la Intervenció General:

- a) Formar el compte general de la comunitat autònoma.
- b) Determinar els documents, els estats i els comptes que han de presentar els ens que formen el sector públic de la comunitat autònoma per centralitzar la informació comptable adequada per formar el compte general de la comunitat autònoma i per obtenir la informació comptable que calgui en l'àmbit de la comptabilitat nacional.
- c) Sol·licitar i, si escau, centralitzar qualsevol altra informació dels ens que integren el sector públic de la comunitat autònoma i dels ens a què fa referència l'article 1.4 d'aquesta llei.
- d) Coordinar l'activitat de les oficines de comptabilitat del sector públic de la comunitat autònoma.
- e) Gestionar el registrament comptable de factures de la comunitat autònoma i coordinar les actuacions necessàries en relació amb el funcionament del punt general

d'entrada de factures electròniques, d'acord amb la Llei 25/2013, de 27 de desembre, d'impuls de la factura electrònica i creació del Registre comptable de factures del sector públic.

Article 136. Compte general

1. El compte general de la comunitat autònoma ha de comprendre totes les operacions pressupostàries, patrimonials i de tresoreria dutes a terme durant l'exercici, i s'ha de formar amb els estats comptables següents:

- a) Comptes anuals de l'Administració de la comunitat autònoma.
- b) Comptes anuals dels organismes autònoms amb pressupost propi.
- c) Comptes anuals de les entitats públiques empresarials.
- d) Comptes anuals de les societats mercantils públiques.
- e) Comptes anuals de les fundacions del sector públic.
- f) Comptes anuals dels consorcis amb pressupost propi.

2. Així mateix, s'ha d'incorporar al compte general de la comunitat autònoma un estat consolidat dels comptes anuals a què es refereix l'apartat anterior, amb l'abast i de la manera que estableixi l'ordre del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts a què fa referència l'article 134.d) anterior, i també qualsevol altre estat que es determini en l'ordre esmentada.

3. Al compte general, s'hi ha d'adjuntar la documentació complementària relativa a la Universitat de les Illes Balears i a les entitats a què fa referència l'article 1.4 d'aquesta llei que es determini per mitjà de l'ordre a què es refereix l'apartat anterior.

4. El compte general, una vegada que el Consell de Govern l'hagi aprovat, juntament, si escau, amb la documentació complementària a què es refereix l'apartat anterior, s'ha de presentar al Parlament de les Illes Balears, a la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears i al Tribunal de Comptes abans de dia 31 de juliol de l'any següent al qual es refereixi.

En el termini de tres mesos des de la tramesa del compte general al Parlament de les Illes Balears, el conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts ha de comparèixer davant la Comissió d'Hisenda i Pressuposts de la cambra per exposar el contingut essencial d'aquest compte general i, amb això, facilitar el debat corresponent de la comissió.

5. No formen part del compte general els comptes anuals del Parlament de les Illes Balears, de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears i de l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears.

Article 137. Comptes anuals de l'Administració de la comunitat autònoma

1. Els comptes anuals de l'Administració de la comunitat autònoma s'han de formar i s'han de retre d'acord amb els principis i les normes de comptabilitat recollits en el pla general de comptabilitat pública de la comunitat autònoma, i el contingut s'ha d'ajustar al que estableixi el pla esmentat o al que es determini mitjançant l'ordre del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts a què fa referència l'article 134.d) anterior, a proposta de la Intervenció General.

2. Així mateix, els comptes dels organismes autònoms i de la resta d'entitats instrumentals del sector públic administratiu amb personalitat jurídica que, d'acord amb els apartats 4 i 5 de l'article 35 d'aquesta llei, siguin inclosos en els pressuposts generals de la comunitat autònoma com a seccions pressupostàries, s'han d'integrar en els comptes anuals de l'Administració de la comunitat autònoma.

Article 138. Comptes anuals de la resta d'entitats instrumentals del sector públic de la comunitat autònoma

1. Els comptes anuals de les entitats instrumentals de la comunitat autònoma amb pressupost propi s'han de formular, s'han d'aprovar i s'han de trametre a la Intervenció General de la comunitat autònoma en els terminis i de la manera que preveuen els apartats 3, 4 i 5 de l'article 13 de la Llei 7/2010.

L'incompliment dels terminis pot donar lloc a l'exigència de les responsabilitats que pertoquin, d'acord amb els articles 141 i següents d'aquesta llei, i també a les mesures addicionals de control a què fa referència l'article 19 de la Llei 7/2010.

2. En tot cas, la falta de tramesa dels comptes no és obstacle perquè la Intervenció General pugui formar el compte general de la comunitat autònoma amb els comptes que hagi rebut.

Article 139. Col·laboració de les entitats instrumentals

1. Als efectes del que disposen les lletres b) i c) de l'article 135 anterior, i d'acord amb l'article 14 de la Llei 7/2010, els ens instrumentals a què fan referència els apartats 3 i 4 de l'article 1 de la present llei estan obligats a proporcionar a la Intervenció General de la comunitat autònoma la col·laboració i la informació necessàries per elaborar el compte general de la comunitat autònoma i per aplegar la informació comptable que calgui en l'àmbit de la comptabilitat nacional, i també, en general, qualsevol altra informació amb transcendència comptable.

2. L'incompliment dels requeriments d'informació pot donar lloc a l'exigència de les responsabilitats que pertoquin, d'acord amb els articles 141 i següents d'aquesta llei, i també a les mesures addicionals de control a què fa referència l'article 19 de la Llei 7/2010.

CAPÍTOL IV UTILITZACIÓ DE MITJANS ELECTRÒNICS, INFORMÀTICS I TELEMÀTICS

Article 140. Utilització de mitjans electrònics, informàtics i telemàtics

1. En la iniciació, la tramitació i l'acabament dels procediments relatius a l'elaboració dels pressuposts i a l'activitat o la gestió econòmicofinancera i el seu control, l'Administració de la comunitat autònoma pot fer servir suports, mitjans i aplicacions electrònics, informàtics i telemàtics, d'acord amb el que estableixen les lleis estatals vigents en matèria de procediment administratiu comú i en matèria de règim jurídic del sector públic, les lleis autonòmiques en matèria de règim jurídic de l'Administració de la comunitat autònoma i en matèria de bona administració i bon govern, i les disposicions reglamentàries que es dictin per desplegar-les.

2. La utilització d'aquests suports, mitjans i aplicacions té per finalitats:

- a) Agilitar els procediments i facilitar l'intercanvi de dades, amb la substitució dels suports documentals en paper o en qualsevol altre mitjà físic per suports propis de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- b) Reemplaçar en els tràmits interns els sistemes d'autorització i control formalitzats mitjançant diligències, signatures manuscrites, segells o altres mitjans habilitats per les autoritzacions i els controls establerts en els sistemes d'informació habilitats o que s'habilitin per al tractament dels aspectes relatius a la gestió econòmicofinancera i el seu control, sempre que d'aquesta manera es garanteixi l'exercici de la competència per part de l'òrgan que la tengui atribuïda.

3. Els documents que en la gestió econòmicofinancera i el control d'aquesta gestió expedeix l'Administració de la comunitat autònoma per mitjans electrònics, informàtics o telemàtics, sigui quin sigui el suport d'aquests documents, o els que s'expedeixin com a còpies d'originals emmagatzemats per aquests mateixos mitjans, tenen la validesa i l'eficàcia del document original, sempre que es compleixin les garanties i els requisits que exigeix l'article 27 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

En particular, el que disposa aquest apartat és aplicable als documents que s'expedeixin a petició del Parlament de les Illes Balears, de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, del Tribunal de Comptes i d'altres òrgans estatals o autonòmics competents per sol·licitar-los.

4. Els documents comptables relatius a les diferents fases del procediment d'execució pressupostària, incloent-hi els necessaris per a la materialització del pagament, i també els

relatius a les operacions no pressupostàries, es poden tramitar per mitjans informàtics. En aquest cas, la documentació justificativa ha de romandre en els centres on es varen reconèixer les obligacions i els drets corresponents.

Sens perjudici del suport originàriament utilitzat, la documentació justificativa es pot conservar en suport informàtic. Les còpies obtingudes d'aquest suport tenen la validesa i l'eficàcia del document original, sempre que se'n garanteixi l'autenticitat, la integritat i la conservació.

5. Les actuacions de comprovació material inherents a la funció interventora es poden dur a terme de manera automàtica amb mitjans i aplicacions electrònics, informàtics o telemàtics.

TÍTOL V RESPONSABILITATS

CAPÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 141. Règim general

1. Els alts càrrecs, els funcionaris, el personal eventual i el personal contractat al servei de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears o de qualsevol de les entitats instrumentals que integren el sector públic autonòmic que, amb dol o culpa, intervenguin en qualsevol de les accions o les omissions a què fa referència l'article següent queden sotmesos a l'obligació d'indemnitzar la hisenda de la comunitat autònoma o l'entitat instrumental corresponent pel valor dels perjudicis econòmics que ocasionin, amb independència de les altres responsabilitats de caràcter penal, disciplinari o de qualsevol altre ordre que, si s'escau, siguin exigibles d'acord amb les lleis.

2. Queden subjectes a l'obligació d'indemnitzar a què es refereix l'apartat anterior, a més de les persones que s'hi esmenten, els interventors, els ordenadors de pagaments i els pagadors habilitats que, en l'exercici de les seves funcions i amb dol o culpa, hagin intervengut en l'acció o en l'omissió corresponent. En cap cas no queden subjectes a l'obligació d'indemnitzar les persones que salvin la seva actuació mitjançant l'objecció o l'observació escrita sobre la il·legalitat de l'acció o l'omissió, de la manera que preveu aquesta llei en matèria de control intern de l'activitat econòmicofinancera o la legislació de funció pública en matèria disciplinària.

3. La responsabilitat de les persones que intervenguin en l'acció o en l'omissió pot ser directa o subsidiària.

Són responsables directes les persones que, amb dol o culpa greu, executin o forcin la comissió dels fets, hi indueixin o hi cooperin, o hi participin posteriorment per ocultar-los o impedir-ne la persecució.

Són responsables subsidiàries les persones que per negligència o demora en el compliment de les seves obligacions causin, directament o indirectament, que es produeixin les accions o les omissions dels responsables directes.

La responsabilitat directa en cas de dol és solidària i s'estén a tots els danys i els perjudicis que se'n deriven i dels quals es tengui coneixement.

La responsabilitat directa en cas de culpa greu i la responsabilitat subsidiària són mancomunades i s'estenen únicament als danys i als perjudicis que siguin conseqüència necessària de l'acció o l'omissió del responsable en cada cas.

En tots els casos, l'Administració ha d'exigir prèviament, si escau, el reintegrament de les quanties que hagin percebut indegudament els particulars, d'acord amb el que estableix l'article 77. D'acord amb això, i a l'efecte del que estableix l'article 144.3, els particulars que en resulten beneficiats són deutors principals juntament amb els responsables directes.

4. Quan els superiors dels presumptes responsables o l'ordenador de pagaments, respectivament, tinguin notícia d'una apropiació, malversació, dany o perjudici a la hisenda

de la comunitat autònoma o a l'entitat instrumental respectiva, o hagi transcorregut el termini assenyalat en l'article 76 sense haver-se justificat les ordres de pagament per justificar, han d'instruir les diligències prèvies oportunes i han d'adoptar les mesures cautelars necessàries per assegurar els drets de la hisenda de la comunitat autònoma o de l'entitat corresponent.

Article 142. Actuacions subjectes a l'obligació d'indemnitzar

1. Constitueixen accions i omissions de les quals resulta l'obligació d'indemnitzar la hisenda de la comunitat autònoma o l'entitat instrumental corresponent:

- a) Incórrer en apropiació o malversació en l'administració dels fons públics.
- b) Administrar els drets econòmics incomplint les disposicions reguladores de la seva gestió, liquidació, inspecció o recaptació o del seu ingrés en els comptes de la tresoreria que correspongui en cada cas.
- c) Autoritzar i disposar despeses, reconèixer obligacions i ordenar pagaments sense crèdit o amb crèdit insuficient o amb qualsevol altra infracció de les disposicions vigents sobre la matèria.
- d) Provocar pagaments indeguts en l'exercici de funcions encomanades.
- e) No justificar l'aplicació dels fons a què fa referència l'article 76 d'aquesta llei.
- f) Incomplir les obligacions de subministrament d'informació i de transparència derivades de la legislació en matèria d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, i cometre qualsevol altres accions o omissions que constitueixin un incompliment de les disposicions d'aquesta llei o de qualsevol altra norma aplicable a l'administració, la gestió i l'execució pressupostàries o la comptabilitat de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears o de les entitats que integren el sector públic instrumental autonòmic i que suposin perjudici econòmic per a la hisenda de la comunitat autònoma o per a l'entitat instrumental.

2. En tot cas, constitueixen accions i omissions de les quals resulta l'obligació d'indemnitzar la hisenda de la comunitat autònoma o l'entitat instrumental corresponent les que preveu l'article 28 de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

CAPÍTOL II NORMES ESPECÍFIQUES PER A LA HISENDA DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA I ALTRES ENTITATS DE DRET PÚBLIC

Article 143. Procediment

1. En els casos de les accions o les omissions tipificades en les lletres b) a f) de l'apartat 1 de l'article anterior, i sens perjudici de comunicar els fets al Tribunal de Comptes d'acord amb el que disposa l'article quaranta-u de la Llei Orgànica 2/1982, de 12 de maig, del Tribunal de Comptes, la responsabilitat s'ha d'exigir mitjançant la tramitació de l'expedient administratiu que regula aquest article.

En els casos a què fa referència l'apartat 2 de l'article anterior, la responsabilitat s'ha d'exigir també mitjançant l'expedient administratiu que regula el present article, juntament amb la responsabilitat disciplinària corresponent, d'acord amb el que estableix l'article 30.7 de la Llei 19/2013.

2. La iniciació i la resolució de l'expedient i el nomenament d'instructor corresponen al Consell de Govern quan es tracti d'alts càrrecs de la comunitat autònoma, i al conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts en els altres casos.

En tot cas, l'acord o la resolució d'iniciació de l'expedient per raó d'accions o omissions imputables a alts càrrecs o al personal funcionari o laboral integrant d'entitats instrumentals

del sector públic autonòmic s'ha de comunicar a l'òrgan col·legiat superior de l'entitat instrumental de què es tracti en cada cas.

L'expedient s'ha de tramitar en tot cas amb audiència de les persones interessades.

3. La resolució del procediment corresponent s'ha de pronunciar sobre els danys i els perjudicis causats als drets econòmics de la hisenda de la comunitat autònoma o de l'entitat instrumental i sobre els responsables subjectes a l'obligació d'indemnitzar, i també, en els casos a què fa referència el segon paràgraf de l'apartat 1 d'aquest article, sobre les sancions que s'imposen d'acord amb els apartats 3, 4, 5 i 8 de l'article 30 de la Llei 19/2013.

Article 144. Cobrament de la indemnització

1. Els danys i els perjudicis determinats per la resolució de l'expedient a què es refereix l'article anterior tenen la consideració de drets econòmics de la hisenda de la comunitat autònoma o de l'entitat instrumental corresponent, i s'han d'exigir, si s'escau, per la via de constrenyiment, d'acord amb el que preveu el capítol I del títol I d'aquesta llei.

2. La hisenda de la comunitat autònoma o l'entitat instrumental corresponent tenen dret al cobrament de l'interès legal sobre l'import dels danys i els perjudicis a partir del dia en què s'hagin produït, sens perjudici de l'interès que, si s'escau, es meriti posteriorment a partir de la determinació del dret de cobrament corresponent, d'acord amb l'article 23 d'aquesta llei.

3. Quan a causa de la insolvència dels deutors principals a què es refereix l'article 141.3 es derivi l'acció cap als responsables subsidiaris, s'han d'aplicar les normes de la Llei general tributària i del Reglament general de recaptació en matèria de derivació de l'acció de cobrament als responsables subsidiaris dels deutes tributaris.

CAPÍTOL III NORMES ESPECÍFIQUES PER A LES ENTITATS DE DRET PRIVAT

Article 145. Responsabilitats del personal d'entitats instrumentals de dret privat

1. En el cas d'entitats instrumentals de dret privat, les responsabilitats i les indemnitzacions que, d'acord amb el capítol I d'aquest títol, siguin exigibles al personal d'aquestes entitats s'han d'exigir de la manera que sigui procedent d'acord amb l'ordenament aplicable, sens perjudici de l'obligació de comunicar els fets al Tribunal de Comptes en cas que hi hagi indicis de possible responsabilitat comptable.

2. En tot cas, els danys econòmics que, si s'escau, siguin imputables directament a la hisenda de la comunitat autònoma o a altres entitats instrumentals de dret públic s'han d'exigir d'acord amb les normes del capítol II anterior.

TÍTOL VI RELACIONS INSTITUCIONALS I NORMES SOBRE PUBLICITAT ACTIVA

Article 146. Tramesa d'informació al Parlament

1. Trimestralment, dins el segon mes de cada trimestre, el Govern ha de trametre al Parlament de les Illes Balears, mitjançant suport informàtic, informació relativa a les operacions següents:

- a) Les modificacions de crèdit comptabilitzades en el trimestre anterior, incloses, en particular, les modificacions i rectificacions de crèdits per raó de la utilització del fons de contingència.
- b) Les adquisicions directes i les contractacions mitjançant procediment negociat sense publicitat amb càrrec als capítols d'inversions, o de despesa corrent, sempre que

l'import de l'adquisició o del contracte sigui superior a 120.000 euros, amb l'impost sobre el valor afegit exclòs.

- c) Les transferències corrents a empreses i a famílies i institucions sense finalitat de lucre l'import individualitzat de les quals sigui superior a 3.000 euros.
- d) Les emissions de deute públic i les operacions de crèdit a llarg termini subscrites pel conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts durant el trimestre anterior, en ús de les facultats que li atribueix l'article 95.8 d'aquesta llei, i el calendari d'amortitzacions d'aquestes emissions i operacions.
- e) Les concessions d'aval de la Tresoreria de la comunitat autònoma aprovades en el trimestre anterior.
- f) Les execucions dels avals a càrrec de la Tresoreria o de qualsevol entitat del sector públic autonòmic per raó del concurs de la persona avalada o per qualsevol altra causa, produïdes al llarg del trimestre anterior.
- g) L'estat d'execució del pressupost de la comunitat autònoma, incloses, si s'escau, les despeses amb finançament afectat, i també dels moviments i la situació de la Tresoreria.
- h) Els compromisos de despeses de caràcter pluriennal.
- i) La resta d'operacions de les quals s'hagi d'informar el Parlament de les Illes Balears segons el que estableixin, si s'escau, les lleis de pressuposts generals de la comunitat autònoma.
- j) Les obligacions derivades de despeses meritades i vençudes en exercicis anteriors que en el tancament de l'exercici anterior no s'hagin comptabilitzat en el compte Creditors per operacions meritades i la imputació de les quals hagi autoritzat el Consell de Govern en el trimestre anterior, d'acord amb el que preveu la lletra c) de l'article 51.2 d'aquesta llei.

2. Anualment, dins els sis mesos següents al tancament de l'exercici, el Govern ha d'informar el Parlament de les Illes Balears de tots els acords que hagi adoptat durant l'any anterior en ús de les facultats que li atribueix l'article 95.6 d'aquesta llei.

Així mateix, en el termini màxim de sis mesos a què es refereix el paràgraf anterior, el Govern de les Illes Balears ha d'informar el Parlament de les Illes Balears de la relació de despeses meritades en exercicis anteriors que en el tancament de l'exercici anterior integren el saldo del compte Creditors per operacions meritades.

3. Així mateix, el mes de setembre de cada any, el Govern de les Illes Balears ha de trametre al Parlament de les Illes Balears un avanç del compte de pèrdues i guanys i del balanç de situació a 30 de juny de l'any en curs de totes les entitats del sector públic empresarial i fundacional el pressupost de les quals ultrapassi l'import de trenta milions d'euros.

D'altra banda, el mes d'octubre de cada any, el Govern de les Illes Balears ha de trametre al Parlament de les Illes Balears el pla pressupostari a mitjà termini a què es refereix l'article 33 d'aquesta llei.

Finalment, el mes de desembre de cada any, el Govern de les Illes Balears ha de trametre al Parlament de les Illes Balears una relació de les entitats instrumentals del sector públic autonòmic que, si s'escau, no hagin presentat els comptes anuals a la Intervenció General de la comunitat autònoma de la manera que preveu aquesta llei i la legislació reguladora del sector públic de la comunitat autònoma, juntament amb una explicació succinta de les circumstàncies concurrents en cada cas.

Article 147. Normes específiques sobre publicitat activa

1. La informació que, d'acord amb el que preveu l'article anterior, es tramiti al Parlament de les Illes Balears és pública i accessible per a la ciutadania.

2. Així mateix, són públics i accessibles per a la ciutadania:

- a) Els pressuposts generals de la comunitat autònoma, amb la descripció de les principals partides pressupostàries i la informació actualitzada i comprensible sobre el seu estat d'execució i sobre el compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària i de sostenibilitat financera, d'acord amb el que estableix l'article 8.1.d) de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.
- b) El compte general de la comunitat autònoma i els informes d'auditoria dels comptes anuals de cada entitat, d'acord amb l'article 8.1.e) de la Llei 19/2013.
- c) Els plans a què es refereixen els articles 33, 82, 83 i 85 d'aquesta llei, d'acord amb l'article 6.2 de la Llei 19/2013.

3. La publicitat que regulen els apartats anteriors d'aquest article s'ha d'efectuar amb les excepcions necessàries per salvaguardar l'honor i la intimitat personal i familiar de les persones físiques, d'acord amb la Llei Orgànica 1/1982, de 5 de maig, de protecció civil del dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera. Responsabilitats per incompliment de normes de dret de la Unió Europea

L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i la resta d'entitats integrants del sector públic autonòmic que, en l'exercici de les seves competències o funcions, incompleixin, per acció o omissió, obligacions resultants del dret de la Unió Europea, han d'assumir, en la part que els sigui imputable, les responsabilitats que es derivin d'aquest incompliment, d'acord amb el que estableixi sobre això la normativa estatal bàsica.

Disposició addicional segona. Referències normatives

Les referències a la Llei 1/1986, de 5 de febrer, de finances de la comunitat autònoma de les Illes Balears, i al Decret Legislatiu 1/2005, de 24 de juny, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de finances de la comunitat autònoma de les Illes Balears, contingudes en la normativa vigent, s'han d'entendre referides a la present llei.

Disposició addicional tercera. Denominacions

Totes les denominacions d'òrgans, càrrecs, professions i funcions que apareixen en aquesta llei en gènere masculí s'han d'entendre referides al masculí o al femení segons el sexe del titular o de la persona que es tracti en cada cas.

Disposició addicional quarta. Òrgans estatutaris

Les normes especials en matèria de comptabilitat i control de les institucions i dels òrgans estatutaris a què fa referència l'article 1.3.a) d'aquesta llei, així com les peculiaritats organitzatives o procedimentals del règim pressupostari d'aquests òrgans en el marc d'aquesta llei, s'han d'aprovar pels òrgans competents del Parlament de les Illes Balears.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitòria primera. Règim transitori dels consorcis

Fins a l'exercici de 2021, els consorcis a què fa referència la lletra g) de l'article 1.3 d'aquesta llei han d'aplicar les normes que s'estableixen per a les entitats públiques empresarials en tot allò que sigui compatible amb la naturalesa jurídica d'aquests consorcis i la seva normativa específica.

Disposició transitòria segona. Règim transitori de les despeses pluriennals*Derogada*³**DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA****Disposició derogatòria única. Normes que es deroguen**⁴

Queden derogades totes les normes de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquesta llei i, en concret:

- a) El Decret legislatiu 1/2005, de 24 de juny, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de finances de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- b) La disposició addicional cinquena de la Llei 5/2007, de 27 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2008.
- c) *Derogada*
- d) *Derogada*

DISPOSICIONS FINALS**Disposició final primera. Modificacions de la Llei 7/2010, de 21 de juliol, del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears***Derogada*⁵**Disposició final segona. Modificació de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears***Derogada*⁶**Disposició final tercera. Modificacions de la Llei 3/2008, de 14 d'abril, de creació i regulació de l'Agència Tributària de les Illes Balears**⁷

1. La lletra h) de l'apartat 2 de l'article 9 de la Llei 3/2008, de 14 d'abril, de creació i regulació de l'Agència Tributària de les Illes Balears, queda modificada de la manera següent:

“h) Reconèixer obligacions i proposar-ne l'ordenació del pagament.”

2. *Derogat*

3. *Derogat*

4. *Derogat*

Disposició final quarta. Nou pla general de comptabilitat pública de la comunitat autònoma

Abans del 31 de desembre de 2017, la persona titular de la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts ha d'aprovar, mitjançant una resolució i a proposta de la Intervenció General de la comunitat autònoma, un nou pla general de comptabilitat pública de la comunitat autònoma, que s'ha d'adaptar al Pla General de Comptabilitat Pública aprovat per l'Ordre EHA/1037/2010, de 13 d'abril.

³ Disposició derogada per la Llei 13/2017, de 29 de desembre, esmentada en la nota 1.

⁴ Lletres c i d derogades per la Llei 18/2016, de 29 de desembre, esmentada en la nota 1.

⁵ Disposició derogada per la Llei 12/2015, de 29 de desembre, esmentada en la nota 1.

⁶ Ídem nota anterior.

⁷ Apartats 2, 3 i 4 derogats per la Llei 18/2016, de 29 de desembre, esmentada en la nota 1.

Disposició final cinquena. Facultats de desplegament

Sens perjudici de les facultats de desplegament específiques a favor del Consell de Govern i del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts que es preveuen al llarg de l'articulat d'aquesta llei, s'autoritza, amb caràcter general, el Govern de les Illes Balears perquè dicti les disposicions que siguin necessàries per desplegar-la.

Disposició final sisena. Entrada en vigor

1. Aquesta llei comença a vigir, una vegada publicada en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, el dia 1 de gener de 2017.

Amb aquesta finalitat, l'elaboració i l'aprovació del pla pressupostari a mitjà termini, del límit màxim de despesa no financera i dels pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2017 s'han de fer d'acord amb les disposicions d'aquesta llei aplicables a la programació pressupostària i als pressuposts generals anuals de la comunitat autònoma.

En tot cas, els articles 146 i 147 d'aquesta llei produeixen efectes des que es publiqui en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

2. Això no obstant, les normes relatives a la liquidació dels pressuposts generals de la comunitat autònoma i a la formació del compte general de la comunitat autònoma, que es contenen, respectivament, en els articles 80 i 136, i la resta de normes concordants amb el tancament dels pressuposts generals, produiran efectes a partir del tancament de l'exercici pressupostari de l'any 2017.

VI. ADMINISTRACIONS TERRITORIALS

§18

LLEI 8/2000, DE 27 D'OCTUBRE, DE CONSELLS INSULARS

(BOIB núm. 134, de 2 de novembre de 2000;
BOE núm. 279, de 21 de novembre de 2000)¹

Títol I – Disposicions generals	497
Títol II – Organització dels consells insulars	498
Títol III – Funcionament i règim jurídic	502
Títol IV – Funcions i competències dels consells insulars	504
Capítol I – Disposicions generals	504
Capítol II – De l'atribució de competències i funcions per la Comunitat Autònoma	505
Capítol III – Dels instruments de cooperació	509
Capítol IV – De la Comissió Tècnica Interinsular	510
Títol V – Finançament dels consells insulars	511
Disposicions addicionals	511
Disposicions transitòries	512
Disposició derogatòria	512
Disposicions finals	513

TÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte de la llei

Aquesta llei té per objecte regular els consells insulars de Mallorca, de Menorca i d'Eivissa i Formentera, d'acord amb la Constitució i l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, en el marc de la legislació bàsica estatal sobre règim jurídic de les administracions públiques.

Article 2. Funcions bàsiques del consells insulars

El govern, l'administració i la representació de les illes de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera i de les illes que hi són adjacents correspondran als consells insulars, els quals gaudiran d'autonomia per a la gestió dels seus interessos.

Article 3. Composició

Cada consell insular estarà integrat pels diputats elegits per al Parlament a les illes de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, en els termes assenyalats en els articles 37 i 38 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

Article 4. Naturalesa jurídica

1. Els consells insulars són institucions de la comunitat autònoma de les Illes Balears i, al mateix temps, administracions locals.

2. En la seva condició d'ens públics, els consells insulars gaudeixen de les potestats pròpies de les administracions públiques territorials.

¹ Aquesta Llei s'ha vist afectada per la STC 132/2012, de 19 de juny (BOE núm. 163, de 9 de juliol).

Article 5. Relacions interadministratives

1. Les relacions entre els consells insulars i el Govern de la comunitat autònoma es regeixen pels principis establerts en la legislació bàsica de l'Estat i, en especial, pels de lleialtat, respecte a l'autonomia, cooperació i coordinació.

2. Sense perjudici de la coordinació a què es refereix aquesta llei, el Govern de les Illes Balears i els consells insulars, a fi d'articular de manera adequada la col·laboració i la cooperació recíproques, podran:

- a) Subscriure convenis de col·laboració.
- b) Acordar plans i programes d'actuació conjunta.
- c) Exercitar conjuntament la iniciativa econòmica, mitjançant la creació de consorcis o de societats mixtes.

TÍTOL II ORGANITZACIÓ DELS CONSELLS INSULARS

Article 6. Potestat d'autoorganització

1. Els consells insulars establiran la seva organització d'acord amb aquesta llei, en el marc del que es disposa a la legislació bàsica de règim jurídic de les administracions públiques.

2. Cada consell, a través del seu reglament orgànic, pot crear òrgans complementaris als que es preveuen en el marc legal a què es refereix l'apartat anterior i desconcentrar-hi les competències atribuïdes als òrgans de govern i administració diferents del Ple.

Article 7. Òrgans de govern

1. A tots els consells insulars ha d'haver-hi un president, un o més vicepresidents, el Ple, la Comissió de Govern i el Consell Executiu, llevat que el Reglament orgànic no disposi la constitució d'aquest darrer òrgan.

2. El president és elegit pel Ple d'entre els seus membres, d'acord amb la legislació electoral.

3. La Comissió de Govern, quan no hi hagi Consell Executiu, és composta pel president i per un nombre de consellers no superior al terç del nombre legal d'aquests, lliurement nomenats i separats pel president, el qual haurà de donar-ne compte al Ple.

Quan hi hagi Consell Executiu, la composició de la Comissió de Govern serà representativa de la del Ple, i el president nomenarà els representats que designi cada grup polític per formar-hi part.

4. El vicepresident o vicepresidents són lliurement designats pel president d'entre els membres de la Comissió de Govern.

5. El Consell Executiu serà integrat pel president, pel vicepresident que designi el president i, com a mínim, per tres consellers executius. Els consellers executius són lliurement designats i separats pel president.

Article 8. El Ple del consell insular

1. Corresponen al Ple les atribucions següents:

- a) Elegir el president del consell insular.
- b) Exercir el control i la fiscalització dels òrgans de govern, a través de debats, preguntes i mocions sobre la seva actuació i altres que s'estableixin.
- c) Votar sobre la moció de censura al president i sobre la qüestió de confiança que aquest plantegi.
- d) Exercir la iniciativa legislativa davant el Parlament de les Illes Balears.
- e) Aprovar la memòria a què es refereix l'article 36. b) d'aquesta llei.
- f) Designar els representants del consell en la Comissió Tècnica Interinsular.

- g) Acceptar i rebutjar les competències transferides o delegades per la comunitat autònoma, o renunciar-hi.
- h) Aprovar el Reglament orgànic del consell, que inclourà els criteris mínims d'estructuració de l'administració executiva insular.
- i) Aprovar les ordenances i els reglaments insulars, incloent-hi els que corresponguin a les competències atribuïdes per la comunitat autònoma, en el cas que aquestes comportin la potestat reglamentària externa.
- j) Aprovar el Pla insular de cooperació a les obres i serveis municipals, així com aprovar definitivament els altres plans d'àmbit insular quan la llei d'atribució de la competència corresponent no disposi una altra cosa.
- k) Aprovar l'exercici de la iniciativa econòmica, la insularització d'activitats en règim de monopoli i la forma de gestió del servei corresponent, així com la creació d'ens públics de caràcter institucional i de societats mercantils.
- l) Aprovar i modificar els pressuposts de l'entitat, determinar els recursos propis de caràcter tributari, autoritzar les despeses en l'àmbit de la seva competència, així com aprovar-ne provisionalment els comptes.
- m) Concertar operacions de crèdit amb els límits prevists a la legislació sobre endeutament dels ens locals.
- n) Aprovar els contractes i atorgar concessions de tot tipus en els mateixos supòsits de l'article 33.2.l) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local.
- o) Aprovar la transferència de competències, serveis i activitats a organitzacions en les quals participi el consell insular, així com la delegació de competències o l'encomanda de gestió d'activitats materials, tècniques i de serveis a altres administracions públiques.
- p) Aprovar-ne la plantilla de personal, la relació de llocs de feina i la fixació de la quantia de les retribucions complementàries fixes i periòdiques dels empleats públics.
- q) Alterar la qualificació jurídica dels béns de domini públic. Adquirir béns o drets, o fer-ne l'alienació, en els mateixos supòsits de l'article 33.2.n) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local.
- r) Plantejar conflictes de competències a altres administracions públiques.
- s) Exercitar accions judicials i administratives i la defensa de l'entitat en matèries de competència plenària.
- t) Acordar la revisió d'ofici dels seus actes i disposicions nuls i declarar la lesivitat de qualsevol acte del consell.
- u) Exercir aquelles altres atribucions que la legislació li assigni.
- v) Resoldre els recursos d'alçada interposats contra els actes del Consell Executiu, llevat dels casos en què la resolució correspongui a la Comissió de Govern.

2. *El Ple pot delegar l'exercici de les seves atribucions en el president i en la Comissió de Govern, llevat de les assenyalades a les lletres a), b), c), d), f), g), h), i), j), l), p), i r) del número 1 d'aquest article.*²

3. El Reglament orgànic podrà disposar també la desconcentració de les atribucions del Ple en la Comissió de Govern quan aquesta tenguí una composició representativa de la d'aquell, amb les mateixes limitacions establertes per a la delegació en el número anterior.

Article 9. El president del consell insular

1. El president del consell insular n'assumeix la representació màxima. Dirigeix i coordina el seu govern i l'administració.
2. Correspon al president:
 - a) Dirigir el govern i l'administració insulars.
 - b) Convocar les sessions del Ple, de la Comissió de Govern i del Consell Executiu, presidir-les i dirimir els empats amb el seu vot de qualitat.

² Apartat declarat inconstitucional per la STC 132/2012, de 19 de juny, esmentada en la nota 1.

- c) Establir les directrius generals de l'acció de govern i donar les instruccions pertinents als membres del Consell Executiu perquè en mantenguin la unitat de direcció política i administrativa.
- d) Dirigir, inspeccionar i impulsar els serveis i les obres, la titularitat dels quals correspongui al consell insular.
- e) Vetllar pel compliment de les disposicions i els acords del Ple, de la Comissió de Govern i del Consell Executiu.
- f) Dictar decrets que suposin la creació o l'extinció de departaments del Consell Executiu, en el marc del Reglament orgànic, i fixar les atribucions dels diferents òrgans de cada departament.
- g) Nomenar i separar el vicepresident o vicepresidents, els membres de la Comissió de Govern, els membres del Consell Executiu, els directors insulars i els secretaris tècnics, així com resoldre sobre la seva suplència.
- h) Ordenar la publicació de les normes i dels acords del Ple en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, quan sigui preceptiu.
- i) Plantejar davant el Ple la qüestió de confiança.
- j) Proposar debats generals al Ple del consell.
- k) Aprovar l'oferta d'ocupació pública, d'acord amb el pressupost; aprovar les bases de les proves per a la selecció de personal i per a la provisió de llocs de feina; distribuir les retribucions complementàries que no siguin fixes i periòdiques.
- l) Exercir la direcció superior de tot el personal i acordar-ne el nomenament; resoldre sobre les seves situacions administratives o laborals; adoptar les sancions del personal, incloent-hi la separació del servei o l'acomiadament del personal laboral.
- m) Desenvolupar la gestió econòmica d'acord amb el pressupost aprovat; concertar les operacions de crèdit i autoritzar les despeses quan això no sigui competència del Ple; ordenar els pagaments.
- n) Contractar i atorgar concessions en els supòsits que això no sigui competència del Ple.
- o) Aprovar els projectes d'obres i serveis en els casos en què tenguí atribuïda la competència per contractar-los o aprovar-ne la concessió.
- p) Adquirir béns o drets, o alienar-los, en els mateixos supòsits de l'article 34.1.m) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local.
- q) Signar els convenis i els acords de cooperació.
- r) Sol·licitar el dictamen del Consell Consultiu en els supòsits prevists a la legislació vigent.
- s) Exercir accions i recursos en via jurisdiccional o administrativa en matèries de la seva competència i, en casos d'urgència, en matèries de la competència del Ple, i donar-ne compte al Ple a la primera sessió que duguí a terme perquè en faci la ratificació.
- t) Acordar la revisió d'ofici dels seus actes nuls i proposar al Ple la declaració de lesivitat dels actes dictats pel mateix president o pels òrgans inferiors.
- u) Resoldre els recursos d'alçada interposats contra els actes dels consellers executius, dels secretaris tècnics i dels directors insulars.
- v) Sancionar les infraccions administratives, sempre que això no correspongui a altres òrgans, segons la legislació aplicable i les ordenances insulars.
- w) Exercir totes aquelles facultats i atribucions que li corresponguin de conformitat amb la legislació vigent.
- x) Exercir aquelles altres atribucions que la legislació assigni al consell insular i que no estiguin expressament conferides a altres òrgans.

3. El president pot delegar l'exercici de les seves atribucions en el vicepresident o vicepresidents, en la Comissió de Govern o els seus membres, i en el Consell Executiu o els seus membres. No obstant això, no poden ser objecte de delegació les atribucions assenyalades a les lletres a), b), c), g), s) i t) del número anterior, com tampoc les de

concertar operacions de crèdit, la direcció superior del personal, la separació del servei dels funcionaris i l'acomiadament del personal laboral.

4. El Reglament orgànic podrà desconcentrar competències del president, a proposta prèvia d'aquest, en els òrgans prevists en el número anterior, amb les mateixes limitacions que s'hi estableixen per a la delegació.

Article 10. La Comissió de Govern

1. Corresponen a la Comissió de Govern:
 - a) L'assistència al president en l'exercici de les seves funcions.
 - b) Les atribucions que el president o el Ple li deleguin.
 - c) Les atribucions que, en règim de desconcentració, li assigni el Reglament orgànic.
2. Quan la seva composició hagi de ser representativa de la del Ple d'acord amb aquesta llei, la Comissió de Govern tendrà, endemés, les atribucions següents:
 - a) La resolució dels recursos d'alçada interposats contra actes del Consell Executiu.
 - b) L'estudi, l'informe i la proposta en els assumptes que hagin de ser sotmesos al Ple, llevat dels casos en què el Reglament orgànic prevegi una altra cosa.
3. Quan no existeixi Consell Executiu, la Comissió de Govern exercirà amb caràcter general les competències transferides o delegades per la comunitat autònoma, llevat que el Ple acordi una altra cosa al respecte i sense perjudici de les atribucions que aquesta llei assigna al Ple i al president.

Article 11. El vicepresident o vicepresidents

Els vicepresidents substitueixen el president, seguint l'ordre que els atribueixi el nomenament, en els casos de vacant, absència o malaltia. Exerciten, endemés, les funcions que els assigni el Reglament orgànic o els delegui el president.

Article 12. El Consell Executiu

Corresponen al Consell Executiu, sota la direcció del president, i sense perjudici de les atribucions conferides a altres òrgans de govern:

- a) La funció executiva en relació amb les competències del consell insular i, en especial, de les transferides o delegades per la comunitat autònoma.
- b) La resta d'atribucions que li siguin assignades en el Reglament orgànic, així com les delegades o objecte d'encomanda per altres òrgans.

Article 13. Els departaments

1. Els membres del Consell Executiu dirigeixen, sota la superior direcció del president, els sectors de l'activitat administrativa corresponents al departament que encapçalen. Aquests consellers executius exerciten a aquest efecte les atribucions que els assignen els reglaments organitzatius esmentats al número 4 d'aquest article, responen de la seva gestió davant del president i també davant del Ple, quan aquest els ho requereixi.

2. Els departaments a què fa referència el número anterior poden estructurar-se internament en direccions insulars i tenir una secretaria tècnica, si així ho estableixen els reglaments d'organització del consell insular. D'aquests òrgans dependrà la resta d'òrgans i unitats del departament. Els directors insulars i els secretaris tècnics seran lliurement designats pel president del consell atenent a criteris de competència i experiència professionals.

3. Les direccions insulars són els òrgans directius per a la gestió, sota la autoritat del conseller respectiu, d'àrees funcionalment homogènies. Les secretaries tècniques són els òrgans directius per a la gestió, sota la autoritat del conseller respectiu, dels serveis comuns del departament de què es tracti.

4. El Reglament orgànic del consell determinarà els criteris mínims d'organització dels departaments. Aquests criteris seran desenvolupats pel decret del president a què es refereix

l'article 9.2.f) d'aquesta llei, el qual establirà amb precisió les atribucions dels diversos òrgans de cada departament, incloses, si s'escau, les de caràcter resolutori pel que fa als consellers executius, als directors insulars i als secretaris tècnics.

5. Als consellers executius, als directors insulars i als secretaris tècnics, se'ls aplicarà el règim d'incompatibilitats que estableix la Llei 2/1996, de 19 de novembre, d'incompatibilitats dels membres del Govern i dels alts càrrecs de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Article 14. Règim especial

1. Quan no hi hagi Consell Executiu, el Reglament orgànic podrà preveure la creació de direccions insulars i secretaries tècniques, amb facultats resolutòries, si s'escau, dependents directament de la presidència del consell o dels consellers membres de la Comissió de Govern.

2. Per decret del president es desenvoluparan els criteris establert en el Reglament orgànic i es determinaran amb precisió les atribucions de les direccions generals i de les secretaries tècniques.

3. Els titulars d'aquests òrgans seran lliurement designats pel president del consell atenent a criteris de competència i experiència professionals.

4. Als directors insulars i als secretaris tècnics se'ls aplicarà allò que disposen els números 3 i 5 de l'article anterior.

TÍTOL III FUNCIONAMENT I RÈGIM JURÍDIC

Article 15. Regles específiques de funcionament

1. El Ple del consell insular actuarà en tot cas d'acord amb la legislació de règim local, amb les particularitats següents:

- a) Els consellers executius que no siguin membres electes del consell podran intervenir a les sessions del Ple, amb veu i sense vot, en assumptes estrictament relacionats amb el departament respectiu i a requeriment del president.
- b) Per a l'exercici de les funcions de control i fiscalització sobre el Consell Executiu, hi seran aplicables les previsions establertes als articles següents.

2. El règim de funcionament del Consell Executiu, així com el dels òrgans col·legiats que es puguin crear per a l'exercici de les competències transferides o delegades per la comunitat autònoma, serà el que es disposa en aquesta llei, en la legislació estatal reguladora del procediment administratiu comú, en el Reglament orgànic i en els decrets del president a què es refereix l'article 9.2.f) d'aquesta llei.

*No obstant això, el càrrec de secretari del Consell Executiu serà ocupat pel conseller executiu que designi el president. El secretari del Consell Executiu estendrà acta dels acords i tindrà cura de l'expedició dels certificats corresponents.*³

Article 16. Mitjans de control i fiscalització dels òrgans executius

1. El Ple del consell exercirà el control i la fiscalització de l'actuació del president, de la Comissió de Govern i del Consell Executiu pels mitjans següents:

- a) Aprovació de la moció de censura al president i denegació de la qüestió de confiança que aquest hi hagi plantejat.
- b) Debats sobre l'actuació dels òrgans esmentats.

³ Paràgraf declarat inconstitucional per la STC 132/2012, de 19 de juny, esmentada en la nota 1.

c) Preguntes al president o als membres de la Comissió de Govern o del Consell Executiu.

d) Mocions, en els termes establerts en el Reglament orgànic.

2. El Ple de cada consell podrà desenvolupar en el seu reglament orgànic l'exercici dels mitjans de control i fiscalització al·ludits al número anterior i respectarà en qualsevol cas el que es disposa en els articles següents. També podrà establir altres mitjans de control i fiscalització.

3. L'aprovació d'una moció de censura al president o la denegació d'una qüestió de confiança que aquest plantegi es regiran pel que es disposa a la legislació electoral general, amb la particularitat que el president pot plantejar la qüestió de confiança sobre el seu programa en conjunt, sobre una declaració de política general o sobre l'aprovació de qualsevol assumpte o actuació de rellevància política.

Article 17. Debats sobre l'actuació política general

1. El Ple del consell farà cada any un debat sobre l'orientació general de la política dels òrgans executius del consell.

2. A més, a proposta del president o per sol·licitud, com a mínim, de dos grups polítics o d'una cinquena part dels membres del consell, el Ple podrà acordar de convocar una sessió extraordinària, l'objecte de la qual serà sotmetre a debat la gestió del Consell Executiu en àrees concretes.

3. En haver acabat qualsevol dels debats a què es refereixen els números anteriors, els grups polítics constituïts podran presentar propostes de resolució, que el Ple haurà de votar en la sessió que es convoqui a aquest efecte.

Article 18. Preguntes

1. Els grups polítics del consell podran formular preguntes sobre temes concrets al president, al vicepresident o vicepresidents, a la Comissió de Govern, al Consell Executiu o a algun dels seus membres. Les preguntes hauran de presentar-se per escrit, amb indicació de si se'n demana una resposta oral davant el Ple o una resposta escrita.

2. Si se'n demana una resposta oral davant el Ple, el president inclourà l'assumpte dins l'ordre del dia de la sessió ordinària o extraordinària que correspongui. A aquest efecte, s'hi aplicarà el criteri de la prioritat temporal de la presentació de les preguntes.

3. La resposta per escrit a les preguntes s'ha de fer en el termini d'un mes des de la presentació de la pregunta. Si aquest termini s'incompleix, el president del consell inclourà la resposta a l'ordre del dia de la sessió plenària següent, en la qual rebrà el tractament previst per a les preguntes amb resposta oral.

Article 19. Potestat reglamentària relativa a les competències atribuïdes

1. La potestat reglamentària externa sobre les matèries transferides o delegades per la comunitat autònoma correspon al Govern de les Illes Balears.

2. Sens perjudici del que es disposa al número anterior, les lleis de transferència o de delegació podran atribuir als consells insulars la potestat reglamentària, tot determinant-ne l'abast en cada matèria.

3. L'exercici de la potestat reglamentària pel Govern de les Illes Balears, en el supòsit a què es refereix el número 1, es produirà evacuant les corresponents consultes als consells insulars durant el procés d'elaboració del reglament de què es tracti, a fi d'harmonitzar els diferents interessos públics implicats.

Article 20. Forma de les normes i dels actes dels consells

La forma de les normes i dels actes que dictin els òrgans competents dels consells insulars serà la següent:

1. Els actes i les normes que dicti el Ple del consell adoptaran les formes de «Reglament orgànic», «Ordenança», «Reglament», o «Acord plenari» segons que correspongui.
2. Els actes de la Comissió de Govern adoptaran la forma d'«Acord de la Comissió de Govern».
3. Els actes i les normes del president del consell adoptaran la forma de «decrets de la Presidència del consell insular».
4. Els actes del Consell Executiu adoptaran la forma d'«Acords del Consell Executiu».
5. Adoptaran la forma de «Resolució del conseller» els actes dels consellers executius en l'exercici de les seves competències.
6. Els secretaris tècnics i els directors insulars dictaran els actes administratius que pertorqui, ja siguin actes de resolució, ja siguin actes de tràmit.

Article 21. Jerarquia i publicitat de les normes dels consells

1. Les disposicions administratives de caràcter general relatives a l'organització s'ajustaran a la jerarquia normativa següent: primer, els reglaments aprovats pel Ple del consell; segon, els decrets de la Presidència del consell insular.

2. Les normes reglamentàries dels consells insulars es publicaran íntegrament al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Article 22. Règim de recursos

1. Posen fi a la via administrativa els acords i les resolucions dels òrgans i de les autoritats insulars següents:

- a) Les del Ple del consell insular.
- b) Les del president del consell insular.
- c) Les de la Comissió de Govern.
- d) Les dels consellers membres de la Comissió de Govern.
- e) Els dels òrgans col·legiats de caràcter representatiu creats per a l'exercici de competències transferides o delegades per la comunitat autònoma.

2. Contra els actes dictats pel Consell Executiu serà escaient el recurs d'alçada davant la Comissió de Govern, qualsevol que sigui el títol atributiu de la competència.

3. Contra els actes dictats pels consellers executius, els directors insulars i els secretaris tècnics serà escaient el recurs d'alçada davant el president del consell insular, qualsevol que sigui el títol atributiu de la competència.

4. No obstant el que s'estableix als números anteriors, contra els actes dictats per òrgans del consell insular en exercici de competències delegades per la comunitat autònoma, hi serà escaient únicament el recurs previst a l'article 38 d'aquesta llei.

TÍTOL IV FUNCIONS I COMPETÈNCIES DELS CONSELLS INSULARS

CAPÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 23. Competències

1. Els consells insulars exerceixen les competències que els atribueixin les lleis de l'Estat i de la comunitat autònoma, d'acord amb l'Estatut d'Autonomia i la legislació bàsica de l'Estat.

2. Les transferències i les delegacions de competències que aprovi la comunitat autònoma, relatives als diversos sectors de l'acció pública, es duran a terme d'acord amb les previsions d'aquest títol.

Article 24. Principi de coordinació

En l'exercici de totes les seves funcions i competències, les relacions entre els consells insulars i l'Administració de la comunitat autònoma es regiran pel principi de coordinació establert a l'article 40.1 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

Article 25. Iniciativa legislativa

1. Els consells insulars podran exercir la iniciativa legislativa d'acord amb l'article 26 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. Així mateix, podran proposar al Parlament l'exercici de les iniciatives previstes als números 2, 3 i 4 de l'article 28 de l'esmentat Estatut d'Autonomia.

2. La iniciativa legislativa dels consells insulars s'exerceix mitjançant la presentació de proposicions de llei aprovades per majoria absoluta del Ple del consell insular. L'escrit de presentació de la proposició de llei ha d'anar acompanyat dels documents següents:

- a) Text articulat de la proposició, al qual s'ha d'adjuntar una exposició dels motius i dels antecedents necessaris per poder pronunciar-s'hi.
- b) Certificat expedit pel secretari de l'entitat, que acrediti que la proposició compleix els requisits prevists en aquest article.

Article 26. Representació del Govern de la comunitat autònoma

1. Els consells insulars, en l'exercici de la representació ordinària del Govern de la comunitat autònoma a cada illa, han de:

- a) Vetllar per donar compliment a les lleis i els reglaments de la comunitat autònoma, tot executant els acords d'aquesta que els afectin directament.
- b) Rebre, registrar i donar curs a les instàncies, els documents, les reclamacions o recursos que hi siguin presentats, adreçats a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- c) Establir, en les respectives seus, una oficina d'informació general al públic sobre els serveis de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- d) Representar, a través del seu president, el Govern de les Illes Balears en els actes oficials que tinguin lloc a l'illa, llevat dels casos en què hi assisteixi el president de la comunitat autònoma.

2. L'execució del que disposen els números b) i c) s'ajustarà al que estableix l'article 44 d'aquesta llei.

CAPÍTOL II

DE L'ATRIBUCIÓ DE COMPETÈNCIES I FUNCIONS PER LA COMUNITAT AUTÒNOMA

Article 27. Títols d'atribució

1. Les competències atribuïdes per la comunitat autònoma de les Illes Balears als consells insulars poden ser, transferides o delegades.

2. Així mateix, els consells insulars poden dur a terme activitats de caràcter material, tècnic o de serveis, la competència dels quals sigui de la comunitat autònoma, en els termes de l'encomanda corresponent i d'acord amb el que preveu aquesta llei.

Article 28. Simultaneïtat de l'atribució de les competències

1. Les competències que siguin atribuïdes als consells insulars per llei del Parlament ho seran simultàniament als tres consells insulars, com a regla general. Això no obstant, prèviament a l'aprovació de la llei corresponent, cada consell haurà de pronunciar-se sobre

l'acceptació o el rebuig de la competència, d'acord amb el procediment previst a l'article 51.2 d'aquesta llei.

2. Si no s'accepta l'atribució d'una competència, no podrà ser reclamada dins la mateixa legislatura ni dins el mateix exercici pressupostari de diferents legislatures.

SECCIÓ 1a DE LES COMPETÈNCIES TRANSFERIDES

Article 29. En general

1. Les competències que s'enumeren a l'article 39 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears podran ser transferides als consells insulars mitjançant una llei del Parlament.

2. La transferència comportarà l'atribució als consells insulars de la titularitat i l'exercici de la competència.

3. Les competències transferides tendran la consideració de competències pròpies dels consells insulars i, consegüentment, aquests les exerciran en règim d'autonomia i sota la pròpia responsabilitat, atenent sempre a l'adequada coordinació amb l'Administració de la comunitat autònoma.

Article 30. Contingut de les lleis de transferència

Les lleis de transferència als consells insulars hauran d'incloure les especificacions següents:

- a) Referència a la norma estatutària i a la disposició legal, si s'escau, en què es fonamenti la transferència.
- b) Competències l'execució i la gestió de les quals es transfereixin i especificació de les normes que les regulen.
- c) Competències o funcions que es reservin al Govern de les Illes Balears.
- d) Valoració del cost efectiu de la transferència.
- e) Mitjans materials, financers i personals que es posin a disposició de cada consell insular.
- f) Referència a la documentació administrativa relativa a la funció o al servei la prestació del qual es transfereixi.
- g) Formes de control, si s'escauen, i de coordinació.
- h) Determinació, si s'escau, de les funcions concurrents i compartides entre el Govern de la comunitat autònoma i els consells insulars, tot establint les formes de cooperació que s'hi hagin d'establir.
- i) Data de l'efectivitat de la transferència.

Article 31. Coordinació de l'actuació dels consells

1. D'acord amb l'article 40.2 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, el Govern de les Illes Balears podrà coordinar l'actuació dels consells insulars quant a l'exercici de les competències transferides, en els termes dels articles següents.

2. La coordinació requerirà que hi concorrin les dues circumstàncies següents:
 - a) que l'activitat o el servei transcendeixi l'àmbit dels interessos propis dels consells insulars; i
 - b) que l'activitat o el servei insular incideixi en els interessos de la comunitat autònoma o els condicioni de manera rellevant.
3. La coordinació respectarà en tot cas l'autonomia dels consells insulars.
4. Es durà a terme preferentment a través dels instruments següents:
 - a) Directrius de coordinació.
 - b) Plans i programes sectorials.
 - c) Òrgans de composició mixta.

Article 32. Directrius de coordinació

1. Mitjançant la seva potestat normativa, el Govern de les Illes Balears podrà fixar directrius de coordinació de les funcions transferides en els supòsits prevists a l'article anterior, quan ho prevegin expressament les lleis atributives de competències.

2. Les directrius, que seran vinculants per als consells insulars, hauran de contenir els criteris generals i hauran de determinar els objectius i les prioritats d'actuació i, si s'escau, els instruments de coordinació, adequats a la naturalesa de la matèria de què es tracti.

Article 33. Plans i programes sectorials

1. Quan ho autoritzin les lleis de transferència, el Govern de la comunitat autònoma podrà aprovar plans i programes per a la coordinació de les competències de la comunitat autònoma i dels consells insulars en sectors concrets de l'acció pública.

2. En l'elaboració dels plans i dels programes en garantirà la participació efectiva dels consells insulars a fi d'aconseguir l'harmonització dels interessos públics afectats.

3. Els instruments regulats en aquest article que tinguin naturalesa normativa podran contenir directrius de coordinació, en els termes d'allò que disposa el número 2 de l'article anterior.

Article 34. Òrgans de col·laboració

1. Per a la coordinació de les competències a què es refereix aquesta secció, les lleis de transferència podran crear òrgans de col·laboració entre les diferents administracions afectades. La llei haurà de determinar en tot cas el següent:

- a) La composició i el funcionament de l'òrgan.
- b) Les funcions i l'àmbit material i territorial d'actuació d'aquest.

2. A aquest efecte, es podran crear conferències sectorials integrades pel conseller autonòmic corresponent, que les presidirà, i pels consellers responsables en la matèria de cada consell insular.

Article 35. Altres tècniques de col·laboració

Sense perjudici de la coordinació general a què es refereix l'article 24 d'aquesta llei, el Govern de les Illes Balears i els consells insulars podran acordar els mecanismes adequats d'informació mútua i de col·laboració en les matèries que siguin objecte de transferència.

Article 36. Tècniques de control

Per assegurar la legalitat i l'eficàcia en l'exercici pels consells insulars de les competències transferides, i d'acord amb l'article 40.2 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, es preveuen les tècniques de control següents:

- a) El Govern de la comunitat autònoma exercirà la supervisió de l'actuació dels consells insulars en la gestió de les competències transferides i podrà proposar al Parlament, si s'escau, l'adopció de les mesures que es considerin necessàries.
- b) Dins el primer trimestre de cada any, els consells insulars trametran al Govern de la comunitat autònoma una memòria sobre la gestió de les competències transferides, que inclourà els nivells i la qualitat de les funcions i dels serveis prestats. El Govern podrà proposar al Parlament les mesures que consideri necessàries.

SECCIÓ 2a DE LES COMPETÈNCIES DELEGADES

Article 37. En general

1. Les competències que especifica en llista l'article 39 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears podran ser delegades als consells insulars mitjançant una llei del Parlament.

2. La delegació consisteix en el traspàs de l'exercici de la funció executiva i de gestió, sense cessió de titularitat.

3. La llei de delegació concretarà l'abast, el contingut, les condicions i la durada d'aquesta, com també els mitjans personals i materials i els recursos que es faciliten per exercir-la.

4. La delegació s'entendrà indefinida, llevat que la llei de delegació expressi el contrari, sense perjudici d'allò que es disposa als articles 41 i 42 d'aquesta llei.

Article 38. Recurs en interès de la delegació

Contra els actes i els acords que adopti qualsevol dels òrgans que exerceixi les competències delegades per la comunitat autònoma, hi serà escaient, en el termini d'un mes, el recurs en interès de la delegació davant el Govern de la comunitat autònoma.

Article 39. Competències de la comunitat autònoma

En relació amb els actes dictats pels òrgans dels consells insulars en exercici de les competències delegades, corresponen a la comunitat autònoma:

- a) La potestat de revisió d'aquests actes, amb audiència prèvia del consell insular respectiu.
- b) La responsabilitat patrimonial que es derivi de l'actuació dels consells, llevat que en la llei de delegació s'estableixi una altra cosa.
- c) La representació i la defensa en judici.

Article 40. Tècniques de control i de coordinació

1. Per assegurar el control i la coordinació de l'execució de les competències delegades als consells insulars, el Govern de les Illes Balears podrà:

- a) Demanar informació, en qualsevol moment, sobre la gestió de les competències delegades.
- b) Elaborar programes i dictar directrius sobre aqueixa gestió.
- c) Exercir l'alta inspecció sobre els serveis, respecte dels quals podrà dictar instruccions tècniques de caràcter general.
- d) Formular els requeriments pertinents al president del consell insular de què es tracti perquè esmenen les deficiències observades.
- e) Emetre informes preceptius i fins i tot vinculants quan així ho prevegi la legislació sectorial.
- f) Crear òrgans de col·laboració i, en concret, convocar conferències sectorials sota la presidència del conseller corresponent del Govern de la comunitat autònoma, per tractar sobre la problemàtica general del sector i coordinar l'adopció de mesures.

2. Les lleis de delegació podran establir altres tècniques de coordinació i control adequades a la naturalesa de les competències que es deleguin.

Article 41. Incompliment de la delegació

1. En el supòsit que el consell insular receptor incompleixi les normes reguladores de la competència delegada o les obligacions que el desenvolupament de la delegació imposi, el Govern de les Illes Balears li recordarà el compliment i li concedirà, a aquest efecte, el termini necessari, que no serà mai inferior a un mes.

2. Si aquest advertiment no fos atès en els terminis indicats, el Govern de les Illes Balears podrà proposar al Parlament la suspensió o la revocació de la delegació. També podrà executar per ell mateix la competència delegada, en substitució del consell insular, per al cas concret de què es tracti.

Article 42. Renúncia a la delegació

1. La renúncia a la delegació per part dels consells insulars podrà acordar-se en els casos següents:

- a) Incompliment per part de la comunitat autònoma dels compromisos assumits en la delegació.
- b) Insuficiència dels mitjans econòmics per a l'exercici eficaç de les facultats objecte de delegació.

2. L'acord de renúncia haurà de ser adoptat pel Ple, havent oït el Govern de la comunitat autònoma, i només podrà ser efectiu als dos mesos d'haver-se publicat al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Article 43. Regles intertemporals

1. Els expedients corresponents a procediments en tramitació a la data d'efectivitat de la transferència o delegació es traspasaran als consells insulars, sigui quina sigui la situació procedimental en què es trobin, perquè els resolgui l'òrgan del consell insular al qual pertorqui.

2. Correspondrà a la comunitat autònoma la competència per resoldre els recursos administratius contra els actes dictats pels òrgans d'aquesta amb anterioritat a la data d'efectivitat de la transferència o delegació, encara que el recurs sigui interposat amb posterioritat. La comunitat autònoma retrà compte als consells de la resolució que, si s'escau, es dicti en el procediment de recurs.

SECCIÓ 3a DISPOSICIONS COMUNES

Article 44. En general

1. De conformitat amb els articles 44 i 49.5 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, la comunitat autònoma podrà exercir la gestió ordinària de les seves competències a través dels consells insulars.

2. El consell insular que en faci la gestió ordinària no tindrà facultats de resolució sobre les matèries que li hagin estat encomanades. Això no obstant, podrà dictar els actes d'instrucció que siguin necessaris per executar les resolucions derivades de l'encomanda, sempre que no es tracti d'actes de tràmit susceptibles de recurs.

Article 45. Procediment de l'encomanda

L'encomanda de gestió es farà per decret del Govern de les Illes Balears, amb conformitat prèvia del consell insular corresponent. El decret en concretarà l'abast, el contingut i les condicions i determinarà la dotació econòmica oportuna que n'asseguri la prestació efectiva.

CAPÍTOL III DELS INSTRUMENTS DE COOPERACIÓ

Article 46. Convenis de cooperació

1. Els consells insulars podran subscriure convenis o acords de cooperació amb la resta d'administracions públiques, en els quals s'estableixin lliurement els instruments de col·laboració necessaris per a l'assoliment de finalitats comunes d'interès públic.

2. A través dels convenis de cooperació, les parts que els subscriuguin podran coordinar les polítiques de foment adreçades a un mateix sector; distribuir les subvencions atorgades per una de les parts amb referència a l'àmbit territorial o de població de l'altra; executar puntualment obres o serveis que siguin competència d'una de les parts; compartir les seus, els locals o els edificis que siguin necessaris per a l'exercici de les competències concurrents; cedir i acceptar la cessió d'ús de béns patrimonials; desenvolupar activitats de prestació i adoptar les mesures oportunes per aconseguir qualsevulla altra finalitat de contingut anàleg al de les anteriors.

3. D'una manera especial, els consells insulars podran subscriure convenis amb els municipis de la mateixa illa per garantir l'accés de la població al conjunt dels serveis municipals i la major eficàcia de la prestació d'aquests.

4. La signatura de convenis entre el Govern de la comunitat autònoma i els ajuntaments no suposarà de cap manera un menyscabament de les competències dels consells insulars. El Govern de la comunitat autònoma en possibilitarà la participació a fi d'harmonitzar els interessos públics afectats.

Article 47. Consorcis

D'acord amb la legislació de règim jurídic de les administracions públiques, els consells insulars podran constituir consorcis amb altres administracions públiques per a finalitats d'interès comú, o amb entitats privades sense ànim de lucre que persegueixin finalitats d'interès públic.

Article 48. Societats mixtes

1. Per a la prestació de serveis amb contingut econòmic que no impliquin l'exercici d'autoritat i que afectin els interessos de dues o més administracions públiques, podran constituir-se societats mercantils el capital de les quals pertanyi totalment o majoritàriament a les entitats afectades.

2. Els acords de constitució, de participació o d'adquisició de títols representatius de capital de les societats esmentades seran adoptats per les administracions interessades d'acord amb el que estableixin les normes reguladores dels respectius patrimonis.

CAPÍTOL IV DE LA COMISSIÓ TÈCNICA INTERINSULAR

Article 49. Objecte

1. D'acord amb el que s'estableix a la disposició transitòria cinquena de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, la Comissió Tècnica Interinsular és l'òrgan encarregat de proposar al Parlament la transferència o la delegació de competències als consells insulars sobre les matèries recollides a l'article 39 de l'Estatut d'Autonomia.

2. La transferència o la delegació de competències a què es refereix el número anterior s'ha de fer d'acord amb el que disposa aquesta llei.

Article 50. Composició

1. La Comissió Tècnica Interinsular serà integrada per setze vocals, designats de la manera següent: quatre, pel Govern de les Illes Balears i quatre, per cada un dels consells insulars de Mallorca, de Menorca i d'Eivissa i Formentera. Aquests setze vocals tendran els seus corresponents suplents, designats d'igual manera.

2. La designació dels membres titulars i suplents a què fa referència el punt anterior es farà pel temps que duri la legislatura.

3. Els acords plenaris dels consells insulars que nomenin els representants titulars i suplents en la Comissió Tècnica Interinsular han de ser comunicats al Govern de les Illes Balears dins el termini d'un mes, comptador des del dia en què es constitueixen els consells insulars.

4. No obstant el que es disposa al número 2 d'aquest article, els membres titulars i suplents de la Comissió Tècnica Interinsular cessaran en el seu càrrec quan en siguin revocats per l'òrgan que els nomenà i, a la mateixa sessió, hi seran designats els nous membres.

Article 51. Procediment d'actuació

1. La iniciativa per a la presentació de propostes davant la Comissió Tècnica Interinsular, en aplicació de la disposició transitòria cinquena de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, correspondrà als seus membres d'acord amb el seu reglament, al Govern de les Illes Balears i als consells insulars, com també als grups parlamentaris i als diputats, en els termes generals que estableix el Reglament del Parlament de les Illes Balears per a la iniciativa legislativa.

2. Per a l'acceptació de l'assumpció de competències per cada consell se exigirà acord del Ple, adoptat per majoria absoluta dins el termini d'un mes comptador des de la tramesa del dictamen de la Comissió Tècnica Interinsular, i prèviament a l'elevació de la proposta al Parlament perquè en faci la tramitació corresponent. Si l'acord d'acceptació no es pren en el termini esmentat, la proposta de transferència o delegació s'entendrà refusada.

TÍTOL V FINANÇAMENT DELS CONSELLS INSULARS

Article 52. Principis generals

1. Fins que el finançament dels consells insulars quedi cobert definitivament amb la participació d'aquests en el finançament de la comunitat autònoma previst a l'article 69 de l'Estatut d'Autonomia, la comunitat autònoma garantirà provisionalment, per llei, els recursos suficients perquè els consells aconseguixin un exercici adequat de les competències que els hagin estat atribuïdes per qualsevol títol.

2. El finançament provisional que haurà d'assegurar-se serà igual al cost efectiu dels serveis corresponents, atenent tant als costos directes com als indirectes, així com a les despeses d'inversió que corresponguin. Els fons destinats a aquest finançament hauran de posar-se a disposició dels consells en un termini oportú, d'acord amb la legislació aplicable, i tendran caràcter incondicionat.

Article 53. Fons de Compensació Interinsular

Els consells insulars rebran les transferències corresponents del Fons de Compensació Interinsular d'acord amb allò que disposi una llei del Parlament.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera

Serà gratuïta la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* dels anuncis, els acords, les resolucions, les disposicions i altres actes exigits per l'ordenament jurídic que es facin com a conseqüència de l'exercici pels consells insulars de les competències atribuïdes per la comunitat autònoma.

Disposició addicional segona

En el termini màxim de sis mesos d'ençà de l'entrada en vigor d'aquesta llei, els consells insulars hauran d'aprovar un nou reglament orgànic d'acord amb les previsions del títol II, en el qual adequaran la seva organització per a l'exercici de les competències que els hagin estat transferides o delegades amb anterioritat.

Disposició addicional tercera

1. D'acord amb el que es preveu a la disposició addicional quarta de l'Estatut d'Autonomia, l'Ajuntament de Formentera podrà participar en la gestió de les

competències que les lleis del Parlament atribueixin per transferència o per delegació al Consell Insular d'Eivissa i Formentera.

2. La cessió de la gestió es formalitzarà mitjançant acord del Ple del consell insular, amb la conformitat prèvia de l'Ajuntament de Formentera. L'acord de cessió expressarà les condicions econòmiques i els mitjans humans i materials que s'hi hagin d'adscriure.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitòria primera

No obstant el que es preveu al número segon de la disposició derogatòria d'aquesta llei, els òrgans col·legiats creats per les lleis d'atribució de competències als consells insulars continuaran exercint les seves funcions fins que no es produeixi l'adaptació organitzativa prescrita a la disposició addicional segona.

Disposició transitòria segona

Mentre no s'aprovin les ordenances fiscals corresponents a les competències atribuïdes als consells per la comunitat autònoma, els consells insulars aplicaran les taxes i els preus públics establerts a la legislació autonòmica vigent.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

1. Queda derogada la Llei 5/1989, de 13 d'abril, de consells insulars.
2. Queden derogades totes aquelles disposicions d'igual rang o inferior que s'oposin a aquesta llei, la contradiguin o hi resultin incompatibles i, d'una manera especial:
 - a) De la Llei 9/1990, de 20 de juny, d'atribució de competències als consells insulars en matèria d'urbanisme i habitabilitat, l'article 2 i el número 2 de l'article 3.
 - b) De la Llei 8/1993, d'1 de desembre, d'atribució de competències als consells insulars en matèria de règim local, el número 1 de l'article 7.
 - c) De la Llei 6/1994, de 13 de desembre, d'atribució de competències als consells insulars en matèria de patrimoni històric, de promoció sociocultural, d'animació sociocultural, de depòsit legal de llibres i d'esports, el número 5 de l'article 2; el número 1 de l'article 9; i el número 3 de l'article 12.
 - d) De la Llei 8/1995, de 30 de març, d'atribució de competències als consells insulars en matèria d'activitats classificades i parcs aquàtics, reguladora del procediment i de les infraccions i sancions, el número 3 de l'article 7; el número 1 de l'article 13, i el número 3 de l'article 50.
 - e) De la Llei 3/1996, de 29 de novembre, d'atribució de competències als consells insulars de Menorca i d'Eivissa i Formentera en matèria d'ordenació turística, l'article 4 i el número 1 de l'article 14.
 - f) De la Llei 8/1997, de 18 de desembre, d'atribució de competències als consells insulars en matèria de tutela, acolliment i adopció de menors, el número 4 de l'article 6 i el número 1 de l'article 14.
3. Les referències contingudes en les normes vigents a les disposicions que es deroguen expressament, s'han d'entendre fetes a les disposicions d'aquesta llei que regulin la mateixa matèria o aspectes d'aquelles.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera

1. S'autoritza el Govern de les Illes Balears perquè dicti les disposicions necessàries en desplegament d'aquesta llei.

2. En el termini de sis mesos d'ençà de l'entrada en vigor d'aquesta llei, el Govern de les Illes Balears haurà de presentar al Parlament un projecte de llei regulador del finançament dels consells insulars.

Disposició final segona

Aquesta llei entrarà en vigor en haver transcorregut dos mesos d'ençà de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

**LLEI 20/2006, DE 15 DE DESEMBRE, MUNICIPAL
I DE RÈGIM LOCAL DE LES ILLES BALEARS**

(BOIB núm. 186 Ext., de 27 de desembre de 2006;

BOE núm. 26, de 30 de gener de 2007)¹

Títol preliminar	516
Títol I – Els consells	517
Títol II – Els municipis	518
Capítol I – Els elements del municipi. Identificació	518
Capítol II – L’alteració de termes municipals	518
Capítol III – La població municipal	520
Capítol IV – L’organització municipal	521
Capítol V – Règims especials	522
Capítol VI – Competències	522
Títol III – Altres entitats locals	524
Capítol I – Mancomunitats	524
Capítol II – Consorcis locals	527
Capítol III – Entitats locals menors, ens autònoms locals, districtes i delegacions territorials de la batlia	528
Títol IV – Relacions interadministratives	531
Capítol I – Transferència, delegació i encàrrec de gestió de competències en les entitats locals	531
Capítol II – Supervisió o control d’actes dels ens locals en exercici de la competència pròpia	532
Capítol III – Tècniques de cooperació	532

¹ Aquesta Llei ha estat modificada, entre d’altres, per les disposicions següents: Llei 6/2007, de 27 de desembre de mesures tributàries i econòmicoadministratives (BOIB núm. 196, de 29 de desembre); Llei 4/2008, de 14 de maig, de mesures urgents per a un desenvolupament territorial sostenible a les Illes Balears (BOIB núm. 68, de 17 de maig); Llei 12/2010, de 12 de novembre, de modificació de diverses lleis per a la transposició a les Illes Balears de la Directiva 2006/123/CE, de 12 de desembre, del Parlament Europeu i del Consell, relativa als serveis en el mercat interior (BOIB núm. 171, de 25 de novembre); Llei 15/2012, de 27 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l’any 2013 (BOIB núm. 195, de 29 de desembre); Llei 4/2013, de 17 de juliol, de coordinació de les policies locals de les Illes Balears (BOIB núm. 106, de 30 de juliol); Llei 2/2014, de 25 de març, d’ordenació i ús del sòl (BOIB núm. 43, de 29 de març); Decret llei 1/2017, de 13 de gener, de modificació de la Llei 20/2006, de 15 de desembre, i de la Llei 3/2007, de 27 de març, de la funció pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i de mesures en matèria de coordinació de les policies locals de les Illes Balears (BOIB núm. 6, de 14 de gener); Llei 3/2017, de 7 de juliol, de modificació de la Llei 20/2006, de 15 de desembre, per introduir mesures de transparència i participació (BOIB núm. 85, de 13 de juliol); Llei 13/2017, de 29 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l’any 2018 (BOIB núm. 160 Ext., de 29 de desembre); Llei 6/2018, de 22 de juny, per la qual es modifiquen diverses normes de l’ordenament jurídic de les Illes Balears en matèria de turisme, de funció pública, pressupostària, de personal, d’urbanisme, d’ordenació farmacèutica, de transports, de residus i de règim local, i s’autoritza el Govern de les Illes Balears per aprovar determinats textos refosos (BOIB núm. 78, de 26 de juny); Llei 14/2018, de 28 de desembre, de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l’any 2019 (BOIB núm. 163, de 29 de desembre), i Llei 12/2019, de 12 de març, de consultes populars i processos participatius (BOIB núm. 36, de 19 de març).

Títol V – Disposicions comunes a les entitats locals	533
Capítol I – Estatut dels membres de les corporacions locals	533
Capítol II – Règim de funcionament	537
Capítol III – Reglaments, ordenances i bans	542
Capítol IV – Règim jurídic dels actes, acords i recursos	544
Capítol V – Conflictes d'atribucions i de competències	545
Capítol VI – Impugnació d'actes i d'acords locals i exercici d'accions	545
Capítol VII – Informació i participació ciutadanes	547
Títol VI – Béns de les entitats locals	550
Capítol I – Disposicions generals	550
Capítol II – Adquisició i alienació	553
Capítol III – Aprofitament i tutela	555
Títol VII – Obres, serveis i activitat econòmica de les entitats locals	557
Capítol I – Disposicions generals	557
Capítol II – Formes de gestió dels serveis públics locals	558
Capítol III – Activitats econòmiques	562
Títol VIII – Intervenció administrativa en l'activitat privada	562
Capítol I – Acció de foment	562
Capítol II – Modalitats d'intervenció	563
Títol IX – Contractació	566
Títol X – Règim del personal de les entitats locals de les Illes Balears	567
Títol XI – Hisendes locals	571
Disposicions addicionals	573
Disposicions transitòries	574
Disposició derogatòria	574
Disposicions finals	574

TÍTOL PRELIMINAR

Article 1. Organització territorial

La comunitat autònoma de les Illes Balears articula la seva organització territorial en illes i municipis. Les institucions de govern de les illes són els consells i les dels municipis, els ajuntaments.

Article 2. Altres entitats locals

També tenen la condició d'ens locals les mancomunitats de municipis, les entitats locals menors, les àrees metropolitanes i els consorcis locals constituïts per ens locals entre si o amb altres administracions públiques que tenguin per objecte essencial la prestació de serveis i d'obres que siguin competència dels ens locals.

Article 3. Principis d'organització

1. Es garanteix al municipi i a les altres entitats locals que puguin existir la plena autonomia per a la gestió dels seus respectius interessos, així com per a l'exercici de les seves competències. Els ens locals serveixen amb objectivitat els interessos públics i actuen d'acord amb els principis d'eficàcia, autonomia, jerarquia, descentralització, desconcentració, coordinació, autonomia, participació i amb submissió plena a l'ordenament jurídic. Els municipis disposen de plena capacitat d'autoorganització dins el marc de les disposicions generals que per llei s'estableixin en matèria d'organització i funcionament municipal.

2. Les lleis del Parlament de les Illes Balears, en regular els diferents sectors de l'acció pública, han d'atribuir als ens locals les competències que corresponguin en consideració a

la seva capacitat de gestió i suficiència financera, de conformitat amb el principi de proximitat a la ciutadania. Les lleis que afecten el règim jurídic, orgànic, funcional, competencial i financer dels municipis n'han de tenir en compte necessàriament les diferents característiques demogràfiques, geogràfiques, funcionals, organitzatives, de dimensió i de capacitat de gestió.

Article 4. Representació objectiva dels interessos locals

1. Els municipis es poden agrupar i tenen dret a associar-se amb altres i a cooperar entre ells i amb altres ens públics, en els termes establerts en la llei, per a exercir les seves competències, millorar la prestació de serveis a la ciutadania i també per a accomplir tasques d'interès comú. A aquests efectes, tenen capacitat per a establir convenis i crear mancomunitats, consorcis i associacions, i participar-hi, i també adoptar altres formes d'actuació conjunta. Les lleis no poden limitar aquest dret si no és per a garantir l'autonomia dels altres ens que la tenen reconeguda.

2. L'Assemblea de municipis és l'òrgan de representació dels municipis en les institucions de les Illes Balears. Aquesta assemblea ha de ser escoltada prèviament a la tramitació de les iniciatives legislatives que afecten de manera específica els municipis. Ha de ser escoltada prèviament a la tramitació de plans i normes reglamentàries de caràcter autonòmic o insular. La composició, l'organització i les funcions de l'Assemblea de municipis seran regulades reglamentàriament.

3. Les entitats locals, cada una dins el seu àmbit, assumeixen la funció de representants objectives de la comunitat local a la qual serveixen, als efectes de la participació i la defensa d'aquesta comunitat en els assumptes del seu interès respectiu.

Article 5. Fonts del règim local

Els ens locals es regeixen per la legislació estatal bàsica, per aquesta llei, pels reglaments autonòmics sobre règim local i per les altres disposicions autonòmiques connexes o complementàries, així com també pels reglaments i les ordenances propis de cadascun. L'ordre de prelación d'aquestes normes és el que es deriva del sistema de distribució competencial establert per la Constitució Espanyola i per l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

TÍTOL I ELS CONSELLS

Article 6. Consells

El govern, l'administració i la representació de les illes de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera i les seves illes adjacents corresponen als consells, els quals gaudeixen d'autonomia en l'exercici de les seves competències per a la gestió dels seus interessos, d'acord amb la Constitució Espanyola, l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears i la seva legislació específica.

Article 7. Composició i competència

1. Cada un dels consells de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera és integrat pels consellers elegits a les respectives circumscripcions, d'acord amb la legislació electoral vigent i conforme al previst a l'Estatut d'Autonomia i a la resta de normativa aplicable.

2. Els consells, com a institucions de govern de cada una de les illes, a més de les competències que tenen atribuïdes per l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, exerciran aquelles que li siguin atribuïdes per la legislació estatal i autonòmica reguladora del règim local.

Article 8. Remissió a la llei específica

Els consells es regeixen per la seva llei autonòmica específica, per aquesta llei municipal i de règim local i per les normes de la legislació bàsica estatal que els siguin aplicables.

TÍTOL II ELS MUNICIPIS

CAPÍTOL I ELS ELEMENTS DEL MUNICIPI. IDENTIFICACIÓ

Article 9. Elements del municipi

1. El municipi és l'entitat local bàsica de l'organització territorial de la comunitat autònoma de les Illes Balears. El municipi té personalitat jurídica i, com a tal, plena capacitat d'obrar en la defensa i la gestió dels interessos que li són propis. El territori, la població i l'organització són elements del municipi.

2. El terme municipal és l'àmbit en el qual l'ajuntament exerceix les seves competències, sense perjudici de les potestats que conformement a les lleis pugui exercir fora del terme municipal.

3. Les persones residents en un municipi en constitueixen la població. La condició de resident s'adquireix en el moment de fer-se la inscripció en el padró municipal d'habitants.

4. L'organització bàsica del municipi radica en l'ajuntament, compost pel batle o la batlessa i els regidors i les regidores.

Els regidors i les regidores són elegits per sufragi universal, lliure, igual, directe i secret; i el batle o la batlessa és elegit pels regidors i les regidores o pel veïnatge, en els termes que estableixi la llei.

Article 10. Identificació

1. Cada municipi s'identifica pel seu nom oficial i pot tenir un escut o un distintiu, una bandera i un himne municipal.

2. Per acord de la majoria absoluta del ple es pot aprovar o modificar l'escut, l'himne o la bandera del municipi, o alterar-ne la denominació, i s'ha de seguir un procediment específic que s'ha de regular reglamentàriament. Els canvis de denominació només tindran caràcter oficial quan siguin inscrits en el registre corresponent i es publiquin en el *Boletín Oficial del Estado* i en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

3. Per modificar la capitalitat del municipi, en el cas que en el terme municipal hi hagi diversos nuclis de població, la corporació ha de determinar, amb el quòrum de la majoria absoluta del nombre legal de membres del ple, aquell on hagi de radicar l'ajuntament.

CAPÍTOL II L'ALTERACIÓ DE TERMES MUNICIPALS

Article 11. Supòsits

El terme municipal pot ser alterat en els supòsits següents:

- a) Per a la creació d'un nou municipi, per fusió de dos o més municipis limítrofs, o bé per segregació de part d'un o més municipis per constituir-ne un altre d'independent.
- b) Per a la supressió d'un o més municipis mitjançant la seva incorporació a un altre de limítrof.
- c) Per a la segregació de part d'un o més municipis, el terme municipal dels quals es redueix, i la seva agregació a un altre de limítrof, el terme municipal del qual és ampliat.

Article 12. Requisites

1. En cap cas no serà procedent l'alteració de termes municipals quan es pugui comprovar prèviament que els municipis afectats no tendran capacitat econòmica, una vegada efectuada l'alteració, per prestar els serveis que es considerin adients.

2. Només es pot fer l'alteració de termes municipals si aquesta implica la supressió d'un o més municipis, per fusió o per incorporació a un altre, quan es doni alguna de les circumstàncies següents:

- a) Insuficiència de mitjans per prestar els serveis mínims obligatoris.
- b) Que els nuclis urbans tinguin continuïtat.
- c) Que ho aconsellin consideracions d'ordre geogràfic, econòmic o administratiu.

Article 13. Creació d'un nou municipi

Només es pot crear un nou municipi per segregació d'un altre quan concorrin tots els requisits següents:

- a) Que es tracti de nuclis de població territorialment diferenciats, i que hi hagi una franja de com a mínim 5 km de terreny classificat com a sòl rústic entre aquest nucli i la capitalitat del terme municipal.
- b) Que els nous municipis tinguin capacitat i mitjans econòmics suficients per a la prestació dels serveis de la competència municipal.
- c) Que el municipi de nova creació tingui una població mínima de 6.000 habitants sense que, com a resultat de la segregació, el municipi del qual procedeixi la porció segregada passi a tenir una població inferior a 9.000 habitants. La referència feta al nombre d'habitants s'entendrà, en tot cas, com habitants de dret.
- d) Que la segregació no disminueixi el nivell de qualitat en els serveis determinats com imprescindibles a l'acord de segregació, tant per al municipi inicial com per al nou municipi que resulti de la segregació.
- e) Que augmenti el nivell de qualitat dels serveis prestats en el nou municipi.
- f) Que la creació d'un nou municipi a la zona sigui coherent amb els criteris d'ordenació del territori establerts a l'efecte.

Article 14. Procediment

El procediment per alterar termes municipals comprèn els tràmits següents:

- a) La potestat d'iniciativa correspon a l'òrgan competent del Govern de les Illes Balears. En cas d'iniciativa del consell o del Govern de les Illes Balears, es requereix comunicació prèvia als ajuntaments afectats perquè manifestin el seu acord previ. L'expedient també es pot incoar, en el cas de segregació de part d'un municipi per agregar-se a un altre o per constituir un municipi independent, a iniciativa de la majoria dels veïnats o les veïnades amb dret a vot a les eleccions municipals, conformement a la inscripció del darrer cens electoral; en aquest cas, l'acord municipal, favorable o desfavorable, s'ha d'adoptar en el termini de tres mesos des de la presentació de la sol·licitud en el registre d'entrada de l'ajuntament.
- b) La potestat d'iniciativa implica l'elaboració d'una memòria justificativa de l'alteració de termes que es projecta, en què s'acrediti que es compleix amb els requisits legalment exigits.
- c) L'acord municipal inicial, d'ofici o a instància de part, relatiu a l'alteració del terme municipal s'ha d'adoptar amb el quòrum de la majoria absoluta del nombre legal de membres del ple, de conformitat amb el que preveu l'article 92.3 d'aquesta llei, i s'ha de sotmetre a informació pública dins el termini de quaranta-cinc dies.
- d) L'acord municipal de resolució de les reclamacions presentades s'ha d'adoptar també amb la majoria esmentada a l'apartat anterior.
- e) Tramès l'expedient al consell respectiu, aquest ha de donar audiència als municipis interessats. Posteriorment, ha de trametre al Consell Consultiu de les Illes Balears

l'expedient amb la proposta de resolució, perquè n'emeti un dictamen, i ha de retre compte de la tramitació a l'Administració de la comunitat autònoma i de l'Estat.

- f) La resolució del procediment correspon al consell respectiu, ha de ser raonada, s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i s'ha de trametre tant a l'Administració de l'Estat com a la de la comunitat autònoma.

La resolució ha de fer referència expressa a la delimitació dels termes municipals afectats, a la divisió del patrimoni, si pertoca, i a l'assignació de personal.

Article 15. Contingut de la resolució

La resolució que es dicti en els procediments d'alteració de termes municipals ha de determinar el repartiment del patrimoni, l'assignació de personal, la manera de liquidar els crèdits i els deutes i, si s'escau, la fixació de capitalitat. També ha de recollir els convenis intermunicipals que s'hagin pogut formalitzar entre els ajuntaments interessats.

Article 16. Delimitació de termes municipals

1. Els ajuntaments poden promoure la delimitació i la fitació dels seus termes municipals mitjançant el procediment que reglamentàriament s'estableixi.

2. Els conflictes que puguin presentar-se entre els ajuntaments han de ser resolts pel consell competent, previ informe de l'Institut Geogràfic i dictamen del Consell Consultiu.

CAPÍTOL III LA POBLACIÓ MUNICIPAL

Article 17. Definició

1. El conjunt de persones inscrites en el padró municipal d'habitants constitueix la població del municipi. Cadascuna d'aquestes persones que resideix habitualment en el municipi té la condició de veïnat o veïnada.

2. La inscripció de persones estrangeres en el padró municipal no prova la residència legal a Espanya ni confereix cap dret que no confereixi la legislació vigent, especialment en matèria de drets i de llibertats de les persones estrangeres a Espanya.

3. Correspon a l'ajuntament la formació, el manteniment, la revisió i la custòdia del padró municipal, així com l'obligació de mantenir-lo actualitzat de manera que les seves dades concordin amb la realitat. Mitjançant el reglament municipal, les corporacions locals poden especificar la manera d'acreditar les condicions d'inscripció en el padró municipal, de conformitat amb l'establert a la legislació estatal.

Article 18. Interdicció de la discriminació

1. Els drets reconeguts a la població del municipi, en especial el dret a gaudir dels serveis públics essencials, s'han d'exercir sense cap tipus de discriminació fonamentada en l'ètnia, el gènere, la religió, l'opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

2. Són drets i obligacions del veïnatge els que estableixen la legislació bàsica de règim local i aquesta llei. Els municipis poden regular-ne el desplegament mitjançant disposició reglamentària.

3. Les persones estrangeres amb permís de residència i empadronades en el municipi tenen els drets i els deures propis del veïnatge i la resta de drets reconeguts a les lleis. Quant al dret de sufragi actiu i passiu, s'ha de seguir el que disposa la legislació electoral.

Article 19. Registre de la població estacional

Els municipis poden organitzar un registre en què s'inscrigui voluntàriament la població estacional regular o la població vinculada al municipi per estades periòdiques i per la

titularitat d'un habitatge, amb l'objectiu de fer-li arribar informació i oferir-li el tràmit d'audiència en relació amb els assumptes que la puguin afectar.

CAPÍTOL IV L'ORGANITZACIÓ MUNICIPAL

Article 20. Organització municipal

El govern i l'administració municipal corresponen a l'ajuntament integrat pel ple, el batle o la batlessa i la junta de govern local, allà on n'hi hagi.

Article 21. Competències orgàniques

Són competències dels òrgans municipals les que determina la legislació bàsica de règim local.

Article 22. Òrgans municipals de caràcter obligatori

Són òrgans municipals en tots els ajuntaments: el ple, el batle o la batlessa i els tinents o les tinents de batle. També hi ha en tots els ajuntaments una comissió especial de comptes.

Article 23. La junta de govern local

Hi ha una junta de govern local en els municipis de més de 5.000 habitants i en aquells en què ho acordi així el ple de l'ajuntament, a través del reglament orgànic o mitjançant un acord independent. La junta de govern local, amb les funcions que li atribueix la legislació bàsica de règim local, és presidida pel batle o la batlessa i formada per un nombre de regidors i/o regidores no superior al terç del nombre legal d'aquests, designats i cessats lliurement pel batle o la batlessa, que n'ha de retre compte al ple.

Article 24. Òrgans de consulta, estudi i control

1. En els municipis a què es refereix l'article anterior en què es constitueixi una junta de govern local o així s'acordi pel ple de la corporació municipal, hi haurà les comissions informatives i de control dels òrgans executius municipals que acordi el ple de la corporació o el reglament orgànic, integrades per representants de tots els grups polítics en proporció al nombre dels membres de cada grup, amb la finalitat de facilitar l'exercici de la gestió municipal.

2. En els municipis on així ho acordi el ple de la corporació hi haurà un consell social o qualsevol altre òrgan consultiu que estableixi el reglament orgànic municipal, com a òrgan consultiu de govern amb representació del veïnatge i les entitats ciutadanes més representatives, amb la finalitat de garantir la participació ciutadana en la gestió municipal, al qual correspon l'estudi i la proposta en matèria de desenvolupament econòmic i social, la planificació estratègica del municipi i els grans projectes urbans. La composició, les competències i el funcionament d'aquest òrgan es regeixen pel que estableix el respectiu reglament orgànic municipal.

3. També hi pot haver una comissió especial de suggeriments i reclamacions quan així ho determini el reglament orgànic o ho acordi el ple amb el vot favorable de la majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació.

Article 25. Estructura orgànica de l'administració municipal

L'administració municipal pot estructurar-se en departaments dirigits per un tinent o una tinenta de batle o per un regidor o una regidora delegats del batle, que actuen per delegació del batle o la batlessa en les matèries que se'ls atribueixin expressament.

Article 26. La gerència municipal especialitzada

Els municipis, per optimitzar la gestió dels seus recursos i serveis, poden crear, amb l'acord previ del ple que estableixi els requisits mínims de selecció i prèvia la modificació de la relació de llocs de treball, una o més gerències municipals especialitzades, amb funcions delegades o instrumentals, com a òrgan executiu sota la dependència immediata del batle o la batlessa o d'un tinent o una tinenta de batle o d'un regidor o una regidora delegats. En qualsevol cas, les delegacions de funcions s'han d'atendre a allò que estableix la normativa bàsica.

CAPÍTOL V RÈGIMS ESPECIALS

Article 27. Règim especial del municipi de Palma [*de Mallorca*]²

El municipi de Palma [*de Mallorca*] disposarà d'una llei de capitalitat especial establerta pel Parlament de les Illes Balears. L'ajuntament de Palma [*de Mallorca*] té iniciativa per proposar la modificació d'aquest règim especial i, d'acord amb les lleis i el Reglament del Parlament, ha de participar en l'elaboració dels projectes de llei que incideixen en aquest règim especial i ha de ser consultat en la tramitació parlamentària d'altres iniciatives legislatives sobre el seu règim especial.

Article 28. Municipis de règim especial

Els municipis on radiquin les seus dels consells o aquells en què les seves circumstàncies o funcions supramunicipals ho aconsellin, podran gaudir, mitjançant llei del Parlament, d'un règim especial que tenguin present els serveis que presten a la ciutadania en un àmbit superior al del municipi.

CAPÍTOL VI COMPETÈNCIES

Article 29. Competències

1. A més de les competències derivades de la legislació bàsica de l'Estat i de l'exercici de les que puguin ser delegades per l'Estat, per la comunitat autònoma, pels consells i per altres administracions, aquesta llei garanteix als municipis un nucli de competències pròpies que han de ser exercides per aquestes entitats amb plena autonomia, subjecta només al control de constitucionalitat i legalitat.

2. Els municipis de les Illes Balears, en el marc de les lleis, tenen en tot cas competències pròpies en les matèries següents:

- a) Gestió del padró municipal d'habitants.
- b) Regulació i desenvolupament de procediments, estructures organitzatives i polítiques per a la participació ciutadana en la vida local, així com elaboració i aprovació de programes de foment de voluntariat i associacionisme.
- c) Ordenació i gestió del territori, urbanisme i disciplina urbanística.
- d) Gestió del patrimoni municipal, regulació del seu ús o destí, conservació i manteniment.
- e) Protecció i conservació del patrimoni historicocultural municipal i elaboració de plans especials de protecció i catàlegs.

² L'art. 1 de la Llei 15/2016, de 2 de desembre, de modificació de la Llei 23/2006, de 20 de desembre, de capitalitat de Palma de Mallorca (*BOIB núm. 155, de 10 de desembre*), ha substituït la denominació oficial de la ciutat de «Palma de Mallorca» per «Palma».

- f) Creació i gestió de museus i biblioteques municipals.
- g) Normalització lingüística.
- h) Conservació i manteniment dels béns de domini públic local, parcs, jardins i vies públiques municipals, tant urbanes com rurals, així com elaboració i disseny dels programes d'execució d'infraestructures de competències de la comunitat autònoma, quan es trobin en el mateix terme municipal.
- i) Planificació, programació i gestió d'habitatge públic i participació en la planificació en sòl municipal de l'habitatge de protecció oficial.
- j) Policia local.
- k) Ordenació i prestació de serveis bàsics a la comunitat. Ordenació de les relacions de convivència d'interès local i de l'ús dels seus serveis, equipaments, infraestructures, instal·lacions i espais públics.
- l) Regulació de les condicions de seguretat en les activitats organitzades en espais públics i en els locals de concurrència pública. Protecció de les autoritats municipals i vigilància i custòdia dels edificis i les instal·lacions municipals.
- m) Regulació i gestió de l'aprovisionament d'aigua potable a domicili, de la conducció i del tractament d'aigües residuals i de la recollida i del tractament de residus sòlids urbans.
- n) Gestió de plans de protecció civil i d'emergència, prevenció i extinció d'incendis i adopció de mesures d'urgència en cas de catàstrofe.
- o) Regulació, gestió i vigilància de les activitats i dels usos que es duen a terme a les platges, als rius, als llacs i a la muntanya.
- p) Planificació, ordenació i gestió de l'educació infantil i participació en el procés de matriculació en els centres públics i concertats del terme municipal, manteniment i aprofitament, fora de l'horari escolar, dels centres públics, i calendari escolar. Gestió de la utilització de les instal·lacions esportives dels centres públics en horari extraescolar.
- q) Circulació i serveis de mobilitat i gestió del transport de viatgers municipal, així com regulació i ordenació del transport de mercaderies.
- r) Regulació i ordenació del trànsit i de l'estacionament de vehicles en vies urbanes.
- s) Regulació de l'establiment d'autoritzacions i promocions de tot tipus d'activitats econòmiques, especialment les de caràcter comercial, artesanal i turístic, en el seu territori.
- t) Desenvolupament econòmic local i promoció turística del seu territori.
- u) Regulació i gestió d'escorxadors, mercats i llotges municipals, així com elaboració i aprovació de programes de seguretat i higiene dels aliments i control i inspecció de la distribució i del subministrament d'aliments, begudes i d'altres productes, directament o indirectament relacionats amb l'ús o el consum, així com els mitjans del seu transport.
- v) Regulació i gestió dels sistemes d'arbitratge de consum, informació i educació de les persones consumidores.
- x) Formulació i gestió de polítiques per a la protecció del medi ambient i el desenvolupament sostenible.
- y) Regulació i gestió dels equipaments esportius i de lleure i promoció d'activitats.
- z) Regulació de l'establiment d'infraestructures de telecomunicacions i prestació de serveis de telecomunicacions.
- aa) Regulació i prestació dels serveis d'atenció a les persones, dels serveis socials públics d'assistència primària, i foment de les polítiques d'acollida de les persones immigrants.
- ab) Regulació i gestió dels cementiris i serveis funeraris, així com el seu control sanitari, i policia sanitària mortuòria.

3. La distribució de les responsabilitats administratives en les matèries a què fa referència l'apartat anterior entre les diverses administracions locals ha de tenir en compte la capacitat de gestió i s'ha de regir per les lleis aprovades pel Parlament de les Illes Balears, observant en tot cas el principi de subsidiarietat, d'acord amb el que estableix la Carta europea de l'autonomia local, el principi de diferenciació, les característiques que presenta la realitat municipal i el principi de suficiència financera.

TÍTOL III ALTRES ENTITATS LOCALS

CAPÍTOL I MANCOMUNITATS

Article 30. Dret d'associació dels municipis

1. Els municipis tenen el dret d'associar-se amb altres en mancomunitats per a l'execució en comú d'obres i serveis de la seva competència. Les mancomunitats es regeixen per aquesta llei, per la legislació bàsica de règim local i pels estatuts propis de cada entitat.

2. Perquè els municipis puguin mancomunar-se no és indispensable que hi hagi entre ells continuïtat territorial, si aquesta no es requereix per la naturalesa de les finalitats de la mancomunitat.

Article 31. Convenis intermunicipals

Quan no es consideri necessari crear una persona jurídica nova, els ajuntaments afectats poden formalitzar convenis entre ells per a la prestació de serveis o d'activitats del seu interès respectiu.

Article 32. Competències de les mancomunitats

1. Les mancomunitats gaudeixen de la naturalesa d'ens local i tenen capacitat plena i personalitat jurídica independent per al compliment de les seves finalitats pròpies. Per complir-les, les mancomunitats tenen totes les potestats a què es refereix la legislació bàsica de règim local. La potestat tributària es concreta en l'establiment de taxes per prestació de serveis o realització d'activitats, la imposició de contribucions especials i la fixació de preus públics i tarifes.

2. Les mancomunitats, en l'exercici de les seves competències i sempre que així ho acordin els municipis que les integren, poden exercir funcions de planificació i de desenvolupament per a la millora de les condicions de vida en el seu àmbit territorial.

Article 33. Procediment per crear una mancomunitat

El procediment per crear una mancomunitat s'inicia mitjançant un acord del ple de cada ajuntament interessat.

L'acord requereix el vot favorable de la majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació i ha d'incloure la designació de la persona que actuï com a representant de la corporació en la comissió gestora encarregada de tramitar l'expedient.

Article 34. Composició de la comissió gestora

La comissió gestora, integrada per una persona representant per cada municipi interessat, ha d'elegir un president o una presidenta entre els seus membres. Ha d'actuar com a secretari o secretària el o la de l'ajuntament al qual pertanyi el president o la presidenta.

La comissió gestora té la representació del grup de municipis interessats i s'extingeix quan s'han constituït els òrgans de la mancomunitat.

Article 35. Estatuts de les mancomunitats

Els estatuts de les mancomunitats han d'expressar com a mínim les circumstàncies següents:

- a) Els municipis que voluntàriament s'integren en la mancomunitat.
- b) L'objectiu, les finalitats i les competències.
- c) La denominació.
- d) El lloc on radiquin els òrgans de govern i d'administració.
- e) Els òrgans de govern, la composició i la forma de designació i cessament dels seus membres. L'òrgan suprem de govern ha de ser un òrgan col·legiat del qual ha de formar part, com a mínim, una persona representant per cada municipi, sense perjudici de pretendre una certa proporcionalitat en relació amb els membres de cada corporació.
- f) Les normes de funcionament.
- g) El règim del personal.
- h) Els recursos econòmics i les aportacions i els compromisos dels municipis que la formen.
- i) El termini de vigència i les causes i el procediment per dissoldre-la.
- j) L'adhesió de nous membres i la separació de municipis integrants de la mancomunitat.
- k) El procediment per modificar-la.
- l) Les normes per a la liquidació de la mancomunitat.

Article 36. Procediment per aprovar els estatuts

El procediment per a l'aprovació dels estatuts és el següent:

- a) El projecte d'estatuts ha de ser elaborat per la comissió gestora i elevat a l'assemblea formada per tots els membres dels ajuntaments afectats perquè l'aprovin. L'assemblea ha de ser convocada i presidida pel batle o la batlessa del municipi de major població, a proposta del president o la presidenta de la comissió gestora, i ha d'actuar com a secretari o secretària el o la d'aquell municipi.
- b) El quòrum de constitució de l'assemblea en primera convocatòria és el de les dues terceres parts dels seus membres i, en segona convocatòria, que ha de tenir lloc quaranta-vuit hores després, el quòrum és de la meitat. El quòrum de votació per a l'aprovació dels estatuts per l'assemblea és el de les dues terceres parts dels assistents, sempre que al seu torn representin les dues terceres parts dels municipis que es mancomunin.
- c) Una vegada aprovats els estatuts, el president o la presidenta de l'assemblea els ha de sotmetre a informació pública dins el termini d'un mes, mitjançant la inserció d'anuncis en els taulers d'edictes dels ajuntaments i en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*. Els expedients poden ser consultats a cada ajuntament.
- d) Acabat el termini d'informació pública, l'expedient es remetrà als consells afectats perquè emetin informe, no vinculant, sobre la legalitat del projecte d'estatuts i del procediment seguit. Els informes s'han de notificar al president o a la presidenta de l'assemblea dins el termini d'un mes, a comptar des de la recepció de l'expedient. Si transcorre aquest termini sense haver estat evacuat, es podrà prosseguir el procediment.
- e) Acabat el tràmit, i abans de l'aprovació definitiva, es remetran els estatuts i el certificat de la tramitació a la comunitat autònoma, que, en el termini d'un mes, podrà formular observacions sobre la seva adequació a la legalitat, així com suggeriments i informació sobre l'acomodació del projecte de mancomunitat a les directrius de política territorial.

- f) En vista de totes les actuacions, el president o la presidenta de l'assemblea farà trasllat als ajuntaments interessats de l'emissió dels informes o, si s'escau, del transcurs del termini indicat, perquè puguin adoptar l'acord definitiu de constitució, d'aprovació dels estatuts de la mancomunitat i de designació dels seus representants a l'òrgan de govern. Tot això mitjançant el quòrum de la majoria absoluta legal dels membres que integren la corporació i d'acord amb el que es preveu en els estatuts. Passats tres mesos des de l'aprovació de la proposta d'aprovació definitiva sense que hi hagi hagut acord per part d'algun dels ajuntaments interessats, es pot entendre que desisteix d'adherir-se a la mancomunitat en constitució.
- g) Una vegada adoptats els acords, els ajuntaments en remetran un certificat a la comunitat autònoma a fi que publiqui l'edicta corresponent al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.
- h) En el termini d'un mes des de la publicació de l'edicta anterior, s'ha de constituir l'òrgan suprem de govern de la mancomunitat.
- i) Constituït l'òrgan de govern de la mancomunitat, se n'ha d'inscriure la constitució en el Registre d'Entitats Locals.

Article 37. Modificació dels estatuts

La modificació dels estatuts de la mancomunitat s'ha d'ajustar al procediment següent:

- a) Aprovació de la iniciativa de modificació per l'òrgan suprem de la mancomunitat.
- b) Informació pública pel termini d'un mes.
- c) Informe del consell que correspongui sobre la modificació.
- d) Aprovació pel ple de cada ajuntament integrant de la mancomunitat, adoptada amb el vot de la majoria absoluta legal.
- e) Acord definitiu de modificació dels estatuts per part de l'òrgan suprem de govern de la mancomunitat, suposant que l'acord d'iniciativa hagi sofert alteracions.
- f) Publicació de l'edicta de modificació per la mancomunitat al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Article 38. Adhesió d'altres municipis

Per a l'adhesió d'un o més municipis a una mancomunitat ja constituïda, aquest o aquests han d'adoptar un acord, amb el quòrum de la majoria absoluta del nombre legal de membres del ple, amb un període previ d'informació pública d'un mes.

L'adhesió requereix, a més, l'acord favorable de l'òrgan suprem de govern de la mancomunitat i la publicació al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, sense perjudici de la resta de tràmits que puguin establir els estatuts de la mancomunitat.

Article 39. Separació de municipis

Per a la separació d'un o més municipis, els ajuntaments respectius han d'adoptar un acord amb el quòrum indicat a l'article anterior, amb la informació pública prèvia pel mateix termini, i amb la comunicació a la mancomunitat i a la comunitat autònoma per a la publicació de l'edicta corresponent al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, sense perjudici de la resta de tràmits que puguin establir els estatuts de la mancomunitat.

Article 40. Dissolució de la mancomunitat

La dissolució de la mancomunitat s'ha d'ajustar al que disposen els seus estatuts. L'acord de dissolució, una vegada adoptat estatutàriament, s'ha de publicar al *Butlletí Oficial de les Illes Balears* perquè se'n prengui coneixement i s'ha de traslladar al consell que correspongui, al Govern de les Illes Balears i al Registre d'Entitats Locals.

Article 41. Mesures de foment

El Govern de la comunitat autònoma i els consells han de prestar especial assessorament i suport a la constitució de les noves mancomunitats, així com al funcionament de les que ja existeixen.

Article 42. Competència específica

Els plans territorials que s'aprovin en desplegament de les directrius d'ordenació territorial de les Illes Balears poden assignar l'execució i la gestió d'una part del territori a una mancomunitat quan l'objectiu del pla estigui comprès entre les finalitats i competències de la mancomunitat.

CAPÍTOL II CONSORCIS LOCALS

Article 43. Dret d'associació mitjançant consorcis

Els municipis poden associar-se amb altres ens locals entre si o amb altres administracions públiques per constituir consorcis locals, a fi de dur a terme obres, activitats o prestar serveis que siguin competència dels ens locals.

Article 44. Formalització de convenis

Quan no es consideri necessari crear una nova persona jurídica, les administracions afectades poden formalitzar convenis entre elles i amb entitats privades sense ànim de lucre per a la prestació de serveis o d'activitats del seu interès respectiu, sempre i quan els interessos de les entitats privades sense ànim de lucre siguin concurrent amb l'interès de l'administració i siguin degudament justificats en l'expedient de preparació i tramitació del conveni.

Article 45. Competències

Els consorcis locals gaudeixen de la naturalesa d'ens local i tenen plena capacitat i personalitat jurídica independent per complir les seves finalitats pròpies. Per complir-les, estan dotats de totes les potestats previstes a la legislació bàsica de règim local. La potestat tributària es concreta en l'establiment de taxes per prestació de serveis o realització d'activitats i la imposició de contribucions especials. Així mateix, poden fixar preus públics i tarifes.

Article 46. Règim jurídic

1. Per determinar el contingut dels estatuts dels consorcis locals s'ha de seguir el que estableix aquesta llei per a les mancomunitats de municipis, amb les modificacions derivades per la diferent composició dels consorcis locals. L'òrgan decisor superior del consorci ha d'estar integrat per representants de tots els membres que integren el consorci local, en la proporció que convenguin entre ells.

2. Els acords i les resolucions dels òrgans dels consorcis locals poden ser impugnats en la forma prevista per als ens locals.

Article 47. Forma de constitució

1. Els consorcis locals es constitueixen mitjançant un conveni entre els ens locals i les altres administracions públiques i els membres que han d'integrar-los.

2. Els acords dels ens locals per crear, adherir-se, modificar, separar-se o dissoldre els consorcis, com també per aprovar-ne o modificar-ne els estatuts, s'han d'adoptar amb el

vot de la majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació. Els acords esmentats, juntament amb els estatuts, s'han de sotmetre a informació pública pel termini d'un mes, com a tràmit previ a l'aprovació definitiva.

3. El procediment per constituir un consorci local no pot excedir el termini d'un any.

4. Els ens locals i les institucions interessades han de trametre un certificat dels acords definitius adoptats a la comunitat autònoma, a fi que publiqui l'edicta corresponent al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, que ha d'incloure el text definitiu dels estatuts.

5. En el termini d'un mes des de la publicació de l'edicta anterior s'ha de constituir l'òrgan suprem de govern del consorci. En estar constituït l'òrgan de govern del consorci local, se n'ha d'inscriure la constitució en el Registre d'Entitats Locals.

Article 48. Hisenda

La hisenda, el règim financer, pressupostari i comptable dels consorcis locals es regeixen pel que estableix la legislació reguladora de les hisendes locals.

Article 49. Patrimoni

Els consorcis locals poden tenir béns de domini públic o patrimonials propis o adscrits pels membres que integren el consorci.

Article 50. Personal

Els estatuts del consorci local han de regular el règim del seu personal.

CAPÍTOL III ENTITATS LOCALS MENORS, ENS AUTÒNOMS LOCALS, DISTRICTES I DELEGACIONS TERRITORIALS DE LA BATLIA

Article 51. Creació d'entitats locals menors

1. De conformitat amb el que estableix aquesta llei, poden crear-se entitats locals menors d'àmbit territorial inferior al del municipi, per iniciativa de l'ajuntament en ple, o bé per petició de la majoria del veïnatge amb dret a vot resident en el territori que hagi de ser la base de l'entitat, i sempre que es tracti de nuclis urbans de població separats d'aquest en què resideixi l'ajuntament, que tinguin un mínim de cinquanta anys d'existència degudament acreditats per mitjans probatoris i que tinguin recursos suficients per atendre els serveis mínims que se li atribueixin.

2. El nombre mínim d'habitants i la distància de l'entitat local menor al nucli principal on radiqui la capitalitat del municipi s'han de determinar reglamentàriament. En tot cas, no es pot constituir una entitat local menor que abasti més d'un nucli urbà.

3. La creació d'entitats locals menors és subsidiària respecte de les altres figures descentralitzadores que es regulen en aquest mateix capítol d'aquesta llei.

Article 52. Procediment de creació, modificació i supressió d'entitats locals menors

1. La creació d'entitats locals menors s'ha d'ajustar al procediment següent:

- a) Acord inicial del ple per majoria absoluta.
- b) Informació pública pel termini d'un mes.
- c) Aprovació provisional pel ple per majoria absoluta amb resolució de les al·legacions presentades.
- d) Tramesa de l'expedient al consell que correspongui perquè s'aprovi definitivament. Aquest acord s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.
- e) Inscripció de l'entitat local menor en el Registre d'Entitats Locals una vegada constituïts els seus òrgans de govern.

2. La proposta d'inici d'expedient de constitució d'entitats locals menors ha de contenir els documents següents:

- a) Memòria justificativa tant dels motius de la iniciativa com de la impossibilitat de recórrer a altres mecanismes que permetin la participació per a la defensa dels seus interessos en una gestió descentralitzada.
- b) Informe econòmicofinancer sobre la viabilitat de l'entitat local menor, amb expressió dels ingressos, degudament justificats, que integren el pressupost, i de l'import de despeses previstes.
- c) Proposta dels serveis que han de ser a càrrec de l'ajuntament i dels que han de passar a l'entitat local menor.
- d) Projecte de delimitació territorial i de divisió patrimonial amb el municipi.

3. La modificació i la supressió de les entitats locals menors pot tenir lloc a través del mateix procediment que la creació d'entitats o a iniciativa de l'òrgan autonòmic competent amb informe previ del Consell consultiu, basat en la insuficiència financera de l'entitat per atendre els serveis mínims atribuïts o bé quan s'observin motius notoris de necessitat econòmica o administrativa.

Article 53. Naturalesa de les entitats locals menors

1. Els ens locals menors gaudeixen de la naturalesa d'ens local i tenen capacitat plena i personalitat jurídica independent per complir les seves finalitats pròpies. Per complir-les, els ens locals menors estan dotats de totes les potestats a què es refereix la legislació bàsica de règim local per als municipis, excepte la potestat d'expropiació i la d'aprovació de plans d'urbanisme. La potestat tributària es concreta en l'establiment de taxes per prestació de serveis o realització d'activitats, l'aprofitament de la via pública, la imposició de contribucions especials i la fixació de preus públics i de tarifes.

2. L'ajuntament ha de garantir a les entitats locals menors que no disminueixi la qualitat dels serveis que es prestin en el seu àmbit territorial amb l'aportació dels ingressos que siguin necessaris, a càrrec del pressupost municipal, per complir les seves funcions i exercir les seves competències.

3. L'ajuntament ha d'atribuir a les entitats locals menors, d'acord amb el nombre d'habitants i a càrrec del pressupost municipal, la dotació de recursos adequats per a l'exercici de les competències transferides, així com les inversions necessàries d'acord amb el que es determini reglamentàriament.

Article 54. Competències de les entitats locals menors

Les entitats locals menors tenen competència, en coordinació amb el municipi, sobre les matèries següents:

- a) L'administració i la conservació del seu patrimoni i la regulació i l'ordenació del seu aprofitament i de la seva utilització.
- b) La conservació, el manteniment i la vigilància de les vies, els camins i la resta de béns d'ús o de servei públic d'interès exclusiu de l'entitat local menor.
- c) La concessió de llicències d'obres menors.
- d) La millora, la conservació i la reparació de vies urbanes.
- e) La neteja viària.
- f) L'enllumenat públic.
- g) Les festes locals.
- h) El proveïment d'aigua i el manteniment de clavegueram.
- i) La recollida de residus.
- j) L'execució d'obres i la prestació de serveis compresos en la competència municipal, d'interès exclusiu de l'entitat local menor i que no siguin a càrrec del municipi respectiu.
- k) Les altres que delegui l'ajuntament.

Article 55. Òrgans de govern de l'entitat local menor

1. El president o la presidenta i la junta veïnal de l'entitat local menor exerceixen les seves competències sobre la part del terme municipal que ha estat assignada a l'entitat, sense perjudici de la general del municipi al qual pertanyi.

2. El president o la presidenta de l'entitat local menor ha de designar, entre els i les vocals de la junta veïnal, qui l'hagi de substituir en els supòsits d'absència o malaltia, i amb els efectes que preveu la legislació de règim local.

3. La junta veïnal, com a òrgan col·legiat de govern, té les atribucions següents:

- a) L'aprovació dels pressuposts, de les ordenances i dels acords d'establiment i de modificació de serveis.
- b) L'administració del patrimoni i l'adquisició, l'alienació i la cessió de béns.
- c) El control i la fiscalització de les actuacions del president o la presidenta o del batle o la batlessa pedanis, i de la gestió econòmica.
- d) En general, totes les que li assigni la llei o el ple de l'ajuntament respecte de la seva administració en l'àmbit de l'entitat.
- e) El règim de funcionament s'ha d'ajustar al que disposa el propi reglament orgànic, si n'hi ha, o a les disposicions generals aplicables als ajuntaments.

Article 56. Àrees metropolitanes

1. Les àrees metropolitanes són entitats locals integrades per grans aglomeracions urbanes entre els nuclis de població de les quals hi ha vincles urbanístics, econòmics i socials que fan necessàries la planificació conjunta i la gestió coordinada de determinades obres i determinats serveis.

2. Les àrees metropolitanes tenen personalitat jurídica pròpia i plena capacitat per a l'exercici de les seves competències. Per això tenen les potestats establertes a la legislació bàsica de règim local per als municipis.

Article 57. Ens autònoms locals, districtes i delegacions territorials

1. Els ajuntaments, en la forma que es regula en aquest article, poden crear ens autònoms locals, districtes i delegacions territorials que, sense tenir la condició d'entitats locals, són formes d'organització descentralitzada o desconcentrada del municipi.

2. Quan ho sol·liciti la majoria dels veïnatge amb dret a vot en les eleccions municipals, els ajuntaments poden crear, en els nuclis de població separats de la capitalitat del municipi i d'acord amb el procediment que s'assenyala a l'apartat següent, ens autònoms locals denominats juntes veïnals, com a òrgans territorials de participació. Aquestes juntes veïnals s'han de regir pel que hagi disposat el ple en l'acord de creació.

3. El procediment per crear-les és el següent: elaboració del projecte, aprovació inicial, informació pública pel termini de trenta dies i aprovació definitiva. El projecte ha de comprendre la delimitació territorial; el nombre de membres de la junta veïnal, siguin o no regidors o regidores, que han de ser designats pel ple de l'ajuntament a proposta dels grups polítics municipals i en proporció al nombre de membres de cadascun d'aquests; la forma de designació del president o la presidenta, i les funcions que s'encomanen a l'ens autònom local. Els ens autònoms locals tenen personalitat jurídica amb competència limitada a les funcions assignades pel ple, que poden ser modificades mitjançant el procediment establert en l'acord de creació.

4. Els districtes són òrgans territorials desconcentrats del municipi per gestionar de manera més eficaç els assumptes de competència municipal i per facilitar la participació ciutadana en l'àmbit territorial respectiu. Tenen l'organització, les funcions i les competències que cada ajuntament els confereix, ateses les característiques singulars de les diferents porcions del terme municipal.

5. Els batles o les batlesses poden establir delegacions territorials en els nuclis de població separats o en els barris amb les funcions que, en cada cas, se'ls encomanin. Els delegats o les delegades poden ser o no regidors o regidores.

6. En tot cas, els batles o les batlesses han d'establir en aquests nuclis l'organització adequada per a la prestació dels serveis mínims que es determinin reglamentàriament.

TÍTOL IV RELACIONS INTERADMINISTRATIVES

CAPÍTOL I TRANSFERÈNCIA, DELEGACIÓ I ENCÀRREC DE GESTIÓ DE COMPETÈNCIES EN LES ENTITATS LOCALS

Article 58

En el marc de la normativa vigent i respectant la voluntat de les entitats afectades, per raons d'eficàcia, eficiència i economia, i a fi de prestar un millor servei a la ciutadania, l'administració autònoma de les Illes Balears, els consells, els ajuntaments i la resta d'entitats locals de les Illes es poden transferir i delegar, entre si, competències i encomanar la gestió ordinària dels serveis, sempre amb respecte als àmbits competencials respectius.

Article 59. Transferència de competències

1. Els consells i els ajuntaments poden rebre competències transferides de l'Administració de l'Estat i de la comunitat autònoma sobre matèries de la seva competència mitjançant llei, que ha de respectar les seves normatives respectives, quan amb això es garanteixi el millor exercici de la competència o una prestació dels serveis més eficaç, es faciliti la proximitat de la gestió administrativa als seus destinataris i s'assoleixi una major participació de la ciutadania.

2. L'efectivitat de la transferència de competències requereix l'acceptació per part de l'entitat local corresponent, tret del cas d'imposició legal obligatòria. En qualsevol cas, la transferència de competències sempre requerirà la dotació dels mitjans materials, personals i econòmics necessaris per exercir-la.

Article 60. Delegació de l'exercici de la competència i encàrrec de gestió d'activitats i serveis

Per les mateixes raons que s'exposen a l'article anterior o quan l'Administració de la comunitat autònoma no tenguí els mitjans necessaris per exercir-les en els àmbits territorials afectats, el Govern de les Illes Balears podrà delegar l'exercici de les seves competències o encomanar la realització d'activitats de caràcter material, tècnic o de serveis de la seva competència a les entitats locals, prèvia dotació dels recursos suficients.

Article 61. Règim de la delegació

1. La delegació es fa en règim d'autonomia i sota la pròpia responsabilitat de l'ens local, sense perjudici dels controls que puguin establir-se en el decret de delegació. Per a l'efectivitat de la delegació es requereix l'acceptació de l'entitat local delegada, tret que per llei s'imposi obligatòriament; en aquest cas, haurà d'anar acompanyada de la dotació dels mitjans materials, personals i econòmics necessaris per exercir-la.

2. Les competències delegades no poden ser objecte de delegació.

Article 62. Direcció i control de l'ens delegant

L'Administració de la comunitat autònoma conserva, en els supòsits de delegació, les facultats de direcció i control, de dictar instruccions tècniques de caràcter general, d'enviar comissionats o comissionades amb funcions informatives, de fer requeriments amb vista a la millor prestació dels serveis delegats i, fins i tot, de revocar justificadament la delegació.

Article 63. Règim de l'encàrrec de gestió

L'encàrrec de gestió no suposa una cessió de la titularitat de la competència ni dels elements substantius del seu exercici, i és responsabilitat de l'òrgan competent de l'Administració de la comunitat autònoma dictar tots els actes o les resolucions de caràcter jurídic que legitimin les activitats materials concretes objecte de l'encàrrec. L'efectivitat de l'encàrrec requereix que vagi acompanyat de la dotació dels mitjans econòmics per dur-lo a terme. L'encàrrec de gestió s'ha de formalitzar mitjançant un conveni interadministratiu.

Article 64. Delegació de l'exercici de la competència i encàrrec de gestió per consells i ajuntaments

1. En els mateixos termes que l'Administració de la comunitat autònoma, els consells poden delegar les seves competències o encomanar-ne la gestió als ajuntaments. Aquesta delegació de competències o aquest encàrrec de gestió es pot fer dels ajuntaments a altres administracions.

2. El Govern de les Illes Balears, dins l'àmbit de les seves competències, ha d'adoptar les mesures descentralitzadores adequades perquè els consells compleixin, a través dels ajuntaments, el principi d'acostament màxim dels serveis a la ciutadania, dotant-los dels mitjans necessaris per aconseguir-ho.

Article 65. Dispensa de la prestació de serveis obligatoris

Reglamentàriament s'ha d'establir la possibilitat, degudament justificada, de sol·licitar la dispensa de la prestació d'algun o alguns serveis municipals obligatoris, així com els mecanismes de substitució de la dita inactivitat.

CAPÍTOL II

SUPERVISIÓ O CONTROL D'ACTES DELS ENS LOCALS EN EXERCICI DE LA COMPETÈNCIA PRÒPIA

Article 66

1. La supervisió o el control dels actes dels ens locals, compatible amb la seva autonomia, s'ha de fonamentar en una norma legal i té per objecte tant la garantia de legalitat com la d'assegurar el respecte dels interessos generals supraordenats als interessos locals.

2. Poden ser utilitzades com a tècniques de supervisió i de control, a més de les establertes en la legislació bàsica de règim local, i sempre que així ho disposi una disposició amb rang de llei, l'aprovació i l'autorització, la coordinació, la integració de competències locals i autonòmiques en un mateix procediment, l'exigència de facilitar informació i la substitució funcional en supòsits d'inactivitat.

CAPÍTOL III

TÈCNIQUES DE COOPERACIÓ

Article 67. Cooperació interadministrativa

Les relacions interadministratives s'han de regir pels principis de col·laboració, cooperació, coordinació, igualtat i lleialtat entre els poders de l'Estat, de la comunitat autònoma i de les entitats locals. La cooperació es manifesta en la intercomunicació competencial a què es refereix el capítol I d'aquest títol i, a més, en l'assistència tècnica i financera.

Article 68. Convenis, societats instrumentals i consorcis

1. Els ens locals poden subscriure, entre ells i amb altres administracions, convenis interadministratius i constituir societats instrumentals per a la millor prestació dels serveis públics.

2. Els ens locals poden constituir consorcis entre ells, amb altres administracions i, si és procedent, amb entitats privades sense ànim de lucre amb finalitats d'interès públic concurrent amb els de les administracions públiques.

**TÍTOL V
DISPOSICIONS COMUNES
A LES ENTITATS LOCALS**

**CAPÍTOL I
ESTATUT DELS MEMBRES
DE LES CORPORACIONS LOCALS**

SECCIÓ 1a
DRETS I DEURES

Article 69. Règim jurídic

Els membres de les corporacions locals, una vegada presa la possessió del seu càrrec i fins a l'acabament del mandat, gaudeixen dels honors, les prerrogatives i les distincions propis del càrrec i són obligats al compliment estricte dels deures que els són inherents.

Article 70. Assistència a les sessions i incompliment de deures

1. Els membres de les corporacions locals tenen el dret i el deure d'assistir a totes les sessions del ple, de les comissions i de la resta d'òrgans col·legiats locals dels quals formen part, respectant les normes de funcionament d'aquests organismes i guardant secret sobre els debats que tenguin aquest caràcter.

2. Quan, sense prou justificació, no assisteixin a dues reunions consecutives del ple o de les comissions o dels òrgans col·legiats dels quals formen part, o a tres alternatives durant el període d'un any, poden ser sancionats pel president o la presidenta, amb audiència prèvia de la persona interessada, amb una sanció econòmica de la quantia que el ple acordi reglamentàriament per cada falta no justificada.

3. També, en cas d'incompliment per part dels membres de la corporació dels deures del seu càrrec, el president o la presidenta pot sancionar-los en les mateixes condicions indicades a l'apartat anterior, en la forma que es determini mitjançant reglament municipal.

4. Els incompliments dels deures i les seves possibles sancions s'han de regular pel reglament de cada entitat, mentre no hi hagi una norma superior que els reguli.

Article 71. Intervenció en debats i votacions

Els membres de les corporacions locals tenen dret a intervenir i votar lliurement en el ple i en les comissions de les quals formen part. Mitjançant reglament orgànic es pot regular el dret dels regidors i de les regidores a intervenir en els debats, individualment o a través del o de la portaveu, i també els criteris relatius a l'ordenació dels debats, entre altres qüestions.

Article 72. Accés a la informació

1. Tots els membres de les corporacions locals tenen dret a accedir a tots els antecedents, les dades i les informacions de què disposin els serveis de la corporació i siguin

necessaris per a l'exercici de la seva funció, i han de guardar confidencialitat respecte de la informació obtinguda conforme al seu deure de reserva i confidencialitat.

2. Els serveis de la corporació han de facilitar aquesta informació als seus membres, sense necessitat d'acreditar l'autorització, en els casos següents:

- a) Quan exercixin funcions delegades i la informació es refereixi a assumptes propis de la responsabilitat de la dita delegació.
- b) Quan es tracti d'assumptes inclosos a l'ordre del dia de les sessions dels òrgans col·legiats dels quals formin part, des del mateix moment d'haver-se convocat i en relació amb els documents que necessàriament hagin de constar en l'expedient. Si un assumpte hi és inclòs per declaració d'urgència, s'ha de distribuir, com a mínim, la documentació indispensable per informar dels aspectes essencials de la qüestió sotmesa a debat.
- c) Quan es tracti d'informació continguda en els llibres de registre, o en suport informàtic, com també en els llibres d'actes i de resolucions de la batlia.
- d) Quan es tracti d'informació referida al registre comptable de factures definit per la Llei 25/2013, de 27 de desembre, d'impuls de la factura electrònica i creació del registre comptable de factures en el sector públic.
- e) Quan es tracti d'informació de lliure accés a la ciutadania.

En qualsevol cas, els serveis informàtics de la corporació hauran d'habilitar mecanismes que permetin l'accés telemàtic dels membres de la corporació a la informació continguda a les lletres b), c) i d).

3. En els altres casos, la sol·licitud d'informació s'entendrà acceptada si no es dicta resolució denegatòria en el termini de cinc dies naturals des de la presentació de la sol·licitud. La manca de resolució denegatòria suposarà que els serveis han de facilitar la informació sol·licitada. En cas de denegació, aquesta ha de ser motivada i fundar-se en el respecte als drets constitucionals, a l'honor, a la intimitat personal o familiar i a la pròpia imatge, o per tractar-se de matèries afectades per secret oficial o sumarià.

4. Els membres de la corporació tenen dret a obtenir una còpia de la documentació a la qual tenen accés, en format paper o bé en el suport tècnic que permeti accedir a la informació requerida. Les despeses derivades de l'exercici d'aquest dret es podran compensar per les corporacions locals amb l'aprovació de la corresponent disposició reglamentària.

Article 73. Incompatibilitats

1. Els membres de les corporacions locals no poden invocar ni fer ús de la seva condició en l'exercici de qualsevol activitat mercantil, industrial o professional relacionada amb l'entitat local a la qual pertanyin, ni col·laborar en l'exercici per terceres persones de les dites activitats.

2. En l'exercici del càrrec, han d'observar en tot moment les normes sobre incompatibilitats establertes a l'ordenament vigent i s'han d'abstenir de participar en la deliberació, la votació, la decisió i l'execució de qualsevol assumpte en el qual tenguin interès directe o quan es produeixi alguna de les causes a què es refereix la legislació de procediment administratiu i la de contractes de les administracions públiques.

3. L'actuació dels membres de les corporacions locals en els quals concorrin les circumstàncies esmentades implica, si ha estat determinant, la invalidesa dels actes en què hagin intervingut.

Article 74. Retribucions i indemnitzacions

1. Els batles o els presidents de les entitats locals o, si s'escau, un membre electe del govern d'aquestes entitats que compleixin els requisits establerts reglamentàriament, entre els quals s'han d'incloure els de població i pressupost, poden ser retribuïts per mitjà de les ajudes finalistes que s'atorguin a càrrec del Fons de col·laboració econòmica a què es

refereix la lletra a) de l'article 205.3 d'aquesta llei, en la forma i la quantia que disposi el reglament o, si pertoca, la resolució del Govern que ho reguli, i sempre que exerceixin el seu càrrec amb la dedicació i en els termes fixats en la mateixa disposició. La percepció d'aquesta retribució a càrrec dels pressuposts de la comunitat autònoma de les Illes Balears és voluntària i renunciàble.

2. Els membres de les corporacions locals tenen dret a percebre retribucions per l'exercici dels seus càrrecs quan els exerceixin en règim de dedicació exclusiva, i en aquest cas han de ser donats d'alta en el règim general de la Seguretat Social, i les corporacions han d'assumir el pagament de les quotes empresarials que correspongui.

3. Els membres de les corporacions locals que exerceixin els seus càrrecs amb dedicació parcial per dur a terme funcions de presidència, de vicepresidència o per tenir delegacions o desenvolupar responsabilitats que ho requereixin així, han de percebre retribucions pel temps efectiu que hi hagin dedicat; en aquest cas, han de ser igualment donats d'alta en el règim general de la Seguretat Social en aquest concepte, i les corporacions han d'assumir les quotes empresarials que corresponguin. Aquestes retribucions no poden superar els límits que es fixin, si s'escau, a les lleis de pressuposts generals de l'Estat. En els acords plenaris de determinació dels càrrecs que comportin aquesta dedicació parcial i de les seves retribucions, s'ha d'establir el règim de la dedicació mínima necessària per a la percepció de les dites retribucions.

4. Només els membres de les corporacions que no tinguin dedicació exclusiva ni dedicació parcial poden percebre indemnitzacions per assistència per la concurrència efectiva a les sessions dels òrgans col·legiats dels quals formin part, en la quantia i les condicions que acordi el ple.

5. Els membres de les corporacions locals han de percebre indemnitzacions per les despeses efectives, documentalment justificades, ocasionades en l'exercici del seu càrrec.

6. Les corporacions locals han de consignar en els seus pressuposts les retribucions, indemnitzacions i assistències a què es fa referència en els números anteriors, dins els límits establerts amb caràcter general o fixats en el reglament orgànic de la corporació.

Article 75. Registre d'interessos

1. Tots els membres de les corporacions locals tenen el deure de formular una declaració sobre causes de possible incompatibilitat i sobre qualsevol activitat que afecti l'àmbit de les competències de la corporació i que els proporcioni o els pugui proporcionar ingressos econòmics. També han de formular la declaració dels seus béns patrimonials. Ambdues declaracions, efectuades en els models aprovats pels plens respectius, s'han de fer abans de la presa de possessió o, en tot cas, abans que hagi passat un mes des d'aquesta data, com també en cas de cessament, abans que finalitzi el corresponent mandat, o quan es modifiquin significativament les circumstàncies declarades.

2. Aquestes declaracions s'han d'inscriure en els registres d'interessos constituïts a la secretaria de cada corporació local, on s'ha de fer una anotació de cada declaració que es presenti.

3. El registre de causes de possible incompatibilitat i d'activitats té caràcter públic. Del registre de béns patrimonials se'n poden expedir certificats únicament a petició de la persona declarant, del ple o del batle o la batlessa, del partit o de la formació política pels quals hagi estat elegida i d'un òrgan jurisdiccional.

SECCIÓ 2a GRUPS POLÍTICS

Article 76. Creació i composició

1. Per al millor funcionament dels òrgans de govern de les corporacions locals, els seus membres es constitueixen en grups polítics, les funcions i atribucions dels quals no

impliquen en cap cas detriment de les que la legislació atribueix als òrgans municipals i als membres de la corporació.

2. Els grups es corresponen amb els partits polítics, les federacions, les coalicions o les agrupacions, les llistes dels quals hagin obtingut llocs a la corporació. No poden formar grup propi els membres de formacions polítiques que no s'hagin presentat com a candidatura independent davant l'electorat. Tampoc no es pot pertànyer simultàniament a més d'un grup.

3. La constitució del grup i els drets i les obligacions dels seus membres han de ser regulats pel reglament orgànic o per acord del ple, que poden exigir un nombre mínim per a la constitució de grup polític, cas en el qual s'haurà de regular el grup mixt.

4. Els grups polítics es constitueixen mitjançant un escrit adreçat al president o la presidenta de la corporació, subscrit per tots els integrants, en què expressin la seva voluntat de formar part d'un grup, la denominació, el nom del o de la portaveu i de qui, si n'és el cas, pugui substituir-lo. L'escrit s'ha de formalitzar abans del primer ple ordinari després de la constitució de la corporació.

5. Els membres de les corporacions locals que no s'integrin en un grup en el termini assenyalat o els que abandonin el grup format per la candidatura per la qual es van presentar a les eleccions locals, no es poden integrar en el grup mixt, sinó que queden com a regidors i regidores no adscrits. Els regidors i les regidores exclosos contra la seva voluntat del seu grup d'origen s'integren en el grup mixt. També poden acordar formar el seu propi grup si ho decideixen així voluntàriament quan disposin del nombre mínim de membres que determini el reglament municipal.

6. El membre de la corporació que deixa de pertànyer al seu grup d'origen perd el lloc que ocupa a les comissions per a les quals ha estat designat pel dit grup.

7. Els regidors i les regidores no adscrits tenen els drets i els deures individuals, inclosos els de caràcter material i econòmic, que segons les lleis formen part de l'estatut dels membres de les corporacions locals, i participen en les activitats pròpies de l'ajuntament de manera anàloga a la de la resta de regidors i regidores. Aquests regidors i aquestes regidores seran informats i podran assistir a les comissions informatives i altres òrgans col·legiats en què estiguin representats els grups polítics municipals, amb veu i sense vot.

Article 77. Funcionament i mitjans

1. Correspon als grups polítics, mitjançant un escrit del o de la portaveu, designar els components que hagin de representar-los en tots els òrgans col·legiats integrats per membres de la corporació. Els membres no adscrits, atès que no pertanyen a cap grup polític, no tenen portaveu.

2. Cada corporació local, de conformitat amb el seu reglament i en la mesura de les seves possibilitats, ha de posar a disposició de cada grup els mitjans econòmics i materials adequats per a l'exercici de les seves funcions.

Els diversos grups polítics podran disposar, si ho permeten les possibilitats funcionals de l'organització administrativa, d'un despatx o local a la seu de l'entitat local, per reunir-s'hi de manera independent. En tot cas, podran fer ús dels locals de la corporació per celebrar reunions o sessions, d'acord amb el règim concret d'utilització que estableixi la seva presidència.

Article 78. Junta de portaveus

1. Els portaveus dels grups polítics, presidits pel president o la presidenta de la corporació, poden constituir la junta de portaveus, que té les funcions següents:

- a) Accedir a les informacions que li proporcionï per difondre-les entre els membres del seu grup.

- b) Encaminar les peticions dels grups en relació amb el seu funcionament i amb la seva participació en els debats corporatius.
 - c) Consensuar el règim dels debats en sessions determinades.
2. La junta de portaveus té sempre caràcter deliberant i en les seves sessions no s'han d'adoptar acords ni resolucions amb força d'obligar davant terceres persones.

CAPÍTOL II

RÈGIM DE FUNCIONAMENT

SECCIÓ 1a

RÈGIM DE SESSIONS

Article 79. Sessions

Els òrgans col·legiats de les entitats locals funcionen en règim de sessions ordinàries el dia i amb la periodicitat que hagi preestablert el ple. També es reuneixen en sessions extraordinàries que, si convé, poden ser urgents.

No obstant això, les sessions s'han de dur a terme en horaris que facilitin l'assistència de totes les persones membres de la corporació.

Article 80. Sessions ordinàries i extraordinàries

1. El ple ha de dur a terme una sessió ordinària, com a mínim, cada mes en els ajuntaments de municipis de més de 20.000 habitants; cada dos mesos en els de municipis amb població entre 5.001 i 20.000 habitants; i cada tres mesos en els de municipis de fins a 5.000 habitants, llevat dels casos en què hi hagi també junta de govern local, en els quals la periodicitat del ple ha de ser cada dos mesos com a mínim.

2. Ha de dur a terme una sessió extraordinària quan ho estableixi així una disposició legal o quan el president o la presidenta ho decideixi, per iniciativa pròpia o a sol·licitud d'una quarta part, com a mínim, del nombre legal de membres de la corporació, sense que cap d'ells no en pugui sol·licitar més de tres anualment. En aquest supòsit, la sessió del ple ha de tenir lloc dins els quinze dies hàbils des que hagi estat sol·licitada. Si la presidència no la convoca dins aquest termini, quedarà convocada automàticament per al desè dia hàbil següent al de la finalització d'aquest termini, a les dotze hores, cosa que ha de ser notificada pel secretari o la secretària de la corporació a tots els membres l'endemà de l'acabament del termini establert. En absència del president o la presidenta o de qui legalment l'hagi de substituir, el ple quedarà vàlidament constituït si hi concorre el quòrum que fixa l'article 82.1 d'aquesta llei, i en aquest cas serà presidit pel membre de la corporació de més edat entre les persones presents.

Article 81. Convocatòria

1. Les sessions plenàries ordinàries i extraordinàries han de ser convocades pel president o la presidenta, com a mínim, amb dos dies hàbils d'antelació a la data prevista per dur a terme la sessió.

2. La convocatòria ha de contenir la data, l'hora i el lloc per dur a terme la sessió, així com l'ordre del dia corresponent. La documentació completa dels assumptes inclosos a l'ordre del dia que hagi de servir de base al debat i, si s'escau, a la votació, ha d'estar a disposició dels membres de la corporació, a la secretaria, des del mateix dia de la convocatòria i durant el termini dels dos dies hàbils computats en horari d'oficina efectiu.

3. A les sessions extraordinàries, convocades a sol·licitud de membres de la corporació, la convocatòria ha d'incloure l'assumpte o els assumptes de l'ordre del dia proposats per les persones que els hagin sol·licitat. Aquesta previsió no minva la facultat de la batlia o la presidència per determinar els punts de l'ordre del dia, si bé l'exclusió d'algun dels

assumptes proposats haurà de ser motivada. A la batlia o la presidència també li correspon la facultat per determinar l'ordre en què s'han de debatre els punts de la sessió.

4. Són sessions extraordinàries urgents les convocades sense l'antelació mínima dels dos dies hàbils que preveu l'apartat primer. La urgència de la convocatòria ha de ser ratificada pel ple per majoria absoluta.

Article 82. Ordre del dia

1. L'ordre del dia ha de fixar la relació dels assumptes que s'han de tractar per ser objecte de debat i, si n'és el cas, de votació.

2. En els plens ordinaris, llevat dels casos d'urgència reconeguda, que ha de ser necessàriament motivada i ratificada per la corporació per majoria absoluta, no s'han de tractar altres assumptes que els inclosos a l'ordre del dia, i s'ha de garantir, tant en el funcionament de les sessions com en la seva regulació, la participació de tots els regidors i de totes les regidores, en la formulació de precis, preguntes i mocions.

3. A les sessions extraordinàries no s'han de tractar altres assumptes que els inclosos a l'ordre del dia, si no és que siguin de caràcter urgent, hi siguin presents tots els membres de la corporació i s'acordi així amb el vot favorable de la majoria absoluta.

Article 83. Publicitat de les sessions

1. Les sessions del ple són públiques. Malgrat tot, poden ser secrets el debat i la votació dels assumptes que puguin afectar el dret fonamental de la ciutadania a què es refereix l'article 18.1 de la Constitució, quan s'acordi així per majoria absoluta.

2. No són públiques les sessions de les juntes de govern local ni les de les comissions informatives, llevat que el ple de la corporació acordi el contrari.

Article 84. Quòrum d'assistència

1. Per a la constitució vàlida del ple es requereix l'assistència d'un terç del nombre legal de membres de la corporació, que no pot ser mai inferior a tres. Aquest quòrum s'ha de mantenir durant tota la sessió. En tot cas, es requereix l'assistència del president o la presidenta i del secretari o la secretària de la corporació, o de les persones que legalment els substitueixin.

2. Quan per a l'adopció d'un acord sigui preceptiva la votació favorable per una majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació i el nombre d'assistents a la sessió sigui inferior, l'assumpte ha de quedar sobre la taula per ser debatut i decidit en una sessió posterior en la qual s'assoleixi el nombre d'assistents requerit.

Article 85. Informes previs d'adequació a la legalitat

1. És necessari l'informe previ del secretari o la secretària i, si s'escau, de l'interventor o la interventora o de les persones que legalment els substitueixin, per a l'adopció d'acords en els casos següents:

- a) Quan es refereixin a matèries per a les quals s'exigeix una majoria absoluta o qualificada.
- b) Sempre que ho ordeni el president o la presidenta de la corporació o ho sol·liciti un terç dels membres que la integren, amb antelació suficient a la realització de la sessió.
- c) Imposició i ordenació dels recursos propis de caràcter tributari.
- d) En els altres supòsits establerts per les lleis.

2. Els informes preceptius als quals es refereix el número anterior s'han d'emetre per escrit amb indicació de la legislació que hi sigui aplicable i l'adequació de les propostes d'acord amb la legalitat.

3. Els acords que autoritzin l'exercici de les accions necessàries per a la defensa dels béns i dels drets de les entitats locals, com també per aplanar-se a les demandes judicials o

per transigir-hi, s'han d'adoptar amb el dictamen previ del secretari o la secretària o d'un lletrat o una lletrada.

Article 86. Esmenes i vots particulars

Els membres de les corporacions que formin part de les comissions d'estudi, informe o consulta que hi hagi a les entitats locals poden formular vots particulars als dictàmens o informes elaborats per aquestes comissions. Els altres membres de la corporació poden formular esmenes abans que l'assumpte se sotmeti a votació en el ple.

Article 87. Propostes

1. Els grups polítics, inclòs el grup mixt, o un mínim de tres membres de la corporació, poden presentar al ple propostes de resolució per a debat i votació.

2. Han d'incloure's a l'ordre del dia les propostes presentades amb deu dies naturals d'antelació a la data del ple ordinari. Si la proposta es presenta després dels deu dies abans indicats, només pot procedir-se'n al debat i a la votació mitjançant l'acord previ del ple que n'apreciï la urgència, adoptat per majoria absoluta.

Article 88. Règim de sessions de la junta de govern local

1. La junta de govern local, per exercir les seves competències resolutòries, ha de dur a terme sessions ordinàries amb la periodicitat acordada pel ple de la corporació, i sessions extraordinàries quan el president o la presidenta ho decideixi o ho sol·liciti la quarta part dels membres de la junta. Hi ha d'assistir el secretari o la secretària de la corporació o qui legalment els substitueixi.

2. Per a l'exercici de les seves funcions d'assistència i d'assessorament, s'ha de reunir quan el president o la presidenta de la corporació ho determini.

3. Els acords de la junta de govern local s'han de comunicar als grups polítics.

Article 89. Periodicitat de sessions dels òrgans complementaris

La periodicitat de les sessions ordinàries de les comissions d'estudi, informe o consulta i dels òrgans de participació és la que acorda el ple. Correspon a les mateixes comissions fixar el lloc, el dia i l'hora de realització de forma coordinada, perquè no en coincideixin diverses, amb la finalitat de facilitar la participació dels membres dels grups municipals. Malgrat tot, poden dur a terme sessions extraordinàries quan el president o la presidenta ho decideixi o quan ho sol·liciti la quarta part, com a mínim, del nombre legal de membres.

Article 90. Funcionament de la Comissió especial de comptes

1. La Comissió especial de comptes s'ha de reunir necessàriament abans de dia 1 de juny de cada any, per examinar i informar els comptes generals de la corporació. No obstant això, pot dur a terme reunions preparatòries si el president o la presidenta ho decideix o si ho sol·licita una quarta part, com a mínim, del nombre legal de membres de la comissió.

2. Els comptes generals, així com els justificants i la documentació complementària, han d'estar a disposició dels membres de la comissió perquè els puguin examinar i consultar, com a mínim, quinze dies abans de la primera reunió de la dita comissió. En aquest termini o dins els vuit dies posteriors a l'acabament de la sessió poden presentar reclamacions i observacions sobre els comptes generals.

3. L'informe de la Comissió especial de comptes, amb els vots particulars i les esmenes presentades, juntament amb els comptes generals de la corporació, ha de ser objecte d'informació pública per termini de quinze dies, abans de ser sotmès a l'aprovació del ple. Durant l'esmentat termini d'informació pública i els vuit dies següents, els interessats poden presentar reclamacions, esmenes o observacions sobre els comptes generals, que seran examinats i comprovats per la comissió especial, que emetrà, si pertoca, un nou informe.

4. La Comissió especial de comptes pot actuar com a comissió informativa permanent per als assumptes d'economia i hisenda de l'entitat local, amb la regulació prèvia per reglament municipal o acord de ple.

SECCIÓ 2a DEBAT I VOTACIONS

Article 91. Debat i votacions plenaris

1. Els assumptes han de ser objecte de debat abans de ser sotmesos a votació, llevat que ningú no demani la paraula.

2. Corresponen a la presidència les facultats d'ordenació i de direcció dels debats. També li correspon decidir sobre la procedència de les intervencions sol·licitades per rectificacions o per al·lusions.

3. Si s'han formulat vots particulars o esmenes, s'han de debatre en primer lloc i després passar a la discussió del dictamen o informe.

4. Es consideren aprovades per unanimitat les proposicions que no suscitin objecció o oposició. En cas contrari, s'haurà de fer una votació d'acord amb les regles establertes en aquesta secció.

5. Una vegada realitzada la votació, els grups que no hagin intervingut en el debat de l'assumpte i els membres de la corporació que hagin votat en sentit contrari al del seu grup, poden explicar el seu vot.

Article 92. Forma d'expressió del vot

1. Els acords s'adopten per votació dels membres de la corporació assistents a la sessió corresponent.

2. El vot es pot emetre en sentit afirmatiu o negatiu, i els membres de la corporació poden abstenir-se de votar. Als efectes de la votació corresponent, es considera que s'abstenen els membres de la corporació que s'hagin absentat de la sala de sessions una vegada iniciada la deliberació d'un assumpte i no siguin presents en el moment de la votació. Si s'han reintegrat abans de la votació poden, sens dubte, prendre-hi part.

3. Les votacions, una vegada iniciades, no es poden interrompre, i mentre durin cap membre de la corporació no pot incorporar-se a la sessió ni abandonar-la.

Article 93. Classes de votacions

1. Les votacions poden ser ordinàries, nominals o secretes.

2. Com a sistema normal s'ha d'utilitzar la votació ordinària, llevat que el ple de la corporació, per majoria simple, acordi per a un cas concret la votació nominal. Les votacions tant de la moció de censura com de la qüestió de confiança són nominals.

3. Pot ser secreta la votació per a l'elecció o la destitució de persones i quan així ho acordi el ple de la corporació per majoria absoluta.

Article 94. Quòrum d'adopció d'acords

1. Els acords s'adopten, com a norma general, per majoria simple dels membres presents. Hi ha majoria simple quan els vots afirmatius són més que els negatius. S'entén per majoria absoluta quan els vots afirmatius són més de la meitat del nombre legal de membres de la corporació.

2. Quan es produeixin votacions amb resultat d'empat, s'haurà de fer una nova votació i, si persisteix l'empat, decidirà el vot de qualitat del president o la presidenta, sense perjudici del deure d'abstenció en els supòsits que preveu la llei.

3. Es requereix el vot favorable de la majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació per a l'adopció dels acords següents:

- a) Creació i supressió de municipis i alteració de termes municipals.
- b) Creació, modificació i supressió d'entitats d'administració descentralitzada.
- c) Aprovació de la delimitació del terme municipal.
- d) Alteració del nom o de la capitalitat del municipi.
- e) Aprovació i modificació del reglament orgànic propi de la corporació.
- f) Creació i regulació dels òrgans complementaris.
- g) Creació, modificació o dissolució de mancomunitats o altres organitzacions associatives, així com adhesió a aquestes i aprovació i modificació dels seus estatuts.
- h) Transferència de funcions o activitats a altres administracions públiques, així com acceptació de les delegacions o dels encàrrecs de gestió fets per altres administracions, llevat que per llei s'imposin obligatòriament.
- i) Aprovació de les ordenances reguladores dels aprofitaments de béns comunals, així com cessió, per qualsevol títol, de l'aprofitament.
- j) Concessió de béns o serveis per més cinc anys, sempre que la quantia excedeixi el vint per cent dels recursos ordinaris del seu pressupost.
- k) Exercici d'activitats econòmiques en règim de monopoli i aprovació de la forma concreta de gestió del servei corresponent.
- l) Aprovació d'operacions financeres o de crèdit i concessió de quitaments o esperes si l'import excedeix el deu per cent dels recursos ordinaris del pressupost, així com operacions de crèdit previstes excepcionalment per finançar operacions corrents conformement al que preveu la legislació de les hisendes locals, a excepció de les operacions de tresoreria.
- m) Acords que correspongui adoptar a la corporació en la tramitació dels instruments de planejament general prevists en la legislació urbanística.
- n) Alienació de béns si la quantia excedeix el vint per cent dels recursos ordinaris del pressupost.
- o) Alteració de la qualificació jurídica dels béns demaniais o comunals.
- p) Cessió gratuïta de béns a altres administracions o institucions públiques.
- q) Sol·licitud de la dispensa de serveis obligatoris.
- r) En els altres casos en què així ho exigeixin les lleis.

Article 95. Precs i preguntes

1. Els membres de les corporacions poden formular en els plens ordinaris, oralment o per escrit, precs i preguntes.

2. A l'ordre del dia de les sessions esmentades s'ha de reservar un temps per formular preguntes. Les preguntes formulades oralment en el transcurs d'una sessió han de ser contestades en la sessió següent, llevat que la persona interpel·lada doni una resposta immediata.

3. Si la pregunta es formula per escrit quaranta-vuit hores abans, com a mínim, de l'inici de la sessió, s'ha de contestar en el transcurs d'aquesta sessió, llevat que la persona a la qual es destina la pregunta sol·liciti que s'ajorni per a la sessió següent.

4. També poden formular-se preguntes que s'hagin de contestar per escrit. En aquest cas, han de ser contestades en el termini màxim d'un mes i posteriorment se n'haurà de retre compte al ple en la primera sessió que es faci.

Article 96. Règim de funcionament dels altres òrgans col·legiats

1. Les regles i els requisits generals relatius a la convocatòria i al sistema de votació del ple són aplicables als altres òrgans col·legiats.

2. El funcionament de les mancomunitats de municipis i altres entitats locals és subjecte al que preveuen els estatuts pels quals es regeixin o les disposicions que les creïn i, supletòriament, al que preveu aquesta llei amb caràcter general.

SECCIÓ 3a ACTES

Article 97. Actes

1. De totes les sessions dels òrgans col·legiats se n'ha d'estendre acta en la qual ha de constar, com a mínim, el lloc de la reunió, la data i l'hora de començament i acabament de la sessió, els noms de qui la presideix i de la resta de membres que hi assisteixen, el caràcter ordinari o extraordinari, els assumptes debatuts, amb expressió succinta, a les sessions plenàries, les opinions emeses, la indicació del sentit dels vots i els acords adoptats, així com també les altres incidències ocorregudes o els detalls que es considerin necessaris per reflectir el que ha succeït a la sessió.

2. Ha d'estendre acta de la sessió el secretari o la secretària de la corporació o qui legalment els substitueixi i s'ha de sotmetre a aprovació a la sessió següent, sense que sigui necessari que es llegeixi quan hagi estat prèviament distribuïda entre els membres dels òrgans col·legiats corresponents de la corporació. A l'acta de la sessió s'ha de fer constar l'aprovació de l'acta de la sessió anterior i també les rectificacions que siguin pertinents, sense que en cap cas no pugui modificar-se el fons dels acords.

Article 98. Llibre d'actes

1. Les actes de les sessions, una vegada aprovades, s'han de transcriure en el llibre d'actes o en els plec de fulls habilitats en la forma que reglamentàriament s'estableixi, i el president o la presidenta de la corporació i el secretari o la secretària les han d'autoritzar amb les seves signatures.

2. El llibre d'actes o els plec de fulls degudament habilitats tenen la consideració d'instrument públic solemne i han de dur en tots els fulls, degudament foliats, la signatura del president o la presidenta, la del secretari o la secretària i el segell de la corporació.

3. Els requisits i les formalitats que s'hagin de complir per a l'habilitació de plec de fulls i la posterior enquadernació els ha d'establir reglamentàriament el Govern de les Illes Balears.

4. Les entitats locals han de garantir la conservació en suport digital dels llibres d'actes dels òrgans col·legiats.

Article 99. Llibre de decrets i resolucions

1. Les resolucions del president o la presidenta de les corporacions locals i d'altres òrgans unipersonals s'han de transcriure també en el llibre especial destinat a aquest efecte o en els plec de fulls habilitats reglamentàriament, que tenen igualment el valor d'instrument públic solemne. El llibre de decrets ha de dur en tots els fulls, degudament foliats, la signatura del president o la presidenta, la del secretari o la secretària i el segell de la corporació.

2. Les entitats locals han de garantir la conservació en suport digital dels llibres de decrets i resolucions.

CAPÍTOL III REGLAMENTS, ORDENANCES I BANS

Article 100. Potestat normativa reglamentària

Els municipis tenen potestat normativa reglamentària, com a expressió del principi democràtic en què es fonamenten, en l'àmbit de les seves competències. Aquesta potestat es troba limitada pels principis de jerarquia normativa i de competència.

Article 101. Reglaments i ordenances

1. Les disposicions generals aprovades per les entitats locals en l'exercici de la potestat reglamentària i en l'àmbit de la seva competència adopten la denominació de reglaments, si tenen per objectiu regular l'organització, el funcionament de l'entitat local i la prestació dels serveis públics, i, altrament, la d'ordenances.

2. Les ordenances i els reglaments de les entitats locals s'integren a l'ordenament jurídic amb subjecció als principis de jerarquia normativa i de competència.

3. El que disposen les ordenances i els reglaments vincula per igual els ciutadans i les ciutadanes i l'entitat local, sense que aquesta pugui dispensar individualment de la seva observança.

Article 102. Procediment d'elaboració de reglaments i ordenances

1. L'aprovació d'ordenances i de reglaments locals s'ha d'ajustar al procediment següent:

- a) Aprovació inicial pel ple de l'entitat local.
- b) Informació pública, amb un anunci previ a la secció corresponent del *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i en el tauler d'anuncis de l'entitat de l'acord d'aprovació inicial, pel termini mínim de trenta dies, en què el veïnatge i les persones legítimament interessades poden examinar l'expedient i formular reclamacions, objeccions o observacions.
- c) Audiència prèvia a les associacions veïnals i de defensa de les persones consumidores i usuàries establertes en el seu àmbit territorial que estiguin inscrites en el registre municipal d'associacions veïnals i les finalitats de les quals guardin relació directa amb l'objecte de la disposició.
- d) Resolució de les reclamacions, objeccions o observacions i aprovació definitiva pel ple. Si no s'ha presentat cap reclamació o suggeriment, l'acord inicialment adoptat s'ha d'entendre definitivament aprovat sense necessitat d'un nou acord exprés.
- e) Per modificar les ordenances i els reglaments s'han de seguir els mateixos tràmits que per aprovar-los.

2. L'aprovació de les ordenances fiscals s'ha d'ajustar al procediment que s'estableix en la legislació estatal reguladora de les hisendes locals.

Article 103. Entrada en vigor

1. Els reglaments i les ordenances, incloent-hi els continguts normatius dels plans urbanístics, no entren en vigor fins que no s'hagin publicat íntegrament en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, i fins que no hagi transcorregut el termini que assenyala l'article 113 d'aquesta llei.

2. Les ordenances fiscals entren en vigor quan s'hagin publicat íntegrament l'acord definitiu i el text d'aquestes en el butlletí esmentat, llevat que se n'ajorni l'aplicació a una data posterior.

Article 104. Bans

Els bans dictats pels batles o les batllesses tenen com a finalitat exhortar la ciutadania a l'observança de les obligacions i els deures establerts a les lleis i a les ordenances i als reglaments municipals, recordar-li el contingut precís de les dites obligacions i els terminis establerts per complir-les, així com fer convocatòries populars amb motiu d'esdeveniments ciutadans. S'han de publicar conformement als usos i costums de la localitat, si bé en els casos de catàstrofe o infortuni públics o risc greu, els batles o les batllesses poden adoptar les mesures necessàries i adequades, però n'han de retre compte al ple immediatament.

CAPÍTOL IV

RÈGIM JURÍDIC DELS ACTES, ACORDS I RECURSOS

Article 105. Procediment i règim jurídic dels actes i acords

1. El procediment, el règim jurídic dels actes i acords de les entitats locals, incloses l'execució forçosa i la invalidesa, el règim del silenci administratiu i la responsabilitat patrimonial s'han d'ajustar a la legislació reguladora del procediment administratiu comú, amb les especialitats contingudes en aquesta llei i les que puguin establir les lleis sectorials reguladores de l'acció pública.

2. Els actes administratius de les entitats locals són immediatament executius, llevat dels supòsits en els quals una disposició legal estableixi el contrari o quan se'n suspengui l'eficàcia d'acord amb la llei.

Article 106. Revisió d'actes i acords

1. Les entitats locals poden declarar la nul·litat dels seus actes o acords o revocar-los, en els termes establerts a la legislació reguladora del procediment administratiu comú, sense perjudici de les peculiaritats establertes en la legislació bàsica de règim local i en aquesta llei.

2. La declaració de lesivitat quan correspongui d'acord amb la legislació reguladora del procediment administratiu comú, l'ha d'acordar el ple de la corporació o l'òrgan col·legiat superior de l'entitat.

Article 107. Recursos

1. Contra els actes i acords de les entitats locals que posin fi a la via administrativa, les persones interessades poden interposar recurs de reposició potestatiu en el termini d'un mes davant el mateix òrgan que va dictar l'acte o recórrer directament davant l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu.

2. Posen fi a la via administrativa les resolucions i els acords dels òrgans i les autoritats següents:

- a) Els del ple, els de batles o batlesses o presidents o presidentes i els de les juntes de govern local, llevat dels casos excepcionals en què la llei requereixi l'aprovació posterior d'una altra administració o quan sigui procedent un recurs davant aquesta.
- b) Els d'altres autoritats i òrgans inferiors en els casos en què resolguin per delegació del batle o la batlessa, el president o la presidenta o altres òrgans les resolucions dels quals posin fi a la via administrativa.
- c) Els de qualssevol altres autoritats o òrgans quan ho estableixi així una disposició legal.

3. L'exercici per les persones particulars d'accions fundades en el dret privat o laboral contra les entitats locals requereix la presentació prèvia d'una reclamació per via administrativa davant l'entitat interessada.

4. El termini de resolució i notificació de les reclamacions prèvies a la via judicial civil és de tres mesos. Una vegada transcorregut aquest termini, la persona interessada pot considerar desestimada la reclamació a l'efecte de formular la demanda judicial corresponent.

5. Les reclamacions prèvies a la via judicial laboral s'entenen desestimades si transcorre un mes sense que s'hagi notificat a la persona interessada cap resolució, i quedarà expedida l'acció judicial laboral.

Article 108. Òrgans especials per a reclamacions i recursos

1. Les entitats locals amb població superior a deu mil habitants poden, mitjançant acord del ple, crear òrgans col·legiats de composició tècnica que coneguin i informin dels recursos i les reclamacions que es formulin contra els seus actes i acords en matèria de sancions, personal, urbanisme i acció social. La resolució final correspon, en tot cas, a l'òrgan competent.

2. Periòdicament, aquests òrgans han d'elaborar una memòria en la qual s'analitzi de manera global el funcionament dels serveis de la corporació en relació amb les matèries de les quals coneguin, i han de proposar, si pertoca, les reformes de procediment i d'organització que considerin oportunes.

CAPÍTOL V

CONFLICTES D'ATRIBUCIONS I DE COMPETÈNCIES

Article 109. Conflictes d'atribucions

1. Els conflictes d'atribucions, positius o negatius, que sorgeixin entre òrgans i entitats dependents d'una mateixa corporació local, han de ser resolts:

- a) Pel ple, quan es tracti de conflictes que afectin òrgans col·legiats, membres d'aquests òrgans o entitats locals menors.
 - b) Pel batle o la batlessa o el president o la presidenta de la corporació, en la resta de supòsits.
2. El conflicte s'ha de resoldre d'acord amb el procediment següent:
- a) L'òrgan que es consideri competent ha de requerir d'inhibició el que conegui de l'assumpte. En el cas de no acceptar-ho, ha de suspendre les actuacions i remetre-les immediatament, juntament amb el requeriment formulat i l'informe, a l'òrgan al qual correspongui la resolució del conflicte, perquè adopti la decisió que sigui procedent.
 - b) En el cas que un òrgan o una entitat es consideri incompetent per conèixer d'un assumpte, ha de remetre les actuacions al que consideri competent, el qual ha de decidir sobre la seva competència en el termini de vuit dies. Si també es considera incompetent, ha de trametre l'expedient de manera immediata, juntament amb l'informe, al que correspongui decidir el conflicte.

Article 110. Conflictes de competència

1. Els conflictes positius de competència plantejats entre diferents entitats locals de les Illes Balears s'han de resoldre amb subjecció a les regles següents:

- a) El plantejament del conflicte correspon al ple de l'entitat local.
- b) L'entitat local que conegui d'un assumpte i sigui requerida d'inhibició ha de suspendre les actuacions i ha de resoldre sobre la seva competència.
- c) En el cas que ambdues entitats es declarin competents quedarà plantejat el conflicte positiu de competències, i hauran de remetre les actuacions respectives al consell corresponent quan es tracti d'entitats locals de la mateixa illa o a la comunitat autònoma en altre cas. El consell o el Govern de les Illes Balears ha de resoldre el que correspongui en el termini d'un mes.

2. S'ha de seguir un procediment anàleg al mencionat en el número anterior si el conflicte és negatiu.

CAPÍTOL VI

IMPUGNACIÓ D'ACTES I D'ACORDS LOCALS I EXERCICI D'ACCIONS

Article 111. Obligació de tramesa d'informació

1. Sense perjudici del que disposi la legislació bàsica de règim local quant a la tramesa a altres organismes, les entitats locals han de trametre al Govern de les Illes Balears, al consell que correspongui i a la Delegació del Govern, en la forma i els terminis determinats reglamentàriament, una còpia literal o, si és procedent, un extracte adequat i suficient dels

seus actes i acords. La presidència de les entitats i, de manera immediata, la secretaria, són responsables del compliment d'aquest deure.

2. Les administracions públiques esmentades poden sol·licitar a les entitats locals l'ampliació de la informació, que s'ha de trametre en el termini màxim de vint dies hàbils. Fins que no es rebí aquesta informació, quedarà interromput el termini per formular el requeriment o per impugnar directament l'acte o l'acord davant la jurisdicció contenciosa administrativa. Atesa la informació tramesa, es podran formular les advertències de legalitat que es considerin pertinents.

3. Els actes i acords adoptats pels municipis no poden ser objecte de control d'oportunitat per cap altra administració, excepte el previst per als supòsits de delegació. En aquest sentit, i en exercici únicament del control de legalitat, correspon als consells i al Govern de les Illes Balears el control de l'adequació a l'ordenament jurídic dels actes i els acords adoptats pels municipis i, si s'escau, la impugnació corresponent davant la jurisdicció contenciosa administrativa, sens perjudici de les accions que l'Estat pugui emprendre en defensa de les seves competències.

Article 112. Mesures davant infraccions de l'ordenament jurídic

Quan el Govern de les Illes Balears, el consell o la Delegació del Govern considerin, en l'àmbit de les seves competències, que un acte o un acord d'alguna entitat local infringeix l'ordenament jurídic, poden adoptar alguna de les mesures següents:

- a) Requerir l'entitat local que anul·li l'acte o l'acord o els punts que constitueixin una infracció de l'ordenament jurídic.
- b) Impugnar directament davant la jurisdicció contenciosa administrativa l'acte o l'acord, una vegada rebuda la comunicació d'aquest acte.

Article 113. Requeriment d'anul·lació

1. Quan el Govern de les Illes Balears, el consell o la Delegació del Govern decideixin fer ús del requeriment al qual es refereix l'apartat a) de l'article anterior, l'hauran de formular, amb invocació expressa d'aquest article, en el termini de quinze dies hàbils a partir de la recepció de la comunicació de l'acte o l'acord. El requeriment ha de ser motivat i ha d'expressar l'acord sobre el qual s'ha de resoldre en el termini màxim d'un mes.

2. Si l'entitat local no atén el requeriment en el termini assenyalat, pot impugnar l'acte o l'acord davant la jurisdicció contenciosa administrativa en el termini de dos mesos, comptats des de l'endemà del venciment de l'assenyalat per a l'anul·lació o des de la recepció de la comunicació que li remeti l'ens local.

Article 114. Impugnació d'actes i d'acords locals

1. El Govern de les Illes Balears, el consell o la Delegació del Govern poden impugnar davant la jurisdicció contenciosa administrativa els actes i acords de les entitats locals, en el termini de dos mesos a partir de l'endemà de la recepció de la comunicació de l'acte o l'acord corresponent, quan considerin que infringeixen l'ordenament jurídic o vagin en detriment de les competències de la respectiva administració, interfereixin el seu exercici o excedeixin la competència d'aquestes entitats. Malgrat tot, poden optar per requerir prèviament l'ens local en els termes que estableix l'article 112 a).

2. La impugnació ha de precisar l'extralimitació competencial que la motiva i les normes legals vulnerades en què es funda.

Si la integritat i l'efectivitat dels interessos de l'administració pública afectada ho requereixen, pot formular petició expressa de suspensió de l'acte o l'acord impugnat. De conformitat amb la Llei reguladora de les bases de règim local, si el tribunal la considera fundada, n'ha d'acordar la suspensió en el primer tràmit subsegüent a la presentació de la impugnació. Acordada la suspensió, el tribunal pot aixecar-la en qualsevol moment, en tot o en part, a instància de l'entitat local i oïda prèviament l'administració pública afectada, en

el cas que se n'hagi de derivar perjudici a l'interès local no justificable per les exigències de l'interès comunitari al·legat en la impugnació.

3. També estan legitimats per impugnar-los els membres de les corporacions locals que hagin votat en contra d'aquests acords.

Article 115. Impugnació per les entitats locals d'actes d'altres administracions

Els municipis poden impugnar, de conformitat amb el que preveu la legislació bàsica de règim local, les disposicions i els actes de les administracions de l'Estat i de la comunitat autònoma i dels consells respectius que afectin els seus interessos o els de la col·lectivitat local com a tal.

CAPÍTOL VII INFORMACIÓ I PARTICIPACIÓ CIUTADANES

Article 116. Principis generals

1. Les corporacions locals han de facilitar la més àmplia informació sobre la seva activitat i han de promoure la participació de tota la ciutadania en la vida local.

2. La participació ciutadana s'ha de fer efectiva pels mecanismes establerts per cada corporació local, conformement a les normes de participació contingudes en aquesta llei i en les disposicions reglamentàries que la despleguin.

3. Les formes, els mitjans i els procediments de participació que les corporacions estableixin en exercici de la seva potestat d'autoorganització no poden, en cap cas, menyscar les facultats de decisió que corresponguin als òrgans representatius regulats per la llei.

Article 117. Cartes de serveis

En relació amb els serveis públics de competència municipal i de conformitat amb el que estableixi el corresponent reglament de la corporació, els ajuntaments han d'elaborar cartes de serveis en què s'estableixin els drets de la ciutadania, així com les obligacions i responsabilitats concretes que la corporació assumeixi per garantir aquests drets i els nivells de qualitat adequats en la prestació dels serveis corresponents.

Article 118. Drets fonamentals de la ciutadania

Els ajuntaments han de vetllar perquè en el respecte municipal no es produeixin conductes discriminatòries per raó d'ètnia, religió, ascendència, edat, gènere, discapacitat o lloc de naixement. L'ajuntament ha de fer extensiva la seva vigilància en la defensa i la protecció d'aquests drets fonamentals a totes les persones que es trobin en el municipi sense ser-ne residents.

Article 119. Dret d'informació en relació amb l'Administració local

1. Tots els ciutadans i totes les ciutadanes, en la seva relació amb les corporacions locals, tenen dret a estar informats de les activitats municipals i a utilitzar tots els mitjans d'informació general que estableixi l'ajuntament respectiu, mitjançant l'ús de qualsevol tecnologia al servei de la comunicació, en els terminis i les condicions i amb l'abast que determinin la legislació general sobre la matèria, el reglament orgànic corresponent i les ordenances municipals.

2. La corporació local ha de garantir l'exercici dels següents drets dels ciutadans i de les ciutadanes:

- a) Conèixer, en qualsevol moment, l'estat de la tramitació dels procediments en els quals tenen la condició de persones interessades, i obtenir còpies dels documents que contenen.

- b) Identificar les autoritats i el personal al servei de les administracions públiques sota la responsabilitat dels quals es tramitin els procediments.
- c) Obtenir una còpia segellada dels documents que presentin, que han d'aportar juntament amb els originals, i també que els siguin retornats, llevat que els originals hagin de figurar en el procediment.
- d) Formular al·legacions i aportar documents en qualsevol fase del procediment anterior al tràmit d'audiència, que han de ser tinguts en compte per l'òrgan competent en redactar la proposta de resolució.
- e) No presentar documents no exigits per les normes aplicables al procediment de què es tracta, o que ja es trobin en poder de l'administració actuant.
- f) Obtenir informació i orientació sobre els requisits jurídics o tècnics que les disposicions vigents imposin als projectes, a les actuacions o a les sol·licituds que es proposin dur a terme i siguin de competència municipal.
- g) Accedir als registres i arxius públics en els termes prevists a la legislació sobre règim jurídic de les administracions públiques. La denegació o limitació d'aquest accés s'ha de verificar mitjançant una resolució motivada.
- h) Obtenir còpies i certificats acreditatius dels acords de les corporacions locals, i els seus antecedents, respecte dels quals tenguin la condició de persones interessades.
- i) Ser tractats amb respecte i deferència per les autoritats i pel funcionariat, que han de facilitar-los l'exercici dels seus drets i el compliment de les seves obligacions.
- j) Obtenir la resolució expressa de les sol·licituds que formulin en matèries de competència de les entitats locals, o que se'ls comuniquin, si escau, els motius per no fer-ho.
- k) Ser informats dels resultats de la gestió municipal.
- l) Exigir responsabilitats de les corporacions locals i del personal al seu servei, quan així correspongui legalment.
- m) Requerir a l'entitat local en la qual tenguin la condició de veïnats o de veïnades que exerceixi les accions i els recursos necessaris per a la defensa dels seus drets.

3. Els reglaments i les ordenances locals, el pressupost aprovat definitivament i publicat en extractes al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, com també els plans generals d'ordenació urbana i altres instruments de planejament urbanístic general, amb la seva documentació completa, poden ser consultats en qualsevol moment per tota la ciutadania.

4. Tota la ciutadania té dret a ser informada de les dades que l'ajuntament tenguí sobre les condicions ambientals en el terme municipal, especialment sobre les relatives als nivells de contaminació de l'aire, del sòl i de l'aigua, i sobre la contaminació de caràcter acústic.

5. L'exercici del dret de petició pot ser individual o col·lectiu. Per a l'exercici del dret de petició s'ha de seguir el que disposen les lleis generals sobre la matèria.

Article 119 bis. Publicitat activa

Les entitats locals publicaran en un portal de transparència la següent informació establerta en la legislació bàsica de transparència, accés a la informació i bon govern: informació institucional, organitzativa, de planificació, informació de rellevància jurídica i informació econòmica, pressupostària i estadística.

També publicaran la informació que es sol·liciti amb major freqüència per la ciutadania o que pugui considerar-se d'interès per garantir la transparència de l'activitat pública.

Així mateix, es podran adoptar per part de les corporacions altres mesures complementàries i de col·laboració per al compliment de les obligacions de transparència recollides en la normativa.

Cada entitat local durà a terme un adequat seguiment de la informació publicada i de la seva actualització; així mateix procurarà establir mecanismes que facilitin l'accessibilitat, localització, interoperabilitat i qualitat de la informació publicada.

Les entitats locals procuraran la utilització de formats reutilitzables que permetin l'obertura de dades per a generació de valor públic.

Article 120. Assistència a les sessions

1. Les sessions del ple de les corporacions locals són públiques tret dels casos legalment establerts. Hi poden tenir accés els mitjans de comunicació per a l'exercici de la seva funció, en les condicions que fixi el reglament orgànic o, si no n'hi ha, la batlia.

2. A les sessions de la junta de govern local i de les comissions informatives es poden convocar, als únics efectes d'escoltar el seu parer o rebre el seu informe respecte d'un tema concret, representants de les associacions veïnals o entitats de defensa d'interessos sectorials.

3. Poden ser públiques les sessions dels altres òrgans complementaris que puguin ser establerts, en els termes que prevegin els reglaments o acords plenaris pels quals es regeixin.

4. Les sessions públiques poden ser gravades per mitjans audiovisuals pel públic assistent, els mitjans de comunicació o els mateixos participants.

Per altra banda, i amb la finalitat de garantir el desenvolupament ordinari de les sessions plenàries, el batle o la batlessa, o el president o la presidenta de la corporació, vetllarà perquè aquestes gravacions es facin sense alterar l'ordre de la sessió.

La difusió de dites gravacions s'atendrà a la normativa de caràcter general dels actes públics, sense que s'hi puguin establir limitacions addicionals.

5. La informació i el règim de publicitat de les sessions públiques previstes en aquest article haurà de proporcionar-se per via de mitjans i formats accessibles, en compliment del Reial decret 1494/2007, de 12 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament sobre les condicions bàsiques per a l'accés de les persones amb discapacitat a les tecnologies, productes i serveis relacionats amb la societat de la informació i els mitjans de comunicació social.

Article 121. Mitjans de participació ciutadana

Les corporacions locals han de facilitar la participació ciutadana a través dels diferents mitjans al seu abast i, en especial, en les formes següents:

- a) Tramesa als mitjans de comunicació de la localitat acreditats davant la corporació de les convocatòries i els ordres del dia de les sessions que siguin públiques.
- b) Difusió adequada i suficient de les exposicions públiques d'actuacions i projectes d'interès i de repercussió social.
- c) Oficines d'informació a la ciutadania i implantació de mitjans tecnològics que en facilitin la participació.

Article 122. Associacions veïnals

1. Les associacions constituïdes per a la defensa dels interessos generals o sectorials del veïnatge tenen la consideració d'entitats de participació ciutadana, sempre que estiguin inscrites en el Registre Municipal d'Associacions, que té per objecte permetre a l'ajuntament conèixer el nombre d'entitats existents en el municipi, les finalitats i la representativitat, sense perjudici que s'hagin d'inscriure també en el Registre d'Associacions de la comunitat autònoma.

2. En relació amb el municipi, les associacions poden:

- a) Sol·licitar informació directa dels assumptes que afectin l'interès de l'associació respectiva.
- b) Elevar propostes d'actuació en l'àmbit de les matèries de competència municipal.
- c) Formar part dels òrgans de participació i intervenir en les sessions del ple i de les comissions d'estudi, informe o consulta, d'acord amb el que es disposi, si s'escau, mitjançant reglament.

3. Els municipis poden aprovar reglaments per regular els procediments més adequats per facilitar la informació ciutadana.

4. També, i d'acord amb les seves possibilitats econòmiques, poden concedir ajudes econòmiques a les associacions. L'assignació d'ajudes s'ha de fer amb criteris objectius, d'acord amb la importància i la representativitat de les associacions i d'acord amb la normativa vigent en matèria de subvencions.

Article 122 bis. Participació ciutadana en les sessions dels òrgans col·legiats

1. Els veïns amb dret a sufragi actiu en les eleccions municipals podran exercir la iniciativa popular a fi de presentar propostes d'acord o actuacions i de reglament en matèries de la competència municipal.

2. Dites iniciatives hauran de ser subscrietes, com a mínim, pel següent nombre de veïns del municipi:

- a) El 10 % dels habitants en municipis de menys de 5.000 habitants.
- b) 500 habitants més el 2 % dels habitants que excedeixin dels 5.000, en poblacions de 5.000 a 100.000 habitants.
- c) 2.400 habitants més l'1 % dels habitants que excedeixen dels 100.000, en poblacions de més de 100.000 habitants.

Aquestes iniciatives s'han de sotmetre a debat i votació en el Ple, sense perjudici que siguin resoltes per l'òrgan competent per raó de la matèria. D'acord amb la normativa bàsica estatal, es requerirà el previ informe de legalitat del secretari o la secretària de l'ajuntament, així com l'informe de l'interventor o la interventora quan la iniciativa afecti drets i obligacions de contingut econòmic de l'ajuntament.

3. El batle o la batlessa haurà d'incloure les iniciatives degudament presentades en l'ordre del dia del primer ple ordinari que celebri l'ajuntament, sempre que s'hagin presentat com a mínim 10 dies naturals abans de la celebració. El Ple haurà de debatre i votar la iniciativa, sense perjudici que l'acord efectiu l'hagi d'adoptar l'òrgan competent d'acord amb el procediment establert.

Article 122 ter. Torn d'intervencions o consultes al públic

La persona titular de la batlia o la presidència de la corporació, una vegada finalitzats els punts inclosos a l'ordre del dia i aixecada la sessió, pot establir un torn d'intervencions o consultes al públic assistent sobre temes concrets d'interès municipal.

Article 123. Consultes populars

*Derogat*³

TÍTOL VI BÉNS DE LES ENTITATS LOCALS

CAPÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 124. Béns de les entitats locals

1. El patrimoni de les entitats locals està constituït pel conjunt dels béns, els drets i les accions que els pertanyen per qualsevol títol.

2. Els béns de les entitats locals es classifiquen en béns de domini públic i patrimonials o propis.

3. No s'entenen inclosos en el patrimoni de les entitats locals, ni en el dels organismes autònoms i les entitats públiques empresarials que en depenen, els doblers, els valors, els crèdits i la resta de recursos financers que en constitueixen la tresoreria.

Article 125. Béns de domini públic

1. Són béns de domini públic els destinats a un ús o servei públic, i també els comunals.

2. S'entén que són afectes a l'ús públic els béns destinats a ser directament utilitzats per les persones particulars.

³ Article derogat per la Llei 12/2019, de 12 de març, esmentada en la nota 1.

3. S'entén que són afectes al servei públic els béns que, per la seva naturalesa o per les disposicions particulars d'organització, s'adeqüin essencialment o exclusivament a la finalitat particular del servei.

4. Tenen la consideració de comunals aquells la utilització, l'aprofitament i el gaudi dels quals correspongui al comú del veïnatge.

Article 126. Béns patrimonials

Tenen la consideració de béns patrimonials o de propis els que, essent propietat de l'ens local, no estan destinats directament a l'ús públic ni afectats a algun servei públic de competència local o a l'aprofitament pel comú del veïnatge.

Article 127. Règim jurídic

1. Els béns de domini públic, mentre conservin aquest caràcter, són inalienables, inembargables i imprescriptibles, i no són subjectes a cap tipus de tribut.

2. Als béns comunals els és aplicable el règim jurídic dels béns de domini públic, sense perjudici de les normes específiques que en regulin l'aprofitament.

3. Els béns patrimonials es regeixen per la seva regulació específica i, si no n'hi ha, per les normes de dret privat.

Article 128. Prerrogatives

Les entitats locals gaudeixen, respecte dels seus béns, de les prerrogatives següents:

- a) La d'investigar la situació dels que es presumeixin de la seva propietat, per determinar-ne la titularitat.
- b) La de recuperar-ne per elles mateixes la possessió i l'ús en qualsevol moment quan es tracti dels de domini públic, i en el termini d'un any en el cas dels patrimonials.
- c) La de promoure i executar la delimitació entre els béns de la seva pertinença i els de les persones particulars, els límits dels quals siguin imprecisos o sobre els quals hi hagi indicis d'usurpació.
- d) La d'exercir la potestat sancionadora per a la defensa del seu patrimoni i per assegurar-ne la utilització adequada.
- e) El desnonament administratiu, quan s'extingeixin els drets constituïts sobre béns de domini públic en virtut d'autorització, concessió o qualsevol altre títol.

Article 129. Alteració de la qualificació jurídica

1. Per alterar la qualificació jurídica dels béns dels ens locals es requereix la incoació d'expedient, en el qual s'acrediti l'oportunitat i la legalitat de la mesura.

2. També s'entén com a efectuada automàticament l'afectació dels béns al domini públic en els supòsits següents:

- a) Per l'aprovació definitiva dels plans d'ordenació urbana i els projectes d'obres i serveis.
- b) Per l'adscripció de béns patrimonials durant més de vint-i-cinc anys a un ús o servei públic.
- c) Quan l'ens local adquireixi per usucapió el domini d'un bé que hagi estat destinat a un ús o un servei públic comunal.
- d) Quan els béns s'adquireixen per cessió obligatòria amb la finalitat de ser destinats a l'ús públic o a la prestació d'un servei públic.
- e) Quan els béns s'adquireixen per expropiació forçosa i queden en aquest supòsit afectats a l'ús o al servei determinants de la declaració d'utilitat pública o d'interès social.

3. La resolució dels expedients d'alteració de la qualificació jurídica dels béns dels ens locals correspon al ple, amb la informació pública prèvia pel termini d'un mes. L'acord d'alteració s'ha d'adoptar amb el vot favorable de la majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació.

Article 130. Mutació demanial

1. La mutació demanial és l'acte en virtut del qual es fa la desafectació d'un bé o un dret amb afectació simultània a un altre ús o servei públic de les entitats locals o dels organismes públics que en depenen. Les mutacions demanials requereixen un acord de la corporació local en què s'acrediti la utilitat pública de l'alteració.

2. En els immobles qualificats de domini públic es pot atorgar una qualificació jurídica distinta al subsòl respecte del sòl, mitjançant la desafectació parcial del subsòl per qualificar-lo com a bé patrimonial diferenciat. En tot cas, s'ha d'acreditar en el procediment la no existència de perjudici o minvament en el servei o ús públic del bé demanial, i que no hi ha contradicció amb el planejament urbanístic aprovat.

Article 131. Desafectació

1. Pot procedir-se a la desafectació de béns de domini públic i comunals, que passaran a la condició de patrimonials, si durant un període de vint anys no s'ha utilitzat en el sentit de la seva afectació pública.

2. En aquest cas, és necessari que es constati així per acord del ple adoptat per majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació, amb la informació pública prèvia pel termini d'un mes.

3. Els acords de cessió d'ús i de transmissió del domini de béns comunals desafectats han d'incloure sempre una clàusula de reversió per al supòsit que desapareguin els fins que els van motivar o s'incompleixin les condicions a les quals estiguin subjectes. Produïda la reversió, tornaran a formar part del patrimoni de l'entitat local corresponent com a béns comunals.

Article 132. Inventari

1. Els ens locals tenen l'obligació de formar un inventari valorat de tots els béns que els pertanyin, que ha de comprendre els béns de domini públic, els patrimonials, els drets i els valors mobiliaris, descrits amb el detall necessari per identificar-los.

2. L'inventari ha de ser objecte d'actualització continuada, sense perjudici que s'hagi de rectificar anualment i que s'hagi de comprovar cada vegada que es renovi la corporació.

3. Corresponen al ple de la corporació l'aprovació, la rectificació i la comprovació de l'inventari.

4. Els organismes autònoms locals i les entitats públiques empresarials han de formalitzar també inventaris separats dels seus béns i drets, les còpies dels quals s'han d'adjuntar com a annex de l'inventari general de l'ens local.

Article 133. Inscripció en el Registre de la Propietat

1. Els ens locals han d'inscriure en el Registre de la Propietat els seus béns immobles i drets reals, conformement al que disposa la legislació hipotecària.

2. Són exempts d'inscripció els béns de domini públic d'ús comú general.

3. Per a la immatriculació i per al recomençament del tracte successiu interromput dels seus béns és suficient el certificat que, amb relació a l'inventari aprovat per la corporació respectiva, expedeixi el secretari o la secretària, amb el vistiplau del batle o la batlessa o president o presidenta, i produeix els mateixos efectes que una escriptura pública, respectant les condicions i els requisits que preveu la Llei del patrimoni de les administracions públiques i la legislació hipotecària.

4. Els béns adquirits per organismes autònoms locals o per entitats públiques empresarials a càrrec dels seus pressuposts respectius s'han d'inscriure a nom seu, mentre que els béns dels ens locals adscrits a aquests ens autònoms no es poden inscriure a nom d'aquests, sense perjudici que es faci constar aquesta adscripció.

CAPÍTOL II ADQUISICIÓ I ALIENACIÓ

Article 134. Capacitat de les entitats locals en relació amb els seus béns

Les entitats locals tenen plena capacitat jurídica per adquirir, transmetre, gravar i posseir tot tipus de béns i drets, així com també per exercir les accions i els recursos procedents en defensa del seu patrimoni.

Article 135. Adquisició de béns

1. L'adquisició de béns per les entitats locals es pot fer per qualsevol dels mitjans admesos per l'ordenament jurídic, i comprèn la cessió, la transferència, la successió de béns entre municipis per alteració dels seus termes municipals i l'exercici de la potestat expropiatòria quan la tenguin atribuïda.

2. L'adquisició de béns a títol onerosos requereix la valoració pericial pel personal tècnic competent i el compliment, si pertoca, de les normes sobre contractació.

3. L'adquisició de béns immobles o drets sobre aquests béns a títol onerosos i de caràcter voluntari es regeix per les disposicions d'aquesta llei, amb el compliment previ de les regles de publicitat i concurrència, i supletòriament per les normes de dret privat, civil o mercantil.

4. L'import del preu d'adquisició pot ser objecte d'ajornament amb subjecció als tràmits que regulen els compromisos de despeses de caràcter plurianual en els termes que preveu la legislació reguladora de les hisendes locals.

5. L'adquisició a títol lucratiu no és subjecta a cap tipus de limitació. No obstant això, si l'adquisició comporta l'assumpció d'alguna càrrega, alguna condició o algun gravamen, només pot acceptar-se si el valor dels béns és superior a les obligacions assumides. Les herències s'han d'acceptar sempre a benefici d'inventari.

Article 136. Alienació o gravamen de béns patrimonials

1. L'alienació, el gravamen o la permuta de béns patrimonials el valor dels quals excedeixi el 25 % dels recursos ordinaris del pressupost anual de la corporació requereix l'autorització del consell que correspongui. En els altres casos s'ha de fer la comunicació corresponent al consell de l'operació realitzada.

2. L'alienació exigeix una valoració pericial prèvia que acrediti el valor dels béns.

3. L'alienació de béns patrimonials s'ha de fer mitjançant subhasta pública, llevat que es tracti d'una permuta. Per raons motivades o legalment previstes es pot dur a terme l'alienació per concurs. També es pot procedir a l'alienació directa en els casos legalment prevists.

4. En cap cas no pot procedir-se a l'alienació de béns patrimonials per finançar despeses corrents, llevat que es tracti de parcel·les sobrants de vies públiques no edificables, o de béns no utilitzables en serveis locals.

5. Els habitatges de promoció pública municipal s'han d'adjudicar d'acord amb la seva normativa específica, tenint en compte criteris de caràcter social.

Article 137. Alienació de parcel·les sobrants

1. Els terrenys que per la seva extensió reduïda, forma irregular o emplaçament no siguin susceptibles d'un ús adequat i siguin qualificats per majoria absoluta del ple de l'ajuntament com a parcel·les sobrants, amb l'obertura prèvia d'un expedient amb informació pública per un mes, poden ser alienats, d'acord amb la valoració pericial, mitjançant la venda directa a la persona o persones propietàries confrontants, o permutats amb terrenys d'aquestes.

2. Si són diversos els confrontants, la venda s'ha de fer de manera que les parcel·les resultants s'ajustin al criteri d'ordenació del sòl més racional, segons dictamen tècnic.

3. Si alguna persona propietària es nega a adquirir la parcel·la que li correspon, la corporació pot expropiar-li el seu terreny.

4. La venda directa o la permuta a favor de les persones propietàries confrontants de parcel·les no utilitzables i sobrants de vies públiques requereix l'autorització del consell que correspongui quan el valor dels béns excedeixi el 25 % dels recursos ordinaris del pressupost anual de la corporació. En els altres casos s'ha de comunicar al consell que correspongui l'operació realitzada.

Article 138. Ajornament

L'òrgan competent per alienar els béns o drets pot admetre el pagament diferit del preu de venda, per un període no superior a deu anys i sempre que el pagament de les quantitats diferides es garanteixi a bastament mitjançant condició resolutòria explícita, hipoteca, aval bancari, assegurança de caució o una altra garantia suficient. L'interès de l'ajornament no pot ser inferior a l'interès legal dels doblers.

Article 139. Permuta

1. La permuta de béns patrimonials requereix un expedient en què s'acrediti la necessitat o la conveniència d'efectuar-la, i l'equivalència de valors entre els béns. La permuta també pot fer-se si la diferència de valors entre els béns no és superior al 50 % del que tenguí el valor més alt i s'estableix la compensació econòmica pertinent.

2. Si la diferència de valors és més elevada, pot procedir-se a la permuta que en el cas dels municipis requereix l'informe previ del consell corresponent, que s'ha d'emetre en el termini de trenta dies. Si es tracta d'un consell, l'informe previ ha de ser emès en el mateix termini per la conselleria competent en matèria de règim local. Transcorregut aquest termini, l'informe s'ha d'entendre favorable per silenci positiu. Si l'informe no és favorable, l'acord de permuta només es pot adoptar si s'eleva la proposta al ple, que ha adoptar l'acord amb el vot a favor de la majoria absoluta del seu nombre legal de membres.

Article 140. Dret de superfície

1. Les entitats locals poden constituir sobre els seus béns patrimonials, i d'acord amb les disposicions de la Llei sobre contractes de les administracions públiques, un dret de superfície destinat a la construcció d'habitatges, serveis complementaris, instal·lacions industrials o comercials, o altres edificacions determinades en el planejament urbanístic.

2. El dret de superfície es regeix pel títol de la seva constitució i pel que disposa la Llei hipotecària i s'ha de formalitzar en escriptura pública com a requisit constitutiu de la seva eficàcia, així com inscriure's en el Registre de la Propietat.

3. La durada del dret de superfície no pot excedir els cinquanta anys i, transcorregut el termini fixat, l'edificació construïda passarà a ser propietat de l'entitat local, sense que hagi de satisfer cap tipus d'indemnització.

4. En l'acord de l'òrgan competent de la corporació s'ha de determinar el cànon o el preu que hagi de satisfer la persona superficiària, que pot consistir en el pagament d'una suma alçada o d'un cànon periòdic, o bé en l'adjudicació d'habitatges o locals o en drets d'arrendament.

5. L'acord municipal ha de determinar també el termini assenyalat per fer l'edificació, que no pot excedir els quatre anys, les característiques generals de l'edificació, la destinació, l'import del pressupost i les garanties que corresponguin.

Article 141. Cessions gratuïtes

Els béns immobles patrimonials no poden cedir-se gratuïtament, excepte a entitats o a institucions públiques o a institucions privades sense ànim de lucre declarades d'interès

públic, sempre que els fins que justifiquin la cessió redundin en benefici de la població del terme municipal.

En tot cas, la cessió s'ha d'efectuar amb l'expedient previ en què s'acrediti la finalitat concreta que la justifiqui, amb la fixació del termini per dur-la a terme, i es produirà la reversió automàtica en cas d'incompliment o de falta d'ús.

Article 142. Adscripció i aportació de béns

1. Les entitats locals poden adscriure directament als organismes autònoms i a les entitats públiques empresarials que en depenen els béns i drets necessaris per complir els seus fins.

2. Els béns i drets adscrits han de conservar la qualificació jurídica originària que els correspongui com a béns del patrimoni de l'entitat local, sense que els organismes que els rebin n'adquireixin la propietat, i se'ls atribuirà únicament facultats amb vista a les seves conservació i utilització per al compliment dels fins que es determinin en l'adscripció.

3. Les entitats locals poden aportar directament béns patrimonials, drets concessionals i altres drets reals, amb la prèvia valoració tècnica, a les societats creades per aquestes entitats o en les quals tenguin participació, per a la prestació de serveis i l'exercici d'activitats econòmiques.

CAPÍTOL III APROFITAMENT I TUTELA

Article 143. Aprofitament dels béns d'ús i servei públic

1. La utilització dels béns d'ús públic pot adoptar les modalitats d'ús comú, general o especial, i ús privatiu.

- a) L'ús comú general s'exerceix lliurement d'acord amb la naturalesa dels béns i amb les disposicions que el reglamentin.
- b) L'ús comú especial és aquell en què concorren circumstàncies singulars d'intensitat, perillositat o altres de similars. Pot subjectar-se a llicència, d'acord amb la naturalesa del bé i les seves ordenances reguladores. Aquestes llicències són de caràcter temporal i són revocables en tot cas per raons d'interès públic.
- c) L'ús privatiu és aquell pel qual s'ocupa una porció de domini públic de manera que es limita o s'exclou la utilització per part d'altres persones interessades. Està subjecte a concessió administrativa quan requereix la implantació d'instal·lacions fixes i permanents, sempre que la utilització excedeixi el termini d'un any. Altrament, es pot subjectar a llicència.

2. La utilització dels béns de servei públic es regeix pel reglament del servei corresponent.

Article 144. Aprofitament dels béns comunals

1. L'aprofitament i el gaudi dels béns comunals s'han de fer preferentment en règim d'explotació col·lectiva o comunal.

Quan aquests aprofitament i gaudi general simultani de béns comunals siguin impracticables, regirà el costum o l'ordenança local pel que fa al cas i, si no n'hi ha, s'hauran de fer adjudicacions de lots o sorts al veïnatge, en proporció directa al nombre de familiars a càrrec seu i inversa a la seva situació econòmica. Les ordenances locals poden establir condicions de residència habitual i efectiva i de permanència en el municipi, per accedir al gaudi, així com també els requisits que considerin necessaris per acreditar el fet del cultiu en forma directa i personal i les seves modalitats. Si aquestes condicions suposen l'exclusió de determinats veïnats o veïnades de l'aprofitament, les ordenances han de ser aprovades pel consell corresponent.

2. Si aquesta forma d'aprofitament i gaudi és impossible, el consell corresponent pot autoritzar-ne l'adjudicació en subhasta pública, mitjançant preu, i ha de donar preferència en igualtat de condicions a les persones postores que siguin veïnats o veïnades.

Article 145. Utilització dels béns patrimonials

1. Correspon a les entitats locals regular la utilització dels seus béns patrimonials d'acord amb criteris de rendibilitat. La utilització pot fer-la directament l'entitat o es pot acordar amb les persones particulars.

2. L'arrendament i qualsevol altra forma de cessió d'ús dels béns patrimonials es regeixen per la normativa reguladora de la contractació.

3. Malgrat el que disposa l'apartat anterior, les corporacions locals poden tenir en compte motius que facin prevaler criteris de rendibilitat social sobre els de rendibilitat econòmica, en els casos en què l'ús del bé es destini a la prestació de serveis socials, activitats culturals i esportives i altres d'anàlogues que redundin en benefici del veïnatge. En aquests supòsits poden cedir l'ús dels béns patrimonials directament o per concurs, de forma gratuïta o amb la contraprestació que es pugui acordar, a altres administracions o entitats públiques o privades sense ànim de lucre per destinar-los a fins d'utilitat pública o d'interès social. L'acord ha de determinar la finalitat concreta a la qual han de destinar-se els béns, la durada o el caràcter de cessió en precari.

Article 146. Defensa dels béns

1. Els ens locals tenen l'obligació d'exercir tot tipus d'accions i de recursos en defensa dels seus drets i del seu patrimoni. L'exercici de les accions administratives en defensa dels seus béns i drets és competència del ple de la corporació, llevat de les de caràcter urgent, que poden ser exercides pel president o la presidenta.

2. Qualsevol veïnat o veïnada que es trobi en el ple ús dels seus drets civils i polítics pot requerir-ne l'exercici a l'ens interessat. Aquest requeriment ha de ser comunicat als qui poden resultar afectats per les actuacions corresponents i suspèn el termini per exercir aquestes accions durant un període de trenta dies hàbils. Si a l'esmentat termini de trenta dies hàbils l'ens local no acorda exercir les accions sol·licitades, els veïnats i les veïnades poden exercir-les en nom i interès de la corporació. En el cas que l'acció prosperi, la persona actora té dret a ser rescabada per l'ens local de les costes processals, i a la indemnització dels danys i perjudicis que se li hagin produït.

3. Els ens locals poden recuperar ells mateixos, en qualsevol moment, la possessió dels seus béns de domini públic.

4. Igualment, poden recuperar els béns patrimonials dins el termini d'un any a comptar des de l'endemà de la data en què s'ha produït l'ocupació. Passat aquest període, només poden fer-ho acudint davant la jurisdicció ordinària.

5. Els ens locals no poden aplanar-se a les demandes judicials que afectin el domini i altres drets reals integrants del seu patrimoni, ni acceptar transaccions ni sotmetre a arbitratge les conteses que se suscitin sobre els seus béns o drets, si no és mitjançant acord del ple adoptat per majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació.

6. En els supòsits a què es refereixen els apartats 3 i 4 no es poden admetre interdictes contra les actuacions dels ens locals.

Article 147. Extinció de drets

L'extinció de drets constituïts sobre els béns de domini públic o comunals en virtut d'autorització, concessió o qualsevol altre títol, i de les situacions possessòries a què hagin pogut donar lloc, l'han de declarar per via administrativa els mateixos ens locals, una vegada instruït l'expedient i oïdes les persones interessades, i pot donar lloc a indemnització si és procedent.

TÍTOL VII OBRES, SERVEIS I ACTIVITAT ECONÒMICA DE LES ENTITATS LOCALS

CAPÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 148. Obres públiques locals

1. Són obres públiques locals les que, tenint les característiques establertes a la legislació general de contractes de les administracions públiques, duguin a terme els ens locals, tant amb fons propis com amb auxilis d'altres entitats públiques o particulars, per a la prestació efectiva dels serveis i les activitats de la seva competència.

2. Les obres que facin els ens locals poden ser ordinàries o d'urbanització. Aquestes darreres es regeixen pel que disposa la legislació urbanística.

Article 149. Requisits per executar les obres públiques locals

1. L'execució de les obres públiques locals requereix l'elaboració, l'aprovació i el replantejament previs del projecte tècnic corresponent, llevat dels casos en què no sigui exigible per la naturalesa de l'obra i la legislació aplicable. Aquests projectes, quan siguin obres de primer establiment o reforma estructural, s'han d'exposar al públic per un termini no inferior a 15 dies.

El contingut dels projectes tècnics s'ha d'ajustar als requisits mínims que estableix la legislació general de contractes de les administracions públiques, així com als que complementàriament puguin establir-se reglamentàriament en desplegament d'aquesta llei i de les especialitats que pugui establir la legislació sectorial urbanística, la de protecció mediambiental, la de patrimoni històric o d'altres.

2. Les obres s'han d'executar de conformitat amb el projecte tècnic i la dotació pressupostària corresponent. La competència per aprovar el projecte correspon, llevat de previsió contrària de la llei, a l'òrgan que sigui competent per contractar, sense perjudici de les autoritzacions d'altres administracions públiques quan així ho estableixin expressament les lleis reguladores dels distints sectors de l'acció pública.

Article 150. Declaració d'utilitat pública

1. L'aprovació dels projectes d'obres inclosos en els plans d'obres i serveis locals, inclosos els plans autonòmics o insulars de cooperació, implica la declaració d'utilitat pública i la necessitat d'ocupació dels terrenys i edificis que hi estiguin compresos, a l'efecte d'expropiació forçosa.

2. Té els mateixos efectes l'aprovació dels plans de cooperació a les obres i als serveis locals per les administracions competents, o dels plans sectorials que aquestes puguin aprovar i que incloguin obres locals.

Article 151. Serveis públics locals

1. Són serveis públics locals els que presten les entitats locals en l'àmbit de les seves competències.

2. Les entitats locals tenen plena llibertat per constituir, regular, modificar i suprimir els serveis de la seva competència d'acord amb les lleis. Han de garantir en tot cas el funcionament dels serveis obligatoris municipals, llevat dels supòsits de dispensa.

Article 152. Creació de serveis públics

1. Les entitats locals han d'acordar de manera expressa la creació del servei públic local i han d'aprovar el reglament pel qual es reguli abans de començar a prestar-lo. També han de determinar les modalitats de prestació i el règim estatutari dels usuaris.

2. Els serveis essencials que han estat reservats per llei als ens locals poden prestar-se en règim de lliure concurrència o en règim de monopoli.

Article 153. Serveis en règim de monopoli

1. Quan els serveis reservats es prestin en règim de monopoli l'acord del ple ha d'adoptar-se per majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació, i requereix l'aprovació del consell, que s'ha d'atorgar si hi concorren les circumstàncies d'interès públic legitimadores de l'exclusió de la iniciativa privada, o ho aconsellin raons de seguretat, salubritat o ordre públic, d'acord amb la legislació vigent.

2. L'acord aprovatori de la prestació dels serveis en règim de monopoli comporta la declaració d'utilitat pública i la necessitat d'ocupació dels béns o l'adquisició dels drets afectats pel servei.

Article 154. Direcció i control del servei

Correspon als ens locals la potestat de direcció i de control del servei públic, que comporta l'exercici de la potestat de modificació, i la inclusió implícita de la clàusula d'actualització del servei d'acord amb els estàndards econòmics i socials.

Article 155. Accés als serveis públics

1. Tota la ciutadania que compleixi els requisits establerts en cada cas té el mateix dret a la utilització dels serveis públics locals, sense que hi pugui haver discriminació en la prestació d'aquests serveis que no derivi de la capacitat del mateix servei.

2. El veïnatge dels distints nuclis de població dels municipis té accés als diferents serveis públics en condicions d'igualtat.

3. La reglamentació del servei pot establir avantatges econòmics en benefici dels grups socials de menor capacitat econòmica o que necessiten una protecció especial.

Article 156. Continuïtat de la prestació

1. La prestació dels serveis públics s'ha de fer amb la continuïtat prevista en el seu reglament regulador. En els supòsits de gestió indirecta, el contractista no la pot interrompre a causa de l'incompliment en què hagi pogut incórrer l'entitat local, sense menyscar el seu dret al rescabament dels danys i perjudicis ocasionats.

2. Les entitats locals estan facultades per adoptar les mesures necessàries per garantir el funcionament adequat dels serveis mínims locals de caràcter públic en el cas d'exercici del dret de vaga del personal que hi estigui adscrit.

Article 157. Recepció obligatòria

La recepció i l'ús dels serveis reservats a les entitats locals poden ser declarats obligatoris per a la ciutadania mitjançant una disposició reglamentària o un acord, quan la seguretat, la salubritat i altres circumstàncies d'ordre públic o econòmic ho requereixin.

CAPÍTOL II FORMES DE GESTIÓ DELS SERVEIS PÚBLICS LOCALS

Article 158. Gestió directa i indirecta

1. Els serveis públics locals poden gestionar-se en forma directa o indirecta.

2. En cap cas no poden prestar-se per gestió indirecta, ni mitjançant societat mercantil de capital social exclusivament local, els serveis públics que impliquin exercici d'autoritat.

Article 159. Modalitats

1. La gestió directa ha d'adoptar alguna de les modalitats següents:

- a) Gestió per la mateixa entitat local, a través dels seus òrgans ordinaris o mitjançant un òrgan especial d'administració.

- b) Organisme autònom local.
- c) Entitat pública empresarial local.
- d) Societat mercantil el capital de la qual pertanyi íntegrament a l'entitat local o a un ens públic que en depengui.

2. La gestió indirecta ha d'adoptar alguna de les formes previstes per al contracte de gestió de serveis públics en la normativa sobre contractació de les administracions públiques.

Article 160. Gestió per la mateixa entitat

1. En la gestió directa sense un òrgan especial d'administració, l'entitat local interessada assumeix el seu propi risc i exerceix sense persones intermediàries i de manera exclusiva tots els poders de decisió i de gestió. Els mitjans personals i materials s'adscriuen i s'integren en el pressupost de l'entitat local.

2. La gestió directa de serveis per l'entitat local es pot fer per mitjà d'una organització especial, amb un consell d'administració i una gerència, encara que sense personalitat jurídica. L'acord pel qual s'estableixi n'ha de regular els aspectes orgànics i de funcionament. Ha de disposar d'una secció pròpia en el pressupost i d'una comptabilitat diferenciada. Els actes del consell d'administració són impugnables davant l'òrgan corresponent de l'ens local mitjançant recurs d'alçada.

Article 161. Organismes autònoms locals

1. Els organismes autònoms són entitats de dret públic, amb personalitat jurídica i patrimoni propis, creats per les entitats locals per a la gestió descentralitzada de les seves activitats i serveis de naturalesa administrativa. Actuen sotmesos plenament al dret públic.

2. Es regeixen pel seu propi estatut, aprovat pel ple de l'entitat local i publicat amb caràcter previ a l'entrada en funcionament efectiu, que ha de determinar els fins de la seva creació, els béns i recursos econòmics afectats al seu compliment, l'organització i el règim de funcionament, els òrgans de govern, el sistema de designació del personal directiu, la regidoria, l'àrea o l'òrgan equivalent on queden adscrits, així com les facultats de tutela que l'entitat es reserva. Aquest estatut s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* amb caràcter previ a l'entrada en funcionament efectiu de l'organisme autònom local.

3. Els organismes autònoms han d'elaborar un pressupost propi adaptat a l'estructura dels pressuposts de les entitats locals, que s'ha d'integrar al general de l'entitat local de la qual depenguin d'acord amb la legislació reguladora de les hisendes locals.

Article 162. Entitats públiques empresarials locals

1. Les entitats públiques empresarials són entitats de dret públic amb personalitat jurídica i patrimoni propis, creades per les entitats locals per a la gestió descentralitzada de les seves activitats i dels seus serveis de naturalesa econòmica. Actuen sotmeses al dret privat excepte en la formació de la voluntat dels seus òrgans, en l'exercici de les potestats administratives que tenen atribuïdes i en els aspectes específicament regulats en la llei o en els seus estatuts.

2. Les seves creació, modificació i supressió corresponen al ple de l'entitat local, el qual ha d'aprovar-ne els estatuts, publicats amb caràcter previ a la seva entrada en funcionament efectiu, i ha de determinar els fins de la seva creació, el patrimoni i els recursos econòmics afectats al seu compliment, l'organització i el règim de funcionament, la composició del consell d'administració, els òrgans als quals es confereixi l'exercici de les potestats administratives, el sistema de designació dels òrgans i el personal directiu, la regidoria, l'àrea o l'organisme autònom on queden adscrites, així com també les facultats de tutela que l'entitat es reserva. Els règims pressupostari, de comptabilitat, d'intervenció i de control financer s'han d'ajustar al que preveu la legislació de les hisendes locals.

3. Excepcionalment, poden crear-se entitats públiques empresarials, els estatuts de les quals els assignin la funció de dirigir o coordinar altres ens d'igual o diferent naturalesa.

Article 163. Gestió directa mitjançant societat mercantil

1. Els serveis locals de caràcter econòmic es poden gestionar directament a través de la constitució d'una societat mercantil el capital de la qual pertanyi íntegrament a l'entitat local o a un ens públic que en depengui. La societat ha d'adoptar alguna de les formes de la societat mercantil de responsabilitat limitada i actuar en règim d'empresa privada subjecta al dret mercantil, excepte en les matèries en les quals sigui aplicable la normativa pressupostària, comptable, de control financer i de contractació.

2. En l'escriptura de constitució de la societat ha de constar l'objecte, el capital social aportat per l'entitat local o per un ens públic que en depengui, la forma de constituir el consell d'administració i els estatuts per al seu funcionament.

3. El personal de la societat no adquireix en cap cas la condició de funcionari i resta subjecte al dret laboral.

4. Les societats públiques locals han d'elaborar anualment un programa d'actuació, d'inversions i de finançament.

Article 164. Gestió indirecta

1. Poden gestionar-se indirectament els serveis que tinguin un contingut econòmic que els faci susceptibles d'explotació per empresariat particular.

2. L'entitat local manté sobre els serveis la gestió dels quals es contracti la titularitat i les potestats de direcció i de control que es derivin de la mateixa ordenació legal del servei, per garantir-ne el bon funcionament.

3. La gestió indirecta en les seves diferents formes no pot ser atorgada per temps indefinit, i se n'ha de fixar el termini d'acord amb les característiques del servei i amb el temps necessari per amortitzar les inversions realitzades, sense que en cap cas el termini no excedeixi, incloent-hi les pròrrogues, el que preveu la legislació general de contractes de les administracions públiques.

4. En els casos de concessió i de societat d'economia mixta, reverteixen al patrimoni local, en acabar el termini i en condicions d'ús adequades, els béns, les instal·lacions i el material afectes al servei.

Article 165. Gestió interessada

1. En la gestió interessada el servei es presta a través d'una empresa gestora, i l'entitat local i la persona empresària participen en els resultats de l'explotació del servei en la proporció que s'estableixi en el contracte. L'empresa gestora actua davant terceres persones amb la seva pròpia denominació i sota la seva responsabilitat.

2. La participació en els resultats que el gestor percebi de l'entitat local pot consistir, conjuntament o separadament, en una assignació fixa o proporcional als resultats de l'explotació. També es pot estipular un benefici mínim tenint en compte els resultats.

3. Són d'aplicació a aquesta forma de gestió les regles generals de selecció de contractistes.

4. En cap cas la persona gestora no pot assumir la condició de funcionària, i la relació no pot ser considerada com a societària o de capital compartit.

Article 166. Concessió

1. La concessió de serveis locals comporta que la persona concessionària assumeixi la gestió i l'explotació del servei i aporti els mitjans materials, personals i tècnics necessaris. La concessió pot comprendre la realització de les obres necessàries per establir el servei, o solament la prestació d'aquest servei quan no requereixi obres o instal·lacions permanents o ja estiguin establertes.

2. La concessió del servei s'ha d'atorgar mitjançant els procediments i les formes d'adjudicació establerts a la legislació de contractes de les administracions públiques. En les clàusules de la concessió s'ha d'establir, entre altres, la retribució de la persona concessionària que, en tot cas, ha de garantir l'equilibri econòmic de la concessió, així com

la reversió dels béns locals i dels béns adquirits per les persones concessionàries que estiguin amortitzats al final de la concessió.

Article 167. Concert

1. Les entitats locals poden concertar la prestació de serveis amb altres ens públics o privats, utilitzant els que aquests tinguin establerts, mitjançant el pagament d'un preu alçat predeterminat i inalterable per la totalitat del servei o per unitats o actes.

2. El concert es pot establir amb persones o entitats radicades fora del territori de l'entitat local.

3. L'entitat local pot repercutir en les persones usuàries el cost dels serveis concertats.

Article 168. Societats mercantils d'economia mixta

1. Els ens locals poden gestionar els serveis de naturalesa econòmica mitjançant la constitució de societats mercantils d'economia mixta, societats anònimes o de responsabilitat limitada, o la participació en les ja constituïdes. La participació en la societat pot ser directa de l'ens local o per mitjà d'un organisme autònom, d'una entitat pública empresarial o d'una societat de capital íntegrament públic.

2. En el procés de fundació d'aquestes societats s'ha d'assegurar la lliure concurrència i la igualtat d'oportunitats del capital privat, per mitjà de subscripció pública o per concurs d'iniciatives.

3. En el cas d'una societat ja constituïda el plec de condicions ha d'establir, si s'escau, la necessitat de modificar els estatuts de la societat per adaptar-los a les exigències del plec.

Article 169. Participació en el capital social de la societat d'economia mixta

1. La participació de l'ens local en el capital social pot ser majoritària o minoritària, i és necessària l'autorització de l'ens local per a les modificacions estatutàries que alterin la posició participativa de l'entitat local.

2. En l'escriptura de constitució o en la d'ampliació de capital, s'ha de fixar el valor de l'aportació de l'ens local, que pot consistir exclusivament en la concessió del servei degudament valorada.

3. El capital privat s'ha d'amortitzar dins el període de la gestió del servei. Acabat aquest període, l'actiu i el passiu de la societat reverteixen a l'ens local.

Article 170. Arrendament

1. Les entitats locals també poden gestionar els serveis de la seva competència mitjançant l'arrendament d'instal·lacions de la seva pertinença per ser utilitzades per la persona arrendatària i prestar-hi el servei contractat.

2. Les clàusules del contracte han de determinar-ne l'objecte, les obres i les instal·lacions arrendades, els efectes del contracte, els drets i les obligacions de les parts, el preu o cànon, les tarifes que han de satisfer les persones usuàries i les causes d'extinció. En tot cas, les persones arrendatàries són obligades a conservar en perfecte estat les obres o instal·lacions i a destinar-les exclusivament a l'ús pactat. La durada no pot excedir els vint-i-cinc anys.

Article 171. Cooperatives

1. Els ens locals, per prestar els serveis públics de la seva competència, poden promoure la creació de cooperatives, d'acord amb el que estableixen aquesta llei i les que regulen aquestes entitats.

2. Els ens locals poden participar també en les cooperatives ja constituïdes que duen a terme activitats d'interès públic, amb la finalitat assenyalada a l'apartat anterior.

Article 172. Fundacions

Les entitats locals, per a la realització de fins de la seva competència, poden constituir fundacions privades i participar en la seva creació amb altres entitats, públiques o privades,

o amb particulars, d'acord amb la legislació general sobre fundacions. Els acords corresponents s'han d'adoptar amb el vot favorable de la majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació, i han de complir els requisits legals establerts per disposar dels seus béns.

CAPÍTOL III ACTIVITATS ECONÒMIQUES

Article 173. Activitats econòmiques

1. Les entitats locals poden prestar els serveis i dur a terme les activitats econòmiques que estimin pertinents, de conformitat amb el que preveu l'article 128.2 de la Constitució.

2. També poden adoptar mesures de protecció i de promoció de l'aprofitament dels recursos naturals i industrials ubicats en el seu territori, de manera coordinada amb l'acció de l'Estat, de la comunitat autònoma i dels consells, en l'àmbit de les seves competències respectives.

Article 174. Requisits per a l'exercici d'activitats econòmiques

1. L'exercici pels ens locals d'activitats econòmiques requereix la tramitació d'un expedient previ en què s'acreditin la conveniència i l'oportunitat de la iniciativa pública.

2. L'expedient s'ha de tramitar d'acord amb el procediment següent:

- a) Acord inicial del ple. L'adopció de l'acord requereix l'elaboració prèvia, per una comissió nomenada a aquest efecte, d'una memòria comprensiva dels aspectes socials, financers, tècnics i jurídics de l'activitat, de la forma de gestió, de la previsió dels ingressos i del preu dels serveis oferts, i dels supòsits de cessament de l'activitat.
- b) Exposició pública per un termini no inferior a un mes, als efectes de reclamacions i al·legacions.
- c) Aprovació del projecte pel ple de l'entitat.

TÍTOL VIII INTERVENCIÓ ADMINISTRATIVA EN L'ACTIVITAT PRIVADA

CAPÍTOL I ACCIÓ DE FOMENT

Article 175. Principis generals

L'activitat de foment s'ha de fer d'acord amb els principis de publicitat, objectivitat, lliure concurrència, igualtat i respecte de les normes de lliure competència, i amb adequació a la legalitat pressupostària.

Article 176. Subvencions

1. Les entitats locals poden atorgar ajudes econòmiques a entitats públiques o privades i a les persones particulars que duguin a terme activitats d'interès públic que complementin o supleixin les de l'entitat local.

2. En l'atorgament de subvencions, a més de la legislació vigent en matèria de subvencions, s'han de tenir en compte, si pertoca, els criteris, les directrius i les prioritats que estableixin els plans sectorials de coordinació aprovats per l'Administració de l'Estat o de la comunitat autònoma.

3. Les entitats locals han de comprovar l'aplicació efectiva de les ajudes rebudes a la finalitat prevista.

Article 177. Acció concertada

1. El foment i la promoció de les activitats socials o econòmiques d'interès públic es pot exercir a través de l'acció concertada.

2. Les bases dels concerts que s'hagin de subscriure han de ser aprovades pel ple, i s'hi han de determinar, com a mínim, les obligacions que assumiran les parts, així com també les ajudes que hagi d'atorgar l'entitat local.

3. L'incompliment per les persones particulars dels compromisos assumits determina la suspensió de l'aplicació dels beneficis establerts i el reintegrament, si és procedent, de les ajudes econòmiques rebudes.

CAPÍTOL II

MODALITATS D'INTERVENCIÓ

Article 178. Modalitats d'intervenció

1. Els ens locals poden intervenir en l'activitat de la ciutadania pels mitjans següents:

- a) Aprovació de reglaments, ordenances i bans.
- b) Submissió a llicència i actes de control preventiu, d'acord amb l'establert a la legislació vigent reguladora del lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici.
- c) Submissió a comunicació prèvia o a declaració responsable, de conformitat amb l'establert a la legislació vigent reguladora del règim jurídic de les administracions públiques i procediment administratiu comú.
- d) Submissió a control posterior a l'inici de l'activitat, a l'efecte de verificar el compliment de la normativa reguladora d'aquesta activitat.
- e) Ordres individuals constitutives de mandat per executar un acte o per prohibir-lo.
- f) Potestat sancionadora.

2. L'activitat d'intervenció ha de respectar els principis de legalitat, igualtat, proporcionalitat i congruència amb els motius i els fins que justifiquen la potestat i el respecte a la llibertat individual.

3. Les llicències o autoritzacions atorgades per altres administracions públiques no eximeixen els seus titulars d'obtenir les llicències corresponents dels ens locals, i s'ha de respectar en tot cas el que disposen les lleis sectorials corresponents.

Article 179. Subjecció a autoritzacions i llicències

En aquells supòsits en els quals, d'acord amb el marc establert legalment, les entitats locals puguin intervenir l'activitat de la ciutadania mitjançant la submissió a llicència i a altres actes de control preventiu, així com quan es requereixin llicències o autoritzacions d'altres administracions públiques, l'atorgament d'aquests actes s'ha d'ajustar a les regles següents:

- a) La competència per atorgar-los correspon als òrgans que determinin la legislació bàsica de l'Estat i la legislació sectorial vigent.
- b) Quan l'exercici d'una activitat per les persones particulars requereixi l'obtenció de la corresponent autorització o llicència municipal i la d'alguna de les administracions autonòmiques, podrà establir-se un procediment de gestió coordinada que comportarà una sola autorització de l'administració autonòmica o municipal corresponent. L'administració a la qual no correspongui l'adopció de l'autorització final ha d'informar amb caràcter previ en relació amb l'exercici de les seves competències pròpies.
- c) En els expedients en què hagin d'emetre informe o hagin d'intervenir altres administracions i la resolució final correspongui a l'entitat local, aquesta darrera ha de sol·licitar la realització de les actuacions pertinents conformement a la competència que tenguí atribuïda. Quan l'informe hagi de ser emès per

- l'Administració de la comunitat autònoma, el termini per emetre'l, llevat que n'hi hagi un altre d'establert, és de dos mesos. Si no s'emet, s'entén que és favorable.
- d) Les autoritzacions o llicències s'entenen concedides si, transcorregut el termini de tres mesos des de la sol·licitud, l'entitat local no ha notificat resolució expressa a la persona o persones interessades, si no hi ha un termini legal específic diferent o aquest resulti de la tramitació del procediment aplicable al cas.
 - e) Això no obstant, sens perjudici del que disposi la normativa sectorial, no s'entendran atorgades per falta de resolució expressa les sol·licituds d'autorització o llicència relatives a la utilització o l'ocupació de béns del domini públic local.

Article 180. Classes d'autoritzacions i llicències

Les autoritzacions i llicències poden ser de les classes següents:

- a) Llicències urbanístiques per a la realització d'actes d'edificació i ús del sòl d'acord amb la normativa urbanística que hi sigui aplicable.
- b) Llicència ambiental per a les activitats i instal·lacions que siguin susceptibles de causar molèsties o danys a les persones, als béns o al medi ambient, quan estiguin subjectes a intervenció municipal d'acord amb la legislació aplicable.
- c) Llicències integrades d'activitats.
- d) Llicències d'ocupació, que s'han d'exigir per a la primera utilització dels edificis i la modificació del seu ús, quan no sigui necessària la d'obertura.
- e) Autoritzacions o llicències per a la utilització o l'ocupació de béns del domini públic local.
- f) Aquelles altres establertes per imposició legal o que els municipis estableixin per a finalitats diferents de les anteriors de conformitat amb les lleis, les ordenances i els reglaments locals.

Article 181. Efectes

Les llicències, les autoritzacions i els altres actes de control produeixen efectes entre l'entitat local i la persona sol·licitant, i s'entenen atorgades llevat del dret de propietat i sense perjudici de terceres persones.

Article 182. Revocació i anul·lació de llicències

1. Les autoritzacions o llicències queden sense efecte quan acaba el termini pel qual van ser atorgades, així com quan el seu titular incompleix les condicions a les quals estan subordinades, i han de ser revocades quan desapareixen les circumstàncies que en van motivar l'atorgament o quan en sobrevenen d'altres que, si s'haguessin produït en el moment d'atorgar-la, haurien justificat la denegació de la llicència.

2. També poden revocar-se les llicències quan la corporació adopti nous criteris d'apreciació en l'exercici de les potestats discrecionals conferides per la normativa aplicable, cas en el qual s'haurà d'indemnitzar la persona particular pel perjudici causat.

3. En cap cas no correspon indemnització quan l'atorgament de la llicència o l'autorització hagi estat degut a dol, culpa o negligència greu imputable a la persona interessada.

4. Les llicències són anul·lables en els supòsits que preveu la legislació sobre procediment administratiu comú, sense perjudici dels supòsits prevists respecte de les llicències urbanístiques a la legislació específica.

Article 183. Companyies subministradores de serveis públics

1. Amb caràcter general, les instal·lacions de les companyies de serveis públics han de ser subterrànies i han de transcórrer pel lloc establert pel que fa al cas en el pla o en la disposició urbanística municipal corresponent. Tan sols poden transcórrer per la superfície amb l'autorització prèvia i expressa de l'ajuntament respectiu.

2. Les companyies de serveis públics les instal·lacions de les quals estiguin emplaçades totalment o parcialment en el subsòl d'un terme municipal, han d'elaborar i lliurar a l'ajuntament respecte un plànol de situació de les seves instal·lacions, el qual ha de ser actualitzat periòdicament.

3. L'ajuntament afectat ha de determinar els supòsits en els quals els diferents serveis han de ser instal·lats obligatòriament en galeries d'utilització conjunta per les diferents companyies subministradores.

Article 184. Gravamen municipal sobre les tarifes elèctriques

1. Els ajuntaments de les Illes Balears podran acordar l'aprovació de les ordenances fiscals reguladores de la imposició i l'ordenació o, si pertoca, la supressió del gravamen municipal sobre les tarifes elèctriques que han de ser satisfetes per les persones consumidores del proveïment elèctric, per tal d'atendre els costs de soterrament de les esteses aèries del seu municipi.

2. Els ajuntaments determinaran la tipologia i l'abast del gravamen en funció de les característiques del municipi i de les esteses aèries a soterrar.

3. Els municipis que decideixin establir el gravamen indicat a l'apartat anterior hauran d'adoptar l'acord d'imposició i ordenació pertinent i aprovar l'ordenança fiscal corresponent, amb subjecció al disposat a la normativa reguladora en matèria d'hisendes locals.

4. Els acords municipals d'aprovació dels projectes de soterrament, d'integració mediambiental i d'integració urbanística de les xarxes de transport, així com de distribució d'energia elèctrica en el corresponent terme municipal i els seus plans de finançament, requeriran el vot favorable de la majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació local respectiva.

Article 185. Condicions mínimes dels edificis i solars

1. *Derogat*⁴

2. *Derogat*⁵

3. Els ajuntaments tenen dret de tempteig i retracte sobre tot el sòl qualificat per a l'execució de construccions noves destinades a habitatges de protecció pública en el planejament municipal. El procediment per a l'exercici d'aquest dret s'ha de regular mitjançant reglament.

Article 186. Infraccions i sancions

1. Les ordenances locals, en les matèries de competència de les entitats locals, poden completar i adaptar el sistema d'infraccions i sancions previst a les lleis, i també establir, en defecte de normativa sectorial específica o quan aquesta sigui insuficient i sigui indispensable complementar-la, les infraccions i sancions que corresponguin per l'incompliment de deures, prohibicions o limitacions continguts a les ordenances esmentades.

2. La classificació de les infraccions en lleus, greus i molt greus s'ha d'ajustar als criteris establerts a la legislació bàsica de règim local.

3. Llevat que hi hagi una previsió legal diferent a la llei sectorial aplicable per raó de la matèria, les multes per infraccions d'ordenances locals no poden excedir les quanties següents: infraccions lleus, fins a 750 euros; greus, fins a 1.500 euros; i molt greus, fins a 3.000 euros.

4. Les ordenances locals, a més de les multes, poden establir altres mesures de caràcter sancionador, com la prohibició d'ús o accés a béns i instal·lacions de les entitats locals, la pèrdua de l'autorització que permeti l'exercici d'una activitat o el tancament d'instal·lacions

⁴ Apartat derogat per la Llei 2/2014, de 25 de març, esmentada en la nota 1.

⁵ Apartat derogat per la Llei 4/2008, de 14 de maig, esmentada en la nota 1.

o serveis, graduant el caràcter temporal o definitiu d'aquestes mesures, atesa la gravetat de la infracció. Aquestes sancions, quan tenen caràcter temporal, no poden superar els sis mesos de durada.

5. Els procediments sancionadors poden determinar, si s'escau, l'abast dels danys produïts i l'obligació de reposició o restauració dels béns afectats per la conducta infractora. Les obligacions de reposició o de restauració han de ser independents de les sancions que es puguin imposar i es pot acudir per complir-les efectivament als procediments d'execució forçosa prevists en la normativa en vigor.

6. Correspon al president o a la presidenta de la corporació la iniciació i la resolució dels procediments sancionadors, llevat que la llei o, si pertoca, les ordenances locals, ho atribueixin a un altre òrgan de la corporació.

7. La instrucció dels procediments sancionadors correspon al funcionari o a la funcionària, a la unitat administrativa o a l'òrgan que es determini a l'acord d'iniciació o, amb caràcter general, a les ordenances locals.

8. Les infraccions i sancions prescriuen segons el que disposen les lleis que les estableixen. Si aquestes no fixen terminis de prescripció, les infraccions molt greus prescriuen als tres anys, les greus als dos anys i les lleus als sis mesos; les sancions imposades per faltes molt greus prescriuen als tres anys, les imposades per faltes greus als dos anys i les imposades per faltes lleus a l'any.

TÍTOL IX CONTRACTACIÓ

Article 187. Contractes locals i normativa reguladora

1. Els ens locals i els organismes i les entitats vinculats o que en depenen poden concertar els contractes, els pactes o les condicions que considerin adequats, sempre que no siguin contraris a l'interès públic, a l'ordenament jurídic o als principis de bona administració, i els han de complir d'acord amb el seu contingut, sense perjudici de les prerrogatives establertes, si s'escau, a favor d'aquests ens.

2. Els contractes que subscriuguin els ens locals i els organismes i les entitats vinculats o dependents es regeixen per la legislació general de contractes de les administracions públiques, amb les particularitats que estableixen la legislació general de règim local i aquesta llei.

Article 188. Normes generals

Per a l'aplicació a les entitats locals de la legislació general de contractes de les administracions públiques s'han de tenir en compte les regles següents:

1. L'acord aprovatori de l'expedient de contractació i d'obertura del procediment d'adjudicació correspon a l'òrgan que sigui competent per autoritzar la despesa. Ha de comprendre l'aprovació del plec de clàusules econòmicoadministratives i ha d'anar precedit dels informes del secretari o la secretària i de l'interventor o la interventora de la corporació.
2. És president o presidenta de la mesa de contractació qui ho sigui de la corporació o la persona membre d'aquesta en la qual delegui, i en formen part el secretari o la secretària i l'interventor o la interventora de la corporació i els i les vocals que reglamentàriament es determinin.
3. *Derogat*⁶

⁶ Apartat derogat per la Llei 6/2018, de 22 de juny, esmentada en la nota 1.

4. És potestativa la constitució d'una junta de compres en les entitats locals en les quals la importància dels subministraments ho justifiqui. L'acord de constitució l'ha d'adoptar el ple, que també ha de determinar-ne la composició.
5. Llevat del cas dels contractes menors, els contractes subscrits per les entitats locals s'han de formalitzar en un document administratiu autoritzat pel secretari o la secretària de la corporació.
6. Per raó de la quantia, i llevat dels casos de contractes menors, el procediment negociat sense publicitat només es pot acordar en els contractes d'obres, de gestió de serveis, de subministraments i en els de consultoria i assistència, serveis i treballs específics, quan no excedeixin el deu per cent dels recursos ordinaris del pressupost, i sense que pugui superar-se, en cap cas, el límit establert per al procediment negociat sense publicitat en la legislació general de contractes de les administracions públiques.
7. Les garanties, siguin provisionals o definitives, s'han de constituir en metàl·lic o en valors públics o privats, mitjançant aval o per contracte d'assegurança de caució. El metàl·lic, els valors o els certificats corresponents s'han de dipositar a la caixa de la corporació contractant. La garantia definitiva en els contractes de consultoria i assistència i en els de serveis pot dur-se a terme mitjançant la retenció del preu.
8. A la recepció de les obres, inclosa la parcial de les parts susceptibles de ser executades per fases que puguin ser lliurades al públic, hi han de concórrer el president o la presidenta, els membres de la corporació o els funcionaris en qui delegui; l'interventor o la interventora, quan així ho determini la legislació vigent; el facultatiu o la facultativa encarregats de la direcció i, si no és el mateix, el tècnic o la tècnica municipal i el o la contractista.

TÍTOL X

RÈGIM DEL PERSONAL DE LES ENTITATS LOCALS DE LES ILLES BALEARS

Article 189. Personal al servei de les entitats locals

1. Tenen la consideració de personal al servei de les entitats locals de les Illes Balears el personal funcionari, el personal eventual i el personal laboral al servei de les entitats locals.
2. El personal al servei de les entitats locals de les Illes Balears es classifica en:
 - a) Personal funcionari de carrera.
 - b) Personal funcionari interí.
 - c) Personal laboral fix.
 - d) Personal laboral temporal.
 - e) Personal eventual.
3. El personal al servei de les entitats locals de les Illes Balears depèn, orgànicament, del president o la presidenta de la corporació, que n'exerceix el comandament i, funcionalment, del o de la responsable última de la unitat administrativa a la qual s'integra el lloc de feina que ocupa.

Article 190. Règim jurídic del personal al servei de les entitats locals

1. El personal funcionari de les entitats locals, i també el personal eventual, es regeix per l'Estatut bàsic de l'empleat públic i per la legislació bàsica de règim local i les disposicions d'aquesta Llei en matèria de funció pública, per la Llei de funció pública de les Illes Balears en les matèries no reservades a la legislació bàsica de l'Estat ni regulades per aquesta Llei, per la normativa de desplegament d'aquesta Llei i per la que dictin les entitats locals, i també pels acords i els pactes aprovats per aquestes entitats. La normativa de desplegament de la Llei de funció pública de les Illes Balears dictada pel Govern de les Illes Balears hi és aplicable supletòriament.

Els cossos de policia local es regeixen així mateix per la normativa autonòmica en matèria de coordinació de policies locals, excepte en allò que estableix per a aquests cossos la Llei orgànica 2/1986, de 13 de març, de forces i cossos de seguretat.

2. El mateix règim jurídic a què fa referència el primer paràgraf de l'apartat anterior és aplicable al personal funcionari interí al servei de les entitats locals nomenat per a l'exercici de les funcions pròpies dels funcionaris de carrera per raons expressament justificades de necessitat i urgència.

Així mateix, el personal funcionari interí dels cossos de policia local es regeix també per les disposicions que en relació amb aquest tipus de personal conté la normativa autonòmica en matèria de coordinació de policies locals.

3. El personal laboral al servei de les entitats locals es regeix pel conveni col·lectiu que correspongui, per la resta de normativa laboral i pels preceptes de l'Estatut bàsic de l'empleat públic i de la legislació autonòmica de funció pública que hi són aplicables.

4. El personal funcionari amb habilitació de caràcter nacional es regeix per la seva normativa específica.

Article 191. Escales, subescales i classes de personal funcionari

1. El personal funcionari de carrera de l'Administració local de les Illes Balears que no tenguí habilitació de caràcter nacional s'integra a les escales d'administració general i d'administració especial de cada corporació i s'agrupa, d'acord amb la titulació exigida per a l'ingrés, en els grups que determini la legislació bàsica estatal.

2. L'escala d'administració general es divideix en les subescales següents:

- a) Tècnica.
- b) De gestió.
- c) Administrativa.
- d) Auxiliar.
- e) Subalterna.

3. L'escala d'administració especial es divideix en les subescales següents:

- a) Tècnica.
- b) De serveis especials.

Dins les subescales d'administració especial hi pot haver classes de personal funcionari en raó de la branca o l'especialitat concreta, que es poden classificar d'acord amb les previsions establertes reglamentàriament.

Article 192. Creació d'escales, subescales i classes de personal funcionari

Cada entitat local és competent per determinar la seva pròpia plantilla de personal amb les escales, subescales i classes de personal funcionari que correspongui a les seves necessitats i per classificar aquest personal en raó de la branca o l'especialitat concreta, d'acord amb les previsions d'aquesta llei i amb l'establert a la legislació reguladora de la funció pública.

Article 193. Oferta d'ocupació pública

1. Constitueix l'oferta d'ocupació pública anual de cada entitat local el conjunt de places vacants de personal funcionari i de personal laboral, amb dotació pressupostària, la cobertura de les quals resulta necessària i no és possible amb el personal existent.

2. L'oferta d'ocupació pública ha d'indicar l'escala, la subescala, la classe o l'especialitat del personal funcionari, o el nivell i la categoria professional del personal laboral a què corresponguin les places vacants.

3. L'oferta d'ocupació pública s'executa mitjançant les convocatòries de selecció d'acord amb el que disposa la Llei de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears i la legislació bàsica estatal, que han de reservar el percentatge legalment establert de places vacants per a persones amb discapacitat per facilitar el seu accés a la funció pública.

4. El Govern de les Illes Balears podrà acordar l'execució conjunta de les ofertes d'ocupació pública de diverses entitats locals, a sol·licitud d'aquestes.

5. L'oferta d'ocupació s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Article 194. Competències de l'Escola Balear d'Administració Pública en relació amb el personal al servei de les entitats locals

1. L'Escola Balear d'Administració Pública pot dur a terme la formació i el perfeccionament del personal al servei de les entitats locals, així com també la gestió dels procediments selectius, especialment en relació amb els col·lectius de policia local, protecció civil, seguretat pública i emergències, mitjançant la subscripció del conveni corresponent.

2. Així mateix, en els termes que estableixi la legislació específica o en el marc dels convenis subscrits, l'Escola podrà determinar i homologar els cursos i les iniciatives de formació que hagin de tenir validesa general en els procediments de selecció i de provisió de llocs de feina de personal al servei de les entitats locals.

Article 195. Equivalències amb la funció pública autonòmica

1. A l'efecte de permetre la mobilitat interadministrativa a l'àmbit de la comunitat autònoma i la cooperació en matèria de selecció de personal, el Govern de les Illes Balears pot establir les equivalències entre els cossos i les escales de l'administració autonòmica i les escales i subescales de les entitats locals de les Illes Balears.

2. Així mateix, pot determinar els programes homogenis i els temaris bàsics que constitueixen els continguts mínims per a l'accés a la funció pública autonòmica, d'acord amb les disposicions bàsiques estatals aplicables a les corporacions locals i amb l'informe previ del Consell Balear de la Funció Pública.

3. Les entitats locals de les Illes Balears poden assumir els continguts esmentats en els processos selectius per accedir a les seves escales, subescales i classes, cosa que permetrà la mobilitat del personal funcionari en condicions de reciprocitat.

Article 196. Provisió de llocs de feina pel sistema de lliure designació

1. La lliure designació és el sistema de provisió dels llocs que tenen establert expressament aquest sistema en la relació de llocs de feina, pel fet que impliquen una elevada responsabilitat o requereixen una confiança personal per exercir-ne les funcions. En conseqüència, es podran proveir per lliure designació els llocs següents:

- a) Els de caràcter directiu.
- b) Els de secretari o secretària personal o xofer o xofera.
- c) Els adscrits al gabinet de la Presidència de la corporació.
- d) Aquells altres en què així ho estableixi la relació de llocs de feina, atesa la naturalesa de les seves funcions.

2. En tot cas, tenen naturalesa directiva els llocs de feina classificats en el nivell 30.

Article 197. Participació en el Consell Balear de la Funció Pública

A la secció dedicada a la funció pública local del Consell Balear de la Funció Pública hi estaran representades les entitats locals i els representants del personal al servei de les entitats locals, en la forma que es determini reglamentàriament.

Article 198. Comissió de coordinació de funció pública local

1. El Govern de les Illes Balears podrà crear una comissió de coordinació de funció pública local, adscrita a la conselleria competent en matèria de funció pública o en matèria d'administració local.

2. La comissió de coordinació de funció pública local, sota la presidència del conseller o la consellera competent en matèria de funció pública o en matèria d'administració local,

serà integrada per representants de les entitats locals i de les organitzacions sindicals més representatives dins l'àmbit de les entitats locals de les Illes Balears.

3. Són funcions de la comissió de coordinació de funció pública local l'estudi i la proposta de les condicions de treball del personal al servei de les entitats locals, i els acords poden adoptar la forma de pactes generals als quals es poden adherir expressament les entitats locals, per acord dels òrgans competents.

4. L'organització interna i les normes de funcionament d'aquesta comissió s'estableixen reglamentàriament.

Article 199. Col·laboració de la Inspecció de Qualitat, Organització i Serveis

Les entitats locals poden sol·licitar la col·laboració de la Inspecció General de Qualitat, Organització i Serveis de la comunitat autònoma per dur a terme tasques d'investigació en els supòsits d'indisidències delictives, de comissió de faltes molt greus o de situacions d'incompatibilitat que afectin el seu personal funcionari.

Article 200. Instrucció dels procediments disciplinaris

Els procediments disciplinaris incoats al personal funcionari de les entitats locals han de ser instruits per personal d'igual o superior grup de classificació de la pròpia entitat o d'una altra administració pública.

Article 201. Cooperació en matèria de funció pública local

El Govern ha de vetllar per la disponibilitat de personal funcionari suficient per cobrir les funcions d'assessorament legal preceptiu, fe pública i control i fiscalització de la gestió econòmica financera i pressupostària, la comptabilitat, la tresoreria i la recaptació quan aquestes funcions no puguin ser exercides per personal d'habilitació nacional pels sistemes ordinaris. En aquest sentit, el Govern o els consells, en el marc de la funció de cooperació que els és pròpia, poden disposar de personal funcionari qualificat a càrrec seu per exercir aquestes funcions.

Article 201 bis

1. La conselleria competent en matèria de personal funcionari amb habilitació de caràcter estatal podrà conferir comissions de serveis a personal funcionari amb habilitació de caràcter estatal amb destinació definitiva a la comunitat autònoma de les Illes Balears per ocupar llocs reservats a aquest personal quan no hagués estat possible efectuar un nomenament provisional a favor d'un funcionari o una funcionària de la mateixa subescala i categoria a què estigui reservat el lloc, la qual cosa ha de quedar suficientment acreditada en l'expedient.

Les comissions de serveis s'han de resoldre seguint l'ordre de preferència següent:

- a) Comissió de serveis a favor del personal funcionari amb habilitació de caràcter estatal de la mateixa subescala i categoria a què estigui reservat el lloc de feina.
- b) Comissió de serveis a favor del personal funcionari amb habilitació de caràcter estatal de la mateixa subescala i distinta categoria.
- c) Comissió de serveis a favor del personal funcionari amb habilitació de caràcter estatal de distinta subescala.

2. La comissió de serveis s'ha d'efectuar a petició de l'entitat interessada i amb la conformitat del funcionari o la funcionària i de l'entitat en la qual presti serveis.

3. La concessió d'aquestes comissions de serveis ha de ser pel termini màxim d'un any i es podrà prorrogar anualment fins a un màxim de cinc anys.

4. Si la comissió no implicava canvi de residència del funcionari, el cessament i la presa de possessió s'hauran de produir en el termini de tres dies des de la notificació de l'autorització de la comissió. Si implicava canvi de residència, el termini ha de ser de cinc dies.

TÍTOL XI HISENDES LOCALS

Article 202. Sufficiència financera i autonomia

1. Els consells, els ajuntaments i la resta d'entitats locals de les Illes Balears han de disposar dels recursos financers suficients per al compliment de les funcions i competències que els són pròpies. En aquest sentit, tenen capacitat reglamentària per regular les seves pròpies finances en el marc de les lleis estatals i autonòmiques en matèria d'hisendes locals. També tenen dret a participar en els ingressos de la comunitat autònoma de les Illes Balears en els termes establerts en aquesta llei, en les successives de pressuposts i en la resta de normes autonòmiques.

2. Les entitats locals elaboren el pressupost i gestionen els seus recursos financers en règim de plena autonomia, amb subjecció a les lleis i a l'ordenament jurídic.

3. El Govern autònom ha de vetllar perquè la proporció d'ingressos tributaris propis i el finançament no condicionat de què disposen els municipis sigui suficient per garantir la seva autonomia en l'orientació de la despesa.

4. En l'àmbit autonòmic només per llei poden establir-se noves obligacions que suposin càrregues econòmiques addicionals. En aquest cas, es garanteixen als consells, als ajuntaments i a la resta d'entitats locals, els recursos suficients per fer front a la prestació dels serveis, la titularitat o gestió dels quals els sigui transferida o delegada. Tota nova atribució de competències ha d'anar acompanyada de l'assignació dels recursos suplementaris necessaris per finançar-la correctament, de manera que es tinguin en compte els costos dels serveis atribuïts.

Article 203. Tutela financera

1. Correspon a la comunitat autònoma l'exercici de la tutela financera sobre les entitats locals, sense perjudici de l'autonomia que els reconeix la Constitució. Així, les entitats locals han de comunicar el pressupost i la seva liquidació, els acords d'imposició de tributs locals i la resta de la documentació comptable i financera en els termes que reglamentàriament es determinin.

2. Les entitats locals elaboren el pressupost i gestionen els seus recursos financers en règim de plena autonomia, amb subjecció a les lleis i a l'ordenament jurídic.

3. El Govern autònom ha de vetllar perquè la proporció d'ingressos tributaris propis i el finançament no condicionat de què disposen els municipis sigui suficient per garantir la seva autonomia en l'orientació de la despesa.

4. En l'àmbit autonòmic només per llei poden establir-se noves obligacions a càrrec de les entitats locals o encomanar-los serveis que els suposin càrregues econòmiques addicionals. En aquest cas, la mateixa llei ha de determinar els mitjans de finançament corresponents als efectes de la suficiència financera de l'ens o dels ens locals afectats.

Article 204. Compensació de deutes

Si escau, la Tresoreria de la comunitat autònoma pot compensar a càrrec de les aportacions de qualsevol gènere que hagi de lliurar als ens locals o a les entitats dependents dels ens locals, els deutes vençuts, líquids i exigibles que aquests tinguin contrets amb el sector públic de la comunitat autònoma de les Illes Balears o els determinats per sentència ferma en els termes que es dictin per executar-los. En qualsevol cas, s'ha de donar audiència prèvia a l'entitat local i se li pot facilitar el pagament mitjançant ajornament o d'altre sistema que s'acordi dins els termes establerts en la normativa aplicable.

De la mateixa manera que l'establert al paràgraf anterior, els ens locals o les seves entitats dependents poden compensar a càrrec de les aportacions de qualsevol gènere que hagin de lliurar a la comunitat autònoma o a un altre ens local, els deutes vençuts, líquids i

exigibles que aquests tinguin contrets amb dits ens locals o entitats dependents dels ens locals o els determinats per sentència ferma en els termes que es dictin per executar-los.

Article 205. Fons de col·laboració econòmica amb les entitats locals

1. Els fons de col·laboració econòmica amb les entitats locals tenen com a objectiu contribuir a l'equilibri econòmic de les entitats locals de les Illes Balears, així com col·laborar en la consecució dels principis d'autonomia i suficiència financera interna i en la realització del principi de solidaritat.

2. Aquests fons es dotaran anualment i estaran constituïts per les aportacions pressupostàries de la comunitat autònoma de les Illes Balears destinades als municipis i a les entitats locals menors. L'import total dels fons ha de ser com a mínim del 0,7 %⁷ del total dels ingressos propis de la comunitat autònoma, assignació a la qual s'arribarà gradualment de la forma següent: el 87,5 % l'any 2008 i el cent per cent l'any 2009 i següents.

3. Els fons de col·laboració econòmica amb les entitats locals són els següents:

- a) Fons d'ajudes de caràcter finalista destinat al pagament de les retribucions dels batles o dels presidents de les entitats locals o, si s'escau, d'un membre electe del govern d'aquestes entitats a què es refereix l'article 74.1 d'aquesta llei.
- b) Fons de cooperació local, el qual s'ha de repartir anualment entre els municipis i els altres ens locals d'acord amb les regles següents:
 - 1a. La quantia d'aquest fons serà la quantitat resultant de restar de l'import total a què fa referència l'apartat 2 d'aquest article les ajudes a què es refereix la lletra a) anterior.
 - 2a. Les aportacions econòmiques als municipis i als altres ens locals que es facin a càrrec d'aquest fons no tenen caràcter finalista i, per tant, correspon a cada ens local determinar la finalitat concreta a què s'aplica.
 - 3a. El repartiment d'aquest fons es durà a terme de conformitat amb el règim jurídic i els criteris de distribució i funcionament que s'estableixin reglamentàriament, prèvia consulta amb la representació de les entitats locals de les Illes Balears.
 - 4a. *Cap municipi no rebrà una participació anual que sigui inferior a la rebuda pel mateix municipi l'any anterior.*⁸
 - 5a. Amb càrrec a aquest fons es poden formalitzar convenis de col·laboració amb municipis i altres ens locals per a objectius determinats, els quals no estaran sotmesos als criteris de distribució abans esmentats. Aquests convenis de col·laboració podran ser de caràcter pluriennal sempre que quedi degudament justificat en l'expedient d'aprovació del conveni, en atenció a l'objectiu determinat al qual es destini l'ajuda i el cost econòmic de l'execució. Als ens locals que hagin subscrit els convenis esmentats, se'ls ha de detreure l'import anual que prevegi el conveni de les aportacions que els corresponguin, llevat que, excepcionalment, concorrin circumstàncies especials d'interès públic que aconsellin que aquesta detracció no tenguí lloc, la qual cosa s'ha de justificar i motivar en la tramitació de l'expedient i reflectir en el conveni.
 - 6a. Els municipis que estiguin dotats d'un dels règims especials prevists en el capítol V del títol II d'aquesta llei participaran del Fons de cooperació local en la forma que estableixi la seva llei específica. La quantia del Fons de cooperació local que

⁷ L'art. 33.1 de la Llei 19/2019, de 30 de desembre, de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma per a l'any 2020 (BOIB núm. 175, de 31 de desembre), estableix que per al 2020 «el percentatge mínim a què es refereix l'article 205.2 de la Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears, és del 0,5 %.»

⁸ L'art. 33.2 de la Llei 19/2019, de 31 de desembre, esmentada en la nota anterior, estableix que «per a l'any 2020, se suspèn l'aplicació de la norma que conté la regla 4a de la lletra b) de l'article 205.3 de la Llei 20/2006 esmentada en els casos en què la disminució respecte de l'any anterior derivi de l'aplicació del criteri de la població.»

correspongui a aquests municipis de règim especial formarà part de la quantitat total establerta per al seu finançament especial.

- 7a. El decret que reguli el règim jurídic i els criteris de distribució i funcionament a què es refereix la regla 3a anterior pot preveure que les associacions d'entitats locals a què fa referència la disposició addicional cinquena de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, puguin ser també beneficiàries del fons de cooperació local.
- c) Fons d'ajudes específic, denominat fons de seguretat pública, destinat a la millora de la seguretat pública en els termes que es determinin reglamentàriament.
4. La gestió dels fons de col·laboració econòmica amb les entitats locals correspon a la conselleria competent en matèria de règim local.
5. No es d'aplicació a aquests fons la legislació en matèria de subvencions de les administracions públiques.

Article 206. Finançament d'infraestructures i serveis

1. El Govern pot promoure un pla de finançament d'infraestructures i de serveis públics amb l'objecte d'estimular i equilibrar territorialment les infraestructures i els serveis locals en tot el territori balear. El pla ha d'estar orientat preferentment a la prestació dels serveis municipals obligatoris i a les infraestructures i als serveis de caire mediambiental.

2. La planificació d'infraestructures i serveis ha d'estar coordinada amb els plans que eventualment estableixin les altres administracions públiques.

Article 207. Programes sectorials

Els diversos departaments del Govern autònom han d'establir lliurement els programes específics de foment i ajuda als ens locals en relació amb finalitats determinades, sense perjudici de l'eventual inclusió i la coordinació en el pla a què es refereix l'article anterior.

Article 208. Participació local

1. Tots els programes i el Fons de cooperació amb les entitats locals, sigui quina sigui la seva naturalesa, han de ser objecte de consulta amb la representació de les entitats locals de les Illes Balears abans de ser establerts.

2. El Govern autònom ha de comunicar a les entitats locals la quantia del Fons de cooperació local i els criteris de repartiment després d'aprovar el projecte de llei de pressuposts.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera

Les sancions econòmiques que preveu l'article 186.3 poden ser actualitzades conformement amb les variacions que experimenti l'Índex de Preus del Consum dins l'àmbit de les Illes Balears.

Disposició addicional segona

Totes les referències al Fons de cooperació municipal després de l'entrada en vigor d'aquesta llei s'han d'entendre referides al Fons de cooperació local.

Disposició addicional tercera

Als únics efectes de l'ingrés i la promoció en les diferents categories de la policia local dels municipis de les Illes Balears, el títol propi de la Universitat de les Illes Balears de

graduat en seguretat i ciències policials tindrà l'equivalència a la titulació exigida per a l'ingrés al grup B a la legislació bàsica estatal sobre funció pública.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitòria primera

Els procediments iniciats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta llei s'han de regir per la normativa vigent en el moment d'incoar-los.

Disposició transitòria segona

1. La regulació dels fons a què es refereix l'article 205 d'aquesta llei tindrà efectes a partir de dia primer de gener del 2008.

2. Fins que no s'aprovi el reglament que ha de desenvolupar el Fons de cooperació local a què es refereix la lletra b) de l'article 205.3 d'aquesta llei és d'aplicació el Decret 22/2005, de 4 de març, pel qual es regulen el règim jurídic, els criteris de distribució i el funcionament del Fons de cooperació municipal.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

1. Queden derogades les disposicions següents:

- a) La Llei 5/1991, de 27 de febrer, de mancomunitats de municipis.
- b) El punt 4 de la disposició addicional dotzena de la Llei 8/2004, de 23 de desembre, de mesures tributàries, administratives i de funció pública.
- c) La disposició addicional sisena de la Llei 13/2005, de 27 de desembre, de mesures tributàries i administratives.

2. També queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior en tot el que s'oposin al que disposa aquesta llei.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera

S'autoritza el Govern de les Illes Balears per desplegar reglamentàriament aquesta llei en el termini d'un any des que entri en vigor. En el mateix termini les entitats locals de les Illes Balears han de dictar les disposicions oportunes per adaptar-se a les determinacions d'aquesta llei.

Disposició final segona. Gravamen municipal regulat a l'article 184

1. Tipus de gravamen

El límit màxim del tipus de gravamen per a cada tram de base imposable de les tarifes és el següent:

Tarifa I: energia subministrada en baixa tensió

Base imposable: consum en el període de gravamen	Tipus de gravamen màxim: euros
Fins a 3.000 kWh	Exempt
De 3.000 kWh fins a 10.000 kWh	0,003665 euros
De 10.001 kWh fins a 20.000 kWh	0,004582 euros
Més de 20.000 kWh	0,005498 euros

Tarifa II: energia subministrada en mitja tensió

Base imposable: consum en el període de gravamen	Tipus de gravamen màxim: euros
Fins a 400.000 kWh	0,001833 euros
De 400.001 kWh fins a 1.500.000 kWh	0,002749 euros
De 1.500.000 kWh fins a 3.000.000 kWh	0,003665 euros
Més de 3.000.000 kWh	0,004582 euros

Tarifa III: energia subministrada en alta tensió

Base imposable: consum en el període de gravamen	Tipus de gravamen màxim: euros
Única	0,001833 euros

Per determinar l'import del gravamen s'aplicarà la tarifa que correspongui de les dues esmentades, segons que l'energia consumida se subministri en baixa o en alta tensió.

2. Repercussió del gravamen

La repercussió del gravamen es realitzarà en el mateix document en què s'hagi de realitzar la repercussió de la tarifa elèctrica, amb suficient especificació i separació de la resta de conceptes i partides reflectits en aquest document.

3. Efectivitat de les mesures de finançament

Les mesures de finançament del soterrament de les esteses aèries previstes en aquesta llei començaran a produir efecte des de l'1 de gener del 2007. El primer abonament del gravamen sobre la tarifa elèctrica serà el corresponent al primer període de gravamen que s'iniciï a partir de l'entrada en vigor de l'ordenança fiscal respectiva.

El Govern de les Illes Balears, mitjançant la conselleria competent en matèria d'energia, coadjuvarà amb els ajuntaments per tal d'aplicar el gravamen municipal sobre la tarifa elèctrica.

Disposició final tercera

Aquesta llei entra en vigor, una vegada publicada en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, el dia 31 de desembre del 2006.

VII. LENGUA

LLEI 3/1986, DE 29 D'ABRIL, DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA A LES ILLES BALEARS

(BOCAIB núm. 15, de 20 de maig de 1986;
BOE núm. 169, de 16 de juliol de 1986;
correcció d'errades BOCAIB núm. 16, de 30 de maig de 1986)¹

Títol preliminar	579
Títol I – De l'ús oficial	580
Títol II – De l'ensenyament	582
Títol III – Dels mitjans de comunicació social	584
Títol IV – De la funció normalitzadora dels poders públics	585
Disposicions addicionals	587
Disposicions transitòries	588
Disposició derogatòria	589
Disposicions finals	589

TÍTOL PRELIMINAR

Article 1

1. La present Llei té per objecte desenvolupar l'article 3 de l'Estatut d'autonomia, pel que fa a la normalització de la llengua catalana, com a pròpia de les Illes Balears en tots els àmbits, i de garantir l'ús del català i del castellà com a idiomes oficials d'aquesta Comunitat Autònoma.

2. Són, per tant, objectius de la llei:

- a) Fer efectiu l'ús progressiu i normal de la llengua catalana en l'àmbit oficial i administratiu.
- b) Assegurar el coneixement i l'ús progressiu del català com a llengua vehicular en l'àmbit de l'ensenyament.
- c) Fomentar l'ús de la llengua catalana en tots els mitjans de comunicació social.
- d) Crear la consciència social sobre la importància del coneixement i l'ús de la llengua catalana per tots els ciutadans.

Article 2

1. La llengua catalana és la llengua pròpia de les Illes Balears i tots tenen el dret de conèixer-la i d'usar-la.

2. Aquest dret implica poder adreçar-se en català, oralment o per escrit, a l'Administració, als organismes públics i a les empreses públiques i privades. També implica poder expressar-se en català a qualsevol reunió i desenvolupar en aquesta llengua les

¹ Aquesta Llei ha estat modificada per les disposicions següents: Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (§12); Llei 25/2006, de 27 de desembre, de mesures tributàries i administratives (BOIB núm. 188, de 30 de desembre); Llei 9/2012, de 19 de juliol, de modificació de la Llei 3/2007, de 27 de març, de la funció pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 106, de 21 de juliol), i Llei 1/2016, de 3 de febrer (BOIB núm. 18, de 6 de febrer). També cal tenir en compte que aquesta Llei s'ha vist afectada per la STC 123/1988, de 23 de juny (BOE núm. 166, de 12 de juliol; correcció d'errades BOE núm. 203, de 24 d'agost).

activitats professionals, laborals, polítiques, sindicals, religioses i artístiques; així com rebre l'ensenyament en català i rebre-hi informació a tots els mitjans de comunicació social.

3. Les manifestacions en llengua catalana, en forma oral o escrita, pública o privada, produeixen plens efectes jurídics i de l'exercici d'aquest dret no pot derivar cap requeriment de traducció ni cap exigència dilatòria o discriminatòria.

4. Ningú no podrà ésser discriminat per raó de la llengua oficial que empri.

5. Les modalitats insulars de la llengua catalana seran objecte d'estudi i protecció, sense perjudici de la unitat de l'idioma.

Article 3

Les persones jurídiques de l'àmbit territorial de les Illes Balears s'han d'atenir, també, als punts que estableix l'article anterior.

Article 4

Els poders públics han d'adoptar les mesures necessàries per a fer efectius la promoció, el coneixement i l'ús normal de la llengua catalana.

Article 5

1. Els ciutadans poden dirigir-se als jutges i tribunals a fi d'obtenir la protecció judicial en relació al dret d'emprar qualsevol de les dues llengües oficials, d'acord amb la legislació vigent.

2. *El Govern de la Comunitat Autònoma està legitimat per a actuar d'ofici o a instància de part, amb els afectats o separadament, exercitant les accions polítiques, administratives o judicials necessàries per a fer reals i efectius els drets dels ciutadans, reconeguts a l'article 3 de l'Estatut d'autonomia i a la present Llei.*²

TÍTOL I DE L'ÚS OFICIAL

Article 6

1. El català, com a llengua pròpia de la comunitat autònoma de les Illes Balears, ho és també del Govern autònom, del Parlament i dels consells insulars i, en general, de l'administració pública, de l'administració local i de les corporacions i institucions públiques dependents de la comunitat autònoma.

2. La llengua catalana i la llengua castellana són llengües oficials a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i han d'ésser emprades preceptivament per l'Administració segons la forma regulada per la Llei.

Article 7

1. Les Lleis aprovades pel Parlament de la Comunitat Autònoma, els decrets legislatius, les disposicions normatives i les resolucions oficials de l'Administració Pública, s'han de publicar en llengua catalana i en llengua castellana en el *Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears*.

*En cas d'interpretació dubtosa, el text català serà l'autèntic.*³

2. Respecte de la llengua, la documentació derivada de les activitats administratives, els avisos, els formularis i els impresos de les entitats públiques esmentades redactats en llengua catalana tenen validesa oficial i plena eficàcia jurídica.

² Apartat declarat inconstitucional per la STC 123/1988, de 23 de juny, esmentada en la nota 1.

³ Incís declarat inconstitucional per la STC 123/1988, de 23 de juny, esmentada en la nota 1.

Article 8

1. Els ciutadans tenen dret d'usar la llengua catalana, oralment o per escrit, en les seves relacions amb l'administració pública a l'àmbit territorial de la comunitat autònoma.

2. Les còpies o certificacions expedides per les entitats públiques de la comunitat autònoma s'han d'expedir en català, llevat del cas que l'interessat o la persona o l'entitat que les requereixen en sol·licitin la versió castellana.

3. A les Illes Balears les actuacions administratives són vàlides i produeixen plens efectes qualsevol que sigui la llengua oficial emprada.

Article 9

1. El Govern de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha de regular, mitjançant disposicions reglamentàries, l'ús normal de la llengua catalana, oralment o per escrit, en les activitats administratives dels òrgans de la seva competència.

2. El Govern de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha de promoure la normalització de la llengua catalana, oralment o per escrit, als registres públics no dependents de la comunitat autònoma.

3. Els consells insulars i les corporacions locals han de regular l'ús de la llengua catalana dins l'àmbit de la seva competència d'acord amb els principis i les normes d'aquesta llei.

Article 10⁴

1. *Derogat*

2. *Derogat*

3. Els documents públics atorgats a les Illes Balears s'han de redactar en la llengua oficial escollida per l'atorgant, o, si hi ha més d'un atorgant, en l'idioma que aquests acordassin.

En cas de discrepància els documents es redactaran en les dues llengües.

Les còpies s'expediran en la llengua utilitzada en la matriu.

4. Els poders públics que actuen a la Comunitat Autònoma, han d'assegurar que tots els documents impresos, utilitzats a l'Administració Pública i a disposició dels ciutadans, estiguin escrits en català i en castellà.

Article 11

1. Dins l'àmbit territorial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, tots els ciutadans tenen dret a poder dirigir-se a l'Administració de Justícia en la llengua oficial que estimin convenient d'usar, i no se'ls pot exigir cap classe de traducció. Per altra banda, aquest fet no pot representar retard en la tramitació de les seves pretensions.

2. Pel que fa a la llengua, totes les actuacions, documents, escrits, realitzats o redactats en català, són totalment vàlids i eficaços davant els tribunals i els jutjats de les Illes Balears. En tot cas, els interessats tenen dret a ser assabentats en la llengua que elegeixin.

3. El Govern de la Comunitat Autònoma ha de promoure, d'acord amb els òrgans corresponents, la progressiva normalització de l'ús de la llengua catalana en l'Administració de Justícia a les Illes Balears.

Article 12

1. Pel que fa a la inscripció dels documents en els registres públics de la Comunitat Autònoma, els assentaments s'han de fer en la llengua oficial en què s'hagi declarat, atorgat o redactat el document o en la que es faci la manifestació. Si el document és bilingüe, s'inscriurà en la llengua que indiqui la persona que el presenti al registre. En tot cas, els assentaments s'han de preactivar en la llengua sol·licitada per l'interessat o pels interessats de comú acord.

⁴ Apartats 1 i 2 derogats per la Llei 3/2003, de 26 de març (§12), esmentada en la nota 1.

2. A efectes d'expedició de certificacions per part dels funcionaris del registre, s'ha de garantir la traducció de qualsevol de les llengües oficials de la Comunitat Autònoma, d'acord amb la voluntat del qui faci la petició.

Article 13⁵

1. *Tots els ciutadans que facin el servei militar dins l'àmbit territorial de les Illes Balears poden utilitzar en qualsevol ocasió la llengua catalana, tal com es desprèn de la seva condició de llengua oficial o pròpia dels pobles de les illes.*

2. *Són vàlides totes les actuacions militars fetes en català a les Illes Balears.*

Article 14

1. Els topònims de les Illes Balears tenen com a única forma oficial la catalana.

2. Correspon al Govern de la comunitat autònoma o als consells insulars, d'acord amb l'assessorament de la Universitat de les Illes Balears, determinar els noms oficials dels municipis, territoris, nuclis de població, vies de comunicació interurbanes en general i topònims de la comunitat autònoma. Els noms de les vies urbanes han d'ésser determinats pels ajuntaments corresponents, també amb l'assessorament esmentat, donant preferència a la toponímia popular tradicional i als elements culturals autòctons.

3. Aquestes denominacions són les legals a tots els efectes i la retolació ha de concordar amb elles. El Govern de la comunitat autònoma ha de reglamentar la normalització de la retolació pública, respectant, en tots els casos, les normes internacionals que l'Estat hagi subscrit.

Article 15

1. La retolació pública es farà en llengua catalana, acompanyada si calgués de signes gràfics que en facilitin la comprensió als no catalanoparlants. La retolació en català i castellà s'emprarà quan així ho aconsellin les circumstàncies sociolingüístiques.

2. A tots els rètols, indicacions i escrits en general, bilingües, la primera versió ha de ser la catalana, com a llengua pròpia de les Illes Balears, i la segona, la castellana.

3. A tots els serveis de transport públic, els impresos, els avisos, i comunicacions al servei públic, s'han de fer en llengua catalana i en llengua castellana.

Article 16

1. A fi de fer efectius els drets reconeguts a l'articulat de la present llei, els poders públics han de promoure les corresponents mesures de cara a la progressiva capacitació del personal de l'administració pública i dels ens que integren el sector públic de les Illes Balears, en l'ús de la llengua catalana.

2. A les proves selectives que es realitzin per a l'accés a les places de l'Administració dins l'àmbit territorial de les Illes Balears, s'ha de tenir en compte, entre altres mèrits, el nivell de coneixement de les dues llengües oficials, la ponderació del qual determinarà l'Administració per a cada nivell professional.

TÍTOL II DE L'ENSENYAMENT

Article 17

El català, com a llengua pròpia de les Illes Balears, és oficial a tots els nivells educatius.

⁵ Article declarat inconstitucional per la STC 123/1988, de 23 de juny, esmentada en la nota 1.

Article 18

1. Els alumnes tenen dret a rebre el primer ensenyament⁶ en la seva llengua, sigui la catalana o la castellana.

2. A tal efecte, el Govern ha d'arbitrar les mesures adients de cara a fer efectiu aquest dret. En tot cas, els pares o tutors poden exercir en nom de llurs fills aquest dret, instant a les autoritats competents perquè sigui aplicat adequadament.

Article 19

1. La llengua i literatura catalanes, amb especial atenció a les aportacions de les Illes Balears han d'ésser ensenyades obligatòriament en tots els nivells i graus i modalitats de l'ensenyament no universitari. S'ha de garantir el compliment d'aquesta disposició en tots els centres docents.

2. La dedicació horària, dins els programes educatius, referida a l'ensenyament de la llengua i literatura catalanes serà en harmonia amb els plans d'estudis estatals i com a mínim igual a la destinada a l'estudi de la llengua i literatura castellanes.

3. Els centres privats subvencionats amb fons públics que imparteixen ensenyaments regulats prenent com a base una llengua no oficial en la Comunitat Autònoma han d'impartir com a assignatures obligatòries la llengua catalana i la castellana, sense perjudici de la normativa que correspon a l'Estat dictar en aquesta matèria, d'acord amb el que preveu l'article 12.2 de la Llei Orgànica del Dret a l'Educació.

Article 20

1. El Govern ha d'adoptar les disposicions necessàries encaminades a garantir que els escolars de les Illes Balears, qualsevol que sigui la seva llengua habitual en iniciar l'ensenyament, puguin utilitzar normalment i correctament el català i el castellà al final del període d'escolaritat obligatòria.

2. *No es podrà expedir el títol de Graduat Escolar als alumnes que, havent començat l'Educació General Bàsica després de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, no acreditin al terme d'aquesta un coneixement suficient, oral i escrit, dels dos idiomes oficials. Això no obstant, l'acreditació de coneixements del català pot no esser exigida als alumnes que hagin obtingut la dispensa corresponent durant qualque any escolar, o hagin cursat qualque període de la seva escolaritat obligatòria fora de l'àmbit dels territoris de la Comunitat Lingüística catalana, en les circumstàncies que el Govern establirà reglamentàriament.*⁷

Article 21

Els plans d'estudis s'han d'adequar als objectius proposats en el present títol.

Article 22

1. El Govern de la Comunitat Autònoma, a fi de fer efectiu el dret a l'ensenyament en llengua catalana, ha d'establir els mitjans necessaris encaminats a fer realitat l'ús normal d'aquest idioma com a vehicle usual en l'àmbit de l'ensenyament en tots els centres docents.

2. L'Administració ha de prendre les mesures adequades perquè la llengua catalana sigui emprada progressivament en tots els centres d'ensenyament, a fi de garantir el seu ús com a vehicle d'expressió normal, tant a les actuacions internes com a les externes i a les actuacions i documents administratius.

3. L'Administració ha de posar els mitjans necessaris per a garantir que els alumnes no siguin separats en centres diferents per raons de llengua.

⁶ La versió catalana d'aquesta Llei, tal com es va publicar, conté una errada no corregida, ja que no es va introduir la referència al "primer ensenyament" (inclosa, en canvi, en la versió castellana).

⁷ Apartat declarat inconstitucional per la STC 123/1988, de 23 de juny, esmentada en la nota 1.

Article 23

1. Els plans d'estudis de les Escoles Universitàries de Formació del Professorat d'EGB i altres centres de formació, perfeccionament i especialització del professorat han d'ésser elaborats de manera que els alumnes d'aquests centres adquireixin la competència i la capacitat lingüística necessàries per a impartir classes en català i fer efectius els drets reconeguts a la present Llei.

2. Donada l'oficialitat de les dues llengües, catalana i castellana, els professors que imparteixen l'ensenyament dins l'àmbit de les Illes Balears han de posseir el domini oral i escrit dels dos idiomes oficials necessari en cada cas per a les funcions educatives i docents que han de realitzar.

3. Els professors que a partir de l'entrada en vigor de la present Llei no tinguin un coneixement suficient de la llengua catalana seran capacitats progressivament per mitjà dels corresponents cursos de reciclatge, el còmput horari dels quals serà tengut en compte a efectes de jornada laboral en període no lectiu.

4. L'Administració autonòmica ha de procurar que en la reglamentació de l'accés del professorat a la funció docent s'estableixi el sistema adequat per tal que tots els professors de nou ingrés posseeixin les competències lingüístiques fixades en el present article.

Article 24

1. El català, com a llengua pròpia de la Comunitat Autònoma, ha d'ésser matèria obligatòria en els Programes d'Educació Permanent dels Adults.

2. Igualment, en els ensenyaments especialitzats, en els programes dels quals s'ensenyi llengua, s'ha d'incloure de manera obligatòria l'ensenyament de la llengua catalana.

3. En els centres d'ensenyament especialitzats dependents del Govern de la Comunitat Autònoma on no s'imparteixi la matèria de llengua, s'han d'oferir cursos addicionals de llengua catalana als alumnes que en tinguin un coneixement insuficient.

4. En els centres d'educació especial per a alumnes amb deficiències psíquiques o sensorials, en l'aprenentatge s'ha d'emprar com a llengua instrumental aquella que, tenint en compte les circumstàncies familiars de cada alumne, contribueixi de la millor manera al seu desenvolupament.

Article 25

1. Els professors i alumnes en els centres d'ensenyament superior tenen el dret a emprar oralment i per escrit la llengua oficial de la seva preferència.

2. El Govern de la Comunitat Autònoma i les Autoritats Universitàries tenen el compromís d'assegurar a través de cursos i d'altres mitjans la comprensió i ús de la llengua catalana, oral i escrita, per part de professors i alumnes en l'ensenyament universitari.

Article 26

El Govern de la Comunitat Autònoma ha de promoure l'elaboració del material didàctic necessari per tal de fer possible l'ensenyament, de i en llengua catalana, i hi dedicarà les partides pressupostàries corresponents.

TÍTOL III **DELS MITJANS DE COMUNICACIÓ SOCIAL**

Article 27

El Govern de la Comunitat Autònoma ha de promoure el coneixement i desenvolupament de la llengua i cultura catalanes, especialment des de la perspectiva de les Illes Balears, en tots els mitjans de comunicació social.

Article 28

1. El català ha de ser la llengua usual en emissores de ràdio i de televisió i en altres mitjans de comunicació social de titularitat de l'Administració Autònoma o sotmesos a la seva gestió.

2. El Govern de la Comunitat Autònoma ha d'impulsar la normalització de la llengua catalana a les emissores de ràdio i canals de televisió estatals o privats, a fi de promoure l'ús del català com a llengua pròpia de les Illes Balears.

Article 29

1. El Govern de la Comunitat Autònoma garanteix el dret dels ciutadans a ser informats pels mitjans de comunicació social tant en llengua castellana com en llengua catalana.

2. Els ciutadans tenen dret a utilitzar el català, oralment o per escrit, en condicions d'igualtat amb el castellà, en tots els mitjans de comunicació social de les Illes Balears.

Article 30

1. El Govern de la Comunitat Autònoma ha de dur una política de col·laboració, en matèria de ràdio i televisió, amb altres comunitats autònomes que tinguin el català com a llengua pròpia.

2. En qualsevol cas, el Govern de la Comunitat Autònoma farà les gestions necessàries per a facilitar als ciutadans de les Illes Balears la recepció de les emissions de televisió en llengua catalana dependents d'altres comunitats autònomes.

3. Així mateix promourà la normalització lingüística en els centres emissors de RTVE a Balears, a fi d'assegurar una presència adequada del català com a llengua pròpia de les Illes Balears.

Article 31

1. El Govern de la Comunitat Autònoma potenciarà la producció i exhibició de pel·lícules realitzades, doblades o subtitulades en català, d'altres mitjans audiovisuals i d'edicions fonogràfiques en llengua catalana.

2. Igualment, ha d'estimular i fomentar amb mesures adequades les representacions teatrals, espectacles i d'altres manifestacions culturals en català.

3. Així mateix, ha de contribuir al foment del llibre i d'altres publicacions en llengua catalana amb mesures que en potenciïn la producció editorial i la difusió.

4. A tals efectes el Govern promourà una política de col·laboració amb les institucions d'altres comunitats autònomes, especialment les de llengua catalana.

Article 32

1. Els poders públics de la Comunitat Autònoma donaran suport econòmic als mitjans de comunicació que emprin la llengua catalana de forma habitual.

2. Les mesures de suport econòmic i material que adopti el Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per fomentar els mitjans de comunicació que emprin la llengua pròpia de les Illes Balears s'han d'aplicar amb criteris objectius i sense discriminacions, dins les previsions pressupostàries.

TÍTOL IV DE LA FUNCIO NORMALITZADORA DELS PODERS PÚBLICS

Article 33

Els poders públics de la Comunitat Autònoma adoptaran les mesures pertinents i proveiran dels mitjans necessaris per al coneixement i ús de la llengua catalana en tots els àmbits i activitats de la vida social.

Article 34

1. El Govern de la comunitat autònoma assegurarà l'ús de la llengua catalana en totes les funcions i activitats de caire administratiu que realitzin les institucions i els organismes que en depenen.

2. Igualment, han de procedir els consells insulars i les corporacions locals, d'acord amb les disposicions de la present llei.

3. Les bases de convocatòria per a la provisió de places en l'administració de la comunitat autònoma i en les corporacions locals inclouran una referència expressa al coneixement de la llengua catalana.

Article 35

1. El Govern Balear garantirà l'ensenyament de la llengua catalana als funcionaris i d'altres empleats públics al servei de l'Administració Autònoma. La mateixa obligació correspondrà als consells insulars i a les corporacions locals dins el seu àmbit competencial.

2. Igualment s'ha de propiciar l'ensenyament de la llengua catalana per als funcionaris dependents de l'Administració Central en els termes convinguts amb aquesta.

Article 36

El Govern de la Comunitat Autònoma ha de promoure l'ensenyament de la llengua catalana per a adults.

Article 37

1. Els poders públics de la Comunitat Autònoma han de fomentar l'ús de la llengua catalana a la publicitat.

2. Així mateix, s'ha d'impulsar l'ús ambiental del català i, de manera especial, la retolació en llengua catalana en tots tipus d'entitats socials i culturals, mercantils i recreatives.

Article 38

1. El Govern de la Comunitat Autònoma i les corporacions locals poden exceptuar o bonificar, pel que fa a obligacions fiscals, aquells actes i manifestacions relacionats amb el foment, divulgació i extensió de la llengua i cultura catalanes, pròpies de les Illes Balears.

2. El Govern, d'acord amb les corporacions locals interessades, ha de crear centres especialment dedicats, en tot o en part, a fomentar el coneixement, l'ús i la divulgació de la llengua catalana i de la cultura de les Illes Balears. Així mateix podrà subvencionar fundacions i quantes altres entitats tenguin tal finalitat.

Article 39

El Govern de la Comunitat Autònoma assumirà la planificació, organització, coordinació i supervisió del procés de normalització de la llengua catalana i ha d'informar anualment el Parlament sobre la seva evolució. Amb tal fi ha de crear i posar en funcionament un servei que tenguin per objecte les funcions assenyalades, sense perjudici de les atribucions reconegudes en la Disposició Addicional Segona de l'Estatut d'autonomia a la Universitat de les Illes Balears.

Article 40

1. El Govern de la Comunitat Autònoma ha d'establir un pla, amb l'assessorament de la Universitat, per tal que la població prengui consciència de la importància i utilitat de la normalització de la llengua catalana i de la conservació, foment i transmissió de la cultura pròpia de les Illes Balears.

2. Igualment, s'ha de realitzar una enquesta sobre la situació actual de la llengua catalana a les Illes Balears, en relació al coneixement i a l'ús per part dels ciutadans d'aquesta llengua, i, s'ha de promoure l'elaboració d'un mapa sociolingüístic de les Illes Balears.

3. L'enquesta i el mapa han de ser revisats periòdicament, a fi d'adequar a la realitat l'acció reguladora i executiva de la política lingüística, i, al mateix temps, a fi de valorar la incidència de la planificació en el progressiu coneixement de la llengua catalana.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera

El Govern Balear ha de promoure, d'acord amb els òrgans competents, la normalització de l'ús de la llengua catalana a l'Administració perifèrica de l'Estat, a l'Administració de Justícia, en els registres, a les empreses públiques i semipúbliques i a qualsevol àmbit administratiu no dependent del Govern de la Comunitat Autònoma.

Disposició addicional segona

D'acord amb la disposició addicional segona de l'Estatut d'autonomia, essent la llengua catalana també patrimoni d'altres comunitats autònomes, a part dels vincles que es puguin establir entre les institucions de les comunitats esmentades, la Comunitat Autònoma de les Illes Balears podrà sol·licitar al Govern de la Nació i a les Corts Generals els convenis de cooperació i de relació que es considerin oportuns per tal de salvaguardar el patrimoni lingüístic comú, així com efectuar la comunicació cultural entre les comunitats abans esmentades.

Disposició addicional tercera

Així mateix, d'acord amb la disposició addicional 2a de l'Estatut d'autonomia, la institució oficial consultiva per a tot quant faci referència a la llengua catalana serà la Universitat de les Illes Balears. La Comunitat Autònoma de les Illes Balears, podrà participar dins una institució adreçada a salvaguardar la unitat lingüística, institució que serà formada, d'acord amb la Llei de l'Estat, en col·laboració amb altres comunitats autònomes que reconeixin la cooficialitat de la llengua catalana i decideixin formar-ne part.

Disposició addicional quarta

De manera excepcional, en cas de residència transitòria a les Illes Balears, els pares o tutors podran sol·licitar que els fills o tutelats quedin exclosos de l'ensenyament de la llengua i la literatura catalanes. Els alumnes majors d'edat també podran sol·licitar-la. En tot cas, únicament poden demanar l'exempció d'aquesta matèria, quan el temps transcorregut de residència, més el temps previst, no sigui superior a tres anys. L'exempció tindrà validesa per a un curs escolar, però es podrà renovar fins a un màxim de tres cursos. Reglamentàriament es determinarà el procediment d'exempció.

Disposició addicional cinquena

En tots els centres docents, on sigui necessari, s'establiran amb caràcter opcional classes dedicades a l'ensenyament de la llengua catalana, a fi de facilitar l'adaptació a l'ensenyament dels alumnes procedents de fora de la comunitat lingüística catalana.

Aquestes classes d'acolliment s'impartiran fora de l'horari escolar de la resta d'alumnes i no poden substituir l'obligació de cursar l'assignatura en el nivell que els correspongui.

Disposició addicional sisena

Els professors procedents d'altres comunitats autònomes de l'Estat Espanyol que no posseeixin un nivell suficient de comprensió oral i escrita de la llengua catalana estaran obligats a superar les proves dels dos primers nivells de reciclatge dins un període de tres anys, comptats a partir de la seva presa de possessió.

Disposició addicional setena

Els professors que estiguin prestant els seus serveis a centres docents ubicats en el territori de la Comunitat Autònoma en el moment de la publicació d'aquesta Llei disposaran d'un període de tres anys, comptats a partir de la promulgació d'aquesta, per a obtenir l'avaluació satisfactòria en els dos primers cursos de reciclatge.

Disposició addicional vuitena

Els límits temporals expressats a les disposicions addicionals sisena i setena podran ser ampliat mitjançant decret aprovat pel Consell de Govern.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES**Disposició transitòria primera**

Dins l'àmbit de l'Administració, pel que fa a l'ús de la llengua catalana, el període d'adaptació dels serveis i organismes que disposa la present Llei no pot excedir de tres anys en el cas del Govern de la Comunitat Autònoma, dels consells insulars, de l'Administració Local i d'altres entitats públiques dependents del Govern de la Comunitat Autònoma.

Quant a l'Administració de l'Estat en la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, així com en l'Administració de Justícia, el Govern de la Comunitat Autònoma ha de promoure acords amb els organismes competents a fi de fixar períodes d'adaptació similars.

Disposició transitòria segona

Tots els rètols indicadors a què fa referència l'article 14, i que no són escrits en català, o que ho són incorrectament, han de ser escrits correctament en aquesta llengua en el termini màxim de tres anys.

No obstant això, a més de la nova retolació, es podran conservar els rètols o indicadors antics que tenguin un valor històrico-artístic rellevant.

Disposició transitòria tercera

En els plans d'estudi del professorat d'EGB hi ha d'haver, com a obligatòries, les assignatures necessàries per tal que, en l'expedició del títol, es garanteixin els coneixements suficients de llengua i literatura catalanes des de la perspectiva de les Illes Balears a fi de poder-les impartir en els centres d'ensenyament situats a l'àmbit territorial de la Comunitat Autònoma, dins un termini màxim de quatre anys.

Fins que els centres de formació de professorat hagin elaborat els seus plans d'estudis de manera que garanteixin que els seus titulats tenguin els coneixements de català necessaris per a poder impartir classe en els centres d'ensenyament situats a l'àmbit territorial de les Illes Balears, el Govern de la Comunitat Autònoma posarà els mitjans necessaris per a assegurar l'esmentat nivell de coneixements del català a tots els alumnes que hi cursin estudis.

Disposició transitòria quarta

Mentre no s'hagin aconseguit les finalitats assenyalades a l'article primer, el Govern de la Comunitat Autònoma, els consells insulars i les corporacions locals consignaran en els seus respectius pressuposts les partides corresponents que permetin dur a terme les actuacions contingudes a la present Llei.

Disposició transitòria cinquena

Als efectes de l'aplicació del Títol II d'aquesta Llei, així com de les normes que la desenrotllen, la Conselleria d'Educació i Cultura, mentrestant no es transfereixin funcions i serveis en matèria educativa, establirà els corresponents convenis de cooperació.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Queden derogades les disposicions d'igual o inferior rang que s'oposin totalment o parcialment al que disposa la present Llei.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera

S'autoritza el Govern Balear a adoptar les disposicions reglamentàries que precisi l'aplicació i desplegament del que disposa la present Llei.

Disposició final segona

La present Llei entrarà en vigor el dia següent al de la seva publicació en el *Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears*.

